ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 26

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 3 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων— Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Σχολείων τελεταί – Τὸ εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν γένεσιν καὶ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ —Ζαχαρία φὸν Λίγγενταλ· ἱστορία τοῦ ἑλληνορωμαϊκοῦ δικαίου—Βιβλιολογία— Δικαστ. ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἐπὶ τριετίαν ὅλην ἔλαβον ἀρκετὰ σαφῆ γνῶσιν, ἐν αὐθεντικαῖς ἐκθέσεσι, τῶν πειρασμῶν καὶ κινδύνων, οὓς ὑφίστανται οἱ ἐν ταῖς μακεδονικαῖς ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου στερρῶς ἐχόμενοι τῶν δογμάτων τῆς ὀρθοδοξίας καὶ λαμπρῶς περιέποντες τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ὀρθόδοξοι. Νῦν μὲν ὀρδαὶ κακούργων αἱμοχαρῶν ἁφαιροῦσι τὴν ζωὴν τῶν ὀρθοδόξων, ζημιοῦσιν ὑλικὰ συμφέροντα αὐτῶν, ἐπηρεάζουσι τοὺς οἰκείους αὐτῶν καὶ συγγενεῖς· νῦν δὲ στίφη προσηλυτευτῶν, ὑπὸ ποικιλωνύμους ἐπιστρατευόμενα σημαίας, οὐ μόνον ἀβίωτον καθιστῶσι τῶν ἐπιζώντων τὴν ζωήν, κακούργοις συμμαχοῦντα καὶ φιλικὴν τείνοντα δεξιὰν σχισματικοῖς χριστιανοῖς δῆθεν καὶ τοῖς μὴ τοιούτους,' ἀλλὰ καὶ συκοφαντοῦντα διαρκῶς ἀποτελοῦσιν ἐν συνόλῳ δύναμιν εἰδεχθῆ, τῷ σκότει δουλεύουσαν καὶ διὰ βίας καὶ πυρὸς καὶ σιδήρου καταδιώκουσαν τοὺς ὀρθοδόξους ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς, ἐνῷ λάθρα συκοφαντοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κυρίαρχον κυβέρνησιν, τὴν γινώσκουσαν τὴν πρὸς τὸ κράτος ἀφοσίωσιν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων.

Πολλὰ περὶ τῶν διωγμῶν τούτων ἐγράφησαν, κἂν δὲ πάντα τὰ γραφόμενα, μετὰ τὰς ἐπιμελῶς συλλεγείσας ἀποδείξεις καὶ μετὰ τὴν πιστὴν τῶν ὧδε κἀκεῖσε γενομένων ἀφήγησιν, φαίνωνται διδάσκοντα τὴν ἐκ μιᾶς ἀρχῆς καὶ κατὰ ἓν ἀδελφοκτόνον σύστημα διεύθυνσιν καὶ διεξαγωγὴν τοῦ ἐπὶ μίαν ὅλην τριετίαν ἐν Μακεδονίᾳ θρασύτερον ἐκτυλισσομένου κατὰ τῶν ὀρθοδόξων αἱματηροῦ δράματος, ἀλλὰ τὰ τελευταῖον ἐν Βάρνῃ, μετὰ τὰ ἐν Βουκουρεστίῳ συλλαλητήρια, ὡς συνέπεια αὐτῶν, ἐπισυμβάντα, τείνουσι 'ν ἀποδείξωσιν ὅτι τὸ αὐτὸ σχέδιον ἐφαρμόζεται προγραφῆς καὶ διωγμοῦ τῶν ὀρθοδόξων καὶ ἰδίᾳ τῶν λαλούντων τὴν ἑλληνικήν, τῶν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀνηκόντων ἐθνικότητα. Ἀπεκόπησαν ἄλλοτε, κατὰ τὴν παράδοσιν, γλωσσῶν δέκα χιλιάδες ὑπὲρ τοῦ μὴ λαλεῖν ἑλληνιστί. Σήμερον κινδυνεύομεν ν' ἀριθμήσωμεν οὐχὶ γλωσσῶν, ἀλλὰ κεφαλῶν χιλιάδας σὺν ταῖς γλώσσαις ἀποκοπτομένων ὑπὲρ τοῦ μὴ λατρεύειν τὸν Θεὸν ἐν ᾗ γλώσσῃ τὰ Εὐαγγέλια

ἐγράφησαν καὶ τὸ πρῶτον ὁ χριστιασμὸς ἐκηρύχθη ἐν τῷ κόσμῳ.

*

Τὰ ἐν Βάρνῃ γενόμενα κατὰ τὴν 3 ἰουνίου καὶ τὴν 24 τοῦ αὐτοῦ, παριστῶντα μίαν φάσιν τοῦ γενικοῦ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμοῦ, ἀποκαλύπτουσι συνάμα τὴν ἑνότητα τοῦ σχεδίου, ὅπερ ὑπ' ὄψιν ἔχουσι καὶ οὗ τὴν ἐφαρμογὴν ἐπιδιώκουσιν οἱ πολέμιοι τῆς Μ. Ἐκκλησίας. Συρρέων τῇ 3 ἰουνίου ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Βάρνης σύρραξ ὄχλος, ὑπὸ δημαγωγῶν αὐθαδῶν ὠθούμενος, διελαλεῖ διὰ τοῦ δημοσίου κήρυκος καὶ διὰ τυμπάνων πολυπληθῆ παράταξιν ὡς ἐπὶ μάχην, καὶ ἀναρτᾷ εἰς τὰς ὁδοὺς ἐκκλήσεις μὲν πρὸς τοὺς κατοίκους ἵνα παρακαλέσωσι τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐκ τοῦ ἀτμοπλοίου ἔξοδον εἰς τὸν μητροπολίτην Βάρνης κ. Νεόφυτον, ἐκκλήσεις δὲ πρὸς τὴν κυβέρνησιν νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ αὐτήν, καὶ βεβαιοῦσιν, ὡς ἐλεύθεροι πολῖται φλυαροῦντες καὶ κακοῦργοῦντες ἀτιμωρητεί, ὅτι «θὰ χύσωσιν αἷμα» μὴ ἐπιτρέποντες τὴν ἔξοδον τῷ μητροπολίτῃ κ. Νεοφύτῳ.

Εἰς ὄχλον σύγκλυδα, ῥαδιουργούμενον ὑπὸ δημαγωγῶν, ἐπιτρέπεται πιθανῶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως αὐτοῦ τοιαύτη τις ἀνάγωγος πολιτεία. Ἥκιστα πάντων ὅμως ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπίσημον «Ἑσπερινὸν Ταχυδρόμον» τῆς Σόφιας, νὰ ἐκθέτῃ μεροληπτικῶς τὰ γενόμενα—καταδικάζων ἐν τούτοις τὸν ὑπὸ τοῦ ὄχλου λιθοβολισμὸν τῶν παραθύρων τοῦ ἑλληνικοῦ προξενείου—οὔτ' ἐπιτρέπεται νὰ ζητῇ νὰ δικαιολογήσῃ ἀρελῶς τὴν πρὸς αἱματοχυσίαν ροπὴν τοῦ ὄχλου γράφων ὅτι δῆθεν ἐνόμισε τὸν νέον ὀρθόδοξον μητροπολίτην ὡς «τὸν Κωνστάντιον ἐκεῖνον, οὗ τὸν διορισμὸν ἡ βουλγαρικὴ κυβερνησις ἠρνήθη διαρρήδην, ὡς δεινοῦ τῶν βουλγάρων ἐν Μακεδονίᾳ διώκτου»·οὔτε συγχωρεῖται εἰς σπουδαίαν δῆθεν ἐφημερίδα νὰ γράφῃ ὅτι ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις μὴ ἀνεχομένη τὸν μητροπολίτην Νεόφυτον συνέστησεν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον νὰ μεταθέσῃ αὐτὸν εἰς Βάρναν.

Πάντα τὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ ὄχλου τὴν 3 ἰουνίου ἐξηγοῦνται διὰ τὸ ἀνάγωγον αὐτοῦ· ἀλλ' εἰς ἐφημερίδα σπουδαίαν, ἀρυομένην τὰς εἰδήσεις αὐτῆς ἐξ ἐπισήμων πηγῶν, οὐδέποτε ἐπιτρέπεται τὸ ψευδολογεῖν, πολλῷ δὲ περισσότερον εἰς αὐτὰ τὰ ἐπίσημα γραφεῖα τὰ διὰ τοῦ τηλεγράφου βεβαιοῦντα, ὅτι ἐπειδὴ τὸ Πατριαρχεῖον ἠμέλησε νὰ ζητήσῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ πανιερ. κ. Νεοφύτου, ἕνεκα τούτου παρεκωλύθη ἡ ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου ἔξοδος αὐτοῦ τὴν 3 ἰουνίου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν βουλγαρικῶν ἐφημερίδων ἀναγραφεῖσα ὀχλαγωγικὴ πρὸς αἱματοχυσίαν τάσις τῶν βουλγάρων σχισματικῶν κατ' οὐδένα τρόπον δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν κακοήθη τοῦ ὄχλου πολιτείαν, οὔτε τὴν ἔνοχον ἀνοχὴν τῆς βουλγαρικῆς ἀρχῆς.

Ἐπιτρεπει λόγου χάριν ἡ Ἀρχὴ εἰς τὸν ὄχλον τὸν ἀνάγωγον νὰ περιβάλῃ βουλγαρικὸν ῥᾶσον καὶ κάλυμμα βουλγάρου ἱερέως—διότι οὐδενὸς ἕλληνος ἱερέως ἐκλάπη ἡ περιβολὴ—ἕνα τῶν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν αὐτῆς ὄντων, ἀλλ' ἀσυνέτως φερομένη λησμονεῖ ὅτι ὁ διαφθειρόμενος ὑπ' αὐτῆς ὄχλος δυνατὸν ἡμέραν τινὰ νὰ ἐπιγράψῃ ἐπὶ τοῦ ἀνεκτικοῦ τετραπόδου ἀντὶ τοῦ σήμερον ἐπιγραφέντος ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ἕτερον βουλγαρικὸν ἢ ἑβραϊκόν, Συμεὼν λόγου χάριν ἢ τι τοιοῦτον. Ἐπιτρέπει ν' αὐθαδιάζωσι πρὸς αὐτὴν οἱ ἡγέται τῆς φαυλοκρατίας, ἀγνοοῦσα, πιθανῶς, ὅτι παρασκευάζει κακίστην ζύμην, ἐξ' ἧς θέλει σχηματισθῇ μετ' ὀλίγον τὸ σαπρὸν ῥύραμα τῆς ἐν τῷ μέλλοντι βουλγαρικῆς κοινωνίας. Ἀλλ' ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου σύμπαντος παριστᾷ ἑαυτὴν ἡ βουλγαρικὴ ἀρχὴ ἢ ἀνίσχυρον πρὸς ἐπαναγωγὴν τῆς τάξεως, σαλευομένης, ἢ ἐπιδοκιμάζουσαν τὸ σύστημα τῆς φαυλοκρατίας, καθ' ὁμοίωσιν καὶ κατ' εἰκόνα τῶν πέρυσι διαδραματισθέντων ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ Βραΐλᾳ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ρουμανίας, ὅπου στίφη ὄχλου ἀχαλινώτου ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κραϊώβας καὶ ἀλλαχοῦ ὑπὸ ἱερέων εὐλογούμενα ἐφλυάρουν κατὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τῆς ὀρθοδόξου κατ' Ἀνατολὰς ἱεραρχίας, παρασκευάζοντα τὴν ἐν τοῖς βορβόροις τῶν τριόδων ἐπικύρωσιν μισελληνικῆς πολιτείας, ἧς ἀποτέλεσμα αἱ προγραφαὶ καὶ ζημίαι πάντων τῶν ἀγαπώντων καὶ σεβομένων τὴν ἁγιωτάτην Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως. Νομάρχης καὶ ἀστυνόμοι Βάρνης ἀπήντων δι' ὑπεκφυγῶν τῇ 3 ἰουνίου εἴς τε τοὺς ὀρθοδόξους προκρίτους καὶ εἰς τὸν εὐγενέστατον ἀντιπρόσωπον τῆς Τουρκικῆς κυβερνήσεως Ἰχσὰν βέην· καὶ συνέπεια τούτων ἦν ἡ τοῦ μητροπολίτου ἀναχώρησις εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐφημερίδες ἄνευ χαλινοῦ ἐξακολουθοῦσιν ὑβρίζουσαι καὶ καταγγέλλουσαι τοὺς ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὀρθοδόξους ὁμοῦ νεῖς, οἵτινές εἰσιν οἱ νομοταγέστεροι τῶν πολιτῶν, ὡς μονονουχὶ κακούργους· συμβουλεύουσι τοὺς σχισματικοὺς νὰ μὴ συναλλάττωνται μετὰ τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων, ἵνα μὴ ἀπατῶνται· παροτρύνουσι τοὺς βουλγάρους νὰ μὴ προσκαλῶσιν ἕλληνας ἰατρούς, διότι τρέχουσι κίνδυνον νὰ δηλητηριασθῶσιν ὑπ' αὐτῶν· καὶ προτρέπουσι νὰ μὴ προστρέχωσιν εἰς ἕλληνας δικηγόρους, ἵνα μὴ ὑπ' αὐτῶν ἐκμυζηθῶσιν. Ἄλλαις λέξεσι πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων πάντα τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως, ἀφοῦ καὶ τὸ θρη-

σκεύειν ἐλευθέρως ἀμφισβητεῖται πανηγυρικῶς ὑπὸ στιφῶν ἀχαλινώτων ὄχλου σύγκλυδος.

Εὐτυχῶς ὁ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν καποῦ κεχαγιᾶς τῆς βουλγαρικῆς ἡγεμονίας ἀναλαμβάνει ἀπὸ τῆς 4 ἰουνίου νὰ διευθετήσῃ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ, βεβαιώσας ἐπισήμως—διότι ἐλάλει οὐχὶ ὡς ἰδιώτης—ὅτι ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀπεδέξατο τὸν διορισμὸν τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βάρνης κ. Νεοφύτου, συνιστᾷ τῇ 14 ἰουνίου ἵνα ἀνεβάλῃ τὴν εἰς Βάρναν μετάβασιν ἐπί τινας ἡμέρας ὁ νέος μητροπολίτης, ἄχρις οὗ τέλεον κατευνασθῶσι τὰ ἐξημμένα πνεύματα, πληροφορῶν ὅτι τὰς ἀναγώγους τοῦ ὄχλου πράξεις ἀπεδοκίμασεν ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, ἥτις ἔδει νὰ σεβασθῇ βεβαίως ὅπερ ἔφερεν εἰς χεῖρας ὁ πανιερ. μητροπολίτης κ. Νεόφυτος ὑψηλὸν αὐτοκρατορικὸν βεράτιον. Μετὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην διαβεβαίωσιν ὁ μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βάρναν. Καὶ ἀνεχώρησε τῇ 23. Ἀλλὰ προσεγγίσας εἰς τὴν παραλίαν Βάρνης τῇ 24 ἰουνίου ἠναγκάσθη πάλιν ν' ἀπομακρυνθῇ καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸ ἀτμόπλοιον, διότι λίθοι ριπτόμενοι κατ' αὐτοῦ περιῆγον εἰς κίνδυνον τὴν ζωὴν αὐτοῦ πρὶν εἰσέτι πατήσῃ εἰς τὴν ξηράν. Καὶ ταῦτα, παρόντος ἐν τῇ παραλίᾳ τοῦ νομάρχου καὶ θεωμένου τὴν ἀνίερον σκηνήν. Ἐν τούτοις, δίωρον μετὰ τὸ γεγονός, ὁ νομάρχης κ. Χαραλαμπῆεφ ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου ἐβεβαίωσεν ὅτι, καίπερ ἀναγνοὺς τὸ ἔγγραφον τοῦ κ. Νάτσεβιτς, τοῦ γνωστοῦ καποῦ κεχαγιᾶ τῆς ἡγεμονίας ἐνταῦθα, συνιστῶντος τῇ νομαρχίᾳ τὸν νέον μητροπολίτην, οὐδεμίαν ὅμως ἔλαβεν ὁδηγίαν ἐκ Σόφιας τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν. Παραδόξως, ἐνῷ ἔμαθε λεπτομερῶς τὰ παρὰ τῇ κυβερνήσει διαβήματα τοῦ κ. Νάτσεβιτς, ὁ νομάρχης ἀνέλαβε νὰ ζητήσῃ τῇ 24 ἰουνίου τηλεφωνικῶς ὁδηγίας ἐκ Σόφιας· καὶ περὶ μεσημβρίαν, ἐντυχὼν τῷ μητροπολίτῃ κ. Νεοφύτῳ, ἀνήγγειλεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον κρίνει καλὸν νὰ μὴ ἀποβιβασθῇ ὁ μητροπολίτης εἰς τὴν πόλιν «ἕνεκα τῆς ἀντιστάσεως τοῦ λαοῦ· ὅτι καλὸν νὰ παρέλθωσιν ὀλίγοι μῆνες ἕως οὗ κατευνασθῶσι τὰ πνεύματα καὶ γένηται συνεννόησις ἀπ' εὐθείας Ὑπουργείου καὶ Πατριαρχείου, ὅτε ὁρισθήσεται ἡ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου, φυλακιζομένων τῶν ἀνθισταμένων». Ἔτι παραδοξότερον, ὁ νομάρχης ἐδήλωσεν ὅτι, συστήσας τοῖς ἀρχηγοῖς τῶν στασιαστῶν ν' ἀποχωρήσωσιν, ἤκουσε παρ' αὐτῶν ὅτι οὔτε ἀποχωροῦσιν, οὔτε ἐπιτρέπουσι τὴν ἀποβίβασιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι, ἐὰν ἀποβιβασθῇ διὰ βίας στρατιωτικῆς ὁ μητροπολίτης, θέλουσι καύσει τὴν ἑλληνικὴν συνοικίαν· προσέθηκε δ' ὁ νομάρχης ὅτι οὔτε διὰ τὴν ζωὴν τοῦ μητροπολίτου δύναται νὰ ἐγγυηθῇ, διότι πιθανὸν νὰ φονεύσωσιν οἱ σχισματικοὶ τὸν ὀρθόδοξον μητροπολίτην διὰ βόμβας, ἐκφράσας καὶ τὴν λύπην αὐτοῦ, καθὸ μὴ δυνάμενος νὰ ποιήσηται χρῆσιν τοῦ στρατοῦ, ἵνα μὴ φονευθῶσι πολλοί.

*

Οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν εὑρίσκονται μεταξὺ πληροφοριῶν ἐπισημοτάτων ἀντιφατικῶν καὶ βλέπουσιν ὅτι ἡ αὐτὴ κυβέρνησις διὰ μὲν τοῦ ἐνταῦθα καποῦ κεχαγιᾶ αὐτῆς ἀναγγέλλει κατάστασιν εὐχάριστον, διὰ δὲ τοῦ νομάρχου Βάρνης θλιβερὰν αὐτὴν καὶ φαυλοκρατικὴν παριστᾷ. Τὸ ἔκρυθμον τῆς καταστάσεως μαρτυροῦσιν ἡ πρὸς τὴν κυβέρνησιν ὁμολογία τοῦ νομάρχου ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ διαλύσῃ τὸ πλῆθος τῆς 24 ἰουνίου, ἡ διαταγὴ πρὸς τὸν στρατὸν ὅπως φρουρῇ τὴν ἀπειλουμένην ἑλληνικὴν συνοικίαν, αἱ τῶν βουλγαρικῶν ἐφημερίδων ὠργαὶ ὅτι φόνος χριστιανῶν βουλγάρων ὑπὲρ ἀποβάσεως ὀρθοδόξου μητροπολίτου καὶ δι' αὐτὸν τοῦτόν ἐστιν αἴσχος. Πῶς δὲ ἡ αὐτὴ κυβέρνησις ἀποφασίζει, βεβαιοῖ ἐπισήμως, οὐ ψευδομένη βεβαίως, περὶ τῆς ἐλευθέρας ἀποβάσεως καὶ ἐγκαταστάσεως τοῦ μητροπολίτου Βάρνης, ὕστερον δὲ, προγινώσκουσα τὰ γενησόμενα, ἀφίνει νὰ παρασκευάζωνται διαδηλώσεις καὶ λιθοβολίαι, γνωσταὶ ἐν Σόφια καὶ ἄγνωστοι εἰς αὐτήν; Ἀποροῦσιν ἐπὶ πᾶσι τούτοις οἱ μὴ μελετῶντες τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀνθελληνικῆς ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ πολιτικῆς, ἀλλ' οἱ τὰς ἐφημερίδας ἀναγινώσκοντες εὑρίσκουσιν ὅτι πάντα τὰ γινόμενα ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς ὁρμῶνται, καὶ πάντα δεικνύουσι τάσιν πρὸς πίεσιν τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ κατοικούντων ὀρθοδόξων ἑλλήνων. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ κυβερνητικὸς ἐπόπτης τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πύργου σχολείων ἀπηύθυνεν ἔγγραφον πρὸς τὰς ἐφορίας τῶν ἐν Αἴμονι καὶ Ἁγίῳ Βλασίῳ, δύο χωρίων τῆς ἐπαρχίας Μεσημβρίας, σχολείων ἐντελλόμενος αὐταῖς ἵν' ἀντικαταστήσωσι διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος τοὺς Ἕλληνας διδασκάλους διὰ βουλγάρων, ὡς ἔπραξαν αἱ ἐφορίαι τῶν λοιπῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἤτοι τῶν τριῶν τῆς Μεσημβρίας· τούτων τὰ σχολεῖα κατελήφθησαν ὑπὸ βουλγάρων πρὸ δύο τριῶν ἐτῶν, ἵνα τὸ ἔργον τὸ διὰ τοῦ σύγκλυδος ὄχλου τῆς Βάρνης ἐπιδιωκόμενον ἐπιτευχθῇ ἐν ἑτέρᾳ ἐπαρχίᾳ διὰ τῶν διδασκάλων, ἐφαρμοζομένου δῆθεν ἄρθρου νόμου τινὸς περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, πρὸ δεκατεσσάρων ἐτῶν ψηφισθέντος, ἀνεφαρμόστου δ' ἄχρι σήμερον μείναντος.

Πάντα τὰ κατὰ τῶν συγκατοίκων τεκταινόμενα ἠδύνατο καὶ δύναται νὰ προλαμβάνῃ πᾶσα κυβέρνησις ἐπ' εὐνομίᾳ καυχωμένη· οἱ δὲ ἐξοχώτατοι κυβερνῆται Ρωμυλίας Ἀνατολικῆς καὶ Βουλγαρίας ἐγίνωσκον τῇ

1 ἰουνίου ἀκριβῶς τὰ τῇ 3 ἰουνίου ἐν Βάρνῃ διαδραματισθησόμενα. Καὶ ἡμεῖς ἐγινώσκομεν· ἀλλ' ἐπιστεύομεν ὅτι κυβέρνησις κράτους ἐπ' εὐνομίᾳ καυχωμένου ἤθελε δείξει εἰς σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον ὅτι ἀξία τυγχάνει τοῦ τίτλου τούτου, ὃν ἀποδίδουσιν αὐτῇ καὶ τῇ ἡγεμονίᾳ καὶ τῇ τοπαρχίᾳ τῆς Ἀνατ. Ρωμιλίας.

Ἐλπίζομεν ὅτι μένει καιρὸς ἔτι διορθώσεως τοῦ κακοῦ. Οὐδὲν ὑπάρχει συζητήσεως σημεῖον μεταξὺ βουλγαρικοῦ Ὑπουργείου Σόφιας καὶ Πατριαρχείου, οὐδέ τις αἰτία πρὸς συζήτησιν. Ἡ συζήτησις ἀφορᾷ εἰς τὴν σεβαστὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν, ἧς τὰ δίκαια οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται νὰ παραγνωρίζῃ καὶ ν' ἀθετῇ ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εὑρίσκει ἑαυτὸ ἐν τάξει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐνταῦθα ἀντιπρόσωπον της βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, αὐτοῦ δ' ἔργον ἐστὶ νὰ βεβαιώσῃ ἢ ὅτι ἀπατᾷ — ὅπερ ἀσυγχώρητον τῷ λαλοῦντι ἐπισήμως — ἢ ὅτι ἠπατήθη — ὅπερ παραστᾷ ζοφερὰν εἰκόνα κυβερνήσεως παιζούσης τὴν πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσιν ἑνὸς ἀνωτέρου λειτουργοῦ αὐτῆς. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἡ ἔλλειψις εἰλικρινείας καὶ μεταξὺ τῶν κυβερνώντων ἄδικός ἐστι διὰ τὰς χιλιάδας τῶν ὑπ' αὐτοὺς ὀρθοδόξων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῷ προπαρελθόντι σαββάτῳ ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ὅπως προστῇ τῶν ἐξετάσεων τῶν Ἀρχιγενείων Ἐκπαιδευτηρίων, ὁ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος—Ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνεδρίασεν ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ μετὰ μεσημβρίαν.

Μητρόπολις Γρεβενῶν. — Εὐχαρίστως ἀγγέλλομεν ὅτι ὑπὸ τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως ἐπετράπη τοῖς εἰς Μοναστήριον μετακληθεῖσιν ἀξιοτίμοις δημογέρουσι Γρεβενῶν καὶ τῷ ἀρχιερατικῷ ἐπιτρόπῳ νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς Γρεβενά, ἀποδειχθείσης τῆς ἀθωότητος αὐτῶν ὡς πρὸς τὰς προσαφθείσας αὐτοῖς ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς Μ. Ἐκκλησίας συκοφαντίας.

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ, 29 λήξαντος ἰουνίου, γενομένων ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Τριάδος ἐν Χάλκῃ ψήφων κανονικῶν πρὸς ἀνάδειξιν μητροπολίτου Τραπεζοῦντος, ἀντὶ τοῦ θανόντος Κωνσταντίου, ἐξελέγη ὁ σεβ. μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτζης κ. Κωνσταντῖνος, προκριθεὶς τῶν σὺν αὐτῷ τεθέντων ὑποψηφίων, πανιερ. μητροπολιτῶν Κοριτζᾶς κ. Φωτίου καὶ Ροδοπόλεως κ. Γερβασίου. Ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντῖνος διώκησεν ἐπὶ τριετίαν μὲν ὡς ἐπίσκοπος τὸ τμῆμα 40 Ἐκκλησιῶν, ἐπὶ ἑπταετίαν δὲ τὴν μητρόπολιν Βελλᾶς καὶ Κονίτζης διακριθεὶς ἐπί τε νοημοσύνῃ καὶ διοικητικῇ ἐμπειρίᾳ. — Αὐθήμερον ἡ ἱερὰ Σύνοδος προβᾶσα εἰς ἀνάδειξιν μητροπολίτου Βερροίας, ἐκ τῶν τεθέντων ὑποψηφίων πανιερ. μητροπολιτῶν Μελενίκου κ. Εἰρηναίου, Βοδενῶν κ. Στεφάνου καὶ Σταυροπόλεως κ. Ἀποστόλου, ἐξελέξαντο τὸν τελευταῖον τοῦτον, παίδευμα τῆς τε Ἱερᾶς Θεολογικῆς Σχολῆς Χάλκης καὶ τῆς Πνευματικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Κιέβου, διδάξαντα δ' ἐπὶ 22 ἔτη ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ μετ' ἀφοσιώσεως καὶ διευθύνοντα αὐτὴν ἐπὶ ἑπταετίαν μετὰ ζήλου πολλοῦ. — Ἀμφοτέροις ἐγένετο τὸ μέγα μήνυμα καὶ ἡ ὑπ' αὐτῶν εὐχαριστία ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Βασιλικὴ ἑορτή. —Τῇ πέμπτῃ, 29 ἰουνίου, τελουμένης δοξολογίας ἐν τῇ ἐνταῦθα Σερβικῇ πρεσβείᾳ, ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τοῦ μεγαλειοτάτου βασιλέως τῆς Σερβίας Πέτρου Α', τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις ἡρμήνευσε τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ ὁ πανοσιολογ. Μ, πρωτοσύγκελλος.

Χοροστασία. —Τῇ πέμπτῃ, 29 λήξαντος, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Ἐκκλησιαστ. Μουσικὸς Σύλλογος.—Ἐπινεύσει τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου περιάγεται ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος κιβώτιον ἐράνων ὑπὲρ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνεδριάζοντος καὶ τὴν ὑψηλὴν ὑπουργικὴν ἄδειαν κεκτημένου Ἐκκλ. Μουσικοῦ Συλλόγου Περιττὸν νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ὁμογενεῖς τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου. Λυπηρὸν ὅμως ὅτι ὑπομιμνήσκομεν εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐντίμους ἱεροψάλτας τὸ καθῆκον αὐτῶν πρὸς τὸ σωματεῖον τοῦτο. Αὐτοὶ κυρίως εἰσὶν οἱ δυνάμενοι μᾶλλον παντὸς ἑτέρου νὰ ἐκτιμήσωσι τὸν κοινωφελῆ τοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου σκοπόν, καὶ ὁ ἐκτιμῶν αὐτὸν ὀφείλει νὰ προσέλθῃ ἀρωγὸς, ὑλικῶς ἐὰν ἠθικῶς ἀδυνατῇ, εἰς τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου. Μουσικῆς σχολῆς διατήρησις, ἔκδοσις περιοδι-

κοῦ, καὶ ἕτερά τινα θέματα ἀναγραφόμενα ἐν τῷ κανονισμῷ ἀφορῶσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἱεροψαλτῶν, εἰς τὴν παρ' ἡμετέροις καὶ ξένοις ἐξύψωσιν τοῦ γοήτρου τοῦ περιβάλλοντος τὴν ἱερὰν ἡμῶν μουσικήν. Μόνοι τῆς ἀρχιεπισκοπῆς οἱ ἱεροψάλται ἠδύναντο νὰ διατηρήσωσιν καὶ σχολὴν μουσικὴν καὶ περιοδικὸν μουσικὸν καὶ βιβλιοθήκην συντελοῦσαν εἰς αὔξησιν τῶν γνώσεων αὐτῶν, ἵνα μὴ καταφεύγῃ σήμερον ὁ Σύλλογος εἰς τὴν διὰ κιβωτίων ἄθροισιν ἐλεῶν.

ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Χθὲς ἐγένετο ἐν τῇ κατὰ Χάλκην ἱερᾷ Θεολογ. Σχολῇ ἡ ἀναγόρευσις τῶν δέκα τριῶν τελειοδιδάκτων αὐτῆς, μετὰ τὰς προφορικὰς αὐτῶν ἐξετάσεις. Τὴν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νενομισμένην ἱερὰν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Μαρωνείας καὶ Σισανίου, χειροτονήσας πρεσβύτερον καὶ τὸν ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς σχολῆς διάκονον κ. Γερμανὸν Στρινόπουλον. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐγένετο ἡ τῶν τελειοφοίτων ἀναγόρευσις ὡς διδασκάλων τῆς ὀρθοδόξου θεολογίας, ὧν τρεῖς, οἱ διάκονοι Εὐγένιος Θεολόγου ἐξ Ἀδραμυτίου, Ἰωακεὶμ Ἀποστολίδης ἐξ Ὀρτάκιοϊ (Βιθυνίας χθὲς χειροτονηθεὶς) καὶ Καλλίνικος Λαμπρινίδης, βυζάντιος ἔλαβον πτυχία· οἱ λοιποὶ θέλουσι λάβει μετὰ τὴν χειροτονίαν αὐτῶν. Εἰσὶ δ' οὗτοι· Ἀθανάσιος Γεωργιάδης ἐκ Ταϊφυρίου (Καλλιουπόλεως) — Ἀλέξανδρος Παπαδόπουλος ἐκ Χαρταλιμῆς — Βασίλειος Εὐθυμίου ἐκ Κιρκαγατζίου (Ἐφέσου)—Βασίλειος Παπαδημητρίου ἐκ Μαγνησίας —Γεώργιος Παπαγεωργιάδης ἐκ Νεοχωρίου (Καλλιουπόλεως) — Δημήτριος Βαϊνίκος ἐκ Χλωμοῦ (Δρυϊνουπόλεως)—Ἰσίδωρος Σταθόπουλος (Καρούλιας) ἐκ Χίου — Κωνστοντῖνος Κωνσταντινίδης βυζάντιος — Κωνσταντῖνος Φριλίγγος ἐκ Σμύρνης—καὶ Σωτήριος Κίσσης ἐκ Βελεγράδων. Τούτοις, μετὰ τὸν νενομισμένον τοῦ σχολάρχου λόγον, ἡ Α.Θ.Π. ἠύξατο εὐδοκίμησιν.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ (29 ἰουνίου) ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο ἐν τῇ θεολογικῇ Σχολῇ τὸν ἄγοντα τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν πανιερ. μητροπολίτην Βεροίας καὶ Ναούσσης (τέως Σταυρουπόλεως) κ. Ἀπόστολον καὶ συνεχάρη αὐτῷ ἐπὶ τούτῳ.— Τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι ὑπογραμματεῖ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἱερολογ. διακόνῳ κ. Ἀποστόλῳ Τρύφωνος ἠύξατο τὰ δέοντα, τηλεγραφικῶς δὲ συνεχάρη τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Ἐρσεκίου κ. Πέτρῳ καὶ τῷ ἐξοχ. ἰατρῷ Παυλάκῃ πασᾷ Φενερλῇ.

Μητρόπολις Λήμνου.— Διῆλθε τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐπιστρέφων ἐκ Ρόδου, εἰς ἣν μετέβη χάριν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Λήμνου κ. Γεννάδιος.

Ἐπισκέψεις.— Κατὰ τὴν ἐν Χάλκῃ διαμονήν, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τὴν λεγομένην σκήτην τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, τὸν μακαριώτατον πατριάρχην πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημον, τοὺς ἐν Χάλκῃ ἀξιοτίμους κκ. Κ. Ἠλιάσκον Ἀλ. καὶ Ν. Δ. Φωτιάδας, Γ. Μανόπουλον καὶ τὸν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου κ. Κ. Α. Σπαθάρην, ἐν Ἀντιγόνῃ δὲ τὸν ἐξ. Λαζαρίδην ἐφέντην—Χθὲς μεταβὰς εἰς Πρώτην, μετὰ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Κυζίκου καὶ Πελαγωνείας ἐπεσκέψατο τὸ τῶν θηλέων Ὀρφανοτροφεῖον, καὶ ἔψαλε τρισάγιον ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ ἀειμνήστου αὐτοῦ ἱδρυτοῦ Συμεὼν Σινιόσογλου.

Ἁγίασμα Βλαχερνῶν.—Ἐν μέσῳ πλήθους ἀπείρου προσκυνητῶν πανταχόθεν τῆς πρωτευούσης ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας συρρέοντος, διεξήχθη ἡ πανήγυρις τοῦ ἱεροῦ ἁγιάσματος Βλαχερνῶν τῇ 2ᾳ ἰουλίου, χθὲς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἐν τῷ παλαιφάτῳ αὐτῶν ναῷ καταθέσεως τῆς τιμίας ἐσθῆτος τῆς Θεοτόκου. Τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Τιμόθεος.

Πατριαρχικὸν Τυπογραφεῖον. — Ὑπὸ τῆς πρὸς διαρρύθμισιν τῶν πατριαρχ. γραφείων Ἐπιτροπῆς ἐγκρίσει καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀπεφασίσθη ἡ τοῦ πατριαρχικοῦ Τυπογραφείου χρησιμοποίησις ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, ἐκχωρουμένου εἰς τοὺς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν αὐτῷ εὐδοκίμως ἐργαζομένους κκ. Κ. Βασιλειάδην, Β. Σκραφόπουλον, Ἀλ. Μωϋσιάδην καὶ Π. Μίτζην, ὑποχρεωμένους ἵνα καταβάλλωσι εἰς τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον ὡρισμένον ἐτήσιον. Τὸ ὑλικόν, τὰ στοιχεῖα καὶ τὰ μηχανήματα αὐτοῦ καταμετρηθέντα καὶ ζυγισθέντα τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ ὑπὸ τῶν κκ. Ι. Ἀσπριώτου καὶ Μ. Ι. Γεδεὼν μετὰ καὶ τοῦ γραμματέως τῆς ἐπὶ τῶν γραφείων Ἐπιτροπῆς κ. Σ. Φουρτουνιάδου παρεδόθησαν τοῖς ἐργολάβοις, συνταχθέντος τοῦ ἐπὶ τούτῳ λεπτομεροῦς πρακτικοῦ. Ἕνεκα τῆς ἐργασίας ταύτης ἡ ἔκδοσις τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἀνεβλήθη ἀπὸ τοῦ σαββάτου εἰς τὴν σήμερον δευτέραν.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.— Τῇ κυριακῇ κατὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου Μαγουλιωτίσσης τελεσθεῖσαν κηδείαν τῆς ἐκ τῶν μαθητριῶν τοῦ Ἰωακειμίου Παρθεναγωγείου Βιργινίας Δ. Νικολαΐδου παρέστη ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἑρμηνεύων τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ἀειμνήστου πατριαρχικὰς εὐχὰς ὁ ἱερολογ.

τριτεύων κ. Ἀθηναγόρας. Τῆς κηδείας προέστη ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μεσημβρίας κ. Τιμόθεος. Ἡ ἀποθανοῦσα διέπρεπεν ἐν τῇ σχολῇ ἐπ' εὐφυΐᾳ, ἐπιμελείᾳ, καὶ χρηστότητι ἠθῶν. Ἡ σύνταξις τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἐκφράζει τὰ συλλυπητήρια αὐτῆς τῷ τεθλιμμένῳ πατρὶ τῆς θανούσης καὶ συναδέλφῳ ἡμῶν Δ. Νικολαΐδῃ ἐφέντῃ, διευθυντῇ καὶ ἰδιοκτήτῃ τῆς «Κωνσταντινουπόλεως».

ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΕΛΕΤΑΙ

ς'. Ἐθν. Ἰωακειμίου Παρθεναγωγείου.

Ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων καὶ αἱ λογοδοσίαι ἐγένοντο τῇ κυριακῇ, 25 λήξαντος. Ἐν μέσῳ πολλῆς φιλομούσων ὁμηγύρεως, προϊσταμένου τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μετὰ τινων σεβασμ. συνοδικῶν, παρόντος καὶ τοῦ πανοσιολογ. ἐπιτρόπου τοῦ θεοβαδίστου Σιναΐου ὄρους, μετὰ τὴν ἱερατελεστίαν καὶ τοὺς νενομισμένους ὕμνους πρὸς τὸν ἐπουράνιον δοτῆρα τῶν φώτων καὶ πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν σουλτάνον, ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐφορίας, ὑπὸ τοῦ γραμματέως αὐτῆς κ. Ν. Βούρου, καὶ τῆς διευθυντρίας ἐλλογίμου δεσποινίδος Ἰουστίνης Κ. Λαγουδάκη. Κατ' αὐτὰς ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸν λήξαντα σχολικὸν ἐνιαυτὸν εἰς 370, ὧν αἱ ἡμίσεις σχεδὸν ἐνεγράφησαν δωρεάν, καίτοι ἡ τοῦ καθιδρύματος οἰκονομικὴ κατάστασις ἧκιστα δύναται νὰ θεωρηθῇ καλή. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἐπιδοὺς ταῖς τελειοδιδάκτοις τὰ πτυχία αὐτῶν, ἔθετο τὴν καταλλεῖδα τῆς σεμνῆς τελετῆς, ἀψηλεύσας τὰς εὐχὰς καὶ ἐκφράσας τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐκκλησίας τοῖς τε διδάξασι καὶ ταῖς ἐφορεύσασιν ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ, θερμὰς δὲ δεήσεις ἀναπέμψας ὑπὲρ τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος.

Αἱ δέκα καὶ ὀκτὼ τοῦ Ἰωακειμίου τελειόφοιτοι, λαβοῦσαι ἀνὰ ἑνέα τοὺς βαθμοὺς ἄριστα καὶ πάνυ καλῶς, εἰσὶν αἱ ἑξῆς

Ἀγγελικὴ Λίτς, ἐκ Δαρδανελλίων — Βαλασία Γεωργίου, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως — Ἑλένη Ὀρεστίδου, ἐκ Κων]πόλεως — Εὐαγγελία Βαλσαμῆ, ἐκ Κων]πόλεως — Εὐδοκία Δανιηλίδου, ἐκ Σαρραμπόλεως — Εὐδοκία Ἰωάννου, ἐκ Κων]πόλεως — Θεογνωσία Κιουλακτσόγλου, ἐκ Μικρασίας — Θεοδοσία Καρατζᾶ — Κλεοπάτρα Ἀντωνιάδου — Κλεοπάτρα Χρυσαφίδου — Μαρία Πορσανίδου — καὶ Μαρία Ποσάνζη, ἐκ Κων]πόλεως αἱ πέντε - Μελπομένη Βάτσου, ἐκ Βόλου - Πελαγία Σκουρίδου, ἐκ Ραιδεστοῦ — Πηνελόπη Χατζῆ Ἰωάννου, ἐκ Σιατίστης — Πολυξένη Χαλίσογλου — Σοφία Κοεμτζοπούλου — καὶ Σοφία Μαλλῆ, αἱ τρεῖς ἐκ Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σεπτεμβρίου εἰσέρχεται εἰς τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ ἔτος.

Ζ'. Πατριαρχικῆς σχολῆς Μαρασλῆ.

Μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς κυριακῆς, 25, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης σὺν τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Μεθύμνης προέστη τῆς ἑορτῆς τῆς πατριαρχικῆς Σχολῆς Μαρασλῆ, παρόντος ἐπίσης πολλοῦ πλήθους φιλομούσων. Οἱ μαθηταὶ τῆς σχολῆς ταύτης ἠριθμοῦντο κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τοῦτο σχολικὸν ἔτος εἰς 192, ὧν τὸ τρίτον σχεδὸν ἐκ Φαναρίου, οἱ δὲ λοιποὶ προήρχοντο ἐξ ἑτέρων ἐνοριῶν. Ἐκ τῆς ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ ἐφόρου γραμματέως ὀ]ρος κ. Γ. Τσιραγγέλου λογοδοσίας ἐγνώσθη ὅτι χάρις εἰς πολλὰς οἰκονομίας καὶ διὰ τὴν λελογισμένην φειδὼ τῶν ἐφόρων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ταμίου ἐνδοξ. Θ. Θεοδοσιάδου ἐφέντη, σημειοῦται ἐφέτο καὶ περίσσευμα ἐκ λιρῶν 110, καίτοι μόλις οἱ ἡμίσεις τῶν μαθητῶν κατέβαλον τὰ εὐτελῆ τῶν εἰσιτηρίων ἀντίτιμα. Δικαίως ὅθεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπῄνεσε καὶ τὸν ἀκάματον ζῆλον τῶν ἐφόρων καὶ τὴν παραδειγματικὴν τῶν διδασκάλων αὐταπαρνησίαν, διδασκόντων ἐπὶ μισθῷ σχετικῶς ὀλίγῳ. Ἐν τέλει ἡ Α. Θ. Π. ηὔξατο ὑπὲρ τοῦ μεγαλειοτάτου ἄνακτος.

Ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. μελῶν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀρχιεπίσκοπος Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἰωάννης Μαρτῖνος ἀγγέλλει τὴν ἀνατύπωσιν τοῦ καλοῦ αὐτοῦ βιβλίου περὶ τῶν χαιρετισμῶν τῆς Θεοτόκου, ὅπερ χρήσιμον θεωρηθὲν τῷ ἐνοριακῷ κλήρῳ καὶ παντὶ εὐσεβεῖ ἐξηντλήθη. Ἡ Ἀγγελία τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου ἔστιν αὕτη:

Ἡ κατὰ τὸ 1898 ἐκδοθεῖσα **Ἑρμηνεία εἰς τοὺς χαιρετισμοὺς τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου,** ταχέως ἐξαντληθεῖσα, πολλαχόθεν ἤδη ζητεῖται. Ὅθεν ἀπεφασίσαμεν ἵνα ἀναδημοσιεύσωμεν ταύτην, ἐν ᾗ τὸ μέγα μυστήριον τῆς τοῦ Θεοῦ ἐνανθρωπήσεως, ἐν ἰδιορρύθμῳ ποιητικῇ ἐξάρσει καὶ κεκαλλιεπημένῃ μεγαληγορίᾳ, διατρανοῦται.

Παρακαλοῦνται οἱ σεβασμιώτατοι ἀρχιερεῖς καὶ λοιποὶ κληρικοί τε καὶ λαϊκοὶ ἵνα ἐγγραφόμενοι προσέλθωσιν ἀρωγοί, ὅπως καλυφθῇ ἡ δαπάνη τοῦ βιβλίου ἀποτελεσθησομένου ἐκ 10 τυπογραφικῶν φύλλων καὶ τιμωμένου ἀντὶ δύο δραχμῶν. — Αἱ ὑπογραφαὶ ἔστωσαν καθαρῶς γεγραμμέναι.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 μαΐου 1906.

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως ΙΩΑΝΝΗΣ

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω, Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' τροσίων ἀρτυρῶν 20—ὁ Β' 30 ὁ Γ' 40, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΓΕΝΕΣΙΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΝ ΑΥΤΟΥ *

Ὡς ἱστορικὴ μαρτυρία τῆς ἀρχῆς, ἐφ' ἧς ἑδράζεται ἡ ψυχολογικὴ θεωρία καὶ καθ' ἣν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ διώκτου τῶν χριστιανῶν ὑπεισέδυ ὁ σκώληξ τῆς ἀμφιβολίας προκαλέσας ἐνδόμυχον ἀγῶνα καταλήξαντα ὑπὲρ τῆς νέας πίστεως, προσάγεται ἡ κλασσικὴ ῥῆσις τοῦ Κυρίου πρὸς τὸ σκεῦος τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ «σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν». Ἀλλὰ τὸ βούκεντρον, περὶ οὗ ὁ λόγος ἐν τῇ παροιμιώδει ταύτῃ φράσει, ἐν χρήσει καὶ ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ. εἰλημμένῃ δὲ ἐκ τοῦ ποιμενικοῦ βίου καὶ ὑπαινισσομένῃ τὰς ἐκ τῆς ἀντιστάσεως ἀλγηδόνας τῶν κεντουμένων πρὸς προέλασιν ζώων, εἶνέ τι ἐξωτερικὸν καὶ οὐδαμῶς δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ἐν τῇ σημασίᾳ ἐνδομύχου βίας καὶ καταναγκασμοῦ καὶ δηλοῖ ἄρα τὴν ἀλήθειαν τῆς χριστιανικῆς πίστεως, ὡς ἀντικειμενικῶς ὑφισταμένην, κατάδηλον οὖσαν ἐκ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Ἰδρυτοῦ αὐτῆς, πρὸς ἣν δὲ διέκειτο πολεμίως ὁ ζηλωτὴς Ἰουδαῖος, ἅτε οὐδεμίαν κλίσιν πρὸς αὐτὴν αἰσθανόμενος. Ἡ ῥῆσις ἄρα μᾶλλον διαπιστοῖ τὴν παντελῆ ἀναισθησίαν καὶ πώρωσιν τοῦ ἀπ. Παύλου, ὡς Σαύλου πρὸς τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν, ἢ ποιάν τινα πρὸς αὐτὴν ἀπόκλισιν. Οὕτω διακείμενος ὁ ἐκ Ταρσοῦ ζηλωτὴς Ἰουδαῖος δὲν ἠδύνατο νὰ συγκινηθῇ παρὰ τὴν φύσει εὐαίσθητον καὶ εὐγενῆ καρδίαν αὐτοῦ ὑπὸ τῶν μαρτυρίων τῶν χριστιανῶν καὶ νὰ διατεθῇ ἅμα ὑπὲρ αὐτῶν, διότι κατὰ τὸν ἤδη ρηθέντα ἡ στάσις αὐτοῦ κατὰ τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ὡρμᾶτο ἀπὸ ὡρισμένων ἀκραδάντων πεποιθήσεων, ὁ δὲ Σαῦλος διεκρίνετο ἐπὶ εὐσταθείᾳ οὐχὶ ἐλάσσονι τῶν ὑπ' αὐτοῦ διωκομένων καὶ ἐρρύθμιζε τὰς φυσικὰς αὐτοῦ κλίσεις κατὰ τὰς αὐστηρὰς ἀπαιτήσεις τοῦ νοῦ καὶ τῆς βουλήσεως. Προκειμένου αὐτῷ ὡς Σαύλῳ τοῦ διλήμματος: ὑπὲρ τῶν χριστιανῶν καὶ κατὰ τοῦ Θεοῦ, ἢ κατ' αὐτῶν καὶ μετὰ τοῦ Ἰεχωβᾶ, ἡ ἐκλογὴ ἦτο πρόδηλος καὶ οὐ μόνον ταραχὴ, ἀλλὰ τἀνάπαλιν γαλήνη ἀδιατάρακτος καὶ ἡσυχία ἐν τῇ ψυχῇ ἦτο τὸ ἄμεσον ἐπακολούθημα αὐτῆς.

Ὅπως ἡ χριστιανικὴ ἐπιρροὴ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τὸν διώκτην Σαῦλον, ἔδει ἐπὶ τοῦ βράχου, ἐφ' οὗ οὗτος ἵστατο ἀκλινὴς νὰ παρουσιάζωσι ῥήγματα, ἔδει ἄλλαις λέξεσιν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ζηλωτοῦ τούτου νὰ εἶνε αἰσθητὴ δίψα πρὸς νέον τι κρεῖσσον καὶ τελειότερον καὶ κατ' ἀκολουθίαν νὰ ὑπάρχῃ συνείδησις τῆς ἀνεπαρκείας καὶ ἐλαττωματικότητος τοῦ ὑπάρχοντος. Τῷ ὄντι δὲ οἱ ὀπαδοὶ τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας ἐμβλέπουσι τὸ ῥῆγμα καὶ τὴν δίψαν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Σαύλου ἐν τῇ ζωηρᾷ εἰκόνι ἣν οὗτος κατέλιπεν ἡμῖν (Ρωμ. ∇ΙΙΙ), τῆς διαμάχης τῆς διεξαγομένης ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ διατελοῦντος ὑπὸ τὸν νόμον καταληγούσης εἰς τὸ «οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθὸν, ἀλλ' ὃ οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω» καὶ προκαλούσης τὴν ἀπελπιστικὴν ἀναφώνησιν: «ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου;» Ἀλλ' ἐντεῦθεν οὐδαμῶς δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν, ὅτι εἰς τὸν ἀφώτιστον Ταρσέα καθίστατο αἰσθητὴ ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου καὶ ἐπόθει οὗτος τὴν νέαν ὁδόν. Πᾶν τοὐναντίον. Ὁ Μωσαϊκὸς Νόμος κατὰ τὸ VII κεφ. τῆς πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολῆς προκαλῶν διὰ τῶν ἐντολῶν καὶ τῶν ἀπαγορεύσεων αὐτοῦ τὴν λανθάνουσαν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἁμαρτίαν ζωογονῶν αὐτὴν καὶ οἱονεὶ κρατύνων. πειρωμένην οὕτω πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ νὰ καταπνίξῃ πᾶσαν ἀγαθὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ροπὴν καὶ νὰ καταδουλώσῃ αὐτὸν εἰς τὰς ρυπαρὰς ὁρμὰς καὶ κλίσεις τῆς σαρκὸς, ἀφύπνιζε τὴν ὑπνώττουσαν ἀνθρωπίνην συνείδησιν μὴ διαβλέπουσαν μέχρι τότε τὸν λανθάνοντα ἐχθρὸν, μηδὲ συναισθανομένην τὴν ἀπόλυτον ἐπ' αὐτῆς κυριαρχίαν του. Οὕτως ἤρχετο ἀμείλικτος ἀγὼν τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως ρεπούσης πρὸς τὸ ἀγαθὸν διὸ καὶ συνευδοκούσης τῷ θείῳ νόμῳ καὶ συνειδομένης αὐτῷ πρὸς τὸν ἀποκαλυφθέντα δόλιον ἐχθρόν. Ὁ ἀγὼν ἐκ τῆς πείρας ἀπεδεικνύετο ἄνισος, τῆς ἁμαρτίας λυσσώσης ὅπως ἀνακτήσῃται τὴν προτέραν ἀπόλυτον καὶ ἀδιαφιλονείκητον ἐξουσίαν, ἀλλ' ἤδη ὁ ἀγὼν ἦτο φανερὸς καὶ ἡ μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, προὔκειτο δ' ἁπλανὴς φάρος ὁ Νόμος καθοδηγῶν, παραθαρρύνων, στηρίζων . . . καὶ ὑπελείπετο κατ' ἀκολουθίαν κατηρτία, ἔντασις τῶν ἰδίων δυνάμεων, ἄγρυπνος προσοχὴ, συντονωτέρα ἐπιμέλεια, ἀκριβεστέρα τῶν διατά-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 314-316.

ξεων τοῦ Νόμου τήρησις καὶ ὁ ἐχθρὸς θὰ ὑπέκυπτεν. Ἐξωτερικὴ βοήθεια, ταπεινοῦσα ἄλλως τε καὶ ἐξευτελίζουσα τὸν ἐπιδεόμενον αὐτῆς, οὔτε διεβλέπετο οὔτε ἀναγκαία ἦτο. Ἐκ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἄρα τοῦ Σαύλου διαμάχης τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου τῆς Π. Διαθήκης προσκαλουμένης καὶ ἀναρριπιζομένης οὐ μόνον ἀπεκλείετο πᾶσα πρὸς αὐτὸν δυσπιστία, δυναμένη νὰ ἔχῃ ὡς ἐπακολούθημα τὴν πρὸς τὴν νέαν ὁδὸν προσχώρησιν, ἀλλὰ ταὐτάπαλιν ἐξῄρετο οὗτος πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ ζηλωτοῦ Ἰουδαίου ἐν τῇ περιωπῇ τοῦ θείου ὁδηγοῦ, ἀφ' οὗ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἔδει ν' ἀποστρέψῃ οὗτος τὰς ὄψεις ἀπλανῆ τὸ βλέμμα καὶ τὴν ψυχὴν πρὸς αὐτὸν προσηλῶν καὶ ἀποκρούων ὅλαις δυνάμεσι καὶ κατεξανιστάμενος κατὰ παντὸς ἀπ' αὐτοῦ περισπῶντος. Ὃν τρόπον ὁ Σαῦλος, ὡς Ἀπ. Παῦλος, ἐν τῷ οὐχ ἧττον καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναγεννηθέντος ἐν Χριστῷ ἀνθρώπου διεξαγομένῳ, καίτοι ὑπὸ διαφόρους περιστάσεις, κατὰ τῆς σαρκὸς ἀγῶνι οὐ μόνον οὐδαμῶς ὑποβάλλει τὴν ὑποχώρησιν, ἀλλὰ τοὐναντίον (πρβλ Γαλ. Ε΄ 16 κ. ἑξ.), οὕτω πάντως καὶ οὐδαμῶς ἄλλως καὶ ὡς ζηλωτὴς Ἰουδαῖος εἶχεν ὡς πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ αἰωνίου νόμου τοῦ Θεοῦ διεξαγόμενον ἀγῶνα κατὰ τοῦ ἐν τοῖς μέλεσιν αὐτοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας. Καὶ τῷ ὄντι «πεπαιδευμένος κατ' ἀκρίβειαν τοῦ πατρώου νόμου» ὁ Ταρσεὺς Ἰουδαῖος Σαῦλος, ὑπῆρχε «ζηλωτὴς Θεοῦ καθὼς πάντες» οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι (Πρξ. ΚΒ΄, 3) «ἐπολιτεύετο τῷ Θεῷ πάσῃ ἀγαθῇ συνειδήσει» (Πρξ. ΚΓ΄, 1) «ἔζησε κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῶν Φαρισαίων (Πρ. ΚΣΤ΄, 5) καὶ «προέκοπτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας, περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν αὐτοῦ παραδόσεων» (Γαλ. Α΄, 14) κατορθώσας μάλιστα «κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ» νὰ καταστῇ «ἄμεμπτος» (Φιλ. Υ, 3). Οὕτω ἀρρήκτως καὶ ἀδιασπάστως συνείχετο τῷ νόμῳ ὁ Σαῦλος, μέχρι τοιούτου πᾶσα ἡ ὑπόστασις αὐτοῦ ἀπερροφᾶτο ὑπὸ τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ ἐπαγγελιῶν τοῦ πιστοῦ Θεοῦ, ὑπὸ τῆς ἀσφαλοῦς φαεινῆς προσδοκίας τοῦ Μεσσίου, ὥστε καθίστατο πάντῃ ἀδύνατον πᾶσα ἀπόκλισις ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀποσκίρτησις διὰ βαθμιαίας τῆς ψυχῆς προπαρασκευῆς. Ἡ μόνη φυσικὴ ὁδός, ἥτις διηνοίγετο τῷ Σαύλῳ, οὕτως ἔχοντι, ἦτο ἡ ὁδός, ἣ τῷ ὄντι οὗτος ἠκολούθησεν, ἡ ὁδὸς τῶν κατὰ τῶν Χριστιανῶν ἀμειλίκτων διωγμῶν κατὰ τὴν ἀψευδῆ αὐτοῦ τούτου μαρτυρίαν «ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πρᾶξαι· ὃ καὶ ἐποίησα κλπ.» (Πρξ. ΚΣΤ΄. 9 κ. ἑξ.), ἢ τὸ πολὺ ἡ τῆς περισυλλογῆς πρὸς μείζονα ἐπίρρωσιν καὶ κράτυνσιν ἑαυτοῦ, ὁδός, ἥτινι αὐτὸς ὁ Σαῦλος ὡς ἀπ. Παῦλος ἠκολούθησε μικρὸν κατόπιν, ὅτε μετὰ τὴν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ἐπιστροφὴν εἰς Χριστὸν προσκρούσας ἐν τῷ πρώτῳ ἀποστολικῷ αὐτοῦ κηρύγματι ἐν Δαμασκῷ (Πραξ. Θ΄. 19 κ. ἑξ.) ἀπεχώρησεν εἰς τὴν ἔρημον τῆς Ἀραβίας (Γαλ. Α΄. 17). Πρὸ τῶν νοερῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ζηλωτοῦ Φαρισαίου ἐν ἀντιπαραθέσει πρὸς τὴν αἰγλήεσσαν εἰκόνα τοῦ θείου Νόμου παρίστατο ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ σκοτίᾳ τοῦ Γολγοθᾶ προσηλωμένος ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς κατάρας φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον. Ἡ εἰκὼν οὐδὲν εἶχε τὸ κοινὸν πρὸς τὴν ἔνδοξον ἐμφάνισιν τοῦ Χριστοῦ πρὸ τῆς Δαμασκοῦ καὶ ἀπέκλειεν ἀπολύτως αὐτόν.

Οὕτω τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας ἀποδεικνυομένης ἀσυστάτου καὶ ἀποκλειομένης, καὶ οὐδεμιᾶς ποθεν ὑποφαινομένης φυσικῆς γεφύρας πρὸς σύναψιν τῶν ἐκ διαμέτρου ἄκρων τοῦ λυσσαλέου διώκτου καὶ τοῦ ἐνθουσιώδους ὁμολογητοῦ, προκύπτει τὸ πρὸ τῆς Δαμασκοῦ θαῦμα, ἡ ὑπερφυσικὴ αὕτη λύσις, ὡς ἡ μόνη φυσικὴ καὶ ἀναγκαία. Μόνον ἰσχυρὰ ἐξωτερικὴ ὥθησις καὶ προσβολὴ ἠδύνατο νὰ ἐξοκείλῃ τὸ ἀσφαλῶς ἐξ οὐρίας πλέον σκάφος καὶ νὰ ρίψῃ τὸν ἐπιβάτην εἰς νέαν ἄγνωστον αὐτῷ γῆν. Ἐντεῦθεν αὐτὸς ὁ Baur ὁμολογεῖ, ὅτι ἥ τε ψυχολογικὴ καὶ διαλεκτικὴ ἀνάλυσις ἀδυνατοῦσι νὰ ἐξηγήσωσι τὴν μυστηριώδη πρᾶξιν, δι' ἧς ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τῷ διώκτῃ τῶν χριστιανῶν, ὁ δὲ Pfleiderer χαρακτηρίζει τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Παύλου, ὡς ἀποκάλυψιν, ὡς ἁρπαγὴν τῆς ψυχῆς ὑπὸ τῆς θείας δυνάμεως τῆς ἀληθείας, ἣν αὕτη ἠδυνάτει οἰκοθεν νὰ προαγάγῃ καὶ ἥτις παρέστη πρὸ αὐτῆς ὡς δύναμις Θεοῦ ἔλκουσα πρὸς τὴν μακαριότητα.

Τῶν προϋποθέσεων τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας εἰς τοὐναντίον τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπ' αὐτῆς σκοποῦ καταληγουσῶν, τοῦ ζηλωτοῦ Φαρισαίου Σαύλου παραμένοντος ἀκλονήτου ἐν τῇ πίστει

τῶν πατέρων καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἐν αὐτῇ διὰ τῆς κατὰ τῶν χριστιανῶν ἐνεργοῦ καὶ φονικῆς ἀντιδράσεως κρατυνομένου, αἴρεται καὶ ἡ ἀναγκαία βάσις τῆς διὰ φυσικῆς ἐπίσης ὁδοῦ προελεύσεως τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Παρὰ τοῦ Ταρσέως Σαύλου ἀδύνατον νὰ ἐκπηγάζῃ τοῦτο. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου αὐτὴ ἡ ὑποδεικνυομένη ὑπὸ τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας ὁδὸς τοῦ μετασχηματισμοῦ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ τοῦ Σαύλου εἰς τὸ χριστιανικὸν κήρυγμα τοῦ ἀπ. Παύλου ἀδύνατον ἐπίσης ἦν ν' ἀστοχῇ τοῦ ζητουμένου. Τὸ εὐαγγελικὸν κήρυγμα του ἀποσ. Παύλου κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην εἶνε α') ἀποτέλεσμα τῆς συγκρούσεως ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ Σαύλου δύο ἄντικρυς ἀντιθέτων στοιχείων ἀλληλαποκρουομένων καὶ ἀλληλαναιρουμένων, Ραββινισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ, καὶ τῆς ὑπερισχύσεως μετ' ἀπολύτου ἐπικρατήσεως τοῦ δευτέρου ἐπὶ τοῦ πρώτου· ὅτε δ' ὅμως τὸ χριστιανικὸν σύστημα τοῦ Ἀπ Παύλου ἔδει ἀναγκαίως νὰ ᾖ ἀπολύτως ἀντιϊουδαϊκόν, ὅπερ ἥκιστα συμβαίνει, τοῦ Ἀπ. Παύλου πολεμίως διακειμένου τῷ Ἰουδαϊσμῷ μόνον καθόσον ἀπονέμεται αὐτῷ δύναμις καὶ ἱκανότης—ἡ τῆς δικαιώσεως, ἧς οὗτος φύσει στερεῖται, ἄλλως δὲ ποιουμένου αὐτὸν περὶ πλείστου ὡς ἀναγκαίας καὶ ἀπαραιτήτου παρασκευαστικῆς βαθμίδος ἐν τῷ ἔργῳ τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων· Ἡ β') κατὰ τὴν θεωρίαν ἐπίσης ταύτην!, τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Ἀπ. Παύλοτ εἶνε ὁ Ἰουδαϊκὸς ραββινισμὸς μετ' ἐπεισαγωγῆς τοῦ στοιχείου τῆς διὰ Ἰησοῦ δικαιώσεως, ἅτε ἐκ τῆς πείρας καταδήλου γενομένου τῷ Σαύλῳ, ὅτι ἀδύνατος ἡ δι' ἰδίων δυνάμεων κατόρθωσις αὐτῆς· ὅτε αὖθις οὐδαμῶς ἐξηγεῖται ἡ πολεμία κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ στάσις τοῦ Σαύλου ἐνιδόντος οὕτω ἐν αὐτῷ σωτηριῶδες μέσον ἀποκαθιστὰν εἰς τὸ ἄρτιον τὸν ραββινισμὸν καὶ ἀναδεικνῦον αὐτὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἐπαρκῆ, ἀναιρεῖται δὲ καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόστασις τοῦ Χριστιανικοῦ τοῦ ἀπ. Παύλου κηρύγματος, ἑδραζομένου καὶ κυκλουμένου περὶ τὸν σταυρὸν τοῦ Χριστοῦ, τέλους ὄντος τοῦ νόμου,—περιττοῦ ἤδη καὶ ὡς γιώμονος τοῦ ἠθικοῦ βίου, ἅτε τῆς ἐντολῆς ἐνῇ ὅλος αὐτὸς «ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν». (Λευϊτ. XIX, 18)· πληρουμένης μόνον ἐν Χριστῷ διὰ τῆς μετ' Αὐτοῦ ἑνώσεως καὶ κοινωνίας τῶν πιστῶν, δυνατοῦ καθισταμένου ὅπως ἕκαστος τούτων μὴ διακρίνῃ τὸ ἴδιον ἐγὼ τοῦ ἑτέρου,—καὶ ἀποχωροῦντος ἤδη τῆς σκηνῆς μετὰ τῆς παραμυθητικῆς ἐπὶ τῇ ἐπιστολῇ τοῦ πληρώματος φωνῆς τοῦ δικαίου Συμεὼν «νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα, ἐν εἰρήνῃ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν». Οὕτως ἐξηγεῖται καὶ ὁ κατὰ τῶν Ἰουδαϊζόντων,—ἐκείνων δηλ. τῶν ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανῶν, οἵτινες ἐπειρῶντο νὰ συγκρατήσωσιν ἐν τῇ ζωῇ στοιχεῖα Ἰουδαϊκά, ὡς δῆθεν συντελεστικὰ πρὸς τελείωσιν τῶν πιστῶν—ἐπίμονος ἀγὼν τοῦ ἀπ. Παύλου.

Τήν τε ἱστορίαν (Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, μαρτυρίαι αὐτοῦ τοῦ ἀπ. Παύλου) διαστρέφουσα καὶ παραβιάζουσα, πρὸς τὴν πολιτείαν τοῦ Σαύλου ἀσυμβίβαστος καὶ τὸ Εὐαγγελικὸν αὐτοῦ κήρυγμα μὴ κατανοοῦσα ἐξελέγχεται καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ M. Friedlænder κυρίως ἀναπτυχθεῖσα ἀλλοία ὄψις τῆς ψυχολογικῆς θεωριας, καθ' ἣν ὁ Ταρσεὺς ἑλληνιστὴς ἐλευθερόφρων Ἰουδαῖος Σαῦλος βαρύτατα ἔφερε τὸν βαρὺν καὶ καταθλιπτικὸν ζυγὸν τοῦ Νόμου, καὶ ἠσπάσατο τὸν χριστιανισμὸν ἐκ συμπαθείας πρὸς τὰς ἀναλόγους αὐτοῦ ἀρχάς. Ἀλλ' εὔδηλον ὅτι οὕτως ἔχων ὁ Σαῦλος δὲν θὰ συνετάσσετο τοῖς πιστοῖς καὶ ἀντὶ ἀμειλίκτου διώκτου θὰ παρίστατο ἀμέσως ὑπέρμαχος καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ὡς ἀπ. Παῦλος δὲ θὰ κατελάμβανεν ἔναντι τοῦ Μασαϊκοῦ Νόμου ὅλως διάφορον στάσιν, ἣ οἵαν ἀνωτέρω προδιεγράψαμεν.

Ἐξελεγχομένης οὕτω ματαίας καὶ ἀσυστάτου τῆς ψυχολογικῆς θεωρίας καὶ πάσης φυσικῆς ὁδοῦ ἐν τῇ εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῇ τοῦ διώκτου τῶν χριστιανῶν Ἰουδαίου Σαύλου οὐδαμόθεν προφαινομένης, λείπεται ἡ ὑπὸ τῆς ἱστορικῆς ἀληθείας ὑποδεικνυομένη, ἡ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ διὰ τῆς ἐξαισίας αὐτοῦ πρὸ τῆς Δαμασκοῦ ἐπιφανείας ἄμεσος κλῆσις εἰς ἐπιστροφὴν τοῦ ἄλλως, «σκεύους τῆς ἐκλογῆς»· ὅθεν καὶ αἴρεται ἡ μαγικότης καὶ τὸ βίαιον καὶ καταναγκαστικὸν τῆς ἐπιστροφῆς, καὶ ἐξηγεῖται πῶς κατ' ἀνάλογον τρόπον δέν ἐπεστράφη καὶ ἡ λοιπὴ πληθὺς τῶν ἀπιστησάντων Ἰουδαίων τε καὶ ἐθνικῶν. Τὸ χάσμα τὸ διανοιγόμενον μεταξὺ τοῦ διώκτου Σαύλου καὶ τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν, ὅπερ ἡ ψυχολογικὴ θεωρία ἐπιχειρεῖ νὰ

πληρώσῃ διὰ τῶν ἐκτεθεισῶν εἰκασιῶν καὶ ἀναλογιῶν, δι' ὧν ἐπὶ μᾶλλον διανοίγεται τοῦτο καὶ εὑρύνεται, πληροῦται μόνον διὰ τοῦ πρὸ τῆς Δαμασκοῦ θαύματος ἀνταποκριθέντος πρὸς τὴν ζηλωτὴν καὶ ἔνθεον σπουδὴν τοῦ Παύλου πρὸς τὴν δικαιοσύνην, ἧς τὴν κατόρθωσιν μάτην οὗτος ἐπεζήτει ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ. Οὕτω δὲ καὶ τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα τοῦ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν, ὁ Χριστιανισμὸς, ἐν τῇ ἐξόχῳ διατυπώσει αὐτοῦ δύναμις Θεοῦ ὢν ἀναγεννῶσα καὶ ἀνακαινίζουσα τὸν ἄνθρωπον, εἶνε ἥκιστα φυσικὸν προϊὸν τοῦ νοῦ, προϊὸν διαλεκτικῆς ἐργασίας «οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπων».

Π. ΚΟΜΝΗΝΟΣ

καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θ. Σχολῆς

ΖΑΧΑΡΙΑ ΦΟΝ ΛΙΓΓΕΝΤΑΛ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ

ΕΛΛΗΝΟ-ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ*

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ*

§ 81. Σαρκικὰ ἀδικήματα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τῆς σαρκὸς ἀδικήματα, ἡ Ἐκλογὴ ἀνέδρυσε σύστημα ποικίλως παρεκκλῖνον τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου, καὶ τοῦτο κατὰ τὰ οὐσιώδη ἔμεινε τὸ ρυθμίζον τὸ μεταγενέστερον βυζαντινὸν δίκαιον.

Ὡς οἱ Κανόνες, οὕτω καὶ ἡ Ἐκλογή, πᾶσαν θεραπείαν σαρκικῆς ὁρμῆς ἐκτὸς τοῦ γάμου ἐθεώρει ὡς ἀπηγορευμένην καὶ ἀξιόποινον. Ἑπομένως ἐτιμώρει ἰδίως πᾶσαν παρὰ φύσιν ἡδονήν· τὴν παιδεραστίαν (**ἀσέλγειαν ἀρσενοκοιτίαν**) διὰ θανάτου, τὴν μετὰ τῶν κτηνῶν μίξιν (**ζωοφθορίαν, ἀλογευομένους ἤγουν κτηνοβάτας**) δι' ἀποκοπῆς τοῦ ἀνδρικοῦ μορίου. Ἀλλὰ τῆς φυσικῆς ἐκτὸς τοῦ γάμου θεραπείας τῆς σαρκικῆς ὁρμῆς (**πορνείας ἐν τῇ πλατυτέρᾳ σημασίᾳ**) διακρίνει τρεῖς περιπτώσεις.

I. Πρῶτον, ἐπιβάλλονται διάφοροι ποιναὶ κατ' ἐκείνων, οἵτινες συνουσιάζονται μετὰ προσώπων, μεθ' ὧν ἕνεκα κωλύματος οὐ δύνανται ἐλθεῖν εἰς γάμου κοινωνίαν. Ἡ ἀνόσιος συνουσία (**αἱμομιξία**) μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων καὶ μεταξὺ ἀδελφῶν τιμωρεῖται διὰ τοῦ ξίφους. Ἀλλ' ἐὰν ὁ πατὴρ μετὰ τῆς νύμφης, ὁ υἱὸς μετὰ τῆς μητρυιᾶς, ὁ πατρωὸς μετὰ τῆς προγονῆς ὁ ἀδελφὸς μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ἀδελφοῦ, ὁ θεῖος μετὰ τῆς ἀνεψιᾶς ἢ ὁ ἀνεψιὸς μετὰ τῆς θείας, ἢ ἐάν τις μετὰ δύο ἀδελφῶν ἢ μετὰ μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς εἰδήσει μίγνυται, δέον ρινοκοπεῖσθαι. Ἐπίσης ρινοκοπεῖται ὁ πρὸς τὴν διὰ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος γενομένην αὐτῷ σύντεκνον σαρκικῶς μιγνύμενος. Τέλος, ἐὰν ἐξάδελφοι καὶ τὰ τούτων τέκνα καὶ μόνον, ἢ πατὴρ καὶ υἱὸς μετὰ μητρὸς καὶ θυγατρὸς, ἢ δύο ἀδελφοὶ μετὰ δύο ἀδελφῶν γάμον συνάπτωσι, πρὸς τῷ χωρισμῷ καὶ τυπτέσθωσαν.

II. Ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῆς αἱμομιξίας, αὐστηρότερον τιμωρεῖται ἡ πορνεία, ἐὰν συντρέχῃ μετ' ἀδικήματος πρὸς ἕτερον. Ἑπομένως τιμωρεῖται δι' ἀποκοπῆς τῆς ρινὸς ὁ πορνεύων εἰς μονάστριαν, ὡς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ ἐνυβρίζων, διότι κακεῖνος μοιχείαν ἐργάζεται, τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ ἀλλοτριῶν αὐτήν, τῆς ὁμοίας καὶ ἐπ' αὐτῆς φυλλασομένης ἐπεξελεύσεως. Ὁ φθείρων παρθένον τῇ συναινέσει αὐτῆς, δέον, μὴ νυμφευόμενος ταύτην, δοῦναι αὐτῇ, ἀναλόγως τῆς ἑαυτοῦ περιουσίας, ἢ λίτραν χρυσοῦ, ἢ τὸ ἥμισυ αὐτῆς· πάντῃ δὲ ἄπορος, μαστιγοῦται κείρεται καὶ ἐξορίζεται· ἐὰν ἡ παρθένος ᾖ μεθ' ἑτέρου μεμνηστευμένη, ἐπιβάλλεται μόνον ἡ ποινὴ τῆς ρινοτομίας. Ἡ αὐτὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν φθείροντα βίᾳ παρθένον. Ὁ φθείρων κόρην πρὸ τῆς ἥβης, ἤγουν πρὸ τοῦ τρισκαιδεκαετοῦς χρόνου, ἐκτὸς τῆς ποινῆς, ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν καὶ τοῦ ἡμίσεως τῆς ἑαυτοῦ περιουσίας. — Ἐὰν ἀνὴρ μετὰ ὑπάνδρου γυναικὸς ἀσελγαίνῃ, τιμωροῦνται ἀμφότεροι διὰ ρινοτομίας. Ὁ δὲ τῇ ἰδίᾳ γαμετῇ μοιχείαν συγγινώσκων καὶ παραχωρῶν, τυπτόμενος ἐξοριζέσθω· καὶ ἡ μὲν μοιχαλὶς, ὡς ἐντεῦθεν χωρισμοῦ γενομένου, ἀναλαμβάνει ὅ,τι ἐν τῷ γάμῳ συνεισέφερεν, ἡ σύζυγος ὅμως τοῦ μοιχοῦ, γενομένου αἰτίου τῆς λύσεως τοῦ γάμου, οὐ δικαιοῦται εἰς τὴν ἀπ' αὐτοῦ διάζευξιν.

III. Ἡ πορνεία ἐγγάμου ἀνδρὸς, μὴ γενομένη πρὸς γυναῖκα ἔγγαμον, τιμωρεῖται διὰ σωματικῆς κολάσεως ἐπίσης· ἐν μετριωτέρῳ ὅμως βαθμῷ τιμωρεῖται ἡ τοῦ ἀγάμου ἀνδρὸς πρὸς ἄγαμον γυναῖκα. Πλλακίαν ἄνευ ποινῆς οὐκ ἀναγνωρίζει ἡ Ἐκλογή.

Τὸ μεταγενέστερον δίκαιον ἐν τοῖς κυριωτέροις διετήρησε τὸ σύστημα τῆς Ἐκλογῆς· μόνον εἴς τινα σημεῖα συνεπληρώθη ἢ μετεβλήθη.

Τὴν πορνείαν ἀγάμου γυναικὸς ἡ Ἐκλογὴ κατέλιπεν ἀτιμώρητον· εἰς τοῦτο ὅμως τὸ Πρόχειρον χωρεῖ συμπληρωματικῶς, καθόσον ἰδιαιτέρως τιμωρεῖ τὴν χήραν, μετὰ τοῦ δούλου αὐτῆς συνουσιαζομένην. Βαρυτέ-

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 279—282.

ρας ποινὰς ἐπιβάλλει ἡ παρὰ τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ πρεσβυτέρου τῷ 1306 ἐπικυρωθεῖσα συνοδικὴ ἀπόφασις εἰς πᾶσαν πορνείαν κυρίως, καὶ ἰδίᾳ τῶν γυναικῶν, τῶν ἑκουσίως τοῖς ἀνδράσι παραδιδομένων.

Περὶ ἁπαγωγῆς (**ἁρπαγῆς**) καλογραΐας ἰδίως πραγματεύεται ἡ Ἐκλογή. Τὸ Πρόχειρον ὅμως καὶ τὰ Βασιλικὰ ὑπεισάγουσι, μετὰ οὐσιωδῶν ἐν τούτοις μεταβολῶν, διάταξίν τινα τοῦ Ἰουστινιανοῦ, ἣν Λέων ὁ σοφὸς ἐν τῇ Νεαρᾷ 35 ἐπεκύρωσεν.

Ἡ μεταγενεστέρα νομοθεσία μετέβαλε τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Ἐκλογῆς περὶ μοιχείας. Τὸ Πρόχειρον διατάσσει, ὅτι οἱ μὲν παραβιάζοντες τὸν γάμον μαστιγοῦνται, κείρονται καὶ ρινοκοποῦνται, οἱ δὲ μεσάζοντες, μαστιγοῦνται, κείρονται καὶ ἐξορίζονται· ἡ διάταξις αὕτη μετηνέχθη εἰς τὰ Βασιλικά. Ὡς πρὸς τὴν διάρρηξιν τοῦ γάμου τῆς μοιχαλίδος, καὶ τοῦ γάμου τοῦ μοιχοῦ, ἐὰν οὗτος ᾖ ἔγγαμος, καὶ ὡς πρὸς τὰς τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἀφορώσας ποινάς, τὸ Πρόχειρον ἀκολουθεῖ τὴν Νεαρὰν CXLI (117) κεφ. 8 § 2, τὰ Βασιλικὰ ὅμως τὴν Νεαρὰν CLXVI (134) κεφ. 10. Λέων ὁ σοφὸς μετά τινων μεταβολῶν ἐπεκύρωσε τὰς διατάξεις ταύτας, καὶ μέχρι τοῦ σημείου τούτου ἔμειναν.

Προσέτι παρατηρητέον, ὅτι ἐν Νεαραῖς τῆς 13 καὶ 14 ἑκατονταετηρίδος ἀπαντῶμεν διάταξίν τινα, καθ' ἣν ἕνεκα **παρθενοφθορίας** ἐπιβάλλεται χρηματικὴ ποινή, καταβλητέα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

§ 82. Φόνος.

Ἡ Ἐκλογή, ρυθμίζουσα τὸ δίκαιον τοῦ ἀσύλου τῆς Ἐκκλησίας (§ 75), οὐκ ἀπεφάνθη, ὅτι ὁ φονεύς, ὁ μοιχὸς καὶ ὁ ἁπαγωγεὺς παρθένου, ὡς κατὰ τὸ ἰουστινιάνειον δίκαιον, ἔδει ἀποκλείεσθαι τοῦ ἀσύλου. Πιθανὸν δὲ ἕνεκα τῆς σιωπῆς ταύτης ἐπετράπη τοῦτο βραδύτερον καὶ τῷ φονεῖ· καί τοι ἐν τούτοις ἐν τοῖς Βασιλικοῖς ἐνισχύθη ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, φαίνεται ὅτι ἐν τῇ πράξει ἥκιστα ἐτηρήθη.

Ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ πορφυρογέννητος προσεπάθησε τὴν παρεκκλίνουσαν πρᾶξιν, ἵνα συνδυάσῃ πρὸς τὸν νόμον, ἀποκλείσας τοῦ ἀσύλου τὸν ἐγνωσμένον φονέα καὶ ὑποβαλὼν εἰς τὸν κοσμικὸν δικαστήν, ὡς τοῦτο ἀνέγραφε τὸ Μωσαϊκὸν δίκαιον. Ἐὰν ὅμως ὁ φονεὺς οὐκ ἦ ἐγνωσμένος καὶ ἐκ μετανοίας καταφύγῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐξομολογηθῇ τὴν πρᾶξιν, δέον τηρεῖν τὴν δοθεῖσαν αὐτῷ ἄφεσιν.

Βραδύτερον, ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος μετέβαλε γνώμην ὑπὲρ τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἐν τῷ ἀσύλῳ καταφεύγων φονεὺς δέον, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονικοῦ δικαίου, ὑποστῆναι ἐκεῖ τὴν ἐπιτίμησιν· μετὰ τοῦτο ὅμως ἐξορίζεται ἐκ τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος καὶ ὡς ἄτιμος οὐ δύναται περιβληθῆναι διὰ δημοσίου ὑπηρεσίας. Ἐὰν δὲ τὸν φόνον ἔπραξεν ἐν πλήρει σκέψει, ἀποκείρεται καὶ ἐσαεὶ ἐγκλείεται ἐν μοναστηρίῳ. Ἐκτὸς τούτου δέον τιμωρηθῆναι αὐτὸν καὶ ὡς πρὸς τὴν περιουσίαν, καὶ δή, δέον αὕτη διανεμηθῆναι, καθ' ἓν μέν μέρος μεταξὺ τῶν κληρονόμων τοῦ φονευθέντος, καθ' ἕτερον μεταξὺ συζύγου, τέκνων καὶ γονέων τοῦ φονέως, καί, ἐὰν ὁ φονεὺς γένῃ μοναχός, ἓν μέρος ἀνήκει τῷ μοναστηρίῳ.

Ἡ Νεαρὰ αὕτη ἀπέβη τὸ ἐν τῇ πράξει δίκαιον, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ φονεύς, ὁ καταφεύγων εἰς τὸ ἄσυλον, ὑποβάλλεται μόνον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ποινήν, τὰς δεσωματικὰς ποινάς, τὰς ἀφορώσας τὸν μὴ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν καταφυγόντα φονέα, ἐντελῶς ἀποφεύγει καὶ ὑφίσταται μόνον τὰς τῆς περιουσίας.

Ἐν ἔτει 1166 ὁ αὐτοκράτωρ Μανουὴλ ὁ Κομνηνὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Νεαρὰν Κωνσταντίνου τοῦ πορφυρογεννήτου, καὶ, παρορμηθεὶς ἐκ τῶν ἐπικρατουσῶν καταχρήσεων, ἐπελήφθη μεταβολῶν τινων. Οἱ ἐν ἐπαρχίαις φονεῖς δέον ἀμέσως συλλαμβάνεσθαι, δεσμεύεσθαι καὶ εἰς Κωνσταντινούπολιν μεταφέρεσθαι, ἵνα ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἢ τοῦ Ἐπάρχου τῆς πόλεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, τιμωρῶνται. Ἐὰν φονεύς τις καταφύγῃ εἰς τὸ ἄσυλον τῆς Ἁγίας Σοφίας, ἀφοῦ ἀποτίσῃ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ποινάς, δέον ἀπελαύνεσθαι ἐσαεὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος, ἢ ἐν ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἐπάρχου, μακρὰν τοῦ τόπου τῆς πράξεως. Ἀλλ' ἐὰν ὁ φονεὺς τὴν πρᾶξιν ἐν πλήρει συναισθήσει διέπραξεν ἰσοβίως εἰς φυλακὴν ῥίπτεται, καθόσον ἀνάρμοστον ἤθελεν εἶσθαι, κατὰ τὴν Νεαρὰν Κωνσταντίνου, εἰσάγεσθαι διὰ βίας εἰς μοναστήριον· μόνον δέ, ἐὰν ἑκουσίως θέλῃ γενέσθαι μοναχός, δύναται ἐπιτραπῆναι αὐτῷ τοῦτο, μετὰ προηγουμένην ἐπισταμένην δοκιμασίαν.

Τὰς τῆς περιουσίας ποινὰς τῆς Νεαρᾶς τοῦ Κωνσταντίνου οὐδόλως μετέβαλεν ὁ Μανουήλ. Ἡ παρὰ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ πρεσβυτέρου κυρωθεῖσα ἐν ἔτει 1306 συνοδικὴ ἀπόφασις διατάσσει, ἵνα ἡ περιουσία τοῦ φονέως διανέμηται ἄλλως, καὶ διδῶται τῷ δημοσίῳ ταμείῳ ἓν μέρος· οὐκ ἔστιν ἐν τούτοις σαφές, ἐὰν τοῦτο δέον ἰσχύειν μόνον διὰ τοὺς εἰς ἐκκλησίαν καταφυγόντας, ἢ διὰ πάντα φονέα ἐν γένει.

Τέλος, δέον ἐνταῦθα μνείαν ποιῆσαι τῆς ἐκτρώσεως, περὶ ἧς μαρτυρεῖται, ὅτι καὶ σήμερον ἔτι παρὰ ταῖς ἐγγάμοις γυναιξίν ἐστι λίαν διαδεδομένη. Τὸ ἰουστινιά-

νειον δίκαιον ἐτιμώρει ταύτην μόνον κατ' ἐξαίρεσιν, ἐὰν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ συζύγου, ἢ ἐπὶ σκοπῷ ἀπάτης, ἐγίνετο. Ἡ Ἐκλογὴ ὅμως περιώρισε τὸ ἀξιόποινον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ σύζυγος, πορνευθεῖσα, ἔμενεν ἔγγυος οὐχὶ παρὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς. Τὸ Πρόχειρον ὅμως καὶ ἡ Ἐπαναγωγὴ τὸν περιορισμὸν τοῦτον παραλείπουσι καὶ τιμωροῦσι τὴν ἔκτρωσιν τῆς συζύγου πάντῃ γενικῶς. Τὰ Βασιλικὰ προβαίνουσι τιμωροῦντα πᾶσαν ἐκ προθέσεως ἔκτρωσιν καὶ αὐτὴν τῆς ἀγάμου γυναικός. Τὰ μεταγενέστερα νομικὰ βιβλία ἐπαναλαμβάνουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰς διατάξεις ταύτας. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως ἐστίν, ὅτι ὁ Ἀρμενόπουλος σιωπᾷ. Ἡ σιωπὴ δ' αὐτοῦ ἐξηγεῖ ἐν μέρει τὴν σημερινὴν ἀνηθικότητα.

§ 83. Νεώτατον δίκαιον.

Ὡς ἀνωτέρω παρετηρήθη, ἡ Ἐκλογή, καὶ μετ' αὐτὴν τὸ Πρόχειρον καὶ τὰ Βασιλικά, ὥριζε καὶ ἐπὶ ἑτέρων ἔτι διαφόρων ἐγκλημάτων ποινὰς κατὰ παρέκκλισιν τοῦ ἰουστινιανείου δικαίου, ἀρκεῖ παραπέμψαι εἰς τὰ λεχθέντα ἐκεῖ καὶ εἰπεῖν, ὅτι εἰς τοὺς ἀγροτικοὺς καὶ στρατιωτικοὺς νόμους ἀπαντῶνται εἰδικαὶ ποινικαὶ διατάξεις διὰ τοὺς χωρικοὺς καὶ στρατιώτας, καὶ ὅτι Λέων ὁ σοφὸς σειρὰν ὅλην νέων ποινικῶν νόμων κατωτέρας σημασίας ἐδημοσίευσεν.

Ἅμα τῇ τουρκικῇ κατακτήσει τὸ βυζαντινὸν ποινικὸν δίκαιον ἀπώλεσε τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ. Ἰδίαν ποινικὴν ἐξουσίαν εἶχον οἱ τοῦρκοι δικασταί, μὴ ἀσχολούμενοι περὶ τοῦ ἀγνώστου αὐτοῖς βυζαντινοῦ δικαίου. Συνεπῶς εἰς τὸ νομικὸν βιβλίον τοῦ Μανουὴλ Μαλαξοῦ οἱ βυζαντινοὶ ποινικοὶ νόμοι τέλεον παρελείφθησαν.

Ὅτε δὲ ἕνεκα πλημμελημάτων ἢ ἐγκλημάτων οἱ Ἕλληνες ἤγειρον ἀγωγὴν ἐνώπιον τῶν ἐπισκόπων, ὁτὲ μὲν ἐπεβάλλοντο ἐκκλησιαστικαὶ ποιναὶ κατὰ τὸ Κανονικὸν δίκαιον, ὁτὲ δὲ ἀνέθεντο τῷ τούρκῳ δικαστῇ τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου.

Οὕτω προέκυπτεν εἰς τοὺς καθ' ἡμᾶς χρόνους, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ποινικὸν δίκαιον, πλήρης παρανομία καὶ δικαστικὴ αὐθαιρεσία, ἅμα ἓν μέρος τοῦ τουρκικοῦ κράτους ἀπεσπᾶτο τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας. Τὴν ἐπανόρθωσιν τούτων ἐπεδίωξε διὰ μὲν τὴν Βλαχίαν ὁ μικρὸς βλαχικὸς Κώδιξ τοῦ 1818, διὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα **τὸ ἀπάνθισμα τῶν ἐγκληματικῶν** ἐν ἔτει 1823· τοῦτο ἀντικατέστη διὰ τοῦ ἰσχύοντος ἔτι καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νεωτέρων ἀρχῶν συνταχθέντος **Ποινικοῦ Κώδικος** τοῦ ἔτους 1833.

ΘΑΛΗΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
δικηγόρος καὶ Καθηγητὴς τοῦ δικαίου
ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης

ΒΙΒΛΙΟΛΟΓΙΑ

Ἡ ἐν Ἀθήναις ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ἧς αἱ πρὸς διάσωσιν τῶν προϊόντων τῆς χριστιανικῆς τέχνης μέριμναι ἐπαίνου παντὸς εἰσὶν ἄξιαι, ἐξέδωκεν ἄρτι τὸ Α' καὶ τὸ Β' τεῦχος τοῦ ΣΤ' Δελτίου τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς· σελ. 1 – 48 – 120. Τὸ πρῶτον περιέχει τὰ πρακτικὰ τοῦ ἔτους 1904 καὶ τὰς ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἀρχαιογραφικὰς περιοδείας (σελ. 10 - 48) τοῦ διευθυντοῦ τοῦ χριστιανικοῦ μουσείου καὶ ὑφηγητοῦ τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας κ. Γ. Λαμπάκη. Τὸ δεύτερον περιέχει κατάλογον τῶν χειρογράφων τῆς Ἑταιρίας 79 κωδήκων, ὧν ἐξεπόνησεν ὁ περὶ τὴν μεσήλικα ἡμῶν ἱστορίαν μετὰ ζήλου ἀσχολούμενος κ. Ν. Α. Βέης. Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου χρήσιμοί τινες ἱστορικαὶ σημειώσεις ἀναγραπτέαι ἐνταῦθα αἱ εἰς τὸν θάνατον ἀναφερόμεναι (17 ἀπριλίου 1698) Καλλινίκου ἐπισκόπου Χειμάρρας καὶ Δελβίνου (χργρ. 16), ἡ περὶ Παρθενίου ἐπισκόπου Βρεσθένης, ἀκμάζοντος μὲν ὡς τοιούτου κατὰ τὸ χειρόγραφον 17 τῷ 1636, κατὰ δὲ τὴν διασαφητικὴν ὑποσημείωσιν κατέχοντος τὸν θρόνον τῷ 1720, ἤτοι ὀγδοῆντα τέσσαρα (!!) ἔτη—καὶ ἡ περὶ Γρηγορίου μοναχοῦ καὶ διδασκάλου, τοῦ κατὰ κόσμον Γεωργίου Ἰωαννίδου, ὃς περὶ τὸ 1845 ἀπέθανεν «ὑπερπροβεβηκώς». — Καλὸν ἦθελεν εἶναι, εἴπερ μετετυποῦντο ἀπό τινων χειρογράφων τὰ «πολλὰ τὰ ἄξια προσοχῆς», ὡς τὰ ἐν τῇ βιογραφίᾳ Ἱεροθέου Ἀθηνῶν (σελ. 83), κυρίως δὲ ἡ Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένους (χειρογρ. 79) ἀκολουθία. Ἐὰν ἡ Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρία βραδύνῃ νὰ ἐκτυπώσῃ τὸ γ' τεῦχος, ὁ ταῦτα γράφων ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ» προθύμως δέχεται τὰ δύο ταῦτα χειρόγραφα ἢ περιλήψεις τῶν κωδήκων πρὸς ἔκδοσιν, ἰδίᾳ δὲ τὴν τῆς Ἀκολουθίας Ἰωάννου τοῦ Καλοκτένους ἐκτύπωσιν, ἐνταῦθα, ἐν Κωνσταντινουπόλει δαπάναις ἰδίαις.

Μ. Ι. Γ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἑπεκ 207 τῶν Πατριαρχικῶν ὁδηγιῶν, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί·

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 185 καὶ ἀπὸ 10 Δ|βρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Καλῆς Ἀντωνίου Ι. Ρουσάκη ἐξ Ὀλύμπου,

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Βασίλειον Χ'' Παπᾷ Ἀντωνίου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του, διὰ τὴν ἐπὶ τετραετίαν διατροφὴν αὐτῆς Γρόσια τρεῖς χιλιάδας ἀριθ. 3000 τρεχούμενα ὡς καὶ Γρόσια 62 κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦδε λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς ἐπ' ἀόριστον

Ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ τῆς παρούσης ἀνιόντα εἰς γρ. 213. 50 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης· καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλ. Ἀλήθειαν» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως

ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Καρπάθου τῇ 18 Μαρτίου 1906

Ὁ προεδρεύων
Ἀρχιμανδρίτης **Μελέτιος** 1

Ὁ γραμματεύς
Φρ. Σακελλαριάδης.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ | ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 27

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. της ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τὸν «Χρόνον».—Ὁ «Ἀρωμοῦνης».—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ (Ἐκκλησία Κύπρου, Ἑλλάδος, διασπορᾶς).—Ἐξαρχία Τρικέρων (πατριαρχικὸν γράμμα περὶ αὐτῆς).—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ «ΧΡΟΝΟΝ»

τῶν Παρισίων ἀπευθύνομεν λέξεις ὀλίγας ἀναφορικῶς πρὸς τηλεγράφημά τι δημοσιευθὲν πρὸ τριῶν ἑβδομάδων καὶ ἀποτελοῦν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ὅσα γράφει περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως, συμφωνίαν δυσμενοῦς ἐναντίον τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡμῶν καταφορᾶς. Τὸ τηλεγράφημα τοῦτο ἀναφέρει «πραξικοπήματα γραικῶν ταραξιῶν ἐν Μακεδονίᾳ, προξενοῦντα ἐνοχλήσεις εἰς τὴν Τουρκίαν» καὶ εὑρίσκει ὅτι ἡ πολιτεία τοῦ γραικικοῦ κλήρου ἐπιτρέπει παντὶ νὰ προϊδῃ μεγάλας δυσχερείας ἐπικειμένας.

Εἰς τὴν λύσιν τῶν ὀνείρων τοῦ «Χρόνου» ἀδυνατοῦμεν νὰ προβῶμεν. Λαμβάνομεν ὅμως ὑπὸ σημείωσιν τὴν τηλεγραφικῶς διαβιβαζομένην διὰ Σόφιας εἰς τὸν «Χρόνον» συγχρόνως εἴδησιν ὅτι «ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, κυμαινόμενος μεταξὺ τῶν τουρκοφίλων αἰσθημάτων αὐτοῦ καὶ τῶν ἐθνικῶν αἰσθημάτων τῆς ἐν τῷ Πατριαρχείῳ ἀντιπολιτεύσεως, εὑρίσκεται εἰς δύσκολον θέσιν». Βεβαιοῦμεν τοὺς χρονοῦντας παρόμοια, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἔχει καθήκοντα ὡς τε ὑπήκοος τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου καὶ ὡς πνευματικὸς ἀρχηγὸς τῶν ὀρθοδόξων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πατριαρχικοῦ ἀποστολικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. Τὰ καθήκοντα ταῦτα δέον νὰ συμβιβάζῃ ἐπισταμένως, διεξάγων τὸ ἱερὸν ἔργον αὐτοῦ μετὰ λελογισμένης ἀφοσιώσεως εἰς τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας, ἧς ἐτάχθη ἀρχηγός, καὶ τοῦ βασιλείου κράτους, οὗ τυγχάνει ἐκ τῶν ἀνωτέρων λειτουργῶν. Ποιμὴν πνευματικὸς ἑκατομμυρίων ὀρθοδόξων, ἀνηκόντων εἰς διαφόρους φυλάς, περιέπει καὶ θεραπεύει τὰς ἠθικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀνάγκας αὐτῶν, γινώσκων αὐτὰς σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν ἱερωτάτοις συνοδικοῖς μητροπολίταις ἐγκύρως καὶ πολλῷ ἀκριβέστερον τῶν ἐκ Σόφιας ὅμοια γραφόντων εἰς τὸν «Χρόνον», ὡς καὶ εἰς οἱανδήποτε ὁμοφρονοῦσαν ἐφημερίδα.

Ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ ἀποστολῆς ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἔχει καθῆκον ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέναντι τῶν σεβομένων αὐτὸν ὀρθοδόξων νὰ μὴ δώσῃ προσοχὴν εἰς τὰς ὑπούλους ραδιουργίας καὶ τὸν ἐμφανῆ πόλεμον ἐκείνων, οἵτινες, μαχόμενοι κατὰ τῆς δικαιοδεσίας αὐτοῦ, παρασκευάζουσιν ἀταξίας, ἔριδας καὶ διαμάχας μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων ἐν Ἀνατολῇ λαῶν ὑποστηρίζοντες συμφέροντα ξένων. Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ὀφείλει νὰ τηρῇ καὶ ἐν τούτῳ τὸ καθεστὼς πέντε ὅλων ἑκατονταετηρίδων, ὅπερ καὶ πάντες οἱ ὑπὸ τὸν πατριαρχικὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἱεράρχαι σέβονται, καὶ πᾶς ὀρθόνιμος, εὑρίσκων καλλίτερον παντὸς ἀμφιβόλου μέλλοντος καὶ θλιβεροῦ παρόντος· τηρεῖ τὸ παλαιὸν τοῦτο καθεστὼς, συμβουλεύει πᾶσι τὸν πρὸς αὐτὸ σεβασμὸν, καὶ προτρέπεται τοὺς ὑπ' αὐτὸν ὀρθοδόξους ὅπως ἐν εἰρήνῃ διαβιῶσι πρὸς ἀλλήλους ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος, μηδεμίαν προσοχὴν δίδοντες εἰς ὅσα κηρύττουσιν αἱ ἔξωθεν εἰς τὰς χώρας ἡμῶν ἐπεισρήσασαι προπαγάνδαι, αἱ ταράττουσαι τὰς συνειδήσεις τῶν ὀρθοδόξων, αἱ συκοφαντοῦσαι πρὸς τὴν σεβαστὴν κυβέρνησιν τὸ νομοταγὲς ὑπ' αὐτὴν ἔθνος τῶν ὀρθοδόξων γραικῶν, αἱ πυρπολοῦσαι χωρία καὶ πόλεις, αἱ διαρπάζουσαι περιουσίας ἀκινήτους καὶ κινητὰς, αἱ τὴν ζωὴν ἀπειλοῦσαι καὶ ἀφαιροῦσαι τῶν εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀφωσιωμένων, ἀλλ' ἀφωσιωμένων ἅμα καὶ εἰς τὴν σεβαστὴν κυβέρνησιν. Ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς, ἐν ἠρέμῳ καταστάσει πραγμάτων, οἱ εὐσεβεῖς ὀρθόδοξοι εὑρίσκουσι καὶ τὴν ζωὴν ἀσφαλῆ καὶ τὴν περιουσίαν ἀπρόσβλητον καὶ ἑαυτοὺς ἐλευθέρως δυναμένους νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης.

Ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἔχει καθῆκον νὰ εὐλογῇ τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης ὑπερασπίζων μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν σεβασμ. μητροπολιτῶν τοὺς ὀπαδοὺς καὶ φίλους τῆς εἰρήνης καὶ προτρέπων αὐτοὺς ὅπως ἀποστρέφωνται τοὺς διδάσκοντας τὰ ἐναντία, τοὺς πολεμίους τῶν εὐαγγελικῶν διδασκαλιῶν. Μακρῶν ἐνιαυτῶν ἱστορία ἐδίδαξεν ὅτι οἱ εἰς τὸν «Χρόνον» καὶ τὰς ὁμοχρονούσας αὐτῷ ἐφημερίδας ἐκ Βουκουρεστίου καὶ Σόφιας ἐπιστέλλοντες καὶ τηλεγραφοῦντες ἔχουσι διάφορον Εὐαγγελίου καὶ κηρύττουσιν ἀρχὰς χριστιανικῆς ἠθικῆς ἀγνώστους τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ.

Τοιαύτας ἀρχὰς καὶ ἔκτροπα διδάγματα πᾶς χριστιανὸς καὶ πᾶς κληρικὸς ἔχει καθῆκον νὰ ἀποδοκιμάζῃ ἥκιστα προσέχων εἰς τὰς ἐκ Σόφιας καὶ Βουκουρεστίου γραφὰς καὶ διατριβὰς καὶ τοὺς ἐναντίον τοῦ Πατριαρχείου φιλιππικούς.

«Ο ΑΡΩΜΟΥΝΟΣ» τιτλοφορεῖται ἐφημερίς τις, ἐκδιδομένη ἐν Τουρνο-Μαγορέλι τῆς Ρουμανίας καὶ χαρακτηρίζουσα ἑαυτὴν «ὄργανον ἐθνικὸν». Ἤρξατο ἐκδιδομένη ἐπὶ τῇ ἑλληνορρουμανικῇ ἔριδι καὶ ἐξακολουθεῖ εἰς τὰ μέχρι τοῦδε φύλλα αὐτῆς ὑβρίζουσα τό τε Πατριαρχεῖον καὶ τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα. Οὕτως ἑρμηνεύει, φαίνεται, τὸν τίτλον «ὄργανον ἐθνικόν». Ὁ ἀριθμὸς 13 ἐξεδόθη τῇ 18 λήξαντος ἰουνίου, πάντα δὲ τὰ ἄρθρα αὐτοῦ γέμουσι χυδαίων ὕβρεων καὶ βιαίων προτροπῶν περὶ διωγμοῦ τῶν ἑλλήνων καὶ ἐξώσεως αὐτῶν διὰ παντοίων μέσων ἐκ πάντων τῶν χωρίων καὶ πόλεων τῆς Ρουμανίας. Εἰς τὰς ὕβρεις ἐναντίον τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου τὸ «ἐθνικὸν ὄργανον», ὡς πράττουσι πάντες οἱ ρωμοῦνοι, ὑπερτερεῖ πάντων τῶν ὑβριστῶν. Τὸ Α΄ ἄρθρον, τὸ Γ΄, τὸ Δ΄ καὶ τὸ Ε΄ εἰσὶ γεγραμμένα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀγενῶν λέξεων καὶ φράσεων πεπληρωμένα. Τὸ Ζ΄ «περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ρωμούνων καὶ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως πειρᾶται ν' ἀποδείξῃ ὅτι κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς οἰκουμενικὰς Συνόδους τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως οὐδὲν ἔχει ἀπὸ τοῦ νόμου δίκαιον ἐπὶ τῶν (δῆθεν) ρωμούνων τούτων καὶ ὅτι τὸ δίκαιον τοῦτο κέκτηνται οἱ (δῆθεν) ρωμοῦνοι οὗτοι. Ὁ ὑβριστὴς οὐδένα ἱερὸν κανόνα εὑρίσκει δικαιοῦντα τὸ Πατριαρχεῖον ἐν τῇ πρὸς τοὺς (δῆθεν) ρωμούνους πολιτείᾳ αὐτοῦ, τοὐναντίον δὲ εὑρίσκει ἕνα κανόνα ἀποστολικὸν λέγοντα ὅτι ἕκαστον ἔθνος πρέπει νὰ ἔχῃ τοὺς ἐπισκόπους αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ πρόκειται διὰ ψευδολογιῶν ν' ἀπατῶνται οἵ, τε ἀμαθεῖς ρωμοῦνοι καὶ οἱ λογιώτεροι τούτων — οἱ ἐν Ρουμανίᾳ δηλαδὴ — ὁ γράφων ρίπτει τοιαύτην ἰδέαν, βέβαιος ὢν ὅτι οὐδεὶς θέλει κοπιάσει πρὸς εὕρεσιν τοῦ κανόνος καὶ πολλῷ περισσότερον πρὸς εὕρεσιν τῶν ἑρμηνευτῶν

αὐτοῦ, οἵτινες ἀπὸ αἰώνων καὶ μέχρι σήμερον ἑνὶ στόματι ἑρμηνεύουσιν ὅτι τὸ ἐν τῷ ΛΔ΄ ἀποστολικῷ κανόνι φερόμενον «Τοὺς ἐπισκόπους ἑκάστου ἔθνους εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον» ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐπισκόπους ἑκάστης **ἐπαρχίας** ἢ **διοικήσεως** οὐχὶ δὲ ἐθνικοτήτων, ὡς σήμερον ἐννοοῦμεν.

Ἀλλὰ περὶ κανόνων ἱερῶν οὐδεμία συζήτησις ἐγχωρεῖ μετὰ τῶν ἐκ μισαδελφίας ἐμπνεομένων εἰς πάντα τὰ ἄρθρα καὶ εἰς πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. Προκειμένου δὲ λόγου περὶ ψευδολογιῶν τοῦ τυχόντος, θλιβόμεθα ἐπὶ τῇ ἠθικῇ καταπτώσει τῶν τοιούτων δημοσιογράφων, ἣν διδάσκονται δυστυχῶς, ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν τάξεων. Καὶ λυπηρὸν ὅτι τὰ μαθήματα, ἃ δίδονται ἐξ Εὐρώπης εἰς τοὺς σημαίνοντας ἐν Ρουμανίᾳ πολιτευτάς, οὐδεμίαν ἀσκοῦσι μορφωτικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν λιβελλογράφων, ἴσως συνετίζοντα ἐπ' ὀλίγον τοὺς ἀσυστόλως ψευσαμένους ρωμούνους διπλωμάτας. Εὐχόμεθα νὰ παραμείνῃ ἐπὶ μακρὸν, πρὸς ἠθικὴν τῶν ψευστῶν ὠφέλειαν, ἡ ἐντύπωσις τοῦ κολάφου, ὃν κατήνεγκεν ἡ γαλλικὴ κυβέρνησις κατὰ ρουμάνου ὑπουργοῦ διδάσκουσα ὅτι οὐδέποτε πρέπει νὰ μένῃ ἀστιγμάτιστος ἡ ψευδολογία.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Τῇ ἑσπέρᾳ τῆς δευτέρας ἐπανέκαμψεν ἐξ Ἐπιδαύρου ὁ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος.

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Χθὲς ἡ ἱερὰ Σύνοδος, προβᾶσα εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης, ἐκ τῶν τριῶν ὑποψηφίων ἀρχιμανδριτῶν Νικοδήμου Νεοκλέους, Γρηγορίου Παπαδοπούλου καὶ Σπυρίδωνος Βλάχου, προέκρινε τὸν τελευταῖον, ἐκ Χιλῆς τοῦ Εὐξείνου καταγόμενον καὶ πρὸ ἑπταετίας μὲν ἐν τῇ κατὰ Χάλκην Θεολογικῇ Σχολῇ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ συμπληρώσαντα, εἶτα δ' ἐπί τινα ἔτη ἐν Καβάλλᾳ διαμείναντα, ἔνθα ἐξεπροσώπει τὸν πανιερ. μητροπολίτην Ξάνθης.

Μητρόπολις Τραπεζοῦντος.— Τὰ κοινοτικὰ σωματεῖα τῆς ἐπαρχίας Τραπεζοῦντος ὑπέβαλον τηλεγραφικῶς τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῶν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου αὐτῶν ποιμενάρχου σεβασμ. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντίνου, εἰς ὃν ἐπίσης ἐξέφρασαν τάς τε συγχαρητικὰς αὐτῶν προσρήσεις καὶ τὴν κοινὴν χαράν.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή.—Κατὰ τὴν γενομένην τῇ προπαρελθούσῃ ἑβδομάδι συνεδρίαν τῆς Μοναστηριακῆς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. αὐτῆς προέδρου μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου, ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ συνεζητήθη ἡ διαχείρισις καὶ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ροδοπόλεως βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς μονῆς Σουμελᾶ, παρόντων καὶ τῶν μετακληθέντων ἐπὶ τούτῳ πανοσιωτάτων πατέρων αὐτῆς.

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική. — Κατὰ τὴν μουσικὴν ἑβδομερίδα «Φόρμιγγα» (15 ἰουνίου) αἱ ἐξετάσεις τοῦ ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν τμήματος τῆς ἐκκλησιαστ. ἡμῶν μουσικῆς ἐγένοντο τὴν 6 τοῦ παρελθόντος μηνὸς, προεδρευόντων τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας, παρόντων δὲ καί τινων φιλομούσων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ὁ σεβ. μητροπολίτης ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ καὶ συνεχάρη τοῖς ἐν τῷ λήξαντι ἐνιαυτῷ διδάξασιν.— Ἐκ τῶν ἐγγραφέντων ἐν τῷ τμήματι κατὰ τὸν λήξαντα σχολικὸν ἐνιαυτὸν μαθητῶν παρηκολούθησαν ἀνελλιπῶς τὰ μαθήματα 27 τὸ ὅλον, εἰς τρεῖς τάξεις διηρημένοι, ὧν ἡ τρίτη ἐδιδάχθη, μόλις ἀπὸ τοῦ μαρτίου, τὴν ἑορτολογίαν καὶ ὑμνολογίαν ὑπὸ τοῦ κ. Λαμπάκη καὶ λειτουργικὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀνδρούτσου, διακόψαντος τὴν διδασκαλίαν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους, ἕνεκα τῆς εἰς Γερμανίαν ἀναχωρήσεως αὐτοῦ· τὰ μουσικὰ μετὰ τῆς θεωρίας ἐδίδαξεν ὁ κ. Ψάχος, τὴν δὲ θεωρίαν τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς ὁ κ. Β. Μανωλάτος καθηγητὴς τοῦ Ὠδείου. Ἐκ τῶν μαθητῶν ἔτυχον ἐπαίνου τρεῖς διά τε τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τὰς ἐν τῇ θεωρίᾳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς γνώσεις αὐτῶν.

Ἅγιον Ὄρος.—Τῇ τετάρτῃ, προχθὲς, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἀθανασίου πανηγυριζούσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ κτισθείσης ἱερᾶς μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεδέξατο τὴν ἀδελφότητα τῆς μονῆς εὐχὰς καὶ συγχαρητικὰς προσρήσεις τηλεγραφικῶς.—Διατρίβει ἀπὸ πέντε ἡμερῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν προεχόντων πατέρων τῆς ἱερᾶς ἐν Ἄθῳ μονῆς τοῦ Παντοκράτορος πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Στέφανος. — Δια-

τρίβουσιν ἐν Θεσσαλονίκῃ οἱ ἐκ τῶν γερόντων τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων ἀρχιμ. κ. Κλεώπας καὶ προηγούμενος κ. Γεράσιμος, μέλλοντες νὰ μεταβῶσιν ὁ μὲν εἰς Μελένικον, ὁ δὲ εἰς Τένεδον, χάριν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων. — Ἡ «Ἀλήθεια» τῆς Θεσσαλονίκης ἀγγέλλει ὅτι «λίαν προσεχῶς ἡ ἱερὰ Κοινότης τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ ἐγκύκλιον δημοσιευθησομένην διὰ τῶν ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἀθηνῶν, δι' ἧς θέλει ἀπαγορεύσει εἰς τὸ ἑξῆς τὴν ἀποβίβασιν ἐργατῶν μὴ ἐχόντων ἀνάλογον χρηματικὸν ποσὸν πρὸς καταβολὴν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ἐπιστροφῆς των ἢ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐγγύησιν φερεγγύου προσώπου διαμένοντος ἐν Ἁγίῳ Ὄρει. Εἰς τὸ πρακτικὸν τοῦτο μέτρον προβαίνει ἡ ἱερὰ Κοινότης διότι πλειστάκις μέχρι τοῦδε ὑπεβλήθη εἰς τοιαύτας δαπάνας».

Σωματεῖα.—Χθὲς, ἐν τῇ συνεδρίᾳ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου, γενομένων τῶν διὰ τὸ ἔννατον ἔτος ἀρχαιρεσιῶν αὐτοῦ, ἐξελέγησαν, κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν,—προέδρου μένοντος τοῦ συνοδικῶς διωρισμένου σεβ. μητροπολίτου Σισανίου κ. Σεραφεὶμ — ἀντιπρόεδροι ὁ πανοσιολ. Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Νικόδημος, καὶ ὁ ἐπίτιμος πρωτοψάλτης τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Γ. Βιολάκης· γενικὸς γραμματεὺς ὁ κ. Πολυχρόνιος Γ. Παχείδης, εἰδικὸς ὁ νομοδιδάκτωρ κ. Ἐλευθ. Ταπεινὸς, ταμίας ὁ ἱερολγ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος Ἀνθουλίδης καὶ βιβλιοφύλαξ ὁ κ. Λεωνίδας Νικοκλῆς—Ἔφοροι τῆς Μουσικῆς Σχολῆς ἐξελέγησαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. προέδρου, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, ὁ Μ. χαρτοφύλαξ κ. Μ. Ι. Γεδεὼν, ὁ καθηγητὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Δ. Γ. Μοστρᾶτος καὶ ὁ ἱεροψάλτης κ. Γ. Βινάκης.—Ἐπιτροπὴ δ' ἐπὶ τοῦ περιοδικοῦ τοῦ Συλλόγου, ὑπὸ πρόεδρον τὸν ἱερολγ. ταμίαν, οἱ δύο γραμματεῖς καὶ οἱ μουσικολογιώτατοι κκ. Φώτιος Παπαδόπουλος καὶ Κ. Κλάββας α΄ δομέστικος τῆς Μ. Ἐκκλησίας.—Ἐν τῇ αὐτῇ συνεδρίᾳ ὁ Σύλλογος ἐξελέξατο καὶ ἐπταμελῆ ἐπιτροπείαν πρὸς σύνταξιν τοῦ σχεδίου τοῦ νέου Κανονισμοῦ, ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ, οὗ τὰ πλείονα ἄρθρα ἀπεδείχθησαν ἀνεφάρμοστα, ἥκιστα δὲ μεριμνῶντα περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς θέσεως τῶν ἱεροψαλτῶν. Εὐχόμεθα τῷ Συλλόγῳ νὰ καταστῇ κέντρον κοινῆς ἐργασίας καὶ μελέτης τῶν ἱεροψαλτῶν, συντελοῦν εἰς ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν εὐόδωσιν τοῦ τε παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος αὐτῶν.

Ἀρχιγένεια Ἐκπαιδευτήρια. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 2 ἀρξαμένου, ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ἀπονομῆς τῶν πτυχίων ταῖς τελειοδιδάκτοις τῶν ἐν Ἐπιβάταις Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων, μετὰ τὴν ἱερὰν λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Διονυσίου. Κατὰ τὴν ἐν τῇ Σχολῇ τελετὴν παρῆσαν ὁ ἔνδοξ. ὑποδιοικητὴς, κυβερνητικοί τινες ὑπάλληλοι, πολλοὶ τῶν ἐγκρίτων τοῦ τόπου καὶ τὰ μέλη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπείας, οἱ καθηγηταὶ κκ. Μοστράτος καὶ Μαζαράκης. Ὁ τῶν μαθητριῶν ἀριθμὸς ἀνῆλθε κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος εἰς 238, ὧν ἔλαβον πτυχία διδασκάλισσαι μὲν ἕνδεκα, νηπιαγωγοὶ δὲ δύο. Τὰ ἐκπαιδευτήρια ἔχουσιν ἓξ τάξεις ἀστικῆς σχολῆς, τέσσαρας τάξεις γυμνασίου καὶ δύο διδασκαλείου· διευθύνονται δ' ὑπὸ τῆς ἐλλογίμου διδασκαλίσσης κ. Ζωῆς Βλαχοπούλου

Ὀφφίκια.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἡ Α. Θ. Π. ἐχειροθέτησεν ἀρχιμανδρίτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τὸν αὐθήμερον χειροτονηθέντα πρεσβύτερον κ. Γερμανὸν Στρηνόπουλον.

Ἐπισκέψεις.—Χθὲς ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. οἱ ἐπιτετραμμένοι Ρωσσίας κ. Σβέτσιν καὶ Ἑλλάδος κ. Ποττέν, ὡς καὶ ὁ εὐεργέτης τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου κ. Εὐστάθιος Εὐγενίδης.

Μονὴ Φανερωμένης. — Ἀνακληθέντος τοῦ ἐν τῇ σταυροπηγιακῇ ἐν Κυζίκῳ μονῇ Φανερωμένης πατριαρχικοῦ ἐπιτρόπου ἱερολγ. διακόνου κ. Βασιλείου Μαγκριώτου, ἐνεκρίθη ἵνα μεταβῇ ἐκεῖσε ὡς τοιοῦτος ὁ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν ἐφημερίων ὁσιώτατος ἱερομόναχος κ. Δωρόθεος, ἐπιτυχῶς αὐτόσε καὶ ἄλλοτε τοιαύτην ἐντολὴν διεξαγαγών.

Γυμνάσιον Χίου. — Μετ' εὐχαριστήσεως πολλῆς ἐμάθομεν ὅτι ἡ ἐφορία τῶν ἐκπαιδευτηρίων Χίου, φόρον εὐγνωμοσύνης ἀποτίνουσα τῇ μνήμῃ τοῦ ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν λαμπρὰς τοῖς ἑλληνικοῖς γράμμασι προσενεγκόντος ὑπηρεσίας μακαρίτου γυμνασιάρχου Χίου Γεωργίου Ζολώτα, ἀπεφάσισε νὰ χορηγῇ κατὰ μῆνα εἰς τὴν σύζυγον καὶ τὰς δύο θυγατέρας αὐτοῦ 200 φράγκα. Προσδοκῶμεν καὶ εὐχόμεθα ν' ἀκούσωμεν μετ' ὀλίγον ὅτι οἱ φιλοπάτριδες χῖοι ἀνέλαβον νὰ ἐκδώσωσι καὶ τὴν πλουσιωτάτην ἱστορικὴν περὶ Χίου ὕλην, ἣν ὁ Γεώργιος Ζολώτας συνειλεγμένην εἶχε, μνημεῖον φιλογενείας ἔξοχον ἐγείροντες εἰς τὴν ἄλλην μνήμην τῶν πατέρων αὐτῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Εὐσεβείας ὑπόδειγμα.—Πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν κατετέθη ἐν τῷ χωρίῳ Βαβατσινιᾷ ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἀνεγειρομένου δαπάναις τοῦ ἐν Λάρνακι εὐσεβοῦς ἐμπόρου κ. Μ. Τσολακίδου τοῦ μεριμνῶντος φιλογενοῦς καὶ περὶ τοῦ σχολείου τοῦ χωρίου τούτου.

Εὔθυναι ἐκκλησιαστ. ἐπιτροπῶν.— Ἡ ἐφημερὶς «Κυπριακὸς φύλαξ», ἡ κατὰ μίμησιν τοῦ παυθέντος «Εὐαγόρα» πολιτευομένη, ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 3 ἰουνίου τὸν ἰσολογισμὸν τῆς χρήσεως τῆς ἐπιτροπείας τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου τῆς Λευκωσίας, ἐπαινοῦσα τὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτρόπων τούτων ἐπιτέλεσιν ἀξιομιμήτου καθήκοντος. Τὸ παράδειγμα τῶν ἀξιοτίμων τούτων ἐπιτρόπων ἐστὶ βεβαίως ἀξιοτίμητον, νομίζομεν ὅμως ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον παράδειγμα πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀφετηρία ἐπιθέσεως ἐναντίον καθεστηκυιῶν ἱερῶν ἀρχῶν.

Εὐσεβεῖς ἔρανοι.—Ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἀμμοχώστῳ πρὸ διετίας ἀνακλυφθέντος ἱεροῦ βυζαντινοῦ ναοῦ, τοῦ καὶ παραχωρηθέντος εἰς τὴν ὀρθόδοξον κοινότητα Βαρωσίων ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, διενεργοῦνται ἀπό τινος ἔρανοι προοριζόμενοι κυρίως εἰς συμπλήρωσιν τῆς τε διασκευῆς καὶ τῆς διακοσμήσεως τοῦ παλαιοῦ χριστιανικοῦ τούτου κειμηλίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Βασιλικὴ δωρεά.— Κατὰ τὰς ἀθηναϊκὰς ἐφημερίδας, ἡ μεγαλειοτάτη βασίλισσα τῶν ἑλλήνων Ὄλγα ἔστειλεν εἰς τὸν πανιερ. ἀρχιεπίσκοπον Ζακύνθου κ. Διονύσιον 5000 δραχμὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου καὶ μεγάλου ναοῦ τοῦ πολιούχου τῶν ζακυνθίων ἁγίου Διονυσίου.

Χριστιανικὸν ἀρχαιολ. μουσεῖον.— Τὸ αὐτὸ φύλλον ἀγγέλλει ὅτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας ὑπεβλήθη τῇ Βουλῇ νομοσχέδιον περὶ ἱδρύσεως ἐν Ἀθήναις Χριστιανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου, οὗ τὸν ὀργανισμὸν καθορίσει ἴδιον βασιλικὸν διάταγμα.

Ἐγκαίνια πτωχοκομείου.—Ὁ «Ἱερὸς Σύνδεσμος» τὴν 14 ἰουνίου ἀγγέλλει ὅτι πρό τινων ἡμερῶν ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου κτιρίου τοῦ πτωχοκομείου, παρούσης τῆς μεγαλειοτάτης βασιλίσσης Ὄλγας. Τὸν ἁγιασμὸν ἐτέλεσεν ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος.

Πολύτιμα χειρόγραφα.—Εἰς τὴν ἐθνικὴν βιβλιοθήκην Ἀθηνῶν ἐδωρήθη ὑπὸ τῆς ἐριτίμου χήρας τοῦ πέρυσι θανόντος Εἰρηναίου Κ. Ἀσωπίου κώδηξ χειρόγραφος ἐκ 1141 σελίδων, περιέχων πολλὰς ἐπιστολὰς ἀειμνήστων τοῦ Γένους διδασκάλων. Μεταξὺ τούτων ἄξιαι βεβαίως προσοχῆς τινός εἰσιν αἱ τοῦ κλεινοῦ Εὐγενίου τοῦ Βουλγάρεως, τοῦ Νικηφόρου Θεοτόκη, τοῦ Νεοφύτου Καυσοκαλυβίτου καὶ τοῦ Ἰωακεὶμ μητροπολίτου Κυζίκου τοῦ ἐκ Πάρου, τοῦ πεπαιδευμένου ἐκείνου ἱεράρχου, ὅστις τῷ 1806 παραιτησάμενος τὴν μητρόπολιν Κυζίκου λόγῳ ἀσθενείας ἀνέλαβεν ἀπερισπάστως τὴν ἐπιστασίαν ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ μεγάλου Λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης «Κιδωτοῦ».

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικὴ κοινότης Ἀτλάντας.— Ἡ κοινότης, ἀγοράσασα γήπεδον εὐρύτατον ἀπέναντι τοῦ μεγάρου τῆς Βουλῆς τῆς πολιτείας, ἀντὶ 15,500 φράγγων πρὸς ἀνέγερσιν ναοῦ, ἀπεφάσισε νὰ πωλήσῃ τὸ γήπεδον ἀγοράζουσα ἕτοιμον ναὸν ἀντὶ 45,000 φράγκων, οὗ τὰ ἐγκαίνια γενήσονται νῦν.

Ἑλληνικὴ κοινότης Βιρμιγχάμης.— Μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοινότητος ἐνεργηθέντες ἔρανοι πρό τινος πρὸς ἀνέγερσιν ἱεροῦ ναοῦ ἀπήνεγκον τὸ ποσὸν 25,000 φράγκων. Προϊστάμενος τῆς κοινότητος ταύτης διατελεῖ ὁ εὐπαίδευτος ἱερεὺς πανοσιώτ. κ. Κ. Κανελλάκος.

Ἑλληνικὴ κοινότης Μάντζεστερ.—Ἐν τῇ κατὰ τὰ τέλη μαΐου γενομένῃ γενικῇ συνεδρίᾳ τῶν μελῶν τῆς ἐν Μάντζεστερ (Ἀμερικῆς) ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ὁ ταμίας αὐτῆς κ. Π. Παπαδημητρίου ὑπέβαλε τὸν ἰσολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τοῦ ταμείου, καθ' ὃν τὰ μὲν ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς 10,800 φράγκα, τὰ δὲ ἔξοδα 3,500 σχεδόν, μένοντος περισσεύματος ἐξ 7,500 περίπου φράγκων. Ἡ ἀξία τοῦ οἰκοπέδου τοῦ ναοῦ τῆς κοινότητος περιλαμβάνεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν ἄνω σημειωθέντων ἐξόδων.

Ἑλληνικὴ κοινότης Λόουελ.— Ἑπτὰ ἐκ τῶν συμβούλων τῆς κοινότητος Λόουελ-Μασς(αχουσέττης) ὑπέβαλον δι' ἀνοικτῆς ἐντύπου ἐπιστολῆς πρὸς τὴν κοινότητα τὴν παραίτησιν αὐτῶν κατηγοροῦντες δυστυχῶς τῆς πλειονοψηφίας, ὡς ἀλλοιούσης τὸν θεμελιώδη νόμον καθ' ὃν ἡ κοινότης διοικεῖται. Οἱ τὴν παραίτησιν ὑποβαλόντες ἀποτελοῦσι τὴν μειονοψηφίαν.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΞΑΡΧΙΑ ΤΡΙΚΕΡΩΝ

(ἐκ κώδικος χειρογράφου τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἑταιρίας «Ὄθρυος» ἀριθμὸς 9).

Ὑπόθεσις.

Τῇ ἐνεργείᾳ προκρίτων τῆς πόλεως Τρικέρων, ἐπὶ τούτῳ ἴσως μεταβάντων εἰς Κωνσταντινούπολιν, τῶν ἤδη ἀναφερομένων ἐν τῷ ἐγγράφῳ ὡς ἐπιστρεφόντων, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀγγέλλει τῇ πόλει ταύτῃ ὅτι ἀναγνωρίζει ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ταύτην «**Ἐξαρχίαν**» ἀνεξάρτητον παντὸς ἐπισκοπικοῦ θρόνου καὶ ἀπ' εὐθείας ὑπαγομένην εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν, πρὸς ἣν θὰ προσφέρῃ ἐτησίως μόνον 100 γρόσια, τὰ δὲ λοιπά, ὅσα ἐπὶ πλέον προσέφερε τῷ ἐπισκοπικῷ θρόνῳ, νὰ διαθέτῃ ὑπὲρ τῆς σχολῆς τῆς πόλεως, ὑπὲρ τῆς ὑποίας καὶ τὰ δύο μοναστήρια τῆς χώρας νὰ προσφέρουν ἀνὰ 200 γρόσια ἕκαστον, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ λοιποὶ πρὸς «φωτισμὸν τῶν τέκνων».

Κείμενον.

† (Πατριαρχικὴ ἐπιγραφὴ)

† Ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, τιμιώτατοι προεστῶτες, καὶ χρήσιμοι πρόκριτοι || καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοὶ κάτοικοι τῆς χώρας Τρικέρων, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητά· χάρις εἴη ὑμῖν || καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. Ἔστω γνωστὸν πᾶσιν ὑμῖν, ὅτι καθ' ἡμετέραν || πατριαρχικὴν φιλοτιμίαν καὶ πρόνοιαν ἐκκλησιαστικὴν ἀπεφηνάμεθα ὅπως ἡ πατρὶς ὑμῶν αὕτη εἴη ἀπό || τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ λογίζεται ἡμετέρα πατριαρχικὴ Ἐξαρχία, ἀπηλλαγμένη πάσης ἀρχιερατικῆς, καὶ κυρι || αρχικῆς ἐξουσίας, ὑποκειμένη δὲ ἀμέσως πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἁγιώτατον πατριαρχικὸν ἀποστολικὸν καὶ οἰκουμενι || κὸν θρόνον, καὶ πρὸς αὐτὸν μόνον ἔχῃ τὴν σχέσιν καὶ ἀναφοράν, καὶ ὑπὸ μόνου αὐτοῦ διεξάγηται καὶ διοικεῖται πνευ || ματικῶς καθὼς καὶ αἱ λοιπαὶ πατριαρχικαὶ ἐξαρχίαι, ἔχοντος τὴν ἐπιτροπὴν τῆς πνευματικῆς ἐπιστασίας καὶ || κυβερνήσεως ὑμῶν, καὶ τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις διοικοῦντος τοῦ αὐτόθι ἐντιμοτάτου οἰκονόμου κὺρ παπαΔημητρίου, || προσέχοντος ἀκριβῶς καὶ τὰ πάντα διϊθύνοντος τῇ ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ εἰδήσει τε, καὶ ἀδείᾳ, καθὼς αὐτῷ γρά || φομεν καὶ ἰδίως. Ταῦτα δηλοποιοῦντες ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς, ἐντελλόμεθα, καὶ || παραγγέλλομεν ὅπως εὐγνωμονοῦντες εἰς τὴν τοιαύτην περὶ ὑμᾶς πρόνοιαν καὶ φιλοτιμίαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλη || σίας, νὰ πολλαπλασιάσητε τὰς ἐνδείξεις τῆς προθυμίας σας εἰς ἐργασίαν ἔργων χριστιανικῶν, καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ γνω || ρίζητε τὴν πατρίδα σας ταύτην ἀπηλλαγμένην πάσης ἀρχιρατικῆς καὶ κυριαρχικῆς δεσποτείας, ὑποκειμένην δὲ ἐ || ξαρχικῶς κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν καθ' ἡμᾶς ἁγιώτατον οἰκουμενικὸν θρόνον, γνωρίζητε δὲ ἐπίτροπον διωρισμέ || νον κανονικῶς τὸν ρηθέντα εὐλαβέστατον οἰκονόμον κὺρ παπαΔημήτριον, ὅστις ἔχει νὰ ἐκτελῇ προσεκτικῶς καὶ || ἀγρύπνως τὸ ἔργον τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ἐπιτροπῆς, μηδόλως ἔχων νὰ πράττῃ οἰκοθεν ὅσα ἐν τοῖς συνοικεσίοις, || καὶ βαθμοῖς τῶν συγγενῶν, καὶ εἰς ἄλλας οὐσιώδεις ὑποθέσεις χρήζουσι τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς εἰδήσεως καὶ ἀδείας, || ἀλλὰ περὶ πάντων νὰ ἀναφέρῃ πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίαν καὶ παρ' αὐτῆς νὰ λαμβάνῃ || τὰς ὁδηγίας, καὶ διαταγάς. Ἐπειδὴ δὲ εἴθισται καὶ εἶνε τεταγμένον τὸ νὰ προσφέρηται ἀφ' ἑκάστης ἐξαρχίας μία ἐτή || σιος πασότης πρὸς τὸ Κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας, λόγῳ ὑποταγῆς, διὰ τοῦτο ἀπεφηνάμεθα μετὰ || συγκαταβάσεως, τῇ συναινέσει καὶ εὐχαρίστῳ ὑποδοχῇ καὶ τῶν ἐνταῦθα προκρίτων συμπολιτῶν σας τῶν ἤδη ἐπιστρε || φόντων, ἵνα ἀποστέλλητε κατ' ἔτος πρὸς τὸ Κοινὸν τῆς Ἐκκλησίας γρόσια 100, τὰ ὁποῖα θέλει γίνηται φροντὶς νὰ τὰ || ἐμβάζητε ἐγκαίρως. Τὰ δὲ εἰσοδήματα, καὶ δικαιώματα, ἅπερ μέχρι τοῦ νῦν ὑπῆρχον ἀρχιερατικά, ταῦτα πάν || [τα ἀ]ποφαινόμεθα καὶ διατάττομεν ὥστε ἀπὸ τὸ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ δίδωνται πρὸς τὴν ἐν τῇ πατρίδι σας κοινὴν || [σχολ]ὴν χωρὶς νὰ λαμβάνῃ ἐξ αὐτῶν οὐδόλως μέχρι καὶ τοῦ λεπτοῦ ὁμοίως νὰ δίδωνται εἰς τὴν αὐτὴν σχολὴν τῆς πατρί || δος σας ἀπὸ μέρους τῶν δύω αὐτόθι ἱερῶν μοναστηρίων ἀνὰ γρόσια 200 ἀπὸ τὸ καθ' ἓν πρὸς εὐκολίαν τῶν ἑξό || δων τῆς σχολῆς, εἰς τὴν ὁποίαν ἔχετε χρέος νὰ συντρέχετε καὶ κατ' ἄλλους τρόπους πρὸς φωτισμὸν τῶν τέκνων σας, καὶ εὔκλειαν || τῆς πατρί-δος σας. Οὕτω γινώσκοντες τέκνα, ἡμῶν ἀγαπητὰ ἐν Κυρίῳ, ποιήσατε καθὼς ὑμῖν γράφοντες παρακελευόμε-

---

Προηγούμενα ἔγγραφα τῆς «Ὄθρυος» ἴδετε ἐν ἀρ. 42, καὶ 52 τοῦ 1905 καὶ 6, καὶ 13 τοῦ 1906 τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας». Προσεχῶς δ' ἕτερα ἔγγραφα τοῦ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Ἱεροθέου μετὰ τὸ πέρας τῶν ὁποίων δημοσιευθήσεται σκιαγραφία τοῦ ἀνδρός.

θα, ἵνα καὶ ἡ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

φωλέ, μαΐου στ'.

† Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χῷ εὐχέτης

(Πλαγίως πρὸς ἀριστερὰ, κατὰ μῆκος, ἀπὸ τῆς 4ης γραμμῆς μέχρι τέλους τῆς 30ης).

«Εἰδοποιοῦμεν πρὸς τούτοις τὴν τιμιότητά σας ὅτι δεκαεπτὰ χιλιάδες καὶ ἑπτακόσια πεντήκοντα γρόσια ἐδόθησαν εἰς χρέ[ος] . . . σας, καὶ ἄλλα || ἀναγκαῖα ἔξοδα τῶν ἀπόρων, καθὼς θέλετε πληροφορηθῇ παρὰ τῶν συμπολιτῶν σας».

« † Τοῖς ἐντιμοτάτοις κληρικοῖς, τοῖς εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι, καὶ ὁσιωτάτοις || ἱ ρομονάχοις καὶ τιμιωτάτοις προεστῶσι, καὶ χρησίμοις προκρίτοις, καὶ εὐλογημένοις χριστιανοῖς κατοίκοις τῆς χώρας Τρικ || κέρων, τέκνοις ἐν Κυρίῳ ἀγαπητοῖς τῆς ἡμῶν μετριότητος».

«εὐχετικῶς»

Σημειώσεις.

Ἄγνωστον τυγχάνει ἡμῖν ἐπὶ πόσον διήρκεσεν ἡ τοιαύτη «Ἐξαρχία» τῶν Τρικέρων. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρεκλήθημεν δι' ἐπιστολῆς ἐκεῖθεν νὰ γνωρίσωμεν τοῦτο, παρακαλοῦμεν καὶ ἡμεῖς τοὺς γνωρίζοντάς τι ὅπως δώσωσιν ἡμῖν εἰδησίν τινα περὶ τούτου, ὡς καὶ περὶ πάσης ἄλλης λεπτομερείας συναφοῦς, εἴτε δημοσίᾳ, εἴτε καὶ ἰδιαιτέρως, δι' ἐπιστολῆς. Ἐπὶ τούτοις θέλομεν εὐγνωμονεῖ τῷ εὐγενεῖ ἐκείνῳ συνεργάτῃ ἡμῶν, ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐκ Τρικέρων ζητοῦντες τὰς πληροφορίας.

Ἁλμυρός, μαΐου τοῦ 1906.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ λήξαντος ἰουνίου παρέδωκε τῷ Κυρίῳ τὸ πνεῦμα χρηστὸς ὁμογενὴς καὶ εὐσεβὴς χριστιανός, ὁ **Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος**, ἀποθανὼν ἐν Τούρνῳ—Μαγουρελίῳ τῆς Ρουμανίας. Μακρὰν τῆς πεφιλημένης αὐτοῦ πατρίδος, ὑπὲρ ἧς ἀρκετὸν χρηματικὸν διέθεσε ποσόν, μακρὰν καὶ τῆς εὐδαίμονος χώρας, ἐν ᾗ ἀπὸ τεσσαράκοντα σχεδὸν ἐτῶν ἐπὶ φιλεργίᾳ διακριθεὶς διηύθυνε τὸ ἐν Βοστώνῃ τῆς Ἀμερικῆς ἄσυλον τῶν τυφλῶν, ὁ φιλόπατρις πρόεδρος τῆς ἐν Βοστώνῃ ἑλληνικῆς κοινότητος ἀφῆκε τὴν ὑστάτην πνοὴν ἐν χώρᾳ, πολλὴν νῦν ἐξασκούσῃ ξενηλασίαν. Ὁ Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος, περὶ οὗ τοσαῦτα ἐπαινετικὰ ἔγραψαν αἱ ἐφημερίδες πᾶσαι, ἀνέγραψε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ στήλῃ τῶν εὐεργετῶν ἐκείνων τοῦ ἔθνους, οἵτινες ὅσῳ μακρότερον ἀπὸ τῆς πατρίδος ἔζων τοσούτῳ περισσότερον ἐθερμαίνοντο ὑπὸ τοῦ ἀγνοῦ πρὸς αὐτὴν ἔρωτος.

Μετὰ λύπης πολλῆς ἀγγέλλομεν ἐπίσης τὸν θάνατον τοῦ πολυμαθεστάτου καθηγητοῦ τῆς ἀρχαίας ἱστορίας ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ἰένης **Ἐρρίκου Γέλ-ζερ**, ὑπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ γνωστοποιηθέντα τῷ διευθυντῇ καὶ συντάκτῃ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», συμβάντα δ' ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τῇ 28 ἰουνίου. Ἐν ἡλικίᾳ 59 ἐτῶν ἔλιπε τὸν κόσμον τοῦτον, μετὰ δοκιμωτάτην ἐπιστημονικὴν δολιχοδρομίαν, καταπονοῦσαν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχήν, ὁ γνωστὸς ἐκδότης Ἰουλίου τοῦ Ἀφρικανοῦ καὶ πολλῶν ἄλλων σπουδαίων βυζαντινῶν κειμένων, ὧν ἡ ἐπιμελὴς ἔκδοσις καὶ αἱ κοσμοῦσαι ταῦτα σημειώσεις καὶ παρεκβολαὶ εἰσι μνημεῖα παραμόνιμα πολυμαθείας ἐνγένει καὶ πολλῶν γνώσεων ἰδίως ἐν τῇ βυζαντινῇ ἱστορίᾳ καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῇ γεωγραφίᾳ. Ἡ τοῦ Γεωργίου Κυπρίου Descriptio Orbis Romani, ἐκδοθεῖσα τῷ 1890 ἐν Λειψίᾳ μετὰ τῶν ἐπεξηγηματικῶν (4) μικρῶν χαρτῶν· τὰ «Ὀνόματα τῶν ἁγίων Πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ», ἐκδοθέντα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῷ 1898 μετὰ χάρτου, τῇ συνεργασίᾳ καὶ τῶν κκ. Hilgenfeld καὶ Cuntz· πρὸς τούτοις ὁ «Βίος Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος», ὁ γραφεὶς ὑπὸ Λεοντίου Νεαπόλεως (Κύπρου)· καὶ ἰδίως αἱ μακραὶ αὐτοῦ ἔρευναι ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ἀχριδῶν περιποίησαν εἰς τὸν ἀείμνηστον Γέλζερ τὴν ὑπόληψιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου καὶ πάντων τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν, καθὼς καὶ αἱ πολλαὶ αὐτοῦ μελέται ἐπὶ τῶν «Τάξεων προκαθεδρίας τῶν ὁσιωτάτων ἐπισκόπων» αἱ ἐκδοθεῖσαι ἐν τῷ «Βυζαντινῷ Δελτίῳ» τοῦ καθηγητοῦ Καρόλου Κρουμβάχερ, μεθ' οὗ συνειργάσθη καὶ ἐν τῇ «Ἱστορίᾳ τῆς βυζαντινῆς φιλολογίας». Γνωστότερος ἡμῖν ἐγένετο διὰ τῆς συνεργασίας ταύτης, ἕνεκα τῶν ἰδεῶν, ἃς διετύπωσε περὶ σλαυϊσμοῦ, καὶ αἵτινες ἐκρίθησαν οὐχὶ τοσοῦτον δίκαιαι. Ὁ Ἐρρῖκος Γέλζερ ἠγάπα τὴν βυζαντινὴν ἱστορίαν, καὶ ἡ πολυετὴς αὐτοῦ ἐν Ἰένῃ διδασκαλία καὶ αἱ ἀπὸ τοσούτων ἐτῶν διατριβαὶ συνετέλεσαν κατὰ μέγα μέρος εἰς ὑπόθαλψιν τῆς κλίσεως καὶ τοῦ πόθου διαπρεπῶν λογίων ἐν Γερμανίᾳ πρὸς ἐπισταμένην ἔρευναν τῆς μεσαιωνικῆς ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπεκ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν ὁδηγιῶν, δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί·

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 185 καὶ ἀπὸ 10 Δ]βρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Καλῆς Ἀντωνίου Ι. Ρουσάκη ἐξ Ὀλύμπου,

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Βασίλειον Χ'' Παπᾶ Ἀντωνίου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του, διὰ τὴν ἐπὶ τετραετίαν διατροφὴν αὐτῆς Γρόσια τρεῖς χιλιάδας ἀριθ. 3000 τρεχούμενα ὡς καὶ Γρόσια 62 κατὰ μῆνα ἀπὸ [τοῦδε λόγῳ διατροφῆς αὐτῆς ἐπ' ἀόριστον.

Ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ τῆς παρούσης ἀνιόντα εἰς γρ. 213. 50 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης· καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ἐκδιδομένης ἡμερησίδος «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Καρπάθου τῇ 18 Μαρτίου 1906

Ὁ προεδρεύων

Ἀρχιμανδρίτης **Μελέτιος** 2

Ὁ γραμματεύς

Φρ. Σακελλαριάδης.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 56, πρωτ. 6672 καὶ χρονολογίαν 11 Αὐγούστου 1905.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικον. Ὁδηγιῶν (Ἀρμεν. Δ' ΙΕ' 14 § 2),

Δικάζων ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κρινόμενα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2312 καὶ ἡμερομ. 29 Μαρτίου 1905 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Μαρίκας Σπ. Φιλιπποπούλου, κατὰ Σπύρου Φιλιπποπούλου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμενην κατὰ τὸ ταχθὲν θέμα ἀποδείξεως.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφισταμένων γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως [καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑξήκοντα (ἀριθ. 360) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 Ἰουνίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἁγ. γραμματεὺς 2

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 32 καὶ χρονολογ. 27 Ἀπριλ. 1906).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεὶ

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 171 καὶ ἀπὸ 13 Δεκεμβρ. 1905 ἀγωγὴν τῆς Πολυξένης Ι. Μανιατάκη, τὸ γένος Κωνσταντίνου Παλαιοῦ, κατὰ Ι. Μανιατάκη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ πρὸς τοῦτο ταχθὲν θέμα τῆς ἑπταετοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως τῆς ἐναγούσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑβδομήκοντα πέντε (ἀρ. 375) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιοκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 30 ὁ Γ' 40, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἔνιοι τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπότισιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήγῃ ἤδη τὸ Α'. ἑξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισκεύσωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΓΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 28

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. της ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Διωγμὸς ὀρθοδόξων—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν—Ν. Γλουμποκοβόσκη· Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου—Αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις τοῦ Κεπλέρου—Ἔγγραφα Ἱεροθέου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἀλλεπάλληλα γράμματα ἐκ Βάρνης ἀγγέλλουσιν ὅτι ὁ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμὸς ἐπιτείνεται παρ' ἡμέραν, ὁ δὲ σάλος ὁ ταράττων τὴν ἑλληνικὴν ὀρθόδοξον κοινότητα δυσκόλως θέλει κοπάσει ἂν μὴ ἡ τοῦτον ἀνεχομένη βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀναλάβῃ νὰ περιστείλῃ τὰς ἀγρίας ὁρμὰς τοῦ λεγομένου ὄχλου. Πρὶν περιέλθωσιν εἰς ἡμετέραν γνῶσιν αἱ τελευταῖαι ἐν Βάρνῃ πραγματικῶς ἱερόσυλοι πράξεις, ἔσπευσεν ἐγκαίρως ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων νὰ μεταδώσῃ ἡμῖν τὰ τηλεγραφικῶς αὐτῷ γνωσθέντα ἀνδραγαθήματα τῶν ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἀπεσπασμένων βουλγάρων, οἵτινες συνεχίζουσι τὸν διωγμὸν κατὰ τῶν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ προσκειμένων καὶ ἐν τῇ βουλγαρικῇ ἡγεμονίᾳ καὶ τῇ τοπαρχίᾳ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας τὴν ἑλληνικὴν λαλούντων γλῶσσαν. Κατελήφθη ὑπὸ τοῦ λεγομένου «ὄχλου» τῆς Βάρνης, πρὸ δέκα μόλις ἡμερῶν, ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἀνήκων εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν κοινότητα καὶ, συμπληρουμένης τῆς ἁρπαγῆς πάσης κοινῆς ἑλληνικῆς ἰδιοκτησίας, συλλαλητήριον τῇ 5 ἰουλίου συνελθὸν ἐν Βάρνῃ ἀπεφάσισε νὰ καταληφθῇ καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ ἀειμνήστου Παρασκευᾶ Νικολάου, ἐὰν μὴ θελήσῃ νὰ παραδώσῃ αὐτὸ προθύμως ἡ κοινότης, εἰς ἣν ἀνήκει.

Τὰ τολμώμενα σήμερον ἐν Βάρνῃ τυγχάνουσι πρωτάκουστα. Ἐπιτρέπει ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις εἰς τὸν «ὄχλον» νὰ συνέρχηται δημοσίᾳ, νὰ λιθοβολῇ ἀρχιερεῖς, νὰ δέρῃ ἱερεῖς, νὰ ἀπειλῇ ὅτι θέλει πυρπολήσει τὴν ἑλληνικὴν ὀρθόδοξον συνοικίαν, νὰ πραγματοποιῇ τὰς ἀπειλὰς τῇ 3 τοῦ μηνὸς τούτου, καίων μίαν οἰκίαν, νὰ καταλάβῃ ναόν, ἀνήκοντα εἰς κοινότητα, ἧς τὴν ὑπόστασιν καὶ τὰ δικαιώματα συνθῆκαι διεθνεῖς ἀναγνωρίζουσι, νὰ καταλαμβάνῃ νοσοκομεῖον οὐχὶ ἀνῆκον αὐτῷ. Καὶ ἡ ἀνεπτυγμένη κυβέρνησις τῆς Α. Ὑψ. τοῦ πεφωτισμένου ἡγεμόνος Φερδινάνδου, ἀντὶ νὰ ἐμποδίσῃ ἅρπαγας καὶ ἱεροσύλους— περὶ τιμωρίας οὐδεμία γίνεται σκέψις— ἀπὸ τοῦ ἔργου, διορίζει φύλακας στρατιώτας πρὸ τῶν θυρῶν τοῦ γραικικοῦ νοσοκομείου, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν οἰκονόμον τοῦ νοσοκομείου τὴν εἴσοδον ἐμποδίζοντας. Ἀνεχομένη τὴν ἁρπαγὴν ναοῦ, ἀνήκοντος ἑτέρᾳ κοινότητι, ἐπιτρέπει, δυστυχῶς, εἰς τὸν «ὄχλον» νὰ καταστρέ-

φῃ εἰκόνας ἱερὰς, νὰ διαπάζῃ τὰ Εὐαγγέλια (ἑλληνιστὶ γεγραμμένα), νὰ παραρρίπτῃ τὰ ἱερὰ σκεύη. Ἀπέναντι τούτων τῶν βεβηλώσεων ὠχριᾷ βεβαίως ἡ ἀποτολμηθεῖσα μετονομασία τοῦ ναοῦ ἀπὸ ναοῦ ἁγίου Νικολάου εἰς ναὸν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου.

Οὕτως, ἀπὸ τῆς 3 ἰουνίου μέχρι τῆς 10 ἰουλίου, οἱ ἔκπληκτοι ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι τῆς Βάρνης παρίστανται θεαταὶ διωγμοῦ φρικτοῦ, σκοπὸν ἔχοντος τὴν ἐκμηδένισιν τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, ὡς τε κοινότητος καὶ ὡς ἰδιωτῶν. Ἀλλ' αἱ ἰδιότητες αὐταί εἰσιν ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς δικαίου, ὡς ἰδιῶται δὲ καὶ κοινότητες οἱ ἕλληνες ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ τῆς Βουλγαρίας νομοταγέστατα φερόμενοι μέχρι σήμερον ἐπὶ εἴκοσιν ὁκτὼ ἔτη οὐδεμίαν ἐνόχλησιν παρέσχον εἰς τὰς τοπικὰς ἀρχάς, οὐδεμίαν ἀφορμὴν παραπόνων, παρατηρήσεων, ἐπιτιμήσεων, ἐλέγχων. Ἔχουσι ναοὺς ἰδίους, ἔχουσι καὶ σχολὰς, ἔχουσι νοσοκομεῖα. Τί πταίουσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ περιωτισμένου ἡγεμόνος Φερδινάνδου πάντες οὗτοι, ὡς τε κοινότης καὶ ὡς ἰδιῶται; Τί πταίουσιν οἱ ναοί, αἱ σχολαί, τὰ κοινωφελῆ καθιδρύματα; Διδάσκουσι κατὰ τῶν καθεστώτων; ἢ κηρύττουσι κατὰ σχισματικῶν; ἢ θεραπεύουσιν ἀμελῶς αὐτοὺς καὶ μετ' ἐπιμελείας τοὺς ὀρθοδόξους; Δεξα τῷ Θεῷ ἡμῶν, οὐδεμία τοιαύτη κατηγορία διετυπώθη, γνωστὸν δὲ διὰ τῶν αἰώνων ὅτι οἱ ὀρθόδοξοι ἕλληνες προσηνέχθησαν γενναιορρόνως καὶ χριστιανικώτατα καὶ πρὸς αὐτοὺς αὐτῶν τοὺς ἀπηνεῖς διώκτας.

Οὐδὲν κατὰ τῶν ὀρθοδόξων Βάρνης ἔχει παράπονον, οὐδὲν παράπονον ἔχει κατὰ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις. Ὀφείλουσα καὶ νὰ φυλάττῃ καὶ νὰ ἐξασφαλίζῃ τά τε κοινὰ καὶ τὰ ἰδιωτικὰ δίκαια, λυπηρὸν ὅτι ἀπὸ πέντε ὅλων ἑβδομάδων ἐπιτρέπει εἰς τὸν «ὄχλον», ἤτοι πάντας τοὺς βουλγάρους, Βάρνης σκηνὰς ἀξίας σκοτεινῶν χρόνων καὶ μισαλλοδόξων αἰώνων. Ὅταν δὲ ἀριθμῆται ὁ «ὄχλος» οὗτος εἰς δεκακισχιλίους εἰς μίαν μικρὰν πόλιν, φρονοῦμεν ὅτι «ὄχλος», ἀχαλίνωτος καὶ ἀπαίδευτος ὄγκος, ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῶν κατοίκων, ἡ δὲ ὁμογενὴς ὀρθόδοξος ἐν Βάρνῃ κοινότης ἔρμαιον γίνεται ταξεως συρφακος πολιτῶν, μήτε νόμων εὐλαβουμένων—περὶ Θεοῦ καὶ θρησκείας οὐδεμία φροντὶς—μήτε τὰς διαταγὰς τῆς ἀρχῆς σεβομένων. Ἀλλ' ἄρχοντες καὶ λαός, οἱ μὲν ἀνεχόμενοι, οἱ δὲ μένοντες ἀτιμώρητοι, ἤρξαντο διωγμοῦ κατὰ πάντων τῶν ἐν Ἀνατολ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων, πιστῶν ὑπηκόων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου, οὗ φέρουσιν ὑψηλὸν βεράτιον οἱ ἐν ταῖς τοπαρχίαις ταύταις ὁμογενεῖς. Ἐλπίζομεν ὅτι αἱ κατὰ τῶν ἁρπάγων καὶ τῶν ὀχλοκρατουμένων ἔντονοι παραστάσεις τῆς σεβαστῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως καὶ αἱ ἐνέργειαι τῆς ἐπὶ τούτῳ σχηματισθείσης, ὑψηλῇ ἐπινεύσει, ἐπιτροπῆς, ἧς προεδρεύει ὁ ἐξοχ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς Μεμδοὺχ πασᾶς, θέλουσιν ἀποδώσει τὸ δίκαιον τοῖς ἀδικουμένοις καὶ πάσχουσιν, οἵτινες δι' οὐδένα λόγον ἕτερον καταδιώκονται, ἢ διότι πνευματικὴν μὲν ἀρχὴν ἀναγνωρίζουσι τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, οὗ τὸ ποίμνιον ὑπ' ὀρθοδόξων μόνον ἀποτελεῖται, λαλοῦσι δὲ τὴν γλῶσσαν ἐκείνην, δι' ἧς εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ πάσας τὰς φυλὰς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν βουλγαρικὴν ἐκηρύχθη τὸ Εὐαγγέλιον, οὗ τὴν διδασκαλίαν ἀθετοῦσιν οἱ ἐν Βάρνῃ καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας ἀτακτοῦντες ὄχλοι.

Τὰ γραφέντα ἐν ἑλληνικῇ ἐφημερίδι τῆς Αὐστρίας περὶ συμβάσεως συναφθείσης δῆθεν τῷ 1888 μεταξὺ Πατριαρχείων καὶ βουλγαρικῆς κυβερνήσεως εἰσὶν ὅλως ἀνυπόστατα. Τῇ 19 δεκεμβρίου 1889, ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τοῦ μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κ. Φωτίου ἐν δὲ τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἱερᾶς Συνόδου οὐδὲ λέξις ἀπαντᾶται περὶ συμβάσεως καὶ συνεννοήσεως, οἵαν καταγγέλλει ἡ ἐφημερὶς αὕτη ἀλλ' οὐδὲ ἐκ τῆς μετὰ ταῦτα κρατησάσης πράξεως οὐδαμοῦ ἀνακαλύπτεται τοιαύτη σύμβασις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ πρὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου παραστὰς ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος Βελλᾶς κ. Σπυρίδων πύχαριστησεν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ αὐτοῦ, κατελθόντων δ' εἶτα τῶν σεβ. συνοδικῶν ἐν τῷ πατριαρχ. ναῷ ἐγένετο αὐτῷ τὸ μέγα μήνυμα καὶ ἡ νενομισμένη εὐχαριστία.

Ἐθνικὰ Φιλανθρ. Καταστήματα. — Κατὰ τὴν γενομένην τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, κοινὴν ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν, ἀνεδείχθη πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων ὁ σεβ. μητροπολίτης Μεθύμνης κ. Στέφανος ὁμοφώνως, ἀντὶ τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου.

Ἄρσις ἐπιτιμίου. — Ὑπό τινων ἐκ τῶν ἐνταῦθα παρεπιδημούντων κατοίκων τοῦ χωρίου Λιμπόβου τῆς ἄλλοτε μὲν ἐξαρχίας τοῦ Γηρομε-

ρίου, νῦν δὲ μητροπόλεως Παραμυθίας καὶ Φιλιατῶν, ὑπεβλήθη τῇ Ἐκκλησίᾳ δέησις ἀναφέρουσα ὅτι ἐν χρόνοις παλαιοτάτοις, ἕνεκα λόγων διαφόρων, οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι τοῦ χωρίου τούτου ὑπέπεσον ἐπιτιμίοις καὶ ἀραῖς ἀρχιερέων καὶ ἱερέων καὶ ὅτι, κατὰ παράδοσιν, κακοδαιμονία ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ μαστίζει ἀπὸ πολλοῦ τὸν τόπον τοῦτον, οὗ ἕνεκα ζητοῦσι τὴν ἔκδοσιν πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος ἀφέσεως. Ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Προικοννήσου κ. Σωφρόνιος ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι, λαβὼν τὴν ἐπὶ τούτῳ πατριαρχικὴν ἐπιστολὴν καὶ γράμμα ἴδιον τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου πρώην Ἰωαννίνων ἐχορήγησεν αὐτῷ τὴν ἄδειαν τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Προικοννήσου διαβιώσεως. Ὁ σεβασμ. πρώην Ἰωαννίνων ἐγκατασταθήσεται ἐν τῇ γενετείρᾳ ἐπὶ τῆς Ἀλώνης κώμῃ Σκοπιᾷ, ἧς ἡ σχολὴ κατὰ μέγα μέρος ὀφείλει αὐτῷ τὴν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀπρόσκοπτον διατήρησιν καὶ τὸ κτίριον αὐτῆς.

Πατριαρχικὸς ναός.—Τῇ τρίτῃ, μνήμῃ τῆς ἁγίας Εὐφημίας τοῦ Ὄρους, πανηγυρίζοντος τοῦ σεπτοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ ἐπὶ τῷ ἐν αὐτῷ φυλαττομένῳ λειψάνῳ τῆς ἁγίας Εὐφημίας, ἐχοροστάτησεν ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ὡς καὶ κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. Πλῆθος εὐσεβῶν δι' ὅλης τῆς ἡμέρας προσήρχετο εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν πρὸς ἀσπασμὸν τοῦ ἀπὸ 305 ἐτῶν ἐν Φαναρίῳ ἀποτεθησαυρισμένου ἱεροῦ λειψάνου.

Ἐπισκέψεις.—Τῇ δευτέρᾳ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐξ Εὐρώπης ἐπανακάμψας τραπεζίτης κ. Ἰω. Πεσμαζόγλους διευθυντὴς τῆς Τραπέζης Ἀθηνῶν, ὃν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἀντεπεσκέψατο τῇ τρίτῃ ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος.—Τῇ τρίτῃ ὁ σύμβουλος τῆς ἐνταῦθα σερβικῆς πρεσβείας κ. Ι. Χρήστιτς.—Τῇ τετάρτῃ, πρὸ μεσημβρίας ἐπεσκέψατο τὸν παναγ. οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἐρίτιμος τραπεζίτης κ. Εὐστ. Εὐγενίδης, ὡς καὶ ὁ ἐν Σόφιᾳ διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐγ. Ζαλοκώστας μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή.—Τῷ σαββάτῳ ἀνεχώρησε, χάριν ἀναψυχῆς, εἰς Κέρκυραν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, διευθυντὴς τῆς πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ὃν ἀναπληρώσει ὁ ἐκ τῶν καθηγητῶν αὐτῆς κ. Β. Α. Μυστακίδης.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Τὴν εἰκόνα τῆς ἐν μανεδονικαῖς τισιν ἐπαρχίαις τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καταστάσεως, ἣν παρέστησαν οὕτω θλιβερὰν καὶ δακρύων ἀξίαν ἐπίσημα γράμματα προηγουμένως διὰ τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» δημοσιευθέντα, συμπληροῦσιν, ἀτυχῶς, καὶ αἱ δύο αὗται ἐκ Δράμας ἐπιστολαί.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ὑπὸ τὸ κράτος ὀδύνης καὶ ταραχῆς, διαρρηγνυούσης τὰ στήθη μου, γνωρίζω ὅτι τὴν νύκτα τῆς σήμερον, θης πρὸς τὴν 7ην ἰουλίου, οἱ βούλγαροι συμφώνως πρὸς τὰς δεδομένας ὁδηγίας καὶ διαταγὰς διὰ τῆς ἐπαναστατικῆς προκηρύξεως τῶν τριῶν βουλγάρων ἀρχηγῶν κομητατζήδων, ὡς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔσπευσα ν' ἀναγγείλω, προέβησαν εἰς τὰς δυναμιτιστικὰς καὶ δολοφονικὰς κακουργίας των: καὶ πρῶτον ἔρριψαν βόμβαν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κεντρικοῦ καζίνου τῆς πόλεώς μας (ἰδιοκτησίας τῆς ἡμετέρας κοινότητος τυγχάνοντος) ἀκριβῶς ἀναμέσον τῶν πλείστων προκρίτων τῆς κοινότητός μας, διερχομένων ἐκεῖ ὥρας ἀνέσεως, ἀλλ' εὐτυχῶς οἱ πλεῖστοι ὡς ἐκ θαύματος ἐσώθησαν, εἷς δὲ λαμπρός μας πρόκριτος, ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Παπαδημητρίου, εὗρεν οἰκτρὸν θάνατον· ἐπίσης εἷς ἰσραηλίτης ἔμεινε νεκρός· εἷς ὀθωμανὸς σοβαρῶς ἐπληγώθη· διὰ ριβόλβερ δὲ ἐφονεύθη μία γραῖα γυνή· ἐπληγώθησαν δὲ καὶ εἷς ἄλλος λαμπρός μας πρόκριτος, καὶ εἷς παῖς·—οἱ δράσται συνελήφθησαν, δύο δὲ ἔπεσον ἐπὶ τόπου νεκροὶ κομιτατζῆδες. Συμφορὰ μεγίστη συνέβη καὶ ἐν τῇ ἱστορικῇ κοινότητί μας Πλεύνῃ, ὅπου ἐξ θρηνοῦμεν εὐγενῆ θύματα.—Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀρχαία ἕδρα τῆς μητροπόλεώς μας ἡ Ἀλιστράτη ὡς φαίνεται σκληρότατα ἐδοκιμάσθη, διότι συρρεύσαντος πολλοῦ πλήθους εἰς τὸ πανηγυρίζον μοναστήριον τῆς ἁγίας Κυριακῆς, οἱ βούλγαροι καὶ ἐκεῖ κατώρθωσαν νὰ ρίψωσι βόμβας· ἀλλὰ μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς δὲν κατέφθασαν αἱ ἀνυπομόνως ἀναμενόμεναι πληροφορίαι, ἵνα μάθωμεν τὰ κατὰ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς.

Πρὸς κατεύνασιν τῶν ἐξηρεθισμένων πνευμάτων ἀνέγνων καὶ ἐπανέγνων αὐτοῖς τὰ πατριαρχικὰ γράμματα, δι' ὧν συνιστᾶται ἡμῖν ἐγκαρτέρησις καὶ ὑπομονή. — Ἀγνοῶ τί τέξεται ἡ

ἐπιοῦσα· πάντως ὅμως τὰ δεινοπαθήματα τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ δὲν πλησιάζουν εἰς τὸ τέλος των. Τοὐλάχιστον ἐνεργησάτω ἡ Παναγιότης Αὐτῆς καὶ ἀναγγειλάτω εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τὰ δεινοπαθήματα ταῦτα τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. Ὑποδιατελῶ μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν Δράμᾳ τῇ 7 Ἰουλίου 1906

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος
ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
† ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Συμπληρῶν καὶ διορθούμενος τὰ πρὸ τριῶν ἡμερῶν περὶ τῆς λυσσαλέας ταὐτοχρόνου ἐπιδρομῆς τῶν αἱμοβόρων λύκων τοῦ βουλγαρισμοῦ καὶ τῶν ἐκ τῆς κατατομῆς τοῦ σχίσματος λυσσώντων κυνῶν εἰς διάφορα τῆς ἐπαρχίας μου τμήματα ἐξαπολυθέντων ἐπεσταλμένα, σημειοῦμαι ὅτι ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἀπεβίωσαν καὶ δύο ἕτεροι πληγωθέντες κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα τῆς 6ης πρὸς τὴν 7ην Ἰουλίου, ἐξ ὧν ὁ εἷς χριστιανὸς ἐν Πλεύνῃ καὶ ὁ ἕτερος μουσουλμάνος ἐν Δράμᾳ, καὶ ὅτι αἱ περὶ Ἀλιστράτης κυκλοφορήσασαι ἀόριστοι φῆμαι, καὶ διὰ τὴν ἀοριστίαν των ἔτι μᾶλλον καταταράξασαι τοὺς πάντας, ἀνεφέροντο εἰς ἑτέραν πολλάκις ἄχρι τοῦδε δοκιμασθεῖσαν καὶ νῦν αὖθις δεινοπαθοῦσαν ἑλληνικὴν ὀρθόδοξον κοινότητα, τὴν τῆς Γορνίτσης. Εἰσελάσαντες οἱ μιαιφόνοι δυναμιτισταὶ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νυκτὸς τῆς 7ης Ἰουλίου εἰς τὸ χωρίον, ἀριθμοῦν 140 οἰκογενείας, ἔθηκαν βόμβας εἰς τρεῖς οἰκίας προφανῶς ὅπως πυρπολήσωσι τὸ χωρίον· αἱ τρεῖς οἰκίαι ἀνετινάχθησαν εἰς τὸν ἀέρα καὶ ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός· τὸ λοιπὸν χωρίον ἐσώθη· ἀλλὰ φεῦ! συλλαβόντες τὸν ἀκλόνητον στύλον τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ ἀρχιερατικόν μου ἐπίτροπον ἐν Ζίχνῃ, λογιώτατον, νοημονέστατον καὶ ἁγιώτατον ἄνδρα οἰκονόμον Π΄ Ἰωάννην Π΄ Ἐμμανουὴλ κατεκρεούργησαν κυριολεκτικῶς αὐτόν. Τὸ μόνον του ἔγκλημα ἦτο ὅτι πιστὸς εἰς τὰ πάτρια, ἐκ παίδων δεδιδαγμένος τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ μεγίστου ἀπολαύων σεβασμοῦ καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν περιφέρειαν, ἠρνήθη ἐπιμόνως νὰ νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὸ ἐπάρατον σχίσμα καὶ νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προπαγανδιστῶν βουλγάρων. Καὶ οὕτω περιβαλλόμεθα πανταχόθεν ὑπὸ τόσων καὶ τόσων μυρίων ὅσων ἐπιβουλῶν καὶ κινδύνων, καὶ καταβάλλεται ὁσημέραι ἐκ τῆς θέας τῶν πιπτόντων ὑπὸ τὸ δολοφονικὸν ἐγχειρίδιον σωμάτων τῶν ἀδελφῶν μας τὸ θάρρος τῶν ἀσθενεστέρων συμπολιτῶν μας, καὶ ἐλλείψει ἀμυντικῶν μέτρων, ἅτινα αὐστηρῶς μᾶς ἀπαγορεύονται, ἀναμένομεν καὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὴν αὐτὴν τύχην! Ἓν μόνον ὑπολείπεται εἰς τὸν δυστυχῆ τοῦτον λαὸν νὰ σταθῇ ὄρθιος καὶ ἀπειλητικὸς ἐνώπιον τῶν καταπτύστων καὶ οὐτιδανῶν τούτων ἐχθρῶν τῆς πίστεως καὶ πατρίδος του. Ἀλλὰ καίτοι ἡ ὑπομονή μας ἐξηντλήθη, ὅμως ἡμεῖς ὑπομένομεν καὶ ἀναμένομεν μόνον τὴν ἐκ Θεοῦ παρηγορίαν καὶ ἀντίληψιν, διότι ἀνηνέχθημεν πανταχοῦ καὶ πρὸς τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς, καὶ πρὸς τὸν ἐξ. Χιλμὴν καὶ πρὸς τοὺς ἄγγλους διοργανωτὰς, ὁ λαὸς δὲ σύσσωμος συνελθὼν εἰς μέγα καὶ ἐπιβλητικὸν συλλαλητήριον κάτωθεν τοῦ μεγάρου τοῦ διοικητοῦ καὶ νομοταγῶς ἐκτραγῳδήσας τὰ δεινά του ἔγνω διὰ μακρῶν τηλεγραφημάτων νὰ κρούσῃ καὶ τὰς εὐσπλαγχνικὰς βασιλικὰς θύρας τοῦ ἐλέους καὶ τὰς ἀκοάς. Ἐπὶ τρεῖς τώρα ἡμέρας ἐξηκολούθησαν καὶ ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἀνακρίσεις καὶ συλλήψεις. Οἱ ἄγγλοι ἐπὶ τέλους ἐφάνησαν πρὸς στιγμὴν συγκινηθέντες ἐκ τῶν παθημάτων τούτων τοῦ ἀθώου καὶ φιλησύχου ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ καὶ ἔδωκαν ἡμῖν παχείας ὑποσχέσεις περὶ παύσεως καὶ τιμωρίας συνεχόων καὶ περὶ ἐγκαίρου λήψεως ἁπάντων τῶν ἐκ τῶν περιστάσεων ἐπιβαλλομένων αὐστηρῶν μέτρων. Δὲν θέλω λείψῃ νὰ παρακολουθήσω προσεκτικῶς καὶ νὰ πληροφορήσω ἐγκαίρως τὰς διεξαγομένας ἀνακρίσεις. Ἐξ ὅσων ἄχρι τῆς στιγμῆς ἐντεῦθεν κακεῖθεν ἐπληροφορήθημεν, ἡ κατὰ τοῦ προσώπου καὶ τῆς μητροπόλεώς μου ἀπόπειρα δὲν ἐπραγματοποιήθη ἄχρι ταύτης τῆς στιγμῆς, διότι καὶ ἡ ἀναλαβοῦσα νὰ ρίψῃ τὴν βόμβαν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ἣν καλῶς φρουροῦμεν, βουλγάρα γυνὴ, δὲν ἔσχε τὸ θάρρος νὰ τὸ πράξῃ· ἄλλος δὲ ἐκ τῶν οὐτιδανῶν δολοφόνων δὲν ἐπαρουσιάσθη ὡπλισμένος μὲ τόσην κακουργίαν! Ταῦτα ἐπὶ τοῦ παρόντος καὶ διατελῶ

Ἐν Δράμᾳ τῇ 10 Ἰουλίου 1906

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος κ.τ.λ.
† ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ν. ΓΛΟΥΜΠΟΚΟΒΟΣΚΗ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

[κατ' ἀνάλυσιν Π. Κομνηνοῦ]

Ραββινικὴ παίδευσις τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἀπ. Παύλου θεωρουμένου ὑπὸ τῆς ἐλευθερόφρονος θεολογικῆς ἐπιστήμης πρωτοτύπου μόνον προϊόντος τῆς Ἰουδαϊκῆς θεολογίας, τοῦ δ' Ἀποστόλου Παύλου, πρώην ραββίνου, ἀπαιτεῖται ὅπως ἐξακριβωθῇ τὸ μέτρον τῆς ραββινικῆς μορφώσεως αὐτοῦ τῆς ἐφοδιασάσης δῆθεν αὐτὸν διὰ τῶν ἀναγκαίων πρὸς σύμπηξιν τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ στοιχείων. Ἐκτὸς τῶν Ρωμ. ΙΑ΄ 1, Β΄ Κορ. ΙΑ΄ 22, Φιλιπ. Γ΄. 5, Γαλ. Α΄. 15 ἡ κατ' ἐξοχὴν κατηγορηματικὴ σχετικὴ μαρτυρία εἶνε ἡ ἐν τῇ λαμπρᾷ ἀγορεύσει τοῦ Παύλου μετὰ τὴν κατ' αὐτοῦ στάσιν τῶν Ἰουδαίων καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν σύλληψιν, εἰπόντος κατὰ τὴν ἀφήγησιν τῶν Πράξεων (ΚΒ΄. 3) περὶ ἑαυτοῦ «Ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου». Πεπροικισμένος δι' ἐξόχων πνευματικῶν ἱκανοτήτων, παιδευθεὶς δὲ—καὶ δὴ γενόμενος ἀντικείμενον ἐξαιρετικῆς στοργῆς καὶ μερίμνης ἀνατεθραμμένος παρὰ τοῦ διδασκάλου—παρὰ τῷ διαπρεπεστάτῳ τῶν κατ' αὐτοῦ Ραββίνων Γαμαλιὴλ οὐδεμία ἀμφιβολία, ὅτι ὁ νεαρὸς Ταρσεὺς οὐδενὸς ὑστέρει τῶν ὁμηλίκων ὑπερβάλλων αὐτοὺς κατὰ τὸν ζῆλον καὶ ἤδη σελαγίζων ἐν τῇ χορείᾳ τῶν συγχρόνων νομοδιδασκάλων. Πρὸς τὴν τοιαύτην περίοπτον ἐν τοῖς κατ' αὐτὸν Ραββίνοις θέσιν τοῦ Σαύλου ὑπολαμβάνουσί τινες ἀντικειμένην τὴν ἐντελῆ σιγὴν περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ Ταλμοὺδ, ἔνθα μνημονεύονται ὅ τε Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, ἀμφισβητοῦντες κατ' ἀκολουθίαν τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα τῆς παρατεθείσης ῥήσεως τῶν Πράξεων. Ἀλλ' ἡ σιγὴ τοῦ Ταλμοὺδ δέον πολὺ φυσικώτερον νὰ ζητηθῇ ἐν τῇ δυσκόλως συγκαλυπτομένῃ ὀργῇ τῶν Ταλμουδιστῶν, βαρύτατα φερόντων τὴν εἰς Χριστὸν ἐπιστροφὴν τοῦ Ἀπ. τῶν Ἐθνῶν, ἀφ' οὗ τοσαῦται ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ἐξηρτήθησαν ἐλπίδες, καὶ ὡς ἀποστατήσας τῶν τάξεων αὐτοῦ ἐν αἷς ἐν τοῖς πρώτοις κατελέγετο, ἔργῳ ἤδη ἐξήλεγχε τὴν ἀνεπάρκειαν καὶ σαθρότητα τοῦ θεολογικοῦ συστήματος, ἐνῷ εἶχεν ἀνατραφῇ. Τὸ ὄνομα τοιούτου ἐπικινδύνου ἀποστάτου ἔδει νὰ σβεσθῇ ἀπὸ τῆς μνήμης τῶν ἀνθρώπων.

Πρὸς τὴν ραββινικὴν παίδευσιν τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ δὴ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Γαμαλιὴλ ὑπολαμβάνουσί τινες ἐπίσης ἀντικειμένην τὴν μαρτυρίαν τῶν Πράξεων (Θ΄ 1—2) καθ' ἣν «ὁ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς» διὰ τὸν λόγον ὅτι ἀρχιερεὺς μὲν τότε ἦτο ὁ ἐπιβάτης Θεόφιλος, παρανόμως κατασταθεὶς ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου στρατηγοῦ Βιτελλίου, πρὸς ὃν τοιοῦτον ὄντα δὲν θὰ ἀνεφέρετο ὁ Φαρισαῖος ἐκ Φαρισαίων Σαῦλος, καὶ ἅμα διότι πρὸς τοιοῦτον ἔργον μᾶλλον ἐχρῆζεν ὁ Παῦλος τῆς συμπράξεως τοῦ Μ. Συνεδρίου, οὗ ἀκριβῶς ἡγεῖτο ὁ κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν Πράξεων διδάσκαλος αὐτοῦ Γαμαλιήλ. Δῆλον ἄρα ὅτι μετὰ τοῦ τελευταίου οὐδεὶς δεσμὸς συνέδεε τὸν Παῦλον ὡς Σαῦλον. Ἀλλ' ἡ τε προεδρία τοῦ Μ. Συνεδρίου ὑπὸ τοῦ Γαμαλιὴλ θεωρεῖται ὑπὸ ἁρμοδίων εἰδικῶν ἐπιστημόνων ὡς ἐπινόημα φαντασίας, τοῦ Γαμαλιὴλ ἀποτελοῦντος μόνον περὶ τὸ 34 διακεκριμμένον μέλος τοῦ Συνεδρίου, καὶ ἡ εἰς αὐτὸ προσφυγὴ ἢ μὴ τοῦ Σαύλου οὐδὲν ἀποδεικνύει ὡς πρὸς τὴν παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ παίδευσιν αὐτοῦ, διότι καὶ ἄλλως ὁ Σαῦλος ὅπως διὰ παρομοίαν ὑπόθεσιν ἀνενεχθῇ εἰς τὸ Μ. Συνέδριον οὐδαμῶς ἔχρῃζεν εἰδικῶν δεσμῶν πρὸς αὐτό. Ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ Μ. Συνέδριον κατὰ τοὺς χρόνους τούτους καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Παλαιστίνῃ ἐκτὸς τῆς ἐξωτερικῆς αἰγλης μικρὸν ἴσχυε, καθ' ὃν χρόνον οἱ Ἰουδαῖοι τῆς διασπορᾶς ὅλως αὐτονόμως διοικούμενοι καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ θρησκευτικὸν κέντρον λογιζόμενοι, τὸν δὲ ἀρχιερέα θρησκευτικὴν τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ κεφαλήν, μᾶλλον θὰ προσεῖχον εἰς τὰς συστάσεις τοῦ τελευταίου, πρὸς ὃν ὁ Σαῦλος ὡς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ ἀρχιερέα ἠδύνατο κάλλιστα ν' ἀνενεχθῇ. Ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι δὲν παρίσταται διατελοῦν ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ τοῦ πράγματος καὶ τὸ Μ. Συνέδριον, τοὐναντίον

δὲ κοινωνοῦν καὶ ἐπιδοκιμάζον, ὡς δῆλον ἐκ τῶν Πραξ. Θ΄ 21 καὶ ΚΣΤ΄ 12, ἔνθα οἱ μνημονευόμενοι ἀρχιερεῖς (ἐκ τοῦ ἀρχιερατικοῦ γένους καταγόμενοι καὶ πρώην ἀρχιερεῖς) ἀπετέλουν μέλη τοῦ Συνεδρίου.

Πρὸς τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα τῆς μαρτυρίας τῶν Πράξεων περὶ τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ παιδεύσεως τοῦ Παύλου θεωροῦσί τινες κατ' ἐξοχὴν ἀντικειμένην τὴν ἐκ διαμέτρου ἀντίθεσιν καὶ διαφορότητα τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τοῦ ἄκρως ἀνεκτικοῦ καὶ ἀνεξιθρήσκου διδασκάλου καὶ τοῦ μέχρι φανατισμοῦ ζηλωτοῦ μαθητοῦ. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τοῦ πρώτου προσάγονται ἰδίᾳ οἱ κατὰ τὴν προσαγωγὴν τῶν Ἀποστόλων πρὸ τοῦ Μ. Συνεδρίου ἀξιομνημόνευτοι λόγοι τοῦ Γαμαλιὴλ «ἄνδρες Ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν· πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θευδᾶς λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν ᾧ προσεκλίθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων· ὃς ἀνῃρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν· μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν· καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ αὕτη, ἢ τὸ ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται, εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε· ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ . . .» (Πράξ. Ε΄ 35—40). Ἀλλ' εὔδηλον ὅτι οὐδὲν ἄλλο, ἧττον δὲ παντὸς εὐμενῆ διάθεσιν πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Χριστοῦ ἀποπνέουσιν οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ μεγάλου ραββίνου. Ὅ,τι ἐν αὐτοῖς ὀφείλομεν πάντως νὰ διΐδωμεν εἶνε νηφαλιωτέρα ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων καὶ τῶν περιστάσεων καὶ διπλωματικὴ δεξιότης περὶ τὸν χειρισμὸν αὐτῶν. Μαρτύριον καὶ τὰ προσαγόμενα ὑπὸ τοῦ Γαμαλιὴλ παραδείγματα, ὡς καὶ ἡ σκόπιμος ἀποσιώπησις τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ. Τὰ βίαια μέτρα (ἤδη οἱ ἐν τῷ συνεδρίῳ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν τοὺς Ἀποστόλους) προκαλοῦσιν ἀντίδρασιν, τὸ τέως ἐν ἀδρανείᾳ διατελοῦν πλῆθος τῶν ὀπαδῶν ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἡγετῶν προσκτᾶται δύναμιν καὶ ζωήν, τὸ αἷμα τῶν μαρτύρων καθίστηται σπέρμα σπαργῶν πρὸς παραγωγὴν καὶ ἐξάπλωσιν, ἐπὶ δὲ τούτοις ἀποδίδεται σημασία εἰς πρᾶγμα καθ' αὐτὸ ἄσημον, ἐξαιρόμενον οὕτω πρὸ τῆς κοινῆς συνειδήσεως, καὶ ἐπὶ πᾶσι διαταράσσεται εἰς μάτην ἡ ψυχικὴ γαλήνη καὶ ἡσυχία καὶ αὐτῶν τῶν εἰς τὰ βίαια μέτρα προσφευγόντων. Οὕτως ὁ Γαμαλιὴλ σωφρονέστερον καὶ πολλῷ ἀσφαλέστερον προήσπιζε τὰ δίκαια καὶ τὴν ὑπόστασιν τοῦ στόματος, ᾧτινι ἀνῆκε, διὸ καὶ ἀσμένως καὶ ὁμοφώνως καθίσταται ἡ πρότασις αὐτοῦ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου, τῶν πλείστων πάντως, εἰ μὴ πάντων, μὴ διακρινομένων ἐπὶ ἀνεκτικότητι, ἧκιστα δὲ ἐπὶ εὐμενεῖ πρὸς τοὺς Ἀποστόλους διαθέσει.

Τὴν περὶ παιδεύσεως τοῦ Ἀπ. Παύλου παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ μαρτυρίαν τῶν Πράξεων δὲν ἀναιρεῖ καὶ ἡ καθ' ὑπερβολὴν ἐξαιρομένη εὐγένεια καὶ ἀνεξιθρησκεία τοῦ Γαμαλιὴλ, διότι αἵ τε γνώσεις καὶ πράξεις αἱ εἰς αὐτὸν ἀποδιδόμεναι ἀποδεικνύουσιν, ὅτι βάσις ἀρραγὴς καὶ ἀκλόνητος τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθεροφροσύνης αὐτοῦ ὑπέκειτο πάντοτε ὁ Μωσαϊκὸς νόμος—καθιστάμενος ἀκριβῶς μᾶλλον σεβαστὸς καὶ ἐπιβάλλων διὰ τῆς ἐν τῇ σχολῇ αὐτοῦ κρατούσης παραθεωρήσεως τῶν μικροτήτων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν γνωμῶν καὶ ἀντιλήψεων, τῶν δυναμένων νὰ διασείσωσι τὴν ἐπ' αὐτὸν πεποίθησιν ὡς «ἅγιον, δίκαιον καὶ ἀγαθὸν» (Ρωμ. Ζ΄ 13)—τούτου δ' ἅπαξ τεθέντος οὐδαμῶς ἀναγκαῖον ἦτο νὰ κατακολουθήσῃ κατὰ πόδα καὶ ἐν πᾶσι τῷ διδασκάλῳ ὁ μαθητής, τοῦ μὲν ἐκ φύσεως καὶ ἀπὸ τῆς πείρας ὄντος ἀπαθοῦς καὶ φλεγματικοῦ ἐῶντος φέρεσθαι τὰ πράγματα, κατ' ἐξοχὴν δὲ καταναλισκομένου καὶ ἐξαντλουμένου ἐν τῇ θεωρίᾳ, τοῦ δὲ εὐπαθοῦς καὶ ὁρμητικοῦ ὁρμωμένου καὶ ἐπιζητοῦντος τὴν θεωρίαν, πρώτιστα καὶ μάλιστα ὅπως ἐφαρμόσῃ αὐτὴν ἐν τῇ πράξει, ὅπως προσδῷ αὐτῇ σάρκα καὶ ὀστᾶ.

Ἧττον παντὸς, τέλος, τὴν ραββινικὴν μόρφωσιν τοῦ Ἀπ. Παύλου ἀποκλείει ἡ ἐν ταῖς παρεμβάσεσι καὶ ταῖς παραπομπαῖς ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ πρωτίμησις τοῦ κειμένου τῶν Ο΄, περιφρονουμένου ὑπὸ τῶν ραββίνων ὡς καὶ ἡ ἐφ' ἅπαξ μόνον μνεία τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ παιδεύσεως αὐτοῦ. Ἡ ὑπ' αὐτοῦ προτίμησις τῆς μεταφράσεως τῶν Ο΄ ὀφείλεται ἰδίᾳ εἰς τὴν κατ' ἐξοχὴν χρῆσιν αὐτῆς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις τῆς

διασπορᾶς παρ' οἷς ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν ἐκήρυττεν, ἡ δὲ ἐφ' ἅπαξ μνεία τῆς παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ παιδεύσεως αὐτοῦ γενομένη ἐν λίαν προσηκούσῃ περιστάσει, ἠδύνατο νὰ ἐμβάλῃ δυσπιστίαν ὡς πρὸς τὴν ἱστορικὴν γνησιότητα αὐτῆς εἰ μὴ ὑπεστηρίζετο καὶ ὑπ' ἄλλων ἱκανῶν συναφῶν ἐνδείξεων. Οὕτως ἀναμφισβητήτου ὄντος ὅτι ὁ Ἀπόστολος Παῦλος πρὸ τῆς εἰς Χριστὸν ἐπιστροφῆς αὐτοῦ εἶχε μυηθῆ εἰς τὰ μυστήρια τῆς ραββινικῆς σοφίας, καὶ δὴ παρὰ δοκιμωτάτῳ διδασκάλῳ, παραμένουσι μόνον ἀσαφεῖς αἱ εἰς τὴν παίδευσιν αὐτοῦ ταύτην ἀφορῶσαι λεπτομέρειαι, πιθανωτάτου παρισταμένου καὶ μέχρι τινὸς ἐμμέσως ἀποδικνυμένου ὅτι οὔτε ὅλως ἐκ παίδων παρὰ τῷ Γαμαλιὴλ διέτριψεν οὗτος—τὰ πρῶτα γράμματα καὶ τὴν τέχνην τοῦ σκηνοποιοῦ διδαχθεὶς οἴκοι ἐν Ταρσῷ, καὶ τῆς Ἱερουσαλὴμ οὐχ ἅπαξ ἀπεμακρύνετο, ἅμα δὲ καὶ ὅτι τὸν Ἰησοῦν μικρόν τι μόνον καὶ μακρόθεν ἐγνώρισεν ἀπερροφημένος ὑπὸ τῶν ἰδίων μελετῶν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἐντρυφημάτων καὶ μικρὸν ἢ οὐδαμῶς προσέχων εἰς τὰ λαϊκὰ κινήματα, πυκνὰ κατὰ τοὺς τότε καιροὺς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις ὄντα.

ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΕΠΛΕΡΟΥ*

Ὁ μέγας οὗτος ἀστρονόμος πιστεύει ἀδιστάκτως ὅτι, ὑπεράνω τοῦ ὑλικοῦ καὶ ὁρατοῦ τούτου κόσμου ὑπάρχει ὁ Θεός. Ὁ Θεὸς εἶναι τὸ Ὄν τῶν ὄντων, προηγούμενος πάντων τῶν ὄντων, οὐδενὸς ἔχων ἀνάγκην, αὐτάρκης, ἐπαρκῶν θαυμασίως εἰς Ἑαυτόν, εἷς μὲν κατὰ τὴν οὐσίαν, τριπλοῦς δὲ κατὰ τὰ πρόσωπα. Τέλειος καθ' Ἑαυτόν, συγκεντρῶν ἐν Ἑαυτῷ ἅπασας τὰς τελειότητας ἐν τῷ ὑψίστῳ βαθμῷ, ὡς ἡ σφαῖρα κατέχει ὑλικῶς πάσας τὰς ἰδιότητας ἐν σχέσει πρὸς τὰ λοιπὰ σχήματα· οὐδὲν διδάσκεται διὰ τῆς μελέτης, ἢ τοῦ λόγου, διότι τὸ πᾶν γινώσκει πρὸ πάσης αἰωνιότητος (ab aeterno).

***

Ὁ Θεὸς εἶναι δημιουργὸς παντὸς τοῦ ὑπάρχοντος· πᾶν τὸ ὑπάρχον ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ μηδενός· διότι ἁμάνῳ τῷ Θεῷ ἀγήκει τὸ δημιουργεῖν ἐκ τοῦμηδενός». Ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἐγένετο τὸ πᾶν· διέταξε καὶ τὸ πᾶν ἐδημιουργήθη, ἄνευ οὐδενὸς κόπου, οὐδενὸς καμάτου. Εἶπεν εἰς τὴν ῥόσιν «γενοῦ», ἡ δὲ ῥόσις, ἀνίκανος πρότερον νὰ παραχθῇ, προσλαμβάνει οἱονεί τινα ζωϊκὴν ἱκανότητα καὶ λαβοῦσα ταύτην παράγεται ἀμέσως. Τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιτελεσθῇ ὑπὸ τῆς τυφλῆς τύχης· ὁ κόσμος δὲν εἶναι ἔργον τῆς τύχης. Ἡ τύχη εἶναι μηδὲν· εἶναι εἴδωλον καὶ δὴ τὸ βδελυρώτατον τῶν εἰδώλων· εἶναι περιφρόνησις τοῦ Ὑψίστου καὶ Παντοδυνάμου Θεοῦ καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ ἐκ τῶν χειρῶν Αὐτοῦ ἐξελθόντος τελείου κόσμου· εἴδωλον, οὗτινος ἡ ψυχὴ εἶναι, κατὰ τὸν Κέπλερον, κίνησις τυφλὴ καὶ ζορώδης, τὸ δὲ σῶμα χάος ἀόριστον. Εἶναι βεβήλωσις τὸ ἀποδίδειν εἰς τὴν τύχην τὴν αἰωνιότητα, τὴν παντοδυναμίαν καὶ τὴν δημιουργίαν τοῦ κόσμου, ἅτινα ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς μόνον εἰς τὸν Θεόν, δι' ὃν οὐδὲν μέγα, οὐδὲ μικρὸν ὁρίσταται ἐν τῷ κόσμῳ.

***

Τὸ ἐξοχώτερον, τὸ εὐγενέστερον τῶν πλασμάτων τοῦ Θεοῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ὑπερέχει τοῦ σύμπαντος, διότι ἔχει ψυχήν, ἥτις εἶναι εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Ὁπόση εἶναι ἡ σμικρότης τοῦ ἀνθρώπου ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γηΐνην σφαῖραν! Δώσατε—λέγει ὁ Κέπλερος—δώσατε εἰς τὸν ἄνθρωπον ἀνάστημα ἑπτὰ ποδῶν, τὸ μεγαλείτερον βεβαίως ὑπερ δυνάμεθα νὰ ὁρίσωμεν εἰς αὐτόν. Τότε ἐὰν θέσητε ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς τριακοσίας χιλιάδας ἀνθρώπων, θὰ ἔχητε ἓν μόνον μῆκος, τὸ μεταξὺ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ τοῦ κέντρου αὐτῆς. Ὅθεν ἡ διάμετρος τῆς γηΐνης σφαίρας ἐξισοῦται, ἢ μᾶλλον ὑπερβαίνει τὸ ἀνάστημα ἑξακοσίων χιλιάδων ἀνθρώπων. Πάντες ἀναγνωρίζουσι τὴν μεγάλην ταύτην δυσαναλογίαν τοῦ ἀνθρώπου συγκρινομένου κατ' ὄγκον πρὸς τὴν γῆν· ἀλλὰ θὰ ἐκλάβωσιν ἴσως ἀπίστευτον τὴν τῆς γῆς πρὸς τὸν Κρόνον, ἥτις εἶναι ὡς ἓν πρὸς δώδεκα χιλιάδας. Παρατηρήσατε ἐν τούτοις τὴν ἀναλογίαν· ἐκεῖ ἔνθα ὑπάρχει τὸ μέγεθος, ἐκεῖ ἐλλείπει ἡ τελειότης, καὶ ἡ εὐγένεια αὐξάνεται ἀναλόγως τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ὄγκου**. Κατὰ τὸν ὄγ-

* Ἐν τῇ ἀνωτέρῳ μελέτῃ σκιαγραφῶ συντόμως τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τοῦ γνωστοῦ καὶ μεγάλου ἀστρονόμου Κεπλέρου ἐπὶ τῇ βάσει σημειώσεών τινων, ἃς ἐλάβομεν ἐκ τινος γαλλικοῦ συγγράμματος, ὅπερ ἐμελέτησα σπουδάζων ἔτι ἐν τῇ Θεολ. Σχολῇ. Ἐνθυμοῦμαι δ' ὅτι καὶ τότε, ὡς καὶ νῦν, βαθεῖαν ἐνεποίησέ μοι ἐντύπωσιν ὁ τρόπος τοῦ ἐξόχου τούτου πνεύματος τοῦ σκέπτεσθαι περὶ τῆς θρησκείας, πρὸς δὲ, καὶ ὁ σεβασμός, μεθ' οὗ ὠμίλει οὗτος περὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἡ παρρησία καὶ ἡ θερμότης, μεθ' ὧν ὡμολόγει τὴν πρὸς Ἐκεῖνον πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν.

** Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Κεπλέρου εἶναι βεβαίως ἐν μέρει μόνον ὀρθή· διότι ἐὰν ἐφαρμόσωμεν αὐτὴν καθ' ὅλην αὐτῆς τὴν

κον καὶ τὸ μέγεθος· ὁ κόσμος εἶναι ἀπεριόριστος· καὶ ὅμως ὁ κόσμος οὗτος, ὁ τόσον μέγας, δὲν αἰσθάνεται, δὲν ζῇ, δὲν σκέπτεται, δὲν διαλέγεται· κινεῖται μόνον· ἀλλὰ καὶ τὴν κίνησιν ταύτην ἐκτελεῖ ἀσυναισθήτως καὶ κατέχει αὐτὴν ὡς ἐνεχαράχθη αὐτῷ ἐξ ἀρχῆς. Ὅ,τι δὲν εἶναι οὐδέποτε θὰ γείνῃ· ὅ,τι εἶναι, δὲν εἶναι δι' ἑαυτοῦ· διαμένει ὅπως ἐγένετο. Ἔρχεται μετὰ ταῦτα ἡ μικρὰ ἡμῶν σφαῖρα («pilula haec nostra»), ἡ μικρὰ ἡμῶν κολύβη, εἰς ἣν δίδομεν τὸ ὄνομα «γῆ», ἡ ἑστία τῆς ζωῆς, ἡ γῆ αὕτη ἡ προικισμένη διά τινος ἐσωτερικῆς δυνάμεως παραγούσης πράγματα θαυμαστά, ἡ ζωογονοῦσα δι' ἑαυτῆς τὰς μικρὰς ψυχὰς τοσούτων φυτῶν, τοσούτων ἰχθύων καὶ ἐντόμων. Τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι, αἱ εὐγενεῖς αὗται ἰδιότητες τῆς γῆς καθιστῶσιν αὐτὴν ἀνωτέραν ἄλλων ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρων κατὰ τὸν ὄγκον σφαιρῶν; Παρατηρήσατε τὰ μικρὰ ταῦτα σώματα, ἅπερ ὀνομάζομεν ζῶα. Δύναταί τις νὰ φαντασθῇ τι τούτων ἀτελέστερον καὶ πλέον ἀδύνατον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ σύμπαν; Καὶ ὅμως τὰ ἀτελῆ ταῦτα αἰσθάνονται, τὰ μικρὰ ταῦτα ἔχουσι κινήσεις ἰδιαιτέρας καὶ ἑκουσίας, ἡ δὲ ἀρχιτεκτονικὴ τῶν σωμάτων αὐτῶν εἶναι ἀπείρως ποικίλη. Ἀλλὰ παρατηρήσατε τέλος μεταξὺ αὐτῶν τοὺς μικροσκοπικοὺς τούτους κόκκους τῆς κόνεως, οὓς ἀποκαλοῦμεν ἀνθρώπους. Ὁ Δημιουργὸς ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ γεννᾶσθαι κατά τινα τρόπον ἐξ ἑαυτῶν, τὸ ἐνδύεσθαι, τὸ ὁπλίζεσθαι, τὸ μανθάνειν ἀπειρίαν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, τὸ τελειοποιεῖσθαι καθ' ἑκάστην. Ἐν αὐτοῖς ἐνεχαράχθη ἡ εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. Εἶναι κατά τινα τρόπον κύριοι καὶ βασιλεῖς ἐφ' ὅλου τοῦ κόσμου. Ὁ Θεὸς στερήσας τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὄγκου τῆς ὕλης, ἀπεζημίωσεν αὐτὸν διὰ τῆς εὐγενείας τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ὑποστάσεως· ἔδωκεν αὐτῷ ψυχὴν νοοῦσαν καὶ αἰσθανομένην. Οἱ ὑπερμεγέθεις ὄγκοι δὲν αἰσθάνονται τὸ ἄπειρον τοῦ δημιουργοῦ μεγαλεῖον· ὁ μικρὸς ἀλλ' εὐγενὴς ἄνθρωπος, θεώμενος τὸ πανόρμα τοῦ κόσμου, ἀναμετρῶν τὰ διαστήματα τὰ μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ ἡλίου, τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ Κρόνου, τοῦ Κρόνου καὶ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων, μανθάνει νὰ ὑψῶται κατὰ μικρὸν εἰς τὴν γνῶσιν τῆς ἀπειρίας τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. Τίς ἤθελεν ἀνταλλάξει τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διὰ σώματος ἴσου κατὰ τὸν ὄγκον πρὸς τὸ σύμπαν; Ὁ Θεός, ἡ ὑπερφυὴς Ἁρμονία, δημιουργῶν τὴν ψυχήν, ἐξ Ἑαυτοῦ ἔλαβε καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὴν τὰς ἁρμονικὰς αὐτῆς ἰδιότητας· ἐνεχάραξεν εἰς πάσας ἀνεξιχνιάστως τὰς ψυχὰς τὴν Ἑαυτοῦ εἰκόνα κατὰ διαφόρους βαθμούς.

***

Δημιουργήσας ὁ Θεὸς τὸν κόσμον καὶ τὸν ἄνθρωπον, οὐδὲ τοῦτον οὐδὲ ἐκεῖνον ἐγκαταλείπει ἔρημον τῆς τύχης· παρακολουθεῖ αὐτοὺς διὰ τῆς πατρικῆς Αὐτοῦ προνοίας. Ἰδὲ τὸ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀνθρωπότητος συμβαῖνον διευθύνει ἀρρήτως ὁ παντοδυνὴς τοῦ Θεοῦ βραχίων.—Ὁ κόσμος—λέγει ὁ Κέπλερος—παρουσιάζει ἐκπληκτικὰς ἀντιθέσεις καὶ ἀνωμαλίας· ὑπάρχουσιν ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀνθρώπου αἱ κακίαι· ἐν τοῖς ζώοις τὰ τέρατα· ἐν τῷ οὐρανῷ αἱ ἐκλείψεις· ἐν τῇ γεωμετρίᾳ πράγματα ἀνέκφραστα· παραδείγματα τῆς ὀργῆς καὶ τῆς ἐκδικήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς προνοίας· ἐν μέσῳ δὲ τῶν λογικῶν πλασμάτων οἰδαίμονες. Ἀλλ' ὁ Θεός, ὡς ἀνώτατος ρυθμιστὴς καὶ κυβερνήτης, διευθύνει τὸ πᾶν πρὸς ἀγαθὸν τέλος, πρὸς τὴν πλήρη συμφωνίαν τῶν πάντων. Ἡ φύσις δυνάμει τῶν αἰωνίων νόμων, οὓς ἔθηκεν αὐτῇ ὁ Δημιουργός, παράγει ἀπειρίαν φαινομένων· ἀλλὰ τίς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι, ἡ διεύθυνσις τῶν φαινομένων καὶ γεγονότων τούτων εἶναι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ, ὅστις μεταχειρίζεται τὴν ὑπ' Αὐτοῦ δημιουργηθεῖσαν φύσιν ὡς ὑπουργὸν τῆς θελήσεώς του, καὶ παράγει πολλάκις φαινόμενα παρὰ τοὺς κειμένους φυσικοὺς νόμους; Καθ' ἣν ὥραν ἡ κεφαλὴ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, ὁ Βασιλεὺς ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐξήλειφε διὰ τοῦ ἐξιλαστικοῦ θανάτου αὐτοῦ τὰς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὁ Θεὸς ἐν μέσῳ τῆς λάμψεως τῶν οὐρανῶν, ἐν στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ φύσις οὐδόλως εἰς τοῦτο συγκατετίθετο, ἔσβεσεν αὐτὸ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Καὶ μήπως ἐν τῇ πληθύϊ τῶν γεγονότων, ἅτινα συμβαίνουσι καθ' ἑκάστην, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ φυσικὴ αὐτῶν αἰτία, δὲν ὑπάρχει θέσις διὰ τὴν Πρόνοιαν τοῦ Θεοῦ; Καὶ τοῦτο ἐν πᾶσιν· ἰδίᾳ ὅμως ἐν ταῖς τιμωρίαις, αἵτινες πλήττουσι τοὺς ἁμαρτωλούς. Αἱ τιμωρίαι αὗται ἔχουσιν ἀποτελέσματα σύμφωνα οὐ μόνον πρὸς τὰς φυσικὰς αἰτίας, αἵτινες παράγουσιν αὐτάς, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν θείαν δικαιοσύνην, ἥτις ἐπιβάλλει αὐτάς. Διατί οἱ Ρωμαῖοι μετὰ φοβερὰν σφαγὴν κατέστρεψαν τὴν ἐθνικότητα τῶν Ἰουδαίων; Διατί ἡ πόλις Ἱερουσαλὴμ ἐτάφη ὑπὸ τὰ ἐρείπια αὐτῆς; Βεβαίως ὑπάρχουσι, κατὰ τὸν Κέπλερον, αἱ φυσικαὶ καὶ ἱστορικαὶ αἰτίαι τῶν ἱστορικῶν τούτων γεγονότων· ἀλλ' ἰδού, ὑπεράνω τῶν αἰτιῶν τούτων, φαίνεται ὁ Θεὸς ἐκδικούμενος τὸν θάνατον τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ ἀθώου, ἀναμιγνὺς τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ ἐν ἑκάστῳ γεγονότι, προσεγγίζων καὶ συγκρούων πρὸς ἄλληλα δύο ἔθνη ἀντιτιθέμενα διὰ τῶν ἰδίων ἠθῶν,

---

ἔκτασιν, θὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι, ὁ κατ' ὄγκον ἀσυγκρίτως μικρότερος τοῦ ἀνθρώπου μύρμηξ, εἶναι καὶ ἀσυγκρίτως τούτου τελειότερος καὶ εὐγενέστερος.

δύο λαούς, οἵτινες πρότερον ἔζων, ἂν οὐχὶ ἐν εἰρήνῃ, τοὐλάχιστον εἰς σχέσεις ὁμαλωτέρας. Ἰδοὺ ὁ Θεός, ὅστις, ὅπως ἐξασκήσῃ τὴν δικαίαν αὐτοῦ ἐκδίκησιν, ἀναμένει ἐπὶ τεσσαράκοντα ὅλα ἔτη εὐκαιρίαν τινὰ εὐνοϊκήν· καὶ, ὅπως ἡ εὐκαιρία αὕτη μὴ φανῇ ἔργον τῆς τύχης, προλέγει πρὸ τεσσαράκοντα ἐπίσης ἐτῶν, ὅτι θὰ ζητήσῃ ἐκδίκησιν παρὰ τοῦ λαοῦ Αὐτοῦ. Ἄλλοτε πάλιν διὰ πράξεως μυστικῆς παρεμβαίνει ἐν ἑκάστῳ συμβάντι, ἀποτρέπει τοὺς ἐπαπειλοῦντας τὰ ἔθνη κινδύνους, προστατεύει καὶ ὑπερασπίζει τοὺς ἰδίους, ἀγαπᾷ τὴν χαρὰν αὐτῶν, οὐχὶ τὴν ψευδῆ χαρὰν ἐκείνην, ἥτις κυμπάζει ἐν ἑαυτῇ, ἀλλ' ἥτις χαίρει ἐν τῷ Θεῷ. Φροντίζων δ' ὁ Θεὸς καὶ προνοῶν περὶ τοῦ κόσμου καθ' ὅλου καὶ τῆς ἀνθρωποτητος ἐν γένει, φροντίζει καὶ περὶ ἑνὸς ἑκάστου ἰδίᾳ καὶ ὁρίζει δι' ἕκαστον ἕνα Ἄγγελον προστάτην καὶ φύλακα (Angelur custos), ὅστις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μεσιτεύῃ ὑπὲρ τοῦ προστατευομένου αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ θρόνου τῆς Προνοίας τοῦ Θεοῦ. Βεβαίως—προστίθησιν ὁ Κέπλερος—ἐὰν ὁ φύλαξ οὗτος Ἄγγελος δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ ἀμέσως καὶ νὰ ἐμποδίσῃ τὸ κακόν, ὅπερ ἀπειλεῖ τὸν ἄνθρωπον, εἰδοποιεῖ τοὐλάχιστον αὐτὸν διὰ τρόπου ἀοράτου, ὅπως παρασκευασθῇ διὰ τοῦτο.

* * *

Ὁ Κέπλερος διακρυσίως κηρύττει ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ τὴν πίστιν αὐτοῦ εἰς τὴν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πιστεύει Αὐτὸν ἀληθῆ Θεὸν καὶ ἀληθῆ ἄνθρωπον. Ὁ αἰώνιος—λέγει—καὶ ἀδημιούργητος Λόγος, ὅστις ἦτο ἐν τῷ Θεῷ καὶ ὅστις δὲν περιλαμβάνεται εἰς οὐδὲν εἶδος, καίτοι διήκει διὰ πάντων, ἔλαβε σάρκα ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς Παρθένου Μαρίας καὶ μετὰ τῆς σαρκὸς ταύτης ἀποτελεῖ ἓν πρόσωπον. Ἀσχολεῖται μάλιστα ὁ Κέπλερος καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ συγγράμματι περὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ ἔτους, καθ' ὃ Κύριος ἡμῶν ἐγεννήθη ἐκ τῆς Μαρίας καὶ καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι, τὸ γεγονὸς τῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ ἐγένετο πέντε ὅλα ἔτη πρὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χριστιανικῆς χρονολογίας, ὡς δεχόμεθα αὐτὴν σήμερον. Γινώσκομεν—προστίθησιν—ὅτι, μετὰ τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν ἐσαρκώθη ὁ θεῖος Λόγος ἀνῆλθε καὶ πάλιν εἰς τοὺς οὐρανούς, ὅπως ἐκεῖ καταλάβῃ τὸν βασιλικὸν θρόνον, ἐκεῖ ἔνθα ὁ οὐράνιος Πατὴρ κατ' ἐξοχὴν κατοικεῖ καὶ κατὰ τρόπον πλέον ἐξαίρετον, ἢ ἐν πᾶσι τοῖς λοιποῖς μέρεσι τοῦ κόσμου καὶ εἰδικῶς ἐκθηλοῖ τὴν δόξαν Αὐτοῦ καὶ τὸ μεγαλεῖον. Γινώσκομεν ἐπίσης ὅτι ὁ θεῖος Σωτὴρ ὑπεσχέθη εἰς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ κατοικίας ἐν τῷ ὑπερῴῳ τούτῳ τοῦ Πατρὸς Αὐτοῦ οἴκῳ, τὸν ὁποῖον αἱ αἰσθήσεις ἡμῶν ἀδύνατον νὰ περιλάβωσι· διότι, κατὰ τὴν φρᾶσιν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τὰ ἐν τῷ οἴκῳ τούτῳ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη.

* * *

Ἰδοὺ πῶς ἐσκέπτετο ἓν ἔξοχον πνεῦμα περὶ τῆς θρησκείας. Ἰδοὺ ἐν συντόμῳ ὑπὸ ποίων θρησκευτικῶν συναισθημάτων καὶ πεποιθήσεων ἐνεφορεῖτο εἷς τῶν διακεκριμένων ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἐπιστήμης ἀνδρῶν καὶ πόσον βαθέως ἦτο ἐγκεχαραγμένη ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ. Ἐν ἑκάστῃ σχεδὸν σελίδι τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ λαμβάνει ἀφορμὴν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ συναισθήματα τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς πίστεως, ὧν ἡ καρδία αὐτοῦ ἐπληροῦτο. «Ἀρ' οὗ ὡμίλησα περὶ τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ καὶ Δημιουργοῦ—γράφει που ὁ Κέπλερος—ὑπολείπεταί μοι νὰ ἀποστρέψω τοὺς ὀφθαλμούς μου καὶ τὰς χεῖράς μου ἐκ τοῦ πίνακος τῶν ἀποδείξεων, ὅπως ὑψώσω αὐτὰ πρὸς τὸν οὐρανόν, ὅπως εὐχηθῶ καὶ παρακαλέσω εὐλαβῶς τὸν Πατέρα τῶν φώτων. Ὦ Σύ, ὅστις διὰ τοῦ φωτὸς τῆς φύσεως ἐξήγειρας ἐν ἡμῖν τὸν πόθον τοῦ φωτὸς τῆς χάριτος, ὅπως διὰ τούτου ἀναγάγῃς ἡμᾶς εἰς τὸ φῶς τῆς δόξης, εὐχαριστῶ Σοι, ὦ Θεὲ Δημιουργέ, ἐπὶ τῇ ἀπολαύσει, ἧς με ἠξίωσας διὰ τῆς θεωρίας τῶν δημιουργημάτων Σου καὶ διότι ἐπιτρεψάς μοι νὰ σκιρτήσω βλέπων τὰ ἔργα τῶν χειρῶν Σου. Ἰδοὺ συνεπλήρωσα τὸ ἔργον, τὸ ἀντικείμενον τῶν μελετῶν μου, ἀφ' οὗ ἐχρησιμοποίησα ἐν αὐτῷ πάσας τὰς δυνάμεις, ἃς μοι ἐδώρησας. Ἐφανέρωσα τοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἀναγινώσκουσι τὰς μελέτας ταύτας, τὴν δόξαν τῶν ἔργων Σου, ἐφ' ὅσον τὰ στενὰ ὅρια τοῦ πνεύματός μου ἐπέτρεψάν μοι νὰ περιλάβω τὴν ἄπειρον τούτων αἴγλην· σκοπός μου ὑπῆρξε νὰ ὁμιλήσω περὶ αὐτῆς ὅσον ἠδυνάμην. Ἐὰν ἐν ἀγνοίᾳ μου ἔγραψά τι ἀνάξιον τῆς Σῆς σοφίας, διαφώτισόν με, ὅπως διορθώσω τοῦτο. Ἐὰν ἡ καλλονὴ τῶν ἔργων Σου μοὶ ἐνέπνευσε τὴν θρασύτητα, ἐὰν προχωρῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἔργων Σου, τῶν προωρισμένων νὰ διηγῶνται τὴν δόξαν Σου, ἐζήτησα καὶ ἠγάπησα τὴν ἰδίαν μου δόξαν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὦ Σύ, ὅστις εἶσαι πρᾶος καὶ εὔσπλαγχνος, συγχώρησόν μοι».

Ἐν Ἀλατσάτοις, τῇ 30 μαΐου 1506.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Θ. ΖΑΧΑΡΟΥΛΗΣ

(δ. θ.)

ΕΓΓΡΑΦΑ
ΙΕΡΟΘΕΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ
(1824)

(ἐκ κώδικος χειρογράφου τῆς ἐν Ἀλμυρῷ Φιλαρχαίου Ἑταιρίας «Ὄθρυς» ἀριθμὸς 93ος).

Β'.

Ἐξοφλητικὸν ἔγγραφον παραγγελίας.

Ὑπόθεσις.

Χηρευούσης, ὡς εἴδομεν καὶ ἐν τῷ Α' ἐγγράφῳ τῆς ἐπ' ἀνεψιῷ νύμφης του πατριάρχου, ἤτις ἤδη συνεζεύχθη τὸ δεύτερον τὸν ἐκεῖ μὲν Γιάννην Σταμάτην Πατράκαλον ἀποκαλούμενον, ἐνταῦθα δὲ Ἰωάννην Χ'' Σταμάτη, ὁ Ἱερόθεος παρήγγειλεν εἰς τὸν ἐπ' ἀνεψιᾷ γαμβρόν του Νάσιον Δημητρίου, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα σύννυμφον τῆς χήρας Δέσπους, ὅπως οὗτος παραλαμβάνων τὴν περιουσίαν τοῦ γυναικαδέλφου του μακαρίτου Δήμου, ἀποδώσῃ εἰς τὴν χήραν σύζυγόν του, τὴν προῖκα αὐτῆς.

Τῆς τοιαύτης παραγγελίας περὶ ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως εἶν' ἐξοφλητικὸν τὸ παρεντιθέμενον ἔγγραφον.

Κείμενον.

† **Ἱερόθεος ἐλέῳ Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς ἁγιωτάτης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου.**

† Ἡ μετριότης ἡμῶν δηλοποιεῖ διὰ τῶν παρόντων αὐτῆς γραμμάτων, ὅτι πληρώσας κατὰ τὸν χωιδ'ον χρόνον ὀκτωβρίου δεκαπέντε τὸ κοινὸν χρέος ὁ μακαρίτης Δῆμος ἀνεψιός μας εἰς Βασιλεύουσαν ἐγκατέλιπεν ἕναν υἱόν του Ἰω''. λεγόμενον, καὶ Δέσπο τὴν γυναῖκα του, καὶ τὴν μητέρα του Μαρίαν εἰς Τρίκερα· πληροφορηθεὶς δὲ ὁ πενθερός του Λάμπρος τὸν θάνατόν του, ἦλθεν ἀπὸ Γαρδίκι εἰς Τρίκερα, καὶ κατέγραψε τὴν περιουσίαν του μετὰ τῶν προεστώτων τῆς χώρας Τρικέρων, ἥτις καὶ ἐβάλθη εἰς δεπόζιτον κατὰ τὴν συνήθειαν τοῦ τόπου νὰ φυλαχθῇ καὶ μείνῃ διὰ τὸν υἱόν του ὡς πρᾶγμα τοῦ πατρός του. Μετ' ὀλίγον καιρὸν ἀπέθανε καὶ ὁ υἱός του Ἰωάννης, ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ Δέσπο ἔκαμεν ἐπίτροπότης τὸν δεύτερον ἄνδρα της Ἰωάννην Χ'' Σταμάτη, ὁ ὁποῖος ἐλθὼν εἰς Βασιλεύουσαν παρέστη ἐνώπιον τοῦ μακαρίτου πατριάρχου[1] κὺρ Γρηγορίου ὡς ἐπίτροπος τῆς γυναικός του ζητῶν τὴν περιουσίαν τοῦ μακαρίτου Δήμου, ἡ δὲ πενθερά της Μαρία ἔκαμεν ἐπίτροπόν της τὸν ἀδελφόν της ἡμᾶς, οἵτινες προβλέποντες τὰ μετὰ ταῦτα ἐνδεχόμενα, χωρὶς νὰ ἦναι δουλειά μας ἀνακατώθημεν εἰς αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν, ὅθεν ἐθεωρήθη αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἐκκλησιαστικῶς, καὶ ἐκρίθη δίκαιον νὰ λάβῃ τὸ πρᾶγμά της καὶ προικεῖον, νὰ πληρώσῃ καὶ τοὺς χρεοφειλέτας του ἀνέχῃ, τὸ δὲ ἐξῆς ὅσον πρᾶγμα ἂν περισεύσῃ, ἐδιωρίσθη ἐκκλησιαστικῶς νὰ γίνῃ τρία μερίδια κατὰ τοὺς θείους τῆς Ἐκκλησίας νόμους· τὸ ἓν δῆλον ὅτι νὰ πέρνῃ ἡ γυναῖκα τοῦ μακαρίτου Δήμου Δέσπο· τὸ δεύτερον ἡ ψυχή, καὶ τὸ τρίτον νὰ πέρνῃ ἡ μητέρα τοῦ ἀποθανόντος Μαρία· ὁ δὲ δεύτερος ἄνδρας της καὶ ἐπίτροπός της στοχαζόμενος ὅτι δὲν ἀρκεῖ τοῦ μακαρίτου τὸ πρᾶγμα εἰς ἀποπλήρωσιν τοῦ προικείου δικαίου καὶ τραχώματος συνεφώνησεν ἡμῖν νὰ πληρωθῇ παρ' ἡμῶν ταῦτα πάντα ὅσα εἶχε νὰ λάβῃ ἡ γυναῖκα· καὶ αὐτός, ἢ ἐκείνη νὰ μὴν ἐνέχωνται εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου Δήμου, ἢ νὰ ἐρευνήσουν οὐδαμῶς. Τούτων οὕτω συμφωνηθέντων καὶ τῶν πραγμάτων εὑρισκομένων εἰς Τρίκερα, ἐγράψαμεν πρὸς τὸν κὺρ Νάσιον τὸν ἐπ' ἀνεψιᾷ γαμβρόν μας διὰ νὰ πληρώσῃ αὐτὰ τὰ ἄσπρα καὶ νὰ περιλάβῃ τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου κατὰ τὸ κατάστιχον τῆς χώρας· ὅθεν ὁ Νάσιος ἐπλήρωσε πρὸς τὸν ἐπίτροπον ἄνδρα Ἰωάννην Χ'' Σταμάτη τῆς γυναικός τοῦ μακαρίτου Δήμου γρόσια 3277 :30 ἤτοι τρεῖς χιλιάδες διακόσια ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ πρ'' τριάκοντα· ἔδωκε καὶ διὰ τὴν ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν γρόσια 62: καὶ πρ'' 25: ἤτοι ἑξῆντα δύο καὶ πρ'' εἰκοσιπέντε, ἐν ᾗ ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα, ἤτοι τὸ συνοδικόν, καὶ ἔλαβε τὸ πρᾶγμα ὁποῦ εὑρέθη καθὼς τοῦ ἐγράψαμεν τόσον τοῦ μακαρίτου Δήμου, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπροστάξαμεν τότε τὸν Νάσιον διὰ νὰ τὸ πουλήσῃ νὰ συναξῇ τὰ ὅσα γρόσια ἔδωκε προστάζοντες ἀκόμη νὰ παραλάβῃ καὶ ἀπὸ τοὺς Ἀρμυριώτας, ἐὰν τὸν φέρουν ἄσπρα ἀπ' ὅσα μᾶς χρεωστοῦν[2], ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἔλαβε γρόσια 2042:35 ἤτοι δύο χιλιάδες σαράντα δύο: καὶ 35 πρ'' κατὰ τὸν ἐν φόβῳ Θεοῦ καὶ τῆς ψυχῆς του λογαριασμόν ὁποῦ μᾶς ἔδωκεν. Οἱ δὲ καλοὶ συγγενεῖς, χρηματικοὶ ὑπάρχοντες, ἥκιστα δικαίου ζήλου, οὐκ ἐπαύσαντο κατατρέχειν καὶ καταθλίβειν καὶ καταζητεῖν τὸν Νάσιον, διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦ μακαρίτου Δήμου καὶ διὰ τὸ ἰδι-

---

1. Ἴδε Α'. ἐν ἀρ. 52 τοῦ ἔτους 1905, τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ εἰς σελίδα 593 ὅπερ ἐγγραφον σημειωθήτω ὅτι δὲν ἦναι μὲν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱεροθέου γραμμένη ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἱεροθέου γραμμένον, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε' περὶ ἐκείνου ὅμως.

1. Εἰς ταύτην τὴν ἐνώπιον τοῦ Γρηγορίου παράστασίν του ἀναφέρεται τὸ ἐν σελίδι 593 τοῦ 1905 δημοσιευθὲν γράμμα.

2. Τὸ χρέος τοῦτο πρὸς τὸν πατριάρχην τῶν Ἀλμυριωτῶν ὠφείλετο διά τι δάνειον αὐτοῦ, ὄντος τότε ἐπισκόπου Ζητουνίου (Λαμίας), γενόμενον πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ πρώτου ναοῦ τῆς πόλεως, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐν ἔτει 1380.

κόν μας, καὶ διὰ ἄσπρα ἐκείνου καὶ ἡμῶν θέλοντες βέβαια νὰ μᾶς κληρονομήσουν ἔτι ζῶντας. Ὅθεν ὁ κὺρ Νάσιος ἐπαρακινήθη καὶ ἦλθεν ἐδῶ εἰς Μισίρι[3] ἐλεεινολογούμενος πρὸς ἡμᾶς καὶ προσκλαιόμενος· καὶ δὴ εἴδομεν τοὺς μετ' αὐτοῦ λογαριασμοὺς καθαρούς· ὅθεν ὁ Νάσιος εὑρέθη δικαιούμενος, καὶ ὑπάρχει ἀκαταζήτητος ἀπὸ τούτων ἁπάντων ὅσον ἀπὸ ἡμᾶς αὐτούς, ὅσον καὶ ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς ἡμῶν πάντας, καὶ ἄλλους οἱουσδήποτε ἀνθρώπους, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μετριότης ἡμῶν ἔδωκε τὸ παρὸν ἐξοφλητικὸν γράμμα εἰς χεῖρας τοῦ κὺρ Νάσιου Δημητρίου νὰ ἦναι ἀκαταζήτητος καὶ ἀνενόχλητος ἀπὸ παντὸς προσώπου καὶ ὑποκειμένου· καὶ ἐὰν, ὃ μὴ γένοιτο, ἤθελε τὸν πειράξῃ τις καὶ εἰς τὸ ἑξῆς κατατρέξῃ καὶ ζημιώσῃ αὐτὸν ἢ τοὺς κληρονόμους του, ἀρωρισμένοι εἶησαν παρὰ Θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ προκοπὴν μὴ ἴδοιεν ἐφ' οἷς ἐργάζονται πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς των, καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδία των. Ἰδὲ[4] καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἐξοφλητικὸν διατελοῦσι πειθόμενοι, καὶ βιοτεύοντες εἰρηνικῶς, καὶ ἐν ὁμονοίᾳ ἀδελφικῇ ἀγάπῃ, ὁ εἷς μετὰ τοῦ ἄλλου, νὰ ἔχουν τὴν χάριν, εὐχὴν καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ, τῆς Πανάγιας καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ τὴν ἡμετέραν· χώματα νὰ πιάνουν ἀσῆμι καὶ μάλαγμα νὰ γίνουν[5], νὰ ἦναι ἀκαταζήτητοι καὶ διὰ ὅτα ἡμεῖς ἐδωρίσαμεν αὐτοῖς εὐχετικῶς καὶ θ λημματικῶς, χωρὶς νὰ σκανδαλισθοῦν εἰς τὸ παραμικρόν·—

χωκθ' ἰουνίου δ'η·—

ΙΕΡΟΘΕΟΣ πατριάρχης Ἀλεξανδρείας

ὑποβεβαιοῖ.

Δ'.

(Αὔξων ἀριθ. κωβ' 95).

Ἐντολὴ διαθέσεως χρημάτων.

Ὑπόθεσις.

Ἐντέλλεται ὅπως οἱ ἐπ' ἀνεψιαῖς γαμβροὶ αὐτοῦ Γεωργάκης Κουμπουρέλος καὶ Νάσιος Δημητρίου τὰ ὑπὸ τῶν Ἀλμυριωτῶν ὀφειλόμενα αὐτῷ γρόσια δι' ὅσων εἰσπράξουν ἐξ αὐτῶν νὰ ἀγοράσθοῦν κτήματα καὶ ὑποστατικά, τῶν ὁποίων τὰ εἰσοδήματα νὰ ἐξοδευθοῦν ἀείποτε εἰς μισθοὺς διδασκάλων τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων καὶ μαθητῶν τοῦ συστηθησομένου κατὰ τὴν αὐτὴν πολιτείαν τοῦ Ἀλμυροῦ ἑλληνικοῦ σχολείου.

Κείμενον.

Ἴδε τοῦτο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀκριβὲς ἐν Δελτίῳ τῆς Ὀθρυος, τεύχει Δ', σελ. 32 καὶ ἑξῆς.

ΑΣΤΕΡΙΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

3 Αἴγυπτος. 4. Ἀνάγνωθι: **Εἰ δέ**·

5. Ἄργυρος καὶ χρυσὸς θαυμασία ἐν τῇ μεταφορᾷ της, ἔτι καὶ νῦν συνήθης εὐχή.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ὡς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αἵδε τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτς, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος Μαυροβούνιος, ἄλλοτε κατοικῶν τοῦ ρωσσικοῦ προξενείου Ἰάφας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ.υ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Μαρίας Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτς, τὸ γένος Νικολάου Καραμπουρούση, χριστιανῆς, ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὡσαύτως Μαυροβουνίας, κατοίκου Σισλῆ τοῦ Πέραν, ἐπὶ διαζυγίῳ. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28 ἰουνίου 1906.

ὁ προεδρεύων 1

✝ Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικονομ. Ὀθηγιῶν· Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί· Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3595 καὶ ἀπὸ 14 ἰουνίου 1905 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς ἀστερίας Εὐθυμίου Ἀποστόλου, κατὰ Εὐθυμίου Ἀποστόλου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδειγμένην·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφιστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου·

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρόοδου» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων, ἀνόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑξήκοντα τρία (ἀρ. 363) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 2

ὁ προεδρεύων

✝ Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α'. γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΠΑΘΟΥ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπιπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν ὁδηγιῶν, δικάζων ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαινόμενον παμψηφεί·

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 185 καὶ ἀπὸ 10 Δ]βρίου 1905 ἀγωγὴν τῆς Καλῆς Ἀντωνίου Ι. Ρουσάκη ἐξ Ὀλύμπου,

Καταδικάζει τὸν ἐναγόμενον Βασίλειον Χ'' Παπᾶ Ἀντωνίου νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν σύζυγόν του, διὰ τὴν ἐπὶ τετραετίαν διατροφὴν αὐτῆς Γρόσια τρεῖς χιλιάδας ἀριθ. 3000 τρεχούμενα ὡς καὶ Γρόσια 62 κατὰ μῆνα ἀπὸ τοῦδε λήγῳ διατροφῆς αὐτῆς ἑπ' ἀόριστον

Ἐπιβάλλει αὐτῷ τὰ δικαστικὰ τῆς παρούσης ἀνόντα εἰς γρ. 213. 50 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τῆς ἐπισπευδούσης· καὶ διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῆς ἐν τοῖς Πατριαρχεί'οις ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως

ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη

Ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Καρπάθου τῇ 18 Μαρτίου 1906

Ὁ προεδρεύων

Ἀρχιμανδρίτης **Μελέτιος** 3

Ὁ γραμματεύς

Φρ. Σακελλαριάδης.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 56, πρωτ. 6672 καὶ χρονολογίαν 11 Αὐγούστου 1905.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικον. Ὁδηγιῶν (Ἀρμον. Δ' ΙΕ' 14 § 2),

Δικάζων ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαινόμενον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κριθέντα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2312 καὶ ἡμερομ. 29 Μαρτίου 1905 περὶ διαζυξέως ἀγωγὴν τῆς Μαρίκας Σπ. Φιλιππουπόλου, κατὰ Σπύρου Φιλιππουπόλου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ ταχθὲν θέμα ἀποδείξεως.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφισταμένων γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑξήκοντα (ἀριθ. 360) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 10 Ἰουνίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἀος γραμματεὺς 3

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

(Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 32 καὶ χρονολογ. 27 Ἀπριλ. 1906).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν

Δικάζων ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφαινόμενον παμψηφεί

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 171 καὶ ἀπὸ 13 Δεκεμβρ. 1905 ἀγωγὴν τῆς Πολυξέν.ς Ι. Μανιατάκη, τὸ γένος Κωνσταντίνου Παλαιοῦ, κατὰ Ι. Μανιατάκη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ πρὸς τοῦτο ταχθὲν θέμα τῆς ἑπταετοῦς ἄνευ προνοίας ἐγκαταλείψεως τῆς ἐναγούσης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένων γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑβδομήκοντα πέντε (ἀρ. 375) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν Ἐπιτροπὴ εἰδοποιεῖ ὅτι τὴν προσεχῆ Δευτέραν ἀπὸ τῆς 9ης τῆς πρωΐας εὐρωπαϊστὶ γενήσεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις τῶν ἀρχιερατικῶν ἀμφίων τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίνου, ἅμα δὲ εἰδοποιεῖ πρὸς τοὺς πιστωτὰς καὶ κληρονόμους τοῦ μακαρίτου, ὅπως ὑποβάλωσιν ἀρμοδίως τὰς ἀπαιτήσεις των, οἱ μὲν πρῶτοι ἐντὸς τριῶν μηνῶν, οἱ δὲ δεύτεροι ἐντὸς ἓξ ἀπὸ τῆς παρούσης κοινοποιήσεως.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 12 Ἰουλίου 1906.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς

† **Ὁ Σιδηνίου ΣΕΡΑΦΕΙΜ**

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἔνιοι τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπότισιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήγῃ ἤδη τὸ Α'. ἑξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισκεύσωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 29

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 21 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Τὸ προσεχὲς φύλλον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας ἐκδοθήσεται εἰς **16** σελίδας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βουλγαρικαὶ ψευδολογίαι — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Βιβλιολογία (Ρωσσικὰ διηγήματα ὑπὸ Π. Λέρα) — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΑΙ

Τηλεγράφημα διεβιβάσθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς ἐφημερίδας τῆς Σόφιας τῇ 6ῃ Ἰουλίου ἀγγέλλει τὴν ἔναρξιν δῆθεν διαπραγματεύσεων μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ξένης τινὸς κυβερνήσεως πρὸς ἐπίτευξιν ὑποστηρίξεως ὑπ' αὐτῆς, καὶ μελετωμένην δῆθεν μετάβασιν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου εἰς Ἑσπερίαν.] Ἐνετάλημεν ἐπισήμως νὰ δηλώσωμεν, ὅτι πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτά εἰσιν σπερμολογήματα ἀνυπόστατα, καὶ συνεπῶς οὐδεμιᾶς ἄξια προσοχῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Χειροτονία.— Τῇ κυριακῇ, 16 μεσοῦντος, ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἐγένετο ἡ χειροτονία τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κ. Σπυρίδωνος ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολιτῶν Κυζίκου, Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Σισανίου καὶ Κολωνίας, πολλῶν εὐσεβῶν παρισταμένων.

Κοινὴ συνεδρία. — Συνῆλθον ἀπὸ πρωΐας, σήμερον, εἰς συνεδρίαν κοινὴν περὶ κοινῶν ὑποσυνδιασκεψάμενοι οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ καὶ οἱ ἀξιότιμοι σύμβουλοι.

Μητρόπολις Πισιδείας. — Ἀπῆλθε τῇ τετάρτῃ, προχθὲς, εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Πισσιδείας κ. Κωνσταντῖνος, ὃν προέπεμψαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου οἱ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν Ἰωαννίνων, Τραπεζοῦντος, Μαρωνείας, Σισανίου καὶ Κολωνίας, καὶ οἱ ἐκ τῶν παρεπιδημούντων Πελαγονίας, Γρεβενῶν καὶ 40-Ἐκκλησιῶν. Τὰς ἐπὶ κατευοδίῳ πατριαρχικὰς εὐχὰς ἠρμήνευσεν αὐτῷ ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος.

Μητρόπολις Διδυμοτείχου. — Τῇ τετάρτῃ, ἐσπέρας, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ὁ πανιερ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου κ. Φιλάρετος, προπεμφθεὶς ἐν τῷ σταθμῷ Σιρκετζῆ ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Νικομηδείας καὶ Κολωνίας καὶ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν Βερροίας, Πρεσπῶν καὶ Βελλᾶς, ἐκ μέρους δὲ τῆς Α. Θ. Π. ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος κ. Ἀθηναγόρα.

Μητρόπολις Βελλᾶς. — Ἐπεβλήθησαν τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς αἱ εὐχαριστίαι τῆς ἐπαρχίας Βελλᾶς καὶ Κονίτσης ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ πανιερ. αὐτῶν μητροπολίτου κ. Σπυρίδωνος.

Ἡγεμονία Σάμου. – Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς διεβίβασε χθὲς διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τὰς συγχαρητηρίας αὐτοῦ προσρήσεις καὶ εὐχὰς τῷ διορισθέντι ἡγεμόνι Σάμου Κωστάκῃ ἐφέντῃ Καραθεοδωρῇ.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή.— Τῇ παρελθούσῃ τετάρτῃ συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν ἡ Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. αὐτῆς προέδρου μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξήτασεν ὑποθέσεις ἀναφερομένας εἰς τὰς ἱερὰς σταυροπηγιακὰς μονὰς Σουμελᾶ, Στύλου καὶ Δίβρεος, Κανάλων, καὶ Ραγίου.

Ἐθν. Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον.— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου νὰ παραμείνωσιν ἐπὶ μίαν ἔτι διετῆ περίοδον ὡς ἔφοροι τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰωακειμίου παρθεναγωγείου οἱ ἀποτελεσματικῶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργασθέντες ἀξιότιμοι κκ. Σόλων Γ. Καζανόβας καὶ Γεώργιος Λ. Ζαρίφης, ὧν ἔληξεν ἡ περίοδος. Ἐπίσης παρεκλήθη ὁ μετὰ πολλοῦ ζήλου ὡς ἔφορος τοῦ αὐτοῦ παρθεναγωγείου ἐργασθεὶς ἐξοχ. Ἀριστείδης Βένης Κυριακοῦ ν' ἀνακαλέσῃ τὴν ὑποβληθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ παραίτησιν. Αἱ ἀποφάσεις αὗται ἀνεκοινώθησαν αὐτοῖς διὰ πατριαρχικῶν πιττακίων.

Ἀξιομίμητος εὐσέβεια. — Παράδειγμα συγκινητικώτατον εὐσεβείας ἤγειρεν ἡ ἱερὰ μητρόπολις Θεσσαλονίκης διὰ τῆς «Ἀληθείας» τῆς πόλεως ταύτης, ὅπερ καλὸν καὶ ὅσιον νὰ διαιωνισθῇ καὶ διὰ τῶν στηλῶν τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ὡς ἀγγέλλεται, πολλοῖς πολλὰ διδάσκον ἐν τῇ παιδικῇ ἀφελείᾳ, μεθ' ἧς ἐγένετο καὶ δεικνύων πόσον ἰσχύει ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῶν γονέων θρησκευτικὴ ἀγωγὴ καὶ διδασκαλία. «Ἡ πολύκλαυστος θυγάτηρ τοῦ συμπολίτου κ. Ν. Παπαγεωργίου δείμνηστος Σοφία, ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ πλημμυροῦντος θρησκευτικοῦ ζήλου, καταλείπουσα τὴν πρόσκαιρον ζωὴν καὶ μεταβαίνουσα εἰς τὴν αἰωνιότητα, τὰς παιδικὰς αὐτῆς οἰκονομίας ἀνερχομένας εἰς γρ. 74,50 διέθεσεν ὑπὲρ τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ».

Ἅγιον Ὄρος.— Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς Φιλοθέου ἀπεστάλη εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ ἐκ τῶν προϊσταμένων αὐτῆς πανοσιώτ. ἀρχιμανδρίτης κ. Θεοδόσιος, ἐντεταλμένος, δι' ἐπισήμου πράξεως, τὴν παραλαβὴν τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν ἱερὰν ταύτην μονὴν ἑξακισχιλίων ρουβλίων, περιουσίας τοῦ ἐν Γεωργίᾳ πρὸ ἐτῶν ἀποβιώσαντος ἀρχιμανδρίτου Εὐγενίου Φιλοθείτου. — Ὁ ἐπί τινας ἡμέρας παραμείνας ἐν τῇ πόλει ἡμῶν, χάριν τῶν πραγμάτων τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ μονῆς, πανοσ. προηγούμενος κ. Εὐγένιος Ξηροποταμηνὸς, ἐκ τῶν προεχόντων πατέρων τῆς ἱερᾶς τοῦ Ξηροποτάμου μονῆς, ἀνεχώρησε προχθὲς ἐπιστρέφων εἰς τὰ ἴδια.

Κανονικὴ ἄδεια. — Χρησιμοποιῶν τὴν χορηγηθεῖσαν αὐτῷ συνοδικῶς ἄδειαν περὶ τῆς εἰς Ἅγιον Ὄρος Ἄθω μεταβάσεως ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μιτυλήνης κ. Κύριλλος ἀπῆλθεν ἤδη εἰς Σμύρνην, ἀναχωρῶν ἐκεῖθεν εἰς τὸ προσκύνημα αὐτοῦ.

Μητρόπολις Φιλαδελφείας. — Διατρίβει, κατὰ τὰς σμυρναϊκὰς ἐρημερίδας, ἐν Σμύρνῃ, ἀπὸ πενθημέρου, χάριν ὑποθέσεων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Λεόντιος.

Μητρόπολις Κῶ. — Κατ' ἀρχὰς τοῦ διανυομένου τούτου μηνὸς ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κῶου κ. Ἰωακεὶμ μεταβὰς εἰς Ἀλικαρνασσὸν (Βουδρούμ) ἐπεσκέψατο τὸν ἐκεῖ παραμένοντα, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τῆς ἀρχιερατικῆς περιοδείας, σεβ. μητροπολίτην Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων κ. Ταράσιον.

Ἐπισκέψεις.— Τῇ κυριακῇ, κατ' ἐντολὴν τῆς Α. Θ. Π., ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος ἀνελθὼν εἰς Βέικος τοῦ Βοσπόρου ἐπεσκέψατο τοὺς ἐξοχ. Ἰβραὴμ πασὰν Νεδζὶπ, ὑφυπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Αἰγύπτου, Ραμζὰν βέην, ἰατρὸν καὶ Ἰζὲτ βέην ἀρχιγραμματέα τῆς Α. Ὑψ. τοῦ Χεδίβου, προσελθόντας μὲν εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, ἐπισκεψαμένους δὲ τὸ πατριαρχικὸν σκευοφυλάκειον.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.—Χθὲς τῇ πανηγυριζούσῃ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει σκήτει τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ἡ Α. Θ. Π.

τηλεγραφικῶς ηὔξατο τὰ δέοντα· τῷ δὲ ἐνταῦθα ἐπιτρόπῳ τῆς σκήτης τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ἡρμήνευσεν ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος.

Θεολογικὴ Σχολή.— Εἰς τὸν καθηγητὴν τῶν νομικῶν ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ Χάλκης καὶ ἀπὸ τριάκοντα καὶ ἓξ ἐτῶν παρ' ἡμῖν ἐγκατεστημένον διδάκτορα τὰ νομικὰ καὶ δικηγόρον κ. Θάλητα Ἀντωνιάδην ἀπένειμεν ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῶν ἑλλήνων τὸν ἀργυροῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῷ προπαρελθόντι σαββάτῳ, μνήμῃ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Προκοπίου, συνεχάρη τηλεγραφικῶς ἡ Α. Θ. Π. τὸν τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντα πανιερ. μητροπολίτην Δυρραχίου·— χθὲς, δὲ μνήμῃ Ἠλιοὺ τοῦ προφήτου, τηλεγραφικῶς ηὔξατο τὰ δέοντα τῷ ἀξιοτίμῳ κ. Π. Κ. Ἠλιάσκῳ.

Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες. — Ἐλάβομεν τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τῆς μικροσκοπικῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίδος, τῆς ἀρξαμένης ἀπὸ τῆς 1 ἰουλίου νὰ ἐκδίδηται ἐν Ἁλμυρῷ τῆς Θεσσαλίας, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Μίκριον τοῦ Ἁλμυροῦ». Συνδρομὴ ἐτησία 2 φράγκα. Ὕψος τῆς σελίδος 85 χιλιοστὰ καὶ πλάτος 60, τῆς σελίδος διηρημένης εἰς δύο στήλας. Περιέχει, πλὴν τῶν ἄρθρων καὶ τοῦ ποιήματος, καὶ στήλας εἰδήσεων. Ἐκ τούτων μανθάνομεν ὅτι ἡ εὐδοκίμως ἐν Ἁλμυρῷ λειτουργοῦσα Φιλάρχαιος Ἑταιρία «Ὄθρυς» ἀπέστειλε τὴν ὕλην τοῦ νέου τεύχους τοῦ Δελτίου αὐτῆς εἰς Ἀθήνας πρὸς ἔκδοσιν, ὑπὲρ οὗ ἐπικαλεῖται μικράν τινα συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ δήμου Παγασῶν (Βόλου). — Εὐχόμεθα ὑπὲρ ἐπιτυχίας πάσης ἀγαθῆς καὶ κοινωφελοῦς ἐπιχειρήσεως μεγάλης ἢ μικρᾶς.

*

Τεσσαρακονταετηρὶς ὁημοσιογραφική. —Ἐγκαίρως ἠγγείλαμεν τὴν ἐπὶ θύραις συμπλήρωσιν τοῦ τεσσαρακονταετοῦς βίου τῆς ἐφημερίδος «Κωνσταντινουπόλεως» προσθέντες τὰ δέοντα. Ὁμογενεῖς τιμῶντες τὸ ἔργον τοῦ διευθυντοῦ καὶ ἐκδότου τῆς συναδέλφου ἐνδοξ. Δημ. Νικολαΐδου ἐφέντη συνέστησαν ἐπιτροπείαν, ἥτις ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν εἰς τοὺς γινώσκοντας τὰς πικρίας καὶ δυσχερείας τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος, ἀγγέλλουσα ὅτι δέχεται προαιρετικὰς συνδρομὰς αὐτῶν ἵνα προσεν χθῇ ἀνάμνηστικόν τι δῶρον τῷ θυσιάσαντι μίαν ὅλην ἡλικίαν ὑπὲρ ἔργου κοινωφελοῦς. Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον, γνῶσιν λαβὸν ἐπισήμως τῆς τοιαύτης ἐκκλήσεως τῆς ἐπιτροπείας, ἐψήφισεν ἐπὶ τούτῳ, κατά τινα τῶν τελευταίων αὐτοῦ συνεδριῶν, τὸ ποσὸν χιλίων χρυσῶν γροσίων. Ὑπὸ τῆς ἐπιτροπείας δὲ τῆς τεσσαρακονταετηρίδος παρεκλήθησαν καί τινες τῶν κατ' ἐνορίας ὅπως συντελέσωσιν εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου αὐτῆς· διὰ τὸ Φανάριον ὠνομάσθησαν οἱ κκ. Π. Γ. Κοσμίδης, Ν. Φερμάνογλους καὶ Μ. Ι. Γεδεών.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἀφίκετο προχθὲς εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, διευθυντὴς τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Σταυροῦ, συγγραφεὺς ἀξιαναγνώστων θεολογικῶν μονογραφιῶν, κυρίως ἀναγομένων εἰς τὴν τῶν κάτω χρόνων ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν ἱστορίαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἱστορικαὶ μελέται.—Ἐν τῇ ἀπὸ τριῶν μηνῶν ἐκδιδομένῃ καλλίστῃ ἐφημερίδι «Ἐλευθερίᾳ» (Λευκωσίας), ἧς συντάκται εἰσὶν οἱ κκ. Κῦρος καὶ Δημοσθ. Θ. Σταυρινίδαι, ὁ πρωτ/της τῆς θεολογίας καὶ ἱεροκήρυξ κ. Χαρίλαος Ι. Παπαϊωάννου καλὸν βιογραφικὸν ἐξέδωκε σημείωμα περὶ Γερμανοῦ (Β') ἀρχιεπισκόπου Κύπρου (1695—1705). Κατὰ τὸν φιλύπονον διατριβογράφον, ὃν προτρέπομεν νὰ μὴ παύσηται ἐρευνῶν τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπιφανοῦς αὐτοῦ πατρίδος, τὸ ἀρχαιότερον μνημεῖον, καθ' ὃ ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Γερμανοῦ, ἐστὶν ἐπιγραφὴ ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῦ Μιχαὴλ ἀρχαγγέλου (Λευκωσίας) θεμελιωθέντος ἐπὶ Γερμανοῦ τῷ 1695. Τὴν ἔκτοτε μέχρι τοῦ 1705 δυσκλεᾶ ἱεραρχίαν τοῦ Γερμανοῦ ἀφηγεῖται ὁ γράφων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κ. Ἰωακείμ Γ' ἐκδιδομένων «Ἐγγράφων» τοῦ πατριαρχικοῦ Γραμματοφυλακείου, ἐκ τοῦ Β' τόμου κυρίως. Ὡς φαίνεται λείπουσιν ἐκ τῶν τοπικῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχείων Κύπρου εἰδήσεις ἔγκυροι περὶ Γερμανοῦ καὶ τῶν ἔργων αὐτοῦ.

Μοναχικὰ ἔθιμα. — Ἐν τῷ φύλλῳ τῆς «Σάλπιγγος» τῆς Κύπρου (Νεμέσου) τῆς 7 ἰουλίου οἱ ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι Ἀβέρκιος καὶ Φιλάρετος τῆς ἱερᾶς μονῆς Μαχαιρᾶ, ἐπίτροποι διατελοῦντες ἐν αὐτῇ, ἀγγέλλουσιν ὅτι «εἰς τὸ ἑξῆς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ πλέον τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν διαμονὴ οἰκογενειῶν ἐν τῇ ρηθείσῃ ἱερᾷ μονῇ Μαχαιρᾶ» καὶ παρακαλοῦσιν ὅπως ὁ συντάκτης «ἐν περιόπτῳ μέρει» τῆς ἐφημερίδος αὐτοῦ δημοσιεύσῃ τὴν εἴδησιν ταύτην. Εὐχόμεθα καὶ αἱ λοιπαὶ μοναὶ νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τῆς μονῆς Μαχαιρᾶ, ν' ἀπαγορεύσωσι δὲ πᾶσαι αἱ μοναὶ, ἀνδρεῖαι καὶ γυναικεῖαι, τὴν ἐν αὐταῖς διαμονὴν οἰκογενειῶν, ἀποσώζουσαι τὸ γόητρον τοῦ μοναχικοῦ βίου καὶ μακρὰν πά

σης ὑπονοίας τηροῦσαι τὴν ἱερὰν ἐπαγγελίαν τοῦ μοναχοῦ, κυρίως δ' αἱ μονὲ ἐκεῖναι, ὅπου πλέον τοῦ ἑνὸς μοναχοὶ διαμένουσι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μητρόπολις Ἀθηνῶν. — Δι' ἰδίας ἀπὸ 25 παρελθόντος ἰουνίου ἐγκυκλίου ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. **Θεόκλητος** ἔδωκέ τινας ὁδηγίας περὶ γάμου πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἐπισκοπικῇ αὐτοῦ περιφερείᾳ ἐφημερίους τῶν πόλεων καὶ χωρίων, παρασυνάπτων καὶ τύπον ἐγγυητικοῦ, τοὐντεῦθεν ὁμοιομόρφου, καὶ ἀδείας γάμου, ἃς θέλουσιν ἐκδίδει οἱ κατὰ τόπους ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι. Κυριώτεραι τῆς ἐγκυκλίου ταύτης διατάξεις, ὧν ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται βεβαίως ποινήν, μὴ ἀναφερομένην ἀκριβῶς καὶ ὡρισμένως, εἰσὶν ὅτι, ὁ ἐξ ἑτέρας ἐπισκοπῆς τελῶν γάμον ἐν τῇ τῶν Ἀθηνῶν ὀφείλει νὰ προσάγῃ πιστοποιητικὸν τῆς ἐπισκοπικῆς ἢ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ὁ δὲ καταγόμενος ἐξ ἀλλοδαπῆς πιστοποίησιν τοῦ ἀρχιερέως ἢ τῆς προξενικῆς ἀρχῆς ἢ τῆς πρεσβείας, εἰς ἣν ὑπάγεται, ὅτι τυγχάνει ἐλεύθερος γάμου, ἄγαμος ἢ ἐν χηρείᾳ, ἢ διεζευγμένος, ὅτε δέον νὰ προσαγάγῃ «ἀντίγραφον διαζυγίου». — Ἡ ἐγκύκλιος παρέλιπε νὰ σημειώσῃ ὅτι τὸ ἀντίγραφον ἀνάγκη νὰ ᾖ κεκυρωμένον ἐπισήμως—Σωτηριώδεις εἰσὶν αἱ διατάξεις ὅτι, οἱ ἐφημέριοι πρέπει νὰ καταγγέλλωσι πρὸς τὸν μητροπολίτην πᾶσαν παράνομον συμβίωσιν, ὅτι οὐ κληρικὸς δὲν γίνεται παράνυμφος ἤτοι κουμπάρος», καὶ ὅτι εἰς τοὺς ἀνηλίκους «ἤτοι τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας των, παρέχεται ἄδεια γάμου τῇ ἐγγράφῳ συγκαταθέσει τῶν γονέων ἢ (ἐλλείψει αὐτῶν) τῶν ἐπιτρόπων ἢ πλησιεστέρων συγγενῶν· καίτοι ἑτέρα διάταξις ὁρίζει σαφῶς «ἄδεια γάμου δὲν ἐκδίδεται ἐὰν ὁ μὲν νέος δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ 18 ἔτος τῆς ἡλικίας, ἡ δὲ νέα τὸ 14». — Ἡ ἐγκύκλιος ἀπαγορεύει τὴν τέλεσιν γάμων κατὰ τὴν μεγάλην τεσσαρακοστὴν καὶ τὴν νηστείαν τοῦ αὐγούστου, τὴν τέλεσιν ἐντὸς ἱερῶν μονῶν, ἐν ἐξωκκλησίοις καὶ παρ' ἐνορίαν, καὶ συνιστᾷ νὰ τελῶνται τὸ μυστήριον, εἰ δυνατόν, ἐν τῷ ναῷ. Ἀπαγορεύει τὸν μεθ' ἑβραίων εἰδωλολατρῶν καὶ μὴ χριστιανῶν γάμον, καὶ ἐπιβάλλει ἡ ἐγκύκλιος ἐν τοῖς συναπτομένοις μεθ' ἑτεροδόξων χριστιανῶν γάμοις τὸν ὅρον τῆς ὑπὸ ὀρθοδόξου εὐλογίας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐγγράφου διαβεβαιώσεως τῶν νομρευομένων ὅτι τὰ τεχθησόμενα τέκνα θέλουσιν ἀνήκει εἰς τὸ ὀρθόδοξον δόγμα. Ἡ δεκάτη ἑβδόμη τῆς ἐγκυκλίου διάταξις ἔχει οὕτω· «Στέψις ἁρμενίων ἀσπαζομένων τὸ ἀνατολικὸν ὀρθόδοξον δόγμα τότε μόνον ἐπιτρέπεται, ὅταν προκληθῇ ἡ μετὰ τῆς Μ. τοῦ Χ. Ἐκκλησίας συνεννόησις περὶ τῆς ταυτότητος καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ προσερχομένου, ἐνεργουμένων τῶν ἀπαιτουμένων ἐξετάσεων ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς».

Ἀρχιεπισκοπὴ Κερκύρας. — Ὑπὸ τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Σεβαστιανοῦ ἀπελύθη πρὸς τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν ὀρθοδόξους ἐγκύκλιος ποιμαντική, ἀποτρέπουσα τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τοῦ πνευματισμοῦ. Ἡ ἐγκύκλιος ἐπήνεγκεν ἀποτέλεσμα κάλλιστον, πολλὴν ἐντύπωσιν προξενήσασα τῷ ποιμνίῳ.

Ἀρχαιότητες χριστιανικαί. — Ἠγγέλθη πρό τινος ἐκ Κερκλληνίας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἡ εὕρεσις αὐτόθι πολυτίμων βυζαντινῶν ἁγιογραφιῶν, αἵτινες κρίνονται ὁμοιαι πρὸς τὰς ἐξόχους βυζαντινὰς ἁγιογραφίας τοῦ Μιστρᾶ.

(ἐκ τοῦ «Ἱεροῦ Συνδέσμου» Ἀθηνῶν).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικὴ κοινότης ἐν Λόουερ. — Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεστάλη εἰς Λόουερ τῆς Ἀμερικῆς προϊστάμενος τῆς ἐκεῖ ὁμογενοῦς κοινότητος ὁ εὐλαβέστατος πρωλύτης τῆς θεολογίας κ. Νικόλαος Ἀξάρις, χειροτονηθεὶς πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἀθηνῶν.

Τῇ 4 τοῦ μηνὸς τούτου ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις, ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομήκοντα καὶ δύο ἐτῶν, ὁ καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ **Χρῆστος Παπαδόπουλος**, ἀδριανουπολίτης τὴν πατρίδα, σπουδάσας ἐν Ἀθήναις καὶ Γερμανίᾳ. Γνωστὸς ἡμῖν ἐντεῦθεν γενόμενος ὡς καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς τῆς Ἐμπορικῆς σχολῆς τῆς Χάλκης, μετέβη τῷ 1877 εἰς Ἀθήνας καὶ εἰσήχθη ὡς ὑφηγητὴς μετὰ δὲ βραχὺν χρόνον ὡς καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ, μετὰ ζήλου διδάξας καὶ τὸ πρὸς τὸν πλησίον καθῆκον ἐπιτελέσας ὡς πολίτης καλός, ὃ δὲ κυριώτερον ὡς ἀληθὴς χριστιανός, ὁδηγούμενος ἐν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ καθ' ὅλον τὸν βίον ὑπὸ τῆς ἡγεμόνος πασῶν τῶν ἀρετῶν εὐσεβείας. Ἕνεκα τῆς ἀρετῆς ταύτης αὐτοῦ, γενόμενος πρὸς τὸν πλησίον χρησιμώτατος, ὁ Χρῆστος Παπαδόπουλος ἀρκετὰ προσήνεγκε ζῶν ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν ἐν Ἀδριανουπόλει σχολείων, ὑπὲρ ὧν προυνόησε καὶ διὰ τῆς διαθήκης αὐ-

τοῦ, καταδείξας ἔν τε τῇ ζωῇ καὶ κατὰ τὴν πρὸς τὸν ἀνέσπερον βίον ἐκδημίαν ὅτι ὁ εὐσεβὴς χριστιανὸς ἀποβαίνει καὶ φιλόπατρις πολίτης.

Δύο μετὰ τὸν Χρῆστον Παπαδόπουλον ἡμέρας ἀνεπαύθη ἐν Κυρίῳ ὁ πασίγνωστος ἐν τῷ διδασκαλικῷ κύκλῳ **Χαρίσιος Παπαμάρκου**. Τῷ διδασκάλῳ τῆς φιλοσοφίας ἠκουλούθησεν ὁ παιδαγωγὸς ἐν τῇ πρὸς τὸν ἀμείνω βίον μεταβάσει, ἐργασθεὶς ὡς ἐκεῖνος ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων, ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ παιδαγωγήσεως τῶν ἑλλήνων διδασκάλων, εἰς οὓς Ἐκκλησία καὶ Γένος ἐνεπίστευσαν τὴν διάπλασιν καρδιῶν, τὴν ἀνάπτυξιν πνευμάτων, τὴν δημιουργίαν μέλλοντος καλλιτέρου. Ὁ ἀείμνηστος Χαρίσιος Παπαμάρκου ἐγεννήθη ἐν Βιλβενδῷ τῆς ἐπαρχίας Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἐσπούδασεν ἐν Γερμανίᾳ, ἐδίδαξεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, διετέλεσε δ' ἐπὶ δεκάδας ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς ἐκπαιδεύσεως ὡς ἐπόπτης τῆς παιδείας καὶ συνέγραψεν ἀρκετὰ καὶ καλὰ βοηθητικὰ βιβλία τοῖς διδασκάλοις ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῶν. Ὁ Παπαμάρκου λείπει τὸν φθαρτὸν κόσμον, ἴχνη κάλλιστα δικαιώσεως καὶ βιοτῆς ὠφελίμου καὶ παράδειγμα παιδαγωγοῦ ἀξιομίμητον κληροδοτῶν τοῖς τοῦ ἔργου καὶ τοῦ τρόπου διαδόχοις.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΑΡΑΣΛΗ

«Ρωσικὰ διηγήματα»

Τεῦχος Β΄.

Ἡ περιώνυμος γενομένη Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ, ἡ δικαίως ἐπιζητουμένη καὶ ἀναγινωσκομένη οὐ μόνον παρὰ τῶν ὁμογενῶν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν διαπρεπῶν ξένων ἐπιστημόνων καὶ λογίων, ἐδώρησεν ἡμῖν καὶ πάλιν νέον πολύτιμον ὑλικόν. Ἂν ἡ ἡμετέρα φυλὴ διετέλεσεν ἡ τροφοδότις τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ἀληθὴς τῶν τε ἀτόμων καὶ τῶν κοινωνιῶν διδάσκαλος, κατώρθωσε κυρίως διὰ τῆς πρὸς τὰς πνευματικὰς ἐνασχολήσεις ἀγάπης καὶ ροπῆς αὐτῆς. Ἡ ἔμφυτος ἐν τούτοις αὐτῇ κλίσις, ἕνεκα τῶν χαλεπῶν καιρικῶν περιστάσεων διεσαλεύθη σημαντικῶς καὶ μικροῦ δεῖν ἡ πρώην τῶν ὑψίστων πνευματικῶν ἐνασχολήσεων καὶ διδαγμάτων τροφοδότις καὶ διδάσκαλος νὰ ὑρίστατο τὸν ἐκ πνευματικῆς ἀσιτίας θάνατον. Ἀλλὰ χάρις εἰς τοὺς γενναιόφρονας τοῦ ἡμετέρου Γένους λογισμοὺς ἡ πνευματικὴ λυχνία ἐτηρήθη ἄσβεστος, σήμερον δὲ καὶ ἡ πτωχοτέρα τοῦ ἑλληνος χωρικοῦ καλύβη εἶναι ἐρωδιασμένη μὲ ψυχωφελές τι ἐθνοποιὸν ἢ ἠθοποιὸν βιβλίον. Μεταξὺ δὲ τῶν πνευματικῶν τροφοδοτῶν τοῦ ἡμετέρου Γένους δέον εἰλικρινῶς νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι τὰ σκῆπτρα κατέχει ἡ Βιβλιοθήκη Μαρασλῆ, ἡ διὰ τῶν πολλαπλῶν ἠθοποιῶν καὶ ἐθνοποιῶν ἐκδόσεων αὐτῆς δικαίως ἐπονομασθεῖσα ἐθνική.

Πολλοὶ τῶν ζαπλούτων ὁμογενῶν πολλὰς ἐποιήσαντο δωρεὰς πρὸς κοινωφελῆ ἔργα, μάλιστα δὲ πρὸς φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς ἀποβλέποντα. Ἱδρύθησαν καὶ ἱδρύονται μεγαλοπρεπῆ νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, ὀρφανοτροφεῖα, φυλακαὶ διὰ καταδίκους, φθισιατρεῖα κτλ. Ἀλλ' ἐν τῇ ἀκατασχέτῳ ταύτῃ ὁρμῇ τῆς σωματικῆς εὐποιΐας ἐλησμονήθη σχεδὸν καὶ ἡ πνευματικὴ εὐποιΐα. Παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν εὐαρίθμων σωματικῶς νοσούντων, γηρασκόντων, φθισιώντων ὑπάρχει πλῆθος καὶ πνευματικῶς πασχόντων. Μὲ τὰς καινορχνεῖς μάλιστα ὑλιστικὰς καὶ ἀθεϊστικὰς ἰδέας τῶν νεωτέρων δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι σύμπασαι σχεδὸν αἱ καθ' ἡμᾶς κοινωνίαι νοσοῦσι, φθισιῶσι. Τὰ τοιαῦτα δὲ ἠθικὰ ἢ πνευματικὰ τῶν κοινωνιῶν νοσήματα δι' οὐδενὸς ἄλλου μέσου θεραπεύονται ἢ διὰ τῆς ἐνθαρρύνσεως σχολῶν, ψυχωφελῶν καθιδρυμάτων καὶ ἄλλων πνευματικῆς χροιᾶς μέσων. Καὶ τὴν Βιβλιοθήκην ἐπίσης τοῦ φιλογενεστάτου κ. Γρ. Μαρασλῆ, ὡς δημοσιεύουσαν ἐκλεκτὰ καὶ ὑγιῆ ἠθοποιὰ καὶ ἐθνοποιὰ πνευματικὰ προϊόντα, πρέπει νὰ ὑπολάβωμεν μίαν τῶν μεγίστων ἐθνωφελῶν δωρεὰν διὰ τὴν θεραπείαν τῆς καθ' ἡμᾶς κοινωνίας.

*

Ὁ Β΄ τόμος τῶν «Ρωσσικῶν διηγημάτων»[1], ὁ ἤδη δημοσιευθεὶς ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμ. 291—292 τεύχει τῆς Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ καὶ ἐκ 500 περίπου σελίδων συνιστάμενος, περιλαμβάνει ἔργα παλαιοτέρων συγγραφέων, ὡς τῶν Ν. Β. Γόγολ, Μ. Γ. Λέρμοντωβ, Ι. Σ. Τουργένεβ καὶ Ν. Σ. Λεσκώβ, ἐνῷ ἐν τῷ Α΄ τόμῳ (ἀριθμ. 219) ἐδημοσιεύοντο ἔργα τῶν διαπρεπεστέρων ἀντιπροσώπων τῆς ἀκμαζούσης ἐν Ρωσσίᾳ συγχρόνου πνευματικῆς κινήσεως καὶ ζωῆς. Καὶ οὕτω διὰ τῶν δύο τούτων τόμων γίνεται παράθεσις καὶ ἀντιπαραβολὴ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ παρελθόντος τῶν πνευματικῶν προϊόντων τῶν ρώσσων συγγραφέων, οἱ ὁποῖοι τυγχάνουσι παρ' ἡμῖν παντελῶς σχεδὸν ἄγνωστοι.

Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι κατὰ τοὺς νῦν χρόνους ἡ ἀλληλεγγύη τῶν ἐθνῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπι-

1. περὶ τοῦ Α΄ τόμου ἐγράφησαν τὰ δέοντα ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

τυγχάνεται διὰ φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων. Καὶ ἐν τούτοις περὶ τῆς ρωσσικῆς φιλολογίας ἐπικρατεῖ παρ' ἡμῖν δυστυχῶς ἀκατανόητός τις προκατάληψις, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι καὶ παιδαγωγοὶ τῶν ρώσσων ὑπῆρξαν οἱ μεγάλοι ἡμῶν πατέρες· «ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρων ἐνεργειῶν τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ, γράφει καὶ ὁ διαπρεπὴς βυζαντινολόγος Κρουμβάχερ, τὴν μεγίστην ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ σημασίαν κέκτηνται καὶ ἡ ἐπὶ τῶν σλαύων. ἀνοπολόγιστος ἐπίδρασις». Καὶ ὄντως, οἱ ἀρχαιότεροι τῶν λογίων καὶ ἱεροκηρύκων τοῦ ρωσσικοῦ λαοῦ καὶ κλήρου ἐμιμοῦντο κατὰ γράμμα τὰ τῶν βυζαντινῶν κηρύγματα καὶ διδάγματα. Οἱ λόγοι αὐτῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, εἶναι συναρμολογήσεις ἢ τροποποιήσεις τῶν λόγων καὶ διδαχῶν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ τάσις τῶν ρώσσων συγγραφέων πρὸς πιστὴν ἀπομίμησιν τῶν βυζαντινῶν λογογράφων περιῆλθεν ἀναμφιλέκτως ἐκ τοῦ ὕφους τῶν βυζαντινῶν διανοητικῶν ἔργων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτῶν ὑπὸ τῶν ρώσσων, οἵτινες διετέλουν εἰς τὸ πρῶτον ἀκόμη στάδιον τῆς ἀνακτύξεως.

Ἀνέγνων ποτὲ ἐν περιπτυδάστῳ συγγράμματι εὐρωπαίου σοφοῦ, ὅτι ἡ ἀνάγνωσις, ἤτοι ἡ ἁπλῆ διὰ τῶν φθόγγων μετάδοσις τῆς δυνάμεως τῶν γραπτῶν σημείων ἄνευ τῆς κατανοήσεως τοῦ περιεχομένου ἐθεωρεῖτο ὡς μέσον οὐ μόνον διανοητικῆς ἀνακτύξεως, ἀλλὰ καὶ ἠθικῆς μορφώσεως τοῦ ρωσσικοῦ λαοῦ.

Νῦν ὅμως δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό, διότι ὑπάρχουσι ρωσσικὰ φιλολογικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ προϊόντα, τὰ ὁποῖα οὐ μόνον ἐν Ρωσσίᾳ μετ' ἀγάπης ἁπλήστως ἀναγινώσκονται, ἀλλὰ καὶ παρ' εὐρωπαίων σοφῶν ὡς τοιαῦτα ἀναγνωρίζονται. Ὀφείλομεν ἄρα θερμὰ συγχαρητήρια ν' ἀπονείμωμεν τῷ φρεπόνῳ μεταφραστῇ τῶν «Ρωσσικῶν διηγημάτων» κ. Παύλῳ Λέφρ, διότι γίνεται οὕτω παρείτιος νέων γνώσεων, ἀγνώστων μέχρι τοῦδε ἡμῖν· οἱ ἔπαινοι δ' οὗτοι ἔτι μᾶλλον δέον νὰ ἐκρηθῶσι καθόσον ὀλίγιστοι ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν οἱ εἰδικῶς ἀσχολούμενοι εἰς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ρωσσικῆς γλώσσης καὶ φιλολογίας.

«Ἔχω στερρὰν τὴν πεποίθησιν, γράφει ὁ κ. Λέφρ ἐν τῷ προλόγῳ του, ὅτι, ὅπως ἡ ρωσσικὴ φιλολογία ἐχρησίμευεν ἐν πολλοῖς πρότυπον μιμήσεως τοῖς περιωτιμένοις τῆς Ἑσπερίας λαοῖς, οὕτω δυνατὸν ἡ ἀπόπειρα τῆς ἐξελληνίσεως χαρακτηριστικῶν ἔργωννὰ ἔχῃ καλὸν ἀποτέλεσμα διά τε τοὺς ἀναγινώσκοντας καὶ διὰ τοὺς γράφοντας. Μία τῶν ὑψηλοτέρων ἀποστολῶν, εἰς τῶν ἱερωτέρων σκοπῶν τῆς παιδείας εἶναι ἡ δ ἴσθυσις, εἰς εὐρυτέρους κατὰ τὸ δυνατὸν κύκλους, τῆς μορφώσεως ὑπὸ τὴν καθαρῶς ἐκπολιτιστικὴν αὐτῆς σημασίαν, ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἐνίσχυσις τοῦ πρὸς τὸ ἀναγινώσκειν τῶν προϊόντων τῆς καλλιτεχνίας ζήλου. Ἂν λοιπὸν ἐπιδιώκεται προσηκόντως ὁ σκοπὸς οὗτος ἐν τῇ διαπαιδαγωγήσει καὶ τῷ καθ' ὅλου βίῳ τῶν λαῶν, οὗτοι προάγονται, διότι, διὰ τῆς ἐπικοινωνίας πρὸς ἔξοχα πρόσωπα, εἰσέρχονται ἀσυνειδήτως ἐνίοτε εἰς τὰ ὑψηλότερα τῆς ἀνθρωπίνης ὑποστάσεως στρώματα, ἀφιεροῦνται εἰς ἰδεώδη καὶ ὑψηλὰ συμφέροντα καὶ ἀφικνοῦνται τέλος εἰς τὸ σημεῖον τῆς αὐτοπεποιθήσεως, — ὅταν τὸ ἰδεῶδες προηγῆται τῆς ὕλης καὶ ἰθύνῃ τὴν σωματικὴν ὕπαρξιν».

«Τὰ ἔργα τῆς ρωσσικῆς καλλιτεχνίας, ἐπάγεται ὁ καλλιτέχνης μεταφραστής, τὰ φωτίζοντα τὴν ζωὴν καὶ κατ' ἀκολουθίαν δίκην λαμπτῆρος προπορευόμενα ἐν τῇ διὰ τοῦ κόσμου διαβάσει τῶν μελῶν τῆς ρωσσικῆς κοινωνίας, ὠθοῦσι καὶ πάντα, μὴ ρῶσσον ἔστω, εἰς διαλογισμοὺς περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων πρός τε ἀλλήλους καὶ ἑαυτόν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἶναι ἀνάγκη νὰ καταδείξωμεν καὶ δι' ἐπιχειρημάτων, ἂν αἱ μεταφράσεις ἔργων καλλιτεχνικῶν ἐν γένει καὶ ἰδίᾳ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἔχωσι λόγον ὑπάρξεως».

Αἱ σκέψεις αὗται τοῦ λογίου μεταφραστοῦ εἶναι τόσον πειστικαί, ὥστε σχολίων ἀνάγκην δὲν ἔχουσιν. «Ὁ ἄνθρωπος φύσει τοῦ εἰδέναι ὀρέγεται» ἔλεγε καὶ ὁ μέγας τῆς ἀρχαιότητος φιλόσοφος, χάριν δὲ τοῦ εἰδέναι τούτου ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιότης παρέσχε πάσας τὰς δυνατὰς εὐκολίας εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἐργασθῶσι.

Μὴ καὶ αὐτοὶ οἱ Ὀλυμπικοὶ ἀγῶνες τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἐν οἷς ἐπεδεικνύοντο πανδήμως ἡ ῥώμη τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος, δὲν παρέσχον τάχα ἰδιαίτερον τιμητικὸν χῶρον καὶ εἰς τὸν πατέρα τῆς Ἱστορίας Ἡρόδοτον πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν ἐπιτοπίως συλλεγεισῶν Ἱστοριῶν του, οὐσῶν ἀγνώστων τοῖς τότε Ἕλλησι; Καὶ τί ἄλλο διὰ τὴν ὁμογενῆ κοινωνίαν εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ φιλοπόνου ὁμογενοῦς λογίου μεταφρασθέντα «Ρωσσικὰ διηγήματα», ἢ ἄγνωστα ἡμῖν ἀφηγήματα τῶν τῆς συγχρόνου καὶ τῆς παλαιοτέρας ρωσσικῆς φιλολογίας καὶ τέχνης προϊόντων;

*

Πρὸ τοῦ δώσωμεν πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ἡμῶν διατριβήν, καλὸν θεωροῦμεν ὅπως ὀλίγας λέξεις ἀφιερώσωμεν καὶ διὰ τὴν μετάφρασιν, διὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν μέθοδον ἐν γένει, ἣν μεταχειρίζεται ὁ καλλιτέχνης μεταφραστής.

Ἡ μετάφρασις ἔχει ἐν γένει γλῶσσαν γλαφυρὰν καὶ αἱ ἔννοιαι ἀποδίδονται μετὰ ζηλωτῆς ἀκριβείας καὶ πιστότητος, ἀφ' οὗ τὰ ἀναγινωσκόμενα ἄνευ ἄλλου

τινὸς ἐπικουρικοῦ μέσου γίνονται ἀμέσως καταληπτά. Πολλαχοῦ δὲ αἱ φράσεις εἶναι τορνευταί, οὕτως ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ πρωτότυποι συγγραφεῖς ἂν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἀνεγίνωσκον τὰ ἔργα αὐτῶν οὐδαμῶς νὰ δασαρεστοῦνται διὰ τὴν νέαν γλωσσικὴν περιβολήν, ἡ ὁποία ἔχει σφυρηλατηθῇ ἐν τῷ γλωσσικῷ ἐστουργείῳ τῆς ὡραίας τῶν θεῶν λαλιᾶς.

Ἀλλ' ἐκεῖνο, διὰ τὸ ὁποῖον πολλὰ καὶ ποικίλα ἠδυνάμεθα νὰ παρατηρήσωμεν εἶναι τὸ γλωσσικὸν μέρος τῆς μεταφράσεως. Περὶ τῆς ἐθνικῆς ὅμως Βιβλιοθήκης Μαρασλῆ προκειμένου, πρέπει πολλὰ πράγματα προηγουμένως νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν. Πρωτίστως δὲ πρέπει καλῶς νὰ σκεφθῶμεν, ὅτι τὰ ἐν τῇ παγκοίνῳ ταύτῃ Βιβλιοθήκῃ ἐκδιδόμενα ἔργα, ἐκτὸς ἐξαιρετικῶν τινων περιστάσεων, δὲν πρέπει νὰ ἔχωσιν ἀποκλειστικὸν χαρακτῆρα, διότι τὸ ἔργον εἶναι ἐθνικόν, καὶ τὸ ἔθνος δὲν ἀποτελεῖται ἀπὸ εὐαρίθμους μόνον φιλολόγους καὶ ἄλλους ἐπιστήμονας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλα πολὺ πολυπληθέστερα κοινωνικὰ στρώματα, τὰ ὁποῖα πρὸ παντὸς ἀνάγκην ἔχουσι πνευματικῆς τονώσεως δι' ὑγιῶν καὶ εὐρυτέρας φύσεως διανοητικῶν ἔργων καὶ διὰ γλώσσης οὐχὶ τόσον στρυφνῆς καὶ ἀνυποφόρως ἀρχαιοπρεποῦς, ὅτε καὶ μόνον αἱ ἔννοιαι εὐκολώτερον εἰσδύουσιν εἰς τὸ ἔνδον τῆς ψυχῆς κατάστημα. Τοιαύτη τις μεσαία φιλολογικὴ γλῶσσα πάγκοινος ἐδημιουργήθη ἤδη παρ' ἡμῖν καὶ ὑπὸ τῆς πλειονότητος τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἐκδιδομένων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων ἁπλήστως χρησιμοποιεῖται. Τῆς μεσαίας ταύτης καὶ παρὰ πάντων τῶν ὁπωσδήποτε παιδείας γευσαμένων καταληπτῆς γινομένης φιλολογικῆς γλώσσης χρῆσιν ποιεῖται καὶ ὁ λόγιος μεταφραστὴς τῶν «Ρωσσικῶν διηγημάτων» ὁ κ. Παῦλος Λέφας.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐν τῷ ματαφραστικῷ τούτῳ πονήματι ἐν ὡρισμέναις τισὶ περιστάσεσι γίνεται χρῆσις καὶ διγλωσσίας τινος — οὕτω ἂς ὀνομάσωμεν τὸ ποικίλλον ἐν γένει λεκτικὸν τοῦ συγγράμματος — καθόσον ἄλλο τὸ λεκτικὸν τῶν ἀφηγηματικῶν μερῶν, ὅπερ εἶναι τὸ καθαρεῦον ἰδίωμα, καὶ ἄλλο τὸ τοῦ διαλόγου καὶ ὡρισμένων τινων διηγημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι τὴν ἀπείρττον καὶ δημώδη ὑφήν. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι συζητήσιμον. Ἐγὼ τοὐλάχιστον τῆς διαγλωσσίας τὴν πρέπουσαν χρῆσιν θεωρῶ ἰδιαίτερον πλεονέκτημα διὰ τὸν μεταφραστήν, καθόσον δεικνύει οὗτος ὅτι δὲν ἔχει μόνον γλωσσικὴν ἀντίληψιν καὶ συνείδησιν τοῦ μεταφραζομένου ἔργου, ἀλλὰ καὶ καλλιτεχνικήν, ὅπερ καὶ οὐ παντὸς ἴδιον. Ἡ μετάφρασις καθίσταται πολλάκις δυσκολωτέρα καὶ αὐτῆς τῆς συγγραφῆς, διότι ὁ μὲν συγγραφεὺς μόνον μὲ τὸν κόσμον τῶν ἀτομικῶν αὐτοῦ ἰδεῶν καὶ σκέψεων ἀσχολεῖται, ἐν ᾧ ὁ μεταφραστὴς ἠναγκασμένος εἶναι πιστῶς καὶ ἁρμονικῶς νὰ συνδυάσῃ τὸ ἐγὼ δύο προσώπων, τοῦ ἑαυτοῦ δηλονότι καὶ τοῦ συγγραφέως τοῦ μεταφραζομένου ἔργου, νὰ συνταυτίσῃ ἄλλαις λέξεσι δύο ἑτεροειδεῖς ὑποστάσεις διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς φιλολογικῆς ἀξίας καὶ ἱκανότητος.

Τὸ δίγλωσσον λεκτικόν, ὅπερ μετὰ πολλῆς τῆς δεξιότητος μεταχειρίζεται ὁ ἡμέτερος μεταφραστής, ἐπιβάλλεται ἐξ ἄλλου καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων, διότι ἄλλη ἡ γλῶσσα καὶ ὁ τρόπος τῶν σκέψεων τῶν ἐπὶ χθαμαλοῦ πνευματικοῦ ἐδάφους εὑρισκομένων καὶ ἄλλη ἡ τῶν ἐπὶ ὑψηλοτέρων πνευματικῶν στρωμάτων διαβιούντων. Ἄλλως τε δὲ τὸ ζήτημα τῆς διγλωσσίας ἔλυσεν ἤδη ἡ ἀθάνατος χορεία τῶν διαπρεπεστάτων λυρικῶν, δραματικῶν καὶ κωμικῶν ποιητῶν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Σοφοκλῆς φέρ' εἰπεῖν ἐν τῷ Οἰδίποδι Τυράννῳ θαυμασιώτατα ζωγραφίζει τὸ ἦθος καὶ τὸ λεκτικὸν τοῦ ποιμένος, τοῦ θεράποντος τοῦ Ἀκίου. Ἐπίσης καὶ ἐν τῇ Ἀντιγόνῃ ἡ γλῶσσα τοῦ Φύλακος εἶναι ὅλως διάφορος τῶν ἄλλων προσώπων. Ἐν ταῖς κωμῳδίαις δὲ τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐν αἷς παρελαύνουσι στρατιαὶ ὁλόκληροι φιλοσόφων, πολιτικῶν, μουσικῶν, ποιητῶν, ἅμα δὲ καὶ βούλων, ἀλλαντοπωλῶν, συκοφαντῶν κτλ., ἐκ τῆς αὐτῆς χώρας συνήθως ὁρμωμένων, τὸ λεκτικὸν αὐτῶν ἀναλόγως τῶν προσώπων καὶ τῶν περιστάσεων παραλλάσσει. Εἰς τὰ χορικὰ δὲ μόνον ᾄσματα ἐξαίρεσις δὲν εἰσεχώρει, διότι ἰδιαίτεροι μουσικοὶ λόγοι ἐπέβαλλον τὸ τοιοῦτον.

Κατ' ἀρχὴν δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ ὁμορρονήσωμεν μετὰ τοῦ λογίου μεταφραστοῦ, λέγοντος ὅτι ἡ νεοελληνικὴ γλῶσσα διὰ λόγους ἱστορικοὺς ἔμεινε δῆθεν πτωχή· Ἂν ἡ νέα ἡμῶν γλῶσσα εἶχε βίον ἑνὸς ἢ δύο αἰώνων, βεβαίως θὰ ἦτο πτωχή, διότι θὰ ὡμοίαζε πρὸς ἄκαρπον δένδρον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει βαθείας ρίζας. Ἀλλ' ἡ νέα ἡμῶν γλῶσσα καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἡμετέρων πολεμίων ἀνομολογεῖται ὅτι εἶναι συνέχεια τῆς ἀρχαίας, ὡς τοιαύτη δὲ δὲν εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ εἶναι πτωχή, διότι ἐλλείψει ἐπαρκῶν ἐκφράσεως μέσων δύναται δικαιωματικῶς νὰ προσφύγῃ αὐτὴ εἰς τὸ πλουσιώτατον καὶ ἐκφραστικώτατον γλωσσικὸν πάνθεον τῶν μεγάλων αὐτῆς δημιουργῶν καὶ διδασκάλων.

Ἀλλὰ μεθ' ὅλα τανῦν λεχθέντα, τὸ ζήτημα τοῦ λεκτικοῦ τῆς τρισχιλιετῆ βίον ἐχούσης ἑλληνικῆς γλώσσης εἶναι τόσον ἐλαστικόν, ὥστε καὶ σοφώτατοι πολλάκις καὶ φιλολογικώτατοι ἄνδρες νὰ δύνανται ἵνα ἀλ-

λήλους ψέξωσιν, ὡς τοιοῦτόν τι συνέβη κατὰ τὰς ἀλησμονήτους ἐκείνας φιλολογικὰς συζητήσεις δύο φιλολογικῶν τοῦ ἔθνους κορυφῶν, τοῦ Κόντου καὶ τοῦ Δ. Βερναρδάκη.

Καὶ ἡ κατάταξις τῆς ὕλης γίνεται ὑπὸ τοῦ κ. Λέφα μεθοδικῶς. Ἐν πρώτοις προτάσσεται ἡ φυσικὴ φωτοτυπικὴ εἰκὼν τοῦ συγγραφέως καὶ κατόπιν ἡ διεκνοητικὴ, παριντιθεμένων πολλῶν βιογραφικῶν σημειώσεων καὶ κατόπιν χαρακτηριστικῶν ἀποσπασμάτων ἔργων αὐτῶν. Ὁ μεταφραστὴς δι' οὗτωσὶ μεθοδικοῦ τρόπου εἰσάγει τὸν ἀναγνώστην ἐν πρώτοις εἰς τὰ μεγαλοπρεπῆ προπύλαια καὶ κατόπιν εἰς τὸν κύριον φιλολογικὸν ναὸν τῶν καλλιτεχνημάτων.

Τοιοῦτοι ἐν πάσῃ συντομίᾳ αἱ ἡμέτεραι ἐντυπώσεις περὶ τοῦ ταρπνοῦ ἔργου καὶ λίαν κοινωφελοῦς ἐγχειρήματος τοῦ φερεπόνου τῆς Ὁδησσοῦ λογίου.

Εὐχηθῶμεν ὅπως καὶ ἄλλοι τῶν γραμμάτων ἐργάται φιλοτιμούμενοι τὴν πενιχρὰν ἡμῶν φιλολογίαν καὶ καλλιτεχνίαν πλουτίσωσι καὶ περικοσμήσωσιν οὐχὶ δι' ἐξωθέν ἢ καὶ ἐκ ψύλων ἔργων, δι' ὧν, δυστυχῶς, ἐπλήρωσαν τὴν λαϊκὴν ἡμῶν φιλολογίαν ἀσυνείδητοί τινες ψυχέμποροι κερδοσκόποι, ἀλλὰ διὰ σοβαρῶν καὶ ὑγιῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν προϊόντων, ἀνταξίων οὐ μόνον πρὸς τὴν ἀληθινὴν τῆς νέας γενεᾶς πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μακραίωνα ἱστορικὴν δόξαν τοῦ ἡμετέρου Γένους. Ἡ πατρογαθία δὲ ἄνευ καὶ τῆς ἀνδρογαθίας διὰ τοὺς νῦν τοὐλάχιστον χρόνους καθίσταται λέξις ἄνευ πρακτικῆς ἐννοίας καὶ σημασίας, ἐπὶ πλέον δὲ προσπορίζει καὶ οἶκτον τοῖς εἰς αὐτὴν καταφεύγουσι καὶ ἐρησυχάζουσιν. Ἡμεῖς τοὐλάχιστον ἀπὸ γενικωτέρας φιλολογικῆς ἀπόψεως διαβλέποντες τὸ λίαν χρήσιμον τοῦ ἐγχειρήματος θερμὰ συγχαρητήρια ἐκφράζομεν τῷ κ. Π. Λέφᾳ διὰ τὰς γραφρὰς αὐτοῦ μεταφράσεις, ἡ ἀνάγνωσις τῶν ὁποίων πεποίθαμεν ὅτι θὰ παράσχῃ οὐχὶ ἀσήμαντον συμβολὴν εἰς τὴν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν διαμόρφωσιν τῆς νέας ἡμῶν γενεᾶς, τὴν διάθεσιν τοῦ εἶδέναι ἐξ εὐγενοῦς κληρονομικότητος ἔμφυτον ἔχούσης, δυναμένης ἄρα νὰ διαπλασθῇ ὑπὸ τὰς εὐνοϊκωτάτας συνθήκας.

Γ. Π.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτς, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος Μαυροβούνιος, ἄλλοτε καθάρσης τοῦ ρωσσικοῦ προξενείου Ἰάφας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ.μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Μαρίας Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτζ, τὸ γένος Νικολάου Καραμπουρούση, χριστιανῆς, ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὡσαύτως Μαυροβουνίας, κατοίκου Σισλῆ τοῦ Πέραν, ἐπὶ διαζυγίῳ. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28 ἰουνίου 1906.

ὁ προεδρεύων 2

† Ὁ Μέγας Πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ. 207 τῶν Δικονομ. Ὀθηγιῶν·

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί·

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 3595 καὶ ἀπὸ 14 ἰουνίου 1905 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Φωστήρας Εὐθυμίου Ἀποστόλου, κατὰ Εὐθυμίου Ἀποστόλου, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφιστάμενον γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου·

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ

Ἐπιτίθησι τῷ ἐναγομένῳ, ὡς ἡττηθέντι ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων, ἀνόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑξήκοντα τρία (ἀρ. 363) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 3

ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α'. γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 30

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 28 ΙΟΥΛΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΩΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἁγιασμὸς Κυριακῆς — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Πόλις καὶ ἐπισκοπὴ Ἄπρω — Ἐκ τῆς ἱστορίας τῶν μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου — Τὸ εὐαγγέλιον τ.. ἀποστόλου Παύλου — Ξέναι Ἐκκλησίαι — Δικαστικαὶ κλπ. * ειλίαι.

ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΑΡΓΙΑ ἀπό τινων ἐτῶν γίνεται θέμα ἄρθρων ἐν ἐφημερίσι καὶ διατριβῶν, ὧν λαμπροτέρα ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀπεδείχθη ἡ ἐν τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ «Παρνασσῷ» τῶν Ἀθηνῶν γενομένη τὴν 22 δεκεμβρίου λήξαντος ἔτους ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου δικηγόρου καὶ νομικοῦ συμβούλου κ. Ἀριστομένους Θεοδωρίδου. Τὸ ἀποτέλεσμα τῶν δημοσιεύσεων τούτων ἐμφαίνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐν ταῖς ἀποφάσεσι, ἃς λαμβάνουσι εἴτε συντεχνίαι τινες, εἴτε σωματεῖα περὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς ἡμέρας τῆς κυριακῆς. Ἀλλ' ἡ ἐκ τῶν γραφομένων ἐντύπωσις βλέπομεν ὅτι παρίσταται πάντοτε παροδικὴ, διότι αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται μὲν προθύμως καὶ πομπωδῶς, ἀθορύβως δὲ καὶ μετ' εὐκολίας εἰς τὴν λήθην παραπέμπονται. Μετὰ χαρᾶς ἀνηγγείλαμεν πρὸ πολλοῦ τὴν περὶ τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς κυριακῆς ἀπόφασιν τῶν ἐν Πάτραις ἑλληνικῶν ἐφημερίδων· ἐμάθομεν περὶ ὁμοίας ἀποφάσεως συντεχνίας τινος ἐν Διδυμοτείχῳ· καὶ ἠκούσαμεν κυφορουμένην ἐπιθυμίαν περὶ τηρήσεως κυριακῆς ἀργίας ἐν Ρόδῳ. Τὸ παρελθὸν ἐδίδαξεν ἡμᾶς περὶ τοῦ βραχυβίου τῶν τοιούτων ἀποφάσεων. Ἐν τούτοις ἀναγγέλλοντες καὶ ἐπαινοῦντες πᾶσαν τοιαύτην τάσιν, ἐλπίζομεν ὅτι ἀποφάσεις ἀλληλοδιάδοχοι περὶ κυριακῆς ἀργίας ἀδύνατον νὰ μὴ συντελέσωσιν εἰς τὴν παρ' ἡμῖν γενίκευσιν ἢ συστηματοποίησιν τοῦ θεσμοῦ τούτου, περὶ οὗ βλέπομεν ὅτι καὶ ἐν νομοθετικοῖς συμβουλίοις ἐν Εὐρώπῃ γίνεται συζήτησις καὶ σκέψις ὅπως ἐπιβληθῇ πᾶσιν ὑποχρεωτικῶς.

Μετὰ τῆς αὐτῆς εὐχαριστήσεως ἀναγγέλλομεν καὶ πάλιν, μανθάνοντες ἐξ ἐπιστολῶν ἰδιωτικῶν ὅτι καὶ ἐν Ἀγρινίῳ τοῦ νομοῦ Αἰτωλίας-Ἀκαρνανίας καθιερώθη ὑπὸ τῶν ἐργατῶν καὶ βιομηχάνων ἡ κυριακὴ ἀργία καὶ ἐν Αἰγίῳ τοῦ νομοῦ Ἀχαΐας. Ἐπίσης ἐν Πάτραις, ἐνεργείᾳ καὶ ποφάσει τῶν παντοιοπωλῶν καὶ τῶν ἀρτοποιῶν, ἐνεκρίθη νὰ ἁγιάζηται ὑπ' αὐτῶν ἡ κυριακή. Ἡ ἀπόφασις αὐτῶν οὐ μόνον ἐπιβάλλει τὸ κλείσι-

μον τῶν καταστημάτων κατὰ τὰς κυριακὰς ἀπὸ πρωΐας ἕως ἑσπέρας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐκκλησιασμὸν πάντων τῶν ἀποτελούντων τὰς γύρω συντεχνίας καὶ τὴν ἐν τῇ Σχολῇ τοῦ λαοῦ συνάθροισιν ἀπὸ τῆς 10-11 π. μ. τῆς κυριακῆς, ἔνθα μέλλουσι νὰ διδάσκωνται τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς χριστιανῶν καὶ πολιτῶν ὑπὸ λογίων τινῶν τῆς πόλεως Πατρῶν. Προθύμως ἀπεφάσισαν ἐπίσης ἵνα κατὰ κυριακὴν, ἐπὶ μίαν ὥραν μ.μ., ἀκροῶνται τοῦ θείου λόγου. Καὶ ὑπῆρχε μὲν ἐλπὶς ἐν τῇ πόλει τῶν πατρέων ὅτι τὸ καλὸν παράδειγμα τῶν δύο συντεχνιῶν τούτων θέλουσι μιμηθῆ καὶ ἕτεροι βιομήχανοι καὶ χειρώνακτες, ὅπως οὕτω σὺν τῷ χρόνῳ καθιερωθῇ ὁ ἁγιασμὸς τῆς κυριακῆς ἐπιβαλλόμενος εἴτα καὶ διὰ νόμου· ἀλλ' οὐδεὶς τῶν γραφόντων ἡμῖν βεβαιοῖ νῦν ἂν ἐλπὶς ὑπάρχῃ περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀποφασισάντων τηρήσεως τῶν κοινῇ παραδεκτῶν γενομένων.

Θερμὴν διατυποῦμεν εὐχὴν ἵνα τηρηθῇ ἐπὶ μακρὰν ἀμείωτος ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν κυριακὴν ἀργίαν, ἀλλ' οὐδαμῶς ἀρκοῦσιν αἱ εὐχαί. Προτροπὰς πρὸς ἄνδρας ὥριμον τὴν ἡλικίαν ἔχοντας κρίνομεν περιττάς. Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ λαβόντες τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ἐβασάνισαν τὸ θέμα προηγουμένως, συνεζήτησαν ἐπαρκῶς καὶ προέβησαν εἰς τὴν ἀπόφασιν. Τὸ ἔργον αὐτῶν τοὐντεῦθέν ἐστι νὰ διδάξωσι διὰ πραγμάτων ὅτι ὁ ἁγιασμὸς τῆς κυριακῆς δυνατὸν νὰ καθιερωθῇ παρ' ἡμῖν καὶ νὰ συστηθῇ πᾶσιν, ὡς θεσμὸς οὐχὶ ἐπιζήμιος ὑλικῶς, ἀλλὰ μάλιστα καὶ ἐπωφελὴς ἠθικῶς τε καὶ σωματικῶς. Τὸ παράδειγμα μεγάλου μέρους πολιτῶν «μνησθέντων ἁγιάζειν τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων», ἀπεχόντων ἀπὸ πάσης ἐμπορικῆς τύρβης, πληρούντων τοὺς ἱεροὺς τοῦ Ὑψίστου ναοὺς, ἀκροωμένων μαθημάτων ὠφελίμων, διδασκομένων τὸν θεῖον λόγον καὶ νόμον, ἀποτελούντων δὲ τοιούτῳ τρόπῳ μεγάλην χριστιανικὴν οἰκογένειαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας δυνατὸν νὰ λείπωσι βίαια πάθη καὶ συγκρούσεις οὐχὶ ἀδελφικαὶ, τὸ παράδειγμα τοῦτο δυνατὸν νὰ μιμηθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ τῶν πολιτῶν. Ἔργον τῶν διδασκόντων ἄριστον, ἔργον τῶν κληρικῶν βέλτιστον ἦθελεν εἶναι νὰ ἐμψυχώσωσι τὴν ἐν ταῖς ἀποφάσεσι ταύταις ἀδιάσειστον ἐμμονήν. Ἄνθρωπος εὖ φρονῶν, ἐάν, μετὰ σκέψιν ὥριμον, λάβῃ μίαν ἀπόφασιν οἱανδήποτε κοινῇ κρινομένην ὠφέλιμον, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τὴν ἀπόφασιν, πολλῷ περισσότερον ὅταν ἡ ἀποφασις αὕτη παρέχῃ αὐτῷ σωματικὴν καὶ ψυχικὴν ἀνάπαυσιν ἀπὸ πόνων καὶ καμάτων διὰ μίαν ἡμέραν μεταξὺ τῶν ἑπτὰ τῆς ἑβδομάδος.

Ἀλλ' οἱ τὴν ἀπόφασιν ταύτην λαμβάνοντες πρέπει νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν, ὅτι καὶ πρὸς τὸν ὅμοιον αὐτοῖς φέρονται κατὰ τοιοῦτον τρόπον μετὰ φιλαδελφείας, παρέχοντες καὶ εἰς αὐτὸν μίαν ἡμέραν ἀναπαύσεως, ἀκροάσεως τοῦ θείου λόγου, συνεντεύξεως ἐν ἀναγνωστηρίοις, ἐν ναοῖς, ἐν ἀναστροφαῖς ψυχαγωγικαῖς. Οἱ κύριοι δύνανται νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι περιποιούμενοι τοὺς ἐργάτας ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἐργάζονται συμφερόντων, ἀφοῦ καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς παρ' ἡμέραν καταπονουμένους δίδουσι τοιουτοτρόπως βραχὺν χρόνον πρὸς ἀνάκτησιν ἐξαντλουμένης ἢ καταβαλλομένης σωματικῆς ἀκμῆς καὶ δυνάμεως. Οὕτω θέλουσιν αἰσθάνεσθαι καὶ τὴν ἐνδόμυχον χαρὰν ὅτι ὑπεβάστασαν τὴν ὑγείαν τοῦ ὁμοίου, ὅστις ἐργαζόμενος ὑπὲρ αὐτῶν δέον νὰ ἀπολαμβάνῃ περιποιήσεως καὶ στοργῆς πολλῷ περισσοτέρας βεβαίως τῆς εἰς τὰ ὑποζύγια χορηγουμένης. Καὶ οἱ μὲν ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι χριστιανοὶ, κατὰ τὸν θεῖον Ἰουστῖνον, διένεμον ἐλεημοσύνας τῷ πάσχοντι καὶ τῷ πτωχῷ κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν κυριακῶν, ἀποστολικὸν φυλάττοντες παράγγελμα (Α' Κορινθ. ιστ', 2) «κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν, παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρίζων, ὅ,τι ἂν εὐοδῶται». Τίς δὲ μείζων ἐλεημοσύνη ἢ ἡ περιποίησις τῆς ὑγείας καὶ τῆς σωματικῆς εὐεξίας τῶν ὑπὲρ πλουτισμοῦ ἡμῶν ἐργαζομένων; Ὁ ἀδιαφόρως πρὸς τὸν ὅμοιον φερόμενος, ὁ πρὸς τοὺς πόνους τοῦ πλησίον ἀνάλγητος, ὁ μεῖζον τοῦ λογικοῦ τὸ ἄλογον ἀγαπῶν δημιούργημα παριστᾷ ἑαυτὸν ἑστερημένον αἰσθήματος καὶ φρονήσεως φιλάδελφον δ' ἔργον ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ τῆς κοινωνικῆς ἡμῶν ἀναστροφῆς καὶ πολιτείας οἱ δυνάμενοι καὶ ἀνεπτυγμένοι θέλουσι πράξει διδάσκοντες τοὺς ἀστοιχειώτους ὅτι ἀνάπαυσις μιᾶς ἡμέρας εὐαρεστεῖ τῷ Δημιουργῷ, εὐαρεστεῖ δὲ καὶ τῷ δημιουργήματι, εἴτε κύριος τυγχάνει, εἴτε ὑπηρέτης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἐν τῇ χθεσινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἀπεφασίσθη νὰ προσκληθῶσι μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ μετατεθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Ἰωαννίνων τέως

Πισσιδείας κ. Γερασίμου καὶ τοῦ πρὸς Κύριον ἐκδημήσαντος Τραπεζοῦντος κυροῦ Κωνσταντίου, οἱ σεβ. μητροπολῖται Πελαγονίας κ. Ἰωακεὶμ καὶ Ἰκονίου κ. Ἀθανάσιος.

Θεολογικὴ Σχολή.—Προτάσει τῆς ἐφορίας τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, διωρίσθη συνοδικῶς διευθυντὴς αὐτῆς ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μελενίκου κ. Εἰρηναῖος, εὐδοκίμως ἄλλοτε διδάξας, μέχρι πρὸ τριετίας, ἐν αὐτῇ.

Ὀρφανοτροφεῖον Θηλέων Σινιόσογλου. —Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τοῦ Ὀρφανοτροφείου τῶν θηλέων, ἀντὶ τοῦ ἀειμνήστου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου, διωρίσθη συνοδικῶς ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Νικόλαος.

Ἡγεμονία Σάμου. – Τῇ κυριακῇ προσῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἡ Α. Ἁγ. ὁ νέος ἡγεμὼν τῆς Σάμου Κωνσταντῖνος ἐφέντης Καραθεοδωρῆ, τῇ δὲ τρίτῃ ὁ τέως ἡγεμὼν ἐξοχ. Ἰωάννης Βιθυνὸς ἐφέντης, ὃν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο πρότερον ὁ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιάκονος. — Ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο χθὲς ἀμφοτέρους.

Ἐξαρχία Μετζόβου.—Κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ἱερᾶς Συνόδου συνεδρίαν ἐπεκυρώθησαν αἱ ἐκλογαὶ τῶν νέων ἐπιτρόπων καὶ τῶν ἐφόρων τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας Μετζόβου.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ τρίτῃ, 25 λήγοντος, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τῷ τὴν ὀνοματικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ τῶν ἀνατολικῶν ἀρμενίων κ. Μαλαχίᾳ τὰς συγχαρητικὰς ἀδελφικὰς αὐτοῦ προσρήσεις καὶ εὐχὰς διὰ τοῦ πανοσιολγ. Μ. πρωτοσυγκέλλου.

Ἅγιον Ὄρος. —Χθὲς, ἑορταζούσης τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος, ἡ Α. Θ Π. πῦξατο τηλεγραφικῶς αὐτῇ τὰ δέοντα διαβιβάσας ἅμα καὶ τῷ ἐνταῦθα ἀντιπροσώπῳ τῆς μονῆς τὰς πατρικὰς εὐχὰς αὐτοῦ διὰ τοῦ ἱερολγ. δευτερεύοντος. — Τῇ 22 τοῦ μηνὸς τούτου, ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Σίμωνος Πέτρας, πανηγυριζούσῃ ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῆς ἁγίας ἰσαποστόλου Μαρίας Μαγδαληνῆς, ἧς τίμιον κατέχει λείψανον, προεχειρίσθη ἀρχιμανδρίτης ὑπὸ τοῦ παν. μητροπολ. πρώην Σωζοαγαθοπόλεως, εὐμενείᾳ καὶ ἀδείᾳ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου,ὁ πανοσιολ. ἡγούμενος αὐτῆς κ. Ἰωαννίκιος.— Ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ μηνὸς τούτου διέτριβεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, χάριν ὑποθέσεων τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ μονῆς, ὁ πανοσιολ. ἡγούμενος τῆς τοῦ Γρηγορίου κ. Ἰάκωβος.—Ἀφίκετο εἰς Ἅγιον Ὄρος τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἐκ Σμύρνης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μιτυλήνης κ. Κύριλλος ἐπὶ προσκυνήσει τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς σεπτῶν κειμηλίων.

Ἐκκλησιαστ. Μουσική. — Κατὰ τὰς δύο τελευταίας γενικὰς συνεδρίας τοῦ παρ'ἡμῖν Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου, ἐγκριθείσης τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, τὸ ἔργον ἀνετέθη εἰς ἐπιτροπείαν ἐξαμελῆ. Συνελθοῦσα αὕτη ἐν 5 πολυώροις συνεδριάσεσι συνεπλήρωσε τὴν ἀναθεώρησιν πολλὰς ἀφαιρέσασα τῶν ἀπραγματοποιήτων ἐπαγγελιῶν τοῦ τέως ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ, καθορίσασα αὐστηρῶς τὰ περὶ σπουδῶν καὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς σχολῆς, τὰ περὶ ἀσφαλίσεως τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῶν ἱεροψαλτῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπης καὶ τὰ περὶ ταμείου συντάξεων.

Μητρόπολις Σμύρνης. — Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ λαμπροῦ σωματείου τῆς Σμύρνης «Εὐσεβείας» ὅπερ ἀνέλαβε τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐνοριακοῦ κλήρου τῆς πόλεως ταύτης, ὁ φιλογενὴς κ. Περ. Λουκᾶς προσήνεγκε 50 λίρας, ἐμψυχῶν οὕτω τὸ θεάριστον ἔργον τῆς Ἀδελφότητος ταύτης, ὅπερ ἔδει νὰ εὕρῃ πλείστους ὅσους τοὺς ὑποστηρικτὰς παρὰ τῇ εὐσεβεῖ κοινότητι τῆς ἐν Ἰωνίᾳ μεγάλης πόλεως.

Μητρόπολις Σερρῶν.—Διέμενεν ἐν Θεσσαλονίκῃ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, χάριν ὑποθέσεων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σερρῶν κ. Γρηγόριος.

Ἐπισκέψεις. — Χθὲς ἡ Α. Θ. Θ. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπεσκέψατο τὸν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Ἁγιοταφιτικῷ Μετοχίῳ διαμένοντα πανιερ. ἀρχιεπίσκοπον Φιλαδελφείας κ. Σωφρόνιον. — Τὴν Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο προχθὲς ἡ Α. Ἐξ. ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰ. Γρυπάρης, ὃν ἐξ Ἑσπερίας ἐπανελθόντα τῇ παρελθούσῃ ἑβδομάδι ἐπεσκέψατο, κατ' ἐντολὴν πατριαρχικὴν, ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, ἑρμηνεύσας τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ προσρήσεις.

Λόγιοι παρ' ἡμῖν ξενιζόμενοι — Διατρίβουσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ἀπὸ ἓξ ἡμερῶν ὁ διευθυντὴς τῆς ἐν Καισαρείᾳ Ἱερατικῆς Ῥοδοκανακείου Σχολῆς πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Νεόφυτος Εὐαγγελίδης — ὁ διδάκτωρ καὶ καθηγητὴς τῶν ἱερῶν ἐλλογ. κ. Δ. Χατζηδανιὴλ, προσερχόμενος ἐκ Βάρνης, ἔνθα ἐπὶ πολυετίαν

εἰργάσθη μετὰ φιλογενείας — καὶ ὁ ἐν Πετρουπόλει καθηγητὴς καὶ τμηματάρχης ἐν τῇ αὐτοκρατορικῇ βιβλιοθήκῃ κ. Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεύς, Μ. ὑπομνηματογράφος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας. — Ἐπίσης ἀπό τινων ἑβδομάδων παραπιδημεῖ ὁ ἀλλόγυμ. καθηγητὴς τοῦ πανεπιστημίου τῆς Ὀδησσοῦ κ. Συνάδης Παπαδημητρίου. — Ἀπῆλθε δὲ εἰς Θεσσαλονίκην, βραχὺν χρόνον διαμείνας παρ' ἡμῖν, ὁ ἱερολογ. διάκονος κ. Στέφανος Νούκας διευθυντὴς τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Μαρασλείου Λυκείου.

Σωματεῖα. — Κατὰ τὴν γενομένην χθὲς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνιδρίαν τοῦ Ἱστορικοῦ Τμήματος τῆς Μεσαιωνολογικῆς Ἑταιρίας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Α. Μυστακίδου, ἀνεγνώσθησαν μέρη τινὰ τῆς περὶ πόλεως καὶ ἐπισκοπῆς Ἄπρω διατριβῆς τοῦ ἐλλογίμου διευθυντοῦ τῆς ἐν Ραιδεστῷ ἑλληνικῆς σχολῆς καὶ μέλους ἀντεπιστέλλοντος κ. Γ. Ι. Ἀκμπουτιάδου, ἣν αἰτήσει τοῦ συγγραφέως ἐκδίδομεν ἐν τῷ παρόντι τεύχει.

Κοινότης Κυδωνιῶν. — Κατ' ἀλληλογραφίαν ἐκ Κυδωνιῶν πρὸς τὴν «Νέαν Σμύρνην», εἰσαχθέντος ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τῶν Κυδωνιῶν τοῦ μαθήματος τῆς γεωργίας μετὰ πρακτικῶν ἀσκήσεων τῶν μαθητῶν, ἡ ἐφορία τῶν σχολείων, μεριμνῶσα περὶ ἐξευρέσεως ἐδάφους καλλιεργησίμου οὐ μακρὰν τῆς πόλεως, περιέχοντος καὶ ποσότητα ὕδατος πρὸς ἄρδευσιν, ὅπως οἱ μαθηταὶ γυμνάζωνται ἐν αὐτῷ καὶ πρακτικῶς εἰς τὴν γεωργίαν, ἀπετάθη πρὸς τοὺς ἀξιοτίμους Ἀδελφοὺς Κ. Πανταζοπούλου ζητοῦσα νὰ παραχωρήσωσιν αὐτῇ ἐπὶ ἐνοικίῳ κῆπον ἰδιόκτητον σχεδὸν ἐντὸς τῆς πόλεως κείμενον παρὰ τὸ νοσοκομεῖον. Οἱ φιλοπόλιδες ἀδελφοὶ Πανταζόπουλοι, βοηθοῦντες εἰς τὰς πρακτικῶς ὠφελίμους ταύτας σπουδὰς τῷ ἔργῳ τῆς ἐφορίας, ἐδωρήσαντο τὸν κῆπον τοῦτον, οὗ ἡ ἀξία ὑπολογίζεται εἰς διακοσίας τουρκικὰς λίρας, εἰς τὰ σχολεῖα Κυδωνιῶν ὅπως χρησιμεύσῃ, δι' ὃν ἐζητήθη σκοπόν. — Ἐκ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος μανθάνομεν ὅτι, εἰς μνήμην τῆς ἀποβιωσάσης αὐτοῦ μητρός, ὁ ἀξιότιμος κ. Γ. Μαλέλης ἐδωρήσατο εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς ὀρθοδόξου κοινότητος πεντήκοντα λίρας τουρκικάς. Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφὸς τοῦ δωρητοῦ κ. Ι. Μαλέλης ἐδωρήσατο προηγουμένως πρὸς διδασκαλίαν τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὑπὲρ τὰς χιλίας τουρκικὰς λίρας.

Μνημόσυνον. — Τῇ προσεχεῖ κυριακῇ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ τελεῖ τὸ τεσσαρακονθήμερον ἱερὸν μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κυροῦ Κωνσταντίου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας πανιερ. κ. Σωφρόνιος ἀφίκετο τῇ δευτέρᾳ εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν προερχόμενος ἐξ Ἱεροσολύμων.

Σχολὴ γλωσσῶν Ἰόππης. — Περὶ τῆς σχολῆς ταύτης, ἧς αἱ ἐξετάσεις ἐγένοντο τῇ 25 παρελθόντος ἰουνίου, ἐν τῇ σμυρναϊκῇ «Ἀμαλθείᾳ» ἐδημοσιεύθη πρό μιᾶς ἑβδομάδος ἔκθεσις τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς ἱερομονάχου κ. Παντελεήμονος Ἀθανασιάδου. Ἐκ ταύτης ἐμάθομεν ὅτι ὑπὸ ἐννέα διδασκάλων διδάσκονται ἡ γαλλική, ἡ ἀραβικὴ καὶ ἡ ἀγγλικὴ (ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ), ἡ τουρκική, ἡ ἑλληνικὴ (ὑπὸ τριῶν), τὰ θρησκευτικὰ ἀραβιστί, καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ μουσική, καὶ ὅτι μαθηταὶ καὶ διδάσκαλοι μετὰ ζήλου τὸ καθῆκον αὐτῶν ἐξεπλήρωσαν· εἰσήχθησαν «δημόσια μαθηματικαὶ διαλέξεις» εἰς πάσας τὰς διδασκομένας γλώσσας· ἐπίσης ἐδιδάχθη ἡ ἐμπορικὴ γεωγραφία καὶ ἡ ἐμπορικὴ ἀριθμητική, εἰσαχθήσεται δὲ κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος ἡ λογιστικὴ καὶ καταστιχογραφία καὶ τὸ ἐμπορικὸν δίκαιον, τῆς σχολῆς τῶν γλωσσῶν ἀποβαινούσης οὕτως ἐμπορικῆς. Οἱ μαθηταὶ κατὰ τὸ λῆξαν πρῶτον ἔτος ἀπὸ τῆς συστάσεως ἦσαν 140.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Πατρῶν. — Ἐγένετο τῇ 9 τοῦ μηνὸς τούτου τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου πτωχοκομείου τοῦ ἐκτὸς τῆς πόλεως ἱδρυθέντος διὰ τῶν χρημάτων, ὅσα ἀπήνεγκεν ἡ πώλησις τοῦ ἐντὸς τῆς πόλεως κτιρίου. Ἐν τῇ συγκινητικῇ τελετῇ τῶν ἐγκαινίων ἐξεφώνησε λόγον ὁ πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ κοινωφελοῦς ἱδρύματος κ. Α. Φραγγόπουλος πρὸς ὃν ἀπήντησεν ὁ δήμαρχος Πατρῶν κ. Δ. Βότσης, εὐχαριστήσας συγχρόνως ἐκ μέρους τῆς πόλεως πᾶσι τοῖς εἰς τὴν ἵδρυσιν τοῦ φιλανθρωπικοῦ καθιδρύματος συνδραμοῦσι. Τὸ συνελθὸν ἐν τῇ ἑορτῇ φιλάνθρωπον ἄθροισμα συνεκινήθη μέχρι δακρύων ὅτε εἷς δημοτικὸν ἄλλοτε δημόσιον ἀγορητὴν καὶ τρόφιμον τοῦ Πτωχοκομείου τὸν κ. Ἰλ. Συνοδινόν, ἀπὸ τοῦ ἐξώστου τοῦ καθιδρύματος, ἑαυτὸν ὡς παράδειγμα ἔχοντα καὶ παριστῶντα ἐμπραγμάτως πῶς ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ ναυαγεῖ καὶ πῶς περιθάλπουσιν αὐτὸν οἱ ἐν τῇ κοινωνίᾳ φιλάνθρωποι. — Ἡ ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπὴ Πατρῶν ἀντικατέστη διὰ τῶν αἰδεσ. ἱερέων κκ. Ἀμπρου Γεωργακοπούλου οἰκονόμου, σεβαστοῦ καὶ εὐπαιδεύτου κληρικοῦ, τοῦ ὑπέργήρου Διονυσίου Θειοχάρη καὶ τοῦ δι' ἀσθένειαν ἐν τῇ μονῇ Ὁμπλοῦ διατελοῦντος παπ' Ἀργυρίου.

(συνέχειαν ἴδε ἐν σελίδι 372).

ΠΟΛΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΠΡΩ

(Συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μητροπόλεως Ἡρακλείας).

Ἡ πόλις Ἄπρος, ἐν τῷ τμήματι τῆς ἐπαρχίας Εὐρώπης κειμένη, εἶνε μία τῶν μεσογείων καὶ πολυπληθεστάτων πόλεων τῆς Θράκης σπουδαίον διαδραματίσασα πρόσωπον κατὰ τὴν μεσήλικα τοῦ ἔθνους ἱστορίαν.

Τὸ ὄνομα αὐτῆς φέρεται παρηλλαγμένον ὑπὸ τῶν διαφόρων ἱστορικῶν καὶ χρονογράφων· διότι οἱ μὲν αὐτῶν Ἄπρον ἢ Ἄπρων ἀρσενικῶς ὀνομάζουσιν, οἱ δὲ Ἄπρον, θηλυκῶς, ἔνιοι δὲ καὶ πληθυντικῶς τοὺς Ἄπρους.

Καὶ ὁ μὲν Πλίνιος ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ ἱστορίᾳ θεωρεῖ αὐτὴν ὡς ἀποικίαν ρωμαϊκὴν[1], ὁ δὲ Κωδινὸς ὡς οἰκιστὴν αὐτῆς ἀναφέρει τὸν Ἄπρον, πενθερὸν τοῦ Κάρου ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων τῆς Ρώμης ἀκμάσαντα[2]. Περὶ δὲ τὰ τέλη τοῦ Δ΄ μ. Χ. αἰῶνος, κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐπὶ τὴν Θρᾴκην ἐπιδρομὴν τῶν Γότθων καὶ Οὔννων καταστρέφεται καὶ αὕτη μετὰ καὶ πλείστων ἑτέρων πόλεων, ἀνεκτίσθη ὑπὸ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου καὶ ἀπὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ μετωνομάσθη **Νέα Θεοδοσιούπολις.** Ἀλλὰ τὸ νέον τοῦτο ταχέως ἐλησμονήθη καὶ εἰς ἀχρηστίαν περιέπεσεν, ἀντ' αὐτοῦ δ' ἐπεκράτησε καὶ αὖθις τὸ ἀρχαῖον. Μόνοι δὲ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς ἐξακολουθοῦσι μέχρι τοῦ Ι΄ αἰῶνος Θεοδοσιούπολιν αὐτὴν ἀποκαλοῦντες, ἐνῷ ἤδη ὁ κατὰ τὸν στ΄ μ. Χ. ἀκμάσας Προκόπιος καὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ Ἄπρον αὐτὴν ὀνομάζουσι.

Περὶ τῆς θέσεως δὲ τῆς πόλεως ταύτης οὐ σμικρὰ παρατηρεῖται διαφωνία παρὰ τοῖς ἱστορικοῖς καὶ γεωγράφοις. Οὕτως· ὁ μὲν Πλίνιος, ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, τοποθετεῖ αὐτὴν παρὰ τὸν Μέλανα ποταμόν, ὅστις ἐκ τοῦ Κουροῦ δὰγ πηγάζων ἐκβάλλει εἰς τὸν ὁμώνυμον κόλπον τὸν καὶ Σάρον ἀποκαλούμενον. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν φαίνεται ἀληθὲς ὡς ἐκ τῶν περὶ τὴν πόλιν ταύτην διαβραματισθέντων εὐχερῶς δύναταί τις νὰ πεισθῇ. Ἕτεροι δὲ ὡς ὁ Lupie καὶ αὐτὸς ὁ Κεῖπερτ κατ' ἀρχὰς καὶ ἄλλοι τοποθετοῦσιν αὐτὴν, ἐσφαλμένως ἐπίσης, παρὰ τὸ 21 περίπου χιλιόμετρον πρὸς Δ. τῆς Ραιδεστοῦ κείμενον τουρκικὸν χωρίον Ἰνεδζικ. Ἐνταῦθα ἀληθῶς σώζονται πολλὰ λείψανα ἀρχαίας πόλεως. Ἀλλ' ἔκ τινος ἐπιγραφῆς, ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ἀνευρεθείσης καὶ ὑπὸ πολλῶν λογίων ἀναγνωσθείσης, ἐγένετο γνωστὸν τὸ ἀρχαῖον τῆς πόλεως ἐκείνης ὄνομα, ὅπερ ἦτο Ἱεράπολις, ἥτις κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀντικατέστησε τὸ Νέον Τεῖχος[3]. Ὥστε οὐδὲ ἐν τῇ θέσει ταύτῃ ἠδύνατο νὰ κεῖται ἡ Ἄπρος. Πολὺ ὀρθότερον δὲ ὁ Κεῖπερτ μεταβαλὼν γνώμην, ἐν τῷ δαπάνας τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου Στερ. Ζαρειροπούλου ἐκδοθέντι ἱστορικῷ γεωγραφικῷ πίνακι τοῦ Ε΄ αἰῶνος, τοποθετεῖ τὴν Ἄπρον ἐπὶ τῆς μεγάλης στρατιωτικῆς ὁδοῦ, ἥτις καὶ Ἐγνατία ἐκαλεῖτο, μεταξὺ Γορέλλων καὶ Ραιδεστοῦ. Ἐὰν δὲ Γάρελλα ἢ Γορίλλη εἶνε τὰ Μάλγαρα, ἕπεται ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ Ἄπρος ἔκειτο ἐν ᾗ σήμερον κεῖται θέσει τὸ τέσσαρας περίπου ὥρας μακρὰν τῆς κωμοπόλεως ταύτης καὶ ἐπὶ τῆς εἰς Ραιδεστὸν ἀγούσης ἀρχαίας ὁδοῦ κείμενον τουρκικὸν χωρίον Κερμιέν.

Τὸ χωρίον τοῦτο, ἐφ' ὑψηλῆς καὶ ἀπόπτου θέσεως κείμενον ὡς σκοπιὰ ἢ φάρος, ἔχει μεγίστην σπουδαιότητα ὑπὸ στρατιωτικὴν ἔποψιν, καὶ ἐκμίζεται διὰ τὸ λαμπρὸν αὐτοῦ κλίμα καὶ τὰ ἄρθονα καὶ ἀξιολογώτατα πόσιμα ὕδατα, οὐ πρὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἦτο κεκαλυμμένη ἅπασα ἡ εὐρεῖα περιοχὴ αὐτοῦ ὑπὸ ἀπεράντων δασῶν. Μέχρι τῆς σήμερον ἔτι σώζονται ἐρείπια τῶν ἀρχαίων τῆς πόλεως τειχῶν, συντρίμματα δὲ ἀγαλμάτων, ἀναγλύφων καὶ ἐνεπιγράφων λίθων εἶνε κατακεχωσμένα ἐν τοῖς τοίχοις τῶν οἰκιῶν, ὧν ἡ περιγραφὴ καὶ μελέτη διὰ πολλοὺς λόγους τό γε νῦν μοι εἶναι ἀδύνατος. Πρὸ πενταετίας δὲ ἀνευρέθησαν ἀγάλματά τινα καὶ ἀνάγλυφα ἄξιολογα καὶ ἐνεπίγραφοι λίθοι. Πάντα ταῦτα τὰ κειμήλια, ἀπεστάλησαν εἰς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει αὐτοκρατ. Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον. Μιᾶς μόνης ἐπιγραφῆς ηὐτύχησα ν' ἀνεύρω παρά τινι λογίῳ φίλῳ μου ἐν Μαλγάροις πιστὸν ἀντίγραφον, ἔχον ὧδε·

ΝΘΑΚΑΤΑΚΗΤΕ Ω ΤΗΣ
ΑΚΑΡΙΑΣ ΜΝΗΜΗΣ ΒΟΡΑ
ΙΔΗΣ ΥΕΙΟΣ ΠΑΥΛΟΥ ΤΡΙ
ΒΟΥΝΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑ Η
Μ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΩ ΜΑ
ΝΑΙΣΕΙ

Ἡ ἱστορία τῆς πόλεως ταύτης, ὡς καὶ τῶν πλείστων θρᾳκικῶν πόλεων, ὑπὸ ἐρεβώδους καλύπτεται σκότους, οὐδεὶς δὲ τῶν ἡμετέρων καὶ ξένων ἱστορικῶν καὶ γεωγράφων ἠξίωσεν, ἐφ' ὅσον ἐμοὶ γνωστόν, ὅπως ἰδιαιτέρως ἀσχοληθῇ περὶ αὐτῆς, καὶ διὰ τῆς δᾳδὸς τῆς ἐπιστήμης διαφωτίσῃ ἡμᾶς, πιστὴν εἰκόνα τῆς

1 Πλινίου Φυσ. Ἱστορ. IV, XI.

2. Κωδινός· «Θεοδοσιούπολις ὁ νῦν Ἄπρω. παρὰ τοῦ Ἄπρου πενθεροῦ Κάρου κτισθεῖσα.

3. Ξενοφ. Κύρ. Ἀναβ Ξ΄ 5. 8.

ἱστορίας αὐτῆς, ὡς διὰ καλειδοσκοπίου, παρουσιάζων ἡμῖν. Τὸ ἔργον τοῦτο ἀναλάβομεν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν δυνάμεων νὰ πράξωμεν ἡμεῖς, ἀπὸ δύο δὲ ἤδη δεκαετηρίδων ἀριερώσκμεν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς ἡμῶν εἰς τὴν διευκρίνησιν τῆς ἱστορίας διαφόρων θρᾳκικῶν πόλεων καὶ τὴν σύμπηξιν μονογραφιῶν, τοῦτο μὲν ὡς καθῆκον ὀφειλόμενον πρὸς τὴν γεννήσασαν καὶ θρέψασαν ἡμᾶς παλαίφατον ταύτην χώραν, τοῦτο δέ, ὅπως παράσχωμεν ἀφορμὴν τοῖς πολλῷ ἡμῶν ἱκανωτέροις καὶ πλείονα μέσα καὶ χρόνον διαθέτουσι φιλομούσοις ὁμογενέσιν, ὅπως, εἰς παρακλησίας μελέτας ἐπιδιδόμενοι, γενναιότερα ἔργα εἰς φῶς ἄγωσι πρὸς κλέος μέγα καὶ ὄφελος καὶ ἐκυτῶν καὶ τῆς ἀγαπητῆς ἡμῶν πατρίδος.

*

Εἴδομεν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ πόλις Ἄπρος, ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἀποικισθεῖσα κατὰ τὸν Α΄ μ. Χ. αἰῶνα, κατεστράφη μετὰ πλείστων ἑτέρων πόλεων καὶ κωμῶν τῆς Θρᾴκης καὶ Μακεδονίας ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν Δ΄ αἰῶνα ἐπιδραμόντων τὰς χώρας ταύτας ἀγρίων στιρῶν τῶν Γότθων καὶ Οὔννων, ἀνεκτίσθη δὲ ὑπὸ τοῦ ἀπελάσαντος τοὺς βαρβάρους τούτους ἀπὸ τοῦ βυζαντινοῦ κράτους αὐτοκράτορος Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, μετονομασθεῖσα ἀπ' αὐτοῦ Νέα Θεοδοσιούπολις. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἤκμαζε τὸ κράτος καὶ αὐτοκράτορες ἐπιφανεῖς, κοσμοῦντες τὸν περίβλεπτον θρόνον, ἐπεβλλον διὰ τῆς ὑλικῆς καὶ πνευματικῆς τοῦ γένους ἡμῶν ὑπεροχῆς σεβας εἰς τε τοὺς γείτονας ἡγεμόνας καὶ εἰς τοὺς πανταχόθεν εἰσελκύοντας εἰς τὸ κράτος πολυωνύμους ἐχθρούς, ἡ Ἄπρος μετὰ τῶν λοιπῶν μεσογείων τῆς Θρᾴκης πόλεων ἀπήλαυε τῆς ποθητῆς εἰρήνης καὶ εἰς πολυανθρωπίαν καὶ πλοῦτον ἐπέδιδεν. Κατὰ δὲ τὸν ς΄ αἰῶνα, διαταραχθείσης τῆς ἡτυχίας ὑπὸ τῶν ἐπιδραμόντων τὴν Θρᾴκην βουλγάρων καὶ οὔννων, ὁ αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανὸς Α΄ ἐπεμψε πρὸς ἀσφάλειαν τῆς Ἄπρου φρουρὰν ἐκ μισθοφόρων λογγοβάρδων[1]. Εἰς αὐτὴν δὲ ὡς εἰς ἄσυλον κατέφευγον ὅσοι τῶν ὁμοεθνῶν τούτων ἦσαν δυσαρεστημένοι κατὰ τῆς κυβερνήτεως καὶ νεωτέρων πραγμάτων ἐρασταί. Οὕτως ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Προκοπίου, ὅτι ὁ Γόκας, γότθος ἀνήρ, πάλαι θορυβώδης, θωμειδὴς δὲ καὶ ἄγαν δραστήριος, ἐξορισθεὶς διὰ τὰ κακουργήματα αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος εἰς Αἴγυπτον, κατώρθωσε μετά τινα ἔτη νὰ τύχῃ ὑφηλῆς εὐνοίας καὶ οὕτω νὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς βοζάντιον. Δι' ἀγνωμοσύνης δ' ἀνταμείβων τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὰς πρὸς αὐτὸν εὐεργεσίας τοῦ Ἰουστινιανοῦ, διωργάνωσε συμμορίαν ἀθλίων τυχοδιωκτῶν ἐν αὐτῇ τῇ πρωτευούσῃ, καὶ καταφυγὼν εἰς Ἄπρον ἐλυμαίνετο τὰ μέρη ἐκεῖνα. Σὺν αὐτοῖς δὲ κατελέγετο καὶ ὁ λογγοβάρδος Ἰλδιγισάλ, ὃν ὁ μὲν αὐτοκράτωρ ἐν τοῖς μάλιστα ἐτίμα, ἐμίσει δὲ θανασίμως ὁ ἀρχηγὸς τῶν ξένων μισθοφόρων Αὐδουῖνος.

Κατὰ τὰ 814, ἐπὶ Λέοντος τοῦ Ἀρμενίου, ὁ ἡγεμὼν τῶν βουλγάρων Κροῦμμος διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ἐπιδραμὼν τὴν Θρᾴκην ἐκυρίευσε πάντα σχεδὸν τὰ ἐν αὐτῇ φρούρια μικρά τε καὶ μεγάλα, ὡς τὸ τῶν Ἀθύρων, Σηλυβρίας, μικρᾶς Νικαίας, Δεβελτοῦ, Δκώνης, Ραιδεστοῦ καὶ δὴ καὶ αὐτὸ τὸ ὀχυρώτατον καὶ ἀπόρθητον θεωρούμενον φρούριον τῆς Ἀδριανουπόλεως, κατισχύσας τῆς ἡρωϊκῆς φρουρᾶς διὰ τοῦ πανδαμάτορος λιμοῦ. Ἐννοεῖται νῦν οἰκόθεν, ὅτι ἡ Ἄπρος δὲν ἠδύνατο νὰ περισωθῇ, ἀλλ' ἔλαβε καὶ αὐτὴ, δυστυχῶς, σκληρὰν πεῖραν τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας. Ἀποθανόντος τοῦ Κροῦμμου τῷ 814 παρὰ τὴν Ἀρκαδιούπολιν (Λουλὶ-Βουργάζ), ἀπεδιώχθησαν πανταχόθεν οἱ βούλγαροι καὶ ἐπὶ 90 περίπου ἔτη δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐπιχειρήσωσιν εἰς τὸ βυζαντινὸν κράτος ἐπιδρομάς.

Αὖται δ' ἀνενεώθησαν κατὰ τὸν Ι΄ αἰῶνα ἐπὶ τοῦ ἐμπειροπολέμου ἡγεμόνος τῶν βουλγάρων Σιμεών, καὶ συνεχίσθησαν ὑπὸ τῶν ῥώσσων, ὁδηγουμένων ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν τσάρου Σβιατοσλάβου τῷ 970, ὅτε τὰ πάνδεινα ἔπαθεν ἡ ὑπαίθρος χώρα· ἀλλ' αἱ ὀχυραὶ πόλεις διέφυγον τὸν ὄλεθρον, τοὐλάχιστον αἱ πλείσται ἐξ αὐτῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ Ἄπρος. Μόνη ἡ Φιλιππούπολις κυριευθεῖσα ὑπέστη τρομερὰν καταστροφὴν καὶ ἠσθένησε ἅπασαν τὴν ὠμότητα καὶ ἀπανθρωπίαν τῶν ἐπιδρομέων· τούτους δικμάσας καὶ ἐκδιώξας ἀπὸ τοῦ κράτους ὁ αὐτοκράτωρ Ἰωάννης ὁ Τσιμισκῆς, ἐπήνεγκε καὶ αὖθις τὴν ποθητὴν εἰρήνην. Δυστυχῶς ὅμως αὕτη δὲν διήρκεσεν εἰμὴ 20 μόνον ἔτη, ὅτε καὶ αὖθις κραυγαὶ πολιτιστήριαι ἠκούσθησαν ὑπὸ τῶν βουλγάρων, ὁδηγουμένων ὑπὸ τοῦ ἐμπειροπολέμου καὶ φιλοδόξου αὐτῶν ἡγεμόνος Σκιαμήλ. Εἶναι τρομεραὶ καὶ ἀνεκδιήγητοι αἱ συμφοραί, ἃς ὑπέστη ἡ ἄτυχὴς ἡμῶν χώρα ὑπὸ τῶν βαρβάρων τούτων. Καὶ τὰ μὲν περὶ τούτων ἀνήκουσιν εἰς τὴν γενικὴν ἱστορίαν. Ἐντεῦθεν μόνον ἀρκούμεθα νὰ σημειώσωμεν, ὅτι ἡ Ἄπρος, κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀγρίων ἐπιδρομέων, τρομερὰν ὑπέστη δήωσιν καὶ καταστροφήν, τῶν κατοίκων δ' αὐτῆς οἱ μὲν ἐσφάγησαν ἀνηλεῶς, οἱ δὲ εἰς αἰχμαλωσίαν ἀπήχθησαν. Εὐτυχῶς ὅμως, ὁ αὐτοκράτωρ αὐτοπροσώπως ἐκστρατεύσας, μετὰ δεινοὺς ἀγῶνας ἐπὶ 33 διαρκέσαντας ἔτη (981—1014), κατώρθωσε νὰ συντρίψῃ τὴν δύναμιν τοῦ ἀντιπάλου νὰ καθαρίσῃ τὸ κράτος ἀπὸ τῶν ἀγρίων

1. Προκοπ. Περὶ τοῦ Γοτθ. πολέμου βιβλ. Δ΄, 27.

ἐπιδρομέων καὶ νὰ καταλύσῃ τὸ βουλγαρικὸν βασίλειον, ὅπερ μετεβλήθη εἰς ἐπαρχίαν τοῦ ἀπεράντου βυζαντινοῦ κράτους.

Ἐπὶ 70 περίπου ἔτη ἄκρα ἐπεκράτησεν ἐν Θράκῃ εἰρήνη, αἱ δὲ παθοῦσαι πόλεις ἠδυνήθησαν νὰ ἀνακτήσωνται, ἐν μέρει τοὐλάχιστον, τὴν προτέραν αὐτῶν δύναμιν καὶ λαμπρότητα, νὰ προοδεύσωσι δὲ καὶ εὐδαιμονήσωσιν.

Ἐπὶ Ἀλεξίου κατόπι τοῦ Κομνηνοῦ, στίφη κουμάνων καὶ πετσενέκων ἐπέδραμον τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν, ἐπάγοντα παντοχοῦ τὸν ὄλεθρον. Αἱ ἐπιδρομαὶ αὗται διήρκεσαν ἐπὶ 10 ἔτη, ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1086—1096, τὰ πάνδεινα δὲ ἐξ αὐτῶν ὑπέστησαν αἱ ἡμέτεραι χῶραι. Ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ κατὰ τῶν ἀτιθάσων τούτων βαρβάρων πεμπόμενα στρατεύματα ἐνικῶντο, συνέστησε τελευταῖον ὁ αὐτοκράτωρ τὸ τάγμα τῶν ἀρχοντοπούλων, κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Ἱεροῦ λόχου τῶν Θηβαίων. Τὸ τάγμα τοῦτο, ἐκ δισχιλίων ἐπιλέκτων νέων ἀποτελούμενον, ὑπέστη πανωλεθρίαν παρὰ τὸ Βουλγαρόφυγον (Βαβὰ-Ἐσκί), οἱ δὲ βάρβαροι γαυριῶντες ἐπὶ ταῖς νίκαις ἀπεθρασύνθησαν ἔτι μᾶλλον. Τὰ πάνδεινα ὑπέστη τότε ἡ Ἀρκαδιούπολις, ἡ Χαριούπολις, τὸ Ταυρόκωμον καὶ πλεῖσται ἄλλαι κωμοπόλεις καὶ πόλεις τῆς Θράκης, πᾶσα δὲ ἡ ὑπαίθρος χώρα κατεστράφη ὑπὸ τὰς ὁπλὰς τῶν βαρβαρικῶν ἵππων. Μόνον ἡ Ἄπρος κατώρθωσε τότε νὰ διαφύγῃ τὸν ἀπειλοῦντα καὶ αὐτὴν κίνδυνον· διότι προλαβὼν κατέλαβε καὶ κατωχύρωσεν αὐτὴν αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος· οὕτω δὲ κατώρθωσε νὰ ἀποκρούσῃ πάσας τὰς τῶν πολεμίων ἐφόδους καὶ ματαιώσῃ αὐτὰς καὶ σώσῃ τὴν πόλιν ἀπὸ βεβαίας καταστροφῆς.

Μετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν φράγκων τῷ 1204, οἱ ἡμέτεροι βλέποντες τὴν μὲν πατρίδα αὐτῶν δεδουλωμένην, τὴν δὲ θρησκείαν τεταπεινωμένην, τὴν δὲ ἐθνικότητα περιυβριζομένην, μῖσος ἔτρεφον ἄσβεστον κατὰ τῶν φράγκων· δὲν ἔπαυον δὲ καραδοκοῦντες τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, ὅπως ἐκδικηθῶσιν αὐτούς. Μεταξὺ ὅμως τῶν ἐπιφανῶν ἑλλήνων εἷς μόνον διετέλει πιστὸς φίλος τοῦ αὐτοκράτορος Βαλδουίνου ὁ ἐκ Διδυμοτείχου ἕλκων τὸ γένος Θεόδωρος Βρανᾶς. Ἀμείβων δ' ὁ αὐτοκράτωρ τὴν πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν αὐτοῦ ἐπέτρεψε τὸν μετὰ τῆς Ἁγνῆς, ἀδελφῆς τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Φιλίππου Αὐγούστου καὶ χήρας τῶν αὐτοκρατόρων Ἀλεξίου τοῦ Β' καὶ Ἀλεξίου τοῦ Γ', γάμον, καὶ παρεχώρησεν αὐτῷ ὡς τιμάριον τὴν πόλιν Ἄπρον. Ἐν τῇ πόλει δὲ ταύτῃ ἀποσυρθέντες οἱ δύο ἐρασταὶ ἐν ὀλιγιότητι διήρχοντο τὸν βίον. Ἀλλ' ἡ ἀμείλικτος Ἄτη διετάραξε τὴν εὐτυχίαν τῶν ἐραστῶν· διότι ἡ σκληρότης καὶ ἀπανθρωπία τῶν φράγκων κυβερνητῶν καὶ ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ μισαλλοδοξία τοῦ λατινικοῦ κλήρου, πειρωμένου ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοὺς ὀρθοδόξους ν' ἀναγνωρίσωσι τὸ πρωτεῖον τοῦ πάπα, διήγειρε γενικὴν ἀγανάκτησιν, ἥτις ἐξερράγη εἰς φανερὰν ἀνταρσίαν. Τὸ σύνθημα ἔδωκεν ἡ Ἀδριανούπολις καὶ τὸ Διδυμότειχον, ὧν οἱ κάτοικοι, ἐν τῇ ἀγανακτήσει αὐτῶν, λησμονήσαντες ὅσας ἄλλοτε ὑπέστησαν συμφορὰς ὑπὸ τῶν βουλγάρων, συνεμάχησαν μετ' αὐτῶν, καὶ ἀνεγνώρισαν τὸν ἡγεμόνα αὐτῶν Ἰωαννίτσην ὡς ἀρχηγὸν αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἠγέρθη δεινὸς ἀγών, ὅστις μετὰ μανίας καὶ ἐμπαθείας ἑκατέρωθεν διεξαγόμενος, ἀπέβη ὀλεθριώτατος εἰς ἡμᾶς, ὧν τὴν χώραν εἶχε θέατρον, ἔπαθλα δὲ τὰ ἀγαθὰ τῶν κατοίκων. Φονευθέντος ὅμως τοῦ Βαλδουίνου ἐν τῇ πρὸ τῆς Ἀδριανουπόλεως συγκροτηθείσῃ τῷ 1205 φονικωτάτῃ μάχῃ, ὁ διαδεχθεὶς αὐτὸν ἐμπειροπόλεμος ἀδελφὸς αὐτοῦ Ἔρρικος, θέλων νὰ ὑποτάξῃ τὰς ἀποστατησάσας πόλεις, ἔπεμψε κατ' αὐτῶν ἀποσπάσματα σιδηροφράκτων ἱππότων, αὐτὸς δὲ καταλαβὼν τὴν Ἀρκαδιούπολιν, διηυθύνθη κατὰ τῆς Ἄπρου, ἔνθα διέπραξε τὰ φρικωδέστατα τῶν δεινῶν· διότι κυριεύσας ἐξ ἐφόδου τὴν πόλιν, τοὺς μὲν κατοίκους δίκην ποιμνίων ἢ βουκολίων παρέδωκεν εἰς σφαγήν, ἄλλους δ' αἰχμαλωτίσας καὶ πολυειδῶς βασανίσας, παρέδωκε τέλος τοῖς εἰς βοήθειαν αὐτοῦ χάριν λαφυραγωγίας ἐλθοῦσι βλάχοις. Περιαγόμενοι δὲ οἱ ἄτυχεῖς ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, προσεπάθουν ν' ἀνεύρωσι τὰ πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ἐαυτῶν ἐλευθερίας λύτρα. «Ἄλλοι δὲ ἐν ταῖς ἀπαγωγαῖς ταύταις νοσηλείᾳ σώματος προσπελαίσαντες, ἢ τῷ τῆς ὁδοιπορίας μήκει ἐκτονωθέντες, τῆς τροχηλακάτης ἀνιέμενοι οὐ μὲν οὖν ὡς ὁμόπιστοι ῥθινύθειν εἴωντο καὶ παρακατατίθεσθαι μόρῳ φυσικῷ τὴν ψυχήν, ἀλλ' ἀπειδειροτομοῦντο ξίφεσιν, εἴτε μὴν κατὰ σπλάγχνων βαθεῖαν ἐδέχοντο τὴν πληγήν». Ταῦτα μετὰ ψυχικοῦ ἄλγους διηγεῖται Νικήτας ὁ Χωνιάτης, σύγχρονος καὶ λίαν ἀξιόπιστος συγγραφεύς.

Ἐν τούτοις μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου ἐπανελθόντων τινῶν ἐκ τῶν ἀτυχῶν κατοίκων εἰς τὴν Ἄπρον καὶ ἀρξαμένων νὰ ἐπιδίδωνται καὶ αὖθις εἰς τὰ εἰρηνικὰ αὐτῶν ἔργα, τρομερὰ ἠγέρθη καὶ πολλῷ τῆς προηγουμένης ἀπαισιωτέρα ἀνὰ πᾶσαν τὴν Θράκην καὶ Μακεδονίαν πολεμικὴ θύελλα, ἐκ βορρᾶ ἤδη ἐπερχομένη. Ὁ ἐπὶ ὠμότητι δηλαδὴ καὶ ἀπανθρωπίᾳ διαβοηθεὶς ἡγεμὼν τῶν βουλγάρων Ἰωαννίτσης ἰδὼν, ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ λατινικοῦ στρατεύματος παρὰ τὴν Ἀδριανούπολιν καὶ τὸν θάνατον τοῦ Βαλδουίνου,

οὐδεμίαν τῶν ἀνατολικῶν πόλεων ἤθελε ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς ἡγεμόνα καὶ νὰ δεχθῇ βουλγαρικὴν φρουράν, ἐξεμάνη, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς Ἕλληνας δι' ὅτι οἱ ὁμόφυλοι αὐτοῦ ἄλλοτε ὑπέστησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Βασιλείου τοῦ Β', ἀπεράσιστε νὰ καταστρέψῃ πᾶν τὸ ἑλληνικόν, ὀνομάσας ἑαυτὸν Ρωμαιοκτόνον. Πέμψας ὅθεν κατὰ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας ἀπειράριθμα στίφη σκυθῶν καὶ κομάνων, νικήσας δὲ καὶ ἀποδιώξας πανταχόθεν τοὺς φράγκους, τριημερὰν ἐπήνεγκε καταστροφὴν εἰς τὴν τόσῳ δεινῶς δοκιμασθεῖσαν χώραν. Ἀπὸ τῆς Προποντίδος καὶ τοῦ Αἰγαίου μέχρι τοῦ Αἵμου δὲν ἐβλεπέ τις ἢ καπνίζοντα ἐρείπια. Αὐτὴ ἡ Φιλιππούπολις κυριευθεῖσα ὑπέστη τὰ πάνδεινα. Τότε κατεστράφησαν ὑπὲρ τὰς 100 πόλεις καὶ ἀκμάζουσαι κωμοπόλεις τῆς Θράκης, ὡς ἡ Δελβεντός, μικρὰ Νίκαια, Πλωτινούπολις, Ταυροκώμιον, Βέρα, Τριζινούπολις, Πάνδον καὶ ἄλλαι, ὧν ὀλίγαι μόνον κατώρθωσαν νὰ ἀναγεννηθῶσιν ὡς ὁ φοινιξ ἀπὸ τῆς τέφρας αὐτῶν, αἱ πλείσται ὅμως διέμειναν καὶ διαμένουσιν ἠρειπωμέναι, ὡς μνημεῖον αἰώνιον τῆς θηριωδίας καὶ βαρβαρότητος τῶν ἐπιδρομέων. Ἐννοεῖται δ' οἰκόθεν, ὅτι ἡ Ἄπρος, ἡ μόλις συνελθοῦσα ἀπὸ τῆς καταστροφῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιτάξῃ γενναίαν ἀντίστασιν· ἀλλ' αὐτοβοεὶ κυριεύσαντες αὐτὴν οἱ βάρβαροι, τὰ μὲν τείχη κατέβαλον, τοῦ δὲ ἐνόντος πλήθους μέρος μὲν ἀπέκτειναν, μέρος δὲ ἀπήγαγον εἰς λαφυροπωλησίαν συνδοῦντες καὶ τὰς χεῖρας ἀποστρέφοντες· πολλοὺς δὲ καὶ πυρὶ παρέδοσαν νικῶντες, οὐμὴν καὶ ταῖς νίκαις ἀνθρωπίνως χρώμενοι[1].

Ἀνακτηθείσης δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου καὶ ἐκδιωχθέντων πανταχόθεν τῶν φράγκων, ἄρχε ἐπικράτησεν εἰρήνη ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἀνὰ τὰ δεινῶς δοκιμασθέντα μέρη ταῦτα, πολλαὶ δὲ τῶν καταστραφεισῶν πόλεων ἤρξαντο καὶ αὖθις νὰ συνοικίζωνται καὶ ἀνθάλλωσιν, ὧν μία καὶ ἡ Ἄπρος. Τεκμαιρόμεθα δὲ τοῦτο εὐλόγως ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἐν τῇ πολίχνῃ ταύτῃ (καθὼς τοὐντεῦθεν ὀνομάζουσιν αὐτὴν οἱ ἱστορικοὶ) ἐγεννήθη κατὰ τὸ ἔτος 1283 ἢ 1284 ὁ Ἰω. Καλέκας, ὅστις ἐν τάξει τάξισι τοῦ ἱεροῦ κλήρου κατατεχθείς, μέγα ἦρατο κλέος ἐπὶ σοφίᾳ καὶ πολιτικῇ περινοίᾳ, ἐφ' ᾧ καὶ πρεσβύτερος ἐκλεχθεὶς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, κυβερνήσας τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὁλκάδα μετὰ πολλῆς συνέσεως ἐπὶ 14 ὅλα ἔτη ἤτοι ἀπὸ τοῦ 1334—1348[2].

1. Νικήτας Χωνιάτης.

2. Μ. Γεδεὼν Πατριαρχ. Πίνακες, σελ. 420—422.

Περὶ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ ΙΔ' αἰῶνος, ὅτε ἡ ληστρικὴ ἑταιρεία τῶν καταλάνων, ἐκμανεῖσα ἐπὶ τῇ ὑπὸ τῶν Ἀλανῶν ἐν Ἀδριανουπόλει δολοφονίᾳ τοῦ ἀρχηγοῦ αὐτῆς Ρογέρου, ἐκήρυξεν ἄσπονδον καὶ ἀκήρυκτον πόλεμον κατὰ τοῦ βυζαντινοῦ κράτους, ἡ ὄχυρὰ καὶ εὐλίμενος Καλλίπολις, ἣς ἐσφάγησαν πάντες οἱ κάτοικοι μηδ' αὐτῶν τῶν νηπίων ἐξαιρουμένων, ἐξελέγη ὡς ὁρμητήριον. Ἐντεῦθεν δ' ὁρμώμενοι ἐκυρίευσαν ἄλλας τε πολλὰς πόλεις καὶ φρούρια μεσόγεια καὶ παράλια καὶ δὴ καὶ τὴν Περίνθον (28 μαΐου 1305) ἧς ἔσφαξαν ἠδηδὸν τοὺς κατοίκους. Κυριεύσαντες δὲ καὶ τὴν Ἄπρον δὲν ἐδείχθησαν εὐλαβέστεροι πρὸς τοὺς ἀτυχεῖς αὐτῆς κατοίκους. Ὁ αὐτοκράτωρ Μιχαὴλ μὴ στερούμενος προσωπικῆς ἀνδρείας, ἀναλαβὼν τὰς θρᾳκικὰς καὶ Μακεδονικὰς δυνάμεις καὶ μετ' αὐτῶν ὅσαι φάλαγγες ἦσαν ἐκ μισθοφόρων μασσαγετῶν καὶ τουρκοπόλων, ἐστράτευσε κατὰ τῶν ἀγρίων τούτων ληστῶν. Μάχης δὲ κρατερᾶς συγκροτηθείσης παρὰ τὴν Ἄπρον ἐνικήθησαν οἱ ἡμέτεροι, ὁ δὲ Μιχαὴλ τετρωμένος καὶ αὐτὸς βαρέως, μόλις κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ τὸν ὄλεθρον διασωθεὶς εἰς Διδυμότειχον. Αἱ συνέπειαι τῆς μεγάλης νίκης ταύτης τῶν καταλάνων ἦσαν ὀλεθριώτατα ἡμῖν. Ἤδη διέτρεχον οἱ κακοῦργοι ἀδεῶς πᾶσαν τὴν Θράκην, αἱματηρὰ πανταχοῦ ἀρίνοντες ἴχνη τῆς διαβάσεώς των. Ἐν Ραιδεστῷ, ἔνθα εἶχον θανατωθῇ προηγουμένως τινὲς τῶν τῆς συμμορίας ταύτης, ἔσφαξαν οἱ ὁμογενεῖς αὐτῶν πρὸς ἀντεκδίκησιν ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παῖδας, καὶ κατέστησαν αὐτὴν ὁρμητήριον, διὰ τὸ ἐπίκαιρον τῆς θέσεως. Πᾶσαν τὴν μεσόγειον Θράκην διῆλθον διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, ἥτις ἄλλως τε εἶχεν ἐγκαταλειφθῇ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἀτιθάσσων τούτων ληστῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως Μιχαήλ, ὅστις ἐφρόντισε μόνον ὅπως ἀσφαλίσῃ δι' ἐπαρκῶν φρουρῶν τὸ Διδυμότειχον, Ἀδριανούπολιν καὶ Τσουρουλόν. Ἀνεκδιήγητοι ὑπῆρξαν αἱ διαπραχθεῖσαι παρὰ τῶν κακούργων τούτων ἐντεῦθεν ὠμότητες, κατ' αὐτὴν τῶν δυτικῶν τὴν ὁμολογίαν. Αἱ πόλεις ἀλληλοδιαδόχως κυριευόμεναι ἐληλατοῦντο καὶ κατηδαφίζοντο. Ἐν μιᾷ μόνῃ ἐπιδρομῇ ἐσφάγησαν περὶ τοὺς 5,000 χωρικοὺς εἰς τὰ πλησιέστατα τῆς πρωτευούσης χωρία· αἱ γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες ἐξηνδραποδίζοντο, ἡ δὲ Καλλίπολις μετεβλήθη εἰς μέγα ἐμπορεῖον δούλων[1]. Οὕτως ἔζησαν οἱ καταλᾶνοι ἐπὶ δύο ἔτη ἐν Θράκῃ (1305—1307), πράττοντες ὅ,τι ἤθελον· ἤθελον δὲ τὸ πᾶν.— Τῆς τύχης τῶν λοιπῶν κατοίκων τῆς ἀτυ-

1. Νικηφ. Γρηγ. τομ. Α' ζ', σελ. 229. 248.— Κ. Παπαρηγοπούλου τομ. Ε' σελ. 203 204

χοῦς χώρας μετέσχον ἐννοεῖται καὶ οἱ ἐν Ἄπρῳ οἰκοῦντες.

Κατὰ δὲ τὸν ὁλέθριον ἐμφύλιον πόλεμον, τὸν μετὰ μανίας καὶ πείσματος ἀνηκούστου διεξαχθέντα μεταξὺ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀνδρονίκου τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ ἐγγόνου αὐτοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Γ', ὁ Συργιάννης ὁ μετὰ τοῦ Ἰω. Καντακουζηνοῦ πρωταίτιος πασῶν τῶν συμφορῶν ἀσυκοφαντεῖσθαι πάλιν ἰσχυρισάμενος, τοῦ βασιλέως Ἀνδρονίκου τοῦ νεωτέρου ἐπιτρέψαντος, πρὸς ἃς ἐπετρόπευε τῆς Θράκης πόλεις ἀπῆλθε· δύο δ' ἐξ αὐτῶν, τὸν Ἄπρων καὶ τὴν Γαρέλλαν φρουραῖς κατασχὼν καὶ τἆλλα ἀσφαλισάμενος, ὡς τε ἔχειν πρὸς πολιορκίαν ἀντέχειν, ... ἀπέστη πρὸς τὸν πρεσβύτερον βασιλέα νοεμβρίου μηνός. Ἅμα δὲ τῷ τοῦτον ἐπιβῆναι Βυζαντίου καὶ ὁ τῶν βασιλέων πόλεμος φανερῶς αὖθις ἀνερριπίζετο. . . Ἐνῷ δὲ ὁ νέος βασιλεὺς ἐν Διδυμοτείχῳ διῆγε κατὰ αὐτοῦ χειμῶνος ὁ Συργιάννης ἐξ Ἡρακλείας εἰς Βυζάντιον ἐλθὼν καὶ τὴν στρατιὰν πᾶσαν παραλαβὼν εἰς τὰς ἐπὶ Θράκης ὑπηκόους τῷ νέῳ βασιλεῖ πόλεις ἐξῆλθε. Καὶ πρῶτον μὲν εἰς Ἄπρω καὶ Γαρέλλαν, μὴ ἀποστῶσι δεδοικώς πρὸς βασιλέα τὸν νέον, φρουρὰν ἀπέστειλε πεζὴν ἅμα καὶ ἱππικὴν ὡς ἂν ἀντέχοιεν πρὸς τὰς ἐκ Διδυμοτείχου ἐφόδους· ἔπειτα εἰς Ῥαιδεστὸν ἐλθὼν κατέσχεν αὐτήν, πείσας τοὺς φρουρούς· ἐκεῖθεν δ' εἰς Βιζύην καταβραμὼν καὶ ληϊσάμενος τὰ περὶ αὐτὴν ἦλθεν εἰς Σεργέντζιον καὶ κατέσχε καὶ αὐτὸ προσχωρῆσαν» . . . Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ὁ νέος βασιλεὺς ἀροῦ ἐξοκονόμησε τὰ ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ διὰ τὸν πόλεμον χρήματα «ἐξιλθὼν ἐβουλεύετο μετὰ τῶν ἐντέλει, εἰ χρὴ πρότερον ἐπὶ Ἄπρω καὶ Γαρέλλαν ἢ ἐπὶ τὰς ἀριστηκυίας πορρωτέρω τῶν πόλεων ἐλθεῖν. . . . . ἐδόκει δὲ ἐπὶ Ἄπρω ἐλθεῖν πρῶτον· καὶ ἅπαντες ἐκ Διδυμοτείχου, ἐπεὶ πάντα παρεσκεύαστο, καὶ πρὸς τὸ μισθοφορικὸν τὸ χρυσίον διενεμήθη, ἦλθον ἐπὶ Ἄπρω. Στρατοπεδευομένων δὲ ἐκεῖ, πέμψας ὁ βασιλεὺς ἠσπάζετο τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν καὶ ἐπεχείρει παραδιδόναι τὸ πόλισμα πείθειν· ἐπεὶ δὲ μὴ λόγοις ἑώρα πείθειν δυνατὸν ὂν ὁ βασιλεὺς κλίμακας ἐκέλευσεν ἑτοιμασθῆναι ὡς τὴν ὑστεραίαν ἐπομένης τειχομαχίας . . . Γενομένης δὲ κραταιᾶς τειχομαχίας, ὑπερέχοντες καὶ τοῖς τείχεσι τὰς κλίμακας προσερείσαντες, τὸ πόλισμα εἷλον καὶ διήρπασαν αὐτό. Δείσας δὲ ὁ βασιλεὺς μὴ πάντων χρημάτων διαρθρένων ἀνάστατος γένηται ἡ Ἄπρως, ἐκέλευσε τοὺς καπηλοὺς μὴ διαρθρεῖρειν, ὅπως ἔχοντες ἀφορμὰς οἱ Ἄπριοι τοῦ ζῆν μὴ ἐκλίπωσι τὸ ἄστυ. Ἓξ δ' ἡμέρας μετὰ τὴν ἅλωσιν στρατοπεδευσάμενοι ἐν Ἄπρω, τῇ ἑβδόμῃ ἅπαντες ἐστρατοπέδευσαν ἐν Γαρέλλῃ (Μαλγάροις)· οἱ ταύτην δ' οἰκοῦντες εἴτε εὐνοϊκῶς διακείμενοι πρὸς τὸν βασιλέα, εἴτε καὶ παρὰ τῶν Ἀπρίων διδαχθέντες σωφρονεῖν, ἅμα τῷ προσκληθῆναι παρέδοσαν ἑαυτοὺς ἀμαχεί. . . Ἆρας δ' ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς Ῥαιδεστόν· προσχωρησάντων δὲ καὶ τῶν Ῥαιδεστηνῶν, ἦλθεν εἰς Σεργέντζιον· προσχωρήσαντος δὲ καὶ αὐτοῦ, τὴν πρὸς Σηλύβριαν ἦει . . . . » Ταῦτα αὐταῖς λέξεσι διηγεῖται ὁ ἕτερος τῶν ἡρώων τοῦ ὁλεθρίου τούτου δράματος Ἰω. ὁ Καντακουζηνὸς ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς ἑαυτοῦ συγγραφῆς.

Τῷ 1361 ὑπετάγη καὶ ἡ πολίχνη αὕτη μετὰ πασῶν τῶν μεσογείων τῆς Θράκης πόλεων ὑπὸ τῶν Ὀσμανιδῶν, τῶν παρακολουθούντων τὸν Καρατζιᾶ-Χαλήλ[1], ἀπὸ δὲ τῆς ἐν τῇ Μικρᾷ Ἀσίᾳ γνωτῆς ἐπαρχίας Κερμιὲν μετωνομάσθη καὶ ἡ Ἄπρος Κερμιέν.

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἔλαβον διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ ἕτεραι ἐν Θράκῃ κωμοπόλεις καὶ κῶμαι. Ἔκτοτε δὲ διέμεινεν ἐν ἀσημότητι, οὐδεμιᾶς διαφέρουσα τῶν ἀπειραρίθμων γεωργικῶν κωμῶν, τῶν ἀνὰ τὴν ἀχανῆ Ὀθωμανικὴν αὐτοκρατορίαν ἐγκατεσπαρμένων, ὑπαγομένη εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Μαλγάρων καὶ ἀριθμοῦσα σήμερον ὑπὲρ τὰς 50 ὀθωμανικὰς οἰκογενείας.

* * *

Ὑπὸ ἐκκλησιαστικὴν ἔποψιν ἡ Ἄπρος ὑπήγετο ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ἡρακλείας, ἀποτελοῦσα μετὰ 13 ἑτέρων πόλεων τὴν ἐπαρχίαν Εὐρώπης, κατὰ δὲ τὸν Θ' αἰῶνα ἀνυψώθη εἰς μητρόπολιν.

Ἐκ τῶν ἐπισκόπων αὐτῆς, ἐλλείψει τῶν ἀναγκαίων πηγῶν, μνημονεύομεν τοὺς ὑπὸ τοῦ Le Quien ἀναφερομένους, οἵτινες εἶναι οἱ ἑξῆς·

Α'. Ὁ Βαβύλας. Οὗτος ἀναφέρεται ἔν τινι πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Λέοντα τὸν Θρᾷκα (457—474) ἀποσταλείσῃ ὑπὸ ἐπαρχιακῆς συνόδου ἐπιστολῇ, ἐν ᾗ ὑπέγραψε: Βαβύλας ἐπίσκοπος νέας Θεοδοσιουπόλεως τῆς Εὐρώπης.

Β'. Ἀνδρέας· παρευρεθεὶς ἐν τῇ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Μηνᾶ ἐν Κωνσταντινουπόλει συγκληθείσῃ συνόδῳ.

Γ'. Ἰωάννης· ὅστις παρευρεθεὶς ἐν τῇ κατὰ τῶν εἰκονομάχων Ζ' Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ τῷ 787 ὑπέγραψεν: Ἰωάννης ἐπίσκοπος Ἄπρου.

Δ'. Σάββας· οὗτος λαβὼν μέρος ἐν τῇ πρὸς ἀποκατάστασιν τοῦ ἱεροῦ Φωτίου κατὰ τὸ ἔτος 879 συνόδῳ, ὑπέγραψεν: Ὁ ἀγχιεπίσκοπος καὶ μητροπολίτης Ἄπρου Σάββας.

---

1. Τούτου ὁ τάφος σῴζεται ἐν τῷ ὁμωνύμῳ χωρίῳ οὐ μακρὰν τῶν Μαλγάρων κειμένῳ καὶ προκαλεῖ κατ' ἔτος πλῆθη προσκυνητῶν.

Ε'. Στρατήγιος. Οὗτος, παραστὰς ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Ἀλεξίου τῷ 1027 συγκληθείσῃ ἐκ 16 μητροπολιτῶν καὶ 5 ἀρχιεπισκόπων συνόδῳ, ὑπέγραψεν ἐν τῷ ὑπὸ ταύτης ἐκδοθέντι ὑπομνήματι «περὶ τῶν διὰ δωρεᾶς λαμβανόντων μοναστήρια» κλπ. Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἄπρου Στρατήγιος[1].

ΣΤ'. Ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ πατριαρχοῦντος Νικολάου τοῦ Γραμματικοῦ (1084—1111) παρεχώρησεν οὗτος τῷ Ἀλεξιουπόλεως σχολάζοντι καὶ τὴν Ἄβυδον, εἶτα δὲ καὶ τὴν Ἄπρον.

Ζ'. Ἐν τῇ ἐπὶ Λουκᾶ τοῦ Χρυσοβέργη, οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, τῇ 10 μαρτίου 1166 συγκληθείσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδῳ, συνεδριαζόντων ἀρχιερέων 27 μετὰ τοῦ πατριάρχου, ἀπερασίσθη περὶ τοῦ μὴ ἁρπάζεσθαι τοὺς κληρικοὺς τὰ ταῖς ἐκκλησίαις ἢ ἐπισκόποις τελευτῶσιν ἀνήκοντα». Μεταξὺ τῶν 27 ἀρχιερέων ἦτο καὶ ὁ Ἄπρου.

Η'. Ρωμανός· ἀκμάσας ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου τοῦ Α', παρευρέθη ἐν τῇ κατὰ τὸ ἔτος 1179 συγκληθείσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει συνόδῳ καὶ ὑπέγραψεν: Ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Ἄπρου, ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος Ρωμανός ὁ **Ἀρτάβασδος**.

Θ'. Ἰωσὴφ 1324 καὶ μικρὸν κατόπιν. Τῷ 1318 κατὰ νοέμβριον, ὁ αὐτοκράτωρ ἔδωκε τὴν τιμὴν καὶ στάσιν τοῦ Εὐχαΐτων τῷ Ἰωσὴφ τούτῳ (σελ. 89—91 Miklosich καὶ Mueller τόμ. Α', Acta Patriarchatum), εὑρὼν ἄνδρα ἀρετῇ τε καὶ λόγῳ κεκοσμημένον, πλήρη τε παιδείας καὶ πνευματικῆς συνέσεως.

Ι'. Χαρίτων. Ἐν ἔτει 1346 πάντες οἱ μητροπολῖται ἐπὶ τῆς αὐτοκρατείρας Ἄννης ἐπέδωκαν λίβελλον κατὰ τοῦ ἐκ τῆς πόλεως Ἄπρου καταγομένου πατριάρχου Ἰωάννου τοῦ Καλέκα, ὡς μὴ εὐνοοῦντος τὸν Γρηγόριον Παλαμᾶν. Ἐν αὐτῷ δὲ ὑπέγραψε καὶ ὁ Χαρίτων ζοῦτως: Ὁ μητροπολίτης Ἄπρου Χαρίτων καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Εὐχαΐτων.

ΙΑ'. Γαβριήλ. Τῷ 1351, μηνὶ αὐγούστῳ, ἐπὶ Ἰω. τοῦ Παλαιολόγου καὶ Ἰω. Καντακουζηνοῦ τῶν αὐτοκρατόρων, ἐν τῇ κατὰ Βλαχάμ καὶ Ἀκινδύνου συνόδῳ, παρευρεθεὶς καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἄπρου ὑπέγραψεν: Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Ἄπρου Γαβριὴλ ὑπερτιμος καὶ τὸν τόπον ἐπέχων τοῦ Εὐχαΐτων.

Γ. Ι. ΛΑΜΠΟΥΣΙΑΔΗΣ
Διευθυντὴς τῶν Ἑλλην. Σχολῶν Ραιδεστοῦ

1. Μ. Γεδεών Πατριαρχ. Πίνακες· σελ. 318.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ*

Τοιαῦτά εἰσι τὰ βοηθήματα, ἃ συντρέχουσιν ἡμῖν εἰς ἐπίλυσίν τινα τῶν ἀποριῶν ἡμῶν περὶ τοῦ χρόνου τοῦ προβιβασμοῦ τῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἀρχιεπισκοπῶν εἰς μητροπόλεις. Τὸ 286 ἱδιοριτικὸν χάρτινον εἰς φύλλον (δίστιλον) χειρόγραφον, κατὰ τὴν ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδα γραφὲν, περιέχει καὶ τὰς ἑξῆς τρεῖς σπουδαίας εἰδήσεις, ἃς καλὸν 'να λάβωμεν ὑπὸ σημείωσιν

167α—ιδ'—«**ἡ Μονεμβασία** προεβιβάσθη καὶ ἐτάχθη μετὰ τὴν Ἀνδριανούπολιν· νῦν δὲ τόπον ἔχει τοῦ Ἀγκύρας».

167α—ιθ'—«**ἡ Ποντοηράκλεια** ἐπισκοπὴ ἦν τοῦ Κλαυδιουπόλεως· καὶ διὰ τὸ ὑπὸ ἐθνῶν ἐκείνην κατασχεθῆναι, ἐτιμήθη αὕτη εἰς μητρόπολιν ἀντ' ἐκείνης».

167α—μ'—«**ἡ Τραπεζοῦς**· ὕστερον ἐδόθη αὐτῇ ὁ τόπος τῆς Ἐφέσου».

Ἐπίσης δὲ καὶ αἱ δύο κατόπιν εἰδήσεις εἰσὶ σπουδαῖαι. Ἐν ταῖς ὑπὸ τὸν Κυζίκου μητροπολίτην ἐπισκοπαῖς ἀριθμῶν ὀγδόην τὴν τῆς **Ἀβύδου** προστίθησιν ὅτι «ἐτιμήθη εἰς μητρόπολιν»· —δεκάτην καὶ τρίτην δ' ἀναφέρων τὴν **Μελιτούπολιν** βεβαιοῖ ὅτι «ἐτιμήθη εἰς ἀρχιεπισκοπήν». Καὶ ταῦτα μὲν κατωτέρω χρησιμεύσουσιν ἡμῖν· ἐπειδὴ δὲ τὸ χειρόγραφον 286 καὶ ψιλήν τινα παρατίθησιν ἀναγραφὴν τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλ' ἀκριβῆ, ταύτην μὲν ἐν ὑποσημειώσει ἐκδίδωμι[1]· παρατηρῶ δὲ περὶ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 591 τοῦ ΚΕ' τόμου.

1. ἡ ἀναγραφὴ ἐκτείνεται ἀπὸ φύλλου 173α - 175δ ἐν φύλλῳ δὲ 175δ ἔχει ὡμετὰ δὲ τὴν ἅλωσιν Κωνσταντινουπόλεως Γεννάδιος ὁ Σχολάριος, χρόνους 6' καὶ παρητήσατο—Ἰσίδωρος ὁ ἀπὸ τῶν Ξανθοπούλων, ἔτη ς', μῆνας 6'—Σωφρόνιος ὁ Συρόπουλος, χρόνον α', καὶ ἐξεβλήθη—Ἰωάσαφ ὁ Κόκκας—Συμεὼν Τραπεζοῦντος, καὶ ἐξεβλήθη—Μάρκος ὁ Ξυλοκαράβης, παρανόμως καὶ ἀθέσμως δραξάμενος τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ τυραννήσας ἐξεβλήθη—Διονύσιος Μωραΐτης, ἐξεβλήθη—πάλιν ὁ Συμεὼν—Ραφαὴλ ὁ βούλγαρις- εἶτα ὁ Μάξιμος τοῦ Γουνάρη ἡμέρας κ'—πάλιν ὁ Συμεὼν—εἶτα ὁ Νήφος, ἐξεβλήθη—Μάξιμος Μανασσῆς, ἐξεβλήθη—πάλιν ὁ Νήφος, ἐξεβλήθη—εἶτα Ἰωακεὶμ, ἐξεβλήθη—ὁ Σηλυβρίας, ἐξεβλήθη—καὶ πάλιν Ἰωακεὶμ, καὶ ἐξεβλήθη—ὁ Παχώμιος, μῆνας ζ', καὶ ἐξεβλήθη—καὶ πάλιν ὁ Ἰωακεὶμ—εἶτα πάλιν ὁ Παχώμιος—εἶτα ὁ Θεό-

τῆς ἀκριβολογίας τοῦ γράψαντος αὐτὴν ὅτι κατὰ τὰ πρῶτα τῆς Ιξ΄ ἑκατονταετηρίδος ἀκμάσας ἔτη γινώσκει λεπτομερείας τινὰς, ἀσημάντους ἴσως, περὶ τῶν πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως· ἀλλὰ καί τινων σαφηνειῶν περὶ τοῦ χρόνου τῆς πατριαρχίας αὐτῶν γνώστης ἦν· οὕτω τὴν τοῦ Σχολαρίου πατριαρχίαν εἰς ἔτη δύο περιορίζει, καθ' ἃ ἐν τοῖς ἐμοῖς «Πατριαρχικοῖς πίναξιν» ἀπεδείχθη. Τὸν Ἰωακεὶμ Α΄ ἀναγράφει κοσμήσαντα τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τρίς· ὃς δὲ τὸν Νήφωνα καὶ τὸν Παχώμιον, ὡς καὶ ἡμεῖς φρονοῦμεν. Ἐσφαλμέναι φαίνονται αἱ εἴκοσιν ἡμέραι τῆς τοῦ Μαξίμου τοῦ ἀπὸ ἐκκλησιαρχῶν πατριαρχίας, τὸ πρῶτον δὲ νομίζω γνωριζόμενον τὸ ἐπώνυμον τοῦ Γουνάρεως. Μετὰ τὸν Ἰωακεὶμ τάττει μητροπολίτην τινὰ Σηλυβρίας, ὃς φαίνεται ὁραξάμενος τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου, καὶ ὃν οὐδεὶς συνηρίθμησεν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν πατριαρχῶν. Τὴν δὲ τοῦ Σωφρονίου πατριαρχίαν μετὰ τὸν ἀπὸ Ξανθοπούλων Ἰσίδωρον ἀναφέρων ὁ κατάλογος δείκνυται πιστότερος καὶ τῶν παρίων μαρμάρων τοῦ Παγκρατίου Δημάρη ὡς καὶ τῶν ὁποιωνδήτινων ἀκμασάντων πρὸ τῶν τοιούτων χρονογράφων, οὓς ἐξήλεγξεν ἐγκύρως ὁ κ. Κ. Σάθας[2]. Ὁ δὲ τὰ παρὰ Κρουσίῳ ἐν Turcograecia κείμενα[3] γινώσκων περὶ τοῦ Σηλυβρίας, ὡς προβληθέντος πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, εὑρίσκει τὸν χρονογράφον τοῦ ἱδηριτικοῦ κώδικος οὐ κακῶς ἐν τοῖς πατριάρχαις συναριθμήσαντα τὸν Σηλυβρίας. Ἐγὼ ἀπέσχον ἵνα συναριθμήσω τὸν ἐπιβάτην ἐν τοῖς πατριάρχαις ἀγνοῶν αὐτοῦ τὸ ὄνομα, ἐνῷ τὸν ἐναλίγκιον αὐτῷ γενόμενον Ἰσαὰκ τὸν ἀπὸ Χαλκηδόνος συγκατέταξα μεταξὺ τῶν πατριαρχῶν, εἰς τὸ ἔτος 1630, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰ τότε κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν καὶ προβολὴν εἰθιζόμενα.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῶν δοκίμων χρονογραφικῶν γνώσεων τοῦ ἱδηριτικοῦ τούτου χειρογράφου.

*

Τὰ ἀποσημειώματα ταῦτα καὶ τὰ παραπλήσια γίνονταί μοι ἀφορμὴ πρὸς ὑποβολὴν εἰκασιῶν ἐπὶ κεφαλαίου τῆς ἡμῖν ἐρευνωμένης ὑποθέσεως, οὐ πάνταν ἀμοίρου σπουδαιότητος· ἔστι δὲ τοῦτο ἡ τάξις, ἣν ἑκάστη τῶν μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν κατέχει ἐν ταῖς ἐντύποις ἢ χειρογράφοις ἀναγραφαῖς. Ἀγνοῶ τίνες ἔθιξαν τὸ ζήτημα τοῦτο, διότι γινώσκω μόνον τὸν ἀείμνηστον Gelzer ἀκροθιγῶς πως μνησθέντα παρομοίου θέματος[1] οὐχὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν, ὑφ' ἣν ἡμεῖς ἐξετάζομεν ἐνταῦθα.

Ἀπὸ τοῦ ἀρχαιοτάτου καταλόγου ἢ ἀναγραφῆς, ἢ «Τάξεως προκαθεδρίας τῶν ὁσιωτάτων πατριαρχῶν», κλπ. μέχρι τοῦ ἐπὶ Ἀνδρονίκου τοῦ Παλαιολόγου, τὴν θέσιν, ἣν κατέχουσιν ἀρχιερεῖς τινες ἐν τῇ σειρᾷ τῶν μητροπολιτῶν, οὐδεὶς αἰὼν ἢ χρονικὴ τις περίοδος, ἢ συμβὰν οἱονδήποτε παρέτρεψεν· ὁ Καισαρείας τῆς Καππαδοκίας, ἐπὶ παραδείγματι, ὁ Ἐφέσου, ὁ Ἡρακλείας, ὁ Ἀγκύρας, ὁ Κυζίκου κρατοῦσι διὰ τῶν αἰώνων ἑαυτοῖς τὸ δίκαιον τῆς πρὸ τῶν λοιπῶν κατατάξεως. Ζητοῦντες δὲ νῦν ἡμεῖς ἵνα διατυπώσωμεν γνώμην τινὰ, εἰ καὶ ῥίπτοντες ἐπὶ τοῦ χάρτου εἰδήσεις τινὰς ἀναγομένας εἰς τὴν τοιαύτην ἱστορίαν τῶν μητροπόλεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ὑπ' ὄψιν ἔχομεν τὴν «Τάξιν προκαθεδρίας», οἵα τηρεῖται σήμερον ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Συνταγμάτιον περὶ τῆς τάξεως τῶν πατριαρχικῶν θρόνων» κτλ., ἢ ἁπλῶς Συνταγμάτιον, κατὰ μίμησιν τοῦ περὶ κληρικάτων, ὀφφικίων καὶ ἀρχοντικίων ἐκτενοῦς συγγράμματος Χρυσάνθου τοῦ Ἱεροσολύμων, ὅτερ ὠνόμασε Συν-

---

λῆπτες — καὶ εὐθὺς, Ἱερεμίας· ὃς ἀπελθὼν εἰς προσκύνησιν τοῦ ζωηφόρου τάφου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰσῆλθεν ὁ Σωζοπόλεως Ἰωαννίκιος, θηριάλωτος· ληστρικῶς καὶ παρανόμως καὶ αἰσχρῶς ἥρπασε τὸ Πατριαρχεῖον, καὶ τυραννήσας πολλὰ ἐξεβλήθη, ὁδηγίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς παναγίου αὐτοῦ μητρὸς, καὶ πάλιν εἰσῆλθεν Ἱερεμίας ὁ ἁγιώτατος».

2. Μεσαιων. Βιβλιοθήκης προλεγόμενα· σελ. η΄, κ΄. ρα΄.

3. σελ. 143 ἀκούσαντες δὲ τοῦτο (οἱ ὑπουργοὶ δηλ.) τὸν ἐξέχθησαν πολλὰ καλῶς . . . . καὶ τοῦ Ἰωακεὶμ εἶπαν· εἰ μὲν στέργει, (κλπ.) νὰ κάθηται εἰς τὸν θρόνον . . . . εἰ δὲ ὄχι, νὰ καθίσῃ ἐκεῖνος πατριάρχης· ὅτι εἶναι ἀπόφασις καὶ ὁρισμὸς οὕτως. Ὁ δὲ κύριε Ἰωακεὶμ δὲν ἠθέλησε μόνον ἐδιάκοινε νὰ λείψῃ ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου . . . Ὁ δὲ εὐσεβὴς λαὸς ἐπῆγαν καὶ ἔστερξαν . . . . καὶ ἔτσι ἐδίωξαν τὸν κακῶς Σηλυβρίας, ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ἔλαβε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ὁ αὐτὸς κύριε Ἰωακείμ». Ἐντεῦθεν, τὸ χειρόγραφον ὀρθῶς τε καὶ δικαίως τάττει μετὰ τὴν τοῦ Σηλυβρίας ἐπίβασιν, τὸν Ἰωακείμ. Ἐκ τῶν μετὰ τὰ μέσα τῆς ΙΕ΄ ἑκατονταετηρίδος ζησάντων μητροπολιτῶν τῆς Σηλυβρίας ἐγένετο γνωστὸς Ἰωσὴφ, τῷ 1475. Ἐπ Σταματιάδου Ἐκκλησιαστικὰ Σύλλεκτα· σελ. 16. Ἀλλ' ἡ τολμηρὰ ἐπίβασις ἐγένετο περὶ τὰ 1498 — 1500, ὅτε πιθανῶς ὁ Ἰωσὴφ οὗτος οὐκ ἦν ἐν τοῖς ζῶσι.

1. Georgii Cyprii Descriptio orbis Romani κ.τ.λ ἐν Λειψ., 1890, σελ. XII καὶ XLVII.

ταγμάτιον. Τοιοῦτο Συνταγμάτιον, ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, περιέχον καὶ τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἐξεδόθη τῷ 1853 ἐν Ἀθήναις, ἐκ τῆς τυπογραφίας Γ. Χαρτοφύλακος, εἰς σελίδας 38 εἰς σχῆμα ἐπίμηκες ὀγδοον· τοῦτο δὲ μετετύπωσαν οἱ ἀείμνηστοι Γ. Ράλλης καὶ Μ. Ποτλῆς ἐν τῷ πέμπτῳ τόμῳ τοῦ πολυτίμου «Συντάγματος τῶν Ἱερῶν Κανόνων», προσθέντες τὰ δέοντα.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἡλικίαν τῆς ἀρχαιοτέρας τῶν Τάξεων, αὕτη, κατὰ τοὺς πολυμαθεῖς ἐνδότας τοῦ Συντάγματος, ἀνήκει κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἐπεξεργασίαν εἰς τὴν Ε' ἑκατονταετηρίδα, κατὰ δὲ τὴν ἐνεστῶσαν κατάστασιν αὐτῆς εἰς τὰ τέλη τῆς Θ'. Αἱ παλαιαὶ καὶ νέαι ἀναγραφαὶ πᾶσαι, ἡ Τάξεις, διακρατοῦσι τὴν αὐτὴν συνέχειαν ἐν τῇ σειρᾷ τῶν μητροπολιτῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μέχρι τοῦ Γαγγρῶν, ὄντος δεκάτου πέμπτου. Ἐν τοῖς δύο καταλόγοις, τῷ τῆς Ε' καὶ Θ' ἑκατονταετηρίδος, οὐδεμίαν βλέπω γινομένην προτίμησιν τῶν ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἐφέσου τάττεται πάντοτε δευτέρα, τὴν ἐκκλησίαν τῆς Σμύρνης οὐδαμοῦ βλέπομεν, τὴν τῆς Περγάμου βλέπομεν ἐπισκοπὴν ὑπὸ τὸν Ἔφεσου, τὴν τῶν Θυατείρων καὶ τὴν τῆς Φιλαδελφείας ἐπισκοπὰς ὑπὸ τὸν Σάρδεων. Ἀναγκασθησόμεθα λοιπὸν ἵνα ζητήσωμεν ἀλλαχοῦ τὸν λόγον τῆς προτιμήσεως τῶν δέκα ἢ δώδεκα πρώτων μητροπολιτῶν καὶ οὐχὶ εἰς τὴν διὰ τῆς Ἀποκαλύψεως μαρτυρουμένην ἀρχαιότητα τῶν Ἐκκλησιῶν τούτων· ἄλλως τε καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Ἀποκαλύψει Ἐκκλησιῶν προτάττονται μόνον ὡς μητροπολῖται ὁ Ἔφεσου δεύτερος, ὁ Σάρδεων ἕκτος καὶ ὁ Λαοδικείας εἰκοστὸς πρῶτος μὲν κατὰ τὸν παλαιότερον κατάλογον, εἰκοστὸς δεύτερος δὲ κατὰ τὸν τοῦ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ. Ἀλλ' ἀποστολικαὶ Ἐκκλησίαι εἰσί τε καὶ μαρτυροῦνται πολλαὶ καὶ ἄλλαι, λόγου χάριν ἡ Ἀντιόχεια τῆς Πισιδίας, τὸ Ἰκόνιον, ἡ Πέργη τῆς Παμφυλίας, ἡ Τρῳάς, οἱ Φίλιπποι τῆς Μακεδονίας, ἡ Βέρροια καὶ ἕτεραι. Ποῦ δὲ τάσσονται τούτων οἱ μητροπολῖται, ἢ πολλῷ τῶν ἄλλων ὕστερον;

Τὰ περὶ τῆς Α' καὶ Β' Συνόδου σωζόμενα μνημεῖα σχεδὸν οὐδεμίαν βοήθειαν παρέχουσιν ἡμῖν εἰς ἐξεύρεσιν τοῦ λόγου, δι' ὃν ἡ δεῖνα μητρόπολις προετάχθη ἑτέρας. Ἐν ταῖς ὀλίγαις ὑπογραφαῖς ταῖς ὑπὸ τοὺς κανόνας τῆς ἁγίας ἐν Νικαίᾳ Συνόδου οἱ ἐπίσκοποι Τυάνων, Γαγγρῶν. Μυρέων, Σταυροπόλεως καὶ Λαοδικείας τάττονται καθὼς ἀναφέρομεν ἄρτι, μεθ' οὓς ὁ Ἀντιοχείας τῆς Πισιδίας, μετ' αὐτὸν ὁ Ἀθηνῶν, καίπερ «λεγάτος τῆς ἁγίας Συνόδου τοῦ ἀποστολικοῦ θεσίου τῆς Πρεσβυτέρας Ῥώμης», μετὰ τὸν Ἀθηνῶν δὲ κατὰ σειρὰν ἀναφέρονται, ὁ Βιζύης (Θρᾴκης), ὁ Μυτιλήνης, ὁ Σηλυβρίας, ὁ Μεθύμνης, ὁ Εὐχαΐτων καὶ ὁ Μεσημβρίας[1].

Ἀρχαῖον ἐπίσης μνημεῖον, τὸ ὑπομνηστικὸν τῆς Συνόδου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει συνελθούσης ἐπὶ Νεκταρίου πατριάρχου περὶ Ἀγαπίου καὶ Βαγαδίου, ἀναφέρον ὀνόματά τινα μητροπολιτῶν τηρεῖ τὴν ἐξῆς τάξιν· Καισαρείας Καππαδοκίας, εἶτα Καισαρείας τῆς Παλαιστίνης, μεθ' οὓς τάττει τὸν Νύσσης, τὸν Ἰκονίου, τὸν Ἡρακλείας, τὸν Ἀγκύρας, τὸν Ἀδριανουπόλεως, τὸν Ἱεραπόλεως, τὸν Λαοδικείας, τὸν Μαρκιανουπολεως[2]. Ἐν τῇ πρώτῃ πράξει τῆς Γ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τὰ ὀνόματα τῶν ἀρχιερέων τῶν λαμβανόντων μέρος εἰς τὰς συζητήσεις τίθενται κάλλιον τῆς τοῦ πρακτικοῦ σημειώσεως· ἤτοι λαλοῦσι κατὰ σειρὰν ὡς καὶ ὑπογράφουσιν ἐν τῇ καθαιρέσει τοῦ Νεστορίου—ἐκ τῶν νυνὶ σωζομένων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολιτῶν—ὁ Καισαρείας, ὁ Ἐφέσου, ὁ Ἀγκύρας, ὁ Ἀμασείας, ὁ Ῥόδου, ὁ Νικοπολεως (Πρεβέζης), ὁ Δυρραχίου, ὁ Κερασοῦντος, ὁ Μαρωνείας, μεθ' ὃν τρεῖς ἐπίσκοποι τοῦ Κρήτης, καὶ μετὰ τούτους ὁ Προικοννήσου καὶ, κατόπιν πολλῶν ἄλλων ἐκ Συρίας καὶ Παλαιστίνης καὶ Κύπρου, ὁ Σμύρνης, ὁ Λέσβου, ὁ Σωζοπόλεως καὶ Δεβελτοῦ, ὁ Ἰκονίου, ὁ Κυζίκου, ὁ Φιλαδελφείας, ὁ Θυατείρων καὶ ὁ Βιζύης.

Λείπεται νῦν ἡμῖν ἡ ἐξέτασις τῶν μετὰ τὴν Γ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον ἱστορικῶν μνημείων, διότι μετὰ τὴν Δ' μόνον ἐν Χαλκηδόνι δυνατὸν ἵνα ἴδωμεν καθοριζομένην τάξιν τινα καὶ ἵνα εὕρωμεν τὸν λόγον, ὃς ἐπέβαλλε τὴν «προκαθεδρίαν» εἰς τινας τῶν μητροπολιτῶν. Μετὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν λόγων τούτων θέλομεν προσπαθήσει ἵνα καθορίσωμεν τὸν χρόνον, καθ' ὃν προετάχθη ἡ ὑπεβιβάσθη μητρόπολίς τις ἢ ἀρχιεπισκοπὴ ἀπὸ τῆς τάξεως, ἣν ἄλλοτε κατεῖχε.

(ἕπεται συνέχεια)

μ. χ. Μ. Ι. Γ.

---

1. Μέλια Συλλογὴ Συνόδων· τόμος Α' σελ. 148.

2. Σύνταγμα τῶν Ἱερῶν Κανόνων· τόμ. Γ' σ 625· καὶ Μέλια Συλλογὴ Συνόδων· τόμ. Α' σελ. 387, ὅπου τὸν Καισαρείας Καππαδοκίας Ἑλλάδιον κακῶς ἔγραψε Παλλάδιον.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

[κατ' ἀνάλυσιν Π. Κομνηνοῦ]

Ἡ ἐξηγητικὴ παίδευσις τοῦ Ἀπ. Παύλου.

Εὐδήλου ὄντος ὅτι «ἐλεηθέντος» καὶ χάριτι Θεοῦ ἐπιστραφέντος εἰς Χριστὸν τοῦ ἀρτίαν τὴν νομικὴν μόρφωσιν κεκτημένου Σαύλου αἱ πρότεραι αὗται γνώσεις αὐτοῦ δὲν θὰ ἐξητμίζοντο διὰ τῆς ἐπιστροφῆς, ἀλλὰ θὰ παρέμενον ἀμείωτοι καὶ θὰ ἐχρησιμοποιοῦντο καταλλήλως ὑπὲρ τοῦ εὐαγγελικοῦ λόγου, ἡ ἐλευθερόφρων θεολογικὴ ἐπιστήμη χωρεῖ μέχρι τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐξηγητικῆς μεθόδου, ἥτινι ὁ Ἀπ. Παῦλος χρῆται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ αὐτοῦ, ὡς καθαρῶς ραββινικῆς, μὴ οὔσης τῆς τελευταίας, κυρίως εἰπεῖν ἐξηγήσεως τῶν Ἁγίων Γραφῶν, ἀλλὰ μᾶλλον παραβιάσεως διὰ παντοίων εἰς σύστημα ὅλον προηγμένων ἑρμηνευτικῶν κανόνων καὶ μεθόδων—τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν πρὸς ὑποστήριξιν καὶ ἐμπέδωσιν τῆς παραδόσεως τῶν πατέρων, ἤτοι τοῦ βαθμηδὸν διαμορφωθέντος θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ βίου τῶν Ἰουδαίων, οὗ ἕνεκεν ἐν ἄλλοις καὶ ἡ παραγνώρισις τῶν περὶ τοῦ Χριστοῦ προφητειῶν τῆς Π. Διαθήκης. Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βασιμότητος τοῦ τοιούτου χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐξηγητικῆς μεθόδου τοῦ Ἀπ. Παύλου, χησιμοποιηθείσης δῆθεν ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν χριστιανικῶν ἀληθειῶν, προσάγονται διάφορα παραδείγματα. Καὶ δὴ 1ον) ἡ ἐν Β΄ Τιμ. Γ΄ 8 μνεία τῶν Ἰαννῆ καὶ Ἰαμβρῆ ἀντιστάντων τῷ Μωϋσεῖ, προσώπων ἀγνώστων ἐκ τῆς Ἁγ. Γραφῆς, ὀφειλόντων δὲ τὴν ἑαυτῶν γένεσιν καὶ τὰ κατ' αὐτοὺς εἰς μόνην δῆθεν τὴν ἰουδαϊκὴν φαντασίαν. Ἀλλ' ἐκτὸς ὅτι ἡ ἐν τῇ Ἁγ. Γραφῇ παρασιώπησις τῶν προσώπων τούτων οὐδαμῶς ἀποτελεῖ τεκμήριον τοῦ μυθολογικοῦ χαρακτῆρος αὐτῶν,—τῆς περὶ αὐτῶν παραδόσεως κεκτημένης εὐρείαν διάδοσιν, διὸ καὶ γνωστῆς τῷ ἀμυήτῳ πάντως εἰς τὰ μυστήρια τῶν ραββίνων Τιμοθέῳ—ἡ μνεία αὕτη δι' οὐδενὸς ἐσωτερικοῦ δεσμοῦ συνδεομένη πρὸς τὴν ἐν τῷ οἰκείῳ χωρίῳ ἀναπτυσσομένην ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου ἔννοιαν, χρησιμεύουσα δὲ μόνον ὅπως ζωηρότερον χαρακτηρισθῶσιν οἱ σύγχρονοι τῷ Ἀποστόλῳ ψευδοδιδάσκαλοι, εἶνε κατ' οὐσίαν περιττὴ καὶ ἠδύνατο νὰ ἐλλείπῃ ἄνευ οὐδεμιᾶς διὰ τὴν ἔννοιαν ζημίας.

2ον) Ἡ δῆθεν παραδοχὴ καὶ χρησιμοποίησις ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου τοῦ ραββινικοῦ μύθου περὶ πέτρας κατακολουθούσης δῆθεν τοῖς Ἑβραίοις ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀναβλυζούσης αὐτοῖς ὕδωρ πρὸς πόσιν (Α΄ Κορ. Ι΄, 4 «ἔπινον ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας), μύθου πηγάσαντος ἐκ τῆς πάντως οὐχ ἅπαξ ἐπαναληφθείσης κατὰ θείαν συνέργειαν (Ἐξ. XVII 6 Ἀρ. XX 8—11) προμηθείας αὐτοῖς ὕδατος. Ἀλλ' ἐνταῦθα ἀκριβῶς δείκνυται ἡ οὐσιώδης διαφορὰ καὶ ἡ μεγάλη τοῦ Ἀπ. Παύλου ὑπεροχὴ ἀποκλείσαντος τὴν παρὰ τοῖς σοφοῖς ραββίνοις ἐπικρατήσασαν ἀντικατάστασιν τοῦ ἰδεώδους—τῆς θείας ἀντιλήψεως ἐν τῇ προμηθείᾳ τοῦ ὕδατος, πρὸς τὸν αἰσθητὸν τύπον—πέτρας κατακολουθούσης, δι' οὗ τοῦτο ὑπὸ τῆς ἀποστολικῆς φαντασίας περιεβλήθη καὶ ἀντικατεστάθη, καὶ δείξαντος σαφῶς τὴν βαθυτέραν καὶ ὑψηλοτέραν ἔννοιαν τῶν σχετικῶν ἱστορικῶν γεγονότων τῆς Π. Δ. ἐχόντων κατ' ἐξοχὴν σωτηριολογικὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα («πνευματικὴν» «ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός»).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δείκνυται ὅτι ὁ Ἀπ. Παῦλος δὲν ἀνεγίνωσκε τὴν Γραφὴν «ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν παραδόσεων τῶν πατέρων» καὶ οὐδαμῶς ἐξηρτᾶτο ἀπ' αὐτῶν ἐν ταῖς χριστιανικαῖς αὐτοῦ πεποιθήσεσιν, ὡς ἅμα καὶ ὅτι δὲν διέστρεφεν αὐτὰς δι' ἰδίους σκοπούς. Μαρτύριον τούτου τρανότατον τὸ 3ον παράδειγμα. Τοῦ λόγου ὄντος κατὰ τῶν ἰουδαϊζόντων ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἐν Γαλ. ΙΙΙ 19 ἀσπάζεται τὴν ὑπὸ τῆς Ἁγίας Γραφῆς μὴ ἀμέσως καὶ σαφῶς ὑποστηριζομένην, ἀλλὰ γενικῶς παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις παραδεδεγμένην καὶ πάντως ἱστορικὴν βάσιν ἔχουσαν, παράδοσιν περὶ τῆς μεσολαβήσεως καὶ ἀγγέλων («διαταγεὶς δι' ἀγγέλων») ἐν τῇ παροχῇ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου. Προσφορωτέρα καὶ λυσιτελεστέρα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ Ἀπ. Παύλου, καταπολεμοῦντος τὰς τῶν ἰουδαϊζόντων ἀξιώσεις περὶ τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου ὡς σωτηριώδη σημασίαν καὶ σπουδαιότητα ἔχοντος καὶ ἐν τῷ χριστιανισμῷ, ἤθελεν εἶνε πάντως, χρησιμοποίησις τῆς ἐν λόγῳ παραδόσεως ἐν τῇ σημασίᾳ, ἣν ἀποδίδουσιν αὐτῇ ἱκανοὶ

τῶν ἑρμηνευτῶν, ὡς μειούσῃ δηλ. τὸ ἀξίωμα τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου παρισταμένου οὕτω οὐχὶ ἀμέσου, ἀλλ' ἐμμέσου (δι' ἀγγέλων) ἐκδηλώσεως τοῦ θείου θελήματος. Ἀλλ' ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀποκρούει τὸ σκάνδαλον καὶ ἥκιστα ραββινικῶς ἀλλ' ἐν ἀληθεῖ αὐταπαρνησίᾳ παραλαμβάνει τὴν παράδοσιν, ὑφ' ὃ πνεῦμα πάντως αὐτὴ ἐνεπολιτεύετο παρὰ τοῖς ὁμοφύλοις αὐτοῦ, ὡς ἐξαίρουσαν δηλ. τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, οὕτως ἐπισήμως καὶ πανηγυρικῶς παραδοθέντος τοῖς Ἑβραίοις, ἀρκεῖται δ' ὅπως ἀποδείξῃ τὴν ἀληθῆ θέσιν καὶ σημασίαν αὐτοῦ δι' ὧν βραχύτατα ἐπιφέρει· «ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ Θεὸς εἷς ἐστιν» (Γαλ. Γ', 20), δι' ὧν καταδηλον γίνεται, ὅτι ὁ Μωσ. νόμος προσηρμόσθη πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοῦ ἑτέρου ἐνταῦθα ὑποφαινομένου παράγοντος τῶν Ἑβραίων, καὶ δὲν ἀπετέλει κατ' ἀκολουθίαν τὴν πλήρη καὶ καθαρωτάτην ἔκφανσιν τοῦ θείου θελήματος· (πρβλ. Ματθ. 19' 8 «Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω»)

4ον Τρανὴ ἀπόδειξις παραθεωρήσεως δῆθεν ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῶν ῥήσεων τῆς Π. Διαθήκης θεωροῦνται συνήθως τὰ λεγόμενα αὐτοῦ περὶ τῆς ἐν Δευτερονομίῳ διατάξεως περὶ τοῦ βοὸς «οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα»· ἔνθα οὗτος παρατηρεῖ «μὴ περὶ τῶν βοῶν μέλει τῷ Θεῷ; ἢ δι' ἡμᾶς πάντας λέγει; (Α' Κορ. Θ' 9), δι' ὧν δῆθεν ὁ Ἀπ. Παῦλος ὑπερακοντίζει καὶ αὐτοὺς τοὺς Ταλμουδιστὰς ἑρμηνεύοντας: τοῦ Θεοῦ λαμβάνοντος πρόνοιαν καὶ περὶ τοῦ ζώου ἔτι μᾶλλον ὀφείλομεν ἡμεῖς νὰ ὦμεν συμπαθεῖς πρὸς τοὺς κοπιῶντας. Ἀλλ' ἤδη ἡ ἐν Δευτερονομίῳ (κεφ. XV) αὐτὸ τοῦτο ἐνσφήνωσις τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως μεταξὺ τοῦ περὶ δίκης λόγου καὶ τοῦ περὶ ἀτέκνου χήρας παρίστησι πιθανώτατον, ὅτι ὁ δεσπόζων χαρακτὴρ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐχούσης πιθανώτατα τύπον παροιμιώδη ἄνευ ἀναιρέσεως τῆς ἀρχικῆς αὐτῆς ἐν σχέσει πρὸς τοὺς βόας προδήλου καὶ εὐνοήτου σημασίας, εἶνε ἠθικὸς συνιστωμένης δι' αὐτῆς τῆς πραότητος καὶ ἐπιεικείας, ποιᾶς τινος στοργῆς καὶ συμπαθείας. Τούτου οὕτως ἔχοντος καὶ τοῦ ἐπιρρηματικοῦ, «πάντως» μὴ ἔχοντος πανταχοῦ καὶ παρ' αὐτῷ τῷ Ἀπ. Παύλῳ ὅλως ἀποκλειστικὸν χαρακτῆρα, εὔδηλον ὅτι ἁρμοδιότατα καὶ προσφορώτατα ἐκδέχεται οὗτος τὸν ἐν λόγῳ διάταξιν ὡς πρὸς τῷ προδήλῳ καὶ ἀμέσῳ σημαινομένῳ αὐτῆς ἀφορῶσαν κατ' ἐξοχὴν εἰς τοὺς ἀνθρώπους.

5ον Ὡς παράδειγμα ραββινικῆς δῆθεν σοφιστείας ἐν τῇ ἐξηγήσει τῆς Ἁγ. Γραφῆς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας αὐτοῦ περὶ τῆς δικαιώσεως διὰ τῆς πίστεως παρίσταται ἡ ἐπανειλημμένη προσαγωγὴ ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου τῆς ῥήσεως τοῦ Ἀββακοὺμ «ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται» (Ρωμ. Α' 17. Γαλ. Γ' 11, Ἑβρ. Ι'., 38), τοῦ προφήτου δι' αὐτῆς ἐν τοῖς ἐπικειμένοις δεινοῖς ἐπαγγελλομένου σωτηρίαν τοῖς δικαίοις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ὑπερηφίαν καὶ αὐθάδειαν τῶν ἀσεβῶν, πεποιθόσιν ἐπὶ τὸν Θεὸν ὡς πληρώσοντα τὰς ἐπαγγελίας Αὐτοῦ. Ἡ δῆθεν παρερμηνεία καὶ διαστροφὴ τῆς ἐν λόγῳ προφητικῆς ῥήσεως ὑπὸ τοῦ Ἀπ. Παύλου ἔγκειται ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ συνάψει τοῦ προσδιορισμοῦ «ἐκ πίστεως» ἀναφερομένου ὑπὸ τοῦ προφήτου εἰς τὸ «ζήσεται» μετὰ τοῦ «δίκαιος». Ἀλλ' ἡ μόνη ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαφορὰ ἔγκειται ἐν τῇ διαφόρῳ εἰς τὸ πρᾶγμα ἐπόψει, τοῦ προφήτου ὑποδεικνύοντος τὴν ἐπὶ μέρους ἐνέργειαν, καθ' ὃν χρόνον ὁ Ἀπ. Παῦλος ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωτερικῶν ἐν τῷ βίῳ ἐκδηλώσεων ἐμβλέπει εἰς αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῆς δικαιοσύνης, ἐξαντλουμένην αὐτὸ τοῦτο ἐν τῇ πίστει καὶ πεποιθήσει εἰς τὸν Θεὸν, δι' ὃ δυναμένην νὰ συνεπάγεται τὸ ὑπὸ τοῦ προφήτου ὑποδεικνυόμενον πρακτικὸν ἀποτέλεσμα. Οὕτω ἡ ἐν λόγῳ γραφικὴ αὐτὴ ῥῆσις παρὰ τῷ Ἀπ. Παύλῳ ἀντὶ νὰ διαστρέφηται σκοπίμως καὶ ραββινικῶς ἀνταποκρινομένη πλήρως πρὸς τὰς πεποιθήσεις τοῦ ἐξενεγκόντος αὐτὴν προφήτου καὶ προσηκόντως διαφωτιζομένη, ἀποκαλύπτεται ἐν ὅλῳ τῷ πλουσίῳ αὐτῆς καὶ θεμελιώδει περιεχομένῳ.

6ον Ἀφορμὴν εἰς σφοδρὰν κατὰ τοῦ Ἀπ. Παύλου καταφορὰν, ὡς καταφεύγοντος δῆθεν ἐν τῇ ἐξηγήσει εἰς ραββινικὰς ὅλως τεχνητὰς λοξοδρομίας, ἀπεστερημένας πάσης πειστικῆς δυνάμεως, αὐθαιρέτους καὶ ἀσυστάτους, παρέχουσιν εἰς τὴν ἐλευθερόφρονα ἐπιστήμην ὅσα ἐν 10 στίχῳ τοῦ Γ' κεφαλ. τῆς πρὸς Γαλάτας ἐπιστολῆς λέγει οὗτος «τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ· οὐ

λέγει καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνὸς καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστι Χριστὸς» πρὸς ἀπόδειξιν τῆς διατηρήσεως τῆς γενομένης τῷ Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ, οὐδαμῶς ἀκυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ἐπακολουθήσαντος αὐτῇ Μωσαϊκοῦ νόμου. Ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐλέγχεται ἅμα ὡς ἀγνοῶν τὴν ἀθροιστικὴν σημασίαν τῆς λέξεως «σπέρμα». Ἀλλὰ καταδήλου ἐν ἄλλοις ἐκ τοῦ Ρωμ.Θ' 6—8 καθισταμένου,ὅτι ὁ Ἀπ. Παῦλος οὐδαμῶς ὀφλισκάνει τοιαύτην ἄγνοιαν, ἕπεται ὅτι ἐν γνώσει διὰ λόγους ἀναγκαίους ἀφίσταται οὗτος ἐνταῦθα τῆς κρατούσης σημασίας τῆς λέξεως «σπέρμα». Οἱ λόγοι οὗτοι ἔγκεινται ἐν τῇ ὡς βάσει τῆς ἀποδείξεως κειμένῃ ἀναλογίᾳ πρὸς τὴν διαθήκην (Γ' 15), ἧς πᾶσα λέξις κέκτηται σπουδαιότητα, ἐφ' ὅσον ἐπιζητεῖται ἡ ἀκριβὴς διάγνωσις καὶ ἀκεραία ἐπιτέλεσις τῶν προθέσεων τοῦ διαθέτου. Κατὰ ταῦτα, ὁ ἑνικὸς ἀριθμὸς ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ τοῦ Θεοῦ οὖσῃ ἀκαταλύτῳ διαθήκῃ «τῷ σπέρματί σου» οὐχὶ δὲ τοῖς σπέρμασι (ὡς δικαίως παρατηρεῖ ὁ Ἀπόστολος) δὲν δύναται νὰ κῆται ἀδιαφόρως, ἀλλὰ κέκτηται πολλὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα διότι ἀκριβῶς ἀνταποκρίνεται ἐν τῇ προδήλῳ Μεσσιακῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐπαγγελίας,—ἅτε ἀδυνάτου οὔσης τῆς ἐπὶ λέξει πραγματώσεως αὐτῆς, τῆς ἐπαγγελλομένης γῆς κατεχομένης ἤδη ὑπὸ τοῦ Ἀβραὰμ, τῆς δὲ ἐπαγγελίας ἀναφερομένης εἰς τὸ μέλλον καὶ προϋποτεθείσης τὴν συμμετοχὴν τῶν ἀπογόνων, πράγματος ἀδυνάτου διὰ τὸν ἐπισυμβάντα θάνατον τὸν διακόπτοντα τὴν ἀδιάσπαστον τοῦ γενάρχου καὶ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ κατοχὴν—πρὸς τὸν θεμελιώδη καὶ οὐσιώδη χαρακτῆρα αὐτῆς, πληρουμένης ἐν τῷ Χριστῷ, ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ μεταλαμβάνουσι τῆς υἱοθεσίας τοῦ Πατρὸς καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἀγαθῶν οἱ διὰ τοῦ δεσμοῦ τῆς πίστεως ἓν ὀργανικὸν σῶμα μετ' αὐτοῦ ἀποτελοῦντες («σπέρμα—ὁ Χριστὸς») Οὕτω καὶ ἐνταῦθα ὁ Ἀπ. Παῦλος ἀναπτύσσει μόνον καὶ διαφωτίζει τὴν θεμελιώδη ἔννοιαν καὶ σημασίαν τῆς γενομένης τῷ Ἀβραὰμ ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἥκιστα δὲ ἐπιχειρεῖ ραββινικῶς νὰ στηρίξῃ ἐπ' αὐτῆς ἰδίας ἀρχὰς καὶ θεωρίας.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραδειγμάτων δῆλον γίνεται, ὅτι ἥκιστα ὁ Ἀπ. Παῦλος ἐν τῇ ἐξηγήσει τῆς Π. Διαθήκης καταφεύγει εἰς τὰς τεχνητὰς καὶ ἐξεζητημένας μεθόδους τῶν συγχρόνων αὐτῷ ραββίνων πρὸς ἐμπέδωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ χριστιανικοῦ αὐτοῦ κηρύγματος. Δῆλον δ' ὅμως ἅμα γίνεται ὅτι ἡ ἐν τῇ ἐξηγήσει τῶν ἁγ. Γραφῶν ἐφαρμοζομένη ὑπ' αὐτοῦ μέθοδος ἀφορῶσα εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ὑπὸ τὸ γράμμα κρυπτομένης ὑψηλοτέρας ἐννοίας αὐτῶν, καὶ κατὰ τοῦτο, ἀλλ' ἐξωτερικῶς μόνον, ἀναμιμνήσκουσα τοὺς ραββίνους, διακρίνεται οὐσιωδῶς τῆς κρατούσης στενῆς γραμματικῆς καὶ πραγματικῆς μεθόδου.

Τῆς λογικῆς φύσεως κεκλημένης ἐπὶ τὴν μακαριότητα τῆς ὁμοιώσεως τῷ Δημιουργῷ, τῆς ὁμαλῆς δ' ἐπὶ τοῦτο προόδου καὶ ἀναπτύξεως διαταραχθείσης διὰ τῆς πτώσεως τοῦ κοινοῦ προπάτορος, πᾶσα ἡ τῆς πανσόφου Προνοίας τοῦ παναγάθου Θεοῦ βουλὴ καὶ ἐνέργεια κατέτεινεν εἰς τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ πεσόντος ἀνθρώπου πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀρχικοῦ τῆς πλάσεως αὐτοῦ προορισμοῦ. Τὸ μέγα τοῦτο ἔργον τῆς πανσόφου καὶ παναγάθου βουλῆς τοῦ Θεοῦ διανῦσαν τὰ ἀναγκαστικὰ στάδια τῆς παρασκευῆς, ἰδίᾳ τὸ μὲν διὰ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀβραὰμ καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ—τῶν Ἑβραίων, τὸ δὲ διὰ τῆς Μωσαϊκῆς νομοθεσίας, συντελέσθη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ Σωτῆρος καὶ Λυτρωτοῦ τῶν ἀνθρώπων Ὅλη ἄρα ἡ ἱστορία τῶν Ἑβραίων φέρει χαρακτῆρα Μεσσιακὸν καὶ δέον νὰ ἐξηγῆται χριστιανικῶς. Τῆς νομίμου καὶ θεμελιώδους ταύτης ἀρχῆς ἁπτὶς ἐχόμενος ὁ ἐξ ὕψους τὸν φωτισμὸν τῆς γνώσεως (Β' Κορ. ς', 6) κεκτημένος Ἀπ. Παῦλος δὲν δεσμεύεται δουλικῶς ὑπὸ τῶν ἱστορικῶν λεπτομερειῶν καὶ ὑπὸ τοῦ γράμματος τῆς Π. Διαθήκης, λογιζόμενος ταῦτα ὡς κατὰ συνθήκην μόνον φορεῖς τῆς θεμελιώδους Μεσσιακῆς ἰδέας καὶ ἀποκαλύψεως τοῦ Θεοῦ, ἥτις μόνον οὕτως—ἀδεύσμευτος ὑπὸ τῶν ἐφημέρων στοιχείων τῆς ἱστορικῆς αὐτῆς ἐκδηλώσεως, διαλάμπει ἐν ὅλῳ τῷ φέγγει αὐτῆς. Ἐντεῦθεν καὶ ἡ ἐλευθερία αὐτοῦ περὶ τὴν χρῆσιν καὶ παράθεσιν τῶν ἐκ τῆς Π. Διαθήκης γραφικῶν χωρίων, μὴ προσαγομένων πάντοτε ἐπὶ λέξει, συνδυαζομένων οὕτως ἢ ἄλλως ὑπ' αὐτῶν τούτου κλπ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ παραμένῃ ἐν ἱκανῷ μέτρῳ ἄχρι τοῦ νῦν ἄλυτον ἐν τῇ ἐπιστήμῃ τὸ ζήτημα τοῦ κειμένου τῆς Π. Διαθήκης, ὅπερ οὗτος εἶχεν ὑπ' ὄψει.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ — συνέχεια

Ἀρχιεπισκοπὴ Κερκύρας.— Ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Σεβαστιανὸς ἀπέλυσε πομπαντικὴν ἐγκύκλιον πρὸς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ κυριαρχίαν ὀρθοδόξους συνιστῶν τοὺς ἔχουσι τέκνα ὅπως στέλλωσιν αὐτὰ πρὸς σπουδὴν εἰς ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀρρένων καὶ θηλέων καὶ ὄχι εἰς τὰ ὑπὸ ξένων διατηρούμενα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικὴ κοινότης Ἁγίου Φραγκίσκου. —Ἡ κατὰ τὴν μεγάλην πυρκαϊὰν τῆς 3 ἀπριλίου παρελθόντος δυκιμαθεῖσα ἑλληνικὴ κοινότης, ἧς ὁ ναὸς ἕως θεμελίων κατεστράφη, ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρὸς πάντας τοὺς ἐν Ἀμερικῇ ὁμογενεῖς ὑπὲρ ἀνοικοδομήσεως τοῦ ναοῦ. Ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τούτου, καίπερ ἀρκετὰ ζημιωθέντες οἱ ὁμογενεῖς Ἁγίου Φραγκίσκου, πρῶτοι κατέθεσαν ἐκ τοῦ ὑστερήματος τὸν ὀβολὸν αὐτῶν, νέον πᾶσι παρεχόμενοι παράδειγμα τῆς διακρινούσης τοὺς ὁμογενεῖς ἀκραιφνοῦς φιλογενείας.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αἵται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΑΓΓΕΛΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ

Ἡ ἱερὰ μονὴ τοῦ Σταυροῦ καὶ ἡ ἐν αὐτῇ Θεολογικὴ Σχολὴ ὑπὸ Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου, ἀρχιμανδρίτου, σχολάρχου τῆς Θεολογ. σχολῆς τοῦ Σταυροῦ. Ἐν Ἱεροσολύμοις 1906. Μετὰ πολλῶν εἰκονογραφιῶν.

Γ. Π. Βελγερῆ Τὸ μολυβδόβουλλον τοῦ αὐτοκράτορος Τραπεζοῦντος Δαυὶδ. Ἐν Ἀθήναις—Ἐν Σύρᾳ—Δύο φυλλάδια, ἑλληνιστί—ρωσσιστί.

Ν. Σπανδωνῆ Ἀθηναϊκὰ μελετήματα— Ἡ ἰατρικὴ ἐν Ἑλλάδι—Ἡ ὀρθαλμολογικὴ κλινικὴ Σπήλιου Χαραμῆ. Μετ' εἰκόνων. Ἀθήνησι.

Ἠλία Α. Τσιτσέλη Κεφαλληνιακὰ Σύμμικτα—Συμβολαὶ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ λαογραφίαν τῆς νήσου Κεφαλληνίας — εἰς τόμους τρεῖς — Τόμος πρῶτος. Βιογραφικά. Οἴκων ἱστορίαι. Δημοσιεύματα. Ἐν Ἀθήναις (ἐξεδόθη τῷ 1904, ἀπεστάλη τῷ συντάκτῃ πρὸ μικροῦ).

Ἱστορικὰ ἔγγραφα τοῦ Σινᾶ περὶ τῆς ἐν Οὐγκροβλοχίᾳ μονῆς τοῦ Μαρτζινακίου (ἐκδιδόντος **Θεμιστ. Π. Βολίδου** προλύτου τῆς θεολογίας, διδάκτορος τῆς φιλολογίας, ἐπιμελητοῦ τῶν χειρογράφων τῆς ἐθνικῆς βιβλιοθήκης). Ἐν Ἀθήναις.

Σημ. — Περὶ τούτων, ἐκτυπωθέντων κατὰ τὸ διανυόμενον ἔτος τοῦτο θέλομεν γράψει ἔν τινι τῶν προσεχῶν τευχῶν.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' τροσίων ἀρτυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτς, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος Μαυροβούνας, ἄλλοτε καθάρσης τοῦ ρωσσικοῦ προξενείου Ἰάφας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ.υ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Μαρίας Ἰωσὴφ Γιωβάννοβιτς, τὸ γένος Νικολάου Καραμπουρούση, χριστιανῆς, ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὡσαύτως Μαυροβουνίας, κατοίκου Σισλῆ τοῦ Πέραν, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν ἐν τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28 ἰουνίου 1906.

Ὁ προεδρεύων 3

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀριόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΓΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 31

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (ταμίας)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Τοῦ τεύχους τῆς παρασκευῆς ἐκδιδομένου σήμερον, δευτέραν, 7 αὐγούστου, τὸ προσεχὲς ἐκδοθήσεται τῇ παρασκευῇ, 11 ἀρχομένου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βουλγαρικαὶ κακουργίαι.—Ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα.—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.—Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβείᾳ τῇ πίστει τελειωθέντων.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Ἐν ἔτει 1878, τὸ ἐν Βερολίνῳ συνελθὸν Συνέδριον τῶν μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ὀθωμανικῆς Κυβερνήσεως, ἐδημιούργει, ἐκεῖθεν μὲν τοῦ Αἵμου τὴν ὑποτελῆ Ἡγεμονίαν τῆς Βουλγαρίας, ἐντεῦθεν δὲ τὴν νέαν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ὑπὸ τὴν ἄμεσον πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἐξουσίαν τῆς Α. Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου διατελοῦσαν.

Ἀλλ' ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χώραις ταύταις, πρὸς τῷ ἐπικρατοῦντι βουλγαρικῷ στοιχείῳ, ὑπῆρχε καὶ σημαντικώτατος τουρκικὸς καὶ ἑλληνικὸς πληθυσμός, περὶ τῶν δικαίων τῶν ὁποίων προνοῶν τὸ Συνέδριον ἐθέσπισε ταδε·

ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ ΑΡΘΡΟΝ Ε'. **Ἡ διαφορὰ τῆς θρησκευτικῆς πίστεως ἢ ὁμολογίας οὐδενὶ δύναται νὰ ἀντιταχθῇ ὡς λόγος ἀποκλεισμοῦ ἢ ἀνικανότητος ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἐν τῇ παραδοχῇ εἰς δημοσίας ὑπηρεσίας, ἀξιώματα καὶ τιμάς, ἢ ἐν τῇ ἐξασκήσει παντὸς ἐπαγγέλματος ἢ βιομηχανίας ἐν οἱῳδήτινι τόπῳ. Ἡ ἐλευθέρα καὶ ἐξωτερικὴ ἐνάσκησις πασῶν τῶν θρησκειῶν ἐξασφαλίζονται πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὴν Βουλγαρίαν, καθὼς καὶ τοῖς ξένοις, καὶ οὐδὲν πρόσκομμα παρεμβληθήσεται, τόσον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν τῶν κοινοτήτων, ὅσον καὶ εἰς τὰς πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγοὺς αὐτῶν σχέσεις των.**

ΑΡΘΡΟΝ Κ'. **Αἱ συνθῆκαι, συμβάσεις καὶ διεθνεῖς συνεννοήσεις οἱασδήποτε φύσεως, αἱ συνομολογηθεῖσαι ἢ συνομολογη-**

θισόμεναι μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῶν ξένων δυνάμεων, θὰ ἐφαρμόζωνται ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὃν τρόπον καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Ὀθωμανικὴν Αὐτοκρατορίαν... Ἡ Υ. Πύλη ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν νόμων τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν θρησκευτικὴν ἐλευθερίαν πάντων τῶν θρησκευμάτων.

Ποῖοι δὲ εἰσὶν οἱ γενικοὶ οὗτοι νόμοι τοῦ Κράτους ἀναπτύσσεται ἐν τῷ 62 ἄρθρῳ ἔχοντι ὡς ἑξῆς:

ΑΡΘΡΟΝ ΞΒ'. **Τῆς Υ. Πύλης ἐκφραζούσης τὴν ἑαυτῆς ἀπόφασιν περὶ διατυπώσεως τῆς ἀρχῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην αὐτῆς ἔκτασιν, τὰ συμβαλλόμενα μέρη λαμβάνουσιν ὑπὸ σημείωσιν τὴν αὐθόρμητον ταύτην δήλωσιν. Ἐν οὐδενὶ μέρει τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ἡ διαφορὰ τῆς θρησκείας** κτλ. (ἀπαραλλάκτως ὡς ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ Ε').

Καὶ ἐν τῷ Ὀργανικῷ δὲ νόμῳ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας τῷ συνταχθέντι ὑπὸ εὐρωπαϊκῆς ἐπιτροπῆς, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Υ. Πύλης, κατὰ τὸ ἄρθρον ΙΗ'. τῆς Συνθήκης, καθορίζεται σαφῶς ἡ ἰσοτιμία τῶν τριῶν λαῶν Βουλγαρικοῦ, Τουρκικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ τῶν οἰκούντων ἐν τῇ χώρᾳ, διὰ τῆς ἀπολαύσεως τῶν αὐτῶν ἀστικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀνακηρύξεως καὶ τῶν τριῶν γλωσσῶν, βουλγαρικῆς, τουρκικῆς καὶ ἑλληνικῆς ὡς ἐπισήμων καὶ ὑποχρεωτικῶς ἀποδεκτῶν ἐν ἁπάσαις ταῖς ἐπισήμοις τε καὶ ἰδιωτικαῖς πράξεσι.

Παρὰ πάσας ὅμως τὰς ἐπισημοτάτας καὶ πανηγυρικωτάτας ταύτας ἀποφάσεις τῆς Εὐρώπης, οἱ Βούλγαροι, οἱ μέχρι τῆς χθὲς μόλις διεκτραγωδοῦντες τὰ δεινοπαθήματά των καὶ γερῶς ἐπικαλούμενοι τὸν οἶκτον σύμπαντος τοῦ κόσμου, ὡς πρῶτον μέλημά των ἔσχον νὰ μεταβλήθῶσιν, ἄνευ ἀπωλείας χρόνου, εἰς ἀπηνεῖς διώκτας τῶν Τουρκικῶν καὶ Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν.

Διό, πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς Βερολινείου συνθήκης, ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Υ. Πύλης εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἀπευθύνῃ, τῇ 1 Ἰουνίου 1879, πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀντιπροσώπους τῆς Αὐτ. Κυβερνήσεως τὴν ἑπομένην ἐγκύκλιον περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ Μουσουλμάνων.

«Κύριε πρεσβευτά. Οἱ ἐν Βάρνῃ καὶ Πρασκάδῃ μουσουλμάνοι, περιελθόντες εἰς ἀπελπισίαν ὡς ἐκ τῶν ὠμοτήτων ἃς ὑφίστανται, ἀπεφάσισαν νὰ καταγγείλωσι ταύτας πρὸς τὰς συνυπογραψάσας τὴν Βερολίνειον συνθήκην δυνάμεις· λαμβάνων δὲ τὴν τιμὴν νὰ ἀνακοινώσω, ἐπισυνημμένην ὧδε, πρὸς τὴν Γμ. Ἐξοχότητα τὴν περὶ τούτου ὑποβληθεῖσαν τῇ Γψ. Πύλῃ ἀναφοράν, ἐκτελῶ καθῆκον τοσούτῳ μᾶλλον ἐπιτακτικόν, ὅσῳ πρόκειται περὶ ζητήματος ἄμεσον ἔχοντος συνάφειαν πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου. Καθὰ προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ ἀνωτέρω ἐγγράφῳ ἐκτιθεμένων, ἡ θέσις τῶν ἐν τῷ διαμερίσματι τῆς Βάρνης οἰκούντων μουσουλμάνων κατέστη ἀφόρητος. αἱ δὲ κατ' αὐτῶν βιαιοπραγίαι ὑπερέβησαν πᾶν ὅριον· οὕτω δὲ, προσβολαὶ κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας, κλοπαὶ ἁπλαῖ καὶ διὰ ῥήξεως διαρπαγαί, φόνοι, βάσανοι, ἁπλῶς δ' εἰπεῖν βαρβαρώτατα καὶ ἐγκληματικώτατα ἐπιθέσεις καθ' ἑκάστην διαπράττονται κατά τε τῶν προσώπων καὶ τῆς ἰδιοκτησίας τῶν μωαμεθανῶν. Ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Σοφίᾳ, Κεστεντηλίῳ καὶ Ροδομύρᾳ μουσουλμάνων ἡ θέσις δὲν εἶναι κρείττων, διότι, ἐκτὸς τῶν παντοειδῶν δεινῶν ἅπερ ὑπέστησαν καὶ εἰσέτι ὑφίστανται, ἀπειλοῦνται προσέτι ἐν τῇ χρήσει τοῦ τῆς ἰδιοκτησίας δικαιώματος. . . . . Λαμβάνων τὴν τιμὴν νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν τῆς Γμ. Ἐξοχότητος ἐπὶ τῆς οἰκτρᾶς ταύτης καταστάσεως, δύναμαι νὰ ἐκφράσω τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ Κυβέρνησις . . . . . χάριν φιλανθρωπίας καὶ σεβομένη τὰς ἐν τῇ Βερολινείῳ συνθήκῃ ἐπισήμως ἀνακηρυχθείσας ἀρχάς, θέλει παράσχει εἰς τοὺς καταπιεζομένους τὴν ἑαυτῆς προστασίαν».

Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ οὐδαμῶς ὑστέρησαν ἐν τῇ ἀπολαύσει τῶν τοιούτων ἀγαθῶν τῆς Βουλγαρικῆς κυριαρχίας καὶ διοικήσεως. Ἅμα ἐπιτελεσθείσῃ τῷ 1886 τῆς ἑνώσεως τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας μετὰ τῆς Βουλγαρίας, ἀπώλεσαν, διὰ μιᾶς μονοκονδυλιᾶς, ἅπαντα τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καὶ τὴν πρὸς τοὺς Βουλγάρους ἰσοτιμίαν, ἅπερ

εἶχεν ἐξασφαλίσει αὐτοῖς διὰ τοῦ Ὀργανικοῦ νόμου ἡ Εὐρώπη. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα ἔπαυσεν ἀναγνωριζομένη ὡς μία τῶν ἐπισήμων γλωσσῶν τοῦ τόπου· τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα ἀνεκηρύχθησαν ὡς ἰδιωτικά, καὶ οὐ μόνον ἐστερήθησαν παντὸς χορηγήματος ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιδόματα τὰ χορηγούμενα ὑπὸ τῶν δημαρχείων τῶν καθαρῶς ἑλληνικῶν πόλεων, οἷον Ἀγχιάλου, Πύργου, Μεσημβρίας, Σωζοπόλεως, Στενημάχου, ἁρπασθέντα διετέθησαν ὑπὲρ βουλγαρικῶν σχολῶν· πρὸ τριετίας δὲ μόλις, ἐν τοῖς περὶ τὴν Μεσημβρίαν ἀμιγῶς ἑλληνικοῖς χωρίοις, ἐν οἷς οὐδὲ ἴχνος βουλγάρου ἀπαντᾷ, οἱ Ἕλληνες διδάσκαλοι, βίᾳ ἐξωσθέντες, ἀντικαθεστάθησαν διὰ βουλγάρων τοιούτων, παντελῶς ἀγνοούντων τὴν ἑλληνικήν. Πρὸς δὲ τούτοις, πάντες οἱ ἕλληνες διδάσκαλοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων ὑπεβλήθησαν εἰς βαρύτατον φόρον ἐπιτηδεύματος.

Παραλλήλως πρὸς τὰ μέτρα ταῦτα ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν καὶ τὰ πρὸς στρετερισμὸν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἰδιοκτησιῶν. Ἔναρξις ἐγένετο ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς τῆς παρὰ τὴν Φιλιππούπολιν ἀρχαιοτάτης ἑλληνικῆς μονῆς τοῦ Μπατσκόβου· ταύτην ἐπηκολούθησεν ἡ καταναγκαστικὴ ἐκχώρησις ὑπὸ τῆς κοινότητος Βάρνης, ἀντὶ γελοίου ποσοῦ, τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Δημητρίου· ἡ ἁρπαγὴ τῆς παρὰ τὴν Ἀγχίαλον μονῆς τῆς ἁγίας Ἀναστασίας· ὁ διὰ τῆς δικαστικῆς, δῆθεν, ὁδοῦ στρετερισμὸς τῆς ἐν Βάρνῃ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου, δημευθέντων ἅμα καὶ τῶν προσοδοφόρων κτημάτων τῆς κοινότητος ἐξ ὧν συνετηροῦντο αἱ σχολαί της πρὸς ἀπότισιν τῶν ὑπερόγκων δικαστικῶν ἐξόδων· μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας περιεσώθη τῷ 1904 ἀπὸ τῆς βουλγαρικῆς βουλιμίας, χάρις εἰς ἐξωτερικὴν ἐπέμβασιν, ἡ παρὰ τὴν Ἀγχίαλον μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. Οὐδὲ ἔλειψαν, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ τοῦ 1886 διάστημα, αἱ πλάγιαι ἀπόπειραι ἀναμίξεως ἐν ταῖς σχέσεσι τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων πρὸς τοὺς πνευματικοὺς ἀρχηγούς των καὶ ἐν τοῖς ἀφορῶσιν εἰς τοὺς διορισμοὺς τούτων ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Τὴν κορωνίδα δὲ πασῶν τούτων τῶν λελογισμένως καὶ βαθμιαίως ἐφαρμοζομένων καταδιώξεων ἐπέθηκε, κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ὁ προφανῶς πλέον καὶ συστηματικῶς κηρυχθεὶς πόλεμος ἐξοντώσεως κατὰ τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων· τῆς ἐνάρξεως δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς ὀχλαγωγικῆς ἀπελάσεως τοῦ νέου ἕλληνος Μητροπολίτου Βάρνης καὶ τῆς διαρπαγῆς τῶν ἑλληνικῶν ναῶν καὶ νοσοκομείων τῆς πόλεως ταύτης, ἐπηκολούθησαν, ἀδιαλείπτως πλέον, αἱ λεηλασίαι, οἱ φόνοι, αἱ ἁρπαγαί, αἱ βιαιοπραγίαι κατὰ τῶν ἑλλήνων καὶ τῶν κοινοτικῶν καὶ ἰδιωτικῶν περιουσιῶν αὐτῶν ἐν Καβάρνῃ, Φιλιππουπόλει, Σοφίᾳ, Πύργῳ, Στενημάχῳ κτλ. μέχρις οὗ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακήν, παρεδόθη ὑπὸ τῶν ἀρνησαμένων πλέον ὡς ἐκ τῆς ἀτιμωρησίας κακούργων εἰς τὸ πῦρ ὁλόκληρος ἡ ἀμιγῶς ἑλληνικὴ πόλις τῆς Ἀγχιάλου, ὁλοφρονηθέντων ἢ γενομένων παραναλώματος τοῦ πυρὸς πολυαρίθμων ἀθώων ὑπάρξεων ἐν αἷς οὐκ ὀλίγαι γυναῖκες καὶ παῖδες. Καὶ οὕτως ἐδόθη, ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι, εἰς σύμπαντα τὸν πεπολιτισμένον κόσμον καὶ εἰς τὰ ἀτυχῆ θύματα τῶν θηριωδιῶν τούτων, κατὰ πάντα πιστὴ ἀναπαράστασις τῆς σκηνογραφίας τῶν πρὸ πολλῶν αἰώνων, ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς, ληστρικῶν ἐπιδρομῶν τῶν ἀγρίων βουλγαρικῶν ὁρδῶν, ἀρχηγούντων τῶν Κρούμων καὶ τῶν Συμεὼν καὶ τῶν Σαμουὴλ καὶ τῶν Ἀσσὲν καὶ τῶν Καλογιάννη.

Τὴν ἐκ τῶν γνησίως βανδαλικῶν τούτων σκηνῶν ὅμως ἐξέγερσιν τῆς κοινῆς γνώμης ὀρρωδοῦντες οἱ πρωτεργάται τούτων, οὐδενὸς ἠμέλησαν ὅπως παραπλανήσωσι ταύτην· οὕτω δὲ, κατ' ἀνακοινώσεις ἐκ Σοφίας ἀποστελλομένας εἰς εὔνους ξένας ἐφημερίδας, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς χαρακτηρίζονται αἱ κακουργίαι αὗται ὡς προϊὸν αὐθορμήτου καὶ ἀκαταστάτου ἐξεγέρσεως τοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ, κατεξαναστάντος ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν δεινῶν ἅπερ πάσχουσιν οἱ ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφοί του ἐκ μέρους τῶν ἑλληνικῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων—καθ' ἃς ἐξεγέρσεως ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις προσεπάθησε, δῆθεν, νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἑαυτῆς καθῆκον—ἐξ ἄλλου μέρους διατυποῦται ἡ θεωρία ὅτι αἱ ἁρπαγεῖσαι ἐκκλησίαι καὶ μοναὶ ἀνηγέρθησαν διὰ βουλγαρικοῦ χρήματος ἐπὶ τῆς πρὸ τοῦ σχίσματος καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ἐποχῆς· καὶ κατὰ συνέπειαν, ἁρπάζοντες αὐτὰς τὴν σήμερον οἱ βούλγαροι, ἀναλαμβάνουσι — καίπερ ὀλίγον ἀποτόμως! —τὰ ἀρχικῶς ἀνήκοντα αὐτοῖς. Ἡ ἀπόδειξις ὅμως τοῦ ἀσυστάτου καὶ ὁλοσχερῶς ἀβασίμου

τῶν προφασιολογιῶν τούτων δὲν εἶναι ἔργον μακρὸν οὐδὲ ἐπίπονον.

Καὶ ἐν πρώτοις, ποία ἡ σχέσις καὶ ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ τῆς δράσεως τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικῶν ἀνταρτικῶν σωμάτων, καὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ φιλησύχων καὶ νομοταγῶν Ἑλλήνων, **βουλγάρων συνταγματικῶν ὄντων πολιτῶν,** ὧν τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τῆς περιουσίας, τῆς ἰδιοκτησίας, τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, ἐγγυῶνται αὐτοῖς αἱ διεθνεῖς Συνθῆκαι, τὸ βουλγαρικὸν Σύνταγμα, οἱ ἐν ἰσχύϊ νόμοι τοῦ Κράτους; ἀπεδείχθη οἱαδήποτε ἄμεσος ἢ ἔμμεσος συναφεια τούτων πρὸς ἐκείνους; Ἀπὸ πότε δὲ καὶ εἰς ποῖον πεπολιτισμένον κράτος ἐθεσπίσθη ἡ ἀρχὴ ὅτι οἱ ἀθῶοι καὶ ἀνεύθυνοι κολάζονται καὶ τιμωροῦνται ἀντὶ τῶν ὑπευθύνων, καὶ ὁποῖαι θὰ ἦσαν αἱ συνέπειαι ἂν καθιεροῦτο καὶ ἐτίθετο εἰς γενικὴν ἐφαρμογὴν, ἐν πάσῃ κοινωνίᾳ, ἡ ὀλεθρία ἀρχὴ αὕτη;

Βεβαίως ἡ ἐνιαχοῦ τῆς Μακεδονίας βιαία ἐνέργεια τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων, καίπερ λίαν ἐξογκωθεῖσα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, εἶναι ἀξιοκατάκριτος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, οὐδ' ἐνδοιάζομεν ὅπως κατηγορηματικῶς ἀποκηρύξωμεν καὶ καταδικάσωμεν ταύτην. Ἀλλὰ, τίνες οἱ ἀρξάμενοι χειρῶν ἀδίκων; Δὲν εἶναι τὰ βουλγαρικὰ κομιτάτα ἅτινα ἐξέπεμπον, κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετίαν, διαρκῶς ἔνοπλα στίφη ὅπως ἐπιβάλωνται διὰ τῆς τρομοκρατίας ἐπὶ πάντων τῶν μὴ ὑπεικόντων εἰς τὰ νεύματα αὐτῶν; Δὲν εἶναι τὰ βουλγαρικὰ κομιτάτα ἅτινα παρεσκεύασαν τὴν ἀνατίναξιν τοῦ καταστήματος τῆς Ὀθωμανικῆς Τραπέζης ἢ τοῦ γαλλικοῦ ἀτμοπλοίου *Guadalquivir* καὶ τοῦ Αὐστριακοῦ τοιούτου *Vasquapu* ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ τὸν ἐνδεχόμενον ἐκ τῶν τοιούτων κακουργημάτων φόνον τοσούτων ἀθώων ὑπάρξεων; Δὲν εἶναι τὰ βουλγαρικὰ κομιτάτα ἅτινα ἀπεπειρῶντο, ἐπὶ ἔτη ὁλόκληρα, τὴν ἀνατίναξιν γεφυρῶν καὶ σιδηροδρόμων; Δὲν ἦσαν καθαρῶς βουλγαρικὰ τὰ ἀνταρτικὰ στίφη ἅτινα ἤρξαντο εἰσβάλλοντα ἀπὸ τοῦ 1903, ἀναφανδὸν, ἐξ ὅλης τῆς γραμμῆς τῶν πρὸς τὴν Μακεδονίαν καὶ Θράκην βουλγαρικῶν μεθορίων, περιτρέχοντα καθ' ἁπάσας τὰς διευθύνσεις τὴν χώραν, δῃοῦντα, πυρπολοῦντα, καταστρέφοντα, χωρὶς νὰ φεισθῶσι γυναικῶν ἢ παιδίων, καὶ καταφεύγοντα ἐντὸς τῆς Ἡγεμονίας ἅμα ἐστενοχωροῦντο ὑπὸ τοῦ Αὐτοκρ. στρατοῦ, ὅπως ἀνασυνταχθῶσι καὶ ἐπαναλάβωσι μετὰ μικρὸν τὰς αὐτὰς φρικαλεότητας; Καὶ ἐπειδὴ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι, εἰς ἰσχάτην ἀπελπισίαν περιελθόντες, ἠναγκάσθησαν τέλος ἐν τῇ ἀπογνώσει των νὰ ἀντιταξῶσιν ἄμυναν καὶ νὰ παταξωσι τὰ κρυσφύγετα τῶν αἱμοχαρῶν καὶ ἀνάνδρων κακούργων, σπευσάντων ἀμέσως νὰ περιστείλωσιν ἐπαισθητῶς τὴν δρᾶσιν των ἅμα ὡς ἐννόησαν ὅτι δὲν θὰ ἐπετρέπετο αὐτοῖς πλέον ἀτιμωρητεὶ νὰ συνεχίσωσι τὰς κακουργίας των, ἦτο τοῦτο λόγος ἀποχρῶν ὅπως ἡ ἄμυνα αὕτη χαρακτηρισθῇ ὡς τερατώδες ἀνοσιούργημα, πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ ὁποίου ἀπῃτεῖτο ἡ ἐξόντωσις τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἑλληνικοῦ στοιχείου; Οὕτω δὲ πολιτευόμενοι οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ, δὲν συναισθάνονται ὅτι, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς ἀνομολογοῦσι τὰ ὑποδεέστερα τῆς ἐν Μακεδονίᾳ θέσεως τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου παρὰ τὰς μεγαλαυχους περὶ τοῦ ἐναντίου διαβεβαιώσεις των, ἀνακηρύττουσιν ἑαυτοὺς ἀλληλεγγύους καὶ συνενόχους τῶν ἀπαισίων κακούργων, ὧν τὰ ἐγκλήματα μετὰ φρίκης ἐνωτίσθη σύμπασα ἡ ἀνθρωποτης; Διότι, πότε ἠκούσθη ὅτι δι' ἐγκλήματα τοῦ κοινοῦ δικαίου, (οἷα εἰσὶ τὰ εἰς τὰ ἑλληνικὰ ἐν Μακεδονίᾳ σώματα προσαπτόμενα), μία πεπολιτισμένη κυβέρνησις ἐπιτρέπει εἰς συρφετὸν ταραξιῶν καὶ κακούργων νὰ ἐπιδίδωται εἰς αὐτοδικίας, καὶ δὴ κατὰ ἀόπλων καὶ ἀθώων πολιτῶν, κατὰ γυναικῶν, κατὰ παιδίων;

Ἐπίσης ἀνυπόστατος ἐλέγχεται καὶ ἡ προφασιολογία τῶν ἐν Σοφίᾳ ὅτι αἱ ἁρπαγεῖσαι ἐκκλησίαι καὶ μοναί, ὡς εἰκοδομηθεῖσαι διὰ βουλγαρικοῦ χρήματος, ἀδίκως κατεκρατοῦντο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. Οἱ ἰσχυρισμοὶ οὗτοι περιφανῶς ἀνατρέπονται ὑπὸ τῆς ἱστορίας, καθ' ἣν οἱ σλαυϊκοὶ καὶ βουλγαρικοὶ πληθυσμοὶ, οἱ ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐγκατασταθέντες ἐν τῇ κυρίως Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ βορείῳ Θράκῃ, κατέλαβον μὲν τὴν ὑπαίθρον χώραν καὶ ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὰς ὠχυρωμένας Βυζαντινὰς πόλεις, καὶ δὴ τὰς παραλίους, ἐν αἷς συνεκεντρώθη ὁ Ἑλληνικὸς πληθυσμός· τοιαῦται δὲ πόλεις ἦσαν ἡ Βάρνα, ἡ Ἀγχίαλος, ἡ Μεσημβρία, ὁ Πύργος, ἡ Σωζούπολις, ἡ Φιλιππούπολις καὶ ἡ Στενήμαχος μετὰ τῶν

ἀμέσως περὶ αὐτὰς χωρίων, αἵτινες ἀείποτε παρέμειναν ἑλληνικαί, καὶ τοιαύτας εὗρεν αὐτὰς ἡ Ὀθωμανικὴ κατάκτησις. Διὸ, καὶ ὅταν ἐπῆλθεν ἡ ῥῆξις μεταξὺ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ Βουλγάρων, διὰ Σουλτανικοῦ δὲ Φιρμανίου ἐδημιουργήθη τῷ 1870 ἡ Βουλγαρικὴ Ἔξαρχία, αἱ πόλεις αὗται μετὰ τῶν μονῶν Μπατσκόβου, ἁγ. Ἀναργύρων, ἁγ. Παρασκευῆς καὶ ἁγ. Γεωργίου ἐξηρέθησαν ἐν αὐτῷ τῆς περιφερείας τῆς Ἐξαρχίας διὰ τὸν ῥητῶς ἀναγραφόμενον ἐν τῷ Φιρμανίῳ λόγον ὅτι ἦσαν Ἑλληνικαί. Ὡς ἐκ τούτου, ἐνῷ ἐκ τῶν λοιπῶν βουλγαρικῶν ἐπαρχιῶν Σοφίας, Τυρνόβου, Βιδύνης, Δρύστρας, Πρεσλάβας, Κεστεντηλίου, Σαμακοβίου, Τσερβενοῦ, Λοφτζοῦ, Βράτζης, ἀμέσως ἅμα τῇ ἱδρύσει τῆς Ἐξαρχίας ἀπεπέμφθησαν οἱ Ἕλληνες Μητροπολῖται, αἱ δὲ βουλγαρικαὶ μοναί, ὡς ἡ διάσημος τῆς Ῥίλλας, ὑπήχθησαν αὐτῇ, ἐν ταῖς ἀπαριθμηθείσαις ἑλληνικαῖς πόλεσι καὶ μοναῖς ἡ δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐξηκολούθησεν ἐνασκουμένη ἀνενοχλήτως, χωρὶς κἂν ν' ἀποπειραθῇ ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐν αὐταῖς ὑποκειμένους αὐτῇ ἐπισκόπους, πλὴν τῆς Βάρνης καὶ Φιλιππουπόλεως, ἔνθα ἐγκατέστησε τοιούτους μόνον μετὰ τὴν ἵδρυσιν τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας. Αἱ ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων λοιπὸν ἐναγχος ἁρπαγεῖσαι ἐκκλησίαι καὶ μοναὶ μετὰ τῶν κτημάτων καὶ ἐξαρτημάτων αὐτῶν, ἀποτελοῦσιν ἀνέκαθεν ἑλληνικὴν κοινοτικὴν περιουσίαν, ἀρχαιοτέραν καὶ αὐτῆς τῆς ἐν τῇ χώρᾳ βουλγαρικῆς ἐγκαταστάσεως, ὑπὲρ ἧς οὐδέποτε συνεισέφερόν τι οἱ ἀνύπαρκτοι ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις Βούλγαροι, οἵτινες, ἁφαιροῦντες νῦν ταύτας, διαπράττουσιν ἁπλούστατα ἔγκλημα σφετερισμοῦ καὶ κλοπῆς μετὰ ῥήξεως. Ὁ ναὸς μάλιστα τοῦ ἁγίου Νικολάου ἐν Βάρνῃ καὶ τὸ παρ' αὐτῷ νοσοκομεῖον, διὰ τῆς ἁρπαγῆς τῶν ὁποίων ἐνεκαίνισαν τοὺς ἄθλους των οἱ Βούλγαροι, ἱδρύθησαν πρὸ 45 ἐτῶν ὑπὸ Ἕλληνος ἰδιώτου, τοῦ Παρασκευᾶ Νικολάου, τὸ δὲ πρὸς συντήρησιν αὐτῶν κεφάλαιον κατετέθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου εἰς ρωσσικὴν Τράπεζαν.

Ἄλλως τε καὶ αὐτοὶ οἱ Βούλγαροι, διὰ τῆς συμπεριφορᾶς των, ἀπέδειξαν ὅτι εἶχον συναίσθησιν ὅτι ἡ περιουσία αὕτη ἀνῆκε ταῖς ἑλληνικαῖς κοινότησι· διότι ἄλλως, πρὸς τί νὰ ἐπιζητήσῃ ἐπιμόνως ὁ Ἡγεμὼν ὅπως ἡ ἑλληνικὴ κοινότης Βάρνης ἐκχωρήσῃ αὐτῷ διὰ πωλήσεως, καίτοι ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος, τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Δημητρίου, ὅπως μετατρέψῃ αὐτὴν εἰς ἡγεμονικὸν θέρετρον; διατί νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ (προσδιδομένης οὕτως ἐπιπλάστου χροιᾶς νομιμότητος) καταληψις τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐν τῇ αὐτῇ πόλει; διατί νὰ ἐξαναγκάζωσιν οἱ βιαιοπραγοῦντες Βούλγαροι τοὺς ἐπιτρόπους τῶν ἐσχάτως καταληφθεισῶν ἐκκλησιῶν ἐν Φιλιππουπόλει, Πύργῳ, Μεστεμβρίᾳ κτλ. θέτοντες τὸ περίστροφον ἐπὶ τοῦ μετώπου των, ὅπως ὑπογράψωσιν ὅτι οἰκειοθελῶς ἐκχωροῦσιν αὐτοῖς τοὺς καταληφθέντας ναούς; θὰ μετήρχοντο πάντα τὰ μέσα ταῦτα, ἂν εἶχον τὴν πεποίθησιν ὅτι τὰ ἁρπαζόμενα ἀνῆκον αὐτοῖς δικαιωματικῶς;

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς στάσεως τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως; Ἡ προκληθεῖσα ἐξέγερσις ἦν ὅλως τεχνητή, δημιουργηθεῖσα ὑπὸ εὐαρίθμου ὁμάδος Μακεδόνων προσφύγων μεταβαινόντων ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, τοιχοκολλούντων ἐξεγερτικὰς προκηρύξεις ἐπὶ τῶν θυρῶν τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων μετ' ἀπειλῆς φόνου ἂν ἀπεσπῶντο αὗται· ἦτο λοιπὸν ἁπλοῦν παίγνιον διὰ τὴν Κυβέρνησιν ἡ συγκράτησις τῆς δρακὸς τῶν ἡρώων τούτων. Αὐτὴ αὕτη ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις ὡμολόγησεν ὅτι αἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ συνέπραττον μετὰ τῶν ταραξιῶν. Ἐν Βάρνῃ, ὁ νομάρχης ἐδήλωσε τῷ νέῳ Μητροπολίτῃ ὅτι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, τηλεφωνικῶς ἐρωτηθεῖσα, διέταξε νὰ μὴ ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἡ ἀπόβασις. Μετὰ τὴν καταληψιν τῶν ναῶν, σχολῶν, μονῶν κτλ. ὁ πάντοτε κατόπιν ἑορτῆς ἐπερχόμενος στρατὸς, κατελάμβανε μὲν τὰ κτίρια, ἀλλὰ δὲν ἀπέδιδε ταῦτα τοῖς δικαιούχοις, οἱ δὲ Βούλγαροι ἱερεῖς ἔσπευδον νὰ ἐπιτελέσωσιν ἐν αὐτοῖς ἱεροτελεστίας καὶ νὰ μετατρέψωσι τὰ ὀνόματα τῶν ναῶν, ὑποβηλοῦντες οὕτως ὅτι ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ὡς ὁριστικῶς κυρίους τούτων.

Ἐν Σοφίᾳ, ὁ στρατὸς εἶχεν ἀπέλθει εἰς τὰ γυμνάσια. Ἐν Στενημάχῳ, ὁ στρατὸς. ἀπωθήσας τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν, ἐσχημάτισε γραμμὴν μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ βουλγαρικοῦ ὄχλου, ὃν ἀφῆκεν ἀνενόχλητον νὰ καταλάβῃ τοὺς ναοὺς τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος. Ἐν Ἀγχιάλῳ, ὁ στρατὸς, ἀφοῦ κατέλαβε τὴν Μονὴν τοῦ ἁγ. Γεωργίου, ἀπῆλθε

τὴν νύκτα τῆς παρασκευῆς εἰς Πύργον, ἡ δὲ κυβέρνησις διεβεβαίωσε τοὺς κατοίκους ὅτι οὐδὲν εἶχον νὰ φοβῶνται· καὶ ὅμως, περὶ τὸ λυκαυγὲς τῆς Κυριακῆς, ἑκατοντάδες κακούργων ἐκ Πύργου καὶ τῶν πέριξ χωρίων προερχόμενοι, ἐν οἷς καὶ ἱκανοὶ μετημφιεσμένοι χωροφύλακες καὶ ἔφεδροι στρατιῶται, εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀνενόχλητοι ἐπὶ τῇ δηλώσει ὅτι θὰ συνεκρότουν ἡσύχως συλλαλητήριον, ἔθηκαν πῦρ ἐκ διαφόρων σημείων εἰς αὐτήν. Ἐνισχυθέντες δὲ εἶτα ἐκ Πύργου δι' ἐπικουριῶν ἀποσταλεισῶν ὑπὸ τοῦ Βουλγάρου δημάρχου τῆς τελευταίας πόλεως, ὅστις ὡπλισεν αὐτοὺς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν ἀποθηκῶν, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν πτωχῶν κατοίκων ἐξ ὧν δεκάδες ἐγένοντο παραναλώματα τοῦ πυρός, παρ' ὀλίγον δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Μητροπολίτης, ἢ ἔπεσαν ὑπὸ τὰς σφαῖρας τῶν βδελυρῶν κακούργων, ἐνῶ οἱ λοιποὶ κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη· 12 δὲ μολιςῶρας μετὰ τηγρικῶδη καταστροφὴν καὶ τὴν ἀποτέφρωσιν τῆς πόλεως, ἐνεφανίσθη ὁ στρατός. Ἂν δὲ εἰς ταῦτα πάντα προστεθῇ ἡ ἐν τοιαύταις στιγμαῖς ἀπουσία ἐκ τῆς χώρας τῶν τοῦ Ἡγεμόνος, τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, θὰ πεισθῇ πᾶς τις ὅτι τὰ γενόμενα διεπράχθησαν ἐκ συστάσεως, τῇ γνώσει καὶ εὐδοκίᾳ τῶν κρατούντων καὶ διοικούντων, ὧν τὰ κροκοδείλεια δάκρυα, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἀνήκουστον τραγῳδίαν τῆς Ἀγχιάλου, καὶ αἱ διαψεύσεις δι' ὧν θὰ πειραθῶσιν ἵνα παραμορφώσωσι τὰ γεγονότα πρὸς μείωσιν τῆς φρίκης ἣν θὰ προκαλέσωσι ταῦτα ἁπανταχοῦ τοῦ κόσμου, οὐδένα πλέον θὰ παραπλανήσωσι.

Καὶ οἱ μὲν Βούλγαροι ἀνεδείχθησαν καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ κατὰ πάντα ἑφάμιλλοι τῶν ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐνδόξων προγόνων των, διατρανώσαντες οὕτως ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου τὸ γεγονὸς ὅτι ἀρκεῖ νὰ ξέσῃ τις ὀλίγον τὸ λεπτὸν ψιμμύθιον τοῦ ὄθεν πολιτισμοῦ των, ἵνα ἀνεύρῃ ὑπ' αὐτὸ, θάλλοντα καὶ ἀκμαῖα, τὰ ἄγρια καὶ κακοῦργα ἔνστικτα τῶν μαχητῶν τοῦ Κρούμου καὶ τοῦ Καλογιάννη, καὶ παρασχόντες ἔν ἔτι ψηλαφητὸν τεκμήριον τῆς τύχης τῆς ἀναμενούσης τὸν τλήμονα μὴ βουλγαρικὸν πληθυσμὸν πάσης χώρας, ἐπὶ τῆς ὁποίας θὰ κατωρθοῦν νὰ ἐμπήξωσι τοὺς ὄνυχάς των. Ἀλλ' ὑπολείπεται ἡ Εὐρώπη, ἧς τὴν στάσιν ἀπέναντι τῶν φοβερῶν τούτων φρικαλεοτήτων ἀναμένομεν νὰ ἴδωμεν. Διότι, μὴ λησμονῶμεν ὅτι τὰ δίκαια τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἠγγυήθησαν καὶ ἐξησφάλισαν ἐπισήμως, διὰ τῆς ἰδίας ὑπογραφῆς, ἐν τῇ Συνθήκῃ τοῦ Βερολίνου αἱ ἓξ μεγάλαι Εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις· θὰ ἐπιτρέψωσι λοιπὸν νῦν αὐταὶ εἰς τοὺς τέλεον ἐκτραχηλισθέντας Βουλγάρους ὅπως μετατρέψωσιν εἰς ῥάκος καὶ λακπατήσωσι, κατοργούμενοι ἐπ' αὐτῆς, τὴν Συνθήκην ταύτην;

Δὲν τὸ πιστεύομεν ποσῶς· διότι τὸ ἐναντίον θὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἠθικὴν χρεωκοπίαν τῆς Εὐρώπης ἐνώπιον τῶν ὀμμάτων τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς, ἐξαναγκασθησομένων οὕτω νὰ παραδεχθῶσιν ὅτι οὐδεμία πλέον πρέπει νὰ ἀποδίδωται προσοχὴ ἢ σημασία εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὰς ἐπισήμους δηλώσεις καὶ ἐπαγγελίας της, καὶ ὅτι ἐν τῇ πραγματικότητι ἡ κτηνωδεστέρα βία θὰ κατισχύει τοὐντεῦθεν τοῦ δικαίου καὶ θὰ ἀποτελεῖ τὸν ὑπέρτατον νόμον, πρὸ τοῦ ὁποίου θὰ δειλιᾷ νὰ κλίνῃ τὸν αὐχένα πᾶν δίκαιον, θεῖόν τε καὶ ἀνθρώπινον.

Κ. Δ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἡ σήμερον ἐκδιδομένη πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς ἐν τῷ κλίματι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μητροπολίτας, ἐπισκόπους, ἱερεῖς καὶ προκρίτους, ἀπεστάλη πρὸ τριῶν ἑβδομάδων προηγουμένως δὲ καὶ τὸ παρασυναπτόμενον ἐνταῦθα Σημείωμα. Πρὸς εὐρυτέραν κυκλοφορίαν τῶν ἀπὸ μητρικῆς προνοίας πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις διαβιβαζομένων νουθεσιῶν, ἃς ἀπό τινος συνεχῶς καὶ ἐν ἐπαναλήψει ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ἀπέτεινεν αὐτοῖς, ἀνατυποῦμεν τὴν ἐγκύκλιον καὶ τὸ σημείωμα οὕτως ἔχοντα:

ΙΩΑΚΕΙΜ ἐλέῳ Θεοῦ κτλ.

Ἀριθ. πρωτ. 1632.

† Ἱερώτατοι μητροπολῖται, θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, ἐντιμότατοι δημογέροντες καὶ πρόκριτοι καὶ λοιποὶ

εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῶν κατὰ τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἤπειρον θεοσώστων ἐπαρχιῶν· χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Βαθέως θλίβεται πᾶς εὐσεβὴς καὶ ὀρθόδοξος τὰ ἔκτροπα καὶ ἔκθεσμα βλέπων τὰ καὶ ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ περιβόλῳ διαπραττόμενα ὑπὸ τῶν βιαίως ἔξωθεν ἐπιχειρούντων διασαλεῦσαι τὸ ἀδιάστως ἀπ' αἰώνων καὶ κατὰ συνείδησιν καὶ πεποίθησιν ὑφιστάμενον καθεστὼς κατὰ τὸν αὐτόθι βλαχόφωνον λεγόμενον ὀρθόδοξον πληθυσμόν. Πλὴν γὰρ τοῦ ἄλλου σάλου καὶ σπαραγμοῦ, ὃν οἱ τῶν ζιζανίων σποροὶ εἰς κοινότητας εἰρηνευούσας καὶ ὁμονοούσας εἰσάγουσι, καὶ συγχύσεως ἐκκλησιαστικῆς ἤδη πολλῆς καὶ σκανδάλων συνεχῶν παραίτιοι οὐ παύονται γινόμενοι, κατάστασιν πραγμάτων δημιουργοῦντες τῷ ὀρθοδόξῳ ἄρδην ἀντιπίπτουσαν συστήματι καὶ πολιτεύματι. Ἱερεῖς μὲν ἤδη τινὲς τῆς οἰκείας στασιαστικῶς ἀποστάντες κανονικῆς ἀρχῆς, καὶ διὰ τοῦτο καθαιρέσει ἐνδίκῳ ὑποβληθέντες καὶ τῆς ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ χάριτος ἀπογυμνωθέντες, οὐ παύονται καὶ οὕτως ἐν τῇ ἀπονοίᾳ αὐτῶν ἀποτολμῶντες ἱεροπρακτεῖν καὶ τὰ ἅγια μυστήρια τελεῖν καὶ τὴν ἣν οὐκέτι ἔχουσι χάριν μεταδιδόναι, μεῖζον τὸ ἑαυτῶν κρῖμα οὕτως ἀπεργαζόμενοι. Εἴ τις γὰρ ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἐνδίκῳ καθαιρέσει ὑποβληθεὶς τολμήσειεν ἅψασθαι τῆς ποτὲ ἐγχειρισθείσης αὐτῷ λειτουργίας, οὗτος παντάπασι τῆς Ἐκκλησίας ἐκκοπτέσθω, διαγορεύει ὁ ἀποστολικὸς κανών. Ἀλλὰ καὶ τῶν λαϊκῶν τινες, ὡς μὴ ὤφελε, τῇ πλάνῃ ὅπως ποτὲ ὑπείξαντες, εἰς τὴν σκολιὰν καὶ οὗτοι συνεξετράπησαν ὁδὸν, ἀντὶ τῶν κανονικῶν ποιμένων καὶ ἱερέων τοῖς καθηρημένοις τούτοις καὶ ἐκπτώτοις καὶ ἀνιέροις ἀκολουθῆσαι παραπλανηθέντες, ἕξω οὕτω τοῦ σωτηρίου περιβόλου τῆς Ἁγίας Ὀρθοδόξου Μητρὸς Ἐκκλησίας ὡς παρασυνάγωγοι γενόμενοι. Εἴ τις γὰρ ἐν πταίσματι ἐξετασθεὶς ἐπεσχέθη τῆς λειτουργίας καὶ μὴ ὑπέκυψε τοῖς κανόσιν, ἀλλ' ἑαυτῷ ἐξεδίκασε τὴν προεδρίαν καὶ τὴν λειτουργίαν καὶ συναπῆλθον τούτῳ τινὲς, παρασυναγωγὴ τὸ τοιοῦτον, λέγει ὁ Μέγας Βασίλειος. Διὸ τοιαύτης, ἄρδην ἐναντίας τῇ κανονικῇ τάξει, οὔσης τῆς ἐκτρόπως, ὡς μὴ ὤφελεν, ἐνιαχοῦ αὐτόθι παραχθείσης ἐκκλησιαστικῆς ἀνωμαλίας, τῶν δὲ ὡς ἄνω στασιαστῶν καὶ παρασυναγώγων ἱερέων καὶ λαϊκῶν ὀνόματι μόνον ἐν τῷ περιβόλῳ τῆς Μητρὸς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας διατελούντων, τῷ δὲ πράγματι ἔξω ἤδη τῆς ὀρθοδόξου γενομένων τροχιᾶς, θλίψει βαθείᾳ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀποπλανήσει αὐτῶν ἐχόμενοι, προαγόμεθα συνοδικῶς πατρικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν ἀποτεῖναι αὐτοῖς παραίνεσιν, ὅπως συνέλθωσιν εἰς ἑαυτοὺς, καὶ τὸ βάραθρον, εἰς ὃ ἐπηρείᾳ τοῦ ἀλάστορος φέρονται, κατανοοῦντες, ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν κανονικὴν τροχιὰν τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας καὶ ἕως τῆς σωτηρίου μάνδρας τῆς γαλουχησάσης αὐτοὺς Μητρὸς Ἐκκλησίας γένωνται, μηκέτι δὲ πονηραῖς προσέχωσι καὶ δουλεύωσιν εἰσηγήσεσιν, εἰς τοιαῦτα μὲν ἔκθεσμα καὶ ψυχώλεθρα ἐκκλησιαστικῶς ἀγούσαις, τὴν κοινὴν δὲ ἀδελφικὴν ἀγάπην ἐπιβούλως διαταραττούσαις καὶ διασπώσαις. Ταύτην ἐξ ὑπερτάτου ἐκκλησιαστικῆς προνοίας καθήκοντος τὴν πατρικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν πρὸς τοὺς ὅπως ποτὲ ἀποπλανηθέντας καὶ ἐκτραπέντας, εἴτε ἱερεῖς, εἴτε διδασκάλους, εἴτε λαϊκοὺς, ἀπευθύνοντες παραίνεσιν καὶ τὸν ἐξ ὕψους φωτισμὸν αὐτοῖς καὶ τὸ ἔλεος ἐξαιτούμενοι, εὔκαιρον ἅμα ἡγούμεθα συστῆσαι καὶ παρακελεύσασθαι πᾶσι τοῖς πιστοῖς καὶ ἀφωσιωμένοις τέκνοις τῆς Ἐκκλησίας ὅπως στερροὶ ὡς ἄγκυρα τοῦδε καὶ ἀκλόνητοι ἐν τῇ φυλακῇ τῶν ἱερῶν δογμάτων καὶ τῶν πατρικῶν παραδόσεων φυλάσσησθε ἀγρύπνως κατὰ τῶν ἀδιαλείπτων ἐπιβουλῶν, τῷ θυρεῷ τῆς πίστεως ὑμῶν καὶ τῷ συνδέσμῳ τῆς πρὸς ἀλλήλους ἑνότητος τελεσφόρως πᾶσαν αὐτῶν τὴν δύναμιν καὶ ἐνέργειαν ἀποκρούοντες καὶ κατασυντρίβοντες. Ὁ δὲ δυνάμενος φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει, μόνος σοφὸς Θεὸς Σωτὴρ ἡμῶν (Ἰουδ. 25) «αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίξαι, σθενώσαι, θεμελιώσαι· αὐτῷ ἡ δόξα

καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν». (Α΄ Πέτρ. 5,10).

ἀφ ς΄. Ἰουλίου η΄.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ
ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ εὐχέτης
(ἔπονται αἱ ὑπογραφαὶ τῶν σεβ. συνοδικῶν)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Καὶ προλαβόντως κατὰ καιροὺς, ἕνεκα τῶν ἀνωμαλιῶν, αἵτινες κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος συνετάραξαν τὰς αὐτόθι ἐπαρχίας, ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία οὐ διέλιπεν εὐθέτως ἐκ καθήκοντος ὀφειλετικῆς προνοίας τὰ δέοντα ὑποδεικνύουσα περὶ τῆς τηρητέας πολιτείας κατὰ τὰς δυσκόλους ταύτας στιγμὰς, σὺν τῇ ἐπιβαλλομένῃ συντόνῳ προσοχῇ καὶ ἐπαγρυπνήσει κατὰ τῶν παντοίων ἔξωθεν ἐπιβουλῶν, ἰδιαιτέρως συστήσασα τὴν τήρησιν ἅμα μετριοπαθοῦς καὶ εἰρηνικῆς ἐν γένει στάσεως καὶ πολιτείας μετὰ πάσης νομοταγείας. Ἐπειδὴ δ' ἀτυχῶς ἡ θλιβερὰ κατάστασις οὐ μόνον οὐκ ἐβελτιώθη, ἀλλὰ καὶ πολλαχῶς διὰ νέων ἐκτρόπων ἐπιβουλῶν καὶ κακουργιῶν τῶν ἐναντίων ὅσημέραι ἐπιδεινοῦται, ἀναγκαῖον ἡγούμεθα ἵνα ἐπιτακτικώτερον προτρέψωμεν καὶ αὖθις, συνοδικῇ διαγνώμῃ, καὶ ὑποδείξωμεν τὴν ἀνάγκην ὅπως οἱ κατὰ τὰς αὐτόθι ἐπαρχίας ἀρχιερεῖς καὶ ὁ ὀρθόδοξος λαός, τὸ δυσχερὲς καὶ κρίσιμον τῶν καιρῶν ὑπ' ὄψιν ἔχοντες, διπλασιάζωσι μὲν τὴν ἐκυτῶν προσοχὴν καὶ μέριμναν εἰς ἀπόκρουσιν τῶν ἀδιαλείπτων τούτων ἔξωθεν ἐπιβουλῶν, ταὐτοχρόνως ὅμως μὴ παύσωσιν αὐστηρῶς ἐχόμενοι τῶν παραγγελμάτων τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης καὶ πραότητος καὶ τῆς ὀφειλομένης πρὸς τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοσίαν τάξιν εὐλαβείας, ἐπισπώμενοι διὰ τῆς εὐσταθοῦς μὲν ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμύνης καὶ προκαπίσεως, τῆς μετριοπαθοῦς δὲ καὶ νομοταγοῦς καὶ εἰρηνοφίλου ἐν πᾶσι πολιτείας καὶ στάσεως αὐτῶν, τὴν κοινὴν ἐκτίμησιν, τὴν εὐμένειαν τῆς Α. Α. Μ. τοῦ φιλολάου ἡμῶν Ἄνακτος, τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τὴν εὐλογίαν τὴν παρὰ Θεοῦ.

ἀπ ς΄. Ἰουνίου κ΄.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐπίσκεψις εἰς τὰ ἀνάκτορα.— Τῇ δευτέρᾳ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ καπικεχαγιᾶ ἐξ. Ἀντωνίου Οἰκιάδου, μετέβη εἰς τὰ αὐτοκρ. ἀνάκτορα καὶ ὑπέβαλε τὰς ὑπὲρ ὑγιείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου διαπύρους εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους διηνεκῶς εὐγνωμονούντων ἐπὶ τῇ ὑπὲρ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν αὐτοκρατορικῇ καὶ πατρικῇ Αὐτοῦ μερίμνῃ.

Αὐτοκρατορικαὶ ἑορταὶ.— Τῇ κυριακῇ, 30 ἰουλίου, ἀγομένης τῆς ἑορτῆς τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Ὑ. τοῦ μεγάλου δουκὸς Μιχαὴλ, διαδόχου τοῦ ρωσσικοῦ θρόνου, ἡ Α. Θ. Π. διεβίβασε τὰς ὑπὲρ τοῦ ἑορτάζοντος εὐχὰς τῷ ἐνταῦθα ἐπιτετραμμένῳ τῆς Ρωσσίας διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου· — διὰ τοῦ αὐτοῦ, προχθὲς, σάββατον, οἱ πατριαρχικαὶ προςρήσεις διεβιβάσθησαν τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ Αὐστροουγγαρίας ἐπὶ τοῖς γενεθλίοις τῆς Α. ΚΒ. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσήφ.

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἀπὸ τῆς τρίτης ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς μέλους τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πελαγωνείας κ. Ἰωακεὶμ, προσαγορευθεὶς δεόντως ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ καταλλήλως ἀπαντήσας. — Ἡ ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν ἐκτάκτως καὶ τῇ τετάρτῃ, ἕνεκα τῶν ἐξ Ἀγχιάλου θλιβερωτάτων εἰδήσεων. Ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Τραπεζοῦντος, Χίου, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως καὶ Κολωνίας ἐπεσκέψαντο μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὴν Α. Ὑ. τὸν μέγαν βεζίρην.

Κοινὴ συνεδρία.— Τῇ παρασκευῇ, ἡ ἀρχομένου μηνὸς, συνῆλθον εἰς συνεδρίαν κοινὴν ἥ τε ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ ἔντιμον Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον.

Ἡγεμονία Σάμου. — Τῷ τὴν παρασκευὴν ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως εἰς Σάμον ἀναχωρήσαντι Ὑ. ἡγεμόνι τῆς Σάμου Κωνστ. ἐφέντῃ Καραθεοδωρῇ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμεν. πατριάρχης διεβίβασε τὰς πατρικὰς αὐτοῦ καὶ κατευοδίους εὐχὰς διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιακόνου κ. Βενιαμίν.

Μητρόπολις Πισσιδίας.—Διὰ τηλεγρφήματος αὐτοῦ, ἀπὸ 26 λήξαντος ἰουλίου, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Πισσιδίας κ. Κωνσταντῖνος ἠγγειλε τήν τε εἰς τὴν ἕδραν τῆς μητροπόλεως ταύτης ἄφιξιν καὶ τὴν θερμὴν δεξίωσιν, ἣν αὐτῷ οἱ εὐσεβεῖς ἀτταλιεῖς ἐποιήσαντο.

Μητρόπολις Διδυμοτείχου. — Δι' ἐπιστολῆς αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Διδυμοτείχου

κ. Φιλάρετος Βαφείδης, ἀγγέλλων τῇ Α. Θ. Π. τὴν αἰσίαν εἰς Διδυμότειχον ἄφιξιν, ἐκφράζει τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ καὶ δεξιώσει, ἧς ἀπήλαυσεν ἐκ μέρους τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμεν. πατριάρχου κατὰ τὴν βραχεῖαν ἀδείᾳ συνοδικῇ, παρ' ἡμῖν διαμονὴν αὐτοῦ.

Μητρόπολις Πρεσπῶν.—Τῇ δευτέρᾳ, 31 λήξαντος, ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην, ἵνα μεταβῇ ἐκεῖθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ, ὁ πανιερ. μητροπ. Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν κ. Γερμανὸς, προπεμφθεὶς ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Πελαγωνείας καὶ Μαρωνείας καὶ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν Βάρνης, Γρεβενῶν καὶ Βελλᾶς. Τὰς ὑπὲρ εὐπλοίας τοῦ ἀναχωροῦντος μητροπολίτου πατριαρχ. εὐχὰς ἡρμήνευσεν αὐτῷ ὁ ἱερολ. τριτεύων κ. Ἀθηναγόρας.

Μητρόπολις 40 Ἐκκλησιῶν.— Τῷ σαββάτῳ, 29 ἰουλίου, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος μητροπολίτης Τεσσαράκοντα Ἐκκλησιῶν κ. Ἄνθιμος, προπεμφθεὶς ἄχρι τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ ὑπὸ τῶν σεβασμιωτάτων συνοδικῶν Σηλυβρίας καὶ Σισανίου καὶ τοῦ παρεπιδημοῦντος πανιερωτάτου Βελλᾶς, καὶ ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος. Ὁ μητροπολίτης Τεσσαράκοντα Ἐκκλησιῶν ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς τὴν αἰσίαν εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἄφιξιν καὶ τὴν ὑποδοχήν, ἣν ἐποιήσατο αὐτῷ ἡ κοινότης, ὑπέβαλε δ' ἅμα τὴν κοινὴν εὐγωμοσύνην αὐτῆς τῇ τε Α. Θ. Π. καὶ τοῖς σεβασμ. συνοδικοῖς.

Ἐπισκοπὴ Μοσχοννησίων.—Τῇ προπαρελθούσῃ πέμπτῃ ἀνεχώρησεν εἰς Σμύρνην ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μοσχοννησίων κ. Νικόδημος, ἀναγγείλας τῇ Ἐκκλησίᾳ τηλεγραφικῶς τὴν εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ταύτην αἰσίαν ἄφιξιν καὶ τὴν αὐτῷ γενομένην ὑποδοχήν.

Μητροπολῖται σχολάζοντες.— Προτάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου, τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐνέκρινε νὰ χορηγῶνται ἀπὸ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου χίλια γρόσια κατὰ μῆνα, μεῖζον δηλαδὴ τοῦ χορηγουμένου μητροπολίταις σχολάζουσι, τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ προέδρῳ Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνσταντίῳ, οἰκειοθελῶς μὲν παραιτησαμένῳ τὴν ἐπαρχίαν, ἔχοντι δ' ἀνάγκην περιθάλψεως τῆς ὑγιείας αὐτοῦ.

Ἔξαρχία Μετζόβου.— Διετάχθησαν τηλεγραφικῶς οἱ τέως ἐπίτροποι καὶ ἔφοροι Μετζόβου νὰ παραδώσωσι τοῖς ἐκλεγεῖσι νεωστὶ διαδόχοις τὰ παρ' αὐτοῖς μένοντα ἀρχεῖα καὶ χρήματα τῆς κοινότητος.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή.—Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἀνέθηκε τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξεως τῶν λογαριασμῶν τοῦ πρώην ταμίου καὶ ἐφόρου τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Π. Γ. Χρυσοῦ τοῖς ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ σεβ. μητροπολίτῃ Δριϊνουπόλεως κ. Λουκᾷ καὶ τῷ κ. Ἐμμ. Ρακτιβάν, ἀντὶ τῶν πρὸ καιροῦ διορισθέντων.

Ἐθν. Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον.— Ἀντὶ τῶν παραιτησαμένων τὰ καθήκοντα ἐφόρων τοῦ Ἐθν. Ἰωακειμίου παρθεναγωγείου κκ. Ἀριστείδου βέη Κυριακοῦ καὶ Σ. Γ. Καζανόβα, διωρίσθησαν ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου ἔφοροι αὐτοῦ οἱ κκ. Παῦλος Ἀλεξ. Καραθεοδωρῆ καὶ Θρασ. Ψάθης.

Ληξιαρχικὸν Γραφεῖον.— Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον διώρισε γραμματέα τοῦ Ληξιαρχικοῦ γραφείου τῶν Πατριαρχείων, ἐποπτευομένου ὑπὸ τοῦ πανοσιολογ. ἀρχειοφύλακος κ. Κ. Δελικάνη, τὸν ἑλλόγιμον κ. Ἰάκωβον Βασιάδην, τέως συντάκτην καὶ διαχειριστὴν τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας», εἰς ἣν ἀπὸ δεκαπενταετίας μετ' ἀφοσιώσεως εἰργάσθη. Τῷ μέχρι τοῦδε ληξιάρχῳ κ. Ν. Παγανῷ, ἀπὸ ἐνδεκαετίας ἐργασθέντι, ὡρίσθη μισθὸς διαθεσιμότητος τετρακοσιόγροσος.

Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον. — Ἡ εὐγενεστάτη κυρία Ἐλεονώρα Λαμπρινίδου προσήνεγκε 5 λίρας Τουρκίας ὑπὲρ τοῦ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου Πριγκήπου ἀντὶ πομπώδους ἐπιμνημοσύνου τελετῆς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς. Ἐπίσης ἡ εὐγενεστάτη κυρία Εἰρήνη Γ. Τ. προσήνεγκεν ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ καθιδρύματος 5 λίρας τουρκικάς.

Ἔκφρασις εὐαρεσκείας.— Εἰς τὸν Ἀθήνησι διαμένοντα ἔγκριτον ἐκ Σηλυβρίας ὁμογενῆ κ. Μιλτ. Ἰορδανόπουλον ἐξεφράσθησαν διὰ πατριαρχικοῦ πιττακίου ἡ εὐαρέσκεια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Α. Θ. Π. ἀνθ' ὧν ἔπραξε καὶ πράττει ὑπὲρ τῆς γενετείρας, ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς συντρέχων ἀπό τινων ἐτῶν ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ κοινωφελῶν ἱδρυμάτων καὶ θεσμῶν.

Ἐπιτροπὴ ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν. — Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν, ἀντὶ τοῦ κ. Ἰω. Ἀσπριώτου, παραιτησαμένου τὴν θέσιν ταύτην, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ὁ κ. Ἰάκωβος Βασιάδης.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.— Ἐπὶ τοῖς ἐσχάτως

τελεσθεῖσιν ἀρραβῶσι, δι' ὧν καὶ συνεδέθησαν δύο τῶν ἐν Ἑσπερίᾳ ἐξεχουσῶν οἰκογενειῶν αἱ τῶν ἐριτίμων κκ. Οἰκονόμου καὶ Ζαρίφη, ἡ Α. Θ. Π. νῦξατο πατρικῶς τὰ πρόσφορα. Ἐπὶ τῇ πατριαρχικῇ ταύτῃ εὐμενείᾳ καὶ στοργῇ οἱ ἐρίτιμοι σύζυγοι Φαννὴ καὶ Περικλῆς Γ. Ζαρίφης, εὐγνωμονοῦντες, ὑπέβαλον τηλεγραφικῶς ἐκ Saint Moritz τὰς εὐχαριστίας αὐτῶν βεβαιοῦντες ὅτι αἱ εὐλογία τῆς Α. Θ. Π. συμπληροῖ τὴν εὐδαιμονίαν τῶν τε μνηστευθέντων καὶ τῶν γονέων αὐτῶν, παρακαλούντων ν' ἀποδεχθῇ τὰς εὐγνώμονας αὐτῶν εὐχαριστίας».

Ἅγιον Ὄρος.— Τηλεγραφικῶς ηὐχαρίστησε τῇ Α. Θ. Π. ἐπὶ ταῖς τῇ 27 λήξαντος μηνὸς διαβιβασθείσαις πατριαρχικαῖς εὐχαῖς ὁ πανοσιώτατος ἡγούμενος τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος κ. Μισαὴλ.—Ἐπανῆλθεν ἐκ τῆς εἰς Ἅγιον Ὄρος ἐπισκέψεως αὐτοῦ ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Δημ. Γεωργιάδης, καθηγητὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, διαμείνας ἐπὶ μικρὸν ἐν ταῖς ἱεραῖς μοναῖς Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων.—Χθὲς ἡ Α. Θ. Π. νῦξατα τηλεγραφικῶς ταῖς ἑορταζούσαις ἱεραῖς μοναῖς τοῦ Κουτλουμουσίου καὶ τοῦ Παντοκράτορος.

Μητρόπολις Νικομηδείας.—Τῇ προπαρελθούσῃ πέμπτῃ, 27 λήξαντος ἰουλίου, πανηγυριζούσης τῆς ἐν Νικομηδείᾳ ὀρθοδόξου κοινότητος τὴν μνήμην τοῦ πολιούχου ἁγ. μάρτυρος Παντελεήμονος, προέστη τῆς ἐπὶ τούτῳ ἱερᾶς τελετῆς, πατρικῇ μερίμνῃ τοῦ κυριάρχου μητροπολίτου, ὁ πανιερ. μητροπολίτης πρώην Μαρωνείας κ. Κωνστάντιος.

Μητρόπολις Ἰωαννίνων.—Τῷ σαββάτῳ, προχθές, ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Γεράσιμος, προπεμφθεὶς ἐκ μέρους τῆς Α.Θ.Π. ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος. Τὸν ἀναχωροῦντα μητροπολίτην προέπεμψαν ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ Πελαγωνίας, Τραπεζοῦντος, Μαρωνείας, Σισανίου καὶ Κολωνίας, οἱ παρεπιδημοῦντες πανιερ. μητροπολῖται Βάρνης καὶ Γρεβενῶν, οἱ ἀρχιεπίσκοποι (τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων) Νεαπόλεως καὶ Φιλαδελφείας, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί.

Μητρόπολις Λήμνου.— Ὁ ἐν Λήμνῳ φιλόμουσος ἱδρυτὴς τοῦ Παντελιδείου Παρθεναγωγείου κ. Ὀδ. Ι. Παντελίδης ὑπέβαλεν ἐγγράφως τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ ἐπί τε τῇ ἐπικυρώσει τοῦ κανονισμοῦ τῆς σχολῆς ταύτης καὶ ταῖς αὐτῷ διαβιβασθείσαις εὐχαῖς.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως. — Τῇ δευτέρᾳ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος ἀφίκετο εἰς Σμύρνην, μετὰ τὴν ἀνὰ τὸ τμῆμα Καρίας ποιμαντικὴν περιοδείαν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων κ. Ταράσιος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῷ προπαρελθόντι σαββάτῳ, 29 λήξαντος, μνήμῃ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Καλλινίκου, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγουσι σεβ. μητροπολίταις Δέρκων καὶ Παραμυθίας. Ἐπίσης νῦξατο τὰ δέοντα τοῖς ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐλῇ ἐπίσης ἑορτάζουσι.—Χθὲς δὲ τηλεγραφικῶς διεβίβασε τὰς πατρικὰς εὐχὰς αὐτοῦ τῷ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν ἄγοντι ἀξιοτίμῳ κ. Σωτηρίῳ Σπυρίδωνος.

Περιοδευταί.—Τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Σμύρνης κ. Βασιλείῳ, πρότερον καὶ ἐπ' ἐσχάτων αὖθις αἰτησαμένῳ τὴν εἰς τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα προαγωγὴν τοῦ νεαροῦ τὴν ἡλικίαν καὶ μήπω συμπληρώσαντος εὐδόκιμον πεντετῆ παρὰ μητροπολίτῃ τινὶ ὑπηρεσίαν ἀρχιδιακόνου τῆς ἱερᾶς ταύτης μητροπόλεως, ὡς οἱ ἐθνικοὶ Κανονισμοὶ διατάττουσι, συνεστήθη νὰ προσλάβῃ παρ' ἑαυτῷ ἕνα τῶν διαθεσίμων ἀρχιερέων, διὰ λόγους ἀγγελθέντας τῷ αἰτοῦντι μητροπολίτῃ.

Φιλομουσίας τεκμήριον.—Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Σμύρνης ἐμάθομεν μετὰ χαρᾶς ὅτι ὁ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Βοστώνῃ τῆς Ἀμερικῆς ἐγκατεστημένος σμυρναῖος κ. Ἰω. Μ. Ροδοκανάκης ἀπέστειλεν ἰσχάτως εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς Σμύρνης δώδεκα χιλιάδας καὶ ἐννεακόσια εἴκοσιν ἓν φράγκα. Ὁ φιλόπολις δωρητὴς πρό τινων ἐτῶν περὶ τοὺς χιλίους τόμους βιβλίων ἐδωρήσατο τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Εὐαγγελικῆς Σχολῆς, αὐθόρμητος δ' ἑκάστοτε προήρχετο ἀρωγὸς εἰς εὐαγῆ καθιδρύματα τῆς φιλοτιμοτάτης ὁμογενοῦς ἐν Σμύρνῃ κοινότητος.

Κοινότης Κυδωνιῶν. — Διὰ γράμματος καὶ τηλεγραφικῶς συνεστήθη τοῖς προύχουσι τῆς φιλογενοῦς τῶν Κυδωνιῶν κοινότητος ἵνα συνεννοηθῶσι μετὰ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Ἐφέσου, ἐξακολουθῶσι δὲ τηροῦντες τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη διακριθέντες διὰ τὴν εὐσέβειαν καὶ παραδειγματικὴν αὐτῶν φιλογένειαν.

Λόγιοι παρ' ἡμῖν ξενιζόμενοι.—Διαμένουσι παρ' ἡμῖν οἱ ἐλλόγιμοι διευθυνταὶ τοῦ τε Τραμπαζείου γυμνασίου κ. Ι. Παπίας καὶ τοῦ ἐν Τσοτυλίῳ κ. Δημήτριος Στεφάνου.—Ἀπῆλθον δὲ πρὸ ἓξ ἡμερῶν ὁ τε πανο-

σιολογ. ἀρχιμανδρίτης καὶ διευθυντὴς τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογ. Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος, οὗ ἡ περιοδεία σκοπὸν ἔχει τὴν εὕρεσιν γραμμάτων ἐπισήμων περὶ τοῦ πολύτλα πατριάρχου Κυρίλλου τοῦ Λουκάρεως, καὶ ὁ ἐν Πετρουπόλει διαμένων ὑπομνηματογράφος τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Ἀθαν. Παπαδόπουλος Κεραμεύς.

Χοροστασία.—Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς ἑορτῆς τῆς Μεταμορφώσεως, ὁ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ ἐν Γαλατᾷ πανηγυρίζοντι ναῷ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, πολλοῦ συρρεύσαντος εὐσεβοῦς ἐκκλησιάσματος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ποιμαντικὴ περιοδεία. —Κατὰ τὰ μέσα τοῦ λήξαντος Ἰουλίου διῆλθεν ἐκ Λευκωσίας ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Κυρηνείας καὶ πρόεδρος τῆς κυπριακῆς ἱερᾶς Συνόδου κ. Κύριλλος, μεταβὰς, μετὰ διαμονὴν μιᾶς ἡμέρας, εἰς ποιμαντικὴν ἐπίσκεψιν τοῦ ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Κυρηνείας εὐσεβοῦς αὐτοῦ ποιμνίου.

Κήρυγμα τοῦ θείου λόγου.—Συμπληρώσας τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπανῆλθεν εἰς Λευκωσίαν ὁ ἱερολογ. ἱεροκήρυξ καὶ χρηστὸς κληρικὸς κ. Φιλάρετος Κουρίτης, ὅστις ἔμελλεν ἵνα ἄρξηται τοῦ ἔργου ἀπὸ τῆς κυριακῆς, 16 Ἰουλίου, κηρύττων ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου.

Ἀρχεῖα Ἐκκλησίας Κύπρου.—Ἐν τῇ καλλίστῃ ἐφημερίδι «Ἐλευθερία» τῆς Λευκωσίας ἐξεδόθη γράμμα ἀνέκδοτον τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανοῦ, ἀπὸ 2 Ἀπριλίου 1812, ἀναφερόμενον εἰς χρηματικὰς ὑποθέσεις τῆς ἀρχιεπισκοπῆς, περὶ ἧς εἴ τι ἂν περισώζηται παρ' ἰδιώταις ἐκκλησιαστικὸν ἔγγραφον καλὸν νὰ καθίσταται πᾶσι γνωστὸν διὰ τοῦ τύπου.

Χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες. —Ἐν τῷ αὐτῷ φύλλῳ, τῷ τῆς 8 λήξαντος Ἰουλίου, ὁ ἔλλογ. πρωτότυπος τῆς θεολογίας κ. Χαρίλαος Ι. Παπᾶ Ἰωάννου δημοσιεύει περιγραφὴν χριστιανικοῦ κιραμίου κυκλοτεροῦς, ὅπερ, προερχόμενον ἐκ τῆς ἐν τῷ Θυμαστῷ Ὄρει μονῆς τοῦ ὁσίου Συμεὼν (Θυμαστορείτου), παριστᾷ τὸν ἐφ' οὗ ὁ Συμεὼν ἠσκεῖτο στύλον μετὰ δύο ἀγγέλων καὶ δύο μορφῶν ἀνθρωπίνων καὶ τῶν λέξεων «εὐλογία τοῦ ὁσίου Συμεὼν τοῦ [κατὰ τὸ Θυμ]αστὸν ὄρος». Τὸ κεράμιον δέον ν' ἀντιπαραβληθῇ πρὸς ὁμοίας παραστάσεις.

Μονὴ Μαχαιρᾶ.—Ἀνεγράψαμεν ἐπαινετικῶς ἐν προγενεστέρῳ φύλλῳ δήλωσιν δύο πατέρων τῆς ἱερᾶς μονῆς Μαχαιρᾶ, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ ἐν τῇ μονῇ διαμονὴ οἰκογενειῶν περισσοτέρων τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν. Νῦν ἐν τῷ τύπῳ δηλοῖ ὁ πανοσιολογ. ἡγούμενος τῆς μονῆς κ. Μητροφάνης ὅτι ἡ δήλωσις ἐκείνη ἐγράφη ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ, βεβαιοῖ δὲ δημοσίᾳ, καὶ ἀπ' ἐναντίας πρὸς τὰς πᾶσι σεβαστὰς ἀρχαίας μοναστικὰς διατάξεις, ὅτι «ἡ μονὴ μετὰ πολλῆς προθυμίας παρέχει τὴν φιλοξενίαν της εἰς πάντας τοὺς βουλομένους νὰ διαθερίσωσιν ἐν αὐτῇ».

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ, χθὲς, κυριακῇ, ἐτελέσθησαν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ναοῖς μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν ἐπ' ἐσχάτων θύματα παρασχόντων ἑαυτοὺς τῆς πρὸς τὴν πίστιν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀφοσιώσεως, τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν. Ὀρθοδόξων ὁμογενῶν πλῆθη μετὰ συγκινήσεως παρίστησαν ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς συνενώσαντες μετὰ τοῦ λειτουργοῦντος ἱερατείου τὰς δεήσεις αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους καὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπὲρ τῶν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν. Μετὰ συντριβῆς καρδίας, ἐν ἐκδηλώσεσιν ἀδελφικοῦ πόνου, συνδραμόντες ἐν ταῖς ἱερουργίαις ἐκέτευσαν τὸν ἀνεχόμενον τὰ πάντα Θεὸν ὑπέρ τε τῆς ἀναπαύσεως τῶν εἰς τὴν ἀγήρω ζωὴν μεταστάντων καὶ ὑπὲρ τῆς παύσεως τῶν κακῶν, ἅτινα ἐκ μέρους τῶν λεγομένων χριστιανῶν ὑφίστανται οἱ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὁμογενεῖς ἅτε πνευματικὴν μὲν ἀρχὴν ἀναγνωρίζοντες τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, γλῶσσαν δὲ λαλοῦντες τὴν μεταδώσασαν εἰς τὰ πεπολιτισμένα τῶν ἐθνῶν τὴν χριστιανικὴν πίστιν καὶ τὸν ἀληθῆ πολιτισμόν.

Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐτέλεσεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης μετὰ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Νικομηδείας, Πελαγωνείας, Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας, Σηλυβρίας καὶ τῶν παρεπιδημούντων μητροπολιτῶν Μεσημβρίας καὶ Βάρνης, μνημονεύσας ἐν μὲν τοῖς ζῶσι τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἀρχιερέων Φωτίου (Φιλιππουπόλεως), Τιμοθέου (Μεσημβρίας), Βασιλείου (Ἀγχιάλου), Νεοφύτου (Βάρνης) καὶ Δωροθέου (Σωζοπόλεως) μετὰ τῶν ποιμνίων αὐτῶν, ἐν δὲ

τοῖς τεθνεῶσι τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων καὶ πυρὶ ὁλοκαυτωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν· ὑπὲρ αὐτῶν δὲ καὶ τρισάγιον ἐπὶ κολύβων ἐψάλη, μετὰ τὸ τέλος τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας, ἧς ἀκροάσαντο μετὰ συγκινήσεως καὶ δακρύων οἱ παριστάμενοι, ὧν μεταξὺ καὶ πολλοὶ πρόσφυγες Ἕλληνες ἐξ Ἀγχιάλου, Βάρνης καὶ καὶ Πύργου.

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἱερᾶς μυσταγωγίας ὁ Α. Θ. Π. ἀνῆλθε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον, ηὐλόγησε τὸ πυκνότατον εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα καὶ ἀνήγγειλεν ὅτι ἐτελέσθη ὑπὸ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ἡ ἱερὰ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία, διά τε τὴν ἑορτὴν τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Μεταμορφώσεως καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν κράτει δῆθεν εὐνομουμένῳ πυρί τε καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, τῶν πασχόντων διότι ἀνήκουσιν εἰς τὴν εὐγενεστέραν τῶν φυλῶν τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ εὐσεβὲς ἑλληνικὸν γένος, καὶ λαλοῦσι τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς οἱ θεῖοι διδάσκαλοι καὶ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν διέδωκαν καὶ εἰς τὸν βουλγαρικὸν λαὸν τὴν ὀρθόδοξον χριστιανικὴν πίστιν. Ὁ πανάγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀναμιμνησκόμενος μετὰ ἕλγους πολλοῦ τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ καὶ Πύργῳ τολμηθέντων τελευταίων ὑπ' ἀνθρώπων ἀπολεσάντων πᾶσαν ἀνθρωπισμοῦ καὶ χριστιανισμοῦ συνείδησιν, κατὰ τῶν ἱερῶν εἰκόνων, βιβλίων καὶ σκευῶν καὶ κατ' αὐτῶν τῶν τιμιωτάτων κειμηλίων τῆς πίστεως, προέτρεψε πατρικῶς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς νὰ μὴ μιμηθῶσι τοὺς τὰ ἱερὰ βεβηλοῦντας καὶ τὰ δίκαια τοῦ πλησίον καταπατοῦντας, ἀλλά, φερόμενοι νομοταγῶς καὶ πολιτευόμενοι ὡς ἀληθεῖς χριστιανοί, ζῶντες ἐν τῷ κράτει τῆς Α. Α. Μ. τοῦ μεγαθύμου ἡμῶν ἄνακτος, τοῦ προστάτου τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας ἡμῶν, νομοταγῶς καὶ νὰ ζητῶμεν δικαιοσύνην ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς τῶν ἐγγυηθέντων ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας καὶ ζωῆς. Ηὐχήθη δὲ τέλος ὅπως ἐν τοῖς ἱεροῖς συνειρόμενοι ναοῖς, εὐχηθῶμεν οὐχὶ ἐπὶ λυπηροῖς ἀλλ' ἐπὶ χαρμοσύνοις γεγονόσιν. Ἡ Α. Θ.Π. καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου, τοῦ ὑπὸ τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν, ηὐλόγησε τὸ παριστάμενον ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ πλῆθος, προέτρεψεν αὐτὸ εἰς ἔργα ἀγάπης καὶ εὐσπλαγχνίας ἐν περιστάσεσι τοσούτῳ θλιβεραῖς, καὶ συνεβούλευσε ν' ἀπέλθῃ εἰς τὰ ἴδια ἄνευ θορύβου, σεβόμενον τοὺς ἐν τῷ βασιλείῳ Κράτει νόμους.

Οἱ παριστάμενοι εὐσεβεῖς ἐζητωκράυγησαν ὑπέρ τε τῆς Α. Α. Μ. τοῦ κρατιστοτάτου ἡμῶν ἄνακτος καὶ ὑπὲρ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Τὸ ἱερὸν μνημόσυνον τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν ἀδελφῶν ἤγγειλε τοῖς ἐπιτρόποις καὶ τοῖς προϊσταμένοις τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡ Μ. Πρωτοσυγκελλία διὰ τῆς παρὰ πόδας συμβουλευτικῆς ἐγκυκλίου, διαταγῇ τῆς Α.Θ.Π. Ἐν τοῖς ναοῖς παρετέθησαν καὶ κόλλυβα, τινῶν αἱ ἐπιτροπαὶ διένειμαν, δαπάνῃ τοῦ ναοῦ καὶ κηρία ἐπὶ τῷ μνημοσύνῳ, ἡ δὲ φιλότιμος ἐπιτροπὴ τοῦ ναοῦ τῆς Ξυλοπόρτης, ἀρχαιοτέρου ἡμῶν πατριαρχικοῦ ναοῦ, περιενέδυσε τὰς λυχνίας καὶ τοὺς πολυελαίους διὰ πέπλου μέλανος.

Ἡ ἐγκύκλιος τῆς Πρωτοσυγκελλίας ἔστιν αὕτη.

Θεοφιλέστατοι ἀρχιερατικῶς προϊστάμενοι, ὁσιώτατοι ἱερατικῶς προϊστάμενοι, τιμιώτατοι ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἁπαξάπαντες οἱ εὐλαβεῖς χριστιανοί.

Ἀριθμὸς πρωτ. 5391.

Τὴν προσεχῆ Κυριακὴν 6 αὐγούστου ἑορτάζοντες, ὡς γνωστόν, τὴν θείαν Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, ἐπιτελοῦμεν ἅμα ἱερὸν μνημόσυνον ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων καὶ πυρὶ ὁλοκαυτωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἐπὶ τούτῳ, σεπτῇ πατριαρχικῇ ἐντολῇ, τὴν παροῦσαν ἡμῶν ἐγκύκλιον ἀπολύοντες προτρεπόμεθα ὑμᾶς ἅπαντας, ὅπως πνευματικῶς ἑορτάσητε τὴν ἱερὰν ταύτην ἑορτὴν τῆς εὐσεβείας ἡμῶν, συνιστῶμεν δὲ συνάμα ὅπως ἐν χριστιανικῇ πραότητι, ἀνεξικακίᾳ, ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ὅλως ἀθορύβως δεηθῆτε ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων ἀδελφῶν ἡμῶν, καλῶς γινώσκοντες ὅτι ἡ ἁγία ἡμῶν θρησκεία ἀείποτε κατεδίκασε πᾶσαν ἔκνομον διαγωγὴν τῶν τέκνων αὐτῆς στοιχοῦσα ἀπαρεγκλίτως τῷ παραδείγματι τοῦ θεμελιωτοῦ αὐτῆς Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅστις «λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει». Εἶητε δὲ ἐν Κυρίῳ ὑγιαίνοντες.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 5 αὐγούστου 1906.

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προσωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἔνιοι τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπόπειραν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήγῃ ἤδη τὸ Α' ἐξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 32

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Καλλινίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (ταμίας)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ τελευταία πεντηκονταετία τῆς Ἐκκλησιαστ. ἡμῶν Ἱστορίας— Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ—Ἑλληνικῶν καινοτήτων παθήματα Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν—Ἐκκλησιαστικὰ ἔγγραφα —Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγοι.

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑΕΤΙΑ τοῦ βίου τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀποτελεῖ ἐποχὴν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἀλλὰ καὶ τῇ καθόλου Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ μελέτης ἀξίαν ἐμβριθοῦς.

Ἀπὸ τοῦ 1858, ὅτε κατὰ πρῶτον, ἐν ἐθνικῇ συνελεύσει πάντων τῶν ὀρθοδόξων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ χάτ-ι-χουμαγιοὺν τοῦ 1856 συγκληθείσῃ, πρωτάκουστοι ἠκούσθησαν προτάσεις ἐκ μέρους ὀρθοδόξων (τῷ τότε χρόνῳ) βουλγάρων, μέχρι τοῦ 1872, καὶ ἐκεῖθεν ἄχρι τῶν ἡμερῶν τούτων, δεινοὶ ἐπηρεασμοὶ ἐδημιουργήθησαν κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, κήρυγμα δὲ περὶ χειραφετήσεως ἐθνικοτήτων, προηγουμένως διαδιδόμενον καὶ κοσμικῶν ἕνεκα βλέψεων εἰς ἀρχὴν ἀναγόμενον διεθνῆ, οὐ μόνον εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν πολλὰ πράγματα παρέσχεν, ἀλλὰ παρεσκεύασε κατάστασιν λυπηρὰν, κατάστασιν ἐπιζήμιον εἰς πάσας τὰς τοῦ Χριστοῦ ἁγίας Ἐκκλησίας, ὅσαι κυρίως καὶ εἰδικῶς ὡρίσθησαν ὡς στάδια τῆς ἐξασκήσεως θρησκευτικῶν παθῶν, ἐξ ὧν, τερατοτοκηθέντα κακῶς, ἐμαιεύθησαν εἶτα καὶ ἐσπαργανώθησαν πολιτικὰ ζητήματα ρυλετικῶν ἀνταγωνισμῶν, ἀγνώστων εἰς τὰς ἁγιωτάτας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας.

Παρῆλθον ἔτη πολλά, παρῆλθον ἀνθρώπων γενεαὶ δύο σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἀναπαστάσεως τῆς ἀνταρτιδος ἐκείνης σημαίας, ἣν ὕψωσαν ἐν μέσῳ χριστιανικῆς ὀρθοδόξων ὁμάδος ἐκπεπληγμένης ὀρθόδοξοι (τῷ τότε χρόνῳ) βούλγαροι, δόγμα παράδοξον εἰσαγαγόντες ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ διδασκαλίαν φοβερὰν, ἧς τὰ ἀποτελέσματα προεῖδον Ἕλληνες διδάσκαλοι καὶ ποιμένες καὶ προεῖπον, μετὰ φόβου πρὸς τὸ μέλλον ἀτενίσαντες. Παρῆλθον ἔτη τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρα, ἀφ' ὅτου πατριάρχης οἰκουμενικὸς, ἐπιρανὴς ἀπὸ πείρας καὶ ἐμβριθείας καὶ συνέσεως, ἐτόλμησε νὰ παρατηρήσῃ εἰς ἐπιφανῆ καὶ λογάδα καὶ βαθμοῦχον λαϊκὸν ὅτι τὰ τῶν κατοίκων τοῦ τότε βιλαετίου τῆς Τούνας αἰτήματα τείνουσιν εἰς μακρότερον μέλλον, οὐ σκοπὸς ἡ καταλυσις πόλεως, οὐδαμῶς αὐτοῖς ἀνη-

κούστης. Παρῆλθον μετὰ τῶν πολλῶν ἐνιαυτῶν καὶ οἱ τότε πρωτεῦον ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν πράγμασι πρόσωπον λαβόντες ἀντιπαρῆλθε μετ' ἦχου καὶ τὸ μνημόσυνον τῶν ὑπὸ καταπρίτους σημαίας ἀρχῶν ἀνατρεπτικῶν ὄχλους βαναύσους στρατολογούντων κατὰ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, ὧν οἱ ἀπόγονοι, τραφέντες καὶ παιδευθέντες ὑπὸ διδασκαλιῶν τοιούτων ἀπειργάσαντο τὴν σημερινὴν κατάστασιν, ἧς ἡ Εὐρώπη, καὶ πρωτίστη ἡ καθ' ἡμᾶς εὐσεβὴς Ἀνατολὴ θρηνεῖ τὰ θύματα. Ἀπῆλθον ἵνα δώσωσι λόγον πεπραγμένων πάντες ἐνώπιον τοῦ ἀδεκάστου κριτηρίου τῆς θείας δικαιοσύνης· καὶ ὅμως ἵστανται πάντες ὑποδικοι ἐνώπιον τῆς ἀδεκάστου ἐπίσης Ἱστορίας, οἵαν ἀπὸ ἐπιγείου εἰσαγγελέως τοῦ αἰωνίου καὶ δικαίου κριτοῦ, τὴν κρίσιν, τὴν καταδίκην ἢ τὴν ἀποδοκιμασίαν ἀπεκδεχόμενοι.

Τῆς πεντηκονταετοῦς ἢ μᾶλλον ἑξηκονταετοῦς (ἀφ' ὅτου ἐκυοφορεῖτο ἡ καθίδρυσις παρὰ τὰ Πατριαρχεῖα βουλγαρικοῦ ναοῦ ἢ καὶ πρὶν τούτου, ἀφ' ὅτου ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἀνταρσία ἐν Ἀθήναις ἐμελετᾶτο ὑπὸ τοῦ Παναρέτου καὶ τοῦ Ἰλαρίωνος, τῶν κατόπι Φιλιππουπόλεως καὶ Μακαριουπόλεως) τῆς μεγάλης ταύτης χρονικῆς περιόδου τὴν ἱστορίαν τὴν ἀκριβῆ, τὴν ἀμερόληπτον, τὴν λεπτομερῆ, τὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐκτεθεῖσαν τὰ γεγονότα, οὐδεὶς ἔγραψεν ἄχρι σήμερον, κοινὸς δὲ τυγχάνει πόθος ἡ συγγραφὴ αὐτῆς, ἀσφαλῶς μὲν ὁδηγούσης εἰς κρίσεις περὶ παρελθόντος, ἀσφαλέστερον δὲ χειραγωγούσης εἰς συμπεράσματα περὶ τοῦ μέλλοντος.

Ἡ Ἐκκλησία, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἔχῃ συγγεγραμμένην τὴν **ἱστορίαν τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος**, ὡρίζει διὰ τῆς Α. Θ. Π. βραβεῖον λιρῶν τουρκικῶν διακοσίων εἰς τὸν γράψοντα τὸ σχετικῶς καλλίτερον ἔργον, ὅπερ ἤθελε κριθῇ τοιοῦτον· καὶ περὶ οὗ γράφομεν προσεχῶς ἐν λεπτομερείᾳ.

Ἡ συγγραφὴ καὶ ἔκδοσις τοῦ ἔργου τούτου, μετὰ τὴν μελέτην ἐκδεδομένων καὶ ἀνεκδότων ἐπισήμων καὶ ἰδιωτικῶν γραμμάτων, εἰ δυνατὸν μᾶλλον ἀφ' ὅτου ὁ ἀείμνηστος ἐν πατριάρχαις Σαμουὴλ ὁ Χαντζερῆς συνήνωσε τὰς ἀρχιεπισκοπὰς Ἀγχιάλου καὶ Πεκίου μετὰ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ἀποβήσεται πᾶσιν ὠφέλιμος τοῖς ἐνασχολουμένοις εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς καθ' ἡμᾶς ὀρθοδοξίας, ἡ δὲ Μ. Ἐκκλησία, προστατεύουσα γενναίως τὴν τοιαύτην συγγραφήν, καλλίστην καὶ ὠφελιμωτάτην χορηγεῖ συμβολὴν τῇ τε καθόλου Ἐκκλησίᾳ, πρὸς γνῶσιν τῶν κατ' αὐτήν, καὶ τῇ ἐπιστήμῃ, πρὸς μόρφωσιν πορισμάτων ἀσφαλῶν περὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῶν ἐν Ἀνατολῇ ὀρθοδόξων ἐθνοτήτων καὶ Ἐκκλησιῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κοινὴ συνεδρία. — Τῇ τετάρτῃ συνῆλθον ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἀπὸ κοινοῦ συσκεψάμενα ἐπὶ τοῦ κατὰ τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων καὶ πιστῶν ὑπηκόων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ κινηθέντος ἀπηνοῦς διωγμοῦ.

Μητρόπολις Βερροίας. — Τῇ τετάρτῃ ἑσπέρας ἀνεχώρησεν εἰς Θεσσαλονίκην ὅπως ἐκεῖθεν μεταβῇ εἰς Βέρροιαν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀπόστολος, ὃν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ προέπεμψεν ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος. Τὸν ἀναχωροῦντα μητροπολίτην προέπεμψαν ἐπίσης ἐν τῷ σταθμῷ οἱ σεβ. μητροπολῖται Τραπεζοῦντος, Μαρωνείας, Σισανίου, Γρεβενῶν καὶ Κολωνίας καὶ πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λαϊκοί.

Μητρόπολις Βοδενῶν. — Καθὰ μανθάνομεν, ἐκ τοῦ ὑπὸ τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Βοδενῶν χωρίου Ἁγίων Ἀποστόλων, ἀπέχοντος ἀπὸ τῶν Γενιτζῶν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν, πεντήκοντα ἔτι οἰκογένειαι προσῆλθον εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Αἱ λοιπαὶ τριάκοντα τοῦ χωρίου τούτου εἶχον ἤδη προσέλθει εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ παρελθόντος σεπτεμβρίου. Ἐπίσης καὶ τὸ χωρίον Νησίον, εἰς ἴσην ἀπὸ τῶν Βοδενῶν ἀπόστασιν κείμενον καὶ ἀποτελούμενον ἐκ 55 οἰκογενειῶν ἀποπτύσαν τὸ σχίσμα, ὡμολόγησε τὴν ὀρθοδοξίαν καὶ ἀνήγγειλεν ἐπισήμως τοῦτο τῇ τε πνευματικῇ καὶ τῇ πολιτικῇ ἀρχῇ, ἐφ' ᾧ καὶ ἠνοίχθη ὁ ἀπό τινος κλειστὸς τοῦ χωρίου ναός, εἰσήχθη ἐν αὐτῷ ὀρθόδοξος ἱερεὺς καὶ ἐγένετο τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ καὶ λειτουργία ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βοδενῶν.

Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης. — Χθὲς ἀφίκετο ἐνταῦθα ὁ νέος διευθυντὴς τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς πανιερ. μητροπολίτης Μελενίκου κ. Εἰρηναῖος, εὐχάριστος τὸν τοιοῦτον

αὐτοῦ διορισμὸν ἀποδεξάμενος καὶ ἐγκαίρως εὐχαριστήσας τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Μοναστηριακὴ ἐπιτροπή. — Χθὲς συνῆλθεν ἡ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. αὐτῆς πρ-έδρου μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου. Κατὰ τὴν συνεδρίαν ταύτην ἐξετάσθησαν ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν Λειμῶνος, Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας, Ἁγίου Διονυσίου, (Ὀλύμπου), Χουτουρᾶ, Κανάλων, Στύλου καὶ Δίβρεως.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Προχθὲς, πέμπτη, μνήμη Ἀκεφαντίου ἱερομάρτυρος, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Χαλδείας κ. Ἀκακίῳ.

Πατριαρχικαὶ εἰσαί. — Κατὰ τὴν γενομένην τῇ τρίτῃ ἐν Νεοχωρίῳ τοῦ Βοσπόρου κηδείαν τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνου Μαυρογορδάτου, παρέστη διερμηνεύων τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ θανόντος πατριαρχικὰς εὐχὰς τῷ τε πενθοῦντι ἀδελφῷ Θεοδώρῳ Μαυρογορδάτῳ καὶ τοῖς οἰκείοις ὁ ἱερολγ. δευτερεύων κ. Ἱερόθεος.—Αὐθήμερον, ἐν τῇ ἐν Χάλκῃ γενομένῃ κηδείᾳ τοῦ μακαρίτου Γεωργίου Ἰωλιτάκη, παρέστη ἑρμηνεύων τὰς ὁμοίας εὐχὰς τῆς Α. Θ. Π. ὁ ἱερολγ. τριτεύων κ. Ἀθηναγόρας.

Ἑλληνικῶν κοινοτήτων παθήματα. — Ἐπιστολὴ ἐκ Ρουστσουκίου τῆς Βουλγαρίας ἀγγέλλει ὅτι τῇ 30 ἰουλίου λήξαντος, ἡμέρᾳ τῆς ἁλησμονήτου καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου, συρρετὸς σχισματικῶν ἥρπασε τὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀνήκοντα ναὸν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ γνωστοῦ προγράμματος, τοῦ κατασκευασθέντος πέρυσιν ἐν Ρουμανίᾳ, ἤτοι μετὰ διαβήλωσιν ἀγρίαν, κατόπι φωνῶν ἀγρίων, λύγων ὑβριστικῶν κατὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ μετ' ἐπιδείξεως ὅπλων, ὧν γίνεται χρῆσις ἐν στρατείᾳ. Ὁ προϊστάμενος ἱερεὺς, ὑπήκοος τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου, περισώθη ὑπὸ τοῦ εὐγενεστάτου ἀντιπροσώπου τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως Κεμὰλ βέη, ἀναγγείλαντος τὰ πάντα τῷ ἐν Σόφιᾳ αὐτοκρατ. ἐπιτρόπῳ ἐξοχ. Σαδὶκ βέη. Πλείστας ζημίας ἐπήνεγκεν ἡ ἀγρία ἐν μέσῳ εἰρηνισούσης κοινότητος ἐπιδρομή.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας κ. Σωφρόνιος ἀνεχώρησε τῇ προχθὲς τρίτῃ, μετὰ βραχεῖαν διαμονὴν, εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Κρήνην.

Θεολογικὴ Σχολὴ Σταυροῦ. — Πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν ἀφίκετο εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Μάδυτον ὁ διευθυντὴς τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Χρυσόστομος Παπαδόπουλος. — Ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἰουλίου διέμενον ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν Κύπρῳ οἱ ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς αὐτῆς σχολῆς ὁσιολογ. κκ. Κλήμης Καρναπᾶς, διάκονος, καὶ Νικόλαος Χριστοδούλου, μοναχός.

Ὁ ἐν Σμύρνῃ πανοσ. ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Δ. Λεμονίδης ἀνεχώρησε πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τὴν νῆσον Κρήτην, ἕνεκεν ὑποθέσεων τῶν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ διακειμένων ἁγιοταφιτικῶν κτημάτων καὶ μετοχίων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Τελετὴ ἁγίου Μύρου.—Ἐν τῷ ναῷλειῷ τοῦ μηνὸς ἀπριλίου τῆς Biserika Orthodoxa Romana τῆς ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἀναγράφονται τὰ κατὰ τὸ ἅγιον μῦρον, ὅπερ ἐρίτο κατεσκεύασεν ἡ Σύνοδος τῆς ρουμανικῆς Ἐκκλησίας τὴν 29, 30 καὶ 31 τοῦ μαρτίου (Μ. Παρασκευήν;)

Γαλαζίου ναός. — Τὸ τεῦχος τοῦ μαΐου τοῦ περιοδικοῦ τούτου ἀναγράφει τὰ κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς τεσσαρακονταετηρίδος τοῦ μεγαλειοτάτου βασιλέως τῆς Ρουμανίας Καρόλου Α', καὶ τὴν πρὸς ἀνάμνησιν τῆς κοσμικῆς ταύτης ἑορτῆς χώραν λαβοῦσαν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου τοῦ ἐν Γαλαζίῳ καθεδρικοῦ ναοῦ, τιμηθέντος ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου.

ΕΘΝΙΚΑ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἡμερολογίου. —Παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ σεβασμιώτατοι μητροπολῖται, παρ' ὧν ἐζητήθησαν στατιστικαὶ καὶ λοιπαὶ εἰδήσεις, ἐκτιμῶντες τὴν πολύτιμον σημασίαν τῶν ἀσφαλῶν τούτων πληροφοριῶν, ὅπως σπεύσωσιν, ὅσον τὸ δυνατὸν τὸ ταχύτερον, νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς (Μέγα Ἐθνικὸν χάνι ἀρ. 89) πρὸς καταχώρισιν ἐν τῷ ὁσονούπω ἐκδιδομένῳ τρίτῳ τόμῳ 1907 τοῦ Ἡμερολογίου τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἡ συνέχεια τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων ἐξ ἐπαρχιῶν τοῦ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, κειμένων ἐν Μακεδονίᾳ, θέλει συμπληροῖ τιμαμτηδὸν τὴν ζωηρὰν εἰκόνα τῶν δεινῶν, ἅπερ ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου διδασκαλίας τῆς ἁγίας ἡμῶν μητρὸς Μεγάλης Ἐκκλησίας ὑφίστανται οἱ ἐν Μακεδονικαῖς πάσιν ἐπαρχίαις ἀδελφοὶ ἡμῶν. Ὑπὲρ αὐτῶν αἱ δέουσαι γίνονται ἐνέργειαι, ἡ δὲ σεβαστὴ κυβέρνησις τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου πράττει πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ τὸ δίκαιον.

Τὰ σήμερον ἐκδιδόμενα γράμματα προέρχονται ἐκ Δράμας, Φλωρίνης καὶ Μοναστηρίου.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Τὸ μέχρι τῆς 20 παρελθόντος μαΐου ὑποβληθὲν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ μαρτυρολόγιον τῆς Πελαγωνείας συνεχίζεται ὡς ἑξῆς:

1) τῇ 21 μαΐου ἀπερχόμενον οἴκαδε τὸν ἐφημέριον τῆς Ἐκκλησίας Μοναστηρίου παπᾶ Σπυρίδωνα ἠκολούθουν δύο βούλγαροι ὅπως φονεύσωσιν αὐτὸν· ἀλλὰ, κορασίδος τινος καταγγειλάσης αὐτοὺς τῇ ἀστυνομίᾳ, οὗτοι συνελήφθησαν καὶ εὑρέθησαν ἐπ' αὐτῶν ἀνὰ δύο ρεβόλβερ.

2) τῇ 23 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ, βούλγαρος νεανίας ἐφόνευσε διὰ πολυκρότου τὸν ὀρθόδοξον κηπουρὸν Στόγιον Δεμελῆν, ἐτῶν 50, οἰκογενειάρχην.

3) τῇ 26 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ, δύο βούλγαροι ἐπυροβόλησαν ἀκινδύνως πλήξαντες τοὺς ὀρθοδόξους Νικόλαος Τραϊανοῦ ἐτῶν 45 καὶ Εὐάγγελον Τσιραπόριναν.

4) τῇ 28 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ, σχισματικοί τινες ἐπυροβόλησαν ἑξάκις κατὰ τοῦ κηπουροῦ Πέτρου Στόιτσα, ἀλλ' ἠστόχησαν.

5) τῇ 29 μαΐου, ἐν Μοναστηρίῳ, 4 σχισματικοὶ ἐφόνευσαν διὰ πολυκρότου τὸν κουρέα Ἰωάννην, ἐτῶν 23, ἀφέντα χήραν καὶ τρία τέκνα.

6) τῇ 30 μαΐου, τρεῖς σχισματικοὶ ἐφόνευσαν ἔξωθι τοῦ Μοναστηρίου τὸν πρόκριτον τοῦ χωρίου Κιρκλίνου Πέτρον Σούδην, γενναῖον τῆς ὀρθοδοξίας πρόμαχον, 17 πληγὰς διὰ μαχαίρας ἐπιθέντες.

7) τῇ 1 ἰουνίου, ἐν Μοναστηρίῳ, δύο σχισματικοὶ ἐπυροβόλησαν πεντάκις τὸν ὑποδηματοποιὸν Χρῆστον Δούτσην, ἀλλ' ἠστόχησαν.

8) τῇ 2 ἰουνίου, ἐν Μοναστηρίῳ, σχισματικὸς ἐπυροβόλησε τρὶς τὸν ἐφημέριον παπᾶ Δημήτριον καὶ ἐπλήγωσεν αὐτὸν εἰς τὴν μασχάλην καὶ τὴν χεῖρα· ὁ δολοφόνος κατεδικάσθη εἰς 15 ἐτῶν δεσμὰ, ὁ δὲ ἱερεὺς ἐθεραπεύθη.

9) τῇ 6 ἰουνίου, ἐμαρτύρησαν ὑπὲρ τοῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος γενναίως ἄνευ ὅπλων ἀγωνισάμενοι ἐν ταῖς φυλακαῖς Μοναστηρίου ἓξ ὀρθόδοξοι ἀνατολικοὶ, Μάρκος Παπαμαρκάκης, Ὀδυσσεὺς Παναγιωτάτος, Νικόλαος Τσαβέλας, Δημήτριος Σταθόπουλος, Κωνσταντῖνος Μαλιαβέτσης καὶ Μανουὴλ Ἐπισκοπάκης, πομπωδέστατα κηδευθέντες ὑφ' ὅλης τῆς Κοινότητος, ἐπληγώθησαν δὲ ἐν τῇ αὐτῇ συμπλοκῇ ἕτεροι 43 κατάδικοι.

10) τῇ 11 ἰουνίου, βούλγαροι ἐπέδραμον ἐν τῷ χωρίῳ Ὀπτίτσαρι τὸν οἶκον τοῦ παπᾶ Ἠλία ὅπως φονεύσωσιν αὐτὸν, ἀλλ' ἀπεκρούσθησαν ὑπὸ τῶν οἰκείων του.

11) τῇ 13 ἰουνίου, ἐν Μπιτούσῃ, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν βουλγάρων οἱ ὀρθόδοξοι Στόγιος Ἀλημπαντῆς καὶ Ἠλίας Ἀλιαμπάκης.

12) τῇ 13 ἰουνίου, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐν Ἁγίᾳ Παρασκευῇ, ὁ Νέσκος Πέτρου.

13) τῇ 25 ἰουνίου, ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ χωρίον των Ὀπτίσαρι οἱ πρόκριτοι Κοσμᾶς Γεωργίου, ἐτῶν 50, καὶ Σφετὰν Τάλκη, ἐτῶν 20, ἐνέπεσον εἰς βουλγαρικὴν ἔνεδραν καὶ πυροβοληθέντες ὁ μὲν πρῶτος ἔμεινεν ἄπνους, ὁ δὲ δεύτερος νοσηλεύεται ἐν τῷ νοσοκομείῳ ἄνευ ἐλπίδος.

14) τῇ 3 ἰουλίου, ἐπιστρέφοντες εἰς τὸ χωρίον των Λυτολάϋ οἱ πρόκριτοι Χρῆστος Κυριακοῦ καὶ Νεδὰν Μάτσης ἐπυροβολήθησαν καθ' ὁδὸν ὑπὸ κομιτατζήδων εἰς κουρουλοπώλας μεταμφιεσθέντων καὶ ἐθανατώθη ὁ πρῶτος.

15) τῇ 9 ἰουλίου, ἐν Ὀπτίτσαρι, ἐφονεύθησαν ὑπὸ τῶν σχισματικῶν οἱ πρόκριτοι Χρῆστος Τίλης καὶ 4 υἱοὶ τοῦ προκρίτου Τάσου Σφετάνος, Βιδίνος, Μίλης καὶ Λοζάνος.

16) τῇ 10 ἰουλίου, ἐν Μπουκόβῳ, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν βουλγάρων ὁ πρόκριτος Παῦλος Σίρμπιν, ἐτῶν 50, οἰκογενειάρχης.

17) τῇ 11 ἰουλίου, ἐν Κλαμπούτιστα, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὁ υἱὸς τοῦ προκρίτου Δήμου Μπούτλη, ἐνῷ ἐπότιζε τὸν ἀγρόν του.

ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΧΙΑΛΩ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τῶν ἐκεῖθεν ἐλθόντων προσφύγων

Ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἁρπαγῆς τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν σχολῶν Πύργου ὡς καὶ τῆς διαρπαγῆς καταστημάτων, συνῆλθον ἐν τῇ Μητροπόλει Ἀγχιάλου οἱ πρόκριτοι ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ἀρχιερέως καὶ συνεσκέφθησαν περὶ τοῦ πρακτέου ἐν περιπτώσει ἀποπείρας ὁμοίων πραξικοπημάτων καὶ αὐτόθι· ἀπεφάσισαν δὲ ἵνα ἁμυνθῶσιν ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ.

Περὶ τούτου εἰδοποίησαν ἐπισήμως καὶ τὴν Κυβέρνησιν, παρ' ἧς ἐπανειλημμένας καὶ ἐγγράφους ἔλαβον διαβεβαιώσεις ὅτι οὐδὲν τὸ ἔκτροπον θὰ συμβῇ.

Τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν (30 Ἰουλίου), διὰ συνθηματικοῦ τηλεγραφήματος ἐγνωστοποιήθη τοῖς ἐν Ἀγχιάλῳ ὅτι τὴν 11ην τῆς νυκτὸς θὰ ἀνεχώρουν ἐκ Πύργου περὶ τοὺς 150 μέλη τοῦ κομιτάτου, οἵτινες θὰ ἔφθανον εἰς Ἀγχίαλον περὶ τὰ ἑξημερώματα. Περὶ τὸ μεσονύκτιον λοιπὸν συνῆλθον ἐν τῇ Μητροπόλει ἱκανοὶ τῶν πολιτῶν καὶ ἀπεφάσισαν ὅπως, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης παρεξηγήσεως καὶ ἐνοχοποιήσεως, μὴ ἐμποδίσωσιν αὐτοὶς τὴν εἴσοδον εἰς τὴν πόλιν, κρατήσωσι δὲ καθαρῶς ἀμυντικὴν θέσιν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας, τῶν σχολῶν καὶ τῆς Μητροπόλεως. Περὶ τὴν ἓνην μετὰ τὸ μεσονύκτιον ἠγγελθη ἡ ἄφιξις τῶν κομιτῶν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, ἀμέσως δὲ οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας ἤρξαντο κρουόμενοι καὶ ὁ λαὸς κατῆλθεν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ παρετάχθη πρὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἕτερον οἱ πλεῖστοι ξύλα, σίδηρα καὶ ῥόπαλα, ὀλίγοι δὲ εἶχον ῥεβόλβερ, καὶ τοῦτο διότι οὐδέποτε ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ κομῖται, ὑπὸ τὰ ὅμματα τῆς Κυβερνήσεως θὰ ἤρχοντο ὡπλισμένοι διὰ μακρῶν ὅπλων ὡς ἐν ἐκστρατείᾳ. Μετ' ὀλίγον οἱ Βούλγαροι ἀνεφάνησαν ἐκ τῆς ἑτέρας γωνίας τῆς ἀγορᾶς διευθυνόμενοι πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ἰδόντες δὲ ὅτι πρὸ τῆς ἐκκλησίας ἦτο συνηθροισμένος λαὸς ἱκανός, ἤρξαντο πυροβολοῦντες δι' ἐνσφαίρων πυρῶν, ἀλλ' εἰς τὸν ἀέρα καὶ εἰς τὰ παράθυρα τῆς ἐκκλησίας, πρὸς ἐκφοβισμὸν πάντως τοῦ λαοῦ. Οἱ δι' ὅπλων μακρῶν ὡπλισμένοι καὶ πυροβολοῦντες ἦσαν περὶ τοὺς 50· οἱ λοιποί, κατὰ τὸ σύνηθες, ἦσαν ὡπλισμένοι διὰ ῥοπάλων καὶ ῥεβόλβερ. Ἐπειδὴ ὅμως οὐδεὶς ἐκινήθη ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐκ τῶν πρὸ τῆς ἐκκλησίας ἱσταμένων, προεχώρησαν καὶ ἦλθον σχεδὸν εἰς ἐπαφήν, ὅτε, πυροβολήσαντες πλέον κατὰ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν ἱσταμένων πολιτῶν ἐφόνευσαν δύο, ὧν ὁ εἷς ἀπέθανε τῇ ἐπαύριον. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν φόνων τούτων, ὥρμησαν οἱ κάτοικοι κατὰ τῶν φονέων διὰ τῶν ῥοπάλων αὐτῶν καὶ ἐφόνευσαν πέντε ἐξ αὐτῶν· οἱ κομῖται μὴ περιμένοντες, φαίνεται, τοιαύτην ἐπίμονον ἀντίστασιν καὶ μὴ ἔχοντες διαταγὰς νὰ προβῶσιν εἰς ὀργάς, ὠπισθοχώρησαν καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸ εἰς τὴν ἀπέναντι ἄκραν τῆς ὁδοῦ (εἰς ἀπόστασιν 500 περίπου βημάτων) κείμενον τουρκικὸν τέμενος ἵνα συσκεφθῶσι περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ λαὸς ἰδὼν ὅτι οἱ ἐπιδρομεῖς ἦσαν ὡπλισμένοι δι' ὅπλων μακρῶν (παλαιῶν στρατιωτικῶν) καὶ ὅτι ἡ ἄμυνα διὰ ῥάβδων καὶ ῥοπάλων δὲν ἦτο δυνατή, ἐπρομηθεύθησαν δέκα τέσσαρα ὁπλα μακρά, ὅσα εὑρέθησαν ἐν τῇ πόλει, διὰ τῶν ὅπλων δὲ τούτων ὁπλισθέντες γενναῖοί τινες νέοι ἔστησαν ὄπισθεν τοῦ τοίχου τῆς αὐλῆς τοῦ ναοῦ περιμένοντες τοὺς ἐπιδρομεῖς, ἐνῷ ὁ λαὸς διετάχθη νὰ προφυλαχθῇ εἰς τὰς πέριξ οἰκίας καὶ νὰ μὴ ἐκτίθηται.

Οἱ κομῖται, ἰδόντες ἐκ τοῦ μιναρὲ τοῦ τζαμίου ὅτι ὁ πρὸ τοῦ ναοῦ λαὸς διεσκορπίσθη καὶ ὑπολαβόντες ὅτι ἐγκατέλιπον, τὸν ναόν, ἔκαμον δευτέραν ἐπίθεσιν, εὑρεθέντες δὲ ἀπροσδοκήτως πρὸ τοῦ πυρὸς τῶν μαρτινίων ὅπλων ὑπεχώρησαν ἐσπευσμένως εἰς τὸ τζαμίον, ἐρέντες ἐν τῇ ὁδῷ οὐκ ὀλίγους νεκρούς. Ἀμέσως τὸ τηλεγραφεῖον εἰδοποίησε τὸν ἐν Πύργῳ πρόεδρον τοῦ κομιτάτου περὶ τῆς ἐπικινδύνου θέσεως τῶν εἰς Ἀγχίαλον ἀποσταλέντων, ἤρχισαν δὲ οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν νὰ καλῶσι τοὺς Βουλγάρους τοῦ Πύργου νὰ σπεύσωσιν εἰς βοήθειαν τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ κινδυνευόντων ἀδελφῶν αὐτῶν. Ἠνοίχθη διὰ τῆς βίας τὸ ὁπλοστάσιον ἑνὸς Ἕλληνος καὶ ἐκουσίως ἕτερον ἑνὸς Βουλγάρου, καὶ ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, ὑπὸ τὰ ὅμματα τοῦ ἐπάρχου οὐχὶ μακρὰν ἱσταμένου, ἐφορτώθησαν περὶ τὰ 700 ὅπλα καὶ ἄφθονα πολεμεφόδια, δι' ἁμαξῶν δὲ καὶ διὰ τῆς ἀτμακάτου τοῦ λιμεναρχείου μετὰ πλήθους ὄχλου, ἀπεστάλησαν εἰς Ἀγχίαλον. Πρὶν φθάσῃ ἡ ἐπικουρία αὕτη, οἱ κομῖται, πυροβολοῦντες ἀδιακόπως ἐν τῷ μεταξὺ ἐκ τοῦ μιναρὲ καὶ τῶν παραθύρων τοῦ τζαμίου καὶ τῶν γωνιῶν τῆς ὁδοῦ, ἔθεσαν ἤδη τὸ πῦρ (περὶ τὴν 10ην τῆς πρωΐας) εἰς τὴν πλησίον συνοικίαν. Τὰ πράγματα ἔμειναν οὕτω μέχρι μεσημβρίας, τῶν μὲν Ἑλλήνων ἀμυνομένων ἐκ τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ,

καὶ τοῦ τζαμίου, ἐνῶ ἡ πυρκαϊὰ ἤδη προέβαινεν, οὐδενὸς τολμῶντος νὰ ἐξέλθῃ εἰς κατάσβεσιν αὐτῆς, διότι ἀμέσως ἐπυροβολεῖτο ἄνωθεν καὶ πέριξ ὑπὸ τῶν κομιτῶν. Ἀριχθείσης ὅμως περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ὡς ἄνω ἐπικουρίας, ἡ σκηνὴ ἔλαβεν ἄλλην ὄψιν, διότι οἱ ἀριχθέντες πολυαρίθμοι Βούλγαροι (περὶ τοὺς 1200) εἰσώρμησαν διὰ πλαγίων ἄλλων ὁδῶν καὶ ἀγρίως πυροβολοῦντες κατὰ παντὸς ἐμφανιζομένου ἔθετον εἰς πᾶσαν γωνίαν πῦρ. Ἡ καταστροφὴ ἦτο ἤδη τελεία. Οἱ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐμειναν εἰς τὰς θέσεις των μέχρι τῆς 4 μ. μ. ὅτε, κειντων ὅλων τῶν πέριξ ὑπεχώρησαν, χωρὶς εὐτυχῶς νὰ πέσῃ οὐδείς. Ἐν τῷ ναῷ ὑπῆρχον ἄλλοι ἀκτὼ ὡπλισμένοι διὰ ρεβόλβερ ὧν ἀγνοεῖται ἡ τύχη, τῶν πέριξ πολιτῶν τοῦτο μόνον γινωσκόντων ὅτι περὶ τὴν 4½ μ. μ. ἀνετινάχθη ὁ θόλος τοῦ ναοῦ διὰ δυναμίτιδος ὑπὸ τῶν κομιτῶν· οὐχ ἧττον φαίνεται ὅτι καὶ οὗτοι ἐγκαίρως ἀπεσύρθησαν. Ἡ συμπλοκὴ ἐξηκολούθει ἔτι ἀρκετὴν ὥραν εἰς τὰς συνοικίας, εἰς ἃς τοὺς εἰσορμῶντας ἀνέμενον πελέκεις. Ὅμως ὡς πρὸς τὸ γενικόν, μετὰ τὴν 3 μ. μ. ὁπότε πλέον τὰ πάντα ἐγίνοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός, οἱ Ἕλληνες ἔρριπτον εἰς τὴν παραλίαν καὶ ὅπου ἠδύναντο ἕκαστος νὰ σωθῇ. Μόνοι δὲ μανιωδῶς ἐφέροντο ἐν ταῖς ὁδοῖς κομῖται ἀτάκτως πυροβολοῦντες κατὰ παντός.

Ὁ ἀρχιερεὺς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἔμενεν ἐν τῇ Μητροπόλει, ἣν ἐρρούρουν νέοι ὡπλισμένοι διὰ δύο μαρτινίων. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς πρώτης πυρκαΐᾶς μετέβη εἰς τὸ διοικητήριον καὶ ἐζήτησε τὴν προστασίαν τοῦ ἐπάρχου, ἀλλ' οὗτος τῷ εἶπεν ὅτι ἀδυνατεῖ νὰ τῷ ἐγγυηθῇ ἀσφάλειαν ζωῆς καὶ ἐκεῖ. Ἐπέστρεψε καὶ πάλιν εἰς τὴν Μητρόπολιν, ὅπου ἀκολούθως κατέφθασαν οἱ κομῖται καὶ συνήφθη ἀγὼν μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ. Ὅτε ἐκ τῶν τεσσάρων νέων, οἵτινες ἐφύλαττον τὴν Μητρόπολιν, ἐφονεύθη ὁ εἷς, ἐτέθη δὲ καὶ πῦρ, ὁ Μητροπολίτης μετ' αὐτῶν ἔφυγον δι' ὀπισθίας θύρας εἰς οἰκίαν τινά. Ἐκεῖ ἐνέδυσαν τὸν Μητροπολίτην ἐνδύματα πολιτικὰ καὶ ὡδήγησαν αὐτὸν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου τὸν ἐκρυψαν κάτωθεν δικτύων καὶ ἐφαπλωμάτων.

Κατὰ προσέγγισιν ὑπολογίζονται αἱ ἀπώλειαι τῶν μὲν Ἑλλήνων εἰς 9 φονευθέντας ἐν τῇ πρὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς Μητροπόλεως συμπλοκῇ καὶ εἰς 70 φονευθέντας ἢ καυθέντας ἐν ταῖς οἰκίαις καὶ ταῖς ὁδοῖς ὧν οἱ πλεῖστοι γυναῖκες, γραῖαι, παιδία καὶ γέροντες, τῶν δὲ Βουλγάρων εἰς 32 φονευθέντας καὶ περὶ τοὺς 20 τραυματίας. Ἐκ τῶν Βουλγάρων τινὲς ἐφονεύθησαν ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν συναδέλφων των οἵτινες ἀδιακρίτως ἐπυροβόλουν κατὰ παντὸς ἐμφανιζομένου ἐν ταῖς ὁδοῖς.

Συμπληρωματικαὶ πληροφορίαι περὶ τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ συμβάντων κατὰ τὰς ἀφηγήσεις τῶν προσφύγων.

1.

Ἡ διοργανωθεῖσα ἄμυνα συνίστατο εἰς τὴν τοποθέτησιν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, φρουρᾶς ἐκ πολιτῶν πρὸς προ[illegible] Ἐκκλησίας, τῶν Ἁγίων καὶ τῶν Μητροπόλεως, καὶ εἰς τὴν συνεννόησιν ὅπως ἅμα τῇ πρώτῃ εἰδοποιήσει σπεύσωσι πάντες εἰς βοήθειαν τοῦ κινδυνεύοντος μέρους. Οἱ φρουροῦντες ἦταν ὡπλισμένοι διὰ ρεβόλβερ καὶ ροπάλων, ὀλίγοι δὲ διὰ μακρῶν ὅπλων. Ὑπετίθετο ὅτι οἱ κομῖται θὰ ἤρχοντο, ὡς ἐν Φιλιππουπόλει καὶ ἀλλαχοῦ, ὁμοίως ὡπλισμένοι διὰ ροπάλων καὶ ρεβόλβερ, οὐδέποτε δὲ ἠδύνατό τις νὰ φαντασθῇ ὅτι ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν ἀρχῶν θὰ ἐξωπλίζοντο δι' ὅπλων μακρῶν ὡς ἐν ἐκστρατείᾳ. Ἐπίσης οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως οὐδέποτε ἐφαντάζοντο ὅτι οἱ ἐπιδρομεῖς θὰ προέβαινον νὰ καύσωσι τὴν πόλιν.

2.

Ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Γεωργίου κατελήφθη ὑπὸ ἀποσπάσματος στρατοῦ τῇ 20 Ἰουλίου ἐ. ἔ. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀφίξεως τοῦ στρατοῦ εἶχεν συναχθῇ ἐν τῇ Μονῇ πλῆθος λαοῦ, διότι ἠκούσθη ὅτι κομῖται ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι. Ὁ στρατὸς ἔπεισε τὸν λαὸν νὰ διαλυθῇ, διαβεβαιώσας ὅτι ἦλθε νὰ φυλάξῃ τὴν Μονὴν καὶ οὐχὶ νὰ τὴν παραδώσῃ εἰς τοὺς Βουλγάρους. Τῇ 27 Ἰουλίου ἐπιτροπὴ σταλεῖσα ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἐφρούρησε τὴν Μονὴν ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐτέθη φρουρὰ ἐξ 6 στρατιωτῶν. Τὸ ὑπόλοιπον τοῦ στρατοῦ τὴν ἐπαύριον ἀνεχώρησεν εἰς Πύργον.

3.

Τὸ συλλαλητήριον τῆς Κυριακῆς ἐπρόκειτο νὰ γείνῃ κατὰ τὰς ἐπισήμους εἰδοποιήσεις τῇ 4 μ. μ. Οἱ κομῖται ὅμως ἦλθον ὀρθρου βαθέος νὰ καταλάβωσιν ἐξ ἀπροόπτου τὸν ναὸν καὶ τὰ σχολεῖα, καί, ἀφοῦ λειτουργήσωσιν ἐν τῷ ναῷ, πανηγυρίσωσιν ἀκολούθως τὴν νίκην αὐτῶν ἐν τῷ συλλαλητηρίῳ. Ἐν τῷ προγράμματί των ἦτο ἐπίσης ἡ διαρπαγὴ τῶν οἰκιῶν καὶ καταστημάτων τῶν ἰδιωτῶν, ὧν 45 ὀνόματα ἐδόθησαν γραπτῶς ὑπὸ τοῦ ἐν Πύργῳ διευθύνοντος πρὸς τοὺς ἐπελαύνοντας, ὅπως ἐκ τῶν πρώτων τούτων αἱ περιουσίαι διαρπαγῶσι καὶ οὗτοι κακοποιηθῶσι. Ἐπίσης αἱ εὐφυέστεραι ὕλαι ἃς ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν οἱ ἐπιδρομεῖς, ἐκτὸς τοῦ πετρελαίου, ὅπερ ἐπρομηθεύθησαν ἐπιτοπίως, μαρτυροῦσιν ὅτι καὶ τὸ σχέδιον τῆς πυρπολήσεως τῆς πόλεως ἦτο προμεμελετημένον. Ἄλλως τε πρὸ δέκα πέντε ἤδη ἡμερῶν ἐν τε Πύργῳ καὶ ἐν Φιλιππουπόλει οἱ κομῖται διεκήρυττον ἀναφανδόν, ὅτι τὴν 30 Ἰουλίου θὰ μεταβῶσι διὰ νὰ ΚΑΥΣΩΣΙ τὴν Ἀγχίαλον.

4.

Ἡ συνενοχὴ τῶν ἀρχῶν εἶναι ἀδιαφιλονείκητος. Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν οἱ κυβερνῶντες οὐδὲν ἔλαβον μέτρον πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ. Ἔπαρχος, ἀστυνόμοι, χωροφύλακες, τελωνοφύλακες καὶ 40 σχεδὸν στρατιῶται, οἱ ἐν τῇ πόλει, οἵτινες ἤρκουν καὶ ὑπερήρκουν νὰ ἀποκαταστήσωσι τὴν τάξιν, ἔμενον ἀπαθεῖς μὲν θεαταὶ μέχρι μεσημβρίας, ἀκολούθως δὲ καὶ ἀναφανδὸν συνέπραττον μετὰ τῶν κομιτῶν· ἀλλὰ τοσοῦλακες καὶ τελωνοφύλακες φανερὰ ἐπυροβόλουν κατὰ τῶν

πολιτῶν, οἵτινες ἐν τούτοις ρητῶς εἶχον δηλώσει εἰς τὸν Ἔπαρχον ὅτι, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις θέλῃ διὰ τῆς βίας νὰ λάβῃ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰ σχολεῖα δύνανται νὰ ἀποστείλῃ ἐπισήμως ἢ ἐπιτροπὴν ἢ στρατιώτας πρὸς τοῦτο, διότι εἰς τὴν Κυβέρνησιν δὲν ἠννόουν νὰ ἀντισταθῶσιν.

5.

Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς καταστροφῆς ἐξεδόθη τὸ **ἐπιτόπιον βουλγαρικὸν φύλλον** «ΚΡΑΪ» προσκαλοῦν ἅπασαν τὴν Βουλγαρίαν ὅπως ἔλθῃ καὶ ἐξοντώσῃ τὴν ἀσπόνδως μισουμένην ἑλληνικὴν πόλιν. Εἰς τὰς ἐγγράφους παραστάσεις τοῦ Δημάρχου καὶ τοῦ Μητροπολίτου Ἀγχιάλου, ἡ Νομαρχία Πύργου ἀπήντησε διὰ τοῦ γραφείου αὐτῆς γραπτῶς ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔλαβεν ὅλα τὰ μέτρα ὅπως τὴν Κυριακὴν μηδὲν συμβῇ ἀτάκτημα, ὅτι δὲ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ἄρθρον τῆς ἐφημερίδος «Κράϊ» ἡ Νομαρχία ἀναγνοῦσα αὐτὸ οὐδὲν εὗρε τὸ ἐπιλήψιμον ἢ δυνάμενον νὰ ἐμπνεύσῃ ἀνησυχίας, διότι τοῦτο οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ πρόσκλησις εἰς εὐγενῆ καὶ νόμιμον διάβημα, παρεκάλεσε δὲ ἐν τέλει τοὺς Ἀγχιαλίτας νὰ μὴ ΠΟΝΟΚΕΦΑΛΩΣΙ τοσοῦτον συχνὰ τὴν Νομαρχίαν.

6.

Τὸ λεχθὲν ὅτι ὁ **Μητροπολίτης κρατῶν σταυρὸν** ἐνεθάρρυνε τοὺς πολίτας δὲν εἶναι ἀληθές. Πρὸ τοῦ ναοῦ ἵστατο ἱερεύς τις Παπᾶ Ἀντώνιος ὀνομαζόμενος, ὃν οἱ κομῖται ἐξέλαβον ὡς τὸν Ἀρχιερέα.

7.

Αἱ σωθεῖσαι οἰκίαι συμποσοῦνται εἰς 30, ἐπὶ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ 1200, οὖσαι αἱπλεῖσται βουλγαρικαὶ καὶ ἀποτελοῦσαι τὸν ἔξω λεγόμενον μαχαλᾶν. Μεταξὺ τῶν τριάκοντα τούτων οἰκιῶν τινὲς εἶναι ἑλληνικαί, αἵτινες μὲν δὲν ἐπυρπολήθησαν ἐλεηλατήθησαν ὅμως. Τὸ Ἀρρεναγωγεῖον καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον, λίθινα καὶ ἀπομεμονωμένα κτίρια ὄντα, ἐπυρπολήθησαν διὰ δυναμίτιδος. Ἐπίσης δυναμῖτις ἐρρίφθη καὶ ἐν ἄλλαις λιθίναις καὶ ἀπομεμονωμέναις οἰκίαις. Ὁ ναός, ἀφοῦ τὴν 4 μ. μ. ἀνετινάχθη ὁ θόλος αὐτοῦ, ἀκολούθως τὴν νύκτα, παρόντος ἤδη τοῦ στρατοῦ, ἐπυρπολήθη.

18) τῇ 15 ἰουλίου, ἐν Μπιστρίτσῃ, ἐφονεύθη ὑπὸ τῶν σχισματικῶν ὁ πρόμαχος τῆς ὀρθοδοξίας τοῦ χωρίου καὶ τῶν πέριξ ἐκ τῶν πλουσίων δὲ προκρίτων Ἄγγελος Λαζάρου, ἐτῶν 45, οἰκογενειάρχης.

Ταῦτα τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πελαγονείας ἀπὸ τῆς 21 μαΐου μέχρι τῆς 15 ἰουλίου, ἤτοι ἐν διαστήματι 55 ἡμερῶν. Ἵλεως δὲ γένοιτο τοῖς ὀρθοδόξοις ὁ Κύριος.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ μετὰ σεβασμοῦ

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 7 αὐγούστου 1906

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

† Ὁ Πελαγωνείας ΙΩΑΚΕΙΜ.

***

Παναγιώτατε δέσποτα,

Δὲν συνεπληρώθη εἰσέτι μὴν ἀπὸ τῆς ἀπαισίου ἡμέρας τῶν τραγικῶν ἐν Δράμᾳ καὶ Πλεύνῃ συμβάντων καὶ ἀπὸ τῆς ἀγρίας δολοφονίας τοῦ εὐλαβοῦς καὶ σεβασμίου καὶ λογιωτάτου ἐν Γκορνίτσῃ οἰκονόμου καὶ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Ἰωάννου, καὶ νέαν θρηνοῦμεν καὶ πάλιν ἀπώλειαν εὐλαβοῦς τοῦ Ὑψίστου λειτουργοῦ καὶ στύλου τῆς ὀρθοδοξίας ἐν Γκρατσάνῃ καὶ ὅλῃ ἐκείνῃ τῇ περιχώρῳ, τοῦ ἀλήστου μνήμης ἱερέως μας Ἰωάννου! Τὴν νύκτα τῆς παρασκευῆς, 4 πρὸς τὴν 5 αὐγούστου ἐ. ἔ., σῶμα βουλγάρων κομιτατζήδων εἰσελάσαν εἰς τὸ ἐν λόγῳ χωρίον, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν βαρὺν καὶ ἀπεγνωσμένον ἀγωνιζόμενον ἀγῶνα κατὰ τῶν ἐπαράτων τούτων ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας ὁπλιζομένων καὶ ἀπολυομένων ἀνθρωπομόρφων τεράτων, εἰσῆλθε βίᾳ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δυστυχοῦς ἱερέως Ἰωάννου καὶ ἀποσπάσαντες αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀγκαλῶν τῆς συζύγου καὶ τῶν ἀνηλίκων τέκνων του οἰκτρῶς καὶ ἀνηλεῶς ἐδολοφόνησαν, διὰ τὸ ἀσυγχώρητον ἔγκλημα ὅτι γεννηθεὶς ὀρθόδοξος, ἀνατραφεὶς ὀρθοδόξως, ἀξιωθεὶς τῆς ὀρθοδόξου ἱερωσύνης δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὰς προτάσεις τοῦ κομιτάτου τῆς Ἐξαρχίας, ἵνα προσέλθῃ εἰς τὸ σχίσμα!

Συντελέσαντες τὸ στυγερὸν τοῦτο, ἀλλὰ θεάρεστον βεβαίως διὰ τὸν ἔξαρχον, ἔγκλημα οἱ εὐλαβεῖς οὗτοι τῶν ἐντολῶν τοῦ ἐξάρχου ἐκτελεσταί, καὶ λέγω τοῦτο διότι ἀπὸ μικροῦ ἐξησκεῖτο πίεσις ἐπὶ τοῦ καλοῦ μας τούτου ἱερέως, ἵνα ἀναγνωρίσῃ μόνον τὸν ἔξαρχον καὶ θὰ ἀπολαύσῃ τῆς ζωῆς καὶ τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης, ἐστράφησαν πρὸς τὸν ἕτερον στύλον τῆς κοινότητος τὸν Τάσσον, ὅστις ὅμως διεσώθη ὡς ἐκ θαύματος δραπετεύσας ἐκ τῆς οἰκίας του, καθ' ἣν στιγμὴν οἱ κακοῦργοι εἰσήρχοντο εἰς αὐτήν!

Ὡς βλέπει ἡ Ὑμετέρα θειοτάτη Παναγιότης, ὁ ἅγριος καὶ ἀπεγνωσμένος ἀγών, ὃν καὶ ἐν τῇ θεοσώστῳ μου ἐπαρχίᾳ διεξάγουσι τὰ ὄργανα τοῦ ἐξάρχου, ἵνα ποιήσωσιν ἕνα προσήλυτον, πάντα τὰ μέσα θεμιτὰ καὶ ἀθέμιτα χρησιμοποιοῦντα, ἐκλέγων τὰ εὐγενέστερα θύματα καὶ τοὺς ἰσχυροτέρους στύλους τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἡμῶν κατὰ τὰ μέρη ταῦτα ὑποστάσεως καὶ τούτους πατάσσει καὶ ἐπ' αὐτῶν διαπράττονται τὰ ἀνήκουστα!

Οἱ κακοῦργοι ἀνενόχλητοί τε καὶ ἀτιμώρητοι περιφέρονται ἀνὰ τὰ ὀρθόδοξα χωρία καὶ πάντες ἡμεῖς πλέον, ἀπεκδεχόμενοι βοήθειαν, ἀρκούμεθα μόνον διερωτώμενοι ποῦ ἆρά γε μέλλει νὰ καταλήξῃ κατάστασις τοιαύτη καὶ τίς ἆρά γε τύχη ἀναμένει καὶ τοὺς ἐπιζῶντας;! Καὶ ταῦτα πάντα λογιζόμενοι καταπίνομεν τὰ δάκρυα καὶ τοὺς ἀνεκλαλήτους ἀναστεναγμούς μας, ἀρκούμενοι ὅλην μας τὴν δραστηριότητα ν' ἀναπτύσσωμεν κατὰ τῆς κακοπιστίας ἐκείνων.

Ἐν Δράμᾳ τῇ 7 αὐγούστου 1906.

Ὑποδιατελῶ μετὰ σεβασμοῦ ἀπεριορίστου

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Δράμας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ.

Τ. Γ. Τὸ χωρίον Γράτσανι ὑπάγεται εἰς τὸν καζᾶν τῆς Ζίχνης τοῦ μουτεσαριφλικίου Σερρῶν.

***

Παναγιώτατε καὶ θειότατε δέσποτα,

Συμπληρώσας, χάριτι θείᾳ καὶ εὐχοῖς τῆς Ὑμετέρας προσκυνητῆς μοι θειοτάτης Παναγιότητος, τὴν ἀνὰ τὸ τμῆμα Καϊλαρίου ἐτησίαν περιοδείαν μου αἰσίως καὶ ὑγιῶς, ἐπέστρεψα προχθὲς εἰς τὴν ἕδραν τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας.

Μετὰ χαρᾶς κοινοποιῶ Αὐτῇ ὅτι ἡ κατάστασις τῶν χωρίων τοῦ τμήματος τούτου τυγχάνει ἐν τοῖς πλείστοις ἀρκούντως βελτίων τῆς τοῦ

παρελθόντος ἔτους, καίτοι ἐν τοῖς περισσοτέροις τῶν χωρίων τούτων διατελοῦσιν εἰσέτι ὑφιστάμενοι καὶ οἱ κρύφᾳ τῇ Ἐξαρχίᾳ καὶ τοῖς ὀπαδοῖς τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου προσκείμενοι καὶ μετ' αὐτῶν συνεργαζόμενοι. Ἐν τῇ κώμῃ μάλιστα Κατρανίτσα τοῦ τμήματος τούτου κατώρθωσε καὶ εἰσῆλθε τῇ 23 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου καὶ ἐνεαμελὴς βουλγαρικὴ συμμορία, ὁδηγηθεῖσα ἀναμφιβόλως ὑπὸ βουλγαριζόντων ἐν τοπίαις καίπερ τὸν ὀρθόδοξον ὑποκρινομένων, ἅτε περιλαμβάνουσα καὶ δύο κατοίκους Κατρανίτσας, πέρυσι μετὰ τὴν διάπραξιν φόνου ἐν τῇ γενετείρᾳ των φυγόντας καὶ προσκολληθέντας εἰς τὸ βδελυρὸν βουλγαρορουμανικὸν κομιτάτον τὸ λυμαινόμενον τὰ χωρία Γραμματικὸν καὶ Κατράνιτσαν καὶ τρεφόμενον ἀναμφιβόλως ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς Καλυβίοις τοῦ χωρίου Γραμματικοῦ διαμενόντων ρουμάνων. Ὁ σκοπὸς τῶν τολμησάντων εἰς Κατράνιτσαν νὰ εἰσέλθωσι βουλγάρων κομιτῶν θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως λίαν ἐπιβλαβὴς εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἡμῶν συμφέροντα· ἀλλ' εὐτυχῶς λαβὼν γνῶσιν τῆς παρουσίας αὐτῶν τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς διαμονῆς των ὁ ἐκεῖ σταθμεύων αὐτοκρατορικὸς στρατὸς περιεκύκλωσε τὰς οἰκίας, ἐν αἷς οἱ κομῖται διέμενον καὶ, συμπλοκῆς γενομένης, ὁ μὲν εἷς τῶν ἐκ Κατρανίτσας κομιτῶν ἐφονεύθη, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωφεληθέντες τοῦ σκότους τῆς νυκτὸς, ἐδραπέτευσαν. Συνεπείᾳ τοῦ γεγονότος τούτου περὶ τοὺς 25 κάτοικοι Κατρανίτσης εὑρίσκονται ἤδη ἐν ταῖς εἱρκταῖς Καϊλαρίου ὑπόπτων φρονημάτων θεωρούμενοι καὶ ἐπὶ συμπράξει μετὰ τῶν βουλγάρων κομιτῶν κατηγορούμενοι.

Κατὰ τὴν περιοδείαν μου ταύτην μετέβην καὶ εἰς τὸ χωρίον Τρέπιστα, περὶ τὰς 35 ὀρθοδόξους οἰκογενείας ἔχον, καὶ οὗ τινος οἱ κάτοικοι πρό τινων μηνῶν ἀποπτύσαντες τὸ σχίσμα ἐπανῆλθον εἰς τοὺς κόλπους τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας.

Μετὰ λύπης μου γνωστοποιῶ τῇ Τ. Θ. Παναγιότητι ὅτι τῇ 14 ἰουνίου ὄργανα τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου ἐδολοφόνησαν διὰ περιστρόφου τὸν στύλον τοῦ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν Φλωρίνης χωρίου Πεσόσνιτσα Δημήτριον Κλιγκάτσην, ἄγοντα 65 περίπου ἔτος τῆς ἡλικίας του, καθ' ἣν ὥραν ἐπέστρεφεν ὁ δυστυχὴς ἐκ τοῦ ἀγροῦ αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις, ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν Αὐτῆς δεξιὰν καὶ ἐξαιτούμενος τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς ἀρωγούς μοι, ὑποσημειοῦμαι βαθυσεβάστως

Ἐν Φλωρίνῃ 3 αὐγούστου 1907

Τῆς Τμετέρας κτλ.

† Ὁ Μογλενῶν ΑΝΘΙΜΟΣ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ἀξιοχρέῳ ἐκκλησιαστικῇ προνοίᾳ, ἀπελύθησαν τὰ παρὰ πόδας γράμματα τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας πρὸς τοὺς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ κληρικοὺς καὶ τοὺς μουχτάρας τῶν ἐνοριῶν περὶ τοῦ διαγειν τοὺς ἐκ τοῦ κλήρου κοσμίως ἐν πολιτείᾳ ἀπροσκόπῳ πᾶσιν, ὁμοδόξοις καὶ ἑτεροφύλοις, καὶ περὶ τῶν ἀνευρισκομένων ἀθίτων βρεφῶν.

Θεοφιλέστατοι ἀρχιερατικῶς προϊστάμενοι καὶ σεβασμιώτατοι προϊστάμενοι τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως

Ἀριθ. πρωτ. 5253.

Οἱ ἀναδεχόμενοι τὴν τῆς ἱερωσύνης μεγίστην καὶ ἱερωτάτην φροντίδα πολλὴν μὲν τὴν σύνεσιν, πολλὴν δὲ πρὸ τῆς συνέσεως τὴν παρὰ Θεοῦ χάριν καὶ τρόπων ὀρθότητα καὶ καθαρότητα βίου καὶ μίζονα ἢ κατὰ ἄνθρωπον ἔχειν δεῖ τὴν ἀρετήν, κατὰ τὸν θεῖον Χρυσόστομον, διότι τότε μάλιστα τοὺς ἱερέας τιμᾶσθαι δεῖ, ὅταν καὶ ἀπὸ πολιτείας ὦσιν ἀξιέσεμνοι. Οἱ τὰς θείας ταύτας καὶ πλείστας ἄλλας παραμυθεῖς ὑποθήκας τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας μὴ τηροῦντες κληρικοὶ χλευάζονται μὲν ὑπὸ τῆς κοινωνίας, ἐξευτελίζουσι δὲ τὸ ἱερὸν αὐτῶν σχῆμα καὶ παιδεύονται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπειδὴ τοίνυν, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένως γενομένας νουθεσίας καὶ προτροπὰς πρὸς εὐσχήμονα καὶ κόσμιον πολιτείαν, ἐξακολουθοῦσί τινες τῶν κληρικῶν μετακινοῦντες καὶ καθήμενοι ἐν καφενείοις ἢ ἐν δημοσίοις κέντροις, παρὰ τὴν ἱερότητα τοῦ σχήματος, ὅπερ φέρουσι, καὶ τὴν ἐπιβεβλημένην αὐτοῖς μέριμναν καὶ κηδὼ περὶ τῆς πολιτείας καὶ διαγωγῆς αὐτῶν, προαγόμεθα, σεπτῇ πατριαρχικῇ κελεύσει, προτρέψασθαι ὑμᾶς, ὅπως ἐντόνως μὲν ἀποτρέψητε τοὺς ὑφ' ὑμᾶς ἱερεῖς καὶ ἱεροδιακόνους ἀπὸ τῆς ἀναρμόστου τῷ ἱερῷ αὐτῶν ὑπουργήματι μεταβάσεως καὶ διαμονῆς ἐν καφενείοις ἢ ἄλλοις δημοσίοις κέντροις, συστήσητε δ' αὐστηρῶς αὐ-

τοὺς κοσμιότητα ἠθῶν καὶ σεμνότητα, ἑαυτοὺς ἀείποτε τύπον καὶ ὑπογραμμὸν ἔργων καλῶν, λόγων ὑγιῶν, σωφροσύνης καὶ κοσμιότητος παρεχομένους, ἵνα οὕτω ὁ μὲν ἐξ ἐναντίας, κατὰ τὸν θεῖον Ἀπόστολον τῶν ἐθνῶν εἰντραπῇ μηδὲν ἔχων περὶ αὐτῶν λέγειν φαῦλον», αὐτοὶ δὲ οἱ ἴδιοι ἐφελκύοντες τὸν σεβασμὸν τῆς λογικῆς ποίμνης εὐχαριστήσωσι τῷ Κυρίῳ, ἐν ὯΙ εἶητε ὑγιαίνοντες.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 29 Ἰουλίου 1906.

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

Θεοφιλέστατοι ἀρχιερατικῶς προϊστάμενοι, ὁσιώτατοι ἱερατικῶς προϊστάμενοι, καὶ τιμιώτατοι μοναχάραι τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀριθμὸς πρωτ. 5252.

Ἀρτι ληφθέντος εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ὑψηλοῦ τεσκερὲ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ Ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων διαλαμβάνοντος ὅτι πρὸς παρεμπόδισιν δυσχερειῶν τινων καὶ διαφορῶν ἀναφυομένων κατὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀνευρισκομένων ἐκθέτων καὶ ἀπόδοσιν αὐτῶν τῇ κοινότητι, ἥτινι ἀνήκουσι, ἐλήφθησαν μέτρα τινὰ πρὸς τοῦτο τελεσφόρα, συνοδικῇ διαγνώμῃ προαγόμεθα γνωρίσαι μὲν ὑμῖν τὰ μέτρα ταῦτα, προτρέψασθαι δ' ὑμᾶς ὅπως καταβάλληται ἀπὸ μέρους ὑμῶν φροντὶς, ἵνα ἐν ταῖς τοιαύταις περιπτώσεσιν ὑπάρχῃ σαφὴς σημείωσις ὅτι τὸ ἔκθετον εἶναι τέκνον χριστιανοῦ, ὡς καὶ ἂν εἶναι βεβαπτισμένον ἢ ἀβάπτιστον κτλ.

Οὕτω τοίνυν ἀνευρισκομένου τοιούτου ἐκθέτου τινὸς βρέφους, δέον, ἵνα μὴ ἀνοίγωνται τὰ σπάργανα αὐτοῦ αὐτοβούλως ὑπό τοῦ ἀνευρόντος αὐτό, ἀλλά, προσκαλουμένων ἅμεσως τῶν ἀστυνομικῶν καὶ δημαρχιακῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ μουχτάρη τῆς συνοικίας, παρόντος δὲ καὶ τοῦ ἀνευρόντος, συντάσσηται ἐπὶ τούτῳ πρακτικόν, ἐν τῷ ὁποίῳ, ὑπαρχούσης σημειώσεως τινος περὶ τῆς κοινότητος, εἰς ἣν ἀνήκει, θὰ ἀναφέρηται αὐτη, μὴ ὑπαρχούσης δὲ τοιαύτης θὰ σημειῶνται τὰ λοιπὰ γνωρίσματα, ἤτοι τὰ σπάργανα καὶ ἐνδύματα αὐτοῦ, τὸ ὄνομα τοῦ μέρους, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγκατελείφθη, ἡ οἰκία ἢ ὁ εὐκτήριος οἶκος, ἐν οἷς ἀνευρέθη καὶ τὰ λοιπά. Τὸ πρακτικὸν τοῦτο θὰ ὑπογράφηται καὶ σφραγίζηται ὑπὸ τῶν παρισταμένων, θὰ καταχωρίζηται δὲ ἐν αὐτῷ συνάμα καὶ ἡ φαινομένη ἡλικία τοῦ παιδός, τὸ γένος αὐτοῦ, ἐὰν δηλονότι εἶναι ἄρρεν ἢ θῆλυ, τὸ ὄνομα, δι' οὗ ἤθελεν ὀνομασθῇ, καὶ τὸ μέρος, εἰς ὃ ἤθελε παραδοθῇ· οὕτω μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω διατυπώσεων τὸ ἔκθετον θὰ παραδίδωται ὅπου δεῖ.

Γνωρίζοντες ὑμῖν τὰ ἀνωτέρω, προτρεπόμεθα ὑμᾶς καὶ αὖθις ὅπως καταβάλλητε πᾶσαν ῥοπὴν, ὥστε νὰ ἐνεργῆται ἐν ταῖς τοιαύταις περιπτώσεσιν ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἄνω. Εἶητε δὲ ἐν Κυρίῳ ὑγιαίνοντες.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 29 Ἰουλίου 1906.

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις

Τάδε λέγει Κύριος: μὴ καυχάσθω ὁ σοφὸς ἐν τῇ σοφίᾳ αὐτοῦ, καὶ μὴ καυχάσθω ὁ ἰσχυρὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐτοῦ... ἀλλ' ἢ ἐν τούτῳ καυχάσθω ὁ καυχώμενος συνιεῖν καὶ γινώσκειν ὅτι ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ ποιῶν ἔλεος καὶ κρίμα καὶ δικαιοσύνην ἐπὶ γῆς. . .

Ἱερεμ. Θ', 23—24.

μέτας μὲν οὗτος καὶ καλῶς καυχώμενος, ὃς ἐν τούτῳ καυχᾶται, ἐν τῷ συνιεῖν καὶ γινώσκειν τὸν Κύριον—ταπεινὸς δ' αὖ ἐκεῖνος καὶ ἀγενὴς ὁ ἐν πλούτῳ ἢ σοφίᾳ ἢ δυνάμει καυχώμενος.

Μιχ. Ἀκομ. τ. Α' 121.

§ 1.

Ἀρχόμεθα τοῦ μακροῦ τούτου ἀλλ' ἅμα καὶ ἐν συντομῇ συνταχθέντος δημοσιεύματος κατὰ κεφάλαια τῆς Ἐπιστήμης διῃρημένου καὶ κατὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς Ἐπιστήμης ἐν Ἀθήναις ἡρμοσμένου, ὑπείκοντες ἐνδομύχῳ ἡμῶν ὑποβολῇ. Ἐν λελογισμένῃ κρίσει, ἀλλὰ καὶ ἐν ὑποκαρδίῳ λύπῃ συνεπτύξαμεν πολλὰ, ἵνα ἁπλῶς ὑποδείξωμεν ἡμεῖς οἱ μικροὶ καὶ ἀφανεῖς τοῖς ἐν τῷ ἄστει τῆς Παλλάδος συναδέλφοις ὁποῖος τις ἔπρεπε ἵνα ὑπάρχῃ ὁ εὐμενείᾳ Θεοῦ καὶ τύχης κλῆρος αὐτῶν καὶ ὁποῖος ὁ τρόπος αὐτῶν καθόλου πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων, οἵτινες οὔτε καινόν τι ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς ἢ ἀπὸ τῆς πολιτικῆς εἰς τὰ ἅγια τῆς Ἐπιστήμης εἰσφέρομεν, οὔτε ταῖς

ἐξουσίας ἐπαιρόμεθα, οὔτε ἀθάνατα διανοούμεθα περὶ τῶν οὐκ ἀθανάτων. Οἱ σοφοὶ καὶ φιλόσοφοι, οἱ σοφισταὶ καὶ καθηγηταί, οἱ τῶν δημοσίων κρότων θηρευταί, ἀγνοοῦμεν πῶς ἂν αὐτοὺς σοφοὺς ἀποκαλέσωμεν, πρέπει ἵν' ἀφήνωσιν ἡμᾶς ἡσύχους ἀφ' οὗ τὸν πρῶτον λόγον ἐν παντὶ δὲν ἔχουσι, οὐδὲ δύνανται ἵνα στηρίξωσιν ἡμᾶς ἐν παντὶ ἐπιστημονικῷ κλάδῳ, αὐτοὶ ἀστήρικτοι ὄντες καὶ σθενώσωσι τοῖς ὑγιαίνουσι λόγοις, αὐτοὶ ἀσθενεῖς ἐν πολλοῖς ὄντες, ὡς ὁ λόγος προϊὼν δείξει.

Ἀρχόμεθα ἀπὸ αὐτῆς τῆς χρυσῆς ῥήσεως τοῦ Ἀθηνῶν Ἀκομινάτου, ἣν ὁ καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας καὶ Γραφογνωσίας (=Παλαιογραφίας) κ. Σπ. Λάμπρος διέστρεψεν ἄκων, ἀγνοήσας τήν τε προέλευσιν τὴν γραφὴν καὶ τὴν σημασίαν τοῦ προφητικοῦ χωρίου· διότι ὁ σοφὸς ἐν Ἀθήναις συνάδελφος μετέγραψεν ἄνευ λόγον τὸ δινεῖν εἰς δινεῖναι ἅτε μὴ συνεὶς τὸν νοῦν τοῦ χρυσοῦ ἔπους, καὶ τὴν πρόθεσιν ἐν δι' ἑτέρας, τῆς ἐπὶ, ἀντικατέστησεν (ὁ **ἐν** πλούτῳ ὁ **ἐπὶ** πλούτῳ) ἵνα μᾶλλον ἀκριβώσῃ τὴν ἄγνοιαν τοῦ σημαινομένου ὑπὸ τοῦ Ἱερεμίου!

§ 2.

Ἀπὸ πολλοῦ μὲν ἀλλ' ἀπὸ ἔτους ἀκούομεν ἐξ Ἀθηνῶν φωνὰς καὶ λυγμοὺς ὅτι «οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι δὲν ἐργάζονται» φοιτηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, τέως μαθηταὶ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει σχολῶν καὶ δὴ ἀπόφοιτοι τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς, σεβόμενοι ἑαυτοὺς καὶ τοὺς διδασκάλους αὐτῶν, μετά τινος ὑποκαρδίου πικρίας ἤκουον τοῦτο. Τελευταῖον ὁ τῆς Ἱστορίας καθηγητὴς κ. Σπ. Λάμπρος, ὁ πολὺς υἱὸς τοῦ πολλοῦ Παύλου Λάμπρου, Ἱστορίαν καὶ μάλιστα **Παλαιογραφίαν** (τὴν κατ' αὐτὸν **Γραφογνωσίαν**) διδάσκων βρεμβυόμενος ἐπανέλαβε τοῦτο· Ἐνεθουσία ὁ σεμνὸς συνάδελφος ἐν τῇ ψυχικῇ αὐτοῦ καλλονῇ, ὡς ὁ Νάρκισσος ἀποθαυμάζων, τὴν ἑαυτοῦ μορφὴν ἐν ταῖς πηγαῖς τῶν χειρογράφων καὶ ἠβρύνετο ὅτι ἀνεκάλυψεν αὐτὸς πρῶτος κώδικά τινα ἢ διεῖδε γραφήν τινα, κατεμέμφετο δ' ἡμῶν τῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ λογίων καὶ τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐπὶ ἀμελείᾳ καὶ ὀκνηρίᾳ. Οἱ ἐνταῦθά τε καὶ οἱ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει λόγιοι κατεκρίθημεν δημοσίᾳ ἐπὶ παραδόσεως οὐχὶ ἴσως ἐπὶ ἀνεπιστημοσύνῃ ἀλλ' ἐπὶ ῥαθυμίᾳ καὶ ἀμελείᾳ, διότι ἔχοντες παρ' ἑαυτοῖς βιβλιοθήκας καὶ χειρόγραφα δὲν ἐργαζόμεθα, δὲν πλουτίζομεν τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν μεσαιωνικὴν Ἱστορίαν, ὡς πλουτίζει βεβαίως αὐτὸς ἐργαζόμενος. Κατ' ἀκολουθίαν ἡμεῖς, ἅτε ἀμελείᾳ καὶ ῥαθυμίᾳ χρησάμενοι, δὲν εἴμεθα ἄξιοι συγχωρήσεως παρὰ τῷ κ. Λάμπρῳ καὶ τοῖς περὶ αὐτόν. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς μοναχοὺς τοῦ Ἁγίου Ὄρους αὐτοῖς καταλείπομεν τὴν φροντίδα ἵν' ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν μομφὴν τοῦ σοφοῦ συναδέλφου ἀναδημοσιεύοντες ὅ,τι πρὸ εἴκοσι καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν αὐτὸς περὶ αὐτῶν ἔγραφε καὶ γερμανιστί, ἂν μὴ ἀπαιτᾷ ἡμᾶς ἡ μνήμη, ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει λογίους, τὰ ὀλίγα ταῦτα ἀντὶ πολλῶν μετὰ τοῦ προσήκοντος ἀδελφικοῦ σεβασμοῦ αὐτῷ καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ὑποτάσσομεν, ἄλλοις ἐπιφυλάσσοντες ἄλλα.

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Θεόδωρος Εὐθυμίου, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ὁλοτόμος τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἐκ τοῦ χωρίου Γιαννοδένης τῆς ἐπαρχίας Καστορίας ὁρμώμενος, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον ἡμέραν τρίτην, περὶ ὥραν 8ην μετὰ μεσημβρίαν τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς α΄ δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Καστορίας αὐτοπροσώπως ἢ δι ἀντιπροσώπου νομίμως ἀφωρισμένου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Χρηστίνης, θυγατρὸς Γεωργίου Βασιλείου, ἐπὶ διαζυξει· ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἑρμηρόδου».

Ἐν Καστορίᾳ, τῇ 11 Ἀπριλίου 1906.

Ὁ πρόεδρος 1

† Ὁ Καστορίας Γερμανός.

Ὁ γραμματεὺς

Ναούμ Παπᾶ Κωνσταντίνου

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Κάτω, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἐνιοι τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπότισιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ λήξῃ ἤδη τὸ Α΄ ἑξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους, ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 33

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ [illegible]
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βουλγαρικαὶ κακουργίαι — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων — Λύσις ἀπορίας περὶ καθαρότητος γάλακτος τῶν τριγενείας.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς φρικαλέας καὶ πρωτοφανοῦς κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν τραγῳδίας τῆς Ἀγχιάλου, ἐνῷ ἀρ' ἑνὸς προσδίδουσιν,—ἐρόσον καθίστανται πληρέστερον γνωσταί—ἔτι ζοφερώτερον χρωματισμὸν εἰς τὴν ἀπαισίαν εἰκόνα τὴν ἐκτυλιχθεῖσαν κατὰ τὴν ἀπορράδα Κυριακὴν 30 Ἰουλίου, ἀρ' ἑτέρου πιστοποιοῦσι, κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον πλέον καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀμφισβητήσεως, τόσον τὴν ἄμεσον σύμπραξιν καὶ συνενοχὴν τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν, ἀνωτέρων τε καὶ κατωτέρων, ὅσον καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα καταστροφή, ἔργον κακούργων ψυχικῶν ἐνστίκτων, δὲν ὀφείλεται εἰς στιγμιαίαν ἔξαψιν παθῶν ἢ πρόκλησιν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων τῆς τλήμονος πόλεως, ἀλλ' εἶναι ἀπόρροια λελογισμένης ἀποφάσεως ἀπὸ μακροῦ χρόνου ψυχραίμως κυοφορουμένης καὶ μόνον τὴν ἐπίκαιρον περίστασιν πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῆς καραδοκούσης.

Καὶ πράγματι· τὰ κτηνώδη ἐνστικτα τὰ ἐμφωλεύοντα ἐν ταῖς καρδίαις τῶν δημίων τῆς Ἀγχιάλου, εὑρόντα ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ τὸ σταδιον ἐλεύθερον, ἀπεκαλύφθησαν ἐν ἁπάσῃ τῇ εἰδεχθεῖ αὐτῶν γυμνότητι. Ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῶν ἀμυνομένων ἐξηκολούθησεν ἀκάθεκτος καὶ μετὰ τὴν κατάπαυσιν πάσης ἀντιστάσεως· οὐ μόνον δὲ συνεχίσθη ἡ πυρπόλησις καὶ μετ' αὐτῆς ἡ διαρπαγὴ τῶν ἐγκαταλειφθεισῶν πλέον οἰκιῶν καὶ καταστημάτων, χωρὶς νὰ λεηθῇ κἂν ἡ παραμικρὰ πρόνοια πρὸς διάσωσιν τῶν ἐν αὐτοῖς τυχὸν ἀπομεινάντων ἀσθενῶν, γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδίων, ὧν ἱκαναὶ δεκάδες ἐγένοντο οὕτω λεία τοῦ πυρός, ἀλλὰ καὶ ἱκανοὶ ἐκ τῶν ἐπιδρομέων, καταλαβόντες τὸν γήλοφον τῶν μύλων, κατεπυροβόλουν, ἀπὸ τοῦ ὕψους καὶ ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς, κατὰ τῶν γυναικοπαίδων τῶν φευγόντων κάτωθεν διὰ τῆς στενῆς λωρίδος τῆς γῆς τῆς συνδεούσης τὴν μικρὰν χερσόνησον ἐφ' ἧς κεῖται ἡ Ἀγχίαλος πρὸς τὴν στερεάν,

φονεύοντες, δίκην θηράματος, ὅσους ἠδύναντο. Τὸ δὲ βδελυρώτερον πάντων εἶναι ὅτι, ἀξιόπιστοι πληροφορίαι βεβαιοῦσι τὸν ἐγκληματικὸν ἐκβιασμὸν ἐξ ἧς ἑπτὰ παρθένων, ὧν τρεῖς μὲν, ἠμιθανεῖς καταλειφθεῖσαι, ἐγένοντο ὁλοκαύτωμα τοῦ πυρός, ἑτέρα ἀπεδίωσε μετ' οὐ πολὺ ὡς ἐκ τῶν κακώσεων ἃς ὑπέστη, τῶν δὲ λοιπῶν, περισωθεισῶν μετὰ τῶν φυγάδων, ἀγνοεῖται ἡ τύχη.

Ἐπίσης ἡ σύμπραξις καὶ συνενοχὴ τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν εἰς οὐδεμίαν πλέον ὑπόκειται ἀμφιβολίαν. Πρὸς τὸν Μητροπολίτην Ἀγχιάλου τὸν μεταβάντα παρὰ τῷ ἐπάρχῳ, ἅμα τῇ ἐναρξει τῆς πρώτης πυρκαϊᾶς, καὶ ζητήσαντα τὴν προστασίαν αὐτοῦ, οὗτος ἀπήντησεν ὅτι ἠδυνάτει νὰ τῷ ἐγγυηθῇ ἀσφάλειαν ζωῆς, καὶ ἐκεῖ εὑρισκεμένῳ· καὶ ὅμως εἶχεν ὑπὸ τὰς διαταγάς του ἀστυνόμους, χωροφύλακας, τελωνοφύλακας, ἀλατοφύλακας καὶ περὶ τοὺς 40 στρατιώτας. Ἀλλ' οὔτει ἅπαντες μέχρι μὲν τῆς μεσημβρίας παρέμενον ἀπαθεῖς θεαταὶ τῶν διαδραματιζομένων, εἶτα δὲ ἤρξαντο, ἀναφανδὸν, συμμετέχοντες καὶ συμπυροβολοῦντες κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ θόλος τοῦ ἑλληνικοῦ ναοῦ ἀνετινάχθη διὰ δυναμίτιδος τὴν 4 μ.μ. ὅτε πλέον οὐδεμία οὐδαμόθεν προὐβάλετο ἀντίστασις, τὸ δὲ κτίριον ἐπυρπολήθη μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ὅτε ἤδη τὸ ρίσκετο παρὼν καὶ ὁ ἐκ Πύργου ἀποσταλεὶς στρατός. Καί, ἵνα μὴ μακρηγορῶμεν, αὐτὴ ἡ κυβερνητικὴ ἀτμάκατος τὴν νύκτα ἐνέπρησεν ἀπὸ θαλάσσης παραλίους οἰκοδομὰς, ὧν ἡ ἀπὸ ξηρᾶς προσπέλασις, ἕνεκα τῶν ἐρειπίων τῶν ἀποτεφρωθέντων κτιρίων, εἶχε καταστῇ δυσχερὴς καὶ ἐπικίνδυνος.

Ἀλλὰ μήπως ἡ ὅλη καταστροφὴ τῆς Ἀγχιάλου ὑπῆρξεν ἔργον στιγμιαίου ἀναβρασμοῦ παθῶν ὡς ἐκ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ, ὄθεν, ὁράσεως τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων, ἢ ὡς ἐκ τῆς προκλητικῆς στάσεως τῶν κατοίκων τῆς πόλεως; Κρινάτωσαν οἱ ἀναγνῶσται. Πρὸ διετίας ὅλης, **πρὶν ἢ ὀλιγονότι ἀναφανῶσι τὰ ἑλληνικὰ σώματα ἐν Μακεδονίᾳ,** ὁ τότε καὶ νῦν ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Βουλγαρίας κ. Πέτκωφ, ἁπάντων εἰς ἐπιτροπὴν Ἀγχιαλιτῶν μεταβάσαν εἰς Σοφίαν ἵνα ἐπικαλεσθῇ τὴν προστασίαν του κατὰ τῶν πιέσεων τῶν ὀπαδῶν τοῦ κυβερνητικοῦ κόμματος, ἐξ ἀφορμῆς τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἶπεν ἐπὶ λέξει ταῦτα· **σεῖς οἱ Ἀγχιαλῖται νὰ κάθησθε ἐκεῖ κάτω ἡρόνιμα, διότι ἄλλως στέλλω μερικοὺς Μακεδόνας καὶ μεταβάλλω τὴν πόλιν σας εἰς τέφραν.** Δέκα πέντε ἡμέρας πρὸ τῆς καταστροφῆς, τὰ μέλη τοῦ κομιτάτου, ἔν τε Πύργῳ καὶ ἐν Φιλιππουπόλει, διεκήρυττον ἀναφανδὸν ὅτι **τὴν 30 Ἰουλίου θὰ μεταβῶσι διὰ νὰ καύσωσι τὴν Ἀγχίαλον.** Τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς καταστροφῆς, ἡ ἐπιτόπιος βουλγαρικὴ ἐφημερὶς ΚΡΑΙ, προσεκάλει ἅπασαν τὴν Βουλγαρίαν ὅπως σπεύσῃ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς Ἀγχιάλου· ἐφ' οὗ ἄρθρου ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Μητροπολίτης τῆς πόλεως ἐπέστησαν ἐγγράφως τὴν προσοχὴν τῆς Νομαρχίας Πύργου, ἥτις ἀπήντησεν χαρακτηρίζουσα τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον ὡς εὐγενὲς καὶ νόμιμον καὶ συνιστῶσα εἰς τοὺς Ἀγχιαλίτας νὰ μὴ πονοκεφαλῶσι τόσον συχνὰ τὴν Νομαρχίαν· ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τήρησιν τῆς τάξεως ἡ Κυβέρνησις εἶχε λάβει πάντα τὰ καταλλήλα μέτρα ὅπως οὐδὲν συμβῇ τὸ ἔκτροπον. Ἅτινα πάντα μαρτυροῦσιν ἀριδήλως ὅτι ἡ ἐξόντωσις τῆς ἀμιγῶς ἑλληνικῆς πόλεως ἐβουλεύετο ἀπὸ μακροῦ χρόνου καὶ ὅτι αἱ δικαιολογίαι αἱ ἀναστηλωθεῖσαι ἐν ταῖς ἀφωσιωμέναις τοῖς βουλγάροις εὐρωπαϊκαῖς ἐφημερίσιν εἰσὶν ἁπλαῖ προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, αἵτινες ὅμως θὰ ἤρκουν, κατὰ τὴν γνώμην των, πρὸς ἀποπλάνησιν τῆς δημοσίας γνώμης.

Καὶ δὲν εἶχον τοιαῦτα, διανοούμενοι καθ' ὁλοκληρίαν ἀδικον· διότι, τοσάκις διὰ τῶν μᾶλλον ἀναλήθων καὶ ἀσυστάτων εἰδήσεων διεβουκόλησαν καὶ συνήρπασαν τὴν δημοσίαν ἐν Εὐρώπῃ γνώμην, τοσαῦτα χάρις εἰς τὴν διαβουκόλησιν ταύτην καὶ τὴν παραμόρφωσιν τῶν πραγμάτων κατώρθωσαν νὰ καρπωθῶσιν ἔκνομα ὠφελήματα, ὥστε εἶχον πολλὰ διδόμενα νὰ ὑποθέτωσιν ὅτι τὰ πάντα ἐπετρέποντο αὐτοῖς, καὶ ὅτι θὰ ἤρκει ἡ ψήφισις ὀλίγων χιλιάδων δραγκῶν ὑπὲρ τῶν θυμάτων, ἡ πρὸς τὸ θεαθῆναι παῦσις ὑπαλλήλων τινῶν καὶ ἡ ἀπόλυσις μιᾶς ἐγκυκλίου συνιστώσης ὑποκριτικῶς μετριοπάθειαν, ὅπως ἐλκύσωσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ μεταβληθῶσιν, ἀντιστρεφομένων τῶν ὅρων, ἀπὸ κατηγορουμένων εἰς κατηγόρους καὶ ἀπὸ δημίων εἰς θύματα. Τοῦτο μαρτυρεῖ περιφανῶς ἡ μετὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς Ἀγχιάλου πολιτεία των. Οὔτε τὸ αἷμα καὶ τὰ δάκρυα

τῶν θυμάτων των, οὔτε ἡ γενικὴ φρίκη ἣν ταῦτα προὐκάλεσαν, οὔτε ἡ ἐξέγερσις καὶ ἡ ἀποδοκιμασία τῆς μεγίστης πλειονότητος τῆς κοινῆς γνώμης διαφωτισθείσης, τέλος, ἐπαρκῶς περὶ τοῦ ἀληθοῦς ποιοῦ των, οὔτε αἱ ἔντονοι διαμαρτυρίαι τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, τοῦ Οἰκουμεν. Πατριαρχείου καὶ αὐτῶν τῶν θυμάτων, ἴσχυσαν ἵνα ἀποτρέψωσι τοὺς βουλγάρους κυβερνῶντας ἀπὸ τοῦ προδιαγεγραμμένου σχεδίου αὐτῶν τῆς παντελοῦς ἐξοντώσεως τοῦ ὑποχειρίου αὐτοῖς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ· ἁπλῶς μόνον ἐν τῇ ἐκτελέσει τοῦ σχεδίου ἐπηνέχθη μικρὰ τροποποίησις. Οὕτως, ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς κρατεῖται ἐν αὐστηρῷ περιορισμῷ, ὡς ἔνοχος δῆθεν καὶ ὑπὸ ἀνάκρισιν διατελῶν, καίπερ σοβαρῶς ἀσθενῶν, ἄνευ καταλλήλου τροφῆς, ἄνευ ἐπικοινωνίας μεθ' οἱουδήτινος, ἄνευ ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ φαρμάκων (ἐπὶ τῇ ἐλπίδι πάντως ὅτι ἡ νόσος καὶ αἱ κακώσεις θὰ ἐπιτύχωσιν ὅτι δὲν κατώρθωσεν ὁ σιδηρος καὶ τὸ πῦρ) ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου, σὺν αὐτῷ δὲ καὶ 40 περίπου Ἀγχιαλῖται, πιεζόμενοι ὅπως ὑπογράψωσι δῆλωσιν ὅτι ὁ Μητροπολίτης εἶναι ὁ ἐξωθήσας αὐτοὺς εἰς τὴν ἔνοχον!!! ἀντίστασιν, τοῦθ' ὅπερ ἐσπευσαν καὶ νὰ προεξορλήσωσι τηλεγραφοῦντες τὴν τοιαύτην δῆθεν ὁμολογίαν εἰς Εὐρωπαϊκὰ φύλλα (π. χ. βλέπε τὸν Παρισινὸν «Χρόνον» τῆς 21 Αὐγούστου), ἐξ ἄλλου μέρους ἀποτεινόμενοι πρὸς τοὺς ἑλληνικοὺς πληθυσμοὺς τῶν περιφερειῶν Βάρνης, Ἀγχιάλου, Μεσημβρίας, Σωζουπόλεως, Πύργου καὶ δεικνύοντες αὐτοῖς τὰς στήλας τοῦ καπνοῦ τοῦ ἀναθρώσκοντος ἐκ τῶν περιφλεγῶν ἐρειπίων τῆς Ἀγχιάλου λέγουσιν αὐτοῖς «Ἴδετε τὴν ἀναμένουσαν ὑμᾶς τύχην ἂν δὲν ὑπογράψητε αὐθωρεὶ τὸ ἔγγραφον τοῦτο». Τί δὲ περιέχει τὸ βουλγαριστὶ συντεταγμένον ἔγγραφον τοῦτο; Περιέχει ὅτι οἱ ἑλληνικοὶ πληθυσμοὶ ἐκχωροῦσιν ἐκουσίως τοὺς ἱεροὺς ναούς, τὰς Μητροπόλεις, τὰς σχολὰς των κτλ. μετὰ τῆς ἀνηκούσης αὐτοῖς περιουσίας· ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὴν βουλγαρικὴν ἐξαρχίαν, ἀπαρνούμενοι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, παραδέχονται τὴν χρῆσιν τῆς βουλγαρικῆς ἔν τε ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ναοῖς, ἐν ἑνὶ λόγῳ ὅτι ἑκουσίως ἐκβουλγαρίζονται ἁρμοιούμενοι τῷ κρατοῦντι στοιχείῳ. Οἱ δὲ δυστυχεῖς Ἕλληνες, οἱ βλέποντες ἑαυτοὺς ἐγκαταλελειμμένους παρὰ πάντων εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ μαινομένου ὄχλου, περιδεεῖς καὶ ἐπτοημένοι, ἀγνοοῦντες δὲ, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐπακριβῶς τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐγγράφου, ὑπογράφουσιν ἀσυναισθήτως αὐτό, ἐλπίζοντες νὰ σώσωσι διὰ τοῦ μέσου τούτου τὴν ζωήν, τὴν τιμήν, τὴν περιουσίαν ἑαυτῶν καὶ τῆς οἰκογενείας των. Οὕτω δὲ ἐπιτελεῖται, ἐν μέσῃ Εὐρώπῃ καὶ ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι, ὁ σφαγιασμὸς ἑκατὸν ὁλοκλήρων χιλιάδων ἀτυχοῦς λαοῦ ἀσπαίροντος ὑπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν γυπῶν εἰς οὓς παρέδωκεν αὐτοὺς, ἀπὸ εἰκοσιοκταετίας, ἡ Εὐρώπη.

Ἀλλ' οἱ καταχθόνιοι βουλγαρικοὶ ὑπολογισμοὶ πιστεύομεν νὰ ἀποδειχθῶσι τὴν φορὰν ταύτην σφαλλόμενοι. Οὔτε αἱ ἐκδιαστικῶς ἀποσπασθεῖσαι, ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ τρόμου καὶ τοῦ δόλου, ἐγγραφοι δηλώσεις περὶ αὐθορμήτου, δῆθεν, ἐκχωρήσεως τῶν ἐκκλησιῶν, Μητροπόλεων, σχολῶν μετὰ καὶ τῆς περιουσίας αὐτῶν τοῖς Βουλγάροις καὶ ἀναγνωρίσεως τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἐξαρχίας, καθ' ὧν ἐνεργειῶν ἔσπευσεν ἤδη ἵνα διαμαρτυρηθῇ ἁρμοδίως τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἀνακηρύξαν— τὸ καὶ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἄλλως τε — παντελῶς ἄκυρον τούτων, οὔτε αἱ κατὰ τοῦ Μητροπολίτου καὶ τῶν Ἀγχιαλιτῶν διεξαγόμεναι θεατρικαὶ ἀνακρίσεις καὶ αἱ δῆθεν καταγγελίαι τῶν τελευταίων κατὰ τοῦ πρώτου ὡς ὑπαιτίου τῶν γενομένων, οὔτε αἱ ἐκθέσεις τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, κατόπιν ἐπιτοπίου τάχα, ἐξετάσεως τῶν ἐπισυμβάντων, θέλουσιν ἐξαπατήσει πλέον τὴν Εὐρώπην. Διότι, Κυβέρνησις ἐπιλαθομένη τῶν στοιχειωδεστάτων αὐτῆς καθηκόντων μέχρι τοῦ σημείου ἀπροκαλύπτου συμπράξεως μετὰ συρφετοῦ ταραξιῶν, Κυβέρνησις διαβουκολοῦσα τοὺς ἰδίους αὐτῆς ὑπηκόους, ἐπιζητοῦντας τὴν ἀρωγήν της κατὰ τῶν τεκταινομένων, ὅτι οὐδὲν εἶχον νὰ φοβηθῶσι καὶ εἶτα ἐξαπολύουσα κατ' αὐτῶν τὰ στίφη τῶν ἐμπρηστῶν, ἅτινα, κατόπιν, ἐπανακάμπτοντα θριαμβευτικῶς ἐξ Ἀγχιάλου εἰς Πύργον ὑπεδέξαντο πανηγυρικῶς πρὸ τῶν πυλῶν τῆς πόλεως αἱ ἐκεῖ ἀρχαὶ καὶ παρέλαβον τὰ ὅπλα των πρὸς ἐναποθήκευσιν, ὅπως χρησιμοποιηθῶσι βεβαίως εἰς παρομοίους ἄθλους, Κυβέρνησις ἀπαντῶσα διὰ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Σωζοπόλεως ζητοῦντας ὁδηγίας ὡς πρὸς τὰς ἀπειλὰς

τοῦ Κομιτάτου περὶ παραδόσεως τῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολῶν της «ἀφετέ τους νὰ πράξουν ὅτι θέλουν» ἐνῷ ὁ συνοδεύων τὸν Ὑπουργὸν ἀξιωματικὸς προσέθετε, μόλις στρέψαντος τούτου τὰ νῶτα, «παραδώσατε καὶ ὅ,τι σᾶς ζητοῦν, αὐτὸ εἶνε τὸ συμφέρον σας», Κυβέρνησις,—λέγομεν—οὕτωσὶ πολιτευομένη, ἐξήνεγκεν αὐτὴ αὐτὴ τὴν ἑαυτῆς καταδίκην καὶ τὴν ἔκπτωσιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ παρέχηται τοὐντεῦθεν καὶ ἡ ἐλαχίστη πίστις εἰς τὰς διαβεβαιώσεις, τοὺς λόγους καὶ τὰς ἐκθέσεις της. Ἐὰν δὲ ὑπάρχουσιν εἰσέτι ἐν Εὐρώπῃ οἱ ἐνδοιάζοντες περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν καταγγελιῶν τῶν θυμάτων, Εὐρωπαϊκὴ ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπή, ὡς τάχος μεταβαίνουσα ἐπιτοπίως θὰ διερωτίζεν, ἐν βραχυχρονίῳ διαστήματι, πάντα ἀμφιβάλλοντα ὅτι οὐδεμία ἐξάγκωσις τῆς ἀληθείας διεπράχθη.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο μέτρον ὀρρωδοῦντες σφόδρα οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ, ὡς ἐκ τῶν μελλουσῶν νὰ προκύψωσιν ἐλεθρίων δι' αὐτοὺς συνεπειῶν, θὰ προσπαθήσωσι παντὶ σθένει νὰ ἀποφύγωσι, χαρακτηρίζοντες τὰ διαδραματισθέντα, ὡς ἔπραξαν ἤδη εἰς τὰς γενομένας αὐτοῖς ἐπισήμως παραστάσεις, ὡς ὑπόθεσιν ἐσωτερικὴν, εἰς ἣν οὐδεὶς ἔξωθεν δικαιοῦται νὰ ἀναμιχθῇ. Ἀλλ' ἡ Συνθήκη τοῦ Βερολίνου ἡ ἐξασφαλίζουσα τὰ δικαιώματα τῶν μὴ βουλγαρικῶν πληθυσμῶν καὶ ἀνακηρύττουσα τὸν σεβασμὸν τῶν δικαιωμάτων τούτων, ἐκ μέρους τῶν βουλγαρικῶν Κυβερνήσεων, ὡς τὴν βάσιν τοῦ κοινοῦ δικαίου τοῦ μέλλοντος νὰ ἰσχύῃ ἐν τε τῇ Ἡγεμονίᾳ καὶ τῇ Ἐπαρχίᾳ καὶ ὡς τὸν ἀπαραίτητον ὅρον τῆς αὐθυπαρξίας των, πρόκειται τοῖς πᾶσιν, ἀνατρέπουσα τὰς ἀπέλπιδας ὑπεκρυγὰς τῶν ἐνόχων.

Τὴν τοιαύτην, ἐν ἀνάγκῃ, ἐξέλεγξιν οὐδαμῶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ εἰς τὰ ἀτυχῆ θύματα ἡ Εὐρώπη, ἡ ἐγγυηθεῖσα αὐτοῖς τὸν σεβασμὸν τῶν δικαίων των· διότι ἡ τοιαύτη ἄρνησις, ἰσοφαρίζουσα πρὸς πλήρη ἐγκατάλειψιν τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, θὰ ἐξώθει τοῦτον ἐν τῇ ἀγωνίᾳ καὶ τῇ ἀπογοητεύσει του, μέχρι τῆς διατυπώσεως τοῦ παραπόνου ὅτι ἡ Εὐρώπη, ἡ μὴ δηλώσασα αὐτῷ ἀπιρρᾴστως, τῷ 1878, ὅτι ἐγκαταλιμπάνετο ἔρμαιον τῆς βουλγαρικῆς αὐθαιρεσίας, (ὅτε θὰ εἶχε τὸν καιρὸν νὰ ρυθμίσῃ, ὡς ἠδύνατο, τὰ κατ' αὐτὸν) ἀλλ' ἐγγυηθεῖσα μὲν τότε αὐτῷ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαίων του σήμερον δὲ ἐγκαταλιμπάνουσα δὲν προσηνέχθη πρὸς αὐτὸν ὡς ἔδει, καὶ συνεπῶς αὐτὴν βαρύνει, κατὰ μέγιστον λόγον, ἡ εὐθύνη τοῦ σημερινοῦ μαρτυρίου του.

Ἴσως τινες κακίσωσιν ἡμᾶς, τοιαῦτα ἀξιοῦντας καὶ ἐλπίζοντας, ὡς τυρβάζοντας περὶ ἰδεώδη, οὐδαμῶς ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς συνθήκας. Ἀλλ' ὅσον μεγάλη κἂν ὑποτεθῇ ἡ θέσις τὴν ὁποίαν τὰ ὑλικὰ συμφέροντα κατέχουσιν ἐν τῇ συγχρόνῳ κοινωνικῇ δράσει, ὅσονδήποτε κἂν βαρύνωσι ταῦτα ἐν τῇ ρυθμίσει τῆς γενικῆς πολιτικῆς τῶν λαῶν, ὅσονδήποτε παγκόσμιος καὶ θερμὴ κἂν κατήντησε τὴν σήμερον ἡ λατρεία τοῦ χρυσοῦ μόσχου, ἐξακολουθοῦμεν νὰ φρονῶμεν ὅτι ταῦτα πάντα δὲν κατέπνιξαν ὁλοσχερῶς παρὰ τῇ ἀνθρωπότητι τὰ αἰσθήματα τῆς τιμῆς, τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὰς ἀναληφθείσας ἐπισήμως ὑποχρεώσεις, τῆς δικαιοσύνης, τῆς φιλανθρωπίας. Ἡ Εὐρώπη, ἡ τοσοῦτον συγκινηθεῖσα καὶ τοσοῦτον ἐνδιαφέρον ἐπιδείξασα πρὸ τριακονταετίας ὑπὲρ τῶν Βουλγάρων, πεποίθαμεν ὅτι, ἐπεμβαίνουσα ταχέως ὑπὲρ 100 χιλιάδων τὰ πάνδεινα πασχόντων Ἑλλήνων, θέλει θέσει ὁριστικὸν τέρμα εἰς τὰ δεινοπαθήματά των τὰ μέλλοντα νὰ ἐκκολάψωσιν εἰς αἰῶνα πάντα, ἐν ταῖς δέλτοις τῆς ἱστορίας, ἀνεξίτηλον στίγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῶν διαπραξάντων ταῦτα, ἀποκαλυψάντων, διὰ τῆς διαγωγῆς των, τὴν γνησίαν ψυχικὴν φυσιογνωμίαν των καὶ τὴν ἀληθειαν τοῦ ἀρχαίου γνωμικοῦ,

ὑΰσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥᾴδιον.

Κ. Δ.

Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὸ μέγεθος τῶν τελεσθέντων ἀνοσιουργημάτων ἔν τε τῇ Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ συναισθανομένη τὴν μεγάλην εὐθύνην ἣν ὑπέχει, ἔκρινε δίκαιον ν' ἀποταθῇ πρὸς τὸν ἀπουσιάζοντα ἐκτὸς τῆς χώρας του Ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας πρὸς ἔκφρασιν τῶν παραπόνων καὶ τῆς συνιχούσης αὐτὴν ὀδύνης ἐπὶ τοῖς ἐκεῖ συμβαίνουσι καὶ ἐξαίτησιν δικαιοσύνης, διὰ τοῦ ἀκολούθου τηλεγραφήματος.

Πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας.

Βασιλικὴ Ὑψηλότης,

Ἡ Κυβέρνησις καὶ ὁ λαὸς τῆς Βουλγαρίας ἀδικοῦσι καταφώρως καὶ διὰ πρωτοφανῶν τρό-

πων τὴν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἐκκλησίαν μου καὶ τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν πληθυσμόν, τὸν ὑποκείμενον θρησκευτικῶς ταύτῃ.

Πάντα ταῦτα προσάπτουσι μῶμον ἀνεξίτηλον τοῖς διαπράττουσιν, ἀδικοῦσι λαὸν εὐσεβῆ, φιλόχριστον καὶ φιλοπάτριδα.

Ἐν ὀνόματι τοῦ θείου καὶ ἀνθρωπίνου δικαίου, ἐν ὀνόματι πάντων τῶν δικαίων τῆς Ἐκκλησίας μου καὶ τοῦ ἁγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῶν κατωχυρωμένων διὰ νόμων ἱερῶν τε καὶ πολιτικῶν, ἐν ὀνόματι τῆς διαταραχθείσης συνειδήσεως σύμπαντος τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ, οὗτινος ἡ πίστις καὶ ἡ ἱερὰ παρακαταθήκη καταπατοῦνται, ἀπαιτῶ ὅπως τεθῇ τέρμα εἰς τὸν διωγμὸν καὶ ἀποδοθῇ δικαιοσύνη εἰς τὴν ταλαιπωρουμένην Ἐκκλησίαν μου καὶ εἰς τὰ πνευματικά μου τέκνα διὰ τῆς πλήρους ἐπανορθώσεως τοῦ ἀρχαίου καθεστῶτος, ἐν πᾶσι τοῖς προσβληθεῖσι, βεβηλωθεῖσι καὶ κατερειπωθεῖσι, διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, μέρεσι.

12)25 αὐγούστου 1906.

† Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως
ΙΩΑΚΕΙΜ

Ἡ Α. Β. Ὑψηλότης, εἰς ἀπάντησιν, εὑρεστήθη νὰ διατάξῃ τὸ ἐνταῦθα βουλγαρικὸν πρακτορεῖον ἵνα διαμηνύσῃ τῇ Α. Θ. Π. ὅτι ἔλαβε μὲν τὸ ἀνωτέρω τηλεγράφημα, ἀλλ' ὅτι, ὡς συκοφαντικὸν καὶ ψευδολόγον, θεωρεῖ αὐτὸ ἀνάξιον ἀπαντήσεως (comme calomnieuse et menteuse —la dépeché —elle ne merite pas de réponse).

Ἡ ἀπάντησις αὕτη, ἣν ἐκόμισε χθὲς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐμφανισθεὶς ἐνώπιον τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὁ διερμηνεὺς τοῦ Βουλγαρικοῦ Πρακτορείου κ. Gifco Golaboff, καθὼς καὶ ὁ τρόπος τῆς μεταδόσεως αὐτῆς, εἶναι κατὰ πάντα σύμφωνοι πρός τε τὰ γεγονότα καὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς αὐτῶν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Τελουμένης αὔριον σαββάτου 19ην αὐγούστου μηνὸς ἐνεστῶτος ἔτους περὶ ὥραν $3^{1}/_{2}$ τουρκιστὶ δοξολογίας ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου μετὰ τῆς περὶ Αὐτὴν Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀναρρήσεως τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ φιλοτάτου ἡμῶν Ἄνακτος Σουλτὰν Ἀπτοὺλ Χαμὶτ Χὰν αὐθέντου ἡμῶν, προσκαλοῦνται ἅπαντες οἱ ὁμογενεῖς βαθμοῦχοι καὶ λογάδες ὅπως παραστῶσι κατ' αὐτὴν ἐν ἐπισήμῳ στολῇ.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 16ῃ αὐγούστου 1906.

† Ὁ Μ. πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἀνεχώρησεν ἐπ' ἀδείᾳ τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν εἰς Συκῆν τῆς Βιθυνίας, πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντῖνος. — Ὁ ἐκ τῶν ἄρτι κληθέντων συνοδικῶν μητροπολίτης Ἰκονίου κ. Ἀθανάσιος ἁπάντων ἐγγράφως ἐδήλωσεν ὅτι μετ' εὐγνωμοσύνης ἀποδεξάμενος τὴν πρόσκλησιν ἔσται ἐνταῦθα μετὰ δυμηνίαν.

Ἔκτακτος ἐπιτροπεία.—Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ σύστασις ἐκτάκτου ἐπιτροπείας ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἕνεκα τῆς θλιβερᾶς τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων χριστιανῶν καταστάσεως. Ἡ ἐπιτροπεία αὕτη ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ παν. ἀρχιμ. κ. Καλλινίκου Δελικάνη, ἀρχειοφύλακος, καὶ τῶν ἐλλογ. κκ. Ἰω Δ. Ταντταλίδου, Π. Δ. Νικολοπούλου κ. Μ. Ι. Γεδεών, συνῆλθε τῇ δευτέρᾳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. εἶτα δ' ἰδιαιτέρως. Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κ. Ταντταλίδου, ἀναπληροῖ αὐτὸν ὁ ἐκ τῶν γραμματέων τοῦ Α' πατριαρχ. γραφείου ἐλλογ. κ. Χρ. Παπαϊωάννου.

Μητρόπολις Ἀδριανουπόλεως.—Ἕνεκεν αἰτήσεως τῆς δημογεροντίας τῶν ὀρθοδόξων Ἀδριανουπόλεως προσκλαιομένων τῇ Ἐκκλησίᾳ περὶ τῆς οἰκονομικῆς δυσπραγίας τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως, ἥτις πρέπει νὰ συντηρῆται κατὰ τὸ δυνατὸν ἀξιοπρεπῶς, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ὅπως ἐξευρεθῇ ποσὸν ἑκατὸν λιρῶν χορηγηθησόμενον τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ κατ' ἔτος καὶ εἰς διάρκειαν τριῶν ἐτῶν. Περὶ δὲ χειροτονίας ἐπισκόπου βοηθοῦ ἡ Ἐκκλησία ἐνέμεινεν ἐν τῇ ληφθείσῃ πρό τινος ἀποφάσει.

Μητρόπολις Ἰωαννίνων.— Τηλεγραφικῶς ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι αἰσίως ἀφικόμενος εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ σεβ. μητροπολίτης Ἰωαννίνων κ. Γεράσιμος ἐγένετο δεκτὸς μετὰ πολλῶν ἐνδείξεων εὐλαβείας καὶ σεβα-

σμοῦ ἐκ μέρους τοῦ φιλογενοῦς ὀρθοδόξου πληθυσμοῦ τῆς πόλεως.

Μητρόπολις Βεροίας. — Τηλεγραφικῶς ἐπίσης ἐγνώρισε τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀπόστολος τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ταύτην ἄφιξιν καὶ τὴν θερμὴν δεξίωσιν, ἧς ἔτυχεν ἐκ μέρους τοῦ εὐσεβοῦς αὐτοῦ ποιμνίου.

Μητρόπολις Πρεσπῶν. — Διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου κατέστησε γνωστὸν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν κ. Γερμανὸς τὴν διὰ Θεσσαλονίκης εἰς Κρούσοβον ἄφιξιν αὐτοῦ, τυχόντος ὑποδοχῆς καὶ δεξιώσεως καλλίστης ἐν μέσῳ τῶν εἰς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν ἀφωσιωμένων ὀρθοδόξων.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως.—Αἴτησις τῶν κατοίκων χωρίων τινῶν τοῦ τμήματος Καρίας, ὑπαγομένων τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Ἡλιουπόλεως καὶ Θυατείρων καὶ ζητούντων πρόσληψιν ἐπισκόπου πρὸς ἐπίσκεψιν διαρκῆ πνευματικὴν τῶν ὀρθοδόξων, παρεπέμφθη τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ, ἵνα διαφωτίσῃ τὴν Ἐκκλησίαν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ γραφομένων.

Θεολογικὴ Σχολή.—Ἀπὸ τῆς παρελθούσης τρίτης ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὁ νέος διευθυντὴς τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς πανιερ. μητροπολίτης πρ. Μελενίκου κ. Εἰρηναῖος, ὑποβαλὼν παραίτησιν ἀπὸ τῆς μητροπόλεως ταύτης.

Μ. τοῦ Γένους Σχολή.—Πρόεδρος τῆς ἐφορίας τῆς Πατριαρχ. Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς διωρίσθη, κατὰ τὴν συνοδικὴν τοῦ σαβάτου συνεδρίαν, ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Πελαγονίας κ. Ἰωακεὶμ, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπελθόντος σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Ἰωαννίνων κ. Γερασίμου.

Ἐθνικὸν ὀρφανοτροφεῖον.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 13 αὐγούστου, ἐτελέσθη ἡ ἀπὸ τῆς 6 τοῦ μηνὸς ἀναβληθεῖσα ἑορτὴ τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου, ἐνώπιον ἐπιλέκτου ὁμηγύρεως, ἧς προίσταντο οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Πελαγωνείας, ἐκπροσωπῶν τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, Φιλιππουπόλεως, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας καὶ Γρεβενῶν. Παρῆσαν ἐπίσης ὁ καϊμακάμης Πριγκηπονήσων, τινὲς τῶν μελῶν τοῦ Ἐθν. Συμβουλίου καὶ πολλοὶ τῶν παρ' ἡμῖν λογάδων. Μετὰ τὴν ἱερὰν τελετὴν, ὁ ἐκ τῶν συμβούλων καὶ ἔφορος τοῦ Ὀρφανοτροφείου κ. Ι. Κ. Χατζόπουλος ἀνέγνω τὴν λογοδοσίαν περὶ τῆς τοῦ Ὀρφανοτροφείου καταστάσεως, ὁ δὲ προεξάρχων τῆς τελετῆς σεβ. μητροπολίτης Πελαγωνείας ἠρμήνευσε τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. πρὸς πάντας τοὺς ἐν τῷ καταστήματι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζομένους καὶ νῦξατο ὑπὲρ τῆς πολυτίμου ὑγιείας τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος. Ἐκ τῆς λογοδοσίας ἐδείχθη ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θέσις τοῦ καταστήματός ἐστιν εὐάρεστος. —Διευθυντὴς τοῦ φιλανθρωπικοῦ καθιδρύματος, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου παραιτησαμένου τὴν θέσιν ἕνεκα λόγων ὑγιείας, διωρίσθη ὁ ἄλλοτ. κ. Ἰω. Ἰλλίδης, τέως διευθυντὴς τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Παπαφείου Ὀρφανοτροφείου.

Φιλάδελφος πρόνοια.—Δηλωθέντος ἐγγράφως τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ἐκ τῆς ἐπαρχίας Γάνου καὶ Χώρας ὀφείλονται τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Πισιδίας, τέως δὲ Γάνου καὶ Χώρας, κ. Κωνσταντίνῳ περὶ τὰς 40000 γροσίων, ἡ Ἐκκλησία ἐνέκρινε νὰ ζητηθῇ ἐγγράφως ἡ συναρωγὴ τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως πρὸς εἰσπραξιν τοῦ ὀφειλομένου τούτου ἀρκετὰ μεγάλου ποσοῦ.

Ἅγιον Ὄρος.—Τῇ τρίτῃ, 15, πανηγυριζούσης τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει μονῆς τῶν Ἰβήρων, ἡ Α. Θ. Π. νῦξατο τηλεγραφικῶς τοῖς ὁσιωτάτοις αὐτῆς πατράσι τὰ δέοντα.

Ὑγιὴ εὐλάβεια. — Οἱ ἐκ τῆς εὐσεβοῦς Πρώτης Καππαδοκίας ὀρθόδοξοι, τιμῶντες τὴν μνήμην τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Καισαρείας Ἰωάννου τοῦ πολλὰ καμόντος ὑπὲρ τῆς Ἱερατικῆς ἐν Καισαρείᾳ σχολῆς καὶ τῶν τιμώντων τὴν φιλογένειαν καὶ εὐσέβειαν τῶν καισαρέων φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων, ἀπεφάσισαν ν' ἀνεγείρωσι μνημεῖον ἐπιτύμβιον ἐφ' οὗ τύπου κατετάθη τὸ γενὸν τοῦ ἀειμνήστου σκήνος, ὡς ἀνηγγέλθη τῇ μητρὶ Ἐκκλησίᾳ. Πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ εὐσεβοῦς ἔργου τούτου συνέστησαν ἐπιτροπείαν ἐκ τῶν ἐνταῦθα καισαρέων ἀξιοτίμων κκ. Π. Μ. Τσκούτογλου, Χρ. Ἰατρικιάδου, Ν. Σμεώνογλου, Μ. Α. Ἀποστολίδου καὶ Π. Σ. Μηνιάδου.

Μητρόπολις Σερβίων καὶ Κοζάνης.—Κατ' ἐπιστολὴν ἐκ Κοζάνης πρὸς τὴν «Ἀλήθειαν», δύο τῶν λογιωτέρων καθηγητῶν τοῦ γυμνασίου Κοζάνης, κάτοχοι τῆς ἱερᾶς καὶ τῆς θύραθεν παιδεύσεως, οἱ ἄλλοτ. κ. Ἰωάννης Σιώπης καὶ Ἰωάννης Γαζῆς, κοζανῖται, καὶ προλύται τῆς θεολογίας ἀμφότεροι, ἐδήλωσαν ἐπιθυμίαν τῆς ἐν τῷ ἱερῷ κλήρῳ κατατάξεως, διὰ ὁ πρῶτος ἐχειροτονήθη διάκονος καὶ πρεσβύτερος τῇ 5 καὶ 6

αὐγούστου. Ἡ ἱερὰ μητρόπολις, προνοοῦσα περὶ τῆς ἀξιοπρεποῦς συντηρήσεως ἀμφοτέρων, ὥρισε, συνκινίσει καὶ τῶν κοινοτικῶν τῆς Κοζάνης σωματείων, ἐπίδομα ἐκ τοῦ ταμείου τῶν σχολείων ἐκ 30 τουρκικῶν λιρῶν ἑκατέρῳ τούτων ἐτησίως, ἀναλαμβάνοντι καὶ διδασκαλίαν μαθημάτων τινων ἐν τῷ γυμνασίῳ, καθώρισε δὲ καὶ τὰ ἱερατικὰ τῶν νέων κληρικῶν δικαιώματα τὰ ἐκ τῶν ἐνοριῶν ληρθησόμενα.

Μητροπολῖται σχολάζοντες. — Ἀφίκετο πρὸ δέκα ἡμερῶν εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης πρώην Ἰωαννίνων κ. Σωφρόνιος, ἀναχωρῶν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Αὐλωνίαν ὅπως ἡσυχάσῃ ἐν τῇ γενετείρᾳ κώμῃ Σκοπιᾷ.

Χοροστασία.—Ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ἑορτῇ τῆς κοιμήσεως Θεομήτορος, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησε κατὰ μὲν τὸν ἑσπερινὸν ἐν τῷ κατὰ τὸν Γαλατᾶν ἱερῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου Καῤῥατιανῆς, ἐν δὲ τῷ τῆς Θεοτόκου Μαγουλιωτίσσης ἐν Μουχλίῳ κατὰ τὴν λειτουργίαν, τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἑορτῆς.—Ἐν τῷ ἐν Νεοχωρίῳ ναῷ τῆς Θεοτόκου Κουμαριωτίσσης ἐχοροστάτησεν ὁ μακαριώτατος πατριάρχης πρώην Ἀντιοχείας κ. Σπυρίδων.— Ἡ Α. Θ. Π. χοροστατήσει ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τῇ προσεχεῖ τετάρτῃ, ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.— Τῇ τρίτῃ, ἡ Α. Θ. Π. ηὐξατο διὰ τοῦ Μ. ἀρχιδιακόνου τὰ δέοντα τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι ἐνδοξ. Π. Χρυσῷ ἐρέντῃ, πρώην μέλει τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου.

Ἐπιστημονικαὶ ἀποστολαί. — Διατρίβουσι παρ' ἡμῖν ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος οἱ διδάκτορες κκ. Ρενὲ Γάσπαρ Γρέγορυ, ὁ ἐν Λειψίᾳ περιφανὴς καθηγητὴς, καὶ Ἀλβέρτος Βέχτερ, ὧν ὁ μὲν πρῶτος ἐπιχειρεῖ νέαν καὶ πάλιν περιοδείαν ἀνὰ τὰς ἐν Ἀνατολῇ βιβλιοθήκας πρὸς μελέτην τῶν χειρογράφων τῆς Καινῆς Διαθήκης, ὁ δὲ δεύτερος, μαθητὴς τοῦ ἀειμνήστου Γέλζερ, μελετᾷ ἐν ταῖς ἡμετέραις βιβλιοθήκαις τὰ χειρόγραφα παλαιὰ «Συνταγμάτια» τῶν μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου κυρίως δὲ τῶν ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ ὑπαρξασῶν ἄλλοτε.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ παθόντων ἀδελφῶν ἡμῶν καὶ θυσιασθέντων ἕνεκα θερμῆς πίστεως ἐτελέσθησαν ἔν τισι πόλεσιν ἱερὰ μνημόσυνα, κατά τε τὰς δηλώσεις τῶν ἐφημερίδων καὶ κατ' ἰδιαιτέρας ἡμῶν ἐπιστολάς. Ἡ ἱερὰ μητρόπολις Δέρκων, τῇ 6 αὐγούστου, λειτουργοῦνος ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου πρώην Νευροκοπίου κ. Νικοδήμου, ἡ ἱερὰ μητρόπολις 40 Ἐκκλησιῶν, λειτουργοῦντος αὐτοῦ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κατ' αὐτὴν τὴν ἡμέραν, ὡς καὶ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν, ἱερουργούντων μετὰ τοῦ σεβ. μητροπολίτου τῶν σεβασμ. συνοδικῶν, ἐτέλεσαν ἱερὰ μνημόσυνα. Πάντες ἐκέτευσαν τὸν τὰ πάντα ἀνεχόμενον Θεὸν ὑπὲρ αἰωνίας ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν ἐκείνων, ὅσοι θυμάσιον ἑαυτοὺς παρέσχοντο εὐσεβείας ὑπογραμμὸν, παθόντες μὲν ὑπὸ μισαδέλφων, δῆθεν χριστιανῶν, ἐν τῇ ζωῇ, σφραγίσαντες δὲ διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν τὴν καλὴν εἰς Χριστὸν ὁμολογίαν, τὴν θερμὴν πίστιν, τὴν παραδειγματικὴν ἀφοσίωσιν εἰς τὴν κοινὴν τῶν ὀρθοδόξων μητέρα Μ. Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς παραδεδομένην ἀνόθευτον ὀρθόδοξον διδασκαλίαν.

Ἐκ τῆς «Ἀληθείας» τῆς Θεσσαλονίκης ἐμάθομεν ὅτι τῇ 7 τρέχοντος μηνὸς ἀπεβίωσεν ἐν Πάτραις, ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν, ὁ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος Σερρῶν εὐεργέτης **Γρηγόριος Κωνσταντίνου.** Φίλος τῶν γραμμάτων γενόμενος ὁ ἀείμνηστος, ἀνήγειρε κτίριον παρθεναγωγείου μεγαλοπρεπὲς προικήσας αὐτὸ διὰ προσοδοφόρου κτήματος, ὡς ἐπροίκησε καὶ τὴν κοινότητα διὰ κτημάτων ἀποφερόντων ἀρκετὸν εἰσόδημα. Αἱ μέχρι τοῦδε πρὸς τὴν κοινότητα χορηγίαι τοῦ ἀειμνήστου Γρηγορίου Κωνσταντίνου ὑπερβαίνουσι τὰς δεκαεξαχιλίας λίρας. Αἱ κοινοτικαὶ ἀρχαὶ τῆς εὐγνωμονούσης πόλεως τῶν Σερραίων ἐνέκριναν τὴν εἰς Πάτρας ἀποστολὴν ὁμογενοῦς σερραίου σημαίνοντος, ὅπως ἐπιστατήσῃ ἐπὶ τῆς εἰς Σέρρας τοῦ νεκροῦ μεταφορᾶς· ἀπεφάσισαν δὲ καὶ τὴν τέλεσιν μεγαλοπρεποῦς κηδείας, τιμῶσαι τὴν ἀρετὴν τοῦ φιλοπάλιδος συμπολίτου αὐτῶν.

Μετὰ λύπης ἀγγέλλομεν τὸν ἐν Βερατίῳ τῆς Ἠπείρου θάνατον τοῦ **ἀρχιμανδρίτου Χρυσάνθου** πατρὸς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βελεγράδων, ἐν γήρᾳ πίονι λιπόντος τὸν βίον. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Χρύσανθος ἐχρημάτισε παρ' ἡμῖν ἱερατικῶς προϊστάμενος ἔν τισιν ἐνορίαις ἐπὶ πολλὰ ἔτη, ὡς καὶ ἐν Χρυσουπόλει καὶ Πριγκήπῳ, διηύθυνε δὲ καὶ τινας ἐν Ἠπείρῳ μονάς, ἐπιδειξάμενος δραστηριότητα καὶ ζῆλον ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ἱερῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

ΛΥΣΙΣ ΑΠΟΡΙΑΣ

περὶ κωλύματος γάμου

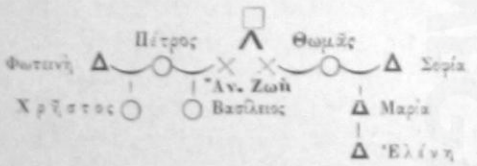
ἕνεκεν τριγενείας.

Ἐρώτησις

«Δύο συγγαμβροι, Πέτρου καὶ Θωμᾶ, αἱ γυναῖκες **Ἄννα** καὶ **Ζωὴ** ἀπεβίωσαν. Ἀμφότεροι δέ, ἦλθον εἰς κοινωνίαν δευτέρου γάμου. Καὶ ὁ μὲν Πέτρος, ὅστις ἐκ τοῦ πρώτου γάμου του ἀπέκτησεν υἱὸν Βασίλειον, ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου μετὰ τῆς Φωτεινῆς ἔσχεν ἐπίσης υἱὸν **Χρῆστον**. Ὁ δὲ Θωμᾶς ἐκ τοῦ δευτέρου γάμου του ἐγέννησε θυγατέρα Μαρίαν, ἐλθοῦσαν εἰς γάμον καὶ τεκοῦσαν θυγατέρα Ἑλένην. Δύναται ὁ Χρῆστος νὰ λάβῃ εἰς νόμιμον γάμον τὴν Ἑλένην;»

Ἀπάντησις

Ἡ περίπτωσις αὕτη ἐν διαγράμματι ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ τοὺς ἐπιστημόνως παρακολουθοῦντας τὰς περὶ κωλυμάτων τοῦ γάμου μελέτας, ἐν τῷ διαγράμματι τούτῳ, ὡς ἐν κατόπτρῳ, φανερὰ γίγνονται τὰ ἑξῆς:

1) Ὅτι ὁ Πέτρος, μετὰ τὸν θάνατον τῆς πρώτης συζύγου του **Ἄννης**, μεθ' ἧς ἀπέκτησεν υἱὸν Βασίλειον, ἦλθεν εἰς δεύτερον γάμον μετὰ τῆς Φωτεινῆς, μεθ' ἧς ἔσχεν υἱὸν τὸν **Χρῆστον**.

2) Ὅτι ὁ Θωμᾶς, μετὰ τὸν θάνατον τῆς πρώτης συζύγου του **Ζωῆς**, ἀδελφῆς τῆς **Ἄννης** ἔλαβε δευτέραν σύζυγον τὴν Σοφίαν, μεθ' ἧς ἀπέκτησε θυγατέρα τὴν Μαρίαν μητέρα τῆς **Ἑλένης**.

3) Ὅτι ἡ ἐρώτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εὐστοχώτερον καὶ ἁπλούστερον διατυποῦται ὡς ἑξῆς:

Ὁ **Χρῆστος** δύναται νὰ λάβῃ εἰς νόμιμον γάμον τὴν **Ἑλένην** ἐγγόνην τοῦ **Θωμᾶ**, συγγαμβροῦ τοῦ πατρός του Πέτρου;

4) Ὅτι ἡ μνεία τῆς λεπτομερείας, ἐν τῇ ἐρωτήσει, ὅτι ὁ Πέτρος ἐκ τοῦ πρώτου γάμου του μετὰ τῆς **Ἄννης** ἀπέκτησεν υἱὸν Βασίλειον, ὅλως παρέλκει, διότι ἀλλοτρία ἐστὶ πρὸς τὴν σχέσιν τοῦ **Χρήστου** μετὰ τῆς **Ἑλένης**.

Πρόδηλον δ' ὅτι, ἂν ἐπρόκειτο μεταξὺ τοῦ Βασιλείου καὶ τῆς **Ἑλένης**, θὰ εἴχομεν ζήτημα δι-γενείας εἰς πίμπτον βαθμόν, ἤτοι θείαν (**Ζωὴν**) καὶ ἀνεψιόν (Βασίλειον) ἀφ' ἑνός (γένος 1 βαθμοὶ 3) καὶ πάππον (**Θωμᾶν**) καὶ ἐγγόνην (**Ἑλένην**) ἀφ' ἑτέρου (γένος 1 βαθμοὶ 2) (= γένη 2 βαθμοὶ 5) καὶ

5) Ὅτι ἡ σχέσις καὶ ὁ βαθμὸς τῆς συγγενείας μεταξὺ τοῦ **Χρήστου** καὶ τῆς **Ἑλένης** ἐστὶ σχέσις τριγενείας εἰς πίμπτον βαθμόν· συνῳδὰ τῷ νομικῷ ὁρισμῷ ὅτι «Τριγένειά ἐστιν ἡ σχέσις ἡ παραγομένη διὰ δύο γάμων μεταξὺ τριῶν γενῶν» καὶ τῇ βαθμολογίᾳ. Ὡς δῆλον δέ, οἱ δύο γάμοι ἐνταῦθα εἰσί· τῆς **Ἄννης** μετὰ τοῦ Πέτρου καὶ τῆς **Ζωῆς** μετὰ τοῦ Θωμᾶ. Τὰ δὲ τρία γένη καὶ οἱ βαθμοὶ εἰσί:

Πέτρος καὶ **Χρῆστος**· Ἤτοι πατὴρ καὶ υἱὸς =	γένος 1 βαθμοὶ 1
Ἄννα καὶ **Ζωή**· ἤτοι ἀδελφαὶ » 1 »	2
Θωμᾶς καὶ **Ἑλένη**· ἤτοι πάππος καὶ ἔγγονος » 1 »	2
Τὸ ὅλον	γένη 3 βαθμοὶ 5

Γνωστοῦ δὲ ὄντος, ὅτι τὸ κώλυμα γάμου ἐν τῇ τριγενείᾳ ἐκτείνεται μέχρι τοῦ τρίτου, βαθμοῦ ἐπιτρεπομένου μάλιστα τοῦ γάμου καὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, ἐξαιρετικῶς ἐν δυσὶ περιπτώσεσι ῥητῶς ἀναγεγραμμέναις ἐν τῷ νόμῳ,

Ἀκώλυτός ἐστιν ὁ γάμος τοῦ **Χρήστου** μετὰ τῆς **Ἑλένης**.

Ταῦτα ἀπαντητικῶς καὶ δημοσίᾳ δέ, καθόσον πρόκειται περὶ ζητήματος περισπουδάστου καὶ γενικὸν ἐνδιαφέρον ἔχοντος.

† Ὁ Παμφίλου ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω. Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιοικουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον τεῦχος.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ | ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 34

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατύτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Καλλινίκου ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤ. ΘΡΟΝΟΝ ΑΝΑΡΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ Α. Α. Μ. ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΙΤ ΧΑΝ ΤΟΥ Β'.

Τριακονταετοῦς βασιλείας ἐπιφανοῦς τὴν συμπλήρωσιν πανηγυρίζουσι σήμερον οἱ λαοὶ τῆς Αὐτοκρατορίας. Τὴν μεγάλην ταύτην καὶ κοινὴν ἑορτὴν ὡς ἰδίαν θεωροῦντες εὐχαριστοῦσι τῷ Θεῷ τῷ δοτῆρι τῶν ἀγαθῶν, ὅτι ζῶσιν ὑγιεῖς καὶ ἥρεμοῦντες, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Χὰν τοῦ Β', καὶ δοξολογίαν προσάγουσι τῷ Κυρίῳ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι τῷ ἐπὶ γῆς κυρίῳ αὐτῶν «τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καρδίας αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ καὶ τὴν δέησιν τῶν χειλέων αὐτοῦ οὐκ ἐστέρησεν αὐτόν».

Ἐὰν ἔχωσι νὰ θαυμάσωσι κατὰ πᾶν ἔτος παρερχόμενον καὶ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τὴν περίοιαν τοῦ περιῤῥαδῶς τὰς ἡνίας τοῦ Κράτους κρατοῦντος μεγαλειοτάτου αὐτῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως οἱ πιστοὶ Αὐτοῦ ὑπήκοοι, ἐὰν ἐξ εὐγνωμοσύνης εἰς αὐτοὺς ἐπιβάλληται νὰ θαυμάσωσι τὴν μεγάλην φροντίδα, ἣν ὑπὲρ τοῦ Κράτους Αὐτοῦ δεικνύει κατὰ πᾶσαν ἡμέραν καὶ πᾶσαν ὥραν ὁ περινούστατος ἄναξ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριάκοντα ἐτῶν ἀναλογίζονται ὅτι τὸ ὑπὲρ εὐημερίας τῆς ἀπεράντου χώρας Αὐτοῦ θαυμάσιον ἔργον τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου Ἀβδοὺλ Χαμὴτ Χὰν τοῦ Β' ἀποδείκνυται γιγάντειον, μέλλον νὰ διαιωνίσῃ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τοῦ πολιτισμοῦ τὸ ἐπιφανὲς ὄνομα τοῦ ἄνακτος ἡμῶν. Πᾶν δ,τι ἀπαιτεῖ ὁ πολιτισμός, πᾶν δ,τι ζητοῦσιν αἱ ἀνάγκαι τῶν κατοίκων τῆς μεγάλης αὐτοκρατορίας τῶν Ὀσμανιδῶν ἐγένετο, καὶ

παντὸς ἔτι τρόπου καὶ μέσου τῆς τῶν ὑπηκόων Αὐτοῦ εὐημερίας ἐπιδιώκεται δραστηρίως ἡ ἐκπλήρωσις, ὅπως ἰσοστάσιος ἡ Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία δειχθῇ τῶν ἐπὶ πολιτισμῷ διακρινομένων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν.

Εὐγνωμονοῦντες οἱ λαοὶ τῆς αὐτοκρατορίας, ἀπὸ τριάκοντα ἐτῶν βλέπουσι τὸν ἄνακτα καὶ κύριον αὐτῶν προστατεύοντα τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰ γράμματα, ἱδρύοντα σχολὰς καὶ ἐπιστημονικὰ καθιδρύματα, κατὰ μίμησιν τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἱνστιτούτων, βραβεύοντα τοὺς ἐπιστήμονας, εὐμένειαν πρὸς τὰς ὡραίας τέχνας ἐπιδεικνύμενον, περιέποντα τὴν βιομηχανίαν καὶ ζωογονοῦντα αὐτήν, χορηγοῦντα τοῖς πιστοῖς Αὐτῷ λαοῖς τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, εὐεργετοῦντα τὴν γεωργίαν, προικίζοντα τὸ κράτος διὰ νόμων νέων, καί, τὸ κυριώτερον, ἑαυτὸν προβάλλοντα παράδειγμα φίλου τῆς κοινῆς εἰρήνης, τηροῦντος αὐτὴν καὶ πᾶν ὑπὲρ μακρᾶς διατηρήσεως αὐτῆς διαπραττοντος.

Οἱ λόγοι οὗτοι καὶ ἡ εὐμένεια ἡ πατρικὴ πρὸς τοὺς πιστοὺς καὶ ἀφωσιωμένους Αὐτοῦ ὑπηκόους, ὧν πρωτεύει τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς ἑλληνικὸν ἔθνος, καθιστῶσι τὴν ἑορτὴν τῆς 19 αὐγούστου πάγκοινον, ἐνοῦσαν ἐν κοιναῖς ὑπὲρ τοῦ περινουστάτου ἄνακτος εὐχαῖς πάσας τὰς ἐν τῷ κράτει φυλὰς, καὶ πάσας τὰς θρησκείας.

*

Ἡ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ δοξολογία ἐτελέσθη σήμερον περὶ τὴν 10 εὐρωπαϊστὶ τῆς πρωΐας, ἱκανοῦ πλήθους συρρεύσαντος. Ἐκ τῶν συνοδικῶν καὶ τῶν παρεπιδημούντων ἐν τῇ πρωτευούσῃ μητροπολιτῶν παρῆσαν ἐν τῷ ναῷ, φέροντες ὅσοι τούτων ἔχουσι τὰ τουρκικὰ παράσημα, δι' ὧν εἰσὶ τετιμημένοι ὑπὸ τῆς Α. Α. Μ., οἱ σεβασμιώτατοι μητροπολῖται Κυζίκου, Νικομηδείας, Πελαγονίας, Μεθύμνης, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Σισανίου, Γρεβενῶν, Δρινουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς, σὺν τοῖς πανοσιολογ. ἐπιτρόποις τῶν Ἁγίων Τόπων. Παρῆσαν ἐπίσης τὰ μέλη τοῦ ἐντίμου Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, πάντες οἱ πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, καὶ ἔφοροι τῶν ἀνωτέρων ἡμῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ τῶν κοινωφελῶν καταστημάτων. Ἐκ τῶν βαθμούχων τοῦ Κράτους παρῆσαν ἐν στολῇ ἡ μετὰ παρασήμων οἱ ἐξ. Στ. βὲης Ἀριστάρχης, Οἰκιάδης βέης, Ραμφιάδης ἐφέντης, Χριστοφορίδης βέης ἰατρὸς, Χρυσὸς ἐφέντης, Σινιόσογλους ἐφέντης, Μυστακίδης ἐφέντης, Ταπεινὸς ἐφέντης, Κλ. Κοκκολᾶτος ἰατρὸς καὶ ἕτεροι, ἄνευ παρασήμων.

Ἡ δοξολογία διεξήχθη κατὰ τὴν παραδεδεγμένην τυπικὴν διάταξιν, ἡ δὲ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, φέρων τὰ αὐτοκρατορικὰ παράσημα, ἀπήγγειλε τὴν ἐπὶ σουλτανικαῖς ἑορταῖς νενομισμένην εὐχήν.

Μεθ' ὃ ἀνέγνω τὴν ἑξῆς προσφώνησιν:

Εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον καὶ δεδοξασμένον, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητὰ καὶ πολυπόθητα! Σήμερον ἑορτὴ ἄγεται, παμπόθητα τέκνα, πάνδημος καὶ χαρμόσυνος ἐπὶ τῇ, εὐδοκίᾳ τοῦ Θεοῦ, ἐπιτελάσῃ τριακοστῇ πρώτῃ ἐπετείῳ τῆς ἀναρρήσεως τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ τρισεβάστου ἡμῶν Ἄνακτος ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου θρόνου τῶν εὐκλεῶν προγόνων Αὐτοῦ, καὶ εὐχαὶ καὶ δεήσεις πάνδημοι ὑπὲρ τῆς Α. Μεγαλειότητος ἀναπέμπονται. Ἀλλὰ τὰς εὐχὰς καὶ δοξολογίας ἡμῶν πρὸς τὸν Ὕψιστον διπλᾶς ὀφείλομεν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἵνα ἀναπέμψωμεν. Ἐναγχος ἡ Α.Α.Μ. ὁ τρισέβαστος καὶ φιλόλαος ἡμῶν Ἄναξ ἔπαθε μικρὸν κρυολόγημα, εὐτυχῶς παροδικὸν, ἐφ' ᾧ δικαίως ὁ πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος Αὐτοῦ λαὸς συνεταράχθη καὶ ἐθλίβη, τὴν ἐγκάρδιον αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐπιμαρτυρήσας πίστιν, ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τῆς Α. Μεγαλειότητος. Ἀλλ' εἴη τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον! Τὴν ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς ἀσθενείας εὔλογον λύπην καὶ ἀθυμίαν ταχέως διεδέξατο χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ἐπὶ τῇ εὐφροσύνῃ ἀγγελίᾳ τῆς ἀναρρώσεως. Διπλῆν οὖν διὰ ταῦτα, τετιμημένον ἐκκλησίασμα, ὀφείλομεν νὰ ἄγωμεν σήμερον τὴν πανήγυριν. Χαίροντες δι' εὐχῶν καὶ δοξολογίας πανηγυρίζομεν τὴν περίλαμπρον αὐτοκρατορικὴν ἑορτὴν τῆς ἐπετείου τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναρρήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος· ἀλλὰ χαίροντες δοξολογοῦμεν ἅμα καὶ εὐχαριστοῦμεν τῷ Μεγάλῳ Θεῷ ἡμῶν, ὃς ἐπήκουσε φωνῆς τῆς δεήσεως ἡμῶν καὶ ἐδωρήσατο τῇ Α. Μεγαλειότητι ταχεινὴν τὴν ἴασιν καὶ ἀνάρρωσιν.

Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· Σοῦ δεόμεθα καὶ Σὲ παρακαλοῦμεν· διατήρησον τὴν Α. Α. Μεγαλειότητα τὸν τρισέβαστον ἡμῶν Ἄνακτα Σουλτὰν Ἀβδοὺλ Χαμὶτ Χὰν ἐφένδην ἡμῶν ἄνοσον καὶ ὑγιᾶ, μακρότητα ἡμερῶν Αὐτῷ χαριζόμενος· ἐνίσχυσον Αὐτὸν εἰς εὐόδωσιν πάσης ἀγαθῆς Αὐτοῦ βουλῆς ὑπὲρ τοῦ πιστοῦ Αὐτοῦ λαοῦ καὶ εἰς προστασίαν καὶ προάσπισιν τῶν χρηζόντων τῆς ἰσχυρᾶς Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῆς σκέπης καὶ ἀρωγῆς. Κύριε, σῶσον τὸν βασιλέα καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν.

Ψαλέντος δὲ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ πολυχρονισμοῦ, ἡ Α. Θ. Π. ἀνῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, τῶν πατριαρχῶν, στὰς μικρὸν ἐν τῷ ὑπὸ τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν ἐξώστῃ καὶ εὐλογήσας τὸ πυκνὸν ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ ἐκκλησίασμα. Ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἤγγειλε τῷ νομοταγεῖ τῶν πιστῶν τοῦ ἄνακτος ὑπηκόων ἀθροίσματι τὴν ἑορτήν, ἣν πάντες ἀγαλλιώμενοι ἐπὶ τῇ ὑγιείᾳ τῆς Α. Α. Μ. ἐτελέσαμεν, καίπερ τετρωμένην ἔχοντες τὴν καρδίαν ἕνεκα τῶν ὀδυνηρῶν παθημάτων τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν τῶν πιστῶν καὶ ἀφωσιωμένων τῷ τε κυριάρχῳ αὐτοκράτορι καὶ τῇ ὀρθοδόξῳ πίστει τῶν πατέρων. Προέτρεψε δὲ πάντας ἵνα μὴ παύσωσιν εὐχόμενοι διηνεκῶς ὑπὲρ τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν αὐθέντου, δι' Οὗ ἀπεκδεχόμεθα δικαιοσύνη ν' ἀπονεμηθῇ τοῖς ἀδικουμένοις καὶ καταδιωκομένοις ἡμῶν ἀδελφοῖς, ὧν αἱ περιουσίαι ληστρικῶς ἁρπάζονται.

Τὸ πλῆθος, ἐπὶ τῇ προσφωνήσει, ζωηρῶς ἐζητωκραύγησε καὶ ἐπανειλημμένως ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος, εἶτα δὲ καὶ ὑπὲρ τοῦ πρωθιεράρχου τῆς ὀρθοδοξίας.

Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν πατριαρχῶν, ἡ Α. Θ. Π ἀπήγγειλε τὰ ὀνόματα τῶν ἐν τῷ βραβείῳ Χαμηδιὲ διακριθέντων καὶ λαβόντα τὰ ἆθλα ἐκ 15 τὸ πρῶτον καὶ 10 λιρῶν τὸ δεύτερον· εἰσὶ δ' οἱ βραβευθέντες ἐκ μὲν τῶν μαθητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς οἱ Νικόλαος Σουμελίδης καὶ Σωκράτης Γανιάρης, ἐκ δὲ τῶν τῆς Μ. τοῦ Γένους Σχολῆς οἱ Ζωγράφος Βιζουκιάδης καὶ Χαραλάμπης Σγουρίδης.

*

Κατόπιν ἡ Α. Θ. Π. ἐν συνοδίᾳ τοῦ ἐξοχ. ἄρχοντος Μ. λογοθέτου Σταυράκη βέη Ἀριστάρχου καὶ τοῦ ἐξ. ἄρχοντος καπικεχαγιᾶ Οἰκιάδη βέη μετέβη εἰς τὰ ἐν Γιλδὶζ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα ὅπως ὑποβάλῃ τῇ Α. Α. Μ. τὰς διαθέρμους εὐχὰς καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ γένους.

Ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης προσεφώνησεν οὕτω:

Μεγαλειότατε Αὐτοκράτορ.

Ἐμφανιζόμενος σήμερον κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐνδόξου θρόνου τῶν ἐνδόξων προγόνων Σου ἀναρρήσεως μετὰ τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν πιστῶν Σου ὑπηκόων πάσης χριστιανικῆς φυλῆς, ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν θεωροῦμεν πρώτιστα ἵνα συγχαρῶμεν ὁλοκαρδίως τὴν ὑμετέραν ἔνδοξον αὐτοκρατορικὴν Μεγαλειότητα ἐπὶ τῇ τελείᾳ Αὐτῆς, χάριτι θείᾳ, ἀπαλλαγῇ ἀπό τινος μικρᾶς νόσου, ἥτις ἠνόχλησεν Αὐτὴν ἐπί τινας ἡμέρας, ὅπερ, καίτοι μικρὸν καὶ παροδικόν, ἀνησύχησε δικαίως ἅπαν τὸ πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον ὑπήκοον Αὐτῆς. Δόξα τῷ Θεῷ, Μεγαλειότατε, πάντων ἕνεκεν.

Ἡ ἡμέρα αὕτη, Μεγαλειότατε, χαρμόσυνον ἔχει τὴν ἐπιτολὴν αὐτῆς, χαρμοσύνως ἔρχεται καὶ διέρχεται, τῶν πιστῶν Σου ὑπηκόων ἀναμιμνησκομένων οἵας Αὕτη μερίμνας καὶ φροντίδας κατέβαλε καὶ καταβάλλει ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ὑψηλοῦ Αὐτῆς κράτους, ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ εὐτυχίας τῶν κατοίκων αὐτοῦ, ὑπὲρ τῆς παιδείας καὶ μορφώσεως αὐτῶν, καὶ ἐν γένει περὶ παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὸν ἀνθρωπισμόν.

Δικαία ἄρα καὶ ἡ ὀφειλετικὴ πίστις καὶ ἀφοσίωσις τῶν λαῶν Σου πρὸς τὸ σεπτὸν Ἄτομόν Σου, εὔλογος ἡ ἀνησυχία ἐπὶ τῇ παροδικῇ, θείᾳ χάριτι, ἀσθενείᾳ Σου, καὶ ἄριστον δεῖγμα ἀφοσιώσεως ἡ ἄδολος καὶ ἀνυπόκριτος χαρὰ αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀναρρώσει καὶ τῇ σήμερον ἀγομένῃ ἑορτῇ τῆς ἀναρρήσεώς Σου. Ζῆθι, Μεγαλειότατε, ἐπὶ μήκιστον προστατεύων τοὺς ἀδικουμένους καὶ ἐπηρεαζομένους ἐκ τῶν ὑπηκόων Σου καὶ ἐν γένει ἐπιτείνων τὰς εὐεργετικάς Σου μερίμνας ὑπὲρ τῶν πιστῶν Σου λαῶν. Ὁ Θεὸς φυλάσσοι τὴν Ὑμ. Α. Μ. ὑπὸ τὴν ἁγίαν αὐτοῦ σκέπην.

Ἡ Α. Α. Μ. εὐμενῶς ἀκροασαμένη τῆς πατριαρχικῆς προσφωνήσεως καὶ ζητήσασα μετάφρασιν αὐτῆς, ἐξεφράσθη λίαν εὐμενῶς ἐπὶ ταῖς ἐν αὐτῇ διατυπουμέναις εὐχαῖς, βεβαιώσας τὴν πρὸς τοὺς πιστοὺς Αὐτοῦ ὑπηκόους ἄκραν εὐμένειαν καὶ στοργήν.

*

Κατὰ τὰ γενόμενα σήμερον ἐγκαίνια τοῦ συστηθέντος ἐν Φαναρίῳ τηλεγραφικοῦ σταθμοῦ, παρῶν ἑρμηνεύων τοῖς συνελθοῦσι κυβερνητικοῖς ὑπαλλήλοις τὰς εὐχὰς καὶ τὰ συγχαρητήρια τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ ἄρχων καπουκεχαγιᾶς τῶν Πατριαρχείων Ἀντώνιος Οἰκιάδης βέης. Ὁ οἰκουμεν. πατριάρχης τὴν νέαν ταύτην τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν, ἐγκαινίζων, ὑπέβαλε τῷ αὐτοκρ. θρόνῳ τὰς ἐπὶ τῷ νέῳ τούτῳ τεκμηρίῳ τῆς πρὸς τοὺς ὑπηκόους εὐνοίας εὐχαριστίας αὐτοῦ.

*

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ καὶ τὰ πλείονα τῶν παρ' ἡμῖν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν σωματείων καὶ λεσχῶν, ὅσαι ἔχουσιν ἰδιόκτητα οἰκή-

ματα, πανηγυρίζουσιν ἀπόψε συγκαλοῦντα τὰ μέλη αὐτῶν ἐν οἰκογενειακαῖς συναναστροφαῖς, ὡς ἡ ἐν Φαναρίῳ Λέσχη «Μνημοσύνη», ἡ εἰς Τὰ-ταῦλα Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, ἡ ἐν Ξυλοπόρτῃ Ἀδελφότης «Ἐννέα Μοῦσαι» κλπ. — Ἐκ τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνεδριαζόντων προσωρινῶς σωματείων ὁ μὲν Μουσικὸς Σύλλογος τῇ παραμονῇ τῆς ἑορτῆς ταύτης (δηλα δὴ χθὲς) ἐπεκύρωσε τὸν νέον αὐτοῦ Κανονισμόν, πολλὰ πρὸς ἠθικὴν ὠφέλειαν τῶν ἱεροψαλτῶν ἐπαγγελλόμενον, ἡ δὲ Μεσαιωνολογικὴ Ἑταιρία, ἄγουσα σήμερον τὴν γενεθλιακὴν αὐτῆς ἑορτὴν (19 αὐγούστου 1873), προεδρεύοντος τοῦ προέδρου αὐτῆς σεβ. μητροπολίτου Μαρωνείας κ. Νικολάου, ἐψηφίσατο τὴν σύστασιν σειρᾶς ἀκροαμάτων ἐκ τῆς Ἐκκλ. Ἱστορίας, τοῦ ρωμαϊκοῦ δικαίου, τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας καὶ τῆς παλαιογραφίας, χάριν τῶν μελῶν αὐτῆς ἐν ἀρχῇ καὶ κατόπιν χάριν τοῦ κλήρου, μετὰ τὴν ἐπὶ τούτῳ κυριαρχικὴν ἄδειαν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Ἡ «Ἐκκλησιαστ. Ἀλήθεια» συμπανηγυρίζουσα καθηκόντως πᾶσι, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Α. Μ. τὸν ἄνακτα τὸν χορηγήσαντα τὴν πρὸς ἔκδοσιν ἄδειαν καὶ προστατεύοντα τὸ φύλλον, εὐγνωμονοῦσα, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ τακτικοῦ αὐτῆς τεύχους τῆς χθὲς, ἐκδίδοται καὶ σήμερον ἐκτάκτως, συνευχομένη ὑπὲρ ἄκρας ὑγείας, εὐτυχίας καὶ δόξης τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστ. Ἐπιτροπή.— Ὑπὸ τῆς Πατριαρχ. Κεντρ. Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς, ἀναφερομένης εἰς εἴδησίν τινα τῆς ἐφημερίδος «Προόδου», ἐδηλώθη ἡμῖν ὅτι οὐδεμία ἀπό ἑνός ἔτους αἴτησις εἰς αὐτὴν ὑπεβλήθη ὑπό λαϊκοῦ λογίου οἱουδήποτε πρὸς χειροτονίαν ἀπορριφθεῖσα δῆθεν ὑπ' αὐτῆς. Συνεπῶς ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ περιττὰ πάντα τὰ ἐν τῇ ἐφημερίδι ταύτῃ γραφέντα πρό τινος τὰ στηριζόμενα ἐπὶ βάσεως τοιαύτης.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή. — Χθὲς συνῆλθεν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. προέδρου αὐτῆς μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου ἡ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Μοναστηριακὴ ἐπιτροπὴ ἀσχοληθεῖσα εἰς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τὴν ἱερὰν μονὴν Θεοτόκου Σουμελᾶ, περὶ ἧς ἀνεγνώσθη καὶ σχέδιον ὑπομνήματος, οὗ ἡ κύρωσις, διὰ τὸ προκεχωρηκὸς τῆς ὥρας, ἀνεβλήθη εἰς τὴν προσεχῆ συνεδρίαν.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Κατὰ τὴν γενομένην χθὲς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συνεδρίαν τοῦ Ἐκκλησιαστ. Μουσικοῦ Συλλόγου, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Σισανίου κ. Σεραφείμ, γενικὸς αὐτοῦ γραμματεύς, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου, ἐξελέγη παμψηφεὶ ὁ νομοδιδάκτωρ κ. Ἑλ. Γρ. Ταπεινός, εἰδικὸς δὲ ἱεροψάλτης καὶ διδάσκαλος κ. Α. Καρατζᾶς.— Ἐγκριθεὶς δ' ἐπεκυρώθη παμψηφεὶ ὁ νέος τοῦ Συλλόγου Κανονισμός, ἄρθρα ἱκανὰ περιέχων ἀσφαλίζοντα τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον τῶν ἱεροψαλτῶν καὶ πολλὴν ἐπιβάλλων αὐστηρότητα ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν μαθημάτων τῆς Μουσικῆς Σχολῆς, μὴ δίδων πτυχίον ἱεροψάλτου καὶ διδασκάλου μουσικῆς τοῖς τελειοφοίτοις αὐτοῦ πρὶν ἐξασκηθῶσιν ἐπὶ τριετίαν τουλάχιστον ὡς δομέστικοι ναοῦ τινὸς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἀπαιτουμένης ἅμα καὶ χρηστοήθους ἐν γένει καὶ κοσμίας πολιτείας. Ὁ νέος Κανονισμὸς ἱδρύει καὶ ταμεῖον βοηθείας τῶν ἕνεκα γήρους ἀνικάνων εἰς ἐξάσκησιν ἐπαγγέλματος ἱεροψαλτῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῶν ὀρφανῶν, τῆς χήρας, τῆς μητρὸς καὶ τῆς ἀδελφῆς τῶν ἀποθνησκόντων. Ὁ οὕτως ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς ὑποβληθήσεται πρὸς ἐπικύρωσιν τῇ Α. Θ. Π. καὶ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ.

Ἡ λυχνοκαΐα τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, μεριμνῆς πατριαρχικῆς καὶ φροντίδος ἐθνικῆς ἐν χρόνοις ἀρχιοτέροις ἀντικείμενον γινομένη, ὑπῆρχε πάντοτε δαφιλής, σχεδὸν οὐδαμῶς ἐπιβαρύνουσα τὸ ταμεῖον αὐτοῦ. Λογάδες τοῦ ἔθνους, ἡγεμόνες καὶ βιομήχανοι καὶ κτηματίαι ὡρίζον ἐτησίας ἐπὶ τούτῳ χορηγίας, αἵτινες καὶ σήμερον γινόμεναι ἤθελον ὑπεραρκέσει πρὸς ἀφιλῆ φωτισμὸν τοῦ θείου ναοῦ· μοναστήρια δὲ πολλὰ ὑπεχρεοῦντο νὰ χορηγῶσιν ὑπὲρ λυχνοκαΐας οὐ μόνον ἔλαιον καὶ κηρόν, ἀλλὰ καὶ χρῆμα, καὶ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης οὐδαμῶς ἐξηροῦντο οὐδὲ αὐτὰ τὰ μοναστήρια τὰ εἰς ἄλλους πατριαρχικοὺς θρόνους ὡς μετόχια προσηρτημένα. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πατρίου ταύτης συνηθείας, τὸ Πατριαρχεῖον καὶ πρὸ πενταετίας σχεδὸν ἐπεκαλέσθη τὴν εὐλάβειαν πρὸς αὐτὸ στοργὴν μεγάλων τινῶν μονῶν καὶ πρὸ ἑνὸς περίπου ἔτους ἐζήτησεν ἀπὸ τῶν ἱερῶν τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τὴν παροχὴν κατ' ἔτος ποσότητός τινος κηροῦ διὰ τὸν πα-

τριαρχικὸν ναόν, ἀπεκδεχόμενον πρόθυμον, εἰ οὐχὶ πλουσίαν, τὴν χορηγίαν.

Ἀτυχῶς ἔνδεκα μόνον ἐξ ὀγδοήκοντα περίπου μοναστηρίων ἀνταπεκρίθησαν εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καίτοι ὑπὸ τῆς Μ. ἀρχιδιακονίας ὑπεμνήσθησαν τὸ χρέος τοῦτο.

Μέγας εἰσίτι ἀριθμὸς ἀναβάλλει, ἀγνοοῦμεν διατί. Τὸ παράδειγμα τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει γεραρᾶς τῶν Ἰβήρων μονῆς ἀποστειλάσης ἄρτι κηροῦ ὀκάδας εἴκοσιν εἰς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην (ἀποστείλαντα τῷ ναῷ) ὀλίγαι βιβαίως εἰσὶ πρόθυμοι νὰ μιμηθῶσιν· ἀλλ' ἀγνοοῦμεν πόσην ἀρά γε ζημίαν θέλουσιν ὑποστῇ αἱ ἱεραὶ μονὰὶ ἐὰν ἑκάστη πέμψῃ 5—10 ὀκάδας κηρίου! Ἐν χρόνοις παλαιοτέροις αἱ μοναὶ πᾶσαι, ποικιλοτρόπως ἐπηρεαζόμεναι καὶ φορολογούμεναι, ἐχορήγουν ἀγογγύστως τὸ ἐλάχιστον τοῦτο ποσόν. Σήμερον οὐδεμία δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι τοιαύτην οἰκονομικὴν διανύει κρίσιν, ὥστε νὰ ἔχῃ ἀνάγκην νὰ προβῇ εἰς οἰκονομίαν εὐτελεστάτου ποσοῦ, οὔτε ἡ ἀρκίρεσις ἐπιφέρει ναυάγιον χρηματικόν, οὔτε ἡ προσθήκη δῆθεν θέλει δωροφορήσει αὐτῇ χρυσοῦν αἰῶνα. Θέλησιν ἀπαιτεῖ ἡ Ἐκκλησία καὶ ζῆλον ὑπὲρ ἱερῶν σκηνωμάτων ἀπεκδέχεται ἀπὸ τῶν διεπόντων τὰς ἱερὰς ἑκασταχοῦ μονάς, διότι καθῆκον αὐτῶν ἐστιν οὐχὶ μόνον ἡ ὑποστήριξις παντὸς κοινωφελοῦς ἔθους τε καὶ θεσμοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ ἐμπράκτως ἐκφαινομένη στοργὴ καὶ εὐλάβεια πρὸς τὸν Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὸν πατριαρχικὸν ναόν αὐτῆς, ἱερὸν παλλάδιον, ὑπὲρ οὗ δέον νὰ φρονττίζωμεν πάντες, ἱερεῖς καὶ λαϊκοί, κατὰ συνήθειαν πάτριον καὶ οὐχὶ δυσκολομίμητον.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΩΝ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΟΠΩΝ
ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΘΡΟΝΟΥ*

Ἀκριβῶς, ἐν τῇ Δ΄ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ αἱ τῶν πρακτικῶν ὑπογραφαὶ δύνανται ἵνα καθοδηγήσωσιν ἡμᾶς εἰς τὸ ζητούμενον· καὶ πρὸ τούτων τὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπὶ Φλαβιανοῦ γενομένης Συνόδου πρακτικὰ καὶ τὰ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ληστρικῆς. Ἐν αὐτοῖς φέρονται, μετὰ τὸν Φλαβιανὸν Κωνσταντινουπόλεως, ἀμέσως ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας Θαλάσσιος καὶ ὁ Ἀγκύρας Εὐσέβιος· ἀλλὰ τῶν λοιπῶν ἡ τάξις ἀκατάστατος· ὁ Κῶ, λόγου χάριν, ὁ Ἰουλιανὸς προηγεῖται τοῦ Χίου, ταττομένου κατόπι δύο ἐπισκόπων τοῦ Ἱεροσολύμων καὶ ἑνὸς τοῦ Κρήτης· ἄλλοτε δὲ πάλιν προηγεῖται τοῦ Ἀμασείας ὁ Χίου, ἕπεται δὲ τοῦ Τυάνων. Ἐν δὲ τῇ ληστρικῇ τῆς Ἐφέσου Συνόδῳ, καθ' ἣν τάξιν λαλοῦσι, φέρονται Στέφανος Ἐφέσου, Θαλάσσιος Καισαρείας, Εὐσέβιος Ἀγκύρας, Διογένης Κυζίκου—καὶ μετά τινας ἑτέρους προέδρους ἐπισκοπῶν λιπουσῶν τὸ ζῆν ἢ μετὰ πολλοὺς αἰῶνας ἑτέραις συνενωθεισῶν—τάττονται Ἀττικὸς Νικοπόλεως (Ἠπείρου), Σέλευκος Ἀμασείας, Λουκᾶς Δυρραχίου, Ἀντώνιος Λυχνιδίου, Μαξιμῖνος Σερρῶν, Ἑρμογένης Καισανδρείας, Λουκᾶς Βερροίας (τῆς ἐν Μακεδονίᾳ), Αἰθέριχος Σμύρνης, Ὀνησιφόρος Ἰκονίου, καὶ Ἰωάννης Ρόδου, ὅστις ἐν τῷ κατόπι πρακτικῷ προηγεῖται τοῦ Ἀμασείας Σελεύκου καὶ τοῦ Μαρωνείας Δοκιμασίου. Ἀναφέρω δὲ ταῦτα τὰ ὀνόματα, διότι ὁμοίως ἐσώθησαν λεγόμενα καὶ σήμερον, διότι περιορίζω τὸν λόγον ἐν τῇ σημερινῇ «Τάξει προκαθεδρίας», ὡς εἶπον ἄνω.

Ἀπὸ τῆς ἕκτης πράξεως τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου φαίνεταί πως ἐμπεδουμένη ἡ τάξις τῶν πρώτων τοὐλάχιστον ἓξ τῶν ὑποκειμένων νῦν τῷ πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως μητροπολιτῶν. Οὕτω φέρονται κατὰ σειρὰν —ὁ Καισαρείας —ὁ Ἐφέσου—ὁ Ἡρακλείας—ὁ Ἀγκύρας—ὁ Κυζίκου—ὁ Νικαίας—ὁ Νικομηδείας—ὁ Χαλκηδόνος· καὶ, κατόπιν ἄλλων δώδεκα μητροπολιτῶν, ὁ Ἀμασείας—ὁ Νεοκαισαρείας—ὁ Ἰκονίου— ὁ Νικοπόλεως — ὁ Δυρραχίου — ὁ Χίου ὑπογράφων ὑπὲρ Ἰωάννου ἐπισκόπου Ρόδου,— ὁ Βερροίας— ὁ Βιζύης· μεθ' οὓς σειρὰ μακρὰ ἐπισκόπων τῶν λοιπῶν πατριαρχικῶν θρόνων· καὶ μετὰ τούτους ὁ Σμύρνης συμφυρόμενος τοῖς ὑπὸ τὴν Ἔφεσον ἐπισκόποις (Κλαζομενῶν, Μαγνησίας, Φωκαίας, Βριούλων, κλπ. κλπ.) —ὁ Μαρωνείας· καὶ, κατόπι πολλῶν ἐπισκόπων, ὁ Χίου, (μετὰ τὸν Τενέδου) καὶ ὁ Σερρῶν.

Ὀλίγα μετὰ τὴν ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδον ἔτη, συνέρχεται κατὰ σιμωνιακῶν τοπικὴ Σύνοδος ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ κράτους ὑπὸ Γενναδίου πατριάρχου συγκληθεῖσα καὶ πρὸς τὸν πάπαν τῆς Ρώμης ἐπιστείλασα, τῷ 459, καθ' ἃ σημειοῖ ἡ «Συλλογὴ Συνόδων». Ὑπογράφουσι τὴν ἐπιστολὴν τῆς Συνόδου κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν (τῆς σήμερον) μητροπολιτῶν τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε παρευρεθέντων Ἡρακλείας—Ἀγκύρας— Νικομηδείας—Νικαίας—Χαλκηδόνος—Ἀδριανου-

* συνεχεια ἀπὸ σελ. 366—368.

πόλεως—Βιζύης (ἢ Βύζης)—Μιτυλήνης—Προύσης—Νικοπόλεως Ἀρμενίας (τῆς ἀπὸ τοῦ 1888 Κολωνείας καὶ κατὰ τὰ μέσα τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος Γαρασάρεως (Καρὰ—Ἰσὰρ) ἐπικληθείσης)—Κώου—Ἀγχιάλου Προικοννήσου — καὶ Μαρωνείας[1].

Οὕτω κατὰ τὴν Ε' ἑκατονταετηρίδα τὴν αὐτὴν, ἣν καὶ νῦν ἔτι, διακατέχουσι τάξιν οἱ πρῶτοι τοῦ σημερινοῦ «Συνταγματίου» μητροπολῖται. Ὁ γινώσκων τὰ κατὰ τὴν γένεσιν τῶν μητροπολιτῶν ὡς ἀρχιερέων τῆς ἐξεχούσης πόλεως μεγάλου τινος τμήματος τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους συμπεραίνει ὅτι τῶν ἐπισκόπων τοῦ τμήματος οἱ μητροπολῖται προεῖχον ἐκείνων κατὰ τὴν τιμὴν τῆς προεδρείας ἐν ἱεραῖς τελεταῖς καὶ Συνόδοις. Ἤδη δὲ πρὸ τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου δημιουργημένον ἦν τὸ τοιοῦτο καθεστὼς, ὥστε τῶν ὑπὸ τῆς κατ' ἐπαρχίας ἐπισκοπικῆς συνόδου ψηφιζομένων νέων ἀρχιερέων «τὸ κῦρος δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ μητροπολίτῃ» ἐκλέγοντι ἕνα τῶν ὑπ' ἐκείνης ψηφισθέντων τριῶν καὶ χειροτονοῦντι, καθὼς ὥρισαν οἱ ἅγιοι πατέρες οἱ ἐν αὐτῇ. Ἀλλ' αὐτοὶ ὁμολογοῦσι τὴν ὕπαρξιν ἀρχαίων ἐθῶν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ Λιβύῃ καὶ Πενταπόλει, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ «ἐπειδὴ καὶ τῷ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπῳ τοῦτο σύνηθές ἐστιν»[2]. Καὶ ὁ ΛΔ' ἀποστολικὸς κανὼν ἀναφέρει περὶ τοῦ πρώτου μεταξὺ τῶν ἐπισκόπων «ἑκάστου ἔθνους» δῆλον οὖν ἐπαρχίας. Ἀλλὰ καὶ πρὸ τῆς κτίσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρόδηλον ὅτι ὁ μητροπολίτης τῆς πόλεως, ἐν ᾗ πρὸς ὥραν ἡ ἐπὶ μακρὸν ἤδρευον οἱ αὐτοκράτορες, προηγεῖτο μητροπολιτῶν ἑτέρων· διότι προϋπῆρχον τοιοῦτοι πλείονες καὶ τῶν δύο καὶ τῶν τριῶν. Αὐτὸς ὁ μακάριος ἀπόστολος Παῦλος γράφων τὴν δευτέραν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν ἀπευθύνει ταύτην «τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ, τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ» διδάσκων ἡμᾶς ὅτι διὰ τῆς Κορίνθου προσηγόρευε τοὺς ἐν ταῖς ἀχαϊκαῖς πόλεσι χριστιανοὺς καὶ συνεπῶς διὰ τοῦ ἐπισκόπου τῆς πόλεως ταύτης ἤθελε προσαγορεύσει καὶ τοὺς ἄλλους ἐπισκόπους, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ἦσαν τοιοῦτοι κεχειροτονημένοι. Πράγματι δὲ καὶ πολιτικῶς ἡ Κόρινθος ἦν τότε μητρόπολις τῆς Ἀχαΐας· τοιοῦτο δεικνύει γράφων καὶ πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Φιλίππων «ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις»[3]. Ἐπίσης δὲ, κατὰ τὸν Β' αἰῶνα καὶ περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ, τῆς ἐν Καισαρείᾳ (Παλαιστίνης) συνελθούσης συνόδου ὁμοῦ προήδρευον Θεόκριτος ὁ Καισαρείας καὶ Νάρκισσος ὁ Ἱεροσολύμων[4]—καὶ συγχρόνως ὁ Ἐφέσου Βίκτωρ φαίνεται προέχων τῶν ἐπισκόπων τῆς διοικήσεως τούτης καὶ τούτους εἰς σύνοδον καλῶν. Καὶ πρὸ τῆς ἱδρύσεως ἄρα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὡς οἱ μητροπολῖται Καισαρειῶν, οὕτως ὁ τῆς Ἐφέσου ἦν ἐκ τῶν προεχόντων, ἐπίσης ὁ τῆς ἀγχιτέρμονος τῷ Βυζαντίῳ Νικομηδείας, προεξέχων πάντων τῶν τῆς Βιθυνίας ἐπισκόπων, ἐν οἷς ὅ τε Νικαίας ἐτάττοντο τῷ τότε χρόνῳ καὶ ὁ Χαλκηδόνος.

Αἱ μεγάλαι διοικήσεις, ἡ Ἀσιανὴ, καὶ ἡ Ποντικὴ καὶ ἡ Θρακικὴ ἦσαν καθιδρυμέναι κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς συνεκαλοῦτο οἱ θεῖοι πατέρες τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Β' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθὼς ἐν τῷ Β' αὐτῆς κανόνι φέρεται, καὶ ἐν ᾧ τάττονται πρώτη ἡ ἀσιανὴ, δευτέρα ἡ ποντικὴ, καὶ τρίτη ἡ θρακική· οἱ τῆς Ἀνατολῆς ἐπίσκοποι πρῶτον εἶχον τὸν πατριάρχην Ἀντιοχείας. Καὶ σιωπᾶται μὲν ὁ μητροπολίτης Νικομηδείας ἐν τῷ κανόνι, ἀλλ' αὐτὸς καὶ μετὰ τὴν Α' ἐν Νικαίᾳ Σύνοδον τοσαύτην εἶχε σημασίαν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν μητροπολιτῶν καὶ μάλιστα τῶν τῇ Κωνσταντινουπόλει γειτόνων, ὥστε σὺν τῷ μητροπολίτῃ τῆς Ἡρακλείας ἀμφισβητεῖν τὸ δικαίωμα τῆς ὑπ' αὐτῶν χειροτονίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς τότε πρωτευούσης τοῦ ἀνατολικοῦ κράτους. Ἀναφέροντος ἄρα τοῦ Β' κανόνος τὰς Β' Συνόδου τοὺς τῆς ποντικῆς καὶ τοὺς τῆς ἀσιανῆς καὶ τοὺς τῆς θρακικῆς διοικήσεως ἐπισκόπους, οἳ περ εἶχον, κατὰ τὸν 34 ἀποστολικὸν, «τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον», εὔδηλον ὅτι τούτων οἱ προεξέχοντες ἐτάττοντο πρῶτοι ἐν τῇ σειρᾷ τῶν μητροπολιτῶν, τῶν μὴ ὑποκειμένων οὔτε τῷ Ἀλεξανδρείας, οὔτε τῷ Ἀντιοχείας, οὔτε τῷ Ἱεροσολύμων καὶ, κατὰ μίμησιν τῶν δι' ἐκεί-

1. βλέπε τὴν ἐπιστολὴν μετὰ τῶν ὑπογραφῶν καὶ ἐν Συντάγματι ἱερῶν κανόνων Ποτλῆ καὶ Ράλλη. Τόμου Δ', ἀπὸ σελ. 363—374.

2 κανόνες ΜΔ' καὶ ΣΤ' τῆς Α' Συνόδου Βλέπε καὶ τὰς ἑρμηνείας αὐτῶν.

3. Πραξ Ἀποστ. ΙΣΤ', 12.

4. Εὐσεβίου Ἐκκλ. Ἱστ. Ε, κζ'. Βλέπε καὶ τὰς annotationes ὡς καὶ Γ. Παλαιοῦ Ἱεροσολυμιάδα ἐν σελ. τλϚ'.

νους ἤδη γενομένων, τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑποταχθέντων πατριάρχῃ.

Δυνάμεθα ἵνα εἴπωμεν λοιπὸν ὅτι οἱ τρεῖς πρόεδροι τῶν ἐπισκόπων τῶν τριῶν τούτων διοικήσεων προετάττοντο, ἡ δὲ Καισάρεια τῆς Καππαδοκίας ἦν ἀείποτε ἐπιφανὴς ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἐπὶ τοῖς ἐξόχοις ἐπισκόποις, ἐπὶ τῷ πλήθει τῶν οἰκιστῶν, ὅπερ οὐδεμία τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς πόλις κέκτηται σήμερον· ἀλλ' ἡ Καισάρεια, ὡς καὶ ἡ Ἀμάσεια καὶ μέχρις αὐτῶν τῶν μέσων τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος[5] ἐθεωροῦντο πόλεις περιφανεῖς. Ἡ Ἔφεσος ἦν ἐπίσης ἐκ τῶν ἐπιφανῶν μία μητροπόλεων, ὁ δ' ἐκκλησιαστικὸς ἱστορικὸς Εὐάγριος[6] ἀναφέρει περὶ τοῦ «πατριαρχικοῦ δικαίου» τοῦ μητροπολίτου, ὅπερ ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἐν Χαλκηδόνι Σύνοδος καὶ ὃ ἀπέδωκεν αὐτῷ ὁ ἀλιτήριος Τιμόθεος ὁ Αἴλουρος, ἤτοι τὸ ψηφίζεσθαι καὶ χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων τῆς ἀσιανῆς διοικήσεως. Τὰ δὲ περὶ τῆς Ἡρακλείας ὧδε κακεῖσε γραφέντα, τὸ μὲν ἀκρίτως ὑπὸ σοφῶν τινῶν, τὸ δὲ ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὴν παράδοσιν, πολλῆς δέονται τὰς ἐξακριβώσεως, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς πρὸς τὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως σχέσεις αὐτοῦ. Διότι ἡ γειτονία πρὸς τὴν καθέδραν τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, δίδουσα αὐτῷ, καθὼς καὶ τῷ Νικομηδείας καὶ τῷ Χαλκηδόνος, τὸ δικαίωμα τοῦ διαρκῶς εἰς τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν ἀναμίγνυσθαι σημαίνουσαν ἔδωκαν αὐτῷ θέσιν ἐν τῇ ἱερᾷ χορείᾳ τῶν τοῦ Θρόνου μητροπολιτῶν. Ἀλλ' ἐπίσης καὶ οἱ πλησιόχωροι καὶ τῇ πρωτευούσῃ τοῦ κράτους ἀγχιτέρμονες μητροπολῖται τὰς πρώτας ἐν τῇ «Τάξει» κατεῖχον θέσεις, ἅτε καὶ διαρκῶς ἐν τῇ πατριαρχικῇ συνόδῳ παρόντες καὶ τοῦτ' αὐτὸ τῆς δόξης τοῦ θρόνου μετέχοντες καὶ «τῆς ἐντεῦθεν τιμῆς»· οὕτω καὶ ὁ τῆς Κυζίκου μητροπολίτης πολλῶν προτάττεται, καὶ ὁ τῆς Σηλυβρίας καὶ ὁ τῆς Βιζύης καί τινες ἕτεροι γνωστοὶ κατὰ τοὺς τότε χρόνους, ἐξαιρουμένου τοῦ νεοκατασκευάστου, ἀπὸ τῆς Ζ' ἴσως ἑκατονταετηρίδος, ἐπισκόπου τῶν Δέρκων ἢ Δέρκου.

Ἐπειδὴ δὲ τὰ ἐνοριακὰ δίκαια συμμεταβάλλετο καὶ διευθετεῖτο σὺν ταῖς πολιτικαῖς περὶ τὴν διοίκησιν μεταβολαῖς, ὡς ἀρχῆθεν βλέπομεν γινόμενον, εὔδηλον ὅτι πᾶσα προαγωγὴ χωρίου καὶ κωμοπόλεως εἰς πόλιν μεγάλην ἐδίδου τῷ ταύτης ἐπισκόπῳ δικαίωμα προτιμήσεως καὶ τὸ δίκαιον τῆς ἀπὸ τοῦ τέως μητροπολίτου αὐτοῦ σχετικῆς ἀνεξαρτησίας, δῆλα δὴ τὸ αὐτοκέφαλον, ὡς ὀνόμαζον τότε τοὺς ἀρχιεπισκόπους· — ἦν δὲ τιμὴ μεσάζουσα μεταξὺ μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων — **Ἡ πόλις Ἄγκυρα**, λόγου χάριν, κώμη πρότερον οὖσα καὶ, κατὰ Μαλαλᾶν, Ἀρσίνη καλουμένη[7], ἐγένετο πόλις ὑπὸ Ὀκταβιανοῦ Αὐγούστου, δίκαια πόλεως ἔχουσα. Κατὰ τὰ γραφόμενα τοῦ καλοῦ τούτου χρονογράφου, ὁ αὐτὸς αὐτοκράτωρ ἐτίμησε καὶ λαμπρῶς ἀνῳκοδόμησε τὴν **Λαοδίκειαν τῆς Φρυγίας** — Ἀρχέλαος ὁ τοπάρχης Καππαδοκίας τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Μάζακα, πρὸς τιμὴν Ὀκταβιανοῦ καίσαρος **Καισάρειαν** μετωνόμασεν — Οὐέσπεσιανὸς ὁ αὐτοκράτωρ, τὸν θρόνον ἀνελθὼν «τὴν Εὐρώπην ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε, κτίσας **Ἡράκλειαν πόλιν**, τὴν πρώην λεγομένην Πείρινθον· **ἣν τινα ἐποίησε μητρόπολιν** (δῆλα δὴ τῆς θρακικῆς διοικήσεως), δοὺς αὐτῇ ἄρχοντα». Τοῦτο δὲ πρὸ τοῦ 71· ἐνῷ ὁ Νέρων, διὰ Πολέμονος τοῦ στρατηγοῦ αὐτοῦ, καταλαβὼν χώραν ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ «ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν καλέσας Πόντον Πολεμονιακὸν», οὗ πρωτεύουσα ἦν ἡ διὰ τὸν θαυματουργὸν Γρηγόριον ἐπιφανὴς **Νεοκαισάρεια** — Ἐπὶ Ἀδριανοῦ ἡ **Κύζικος** ἦν «μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας» — Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας ὁ τὴν ἐπώνυμον αὐτῷ πόλιν ἀφελὼν «ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας, ἀπὸ Ἡρακλείας τῆς μητροπόλεως αὐτῆς, προβαλλόμενος αὐτῇ ἔπαρχον πραιτωρίου καὶ ἔπαρχον πόλεως» αὐτὸς καὶ τὴν **Φρυγίαν Σαλουταρίαν** ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἧς **τὰ Σύνναδα** πρωτεύουσα, ἐνῷ τῆς Καπατιανῆς Φρυγίας ἦν ἡ **Λαοδίκεια** — Οὐάλης ὁ αὐτοκράτωρ «ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης τὴν **Δευτέραν Καππαδοκίαν** ἐποίησεν ἐπαρχίαν»· ταύτης δ' ἦν πρωτεύουσα **τὰ Ὕανα** — τὴν νέαν Ἤπειρον ὁ αὐτὸς ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Ἠπείρου μερίσας ἐποίησεν ἐπαρχίαν «δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα **Ἀυρραχίῳ** τῇ πόλει» — καὶ τὴν δευτέραν Γαλατίαν ἀπὸ τῆς πρώτης χωρίσας καὶ ἐπαρχίαν ἀναδείξας ἔδωκε τῇ **Πισινοῦντι** δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα — Θεοδόσιος δὲ ὁ Β', ὁ τὴν ὑπὸ σεισμοῦ παθοῦσαν ἐπ' αὐτοῦ

5. Κίνναμος· Βόννης, σελ. 200.

6. Εὐαγρ. Ἐκκλ. Ἱστορ. βιβλ. Γ', 6.

7. Μαλαλᾶς· Βόννης, σελ. 221, 223, 224 καὶ 262.

Νικομήδειαν (μητρόπολιν Βιθυνίας) εὐεργετήσας, καὶ τὰ δημόσια κτίρια ἀνεγείρας, καὶ τὰς ἀγορὰς καὶ τὸν λιμένα κατασκευάσας ἐκ νέου, καὶ τὰ θεῶρια, καὶ τοὺς ναοὺς πάντας, ἐποίησε καὶ τὴν Λυκίαν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ Λυκαονίας καὶ δίκαιον μητροπόλεως δοὺς εἰς τὰ **Μύρα** «ἔνθα ἐστι Θεοῦ μυστήριον πῦρ αὐτόματον»· αὐτὸς δὲ ἀπὸ τῆς Βιθυνίας ἀφαιρέσας ἐπαρχίαν ἄλλην κατέστησε τὴν Ὀνωριάδα, πρὸς τιμὴν Ὀνωρίου τοῦ πρὸς πατρὸς θείου καὶ ἔδωκε δίκαιον μητροπόλεως εἰς τὴν **ἐν Πόντῳ Ἡράκλειαν**[8].

*

Μετὰ τὰς ὁδηγίας ταύτας, δικαιολογεῖται ἡ προτεραιότης τινῶν μητροπολιτῶν ἐν τῇ «Τάξει προκαθεδρίας» καὶ τῇ παλαιοτέρᾳ καὶ τῇ ἐπὶ Λέοντος τοῦ Σοφοῦ συνταχθείσῃ, ἤτοι διορθωθείσῃ. Ὅτι καὶ κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα, πρὸ τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, παρετήρουν πάντες τὴν τάξιν καὶ τὴν προκαθεδρίαν, φαίνεται ἐκ τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἐπισκόπων· διότι οἱ τοῦ Καισαρείας προηγοῦνται τῶν ἐπισκόπων τῶν ὑπὸ τὸν Ἡρακλείας, οὗτοι δὲ τῶν ὑπὸ τὸν Κυζίκου. Ὅτι δὲ περὶ πολλοῦ τὴν «τάξιν τῆς προκαθεδρίας» ἐποιοῦντο δείκνυσιν ἡ πρώτη τῆς ἐν Χαλκηδόνι Συνόδου πρᾶξις. Ὅτε κατ' αὐτὴν Κωνσταντῖνος ὁ μαγιστριανὸς καὶ βοηθὸς τῶν θείων σκηπτῶν, ἀπὸ Ἀετίου ἀρχιδιακόνου Κωνσταντινουπόλεως τὰ πρακτικὰ λαβὼν τῆς ἐν Ἐφέσῳ ληστρικῆς, ἀνεγίνωσκεν, ἐν οἷς ὁ μακάριος Φλαυιανὸς ὁ Κωνσταντινουπόλεως ἐτάττετο μετὰ τὸν Ἀντιοχείας καὶ τὸν Ἱεροσολύμων, οἱ ἐξ Ἀνατολῆς ἐπίσκοποι διέκοψαν τὴν ἀνάγνωσιν φωνήσαντες «Φλαυιανὸς ἐν τῷ ἰδίῳ τόπῳ διατὶ οὐκ ἐκαθέσθη; Τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἐπίσκοπον διατι πέμπτον ἔταξαν;» Καὶ μετὰ σεβασμοῦ ἕκαστος ἐτήρει τὴν ἑαυτοῦ τάξιν, μεταλλασσομένην καθ' ὃν καιρὸν αὐτοκράτωρ τις ἤθελε ἵνα προαγάγῃ μικράν τινα πόλιν εἰς μείζονα, ἢ ἵν' ἀποκόψῃ μέγα τμῆμα χώρας καὶ ἵνα καταστήσῃ τοῦτο ἐπαρχίαν. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιστάσει ὁ τέως τοῦ τμήματος ἐκείνου τοῦ συνόλου μητροπολίτης ἢ ἐτήρει τὰ δίκαια αὐτοῦ, ἢ ἐλάμβανεν αὐτὰ ὁ τῆς νέας πόλεως τῆς οὕτως ἀναδεικνυομένης μητροπόλεως ἤτοι πρώτης πόλεως τῆς νεωστὶ δημιουργουμένης ἐπαρχίας. Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ τῆς ὑπὸ μελέτην ὑποθέσεως ἕκτασίς τις τοῦ λόγου βεβαίως ἐπιβάλλεται.

(Ἕπεται συνέχεια)

Μ Ι

8. Μαλαλᾶς σελ. 257, 279, 323, 342, 347, 348, 363 καὶ 365.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 59 καὶ ἡμερομ. 27 Ἰουλίου 1906 ἀποφάσεως

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ 207 τῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφαίζον παμψηφεί,

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπ. ἀριθ. πρωτ. 2752 καὶ ἡμερομ. 15 μαρτίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη κατὰ Αἰκατερίνης Γρηγόριεβνας Μιτιούσνας ὡς νομίμων καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἀπὸ τοῦ 1895 ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τοῦ ἐν Ὀδησσῷ συζυγικοῦ οἴκου καὶ τῆς μοιχευτρεύσεως ἔκτοτε εἰς ξένους οἴκους πλὴν τοῦ τῶν γονέων καὶ ἐν ξένοις μίξεσιν ἄκοντος καὶ ἀγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὁρισθέντα γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν τε ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Νόβοε Ὀμποζρένιε» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένῃ, ὡς ἡττηθείσῃ ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ διαγραμμάτων ἀνόντα εἰς γρόσια πεντακόσια δέκα (ἀρ. 510) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη ἀποφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 1

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἀος γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Τοῖς συνδρομηταῖς τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας».

Καίτοι, καθ' ἃ ἐν τῇ προμετωπίδι τοῦ φύλλου δηλοῦται, αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται, ἐν τούτοις ἵνα τῶν συνδρομητῶν ἀναβάλλουσι τὴν ἀπόστασιν αὐτῶν καὶ δὴ ἀφοῦ ἔληξεν ἤδη τὸ Α' ἑξάμηνον τοῦ διανυομένου ἔτους· ὅθεν παρακαλοῦνται ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν πληρωμὴν αὐτῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον τεῦχος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 35

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εὐγλωττία ἀριθμῶν — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἑλληνικῶν κοινοτήτων παθήματα — Δίδαγμα τοῖς ἐν Βουλγαρίᾳ — Εὐγενὴς διαφορὰ — Ἀδελφικὴ συμπάθεια — Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων — Περὶ τοῦ στενογραφικοῦ ἢ ἱερογλυφικοῦ τῆς παρασημαντικῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ Κωνσταντινουπόλει λόγιοι — Νεκρολογία — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΕΥΓΛΩΤΤΙΑ ΑΡΙΘΜΩΝ

Οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἕλληνες ὀρθόδοξοι οἱ οἰκοῦντες ἐν τοῖς νομοῖς Σοφίας, Βάρνης, Σούμλας καὶ Ρουχτσουκίου τῆς κυρίως Βουλγαρίας, καὶ ἐν τοῖς νομοῖς Φιλιππουπόλεως, Σηλύμνου (Σλίβνου), Ταταρπαζαρτζικίου, Χάσκιοϊ (Χασκόβου) καὶ Πύργου τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, συμποσοῦνται, κατ' αὐθεντικὰς στατιστικὰς πληροφορίας πρὸ ὀλίγου χρόνου καταρτισθείσας, εἰς τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν 81,923 ψυχῶν κατανεμόμενον ὡς ἑξῆς:

Νομὸς Σοφίας	687
Νομοὶ Βάρνης, Σούμλας καὶ Ρουχτσουκίου	16029
Νομοὶ Φιλιππουπόλεως, Σηλύμνου (Σλίβνου), Ταταρπαζαρτζικίου καὶ Χασκόβου	43680
Νομὸς Πύργου	21527
	81923

Εἰς τὸν ἀριθμὸν δὲ τοῦτον δὲν συμπεριλαμβάνονται οἱ ἀπό τινων ἐτῶν δι' ἐκδιαστικῶν μέσων ἐκβουλγαρισθέντες διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως βουλγάρων ἱερέων καὶ διδασκάλων, ὑπολογιζόμενοι εἰς 12—15 χιλιάδας ψυχῶν, καθὼς καὶ οἱ σποραδικῶς εὑρισκόμενοι ἐν τοῖς λοιποῖς νομοῖς οἱ μὴ ἀποτελοῦντες αὐτοτελεῖς κοινότητας καὶ ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι κατώτερος ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ τῶν 4—5 χιλιάδων.

Οἱ ὀρθόδοξοι ἑλληνικοὶ ναοὶ οἱ ἐν τοῖς ἐννέα τούτοις νομοῖς συνεποσοῦντο, πρὸ τῶν τελευταίων γεγονότων, εἰς 113, καταμεριζομένους κατὰ νομοὺς ὡς ἑξῆς:

Ἐν Σοφίᾳ	ναοὶ	1
» Βάρνῃ	»	14
» Ρουχτσουκίῳ	»	1
» Σούμλᾳ	»	1
» Φιλιππουπόλει	»	32

» Σηλήμνῳ	»	25
» Ταταρπαζαρτζικίῳ	»	2
» Χασκόβῳ	»	2
» Πύργῳ	»	35
		113

μετὰ 3 Μητροπολιτῶν καὶ 145 ἱερέων.

Πλὴν τούτων ὑπάρχουσι καὶ 12 ἑλληνικαὶ ὀρθόδοξοι Μοναὶ μετὰ 14 ἱερομοναχῶν, ἐκτὸς τῶν ἀρπαγεισῶν ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν.

Κατὰ δὲ τὴν ὑπηκοότητα, πλὴν 8090 Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ἑκατοστύων τινων Ὀθωμανῶν ἢ ξένων ὑπηκόων, πάντες οἱ λοιποὶ εἰσὶ Βούλγαροι ὑπήκοοι.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν παιδευτικὴν κίνησιν, ἑλληνικαὶ σχολαὶ λειτουργοῦσιν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἐν συνόλῳ 66 μετὰ 7744 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν καὶ διδασκόντων ἀμφοτέρων τῶν φύλων 186. Ἐκ τούτων ἐν τῷ νομῷ Σοφίας λειτουργεῖ 1 μικτὴ σχολὴ ἀριθμοῦσα 96 μαθητὰς καὶ μαθητρίας, διδασκομένους ὑπὸ 4 διδασκόντων καὶ διδασκουσῶν. Ἐπίσης ἐν Ρουχτσουκίῳ λειτουργεῖ μία μικτὴ σχολὴ μετὰ 46 μαθητῶν καὶ 2 διδασκάλων. Ἐν τοῖς νομοῖς Βάρνης καὶ Σούμλας ὑπάρχουσι 5 μὲν σχολαὶ ἀρρένων μετὰ 250 μαθητῶν καὶ 20 διδασκάλων, 2 δὲ θηλέων μετὰ 400 μαθητριῶν καὶ 2 διδασκαλισσῶν. Ἐν τοῖς νομοῖς Φιλιππουπόλεως, Ταταρπαζαρτζικίου, Χάσκιοϊ (Χάσκοβο) καὶ Σηλύμνου ἀριθμοῦνται 24 μὲν σχολαὶ ἀρρένων μετὰ 2350 μαθητῶν καὶ 60 διδασκάλων, 14 δὲ θηλέων μετὰ 1868 μαθητριῶν καὶ 33 διδασκόντων καὶ διδασκουσῶν. Τέλος, ἐν τῷ νομῷ Πύργου (συμπεριλαμβάνοντι τὰς ἑλληνικὰς πόλεις Ἀγχίαλον, Σωζούπολιν καὶ Μεσημβρίαν) ἐλειτούργουν 15 μὲν σχολαὶ ἀρρένων μετὰ 1472 μαθητῶν καὶ 24 διδασκόντων, 4 δὲ σχολαὶ θηλέων μετὰ 1062 μαθητριῶν καὶ 30 διδασκαλισσῶν. Ἐν συνόλῳ, ὡς ἐρθημεν εἰπόντες, 66 σχολαὶ μετὰ 186 διδασκόντων καὶ διδασκουσῶν καὶ 7744 μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Ἐὰν δὲ ἡ ἐπίσημος στατιστικὴ τοῦ βουλγαρικοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὑποδιβάζει τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητευομένων κατὰ τὸ 1)5 περίπου, τοῦτο προέρχεται ἐκ δολίου ὀπισθολογισμοῦ, τῶν Βουλγάρων θεωρούντων ὡς βουλγαρόπαιδας, ὅθεν, τοὺς μαθητὰς τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τῶν περὶ τὴν Μεσημβρίαν ἰδίᾳ ἀμιγῶς ἑλληνικῶν κωμῶν, ἔνθα οὐδ' ἴχνος Βουλγάρου ὑπάρχει, διότι, πρὸ διετίας, ἀπελάσαντες τοὺς Ἕλληνας διδασκάλους ἀντικατέστησαν αὐτοὺς διὰ Βουλγάρων. Εὐχερὴς καὶ ἁπλουστάτη, ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης, ἡ ἐθνολογικὴ μεταβάπτισις.

Ἐκ τῶν σχολῶν τούτων πλὴν τῶν ἐν Φιλιππουπόλει Ζαριρείων ἐκπαιδευτηρίων, ἀποτελούντων Γυμνάσια μετὰ Διδασκαλείων, αἱ λοιπαὶ ἄλλαι μὲν εἰσὶν ἀστικαὶ καὶ ἄλλαι ἁπλῶς δημοτικαὶ σχολαὶ μετὰ Νηπιαγωγείων.

Ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολῶν τούτων πόσαι ἡρπάγησαν ἢ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν ἀρχηγιασάντων Βουλγάρων; Ἡ ἀκριβὴς ἀπάντησις ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἀποβαίνει τό γε νῦν ἀδύνατος, καθόσον δὲν εἶναι γνωστὸν ἐπακριβῶς τί συμβαίνει εἰσέτι ἐν ταῖς κώμαις καὶ τοῖς χωρίοις τοῖς ὑπὸ Ἑλλήνων οἰκουμέναις, ἐλλείπουσι δὲ καὶ ἐμπεριστατωμέναι περί τινων σημείων λεπτομέρειαι.

Ἐφ' ᾧ καὶ παρατίθεται ἐνταῦθα κατὰ χρονολογικὴν τάξιν ὅ,τι εἶναι γνωστόν, ἐπιτασσομένου καὶ πίνακος τῶν ἐν προηγουμένῃ ἐποχῇ συντελεσθεισῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἁρπαγῶν.

Μετὰ τὴν παρεμπόδισιν, τὸ δεύτερον ἤδη, τοῦ Ἕλληνος ὀρθοδόξου Μητροπολίτου Βάρνης νὰ ἀποβιβασθῇ τοῦ ἀτμοπλοίου, οἱ Βούλγαροι εἰσελάσαντες κατέλαβον τῇ 5 Ἰουλίου τὸν αὐτόθι ἑλληνικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου, τῇ δὲ 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ τὸ Νοσοκομεῖον ἅπερ ἀμφότερα ἀνηγέρθησαν δαπάνῃ τοῦ Ἕλληνος Βαρναίου Παρασκευᾶ Νικολάου καὶ διὰ τῆς διαθήκης αὐτοῦ, συνταχθείσης τῷ 1858, ἐπροικίσθησαν πρὸς συντήρησίν των διὰ κεφαλαίου κατατεθειμένου ἐν Ρωσσικῇ Τραπέζῃ.

Τῇ 13 Ἰουλίου κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων οἱ ναοὶ καὶ αἱ σχολαὶ Καβάρνης καὶ Βαλτσικίου.

Τῇ 16 Ἰουλίου, ὄχλος μαινόμενος ἐπετέθη ἐν Φιλιππουπόλει τὸ πρῶτον κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ μητροπολιτικοῦ μεγάρου, θραυσθεισῶν διὰ πελέκεων τῶν θυρῶν, λεηλατηθέντων δὲ καὶ καταστραφέντων πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ λοιπῶν ἀντικειμένων, οἱονβιβλιοθήκης, ἀρχείων, θυρῶν, παραθύρων κτλ.

Τὴν αὐτὴν τύχην ὑπέστη καὶ ὁ μητροπολιτικὸς ναός, θρυμματισθείσης τῆς ἱερᾶς τραπέζης, κατασχισθέντων δὲ τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, ἱερῶν ἀμφίων, εἰκόνων κτλ. Τὰς αὐτὰς δηώσεις ὑπέστησαν τὰ Ζαρίφεια ἐκπαιδευτήρια, αἱ λοιπαὶ ἑλληνικαὶ σχολαὶ τῆς πόλεως, ἡ Βιβλιοθήκη, ἡ Λέσχη, τὸ κατάστημα τοῦ Συλλόγου «Ὀρφεύς», τὸ Συσσίτιον τῶν ἀπόρων μαθητῶν, τὰ τυπογραφεῖα τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων «Φιλιππούπολις» καὶ «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου», διασκορπισθέντων τῶν στοιχείων αὐτῶν ἀνὰ τοὺς δρόμους καὶ πλῆθος ἑλληνικῶν καταστημάτων.

Πλὴν δὲ τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Μαρίνης καὶ τοῦ οἰκήματος, ἐν οἷς ἐγκατεστάθη, ὡς καλὸς οἰκοκύρης καὶ ἀνεξόδως, ὁ βούλγαρος Μητροπολίτης, κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ αἱ λοιπαὶ ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι τῆς πόλεως ἅγιος Χαράλαμπος, ἅγιος Διονύσιος, ἅγιος Δημήτριος, ἁγία Παρασκευὴ καὶ ἅγιος Κωνσταντῖνος· ἀμέσως δὲ Βούλγαροι ἱερεῖς ἔσπευσαν νὰ λειτουργήσωσιν ἐν αὐταῖς πρὸς καθιέρωσιν, ὅθεν, τῆς κατοχῆς αὐτῶν μεταστρέψαντες ἅμα καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν· π. χ. ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς ἁγίας Μαρίνης μετωνομάσθη εἰς ναὸν τοῦ ἁγίου Βόριδος, ὁ τὴν ἁγίας Παρασκευῆς εἰς ναὸν τῶν ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου, ὁ τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους εἰς ναὸν τοῦ προφήτου Ἠλία, ὁ τοῦ ἁγίου Δημητρίου εἰς ναὸν τοῦ ἁγίου Ἀλεξάνδρου Νέβσκη καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου εἰς ναὸν τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου. Πρὸς τούτοις κατελήφθη ὁ ἐν Χάσκιοϊ ναὸς τῶν Ταξιαρχῶν, κτισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὸ σχίσμα.

Αὐθημερὸν, κατόπιν συλλαλητηρίου ἐν Πύργῳ καὶ μετὰ τὴν τηλεγραφικὴν ἀνακοίνωσιν τῶν γενομένων ἐν Φιλιππουπόλει, κατελήφθη ἡ Ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ αἱ σχολαὶ τῆς πόλεως ταύτης ἐπαναληφθεισῶν καὶ ἐνταῦθα, καθὰ καὶ ἀλλαχοῦ, τῶν αὐτῶν βανδαλικῶν σκηνῶν δηώσεων, διαρπαγῆς καὶ καταστροφῆς παντὸς ἑλληνικοῦ, μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν θρανίων τῶν σχολῶν.

Τῇ 19 Ἰουλίου κατελήφθησαν αἱ ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι Ταταρπαζαρτζικίου καὶ Περιστερᾶς (τῆς Μεταμορφώσεως καὶ τῆς Θεοτόκου), καθὼς καὶ αἱ σχολαί, μετὰ τῶν στερεοτύπων πλέον γενομένων σκηνῶν βιαιοπραγίας, καθὼς καὶ οἱ ναοὶ τοῦ χωρίου Κουκλαίνης τῶν ἁγίων Ἀθανασίου καὶ Θεοδώρου μετὰ τῆς αὐτόθι μονῆς ἁγίοι Ἀνάργυροι. Σημειωτέον δτι ὁ ἁρπαγεὶς ναὸς Ταταρπαζαρτζικίου εἶναι νέος, οἰκοδομηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὸ σχίσμα, κατόπιν τῆς ἁρπαγῆς ὑπὸ τῶν Βουλγάρων τοῦ ἀρχαίου ναοῦ τῆς πόλεως.

Τῇ 20 Ἰουλίου ἡρπάγησαν αἱ εἰς ὄρος ἀπόστασιν ἀπὸ τῆς Φιλιππουπόλεως κείμεναι Μοναὶ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου.

Τῇ ἐπαύριον 21 Ἰουλίου κατελήφθη ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Κηρύκου ἐν τῷ χωρίῳ Βοδενά.

Τῇ 22 κατελήφθησαν οἱ 3 ναοὶ τῆς Στενημάχου ἁγία Τριάς, Ζωοδόχος Πηγὴ ἐν ᾧ καὶ μητροπολιτικὸν οἴκημα καὶ ὁ τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ὧν τὸν ἕνα ἀπέδωκαν εἰτα τοῖς Ἕλλησι καὶ πρὸς τούτοις αἱ ἑλληνικαὶ σχολαί, τῇ δὲ ἐπαύριον συνεχίσθη ἡ λεηλασία τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων τῆς πόλεως.

Αὐθημερὸν κατελήφθησαν ὁ ναὸς καὶ ἡ σχολὴ τοῦ χωρίου Εὐσταθοχώριον τῆς ἐπαρχίας Ἀγχιάλου.

Τῇ 30 Ἰουλίου ἔλαβε χώραν ἡ ὁρικὼδης πανωλεθρία τῆς Ἀγχιάλου.

Τῇ 3 Αὐγούστου ἡρπάγη καὶ αὖθις ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ὁ καταληφθεὶς τῇ 22 ἰουλίου τοῖς Ἕλλησι τρίτος ναὸς τῆς Στενημάχου. Ἐν δὲ Φιλιππουπόλει ἐτελέσθη βουλγαρικὴ ἱεροτελεστία ἐν τῇ καταληφθείσῃ σχολῇ Μαρασλῇ.

Αὐθημερὸν κατελήφθησαν ἡ ἑλληνικὴ ἐκκλησία ἅγιος Ἰωάννης καὶ αἱ σχολαὶ τῆς πόλεως Μεσημβρίας, τὰς δὲ ἀκολούθους ἡμέρας ἡρπάγησαν αἱ Ἐκκλησίαι ἁγία Παρασκευὴ τοῦ χωρίου Ραβδᾶ τῆς ἐπαρχίας Μεσημβρίας, ἅγιος Ἀθανάσιος τοῦ χωρίου ἅγιος Βλάσιος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου τοῦ χωρίου Αἵμονος τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, Προφήτης Ἠλίας τοῦ χωρίου Μπόνις τῆς αὐτῆς ἐπίσης ἐπαρχίας, Παναγία καὶ ἁγία Παρασκευὴ τοῦ χωρίου Ἄσπρου τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ἅγιος Ἀθανάσιος τοῦ χωρίου Νταουτλῆ τῆς ἐπαρχίας Ἀγχιάλου, πρὸς δὲ καὶ αἱ ἐκκλησίαι τῶν χωρίων Μάλτεπε καὶ Ἀκρανᾶς τῆς ἐπαρχίας Ἀγχιάλου, ἁρπαγεισῶν ἅμα καὶ τῶν σχολῶν ἁπασῶν τῶν ἀναγραφεισῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τούτων.

Ἐν Σωζοπόλει διεβιβάσθησαν ἀπειλητικαὶ ἐπιστολαὶ ἀπαιτοῦσαι, ἐπ' ἀπειλῇ καταστροφῆς,

τὴν παράδοσιν τῶν ἑλληνικῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολῶν τοῖς Βουλγάροις.

Περὶ τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων δὲν ὑπάρχουσι πληροφορίαι.

Ἐκκλησίαι δὲ καὶ Μοναὶ καταληφθεῖσαι σποραδικῶς ἐν προγενεστέρᾳ ἐποχῇ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰσίν· ἡ ἐν Φιλιππουπόλει ἐκκλησία τῆς Παναγίας, μετατραπεῖσα εἰς βουλγαρικὴν Μητρόπολιν. Ἡ περικαλλεστάτη ἐκκλησία τῆς ἁγίας Κυριακῆς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, καίπερ ἀποτελοῦσα τὴν ἐνοριακὴν ἐκκλησίαν συνοικίας ἀπαρτιζομένης ἐκ 400 καθαρῶς ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν.

Δύο ἐκκλησίαι ἐν Χάσκιοϊ.

Ἡ μεγάλη Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τοῦ Μπασκόβου παρὰ τὴν Φιλιππούπολιν μετὰ τῶν μετοχίων καὶ ἁπάσης τῆς σπουδαιοτάτης κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῆς.

Ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Κωνσταντίνου ἐν Βάρνῃ.

Ἡ δὲ Μονὴ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἐξαναγκαστικῶς ἀπηλλοτριώθη ἀντὶ πινακίου φακῆς μετατραπεῖσα εἰς ἡγεμονικὸν θέρετρον.

Ἡ Πατριαρχικὴ καὶ Σταυροπηγιακὴ Μονὴ τῆς ἁγίας Ἀναστασίας παρὰ τὴν Ἀγχίαλον.

Ἡ Μονὴ τῆς ἁγίας Τριάδος ἐν Καβακλῇ.

Ὁ ναὸς τῆς ἁγίας Φωτεινῆς ἐν Ντερμέντερε.

Πρὸς τούτοις οἰκοθεν ἐννοεῖται ὅτι μετὰ τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν καὶ σχολῶν κατεσχέθη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καὶ πᾶσα ἄλλη ἑλληνικὴ ἐκκλησιαστικὴ καὶ κοινοτικὴ περιουσία. Κ. Δ.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου

Ἀσφαλεῖς πληροφορίαι, ἄρτι ληφθεῖσαι, ἀγγέλλουσι τὰ ἀκόλουθα περὶ τοῦ Μητροπολίτου Ἀγχιάλου:

Κατὰ τὴν ἀποφράδα ἡμέραν τῆς 30 Ἰουλίου, ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου, ὅστις κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπιθέσεως τῶν Βουλγάρων διέμενεν ἐν τῇ Μητροπόλει του, βλέπων ἀπειλουμένην ταύτην ὑπό τε τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τῶν ἐπιθέσεων τῶν κακούργων ἐξελθὼν ἀπεπειράθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ Ἐπαρχεῖον· ἀλλ' ἀποκρουσθεὶς ἐκεῖθεν ὑπὸ τῶν φρουρούντων χωροφυλάκων προταξάντων κατ' αὐτοῦ τὰς ξιφολόγχας των, διηυθύνθη, ἐν τῷ μέσῳ χαλάζης σφαιρῶν, εἰς τὴν παραλίαν, καὶ κατέφυγεν εἰς μίαν τῶν ὀλίγων περισωθεισῶν οἰκιῶν, ὅπου καὶ παρέμεινε μέχρι τῆς τρίτης. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην συνελήφθη ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας καὶ, περικυκλωθεὶς παρ' ἁπάντων τῶν βουλγάρων ἀξιωματικῶν, στρατιωτῶν, χωροφυλάκων καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν τελωνοφυλάκων, χυδαίως προπηλακιζόντων αὐτόν, ὡδηγήθη εἰς τὸ Τελωνεῖον ἔνθα ἐνεκλείσθη εἰς ἓν δωμάτιον ὑπὸ αὐστηρὰν στρατιωτικὴν ἐπιτήρησιν, ὡς ὑπόδικος, ὄφθεν, μὴ ἐπιτραπέντος εἰς αὐτὸν οὔτε νὰ ἔρχηται εἰς συγκοινωνίαν προφορικῶς ἢ γραπτῶς πρός τινα, οὔτε νὰ προμηθευθῇ τὰ ἀπαιτούμενα ἐνδύματα καὶ λοιπὰ χρειώδη, ἢ νὰ λαμβάνῃ καταλληλον τροφὴν ἢ τέλος νὰ κατέχῃ βιβλίον ἢ ἄλλο τι ἔγγραφον μέχρι καὶ ἁπλοῦ τεμαχίου χάρτου καὶ γραφίδος.

Ἐν τοιαύτῃ ἀθλίᾳ καταστάσει παρέμεινεν ὁ Μητροπολίτης, ἀσθενήσας ὡς ἐκ τῶν κακουχιῶν τούτων καὶ μείνας ἄνευ ἰατρικῆς περιθάλψεως καὶ φαρμάκων, μέχρι τῆς προχθὲς Τρίτης 22 Αὐγούστου, ὁπότε, κατὰ διαταγὴν ἐκ Σοφίας, ἀπήχθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας εἰς Σηλυμνον (Σλίβνο) πρωτεύουσαν τῆς ὁμωνύμου Νομαρχίας καὶ ἐνεκλείσθη ἐν τῇ αὐτόθι βουλγαρικῇ Μητροπόλει ὑπὸ τὴν κουστωδίαν τοῦ βουλγάρου Μητροπολίτου Γερβασίου, εἰδότος τὴν ἑλληνικὴν ὡς ἀρχαίου τροφίμου τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς. Εὐτυχῶς αἱ γελοῖαι ἀπόπειραι, ὅπως εἰς αὐτὸν ἐπιρριφθῇ ἡ εὐθύνη τῆς πανωλεθρίας τῆς Ἀγχιάλου ἐναυάγησαν οἰκτρῶς, διότι σύμπας ὁ πεπολιτισμένος κόσμος γινώσκει ἤδη μετὰ βεβαιότητος τίνες οἱ ἀληθεῖς δήμιοι καὶ ἐμπρησταὶ τῆς τλήμονος πόλεως. Κ.Δ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Τῇ τρίτῃ, 22 λήγοντος, ἡ ἱερὰ Σύνοδος προβᾶσα εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου Γάνου καὶ Χώρας, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ εἰς Πισίδιαν προβιβασθέντος, ἐκ τῶν τριῶν τεθέντων συνυποψήφων, τῶν πανιερ. μητροπολιτῶν Λιτίτζης κ. Νικηφόρου, πρώην Μελενίκου κ. Κωνσταντίνου καὶ τοῦ θεοφ. ἐπισκόπου Ξανθοπόλεως κ. Ἰωάννου, προέκρινε τὸν δεύτερον. Αὐθήμερον εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου Μελενίκου προ-

βᾶσα ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου πανιερ. πρώην Μελενίκου κ. Εἰρηναίου παραίτησιν ὑποβαλόντος, ἐξελέξατο τὸν πανιερ. μητροπολίτην Νευροκοπίου κ. Θεοδώρητον, προκρίνασα τῶν τεθέντων συνυποψήφων θεοφιλ. ἐπισκόπου Χριστουπόλεως κ. Ἰωακεὶμ καὶ Φωτίου Παγιώτα ἀρχιμανδρίτου.

Ἐκτακτος ἐπιτροπεία.—Τῇ δευτέρᾳ συνῆλθε καὶ πάλιν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἡ τετραμελὴς ἔκτακτος ἐπιτροπεία, λαβοῦσά τινας ἀποφάσεις· ἡ ἐπιτροπεία σενεδρίασεν ἰδίᾳ καὶ χθές.

Μητρόπολις Λήμνου.—Γνωσθέντος τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Λήμνου κ. Γενναδίου ὅτι ὁ ἐν Αἰγύπτῳ μὲν ἐμπορευόμενος, ἐν Λήμνῳ δ' ἐπὶ τῷ θέρει διαμένων νῦν ἀξιότιμος κύριος Τριανταφύλλος Στράφτης, μαθὼν ὅτι ἐν τῷ Ὀργανικῷ Κανονισμῷ τῶν κοινοτήτων Λήμνου ἐνεκρίθη ἡ ἵδρυσις ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ νοσοκομείου καὶ ὅτι πρὸς οἰκοδομὴν ἐπὶ τούτῳ ἁρμοδίου οἰκήματος ἀπαιτοῦνται τετρακόσιαι λίραι, ἀνέλαβεν αὐτὸς τὴν ἀνέγερσιν χορηγῶν δεκακισχίλια φράγκα, συνοδικῶς ἐνεκρίθη νὰ ἐκφρασθῇ τῷ φιλανθρώπῳ δωρητῇ ἡ εὐαρέσκεια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπίσης δι' ἐπιστολῆς πρὸς τὸν ἀναγγείλαντα τὴν χαρμόσυνον ταύτην εἴδησιν μητροπολίτην διαβιβασθήσονται αἱ εὐχαὶ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς τοὺς φιλοπάτριδας τῶν Λημνίων, ὅσοι κατεγράψησαν διὰ ποσά τινα ὑπὲρ τοῦ νοσοκομείου καὶ τῆς ἀπροσκόπτου λειτουργίας αὐτοῦ. Ὁ φιλόπολις κ. Τ. Στράφτης ἐδήλωσεν ἤδη ὅτι προσφέρει καὶ χιλίας λίρας γαλλικὰς ὑπὲρ τοῦ κατὰ τὴν ἐνορίαν Ἀνδρονίου ἀνεγερθησομένου Ἱ. ναοῦ.

Μητρόπολις Δρυϊνουπόλεως.—Μετὰ μελέτην ἐπισταμένην ἐνεκρίθη συνοδικῶς καὶ ἐπεκυρώθη ὁ κανονισμὸς τῆς Ἀδελφότητος τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πολιτσανιτῶν, ὧν ἡ πατρὶς ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Δρυϊνουπόλεως καὶ Δελβίνου.

Μ. τοῦ Γ. Σχολή.—Τῇ δευτέρᾳ ἀφίκετο ἐκ Παρισίων ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων κ. Μιχαὴλ, σχολάρχης τῆς πατριαρχικῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, ἐπισκεψάμενος τὴν Βενετίαν, τὴν Βιέννην καί τινας πόλεις τῆς Ἑσπερίας.

Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική.—Ἡ ἐφορία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Σχολῆς ἀναδιώρισε τοὺς τέσσαρας διδασκάλους τῆς ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Σχολῆς μουσικολογ. κκ. Ἰάκωβον Ναυπλιώτην λαμπαδάριον, Κωνστ. Κλάβαν Α' δομέστικον, Φώτιον Παπαδόπουλον πρῶτον ψάλτην τοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ καὶ Πολυχρόνιον Γ. Παχεῖνη πρῶτον ψάλτην τοῦ ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας Ταταούλων — Αἱ ἐγγραφαὶ τῶν μαθητῶν τῆς Μουσικῆς Σχολῆς ἄρχονται ἀπὸ τῆς 28 αὐγούστου, τὰ δὲ μαθήματα ἀπὸ τῆς 11 προσεχοῦς σεπτεμβρίου.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Ἐκ τῶν ἐφημερίδων τῆς Σμύρνης ἐμάθομεν ὅτι, προσκληθέντες ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Σμύρνης κ. Βασιλείου, προσῆλθον εἰς συνεδρίαν κοινὴν, τῇ 18 αὐγούστου, τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Δημογεροντίας, ἵνα συσκεφθῶσιν ἐπὶ τῆς τελευταίας πρὸς αὐτοὺς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, ἧς ἠκροάσαντο μετὰ πολλῆς προσοχῆς· ἐνεκρίθη δ' ὑπὸ τῶν συνελθόντων ὅπως ἑκάτερον τῶν ἀνωτέρων δύο σωματείων τούτων λάβῃ ἀνὰ ἓν ἀντίγραφον τοῦ πατριαρχικοῦ γράμματος καὶ μελετήσαντες ἰδίᾳ συνέλθωσι μετὰ μίαν ἑβδομάδα ἀπὸ κοινοῦ.

Μητρόπολις Βοδενῶν. — Ἀπὸ τῆς 16 τοῦ παρόντος μηνὸς ἐν Θεσσαλονίκῃ κατελθών, χάριν ἐπαρχιακῶν ἀναγκῶν, διέμεινεν ἐπί τινας ἡμέρας ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος, ἀναχωρήσας εἶτα εἰς Βέρροιαν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀποστόλου.

Φιλάδελφος μέριμνα. — Τῷ τε σεβασμ. μητροπολίτῃ καὶ τῇ ἀξιοτίμῳ δημογεροντίᾳ Ἰωαννίνων ἀπεστάλησαν ἐπιστολαὶ πατριαρχικαὶ συνιστῶσαι συνοδικῶς τὴν εἴσπραξιν τῶν ὀφειλομένων τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ πρώην Ἰωαννίνων ἐξ ἀρχιερατικῆς ἐπιχορηγήσεως καὶ τὴν εἰς αὐτὸν ἀποστολήν. Ἡ δημογεροντία τῆς ἐπιρανοῦς ἑλληνικῆς τῶν Ἰωαννίνων κοινότητος ὀφειλούσης περὶ τὰς 36000 γροσίων καὶ πᾶσαι τῆς ἐπαρχίας αἱ κοινότητες, χρεωττοῦσαι τῷ τέως ἀρχιερεῖ αὐτῶν ὑπὲρ τὰς 150000 γροσίων, θέλουσι καταβάλει πολλὴν φροντίδα περὶ συλλογῆς τοῦ ποσοῦ τούτου, ἀποτελοῦντος ἱερὰν ὀφειλὴν, ἧς ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλουσιν ἀνεχθῇ ν' ἀναβάλωσι τὴν ἐξόφλησιν οἱ φιλογενέστατοι Ἰωαννῖται.

Χοροστασία. — Τῇ τετάρτῃ, ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τῆς κοιμήσεως τῆς Θεομήτορος, ἡ Α. Θ. Π. ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι κατὰ τὸ Νεοχώριον ἱερῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου Κουμαριωτίσσης ἐν μέσῳ πυκνοῦ ἐκκλησιάσματος, ἐν ᾧ διεκρίνετο ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γρυπάρης.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Προχθὲς, μνήμη Εἰρηναίου μάρτυρος ἐπισκόπου Λουγδούνου, ἡ Α.Θ.Π. συνε-

χάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντι πανιερ. μητροπολίτῃ πρώην Μελενίκου, σχολάρχῃ τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἑορτὴ Παμμακαρίστου.—Ἡ ἀπὸ διετίας ὁρισθεῖσα συνοδικῶς ἑορτὴ τῆς Παμμακαρίστου γενήσεται τῇ προσεχεῖ παρασκευῇ, πρώτῃ τῆς Ἰνδίκτου, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, χοροστατοῦντος τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου μετὰ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν. Ἀποράσει συνοδικῇ, ἡ ἐπὶ τούτῳ συντεθεῖσα καὶ τύποις ἐκδοθεῖσα ἀκολουθία ψαλήσεται ἐν πᾶσι τοῖς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ναοῖς, διότι ἡ ἐπὶ τῇ εἰκόνι τῆς Παμμακαρίστου πανήγυρις ἔσται κοινὴ ἑορτὴ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως. Κατὰ τὴν μετὰ ταῦτα ἱεροτελεστίαν, ἐν τῷ μεγάλῳ Συνοδικῷ, ἀναγνωσθήσεται ἡ νενομισμένη πρᾶξις, δι' ἧς εὐχὴ πρὸς τὸν Ὕψιστον ἀναπέμπεται ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει κεκοιμημένων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἐν οἷς εἰσὶ μάλιστα κατὰ τὰς θλιβερὰς ταύτας περιστάσεις οἱ ἔν τισι μέρεσι στερηθέντες οὐσίας ταφῆς καὶ κηδείας.

Διευθέτησις ὁρίων.—Ἔνεκα διαφωνίας ὑπαρχούσης μεταξὺ τῶν διεπόντων τὰ τῶν συνοικιῶν Παλίνου καὶ Ταξιαρχῶν Πλακτᾶ, ἀνετέθη ἡ λεπτομερὴς ἐξέτασις τῶν λόγων τῶν ἐπὶ τούτῳ ἀνενεχθέντων εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ἱερατικῆς δικαιοδοσίας εἰς τὸν ἐκ τῶν πατριαρχικῶν ἐφημερίων πανοσιώτατον κ. Σωφρόνιον Τσολάκκαν καὶ τὸν Μ. χαρτοφύλακα κ. Μ. Ι. Γεδεών, οἵτινες ἐπελάβοντο τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ἐργασίας.

Κοινότης Κυδωνιῶν.—Ἐκ διατριβῆς ἐκδοθεῖσης διὰ τῆς σμυρναϊκῆς «Ἁρμονίας» ἐγένετο γνωστὸν ὅτι, παρὰ τῇ φιλοτίμῳ κοινότητι τῶν Κυδωνιῶν, ἐκτὸς τοῦ γνωστοῦ γυμνασίου, ἐνῷ διδάσκονται συστηματικώτερον καὶ μετ' ἐπιμελείας ἡ χημεία καὶ στοιχειώδεις ἐκ τῆς γεωργικῆς γνώσεις, σὺν τῇ ἐμπορικῇ λογιστικῇ, διατηροῦνται τρία δημοτικὰ ἀρρεναγωγεῖα ἐκ πέντε τάξεων, καὶ τρία ὅμοια παρθεναγωγεῖα μετὰ δεκαπέντε διδασκάλων καὶ ἰσαρίθμων διδασκαλισσῶν· διατηροῦνσιν ὡσαύτως αἱ Κυδωνίαι καὶ παρθεναγωγεῖον ἀνώτερον ἐκ τριῶν τάξεων. Ἐπικοινεῖται διὰ τῶν γραφομένων τὸ ἐν τῷ γυμνασίῳ ἐργαστήριον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν ἱδρυθὲν φιλοπόλιδι προνοίᾳ καὶ δαψιλεῖ χορηγίᾳ τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Μαλλίδη.

Ἑλληνικῶν κοινοτήτων παθήματα.—Ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» ἐγένετο ἤδη μνεία τῶν ἐν Μεσημβρίᾳ βουλγαρικῶν ἁρπαγῶν καὶ πιέσεων. Ἐπιστολὴ ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἀπὸ 19 τοῦ μηνὸς γράφει «Τὴν 29 Ἰουλίου, δηλαδὴ τῇ προτεραίᾳ τῆς ἐν Ἀγχιάλῳ καταστροφῆς, οἱ ἐν Μεσημβρίᾳ βούλγαροι κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ καὶ ἀποτελοῦντες τὴν λεγομένην βουλγαρικὴν παροικίαν, προσεκάλεσαν τὸν δήμαρχον καὶ τινας τῶν ἐγκρίτων ἑλλήνων πολιτῶν, ἵνα παραχωρήσωσιν αὐτοῖς τὸν ναὸν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι ὁ παραχωρηθεὶς εἰς αὐτοὺς πρό τινων ἐτῶν ναὸς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἦν ἀκατάλληλος πρὸς ἐκκλησιασμόν. Ὁ δήμαρχος ἀντέταξεν ἄρνησιν ἀπειλήσας ὅτι θὰ καταγγείλῃ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρμοδίαν ἀρχὴν ὡς ἐξερεθίζοντας τὰ πνεύματα τῶν πολιτῶν καὶ ὑποκινοῦντας ταραχάς. Τὴν ἐπιοῦσαν πρόκριτοι καὶ δήμαρχος ἐκλήθησαν ἐκ νέου διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἤτοι τὴν ἁρπαγὴν τοῦ ναοῦ. Ἦν ἡ 30 ἰουλίου. Οἱ μεσημβριανοὶ φοβούμενοι μὴ πάθωσι τὰ δεινὰ τῶν Ἀγχιαλιτῶν ἐνέδωκαν εἰς τὴν ἀπαίτησιν τῶν ἁρπάγων, οἵ ὁποῖοι, αὐθαδέστεροι γενόμενοι ὡς ἐκ τοῦ φόβου τῶν ἐν Μεσημβρίᾳ ἑλλήνων, ἠγείρανε ἀμέσως ἀξιώσεις καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ναοῦ καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων τῆς σχολῆς».

«Ματαίως οἱ ἕλληνες ἀπέδειξαν αὐτοῖς τὸ παράλογον τῶν ἀξιώσεων. Οἱ ἐπίδρομοι ἠπείλησαν αὐτοὺς ὅτι ἡ τύχη τῆς Ἀγχιάλου ἀναμένει καὶ τὴν Μεσημβρίαν. Σὺν τῇ ἀπειλῇ δὲ ἡ στρατιωτικὴ φρουρὰ τῆς πόλεως ἤρχισε νὰ διαλύῃ τοὺς ἕλληνας πολίτας, οἵτινες ἐφρούρουν πρὸς παρακώλυσιν τῆς ἐξωθεν εἰσβολῆς τῶν ἐπιδρομέων, ἐπέτρεπε δ' ἀφ' ἑτέρου νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν πόλιν μορφαί τινες ὑποπτοι. Δακρύοντες οἱ ὁμογενεῖς ὀρθόδοξοι καὶ στενάζοντες ὑπέγραψαν ἔγγραφον ἀκουσίας παραχωρήσεως ἐπιφυλαττόμενοι νὰ ζητήσωσι τὰ δίκαια αὐτῶν ἐν εὐθέτῳ μέλλοντι».

«Μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἁρπακτικοῦ ἐγγράφου, κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ δύο κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων καὶ τοῦ δημάρχου, ὅπως ἐγχειρίσῃ τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ κομιτατζήδων, ἀλλ' ἡ στρατιωτικὴ φρουρὰ ἐμπόδιζε πᾶσαν ἔκ τῆς πόλεως ἔξοδον τῶν ἑλλήνων πολιτῶν. Τὴν ἐπιοῦσαν, ἄλλη ἐπιτροπὴ παρέδωκε τὸ ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον λαβὼν ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐμπρηστῶν ἀπήντησεν ὅτι μένει εὐχαριστημένος ἐκ τῆς πράξεως ταύτης, ἀλλὰ ζητεῖ νὰ ὑπογράψωσιν ἕτερον ἔγγραφον ὑποταγῆς εἰς τὴν ἄθεν θρησκευτικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ σχισματικοῦ ἐξάρχου, διότι ἄλλως θὰ μεταχειρισθῇ πικρῶς».

«Οἱ δυστυχεῖς ἕλληνες ὀρθόδοξοι, καταταραχθέντες καὶ περίτρομοι ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν κακούργων, αἵτινες ἠδύναντο νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἀμέσως, ὑπέγραψαν καὶ τοῦτο τὸ ἔγγραφον ἀπεκδεχόμενοι κατάλληλον ὥραν πρὸς ἐπανάκτησιν τῶν ἁρπαγέντων δικαίων αὐτῶν».

ΔΙΔΑΓΜΑ ΤΟΙΣ ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Ἐν ταῖς προχθεσιναῖς ἐφημερίσιν ἐδημοσιεύθη τηλεγραφική τις εἴδησις ἐκ Πετρουπόλεως, καθ' ἣν τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἰσραηλίτας τὴν ἵδρυσιν πρωτοβαθμίων καὶ δευτεροβαθμίων σχολῶν. Ἤτοι ἡ ρωσικὴ κυβέρνησις, ἥτις ἀναγνωρίζει ὡς ἐπικρατοῦσαν θρησκείαν τὴν χριστιανικὴν ὀρθόδοξον, ἀναγνωρίζει ἐπίσης εἰς τοὺς οὐ χριστιανοὺς τὸ δικαίωμα νὰ συντηρῶσι καὶ διευθύνωσιν ὄχι μόνον πρωτοβαθμίους ἀλλὰ καὶ δευτεροβαθμίους σχολάς.

Ἐκ Σόφιας, πρωτευούσης τῆς βουλγαρικῆς ἡγεμονίας, ἥτις ἐνομίζετο μέχρι σήμερον κράτος πεπολιτισμένον, ἀγγέλλεται ἐπισήμως ἡ εἴδησις ὅτι ὁ ἐπόπτης τῆς ἐκπαιδεύσεως κ. Ἀβραάμωφ συγχαίρει τὰ μέλη τοῦ διδασκαλικοῦ συνεδρίου τῆς Σόφιας ἐπὶ ταῖς ἀποφάσεσιν αὐτῶν, δι' ἃς ἴσως ἡ χριστιανικὴ Εὐρώπη θέλει ἐκπλαγῆ προσεχῶς. Ἰδοὺ, κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ, τὶ γράφει πρὸς αὐτούς· «Συγχαίρων τοῖς συναδέλφοις, μέλεσι τοῦ συνεδρίου, εὔχομαι αὐτοῖς καρποφόρον ὁρᾶσιν καὶ παρακαλῶ αὐτοὺς ἵνα λάβωσιν ἀπόφασιν περὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ νόμου περὶ παιδείας. —Τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖά εἰσι κράτος ἐν κράτει, καὶ μάλιστα κράτος ἐχθρικὸν πρὸς πᾶν βουλγαρικὸν, ἔθνος, δυναστείαν, γλῶσσαν».

ΕΥΓΕΝΗΣ ΔΩΡΕΑ

Εὐγενὲς καὶ μεγάθυμον πρόσωπον ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διαμένον, δι' ἐπιστολῆς ἀπευθυνομένης πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἀποπνεούσης τὸ ἄρωμα καρδίας ἐξόχως οἰκτίρμονος καὶ φιλανθρώπου, ἀγγέλλει ὅλως αὐθορμήτως ὅτι τίθησιν εἰς τὴν διάθεσιν Αὐτῆς ὑπὲρ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας τὸ ποσὸν φράγκων χρυσῶν τετρακισχιλίων.

Τοιαῦται μεγαλόφρονες πράξεις, ὑπέρτεραι παντὸς ἐπαίνου, οὐδενὸς χρήζουσι σχολίου.

ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑ

Ἐπὶ τοῖς παθήμασι τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων κατοίκων τῆς Ἀγχιάλου πανταχόθεν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἐξεδηλώθησαν εὐγενέστατα συμπαθείας αἰσθήματα, ὑπὸ δὲ τῶν ὁμαιμόνων αὐτοῖς καὶ συνδρομαὶ διενηργήθησαν καὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς τοῦτο συνεστήθησαν ἐπιληφθεῖσαι τῆς συλλογῆς ἐράνων. Πρωτεύουσιν ἐν πᾶσι τούτοις οἱ ἀνὰ τὰς αἰγυπτιακὰς πόλεις ἕλληνες, γενναίως συνεισενεγκόντες. Ἡ πρωτεύουσα καὶ αἱ πόλεις τοῦ γείτονος ἑλληνικοῦ βασιλείου προθύμως ἦλθον ἀρωγοὶ τῶν πασχόντων καὶ αὐταί.

Ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῷ πατριαρχικῷ οἰκουμενικῷ Θρόνῳ κοινοτήτων πρώτη βεβαίως ἡ φιλοτιμοτάτη καὶ μεγαλόφρων ἑλληνικὴ κοινότης Πελαγονίας, δι' ἀποφάσεως αὐτῆς ἀπὸ 9 αὐγούστου, καὶ τὴν ἄμεσον ἐψηφίσατο συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῶν λιμωττόντων καὶ γυμνητευόντων ὀρθοδόξων, καὶ τὸ σπαραξικάρδιον αὐτῆς ἄλγος ἐγγράφως ἐδήλωσε, συγκινηθεῖσα βαθέως ἐπὶ τοῖς δεινοπαθήμασιν ἑλλήνων ἀδελφῶν ἀναπαριστώντων διὰ τῆς θερμῆς αὐτῶν πίστεως τὰ μαρτύρια καὶ τὰς βασάνους, ἃς ὑφίσταντο κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς χριστιανικῆς πίστεως οἱ πρῶτοι τῆς σωτηρίου διδασκαλίας ὀπαδοί. Ἡ τὴν ἀπόφασιν ὑπογράφουσα κοινοτικὴ νόμιμος ἀντιπροσωπεία τῶν ὀρθοδόξων τῆς πόλεως Μοναστηρίου πιστοποιεῖ δι' ἔργων, ἀείων πλείστων ἐπαίνων, ἔργων ἀείων μιμήσεως, ἔργων ἀείων θαυμασμοῦ τὸ γνησίως ἑλληνικὸν τῆς καταγωγῆς αὐτῆς. Ὑπὲρ τῶν δυστυχῶν Ἀγχιαλιτῶν, ὧν τὰ δεινὰ πρέπει νὰ μετριάσῃ ἡ πεποίθησις ὅτι συνεμερίσθησαν οἱ ἀπανταχοῦ ὁμογενεῖς ἡμῶν τὰς θλίψεις αὐτῶν, ἡ ἑλληνικὴ κοινότης Πελαγονίας ἀπέστειλε πρώτην εἰσφορὰν ἐξ 100 ὀθωμανικῶν λιρῶν εἰς τὸν σεβασμιώτατον αὐτῆς ποιμενάρχην, προσεχῶς δὲ θέλει ἀποστείλει καὶ ἕτερον ποσόν.

Οἱ ἕλληνες κάτοικοι Μοναστηρίου κατέκτησαν ἤδη τὴν εὐμενεστάτην τῆς ἱστορίας κρίσιν διά τε τὴν ἐμμονὴν αὐτῶν εἰς τὰ πάτρια καὶ διὰ τὸν τρόπον καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ὧν ἔρχονται νὰ ἐπουλώσωσι τὰς ἔτι αἱμασσούσας ἐν τῷ σώματι τοῦ ἔθνους πληγάς. Ἐπὶ τέκνοις τοιούτοις ἐπαγαλλομένη ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ἐνέκρινε συνοδικῶς ἵνα διαβιβασθῶσιν εὐχαὶ καὶ εὐλογίαι τοῖς διατρανώσασιν οὕτως αἰσθήματα φιλανθρωπίας καὶ κάλλιστον ἑαυτοὺς προβαλλομένοις πρότυπον φιλογενείας.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Αἱ ἀπὸ γραμμάτων καὶ ἐφημερίδων μεταδιδόμεναι ἡμῖν πληροφορίαι περὶ τῶν μνημοσύνων, τῶν τελουμένων ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ μακαρίου τυγχόντων τέλους ἀδελφῶν ἡμῶν, ἀποδεικνύουσιν ὅτι γενικὴ ἐστιν ἡ καταλαβοῦσα πάντα χριστιανὸν ὀρθόδοξον καὶ πάντα πεπολιτισμένον ἄνθρωπον θλῖψις καὶ συγκίνησις. Ὁ δὲ συμμερισμὸς τῆς θλίψεως ὑπὸ πάντων ἀπυτελεῖ τὴν γενικὴν καταδίκην, ἣν ἐξήνεγκεν ἡ πεπολιτισμένη ἀνθρωπότης ἐναντίον ἐκείνων, οἵτινες, ἀνεξιχνιάστοις Κυρίου βουλαῖς, ἐνσφηνωθέντες ἐν μέσῳ ἡμῶν καὶ ἐπὶ

αἰῶνας ἐπηρεάσαντες τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, στίγμα προσάπτουσι σήμερον ἀνιξίτηλον εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἀποστολὴν ὄχι τοῦ ὀρθοδόξου καὶ τοῦ χριστιανοῦ, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου. Ἡ μαρτυρουμένη πανταχόθεν εἴδησις ὅτι αἱ ἐν τῷ γαίτοι ἑλληνικῷ βαπτιστηρίῳ ἰσραηλιτικαὶ κοινότητες ἐτέλεσαν πᾶσαι πάνδημα μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ τὸ ζῆν οἰκτρῶς ἐκμαστιζομένων ἀθώων ἀποτελεῖ μὲν κατάδικον τῆς κακούργου τῶν δήθεν χριστιανῶν πράξεως, ἐκνυφοποιεῖ δὲ τὴν ἀνθρωποτητα σύμπασαν, ἥτις εἶδε μετὰ φρίκης ἄκρας καὶ θλίψεως ἄλλους ἀνθρώπους, ἀποκλοῦντας μὲν ἑαυτοὺς χριστιανοὺς, μὴ ἀνήκοντας δὲ εἰς τὴν φιλόβαρβαρον φυλὴν τῶν ἐμπρηστῶν καὶ δολοφόνων, λαμβάνοντας ἐν τῇ λεηλασίᾳ καὶ τῇ μιαιφονίᾳ μέρος, ἵνα καταλάβωσι κατόπι τὴν ἐν τῷ ἐμπορίῳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ θέσιν τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τῶν ἐκ τῆς ἀξένου χώρας ἀναχωρούντων.

Μνημόσυνα ἱερὰ, κατὰ τὰς ἑλληνικὰς ἡμερίδας, καὶ κατ' ἰδιαιτέρας πληροφορίας ἐτελέσθησαν ἔν τε Σμύρνῃ, καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ λ.χ. ἐν Μονάχῳ ἐν τῷ ναῷ τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων, καὶ ἐν Ἀνδρῳ καὶ ἐν Κερκύρᾳ, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερωτάτου αὐτῆς ἀρχιεπισκόπου κ. Σεβαστιανοῦ καὶ ἐν Πάτραις. Καὶ ὁ λαὸς ὁ ὀρθόδοξος, τετριχωμένος καὶ σκυθρωπάζων καὶ περίλυπος, ἐπλήρωσε τοὺς ἱεροὺς τοῦ Ὑψίστου ναοὺς, δεόμενος τοῦ κοινοῦ Πατρὸς, τοῦ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηρούς τε καὶ ἐπὶ ἀγαθοὺς ἀνατέλλοντος, ἵνα τὴν αἰωνίαν ἀνάπαυσιν παράσχῃ πᾶσι τοῖς ἐπὶ τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν ἐμμείνασι στερρῶς εἰς τὴν πίστιν τῶν μακαρίων πατέρων, καὶ ἐν τῷ αἵματι αὐτῶν τὴν ἁγνὴν ταύτην πίστιν περιρρανῶς βεβαιωσάντων. Τὰ δὲ βάκχια τῶν ἐπὶ συμφοραῖς ἀδελφικαῖς συναλγούντων, αἱ πρὸς Θεὸν εὐχαὶ τῶν ἐκκλησιαζομένων, ὡς αἱ τῶν ὁλοψύχων οἰμωγαὶ καὶ τῶν ὑλικῶς ζημιουμένων οἱ γόοι πρὸς τὸν θρόνον τοῦ αἰωνίου καὶ δικαίου κριτοῦ ἀναβαίνουσιν ἐπισπώμενα καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἀδικηθέντας συγγνώμην καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἀδικοῦντας ὀργήν. Ἄλλως, ἀρχαῖοι καὶ νέοι γενεαὶ εἶδον καὶ ἐμαρτύρησαν πῶς ὑφοῦντι μὲν καὶ μεγαλύνονται ἔθνη καὶ φυλαὶ, τὴν ὁδὸν βαθίζουσαι τῆς δικαιοσύνης, πῶς δὲ καταπίπτουσι καὶ παρακμάζουσιν ὅταν παραγνωρίζωσι τὸ καθῆκον τῆς πρὸς τὸν ὁμοιον ἀντιλήψεως καὶ βοηθείας, ὅταν ἀθετῶσι τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅταν ἀφαιρῶσιν ἀπ' αὐτοῦ τὰ μέσα τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ζωῆς, ἀγνοοῦντα ὅτι τῆς ἀνταποδόσεως ὁ νόμος ἔχει τὸ σθένος ἀδήριτον.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ἢ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΟΥ

τῆς παρασημαντικῆς

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ.

Ὁ ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Μουσικὴν διδάσκων κ. Κ. Ψάχος, ἐξ ἀφορμῆς **αὐτοκρατορικῆς Φάμης**, ἣν ὁ κ. Ἰω. Θ. Σακκελαρίδης εὑρὼν ἐν ἀρχαίῳ μουσικῷ κώδικι, μετέγραψεν εἰς ἓν τῶν ἐν χρήσει μουσικῶν συστημάτων, εὔκαιρον ἔκρινεν ἵνα δι' **ἐπιστημονικῆς** αὐτοῦ **ἀνακοινώσεως**, ἀναγνωσθείσης ἐν τῷ **Παρνασσῷ** κατὰ τὸν παρελθόντα ἀπρίλιον ἐκθέσῃ τὴν γνώμην καὶ τὰς περὶ ἀρχαίας παρασημαντικῆς «δεικαετείς» αὐτοῦ μελέτας ἀμφισβητῶν μὲν τὴν γνησιότητα τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Σακκελαρίδου γενομένης ἐξηγήσεως τῆς εἰρημένης **αὐτοκρατορικῆς Φάμης**, φρονῶν δὲ ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἀρχαίας μουσικῆς παρασημαντικῆς εἶναι περιπεπλεγμένον τι καὶ δυσξύμβλητον πρᾶγμα, ἀποκρύπτον, οὕτως εἰπεῖν, λίαν ἐπιμελῶς καὶ ζηλοτύπως τὴν μελῳδικὴν αὐτοῦ φράσιν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν καλουμένων ἀφώνων ὑποστάσεων ἢ σημείων.

Ἴσως ὁ κ. Σακκελαρίδης δὲν ἀπέβωκε καὶ κατὰ ῥόθγγον καὶ κατὰ χρόνον συνάμα ἐν τῇ μεταφορᾷ ἄρτιον τὸ ῥηθὲν μουσικὸν ἄσμα, ἀλλ' ἡ ἀποφθεγματικότης τοῦ κ. Ψάχου, μεθ' ἧς πραγματεύεται τὸ ὅλον περὶ ἀρχαίας παρασημαντικῆς ζήτημα εἶναί τι τὸ ἐμποιοῦν κατάπληξιν καὶ εἰς τὸν ἄκρῳ δακτύλῳ ἀψάμενον τοῦ θέματος, διὰ τὴν σκληρότητα τῶν σκέψεων καὶ τῶν προσαγομένων ἱστορικῶν ἀποδείξεων καὶ τεχνικῶν ἐπιχειρημάτων.

Χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὴν ἀξίωσιν ὅτι εἰσελθόντες εἰς τὸν σκοτεινὸν τοῦτον Λαβύρινθον, κατέχομεν τὸν τῆς Ἀριάδνης μίτον καὶ ἑπομένως τὴν δύναμιν νὰ λύσωμεν ὁριστικῶς τὸ προκείμενον ζήτημα, ἃς ἐπιτρέψῃ ἡμῖν ὁ κ. Ψάχος νὰ θέσωμεν ἐν ἀμφιβόλῳ ὅσας ἔχει περὶ ἀρχαίας παρασημαντικῆς θεωρίας, ὡς παντάπασι μὴ συμβιβαζομένας οὔτε πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον οὔτε πρὸς τὴν φύσιν καὶ ὑπόστασιν αὐτῶν τῶν πραγμάτων.

Καὶ δὴ πλανᾶται, λέγομεν, πλάνην δεινὴν ὁ κ. Ψάχος δογματίζων πρῶτον μὲν ὅτι τὸ συμβολικὸν τοῦ ἀρχαίου σωστήματος εἶναι νόμος διήκων δι' ὅλων τῶν αἰώνων, μέχρι δηλονότι τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἰσχύων εἰς πάντα τὰ ἐν τοῖς μουσικοῖς κώδιξιν ἁπαντῶντα μέλη καὶ δεύτερον ὅτι τὰ ἄφωνα λεγόμενα σημεῖα ἤτοι αἱ ὑποστάσεις, γραφόμενα διὰ μαύρης ἢ ἐρυθρᾶς μελάνης, ἐσυμβόλιζον, κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τοὺς ἤχους, τὴν ἐπέκτασιν γενικῶς τῶν μουσικῶν

φράσεων ἢ γραμμῶν συνῳδὰ πρὸς τὴν ἐξήγησιν τῶν γνωστῶν τριῶν διδασκάλων τῆς ΙΘ΄ ἑκατονταετηρίδος ἐκμηδενίζοντα οὕτω τὴν σημασίαν καὶ δύναμιν τῶν φωνητικῶν σημείων ἤτοι τῶν κυρίως φθογγοσήμων. Τὰς τοιαύτας δοξασίας τοῦ κ. Ψάχου ἀναιροῦσι καθ' ἡμᾶς τὰ ἑξῆς πράγματα καὶ οἱ ἑξῆς πρόχειροι συλλογισμοί. Ἐν πρώτοις ἡ καταπροδιδομένη ἄγνοια αὐτοῦ τῶν διαφόρων φάσεων τῆς μουσικῆς παρασημαντικῆς αἵτινες προκύπτουσιν ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν ἐν ταῖς ἑκαστοτε βιβλιοθήκαις διασωθέντων κωδίκων. Ἐκ τῆς τοιαύτης ἀγνοίας προήχθη ἡ πλάνη τοῦ κ. Ψάχου ὅτι «τρεῖς κυρίως ἐπίσημοι σταθμοὶ βαθμιαίων ἀναλύσεων ὑπάρχουσιν, ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ Δαμασκηνοῦ μέχρις Ἰωάννου τοῦ Τραπεζουντίου (1750), ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ Τραπεζουντίου μέχρι Πέτρου τοῦ Λαμπαδαρίου (1760) καὶ ὁ τρίτος ἀπὸ Πέτρου τοῦ Λαμπαδαρίου μέχρι τῶν τριῶν μουσικοδιδασκάλων τῶν καὶ ἐφευρετῶν τοῦ νῦν ἐν χρήσει συστήματος». Φρονεῖ λοιπὸν ὁ κ Ψάχος ὅτι ἀπὸ τοῦ Δαμασκηνοῦ—ἐὰν, καίτοι ὅλως ἀπίθανον, ὑποτεθῇ ὅτι οὗτος ἔθετο τὰς βάσεις τοῦ γραφικοῦ συστήματος—μέχρι τοῦ 1700, ἤτοι ἐπὶ ὀκτὼ ἢ ἐπὶ ἐννέα ὅλους αἰῶνας, ἐπεκράτησεν ἀμιτατρέπτως τὸ σύστημα ὅπερ ἐξέθετο ἐν τῇ ἐπιστημονικῇ αὐτοῦ ἀνακοινώσει, ἐνῷ ἐκ τῶν σωζομένων μουσικῶν κωδίκων προκύπτουσι συστήματα τρία προγενέστερα, παραλλάσσοντα ἀλλήλοις, μόλις δὲ ἀπὸ τοῦ ΙΕ΄ αἰῶνος παρίσταται ἀναλλοιώτως ἰσχύον τὸ ὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Ψάχου, παραλειπομένων τῶν ἀπὸ τοῦ 1700 ὡς μικροῦ ἀξίων λόγου. Δύναται δὲ νὰ καυχᾶται δικαίως ὁ κ. Ψάχος ὅτι ἐξιτέλεσε κατὰ τοῦτο μέγα ὄντως πῆδημα —ἐννέα ὅλων αἰώνων—ὅπερ βεβαίως ἄλλος ἀδυνατεῖ νὰ ἐκτελέσῃ ὑπείκων εἰς τὴν ἐν ἐπιλόγῳ τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ ἀνακοινώσεως πρόκλησιν.

Ἔπειτα, ἐὰν ὁ κ. Ψάχος δὲν ἠγνόει τὰ προγενέστερα τῆς παρασημαντικῆς συστήματα, δὲν θὰ ἐποιεῖτο διάκρισιν μαύρων καὶ ἐρυθρῶν σημείων, διότι ἐν ἐκείνοις μιᾶς καὶ μόνης ἐγίνετο χρῆσις μελάνης· πολλαχοῦ δὲ ἐν τοῖς χειρογράφοις τοῦ δεκάτου αἰῶνος ὅλως ἐρυθρᾶς πρὸς διάκρισιν τῶν μουσικῶν σημείων ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων λέξεων τοῦ ποιήματος. Ἐσπευσμένη ἄρα καὶ πεπλανημένη ἡ γνώμη αὐτοῦ περὶ τῆς ὑπονουμένης σημασίας καὶ διαφορᾶς τῶν μαύρων καὶ ἐρυθρῶν σημείων καὶ ὑποστάσεων, οὐδ' ἀρκεῖ πρὸς πίστωσιν ἡ μαρτυρία τοῦ Κρουστάλλα καὶ τοῦ Χρυσάνθου καὶ τοῦ Γρηγορίου καὶ τοῦ Βιολάκη, ἀνθρώπων δηλαδὴ χθεσινῶν οἵτινες τελευταῖοι θὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἐν τῷ προκειμένῳ ζητήματι καὶ ταῦτα ὅπου δὲν διαφωνοῦσι πρὸς τοὺς προγενεστέρους καὶ ὅπου δὲν ἀντιφάσκουσοι πρὸς ἑαυτοὺς καὶ ὅπου δὲν ἀντιπίπτουσι πρὸς τὴν λογικὴν καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων.

Ἄλλως τε δὲ ἐκ τῆς γνώσεως καὶ προσεκτικῆς ἐρεύνης τῶν ἀρχαιοτέρων συστημάτων, ἅτινα κυρίως διακρίνει τὸ συνθετικὸν τῆς γραφῆς, καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς αὐτῆς πρὸς τὰ νεώτερα θὰ ἐπείθετο ἐπαρκῶς ὁ κ. Ψάχος καὶ θὰ διεφωτίζετο περὶ τοῦ ὅλου ζητήματος ἤτοι πρῶτον ὅτι ἅπαντα τῆς παρασημαντικῆς τὰ σημεῖα δὲν εἶναι ἐπινόημα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἐποχῆς, δεύτερον ὅτι τινῶν παρήλλαξε βραδύτερον ἡ ἐνέργεια καὶ τρίτον ὅτι τὰ συνθετικὰ καὶ γριφώδη οὕτως εἰπεῖν τῆς πρώτης περιόδου σημεῖα, παρεμφερῆ πρὸς τὰ νεύματα τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, παρίστανται ἀπὸ τῆς ΙΓ΄ ἑκατονταετηρίδος ἐπεξηγημένα καὶ μεθηρμηνευμένα διὰ τῶν γνωστῶν φωνητικῶν σημείων τοῦὑπ' ὄψιν τοῦ κ. Ψάχου συστήματος. Θὰ παρετήρει προσέτι ὁ κ. Ψάχος ὅτι ἐν τοῖς μουσικοῖς κώδιξι τοῦ ΙΓ΄ καὶ ΙΔ΄ αἰῶνος ἐλλείπουσι παντάπασιν αἱ λεγόμεναι ὑποστάσεις, πλὴν τῶν φερουσῶν ὡρισμένην **χρονικὴν** ἢ ἄλλην **δυναμικὴν** ἐνέργειαν καὶ τούτων ἄνευ τῆς μεταγενεστέρως φαινομένης φοινικοβαφοῦς μελάνης.

Οὕτω λοιπὸν ἐχόντων τῶν πραγμάτων, φυσικὸν προκύπτει συμπέρασμα ὅτι ἡ κατὰ τὸν ΙΓ΄ αἰῶνα γενομένη μεθερμήνευσις ἀπέδειξε περιττὰ πολλὰ τῶν ἀρχαίων στενογραφικῶν σημείων, ὧν τινα καὶ ἂν αὖθις ἀναφαίνονται κατὰ τὸν ΙΕ΄ ἢ ΙΣΤ΄ αἰῶνα χρησιμεύουσι πρὸς ἁπλῆν ὑπόμνησιν τῆς ὀνοματολογίας τῶν μουσικῶν σχημάτων ἢ στροφῶν, ἃς ἐσήμαινον. Ἐπὶ παραδείγματι τὸ καλούμενον **οὐράνισμα** ἢ **ἐπέγερμα** διακρίνεται πλέον ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν φθογγοσήμων καὶ μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ἄλλοτε ἐν χρήσει συμβολικοῦ σημείου. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἡ ἀρχαία μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας σύγκειται ἐξ ὡρισμένων σχημάτων ἢ φράσεων μουσικῶν, ὧν ἡ τροποποίησις ἢ παραμόρφωσις οὐδαμῶς ἐπιτρέπετο· προσεδίδοντο δὲ τούτοις ὀνόματα κακοζήλως πεποιημένα εἴτε ἐκ τῆς σχηματώδους χειρονομίας αὐτῶν, εἴτε ἐκ τῆς ἄλλης ἐνεργείας, κατὰ χυδαίας τὰ πολλὰ παρομοιώσεις ἀπαιδεύτων μουσικῶν τοῦ μεσαίωνος.

Καὶ λοιπὸν τίνα ὀφείλομεν νὰ προστήσωμεν ὁδηγὸν πρὸς ἀνάγνωσιν τῆς μουσικῆς τῶν ἀπὸ τοῦ ΙΓ΄ αἰῶνος μουσικῶν κωδίκων καὶ ἰδίᾳ τῆς μουσικῆς τοῦ **στιχηραρίου** καὶ τοῦ **Εἱρμολογίου** ὡς τῆς πρώτης καὶ ἀρχαιοτάτης; Κατ' ἐμὲ καὶ κατὰ πάντα λογικῶς σκεπτόμενον καὶ μεθοδικῶς ἐργαζόμενον οὐδὲν ἄλλο εἰμὴ τὰ σωζόμενα ἐν χειρογράφοις Ἐγχειρίδια, ἐν οἷς παρέχεται πᾶσα σχετικὴ ὁδηγία καὶ διδασκαλία, κατὰ

προτίμησιν πάντως τῶν ἀρχαιοτέρων ὡς περὶ πραγμάτων συγχρόνων πραγματευομένων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι αἱ ἐν ταῖς χειρογράφοις τούτοις περὶ μουσικῆς θεωρίαι τυγχάνουσι καὶ δὴ ἐν τοῖς οὐσιαστικωτέροις ὕθλοι καὶ μωρολογήματα, ἐπιμαρτυροῦντα τὴν ἀληθινὴν τῆς μουσικῆς τῶν βυζαντινῶν χρόνων κατάστασιν ἀλλ' οὐδὲν ἧττον δεδόνται ἡμῖν διὰ τούτων τὰ πρῶτα καὶ κυριώτατα στοιχεῖα πρὸς λύσιν τοῦ αἰνίγματος ἅπερ εἰσὶ τὰ φωνητικὰ καὶ χρονικὰ σημεῖα μετὰ τῆς σχετικῆς δυνάμεως καὶ ἐνεργείας αὐτῶν, ἀντιθέτως πρὸς τὰ τῆς πρώτης περιόδου σημεῖα, περὶ ὧν πενιχρὰ ὅλως περιεσώθησαν ἡμῖν γραπτὰ ὑπομνήματα. Δὲν ὑπολείπεται δέ, εἰμὴ βαθεῖα καὶ ἐπιστατικὴ ἔρευνα καὶ μελέτη συνδυαζομένη μεθ' ἱκανῆς μαντικῆς δυνάμεως ἵνα εἰσδύσῃ τις εἰς τὸν μυστηριώδη ὀργανισμὸν τοῦ μουσικοῦ ἐκείνου συστήματος καὶ νὰ ἀποδώσῃ ἡμῖν, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν, τὸ ὑποκρυπτόμενον ἀρχαῖον ἄσμα.

Κατὰ τῆς τοιαύτης ὄντως ἐπιστημονικῆς ἐργασίας ἀντέστη ἀτυχῶς παρ' ἡμῖν μέχρι τοῦδε ἡ ἐκ προθέσεως ἐξ ἀγνοίας ἁμαρτωλὴ γνώμη καὶ ἐπίμονος προκατάληψις ὅτι περὶ τοῦ ἀρχαίου ἄσματος τῆς Ἐκκλησίας ἐξηγηθέντος ἤδη πρὸ αἰῶνος ὑπὸ τῶν γνωστῶν τριῶν μουσικοδιδασκάλων, οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ λόγος ἕτερος εἰμὴ μόνον περὶ πιστοποιήσεως τῆς γνησιότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἐγκύρου ἐπιγνώσεως τοῦ συστήματος τῶν πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν διδασκάλων καὶ ἐξηγητῶν. Κατὰ τὴν τοιαύτην λοιπὸν ἐκδοχὴν πᾶσα γνῶσις καὶ πᾶσα σοφία τοῦ συστήματος ἐκείνου ἀπώλετο παραδόξως ἀνεπιτρεπτεί ἐντὸς ἑκατὸν ἢ μᾶλλον ἑξήκοντα ἐτῶν, διότι τόσαι παρῆλθον ἀπὸ τοῦ θανάτου τῶν τελευταίων λειψάνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης θεματοφυλάκων.

Θὰ ἦτο ἄντικρυς παράλογισμὸς νὰ συνταχθῶμεν πρὸς τοιαύτην τινὰ γνώμην καὶ νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὴν λογικὴν καὶ φυσικὴν ἐξέλιξιν καὶ πορείαν τῶν πραγμάτων, ἤτις ἄλλως τε συμπίπτει καὶ πρὸς τὴν ἐκ τῶν χειρογράφων διδασκαλίαν τῶν προγενεστέρων μουσικοδιδασκάλων.

Δὲν ἀμφισβητοῦμεν ὅτι οἱ πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν ζήσαντες ἐγίνωσκον περὶ ἀρχαίας μουσικῆς περισσότερα ἡμῶν, ἀφ' ὧν ἀπεκόπη καὶ ὁ ἐλάχιστος δεσμὸς τῆς προφορικῆς παραδόσεως· παραδεχόμεθα ὅμως ὅτι μορφωτικῶς ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἔννοιαν ὑπῆρξαν οἱ ἄνθρωποι ἀκατάρτιστοι, ἔπασχον δὲ ὅτι καὶ οἱ ἄμεσοι διάδοχοι αὐτῶν, προφανῆ σύγχυσιν πραγμάτων καὶ ἐπιμόνως ἀπεδείχθησαν ἀδέξιοι καὶ ἀκατάλληλοι διὰ τὸ ἔργον, ὅπερ ἐξ ἀώρου φιλοδοξίας καὶ ζήλου οὐ κατ' ἐπίγνωσιν ἐπεχείρησαν.

Ἀγνοοῦμεν πῶς δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ Χρύσανθος ὅταν, παρέχων τὸ μέτρον τῶν περὶ ἀρχαίας μουσικῆς γνώσεων αὐτοῦ γράφει εἰσαγωγικῶς ἐν τῷ **Μεγάλῳ Θεωρητικῷ**: «Οἱ χαρακτῆρες τοὺς ὁποίους οἱ ἡμέτεροι ψαλμῳδοὶ μετιχειρίζοντο ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ μέχρις Ἰωάννου τοῦ Πρωτοψάλτου παρωμοίαζον τὰ ἱερογλυφικὰ σύμβολα τῶν παλαιῶν αἰγυπτίων, διότι καθὼς ἀπὸ ἐκεῖνα ἦν ἠδύνατο νὰ παρασταθῇ πολλὰς, ὄχι μόνον συλλαβὰς, ἀλλὰ καὶ λέξεις καὶ ὁλοκλήρους ἐννοίας, οὕτω καὶ ἕνας ἢ δύο ἀπὸ τούτους τοὺς χαρακτῆρας παριστάνουσι καὶ ἕνα φθόγγον καὶ πολλοὺς καὶ ὁλοκλήρους μελῳδίας. Καὶ ἕως οὗ μὲν τὰ μουσικὰ των ποιήματα ἦσαν ὀλίγα, εὐκόλως ὁπωσοῦν καὶ ὀλίγοχρονίως ἐμάνθανον αὐτὰ διὰ τὴν συνήθειαν οἱ μαθηταί· ὅταν ὅμως μὲ τὴν πολυκαιρίαν ηὔξανον τὰ μαθήματα τῶν διδασκάλων, τότε ἀναλόγως πολυχρονιωτέρα κατεστήνετο καὶ ἡ δίδαξις καὶ μετάδοσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀσμάτων εἰς τοὺς μαθητάς».

«Ἐπὶ τῶν χρόνων Μανουὴλ τοῦ Χρυσάφου (1450) ἀνεφάνησαν διδάσκαλοι τῆς Μουσικῆς λέγοντες ὅτι συνίσταται τὸ πᾶν τῆς μουσικῆς εἰς τὴν Μετροφωνίαν καὶ ὅτι τὰ περὶ τῶν ὑποστάσεων καὶ θέσεων λεγόμενα ἦσαν περιττά· πρὸς οὓς ἀντιφερόμενος ὁ Χρυσάφης, συνέγραψε τὸ περὶ μουσικῆς ἐγχειρίδιόν του, τὸ ὁποῖον δὲν φανερώνει ἄλλο, παρὰ ἀνασκευήν τινα τῶν τοιούτων φρονημάτων καὶ ἔκθεσιν τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν θέσεων καὶ σκοτεινήν τινα διασάφησιν τῶν φθορῶν. Ὡς τόσον ἕκτοτε παρέμεινεν ἡ δίδαξις τῆς Μετροφωνίας ἕως εἰς ἡμᾶς. καὶ παραδίδουσιν εἰς ἡμᾶς τὸ Ἀναστασιματάριον οἱ διδάσκαλοι πρῶτον κατὰ παραλλαγὴν εἶτα κατὰ μετροφωνίαν καὶ τέλος πάντων κατὰ μέλος».

Θὰ ἦτον εἰς αἰῶνα μακαριστοτέρα ἡ μνήμη τοῦ Χρυσάνθου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἐὰν ἀντὶ ἀσματικῶν ἐξηγήσεων ἐπεξηγοῦντο ἡμῖν, ὅσον ἔνεστι λεπτομερίστερον καὶ καταληπτότερον τὴν ὡς ἄνω περὶ ἱερογλυφικῶν μουσικῶν σημείων παράδοσιν καὶ τὴν δύναμιν ἑκάστου αὐτῶν, καθὼς καὶ τὴν περὶ **Μετροφωνίας αἱρέσιν** τὴν ἐπὶ Μανουὴλ τοῦ Χρυσάφου γεννηθεῖσαν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἀπέβαινε σονάμα ἡ τε τοῦ κ. Ψάχου ἐν τῷ Παρνασσῷ **ἐπιστημονικὴ ἀνακοίνωσις** καὶ ἡ παροῦσα ἡμῶν **ἀνασκευὴ** περιττή· ἀλλὰ τοῖς ἀειμνήστοις οὕτως ἔδοξεν.

Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις

§ 3.

Ὁ κ. Λάμπρος λέγει ἢ μᾶλλον κηρύττει ὅτι δὲν ἐργαζόμεθα καὶ δὲν πλουτίζομεν τὴν Ἱστορίαν . . . . . διὰ τῶν μελετῶν ἡμῶν ἔσωθεν δὲ ὑποδηλοῦται καὶ ἔξωθεν ἐννοεῖται τὸ «ὡς αὐτὸς». Ἀλλὰ σκοπουμένου τοῦ χρόνου, τῶν πόρων, αὐτῶν τῶν βοηθημάτων, ἅτινα οἱ ἐν Ἑλλάδι λόγιοι καὶ δὴ οἱ περὶ τὸν κ. Λάμπρον ἔχουσιν ὑπὸ τὴν διαταγὴν αὐτῶν καὶ τὴν διάθεσιν, ἡμεῖς οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει πράττομεν καὶ δημοσιεύομεν πολλὰ περισσότερα ἢ οἱ συνομήλικες ἡμῖν διδάσκαλοι τῆς ἑλληνικῆς σοφίας καὶ ἐπιστήμης, καίπερ πολλαῖς ἀσχολίαις καὶ δὴ καὶ δυσθυμίαις περιαντλούμενοι. Καὶ ὁ μὲν φίλος κ. Λάμπρος πλουτίζων τὴν Ἱστορίαν, ὡς πλουτίζει αὐτὴν, πλουτεῖ αὐτὸς, ἡμεῖς ὅμως ἐὰν πλουτίσωμεν τὴν Ἱστορίαν ἢ διασαφήσωμέν τι τοῦ σκοτεινοῦ αὐτῆς πεδίου οὐ μόνον δὲν πλουτοῦμεν ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ τὸν τελευταῖον πατρικὸν ὀβολὸν ἀποβάλλομεν καὶ ὀβολὸν, οὗπερ ἔχομεν ἀνάγκην ἵνα ζήσωμεν ἁπλούστατα ἡμεῖς τε οἱ γονεῖς ἡμῶν καὶ τὰ τέκνα ἔστω καὶ ὑπὸ τὰς ἀρὰς τῆς σοφίας τοῦ φίλου ἡμῶν καὶ τοῦ περὶ αὐτὸν ὁμίλου. Καὶ ἐκεῖνος μὲν ἐργάζεται καὶ ἀβρύνεται ἐπὶ εὐρώμασι μεσαιωνικοῖς καὶ διορθώσεσι χειρογράφων κωδίκων καὶ ἀναγνώσεσιν αὐτῶν, ἐλέῳ πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων καὶ Βιβλιοθήκης τοῦ τε Πανεπιστημίου καὶ τῆς Βουλῆς καὶ τῶν ἄλλων ἱδρυμάτων καὶ δὴ καὶ χρήμασι τοῦ δημοσίου ἐθνικοῦ τε καὶ μὴ τοιούτου· ἡμεῖς δὲ ἐστερημένοι ὅλων τούτων τῶν μέσων ἐργαζόμεθα πονοῦντες καὶ δαπανώμενοι, κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἐργαζόμεθα. Καὶ δὲν ἐργαζόμεθα οὐχὶ διότι δὲν δυνάμεθα, οὐχὶ διότι δὲν ἔχομεν τὰ ὑπὸ τὰ τῆς Ἐπιστήμης πρόσοντα, οὐχὶ διότι ἡμεῖς ὑπολειπόμεθα καθόλου τε καὶ ἐν μέρει τῶν ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ἐπιστημονικῶς ἐργάζεσθαι, οὐχὶ διότι ἀγνοοῦμεν τὴν μέθοδον τοῦ ἐργάζεσθαι, ἀλλὰ διότι ὑπὸ διαφόρους βιοῦμεν συνθήκας κινήσεως, ἢ ἐκεῖνοι, διότι βασιζόμεθα ἐν πᾶσιν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἡμῶν πόρων ἢ ἐπαιτοῦμεν τὸν ἔλεον τῶν συνδρομητῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων σπανιώτατα εἴδομεν κατατασσομένους τοὺς ἐν Ἑλλάδι, οὐδέποτε δὲ τὸν πολυτάλαντον φίλον κ. Λάμπρον, ἢ τοὺς περὶ αὐτόν. **Δὲν ἐργαζόμεθα,** ὡς ἀπαιτεῖ ὁ κ. Λάμπρος καὶ δὲν παράγομεν ἐπὶ τέλους **κατὰ ποσὸν** τοσαῦτα ἔργα, ὅσα οἱ ἐν Ἑλλάδι ἀλλὰ διατί; διότι πρὸς ἄλλοις λόγοις καὶ ὅροις διάγομεν ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ βιβλιοθηκῶν ἐπαρκῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν περί τι ἀσχολουμένων. Ἐπιτραπήσεται δὲ ἡμῖν ἵνα μνησθῶμεν δύο μόνον παραδειγμάτων ἵνα γνωρίσωσιν οἱ τῶν Ἀθηνῶν σοφοὶ ὅτι ἠναγκάσθη εἷς μὲν τῶν συναδέλφων ἀσχολούμενος εἰδικῶς περὶ τοὺς λυρικοὺς καὶ δὴ τὸν ὑψιπέτην Πίνδαρον ἵνα δαπανήσῃ ποσὸν ὑπερχιλίων φράγκων καίτοι πάντες καὶ ἡμεῖς πρώτιστα πολλὰ ἐδώκαμεν ὑπὸ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ βιβλία καὶ σχετικὰ καὶ αἱ Βιβλιοθῆκαι τοῦ **Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου** κλ. ἡμεῖς δὲ ἐν Καισαρείᾳ μόνον πρὸ 15 ἐτῶν διατρίβοντες πλὴν ἄλλων ἐδαπανήσαμεν, φεῦ τῆς ἀπρονοησίας! πλείονα ἵνα καταρτίσωμεν σειρὰν Γεωγραφικῶν χαρτῶν καὶ δὴ τῆς Μ. Ἀσίας ἕνεκα γεωγραφικῶν μελετῶν πρὸς ἔκδοσιν τῆς μεγάλης διτόμου ἡμῶν Γεωγραφίας, ἧς εἶχεν ἀνάγκην ὁ φιλομαθὴς μικρασιατικὸς μικρόκοσμος· διότι δὲν ἔπρεπεν ἵνα διδάσκηται ὁ κόσμος οὗτος πράγματα ἀσύντακτα ἐκ τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀλλαχοῦ τετυπωμένων καὶ βασιλικῷ διατάγματι **ἐπιβεβλημένων** βιβλίων, ἐν **δευτέρᾳ καὶ τρίτῃ** ἐκδόσει ἢ ἀνατυπώσει προσκομιζομένων ἡμῖν.

§ 4.

Ἐν ταῖς Γεωγραφίαις ταύταις π.χ. Ἡ **Καισάρεια,** μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἐσημειοῦτο «Κ. ἐπὶ τοῦ Ἅλυος, πατρὶς τοῦ μεγάλου Βασιλείου «κώμη νῦν μικρὰ καὶ ἐρειπωθεῖσα τῷ 1832 ὑπὸ σεισμοῦ». Ἡ Καισάρεια κώμη! ἡ ἔχουσα τοὐλάχιστον 55,000 (πεντήκοντα καὶ πέντε χιλιάδας) Κ, παρ' ἣν ἡ κωμόπολις **Ζινδζίδερε,** ὅπου ἡ **Ἱερατικὴ Σχολὴ** ἀνεγνωρισμένον κλ· γυμνάσιον, κλ. Τὸ **Ἐσκῆ Σεχὴρ** (Δορύλαιον) παρελείπετο, τὸ δ' ἀναφερόμενον **Κοτυάειον** ἐλέγετο «**Κιουτάγια**» καὶ τὰ **Ἄδανα,** ἡ ἕδρα τοῦ

ὁμωνύμου βιλαγιετίου (νομοῦ) «Ἄδεν καὶ Ἄδενα! καὶ ἐπὶ τοῦ **Πυράμου**!». Ταῦτα ἔπρεπεν ὁ κ. Λάμπρος ὁ καὶ **πρόεδρος** ἄλλοτε χρηματίσας τῆς πρὸς κρίσιν Γεωγραφιῶν ἐπιτροπείας καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νὰ διϋλίσωσι καὶ τὰ ὀρθὰ νὰ διδάξωσι τοὺς ἑλληνόπαιδας καὶ προσέχοντες ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ καὶ τοῖς παρ' ἡμῖν ἔτι δημοσιευμένοις, ἄτινα εἰ **κατὰ ποσὸν** ἧττονα, **κατὰ ποιὸν** ἐν πολλοῖς εἶναι ἀνώτερα, λαμβανομένων μάλιστα ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῶν **ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ** ἀνώτερα. Ἦτο ἀνάγκη νὰ μὴ δίδωται πίστις εἰς ἀνούσια ἐκ γερμανικῆς χύτρας ἀτέχνως καὶ ἀνεξετάστως μετακενούμενα, ὡς ἀπέδειξεν εὐσχημόνως συνάδελφος τοῦ κ. Λάμπρου ὁ κ. Κ. Μητσόπουλος, ἀνὴρ ὡς φαίνεται, τῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ τῆς ἐπιδείξεως πρὸς κατάπληξιν τῶν ἡμιμαθῶν καὶ τῶν δημοσιογραφούντων παίδων, οἵτινες ἄλλοτε τὸν «Νόμον τῆς Γόρτυνος» περὶ οὗ βιβλιοθῆκαι ὅλαι ἐγράφησαν ὁ δὲ Dareste ἔλεγεν ὅτι πρὸς μελέτην αὐτοῦ ὑπάρχει ἐργασία ἐπὶ γενεὰν ὅλην φιλολόγων καὶ νομομαθῶν «Νόμον καὶ τῆς Γορτυνίας» ἀπεκάλεσαν συγχέαντες «Γόρτυνα τὴν ἐν Κρήτῃ πρὸς τὴν ἐν Πελοποννήσῳ».

Ἀλλά. . . . . .

Κρίμασιν, οἷς Κύριος οἶδε, ἐπί τινα χρόνον μέλος διατελέσαντες τῆς Π. Κ. Ἐκπαιδ. Ἐπιτροπῆς καὶ τὰ διάφορα ἔξωθεν εἰσκομιζόμενα βιβλία παρατηρήσαντες, ὑπὸ ἀθυμίας κατελήφθημεν ὅτε παρετηρήσαμεν τὸ ἀγεωγράφητον τῶν ἐν Ἑλλάδι. **Ἐθαυμάσαμεν** τὴν ἀκρισίαν τῶν κριτῶν, οἵτινες, ἐπὶ τῇ θέᾳ κεχρωματισμένων χαρτῶν καὶ σχετικῆς τυπογραφικῆς φιλοκαλίας ἀπεκάλεσαν τὴν **Γεωγραφίαν—Ἄτλαντα** τοῦ κ. Μεταξᾶ **παράδεισον**, ἐν τοῖς ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ὅμως ἀπηγορευμένοις καρποῖς τοῦ ὁποίου μέλλουσιν ἵνα ἐντρυφήσωσιν οἱ τῆς πατρίδος παῖδες· διότι ἡ Γεωγραφία αὕτη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας ἐπιβάλλεται ἐπὶ πενταετίαν **ὡς τὸ μόνον κατάλληλον** διδακτικὸν βιβλίον, ὑποστηριχθὲν χρηματικῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρωγοῦ τῆς ἐθνικῆς παιδείας Ἐξοχοτάτου Μαρασλῆ, χάρις εἰς τὸν Σύλλογον τοῦ **ἀμοιβαίου θαυμασμοῦ** τῶν ἀθηναίων σοφῶν. Πράγματι κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπείας τῆς κρινάσης τὸ ἔργον «οἱ μαθηταὶ θὰ μάθωσιν ἐν ὀλίγῳ » χρόνῳ καὶ θὰ διατηρήσωσιν ἐν τῇ μνήμῃ » αὐτῶν» πολλὰ τὰ **ἀγαθά**!! ἅτινα ὑπεδείχθησαν μὲν τῷ συγγραφεῖ ἐν **δευτέρᾳ** ἐκδόσει καὶ **τρίτῃ, ἐντεῦθεν,** ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀθήναις διὰ τεύχους ἀξιολόγου πονηθέντος ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ὀρυκτολογίας καὶ Γεωλογίας κ. Κ. Μητσοπούλου, ἀνδρὸς ἀληθοῦς ἐπιστημονος. Ὁ Foncin κατεσπιλώθη ἐκ τῶν ἀώρων μεταφράσεων, ἐκ τῶν ἀκαταλήπτων φράσεων, ἐκ τῶν ἀντιφάσεων, ἐκ τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνακριβειῶν, τὰ δὲ καθ' ἡμᾶς πράγματα καὶ αὐτὰ τὰ ἑλληνικὰ ἐν πολλοῖς διεστράφησαν. Γεύματος χάριν ἐκ τῆς **δευτέρας** ἐκδόσεως τοῦ εὐλογίᾳ τοῦ ἑλληνικοῦ ὑπουργείου τῆς παιδείας καὶ χρήματι μαρασλείῳ ἐπιβληθέντος ἀληθοῦς **Ἄτλαντος** ἐπὶ ἁμαρτίαις παρατιθέμεθα δύο, τρία παραδείγματα τῆς Γεωγραφικῆς τῶν κριτῶν δυνάμεως, παραπέμποντες δια τὰ ἄλλα εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐξονομασθὲν ἔργον τοῦ ἀληθῶς σοφοῦ συναδέλφου κ. Κ. Μητσοπούλου.

(Ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΒΕΝΕΔΙΚΤΟΣ ΠΡΩΗΝ ΠΡΟΙΚΟΝΝΗΣΟΥ

Ἀπεβίωσε τῇ 16 τοῦ μηνὸς ἐν Μουδανίοις, ὅπου διέμενεν ἀπὸ ἐξαετίας ἐρησυχάζων, ὁ μητροπολίτης **πρώην Προικοννήσου Βενέδικτος**· καὶ αὐθημερὸν ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους, προεξάρχοντος τοῦ σεβ. μητροπολίτου Προύσης κ. Ναθαναήλ. Ὁ μακαρίτης Βενέδικτος Ἀδαμαντίδης, ἐκ Προύσης, συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῇ **Θεολογικῇ** τῆς **Χάλκης** σχολῇ τῷ 1853, μετῆλθεν ἐπὶ δεκαπενταετίαν τὸν διδάσκαλον, εἶτα δὲ διωρίσθη Μέγας ἀρχιμανδρίτης ἐν τῷ πρισβυτερείῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ τῷ 1877 ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Ἀγχιάλου. Μετατεθεὶς ἐκεῖθεν εἰς τὴν μητρόπολιν Γάνου καὶ Χώρας τῷ 1881, εἰς τὴν Πισίδιαν τῷ 1886 καὶ εἰς Προικόννησον τῷ 1893, ἀπηλλάγη τῶν καθηκόντων κατὰ μάρτιον τοῦ 1900 καὶ μετέβη εἰς τὴν κωμόπολιν Μουδανίων, ἐν ᾗ καὶ ἀπεβίωσε πλήρης ἡμερῶν. Ὁ πρφὴν Προικοννήσου Βενέδικτος διεκρίνετο διὰ τὴν ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς τουρκικῆς γλώσσης.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 36

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (ταμίας)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπιβαλλομένη ἀπάντησις — Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων — Περὶ τοῦ στενογραφικοῦ ἢ ἱερογραφικοῦ τῆς παρασημαντικῆς τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς — Ἡ τελετὴ τῆς Ἰνδικτιῶνος — Μ τοῦ Γ. Σχολὴ — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Ὅτε, ἀγωνιῶντες οἱ Ἀγχιαλῖται περὶ τῆς ἀναμενούσης αὐτοὺς τύχης ὡς ἐκ τῆς προφανοῦς συγκακουργίας τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν κατὰ τὰς πρωτακούστους βιαιοπραγίας καὶ ὠμότητας τῆς Βάρνης, Φιλιππουπόλεως, Στενημάχου, Σοφίας, Πύργου, Ἀγχιάλου κτλ. ἅμα δὲ πληροφορούμενοι καὶ τὰ κατ' αὐτῶν ἀναφανδὸν σκευωρούμενα, ἀπεταθησαν πρὸς τὸν ὕπατον Κυβερνήτην τῆς χώρας, τὸν ἐν ταῖς θέρμαις τῆς Μάριεμβαδ τὸ ἡγεμονικὸν αὐτοῦ σαρκίον θεραπεύοντα Ἡγεμόνα Φερδινάνδον ἐκλιπαροῦντες τὴν ἐνεργὸν αὐτοῦ προστασίαν κατὰ τῶν ἀρνησιασάντων ψευδομακεδόνων ἐπηλύδων, ἡ Α. Β. Υ. οὐδαμῶς συγκινηθεῖσα ἐκ τῆς ἀπέλπιδος ἐπικλήσεως χιλιάδων ὅλων ὑπηκόων του, προὐτίμησε βαθείαν νὰ τηρήσῃ σιγήν, ἐπαρίνων οὕτω πᾶσαν τὴν περὶ τούτου φροντίδα εἰς τὴν Κυβέρνησίν του, ἥτις, διὰ τοῦ Νομάρχου Πύργου (πρὸς ὃν ἐπίσης οἱ Ἀγχιαλῖται εἶχον ἀποταθῇ ἀνακοινοῦντες τὰ τεκταινόμενα), ἀπήντησεν ὅτι αἱ ἀρχαὶ εἶχον λάβει πάντα τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα ὅπως οὐδὲν τὸ ἔκτροπον συμβῇ ἐν τῇ πόλει καὶ ὅτι ἠδύναντο νὰ μένωσιν ἐντελῶς ἥσυχοι. Μετά τινας δὲ ἡμέρας, ἐπῆλθον τὰ μυσαρὰ ἀνοσιουργήματα τῆς 30 Ἰουλίου καὶ ἕκαστος γινώσκει ὁποῖα τινὰ ἦσαν τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν μέτρα πρὸς ἀποτελεσματικὴν προστασίαν τῆς Ἀγχιάλου.

Καίτοι ὅμως ἡ ἀνεξήγητος σιγὴ καὶ ἀδιαφορία τοῦ Ἡγεμόνος καθὼς καὶ ἡ παρατεινομένη ἀπουσία αὐτοῦ ἐκ τῆς χώρας του, ἔνθα τοσαῦτα καὶ τοιαῦται ἀναστατώσεις ἐλάμβανον χώραν, ἐφαίνετο εἴς τινας πρᾶγμα παράδοξον καὶ οὐχὶ προϊὸν τυχαίας συμπτώσεως, ἐν τούτοις γενικὴ σχεδὸν ἐπεκράτει πεποίθησις ὅτι ὁ Ἡγεμὼν Φερδινάνδος, ὁ τοσαύτην ἀείποτε ἐπιδείξας ἐκτίμησιν πρὸς τοὺς Ἕλληνας αὐτοῦ ὑπηκόους, — ἐκτίμησιν ἀνταξίαν

τῆς παραδειγματικῆς φιλεργίας, φιλονομίας, νομιμοσύνης καὶ τῆς πρὸς τὸν ἄρχοντα αὐτῶν ἀφοσιώσεως—γενικὴ σχεδὸν, λέγομεν, ἐπεκράτει πεποίθησις ὅτι ἡ Α. Β. Υ., καίπερ ἐπιδιώξας ἀπέναντι ἑκατὸν χιλιάδων ὑπηκόων του ὀλιγωρίαν ἀνέλπιστον καὶ ἐνδοτικότητα ἀπροσδόκητον, οὐχ ἧττον οὐδέποτε ἤτο δυνατὸν νὰ συνευδοκῇ καὶ νὰ συνεπιδοκιμάζῃ τοιούτους ἐπαισχύντους κατὰ παντὸς δικαίου κακουργίας τῶν Πέτκωφ, Γενναδίεφ καὶ λοιπῶν ἑταίρων τῆς ἀνέκαθεν κακούργου Σταμπουλωφείου σπείρας. Δὸ καὶ δικαίως βαρυθυμῶν ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἀγρίᾳ καταπατήσει τῶν δικαίων τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολ. Ρωμυλίᾳ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ,—καταπατήσει, ὁμοίᾳ τῆς ὁποίας μάτην θὰ ἀναζητήσῃ τις ἐν τῇ συγχρόνῳ ἱστορίᾳ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου—ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἐν τῇ ἐπισήμῳ ἰδιότητί του ὡς ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν θυμάτων, ἔκρινεν ὅτι ἠδύνατο νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὸν Ἡγεμόνα Φερδινάνδον καὶ νὰ ἐκζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν στοιχειώδη δικαιοσύνην, τὴν τοσοῦτον ἀνερυθριάστως λακπατηθεῖσαν, ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τὰ δεινοπαθήματα τῶν ὁποίων, ἂν μὴ ἐξ ἐκθέσεων τῆς Κυβερνήσεως του, πάντως ὅμως ἐκ τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων εἶχον καταστῇ γνωστὰ καὶ τῇ Ὑψηλότητί του.

Ἀλλὰ τί ἄραγε εἰς τὰς δικαίας καὶ νομίμους παραστάσεις τῆς Α. Θ. Π. εὐηρεστήθη νὰ ἀπαντήσῃ ὁ Ἡγεμὼν Φερδινάνδος; Μετὰ πενθήμερον σιωπήν, διὰ διερμηνέως του ἐνταῦθα Βουλγαρικοῦ Πρακτορείου, (ἐκπληρώσαντος τὴν ἐντολήν του μετ' ἀξιοσημειώτου περισσείας σκαιότητος), διεμήνυσε προφορικῶς τῇ Α. Θ. Π. ὅτι ἔλαβε μὲν τὸ τηλεγράφημα, ἀλλ' ὅτι «ὡς συκοφαντικὸν καὶ ψευδολόγον, ἐθεώρει αὐτὸ ἀνάξιον ἀπαντήσεως».

Ἀρῶμεν κατὰ μέρος τὸ ὕφος καὶ τὸν τρόπον τῆς ἀπαντήσεως τὰ ὁποῖα ὁ εὐγενὴς εὐπατρίδης καὶ γόνος τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου τῶν Βουρβώνων ἔκρινε πρέπον νὰ τηρήσῃ ἀπέναντι τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, τοῦ διαδόχου τῶν Γρηγορίων καὶ Χρυσοστόμων καὶ Φωτίων, καὶ ἔλθωμεν εἰς τὴν οὐσίαν τῆς ἀπαντήσεως, ἥτις καὶ μόνη ἔχει δι' ἡμᾶς σημασίαν. Διὰ τῆς ἀπαντήσεώς του λοιπὸν ταύτης ὁ Ἡγεμὼν Φερδινάνδος, ἀπερισκέπτως καὶ ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου δισταγμοῦ, χαρακτηρίζει ὡς ψευδολόγους καὶ συκοφαντικὰς τὰς καταγγελίας τοῦ Πατριάρχου περὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ διαπραχθεισῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀκατονομάστων βιαιοπραγιῶν.

Τὴν ἀπάντησίν του ταύτην ὁ Ἡγεμὼν διεβίβασεν οὐχὶ ἀπ' εὐθείας ἀλλὰ διὰ τοῦ ἐπισημοτέρου τρόπου, διὰ τοῦ ἐνταῦθα Βουλγαρικοῦ Πρακτορείου λαβόντος ἁρμοδίως τὴν τοιαύτην ἐντολὴν παρὰ τοῦ ἐν Σοφίᾳ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν· εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι, μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ πατριαρχικοῦ τηλεγραφήματος, ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν Πέτρωφ, κληθεὶς εἰς Μαριεμβάδ, ἔσχε συνέντευξιν μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος του. Πρὸς τὸν κ. λοιπὸν βούλγαρον Πρωθυπουργὸν καὶ τοὺς συναδέλφους του, τοὺς μόνους ὑπευθύνους, κατὰ τὸ συνταγματικὸν δίκαιον, διὰ τὰς πράξεις τοῦ Ἡγεμόνος των, ἀπευθυνόμεθα λέγοντες αὐτοῖς: καὶ ἂν ἔτι παραδεχθῶμεν τὴν ὅλως ἀπίθανον, ἄλλως τε, ὑπόθεσιν, ὅτι ὁ Ἡγεμὼν, διατελῶν ἐν παντελεῖ ἀγνοίᾳ τῶν διαβραματισθέντων ἐν τῇ χώρᾳ του, ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει κατεξανέστη κατὰ τῶν καταγγελιῶν τοῦ Πατριάρχου, δι' ὑμᾶς ὅμως εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῇ ὅτι διετελεῖτε ἐν τῇ αὐτῇ ἀγνοίᾳ καὶ ὅτι ἠδύνασθε νὰ χαρακτηρίσητε μετὰ σοβαρότητος τὸ πατριαρχικὸν τηλεγράφημα ὡς συκοφαντικὸν καὶ ψευδολόγον;

Εἶναι ψεύδη καὶ συκοφαντίαι λοιπὸν, κ.κ. ὑπουργοί, τῆς Βουλγαρίας, ὅτι, τῇ 3 Ἰουνίου, ὄχλος σύμμικτος, συναθροισθεὶς ἐπὶ τῶν προκυμαιῶν Βάρνης, παρεκώλυσε τὴν ἀποβίβασιν τοῦ νέου Ἕλληνος ὀρθοδόξου Μητροπολίτου Νεοφύτου;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι ταὐτοχρόνως περιέφερον ἐπὶ τῆς προκυμαίας ὄνον, τιτλοφοροῦντες αὐτὸν ὑψηλοφώνως Μητροπολίτην Νεόφυτον;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι, ὅτι ἡ ἐπίσημος ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία τοῦ βουλγαρικοῦ κράτους παρεδέχθη καὶ ἔθηκεν εἰς κυκλοφορίαν, εἴς τε τὸ ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν, εἰκονογραφημένα ταχυδρομικὰ δελτάρια, παριστῶντα ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς ὄψεως ὄνον φέροντα ἐπὶ τῆς ράχεως τὰς λέξεις *Mitropolit GA·I·DURIS Elenos Elada* καὶ ἄνωθεν ἐκτύπους βουλγαριστὶ τὰς λέξεις «ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου Νεοφύτου Ἐφένδη Ἰωάννου ἐν τῇ πόλει Βάρνης 3 Ἰουνίου

1906» ἐπὶ δὲ τῆς ὀπισθίας ὄψεως χαρτόσημον μετὰ τῆς εἰκόνος τοῦ Ἡγεμόνος Φερδινάνδου καὶ κάτωθι τὴν σημείωσιν: «Ἔκδοσις Συλλόγου Φιλογενείας· ἀπαγορεύεται ἡ μετατύπωσις» (πῶς γὰρ οὔ; μήτοι τὰ τοιαῦτα ἀριστοτεχνικὰ προϊόντα σπινθηροβόλου μεγαλοφυΐας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προστατεύωνται διὰ προνομίου ἐφευρέσεως); χωρὶς κ. κ. ὑπουργοί, νὰ ἀναλογισθῆτε ὅτι ὁ τοιοῦτος προπηλακισμὸς ὀρθοδόξου Ἱεράρχου ἀντενακλᾶτο ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐξάρχου καὶ τῶν λοιπῶν βουλγάρων Ἱεραρχῶν, τῶν ἀνακηρυττόντων ἑαυτοὺς μετ' ἐγκαυχήσεως ὡς ὀρθοδόξων καὶ χειροτονηθέντων παρ' Ἱεραρχῶν λαβόντων ἁπάντων τὴν ἀρχιερωσύνην ἐκ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι τῇ 5 Ἰουλίου ἀπηγορεύθη οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ ὄχλου διὰ λιθοβολισμῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Νομάρχου, κατόπιν τηλεφωνικῆς συνεννοήσεως μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἡ ἔξοδος καὶ αὖθις ἀπὸ τοῦ ἀτμοπλοίου τῷ Μητροπολίτῃ Βάρνης καὶ ὅτι αὐθημερὸν ἠρπάγη καὶ ἐβεβηλώθη ὁ αὐτόθι Ἑλληνικὸς ναὸς τοῦ ἁγίου Νικολάου, τῇ δὲ 7 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξαρτώμενον ἑλληνικὸν Νοσοκομεῖον, καὶ τῇ 13 οἱ ναοὶ καὶ αἱ σχολαὶ Καβάρνας καὶ Βαλτζικίου;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι, τῇ 16 Ἰουλίου, ὄχλος μαινόμενος, ἐπιτεθεὶς ἐν αὐτῇ τῇ πόλει Φιλιππουπόλεως κατὰ τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ μεγάρου, ἐδῄωσε, κατέστρεψε καὶ ἐλεηλάτησε πᾶν τὸ προστυχόν, ἐτραυμάτισε τὸν ἀρχιερατικὸν ἐπίτροπον Φώτιον μεταφερθέντα [ἡμιθανῆ καὶ ἀναίσθητον εἰς τὸ γερμανικὸν νοσοκομεῖον καὶ ἐρόνευσε τὸν ἕλληνα δικηγόρον Μαλλιάδην ἐν τῷ οἴκῳ του;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι τὰς αὐτὰς δῃώσεις καὶ καταστροφὰς ὑπέστησαν αὐτόθι ἓξ ἕτεροι ναοί, τὰ Ζαρίφεια Ἐκπαιδευτήρια, αἱ λοιπαὶ Ἑλληνικαὶ σχολαὶ τῆς πόλεως, ἡ Βιβλιοθήκη, ἡ Λέσχη, ὁ Σύλλογος «Ὀρφεύς», τὸ Συσσίτιον, τὰ Ἑλληνικὰ Τυπογραφεῖα τῶν ἐφημερίδων «Φιλιππούπολις» καὶ «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου» καὶ ὅτι ἡ Μητρόπολις οἱ ἓξ ναοί, αἱ σχολαὶ καὶ τὰ λοιπὰ κοινοτικὰ ἱδρύματα κατεσχέθησαν καὶ κατακρατοῦνται ἄχρι τῆς ὥρας ὑπὸ τῶν Βουλγάρων;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι προκηρύξεις βουλγαρικαί, ὧν κατέχομεν ἀντίτυπα καθὼς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν δελταρίων τῆς Βάρνης, ἐτοιχοκολλήθησαν ἀνὰ τὴν πόλιν περιέχουσαι τάδε: **«προειδοποιοῦνται οἱ πολῖται ὅτι θὰ τιμωρῶνται ΑΥΣΤΗΡΟΤΑΤΑ ἐὰν ἐπιτρέψωσιν εἰς ἑαυτοὺς νὰ ὁμιλῶσιν ἐν δημοσίοις μέρεσιν ἐν τῇ βρωμερᾷ φαναριωτικῇ γλώσσῃ».**

Διαταγὴ ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ.

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι αὐθημερὸν κατελήφθησαν, διὰ τῶν αὐτῶν βιαιοπραγιῶν, ἡ ἑλληνικὴ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ αἱ σχολαὶ Πύργου, τῇ 19 Ἰουλίου αἱ τοῦ Ταταρπαζαρτζικίου, τῆς Περιστερᾶς καὶ τῆς Κουκλαίνης μετὰ τῆς Μονῆς «ἅγιοι Ἀνάργυροι», τῇ 20 Ἰουλίου αἱ Μοναὶ Φιλιππουπόλεως «ἅγιοι Ἀνάργυροι» καὶ «ἅγιος Γεώργιος», τῇ 21 ἡ Μονὴ τοῦ ἁγίου Κηρύκου τοῦ χωρίου Βοδενά, τῇ 22 Ἰουλίου οἱ τρεῖς ναοὶ καὶ αἱ σχολαὶ τῆς Στενημάχου, αὐθημερὸν δὲ ὁ ναὸς καὶ ἡ σχολὴ τοῦ χωρίου Εὐσταθοχωρίου Ἀγχιάλου;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι τῇ 27 Ἰουλίου ὁ Νομάρχης Πύργου διεβεβαίου τοὺς Ἀγχιαλίτας ὅτι οὐδὲν εἶχον νὰ φοβηθῶσι καὶ νὰ παύσωσιν ἀνησυχοῦντες τὸ Γραφεῖον του μὲ τοιαύτας ἀνησίας, καὶ ὅτι τὰς αὐτὰς διαβεβαιώσεις ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ ὁ Ἔπαρχος Ἀγχιάλου μέχρι τοῦ λυκαυγοῦς τῆς Κυριακῆς, ἐνῷ κατὰ ταύτας τὰς ἡμέρας ἀναρνδὸν παρασκευάζετο ἐν Πύργῳ ἡ ἐπίθεσις κατὰ τῆς πόλεως, συνεσκευάζοντο αἱ ἐμπρηστικαὶ ὅλαι, ἐκαλοῦντο οἱ Βουλγαροι ἅπαντες ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου ἐφημερίδος «Κράϊ» (ἐκδοθείσης μίαν ἡμέραν ταχύτερον τῆς συνήθους) πρὸς ἐξόντωσιν τῆς πόλεως, τὴν δὲ νύκτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴν, ὁ διευθυντὴς τοῦ τηλεγραφείου μετέφερε τοῦτο ἀπὸ τῆς ἑλληνικῆς οἰκίας ὅπου ἦν ἐγκατεστημένον εἰς μεμονωμένον τι παράπηγμα, ἐνῷ οἱ λοιποὶ Βούλγαροι ὑπάλληλοι μετεκόμιζον ἐν σπουδῇ τὰ ἐπιπλά των εἰς ἀσφαλῆ μέρη;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι ὁ ἐν Πύργῳ στρατὸς οὐδαμῶς ἐκινήθη ὅ' ὅλης τῆς ἡμέρας τῆς Κυριακῆς εἰς βοήθειαν τῆς εἰς ὄλεθρον μόλις ἀπόστασιν πυρπολουμένης Ἀγχιάλου, παρὰ τὰς ἀπελπιστικὰς ἐπικλήσεις τῶν κατοίκων ταύτης, ἐνῷ ἐξεναντίας ἀπεστέλλοντο ὅπλα καὶ ἐπικουρίαι τοῖς ἐμπρησταῖς καὶ δολοφόνοις, καθὼς καὶ ὅτι ἡ κυβερ-

νητικὴ ἀτμάκατος ἐνέπρησε πρὸς ἑσπέραν παραλίους ἑλληνικὰς οἰκίας;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι τὴν αὐτὴν νύκτα ἠτιμάσθησαν, παρὰ τὴν παραλίαν, ἑπτὰ νεάνιδες ἐκ τῶν ὁποίων αἱ τρεῖς ἐγένοντο κατόπιν πυρίκαυστοι, ἡ ἑτέρα ἀπεβίωσεν ὡς ἐκ τῶν κακώσεων εἰς ἃς ὑπεβλήθη καὶ αἱ λοιπαὶ τρεῖς, ὧν τὰ ὀνόματα εἰσὶ γνωστὰ εἴς τε τὸ Πατριαρχεῖον καὶ εἰς τοὺς προξένους Πύργου, ἐπιζῶσι καὶ καταγγέλλουσι τοὺς φαυλεπιφαύλους ὄχλους των;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου Βασίλειος, μόλις κατορθώσας νὰ καταφύγῃ, ἐν τῷ μέσῳ χαλαζης σφαιρῶν, εἰς τὴν παραλίαν καὶ ἐκεῖ ἀποκρυβεὶς ὑπὸ τῶν χριστιανῶν του (ὅπως διαφύγῃ τοὺς ὀνυχας τῶν διωκτῶν του οἵτινες ἀπανταχοῦ ἀνεζήτουν αὐτὸν δι' ὅλης τῆς ἀπαισίας ἐκείνης νυκτὸς) πρῶτον μὲν ἐν ἁλιευτικῇ καλύβῃ, ὑποκάτω σωροῦ ὀκτύων, εἶτα δὲ ἐν ἀποκέντρῳ οἰκίᾳ, συνελήφθη μετὰ διήμερον ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καὶ ὠδηγήθη δίκην κακούργου εἰς τὸ κρατητήριον, ἐξ οὗ ἐξήχθη μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν καὶ ἀπεστάλη εἰς τὴν βουλγαρικὴν Μητρόπολιν Σηλύμνου (καὶ τοῦτο χάρις εἰς διπλωματικὴν παρέμβασιν), ἐνῷ ἱκανοὶ ἕτεροι Ἀγχιαλῖται ἐξακολουθοῦν νὰ σήπωνται εἰς τὰς φυλακάς, παρὰ πάντα νόμον καὶ δίκαιον, εἰς δὲ τούτων, ὁ Ἀγιλλεὺς Μπαμπάρας, ἀπεβίωσεν ἐσχάτως;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ ἐξαναγκαστικὸς ἐκβιασμὸς τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων ὅπως ἐκχωρήσωσι τὰ κτήματά των καὶ ὑπαχθῶσι τῇ βουλγαρικῇ Ἐξαρχίᾳ;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ὅτι ἡ ἡμιεπίσημος βουλγαρικὴ ἐφημερὶς «**Βετσέρνα Πόστα**» ἀπὸ τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1905 ἔγραφε: «μία μόνη φυλὴ πρέπει νὰ κυριαρχῇ τῆς Χερσονήσου τοῦ Αἵμου· τοῦτου ἕνεκα ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Μακεδονίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας πρέπει νὰ ἐξαντληθῇ καὶ ἐξολοθρευθῇ,..... ἡ καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ, πρέπει νὰ εἶναι ἄρθρον πίστεως διὰ τοὺς Βουλγάρους», ὁ δὲ εἰδικὸς αὐτῆς ἀνταποκριτὴς Δ. Κωνσταντινώφ, ὁ σταλεὶς μετὰ τὴν καταστροφὴν εἰς Ἀγχίαλον, ἐξέφραζε τὴν ἀπορίαν του πῶς ἀκόμη ἐν Ἀγχιάλῳ ἐλαλεῖτο ἡ Ἑλληνικὴ μετὰ τὰ διαδραματισθέντα **καὶ τὴν προκήρυξιν τῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ ἑλληνιστὶ ὁμιλεῖν ἀνὰ τὴν Ἡγεμονίαν**; πρὸς δὲ ὅτι ἡ αὐτὴ ἐφημερὶς, ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 17 Αὐγούστου, ἀνήγγειλε συνέλευσιν τοῦ Συλλόγου, *Rodoliubie* τοῦ συγκροτηθέντος πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν τῆς ἐπιτελέσεως τῶν ἐν Φιλιππουπόλει ὀργίων, ἐν ᾗ ἡ διευθύνουσα Ἐπιτροπὴ, ἀνακοινώσα **τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου**, θὰ προέτεινε τὴν διάλυσίν του; καὶ ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 24 Αὐγούστου δημοσιεύει εἰκόνα παριστῶσαν τὸν Ἡγεμόνα Φερδινάνδον, λακτίζοντα τὸν Πατριάρχην καὶ κάτωθι τὴν ῥῆτραν «ῥύγε ὀπίσω μου Σατανᾶ, μὴ μὲ πειράζῃς»;

Εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι ταῦτα πάντα, κ.κ. βούλγαροι Ὑπουργοί, ἐρωτῶμεν, ἢ ἡ γυμνὴ ἀλήθεια, πολὺ κατωτέρα τῆς πραγματικότητος, ὡς θὰ ἀπεδείκνυεν ἀνάκρισις διεξαγομένη παρ' ἀμερολήπτου Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς, ἧς τὰ συμπεράσματα ἀποδεχόμεθα ἐκ τῶν προτέρων καὶ ἀνεπιφυλάκτως; Ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι ψεῦδη καὶ συκοφαντίαι τὸ ἀνωμολογοῦσιν αὐταὶ αἱ ἀπέλπιδες προσπάθειαί σας ὅπως προσδώσητε εἰς τὰς φριχαλεότητας ταύτας τὸν χαρακτῆρα ἀντιποίνων κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλληνικῶν σωμάτων, ἅτινα συνεκρότησαν αἱ αὐταὶ βουλγαρικαὶ κακουργίαι. Τοῦτο ἀνωμολόγησεν αὐτὸς ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν Πέτκωφ, εἰπὼν πρὸς συντάκτην τῆς «Βετσέρνα Πόστα» ὅτι αἱ τελευταῖαι βιαιοπραγίαι ἐξήγειραν σύμπασαν τὴν δημοσίαν γνώμην κατὰ τῶν Βουλγάρων μηδ' αὐτῆς τῆς εὐμενεστέρας ἐξαιρουμένης, καὶ ἔβλαψαν καιρίως τὸ Μακεδονικὸν ζήτημα. Τοῦτ' αὐτὸ ἀνωμολογεῖ μερὶς καὶ αὐτοῦ τοῦ βουλγαρικοῦ τύπου προκηρύττουσα τὴν συνεχῆ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐπιρρίπτουσα ἐπ' αὐτὴν τὴν εὐθύνην τῶν γενομένων· «ἐὰν ἡ Κυβέρνησις τὸ ἤθελε, — γράφει ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ ἡ ἐφημερὶς «Ντέν» — αἱ σκηναὶ αὐταὶ δὲν θὰ ἐλάμβανον χώραν»· ἡ δὲ «Βουλγαρία», ὄργανον τοῦ πρώην Πρωθυπουργοῦ Μ. Δάνεφ, ἐπιπροστίθησιν ὅτι κατ' αὐθεντικὰς πληροφορίας της ἐκ Πύργου ἡ ἐνοχὴ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως εἶναι ἀδιαφιλονείκητος· «αἰσχυνώμεθα καὶ ἐρυθριῶμεν, » —ἀναφωνεῖ— νὰ καλώμεθα Βούλγαροι. Οἱαιδήποτε κἂν ὦσιν αἱ ἐλαφρυντικαὶ περιπτώσεις, » τὸ γεγονὸς τοῦτο (ἡ καταστροφὴ τῆς Ἀγχιάλου) θὰ ἀποτελέσῃ κηλῖδα διὰ τὸ βουλγαρικὸν ὄ-

» νομα καὶ διὰ τὴν ἱστορίαν μας»· καὶ ἐξακολουθεῖ στιγματίζουσα τὴν Κυβέρνησιν τὴν μόνην ὑπεύθυνον, γράφει, τῆς θλιβερᾶς τύχης τῆς Ἀγχιάλου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν ἐπεβάλλετο ὑμῖν, κ.κ. βούλγαροι Ὑπουργοί, ὑπ' αὐτῆς τῆς στοιχειωδεστάτης συνέσεως, νὰ παρεμποδίσητε διὰ πάσης θυσίας, μέχρι καὶ παραιτήσεως, τὴν πρὸς τὸν Πατριάρχην διαβίβασιν τοιούτου ἡγεμονικοῦ τηλεγραφήματος; Δὲν συνησθάνθητε ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κατενέγκητε διὰ τῶν ἰδίων χειρῶν σας, ὑμεῖς οἱ ὑπεύθυνοι Σύμβουλοί του, καιριώτερον τραῦμα, κατὰ τῆς ἀξιοπρεπείας, κατὰ τοῦ γοήτρου, κατὰ τῆς τιμῆς αὐτοῦ ὡς εὐπατρίδου, τοῦ Ἡγεμόνος σας, παρὰ ἐπιτρέποντες εἰς αὐτὸν νὰ ἐκστομίσῃ ἐκφράσεις ἐκ διαμέτρου ἀντικειμένας πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καὶ δι' ὧν προκηρύσσεται, κατ' ἀναπόδραστον λογικὸν συνειρμόν, ἡ ἀλληλεγγύη αὐτοῦ μετὰ τῶν ἁρπάγων, μετὰ τῶν ἐμπρηστῶν, μετὰ τῶν δολοφόνων; Δὲν ἀντελήφθητε ὅτι προσερέρετε αὐτῷ νὰ κενώσῃ, μέχρι τρυγός, τὸ ποτήριον τῆς καταπτώσεως, διὰ τῶν τηλεγραφουμένων ἐκ Σοφίας πρὸς τὸν παρισινὸν «Χρόνον» τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ὅτι ἡ ἀπάντησις τοῦ Ἡγεμόνος πρὸς τὸν Πατριάρχην προὐκάλεσε γενικὸν ἐνθουσιασμὸν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ ἀναμένει αὐτὸν πανηγυρικὴ κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του δεξίωσις; Διότι τί ἄλλο σημαίνουσι ταῦτα, παρὰ ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Α. Β. Υ. ἀπεκδυθεῖσα, τὸ πρῶτον ἤδη, τὸ λεπτὸν καὶ ἱπποτικὸν τοῦ ἤθους της ἐνεστερνίσθη τὰ ἄγρια ἔνστικτα καὶ τὴν βαναυσότητα τοῦ τρόπου τῶν ὑπηκόων του γενόμενος ἐπὶ τέλους κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσίν των, τούτων ἕνεκεν ἐγένετο δημοτικός;

Τὴν ὑψίστην ἀδεξιότητα τῆς ἡγεμονικῆς πρὸς τὸν Πατριάρχην ἀπαντήσεως, ἀντελήφθησαν ὅμως, καίπερ λίαν βραδέως, ἐν Σοφίᾳ· διὸ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τηλεγραφήματι πρὸς τὸν Παρισινὸν «Χρόνον» τῆς 3 Σεπτεμβρίου, οὗ ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω, ἀπαντῶσι καὶ δύο ἄλλαι δικαιολογίαι· ὅτι δηλονότι τὸν Ἡγεμόνα ἐξηρέθισεν ἡ παράλειψις τοῦ τίτλου «βασιλικὴ» (Ὑψηλότης) καθὼς καὶ τὸ ἀπότομον τοῦ ὕφους τοῦ πατριαρχικοῦ τηλεγραφήματος.

Ἀλλὰ καὶ αἱ δύο αὗται προφασιολογίαι ἀστοχοῦσι καθ'ὁλοκληρίαν τοῦ σκοποῦ των. Καθότι, ἡ μὲν παριστῶσα τὸν Ἡγεμόνα ὡς ἐξερεθισθέντα ἕνεκα τῆς παραλείψεως ἑνὸς τίτλου, καὶ δὴ ἐν τηλεγραφήματι, εἰς βαθμὸν ὥστε νὰ ἐπιλάθηται παντὸς κανόνος ἁβρότητος, εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀσύστατος, διότι τὸ πατριαρχικὸν τηλεγράφημα περιεῖχε τὸν τίτλον «βασιλικὴ» (Ὑψηλότης), ὡς δύναται πᾶς τις νὰ ἀναγνώσῃ ἐν τῇ ἐπισήμῳ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τῆς 18 Αὐγούστου, καὶ οὗ τὸ γαλλικὸν κείμενον, τὸ δημοσιευθὲν ἐν γαλλογλώσσῳ τινὶ φύλλῳ τῆς Σοφίας ἐν τῷ μέσῳ πλημμύρας παραλογισμῶν καὶ ἀνακριβειῶν σχετικῶν τόσον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος ὅσον καὶ πρὸς τὰς λεπτομερείας τῆς ἐνώπιον τοῦ Πατριάρχου παρουσιάσεως τοῦ ἡγεμονικοῦ ἀπεσταλμένου, ὡς οἰκτρῶς παραμορφωθὲν, παραθέτομεν ἐν τῷ αὐθεντικῷ πρωτοτύπῳ ἔχον ἐπὶ λέξει ὧδε :

Son Altesse Royale, Le Prince

de Bulgarie.

Altesse Royale ; Le Gouvernement et le peuple Bulgares commettent, par des procédés inouïs, une flagrante injustice contre mon Eglise en Bulgarie et en Roumélie Orientale et contre la population grecque orthodoxe relèvant, quant à la juridiction religieuse, du Patriarcat Œcuménique.

Ces actes d'injustice infligent un blâme ineffaçable à ceux qui les commettent et font souffrir très douloureusement une population dont le grand tort est d'être attachée à la religion de ses aïeux, à son Eglise, à sa nationalité.

Au nom du droit divin et de la justice humaine; au nom des droits de mon Eglise et du Saint-Siège Patriarcal, garantis par des lois sacrées et des lois politiques; au nom de la conscience agitée de la population orthodoxe et dont la foi et la patrimoine sont foulés aux pieds, je réclame qu'un terme soit mis à la persécution ; que justice soit faite à mon Eglise souffrante et à mes ouailles par le rétablissement du statu quo ante, partout où il a été atteint, souillé et mis en ruines par le fer et le feu.

JOACHIM

Patriarche de Const/ple.

Ἐπίσης καὶ ἡ ἑτέρα προφασιολογία περὶ τῆς τραχύτητος καὶ τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ ὕφους ἀποδείκνυται ἐξ ἴσου ἀσύστατος. Καὶ ἐν πρώτοις, ὁ Ἡγεμὼν Φερδινάνδος ρητῶς ἐδήλωσεν ὅτι δὲν ἀπήντα εἰς τὸ πατριαρχικὸν τηλεγράφημα οὐχὶ διὰ τὸ ἀνάρμοστον καὶ τραχὺ τοῦ ὕφους, ἀλλὰ διὰ λόγους οὐσιαστικούς, ὡς περιέχον κατηγορίας ψευδεῖς καὶ συκοφαντικάς. Ἀλλ' ἐξετάσωμεν καὶ τὴν περὶ τῆς τραχύτητος τοῦ ὕφους τοῦ τηλεγραφήματος αἰτίασιν. Ἀπὸ τῆς 3 Ἰουνίου, ἀρχεται ἡ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα διαβίβασις τῶν μᾶλλον ἀπαισίων εἰδήσεων ἐξ ἁπασῶν τῶν ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ καὶ τῇ Ἐπαρχίᾳ ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν Κοινοτήτων. Οἱ ναοί, ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον ἁρπάζονται, βεβηλοῦνται, σχιζομένων τῶν ἱερῶν εἰκόνων, τῶν ἀμφίων, τῶν λειτουργικῶν βιβλίων καὶ παραδίδονται τῷ σχισματικῷ κλήρῳ· αἱ σχολαί, τὰ νοσοκομεῖα, τὰ κοινοτικὰ ἱδρύματα καὶ κτήματα, αἱ ἰδιωτικαὶ περιουσίαι, διαρπάζονται, λεηλατοῦνται, καταστρέφονται· προπηλακίζονται, κακοποιοῦνται καὶ δολοφονοῦνται ἀθῷοι πολῖται εἰς οὐδένα νόμον προσκρούσαντες· πυρπολεῖται πόλις ὁλόκληρος καὶ ἐν αὐτῇ ἀπόλλυνται κατὰ δεκάδας πρὸς τοῖς ἀνδράσι, γυναῖκες, γέροντες, παιδία· ἀτιμάζονται παρθένοι· συλλαμβάνεται καὶ ῥίπτεται εἰς τὴν εἱρκτὴν, δίκην κακούργου, ὁ Μητροπολίτης καὶ σὺν αὐτῷ πλῆθος ἀθώων· ἐκδιάζονται αἱ λοιπαὶ Κοινότητες εἰς ἐκχώρησιν τῶν ἱερῶν ἱδρυμάτων των καὶ ἀναγνώρισιν τῆς Ἐξαρχίας· ἕκαστον δὲ ἀτμόπλοιον καταπλέον εἰς τὴν βασιλεύουσαν, εἶναι κατάμεστον θυμάτων, χθὲς εὐπόρων καὶ σήμερον γυμνῶν καὶ ἐκτετραχηλισμένων, ἐπικαλουμένων, ἐν γόοις καὶ στεναγμοῖς, τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ πατρός των. Καὶ ὑπάρχουσιν οἱ τολμῶντες νὰ μεμφθῶσι τὸν Πατριάρχην ἐπὶ τραχύτητι, διότι, ἐν τοιαύτῃ καταστάσει πραγμάτων, ἀποταθεὶς μετὰ αἱμασσούσης ἐκ τῆς ὀδύνης καρδίας πρὸς τὸν ἀνώτατον Κυβερνήτην χώρας ἧς ἡ Κυβέρνησις συνέπραττε προδήλως μετὰ τῶν κορυβαντιώντων κακούργων, ἀπήτησε παρ' αὐτοῦ οὐχὶ χάριν ἢ ἐξαιρετικόν τι προνόμιον, ἀλλ' ὅ,τι καὶ ὁ ἔσχατος χοιροβοσκὸς τοῦ Αἴμου δικαιοῦται, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ν' ἀπαιτήσῃ, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν περιφρούρησιν τῶν θεμελιωδῶν καὶ ἀναπαλλοτριώτων δικαίων παντὸς ἀνθρώπου, τὴν ἐξασφάλισιν δηλονότι τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς, τῆς περιουσίας, τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἑκατὸν χιλιάδων ἀθώων θυμάτων, καὶ τὴν ἐπανόρθωσιν τοῦ καθεστῶτος τοῦ ἠγγυημένου διὰ διεθνῶν Συνθηκῶν; Ἀλλὰ τί ἠξίουν λοιπὸν οἱ ἐν Σοφίᾳ καὶ ὁ Ἡγεμών των; μήτοι, ὅπως ὁ πολιὸς Πρωθιεράρχης τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας προσέλθῃ ταπεινὸς ἱκέτης ἐνώπιον τῆς Α. Β. Υ. καὶ ἐκλιπαρήσῃ, ἐν ταπεινῷ καὶ δουλικῷ ὕφει δίκην δουλοπαροίκου τοῦ Μεσαίωνος προσατενίζοντος τὸν φεουδαρχικὸν του ἄρχοντα, ὅπως ἀγαθυνθῇ οὗτος καὶ χορηγήσῃ ὡς ἔλεος τὴν κατάπαυσιν τῶν ἁρπαγῶν, τῶν ἐμπρησμῶν, τῶν δολοφονιῶν, τῶν δηώσεων, τῶν ἐκβιασμῶν, τῶν παντοειδῶν κακουργιῶν, τῶν διαπραττομένων ἐπὶ σειρὰν ἑβδομάδων ὁλοκλήρων, ἐν μέσῃ Εὐρώπῃ, ὑπὸ τὸ ἅπλετον φῶς τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος, τῇ ἀπροκαλύπτῳ συνενοχῇ Κυβερνήσεως, ἀπολαυούσης κατὰ τὸ Σύνταγμα, τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Ὑψηλότητός του;

Ἓν τι μόνον ἐπιτραπήτω ἡμῖν ἔτι νὰ προσθέσωμεν ὡς κατακλεῖδα ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω· νὰ ἐκφράσωμεν τὴν εἰλικρινῆ ἡμῶν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς ἐφευρέτας τῶν ἐκτεθεισῶν προφασιολογιῶν, τῶν ὄντως πολυτίμων, ὡς παρεχουσῶν ὑψίστην ὑπηρεσίαν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης. Διότι, πράγματι αὐταὶ μαρτυροῦσιν, εὐγλωττότερον παντὸς ἄλλου ἐπιχειρήματος, τὴν ἰσχάτην ἀμηχανίαν καὶ τὴν ἀπελπιστικὴν ἀδιέξοδον εἰς ἣν περιῆλθον οἱ διὰ τοιούτων σαθρῶν προφάσεων ἐν ἁμαρτίαις νομίζοντες ὅτι θὰ ἀπαλλαγῶσι τῆς κατασυντριβούσης αὐτοὺς βαρυτάτης ἐνοχῆς καὶ εὐθύνης καὶ θὰ ὑπεκφύγωσι τὴν δικαίαν καταδίκην ἣν ἐξήνεγκεν ἤδη κατ' αὐτῶν, ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως, ἡ κατεξαναστᾶσα συνείδησις ἁπαξάπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ἀπὸ τῶν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῶν ἀρυόμενοι μεταδίδομεν καὶ σήμερον εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν ἐπαρχιακαῖς σημαινούσαις πόλεσι, κέντροις δηλαδὴ τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς ἐθνικῆς ζωῆς, τελεσθέντων πανδήμως ἱερῶν μνημοσύνων ὑπὲρ τῶν ἐκτοὺς θύματα παρασχόντων

βουλγαρικῆς ἀσεβείας. Μετὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἱερῶν μητροπόλεων Δέρκων καὶ Σμύρνης καὶ Σκράντα-Ἐκκλησιῶν τελεσθέντα, φόρον εὐλαβοῦς στοργῆς πρὸς τὴν μνήμην τῶν οἰκτρῶς οὕτω τὸ ζῆν ἐκμετρησάντων προσφέρουσα ἡ ὁμογενὴς ἐν Πελαγονίᾳ κοινότης, ἡ καὶ πάλιν καὶ πολλάκις τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν αὐτῆς κυρώσασα, ἐγκαίρως ἐψηφίσατο τὴν τέλεσιν ἱεροῦ πανδήμου μνημοσύνου προσκαλέσασα διὰ τῆς ἐριτίμου καὶ πατρωζούσης κοινοτικῆς ἀντιπροσωπείας τὸν πανιερ. μητροπολίτην Πρεσπῶν καὶ Λυχνοῦ κ. Γερμανόν, ὅστις ἱερουργήσας τῇ κυριακῇ, 13 λήξαντος αὐγούστου, ἐδεήθη ὑπὲρ τῆς ἐν χώρᾳ ζώντων αἰωνίας ἀναπαύσεως τῶν πυρί τε καὶ μαχαίρᾳ τὴν εὐσεβῆ πίστιν αὐτῶν μαρτυρησάντων ἀδελφῶν ἡμῶν.—Ὁ μητροπολίτης Πρεσπῶν, ἐκ καθήκοντος ἱεροῦ, καὶ ἐν Κρουσόβῳ, τῇ καθέδρᾳ τῆς ἑαυτοῦ μητροπόλεως, τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἐτέλεσε μνημόσυνον ἱερόν.

Τῇ 20 τοῦ λήξαντος αὐγούστου καὶ ἐν Δράμᾳ συγκινητικώτατον ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τῶν ἀειμνήστων ἡμῶν ἀδελφῶν, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Δράμας κ. Χρυσοστόμου. Κάλλιστον λόγον τὴν ἀναίμακτον προσάγων θυσίαν ἀρχιερεὺς ἐξεφώνησε προρυὲς ἀρυόμενος τὸ θέμα ἀπὸ τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκείνην τὴν ἡμέραν περὶ τῶν ἀπίστων γεωργῶν «Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ». Τὴν αὐτὴν ὁρμὴν τὴν ἀδελφοκτόνον καὶ προφητοκτόνον, τὴν ὁποίαν βλέπομεν σήμερον εἰς τοὺς πονηροὺς δούλους, τοὺς ἀχαρίστους τῆς παραβολῆς γεωργούς, ὡς εἶπεν ὁ πανιερ. μητροπολίτης ἐν τῷ λύγῳ αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν ἀντίθεον κραυγὴν ἀκούομεν πανταχόθεν, αὐτὴ πληροῖ τὰς ἀκοὰς ἡμῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας τριακονταετίας, ἰδιαίτατα δ' ἀπὸ τριῶν ἑβδομάδων. Ἐν δὲ πόλεσι μιγάλαις ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, ἐν αἷς, ἐπὶ τοῖς κορυφωθεῖσι βουλγαρικοῖς ἀσεβήμασιν, ἡ καρδία πάλλει σφοδρότερον καὶ ἡ ἀδελφικὴ συγκίνησις παραθερμαίνεται εἰς πᾶσαν εἴδησιν περὶ φόνων καὶ δηώσεων, ἁρπαγῆς καὶ λεηλασίας ἑλληνικῶν περιουσιῶν, ἰδίων τε καὶ κοινοτικῶν, οὐδεὶς ὀρθαλμὸς ἔμεινεν ἀδάκρυτος. Οἱ ὀρθόδοξοι τῆς Πελαγονίας καὶ τοῦ Κρουσόβου καὶ τῆς Δράμας, οἵτινες ἀπὸ τριετίας αὐτήκοοι καὶ αὐτόπται γίνονται μάρτυρες τῶν κακουργημάτων τῶν ἀσεβῶν βουλγάρων, καὶ βλέπουσιν ἀξιοδάκρυτα ἐρείπια οἰκιῶν ἄλλοτε πλουσίων καὶ ρικνὰ ἴχνη θαυμαζομένων ἄλλοτε πριουσιῶν καὶ χήρας καὶ ὀρφανὰ τῆς κακοδαιμονίας τὸν ξηρὸν ἄρτον μετὰ πολλῶν δακρύων ἀρτύοντα, συγκινούμενοι δικαίως συμμερίζονται τὴν θλῖψιν, αὐτοὶ πρόσφατα φέροντες τὰ βιαίως ἐπαγόμενα πένθη, καὶ πρόθυμοι προσφέρουσιν ἑαυτοὺς εἰς ὑλικὴν ἀντίληψιν τῶν ἕνεκα θερμῆς πίστεως πασχόντων, αὐτοὶ οἱ περὶ τῆς ὑλικῆς ἑαυτῶν καταστάσεως ὀφείλοντες ἵνα σκερθῶσι. Συνθρηνοῦντες τοὺς ἐκπατριζομένους καὶ ταῖς ἐνχρείᾳ ταλαιπωρουμένας, τοὺς ἐν ὀρφανίᾳ στυγνῇ διαβιοῦσι, δέονται τοῦ τὰ πάντα ἀνεχομένου Θεοῦ ὅπως ἀναπαύσῃ τοὺς ἐν μέσῳ τῆς ἀσεβείας εὐσεβῶς αὐτὸν λατρεύσαντας καὶ ἕνεκεν εὐσεβείας οὐδεμίαν ἀναπαύσεως στιγμὴν ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ εὑρόντας. Αἱ δεήσεις αὐτῶν, ἀναβαίνουσαι πρὸς τὸν θρόνον τοῦ δικαίου κριτοῦ, ἐξ οὗ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν βασιλειῶν ἐξήρτηται ἡ τύχη, ἐπισπώμεναι τὴν θείαν δικαιοσύνην ἐπὶ τῶν ὀνομαζόντων αὐτοὺς χριστιανούς, δεικνύουσι πασιφανῶς ὅτι τὸ πένθος τῶν πασχόντων ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία σύμπασα συμμερίζεται τιμῶσα τὴν ἀρετὴν τῆς εὐσεβείας, ἐφ' ἧς θεμελιουμένη προάγεται θαυμασίως ἡ ἐθνικὴ τῶν λαῶν ὑπόστασις, ἐν μέσῳ συμφορῶν καὶ κινδύνων διασωζομένη καὶ μεγαλυνομένη.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ἢ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΟΥ

τῆς παρασημαντικῆς

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ*

Ἡμεῖς δὲ διαλαβόντες ἤδη περὶ τῶν τῆς πρώτης περιόδου σημαδορίων, ὧν κατέχομεν ἐκ χειρογράφου τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἱ. μονῆς τῆς Μεγίστης Λαύρας ἄγνωστον τέως ὀνοματολογικὸν πίνακα, ὡς ἀναπτυχθέντων καὶ ἁπλοποιηθέντων βραδύτερον, καὶ περὶ ὧν δέδοται ἡμῖν φρονεῖν ὅτι τὸ σχετικὸν τῆς παρασημαντικῆς σύστημα ἔχει βαθύτερον τὰς ρίζας αὐτοῦ, ἢ κατὰ τοὺς χρόνους Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τολμῶμεν ἐρίζης ἐν τῇ ἀσθενείᾳ καὶ τῇ πολλαπλῇ ἀνεπαρκείᾳ ἡμῶν νὰ συμπληρώσωμεν, οὕτως εἰπεῖν, κατὰ τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν, τὸ ἔργον τοῦ Χρυσάνθου. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲ ἐπιτρεπτὸν ἡμῖν νὰ συνταχθῶμεν πρὸς τὴν ἐπὶ Χρυσάφου ἀναρανεῖσαν **αἵρεσιν.**

Ἐκ τῆς ἄνω περὶ ὑπαδῶν τῆς **μετροφωνίας** νύξεως τοῦ Χρυσάνθου πειθόμεθα ὅτι εἶναι ἀρχαιότερον ἢ ὅσον ὑποπτεύομεν τὸ πρᾶγμα, καθ' ὃ οἱ τὴν τέχνην τοῦ Δαμασκηνοῦ ἐπαγγελλόμενοι ἐν τοῖς μετέπειτα χρόνοις, παραλαβόντες παρὰ τῶν προγενεστέρων διδασκαλίαν ἀτελῆ καὶ συγκεχυμένην καὶ ἀδυνατοῦντες καὶ αὐτοὶ δι' ἔνδειαν ἐπαρκῶν γνώσεων νὰ διακρί-

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 416—418.

νωσι πολλὰ τῶν περὶ τὴν μουσικὴν συμβαινόντων, ἁπλουστάτων ἄλλως καὶ φυσικωτάτων πραγμάτων, ἐξετρέποντο μὲν εἰς θεωρίας νεφελώδεις καὶ ὑπερφυσικὰς προσπαθοῦντες νὰ ἀνεύρωσι σχέσιν τῶν μουσικῶν στοιχείων πρὸς τὰ τῆς συστάσεως τοῦ ἀνθρωπίνου ὀργανισμοῦ καὶ τῶν εἰκοσιτεσσάρων μουσικῶν φθόγγων πρὸς τὰς εἰκοσιτέσσαρας ὥρας τοῦ ἡμερονυκτίου, ἠρίζον δὲ καὶ διεφώνουν ἀλλήλοις καὶ περὶ τὸν τρόπον τῆς ἀναγνώσεως τῶν τῆς Ἐκκλησίας ἀσμάτων, οἱ μὲν ὑποστηρίζοντες ὡς θεμελιώδη καὶ φυσικὴν τὴν κατὰ **μετροφωνίαν** ἀνάγνωσιν, οἱ δὲ τὴν κατὰ **μέλος.**

Ἂν καὶ οἱ ὅροι **παραλλαγὴ** καὶ **μετροφωνία** καὶ **μέλος** καὶ **καλλιφωνία** ἐναλλάττονται καὶ παρ' ἄλλοις ἄλλως ἐκλαμβάνονται τῶν ἀρχαιοτέρων, ὡς ἔστιν ἰδεῖν ἐν τῷ Ἐγχειριδίῳ τοῦ ἱερομονάχου Γαβριὴλ, ὅμως ἡμεῖς ἀκολουθοῦντες τῇ παρὰ Χρυσάνθῳ τεταξινομήσει, διατεινόμεθα ὅτι διὰ τῆς **μετροφωνίας** οἱ παλαιοὶ ἐδήλουν τὸ χορικὸν ἐκκλησιαστικὸν ἆσμα ἤτοι τὴν κοινὴν καὶ συνήθη τοῖς πολλοῖς μελῳδίαν, τὴν ὁποίαν παρεσημαίνοντο διὰ τῶν ἐν χρήσει φωνητικῶν καὶ ἀφώνων μουσικῶν σημείων δυνάμει τῶν προσῳδικῶν αὐτῶν κανόνων, ἐνῷ διὰ τοῦ **μέλους** ἢ τῆς **καλλιφωνίας** ὑπεσημαίνετο ἡ τεχνικὴ ἐκείνη ἐπιξεργασία καὶ ἐπέκτασις, τὴν ὁποίαν ὁ ψάλλων ἐποιεῖτο ἐν μονῳδίᾳ, ἔχων ὡς θέμα μὲν τὸ πρωτότυπον ἆσμα, γνώμονα δὲ τὴν προφορικὴν τοῦ διδασκάλου παράδοσιν καὶ ἐρώδιον τὴν ἰδίαν ἀντίληψιν καὶ ἔμπνευσιν μετὰ τῆς χάριτος τοῦ φωνητικοῦ αὐτοῦ ταλάντου.

Ἡ κατὰ **μέλος** ἄρα ψαλμῳδία ἦν ἔργον μόνον τῶν χορηγούντων ἤτοι τῶν δομεστίκων, ἐποικίλλε δὲ κατὰ τὰ εἴδη τῶν καλλιφωνιῶν, — διότι κατὰ τὸν **Χρυσάφην ἄλλος ὁ δρόμος τοῦ στιχηραρίου καὶ ἄλλος ὁ τῶν χερουβικῶν καὶ ἄλλος ὁ τῶν ἄλλων ὕμνων,** —καὶ εἶχε νόμον τὴν προφορικὴν παράδοσιν καὶ τὸ καλλιτεχνικὸν ἑκάστου εἴδημα.

Τοιαύτη δὲ οὖσα ἡ κατὰ **μέλος** ψαλμῳδία, ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ὑποστῇ ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὴν ἐπήρειαν τῶν καιρῶν καὶ τῶν περιστάσεων καὶ δὴ καὶ τῶν προσώπων,—ἅπερ δὲν συνεῴρουν περὶ τὴν ἐκδοχὴν πολλῶν μελῳδικῶν θέσεων ἢ γραμμῶν, κατὰ τὸν Ἀπόστολον Κρουσταλλαν, ἀλλὰ συνάμα καὶ νὰ μὴ καταστήσῃ δυσχερῆ τὴν ἐκμάθησιν τῆς μουσικῆς, διότι ἕκαστος ἐφιλοτιμεῖτο νὰ ἐκμάθῃ ὄχι τὸ τυπικὸν καὶ σαφὲς καὶ ὡρισμένον αὐτῆς μέρος, ἀλλὰ τὸ ἀσαφὲς καὶ ἀόριστον, ὡς τὸ ὑψηλὸν καὶ τεχνικόν.

Ἂς μὴ νομισθῇ δὲ ὅτι καὶ σήμερον, καίπερ ἀλλοίων τῶν συνθηκῶν, δὲν συμβαίνει παραπλήσιόν τι εἰς τοὺς διδασκομένους τὴν ἡμετέραν ἐκκλ. μουσικὴν, οἵτινες σπουδάζοντες περὶ τὸ μέλος ἑνὸς καλοῦ χερουβικοῦ, φωρῶνται ἀσθενεῖς περὶ τὴν μουσικὴν ἀνάγνωσιν τοῦ συνήθους Ν' ψαλμοῦ ἢ καὶ ἄλλου τοιούτου ἐκ τῆς κοινῆς ψαλμῳδίας.

Ὅτι ἡ κατὰ μέλος ψαλμῳδία ὑπέστη τὴν ἕνεκα τῆς προφορικῆς παραδόσεως ἐπήρειαν τοῦ χρόνου, προχειροτάτη ἅμα δὲ καὶ ἀναμφισβήτητος ἀπόδειξις πρόκεινται τὰ ὑπὸ τῶν τριῶν Ἐξηγητῶν παραδοθέντα ἡμῖν κατὰ μετάφρασιν πάμπολλα τῶν πρὸ τῆς ἁλώσεως διδασκάλων μελῳδήματα, πρὸ τῶν ὁποίων ἵστανταί τις ἐνιός, ἀδυνάτων ὄχι κάλλος τι καὶ ἰδέαν μουσικὴν νὰ ἀνεύρῃ ἐν αὐτοῖς, ἀλλ' οὐδὲ τὸν σκοπὸν τῆς ἀτέρμονος διεξοδικότητος αὐτῶν νὰ ἐξηγήσῃ, προξενούσης ἀληθινὸν ἰλλιγγον καὶ ἀπελπισίαν, ἐκτὸς ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι τῶν χρόνων ἐκείνων οἱ χριστιανοὶ ὑπὸ μηδεμιᾶς μερίμνης βιωτικῆς περισπώμενοι, ὅλον αὐτῶν τὸν χρόνον ἀφιέρουν εἰς ἀκρόασιν τῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ἀκολουθιῶν, πανημερίως εἰ μὴ καὶ παννυχίως διεξαγομένων διὰ τοῦ τοιούτου ἄσματος.

Καὶ ἐρωτῶμεν λοιπὸν τὸν κ. Ψάχον ἢ καὶ πάντα ἄλλον ὁμόφρονα αὐτοῦ· τίνων ἐκ τῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μελῳδημάτων γίνεται σήμερον χρῆσις ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀφοῦ κατὰ πάντα καιρὸν καὶ τόπον ἰσχυριζόμεθα ὅτι οἱ χρόνοι ἐκεῖνοι ἀπετέλουν τὸν χρυσοῦν αἰῶνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν μουσικῆς· ἀναντιρρήτως οὐδενός· εἰ μή που εὐαρίθμων τινῶν καὶ τούτων κατ' ἐπιτομὴν δῆθεν καὶ διαμόρφωσιν τῶν τῆς ΙΗ' καὶ ΙΘ' ἑκατονταετηρίδος μουσικοδιδασκάλων, ἀφ' ὧν ἀπέρρευσε καὶ πᾶσα ἡ λοιπὴ ἐν χρήσει μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἴσως οἱ ἀντιρροοῦντες ἐπιδεικτικῶς ἀντιτάξωσιν ἡμῖν ὡς πρώτυπα ἀρχαιοπαραδότου μουσικῆς τὸν γνωστὸν ὕμνον τοῦ λυχνικοῦ «Φῶς Ἱλαρόν», τὰ τροπάρια τοῦ Νυμφίου καὶ τῆς Ἀκαθίστου καὶ ἄλλα τινά, ὀλίγιστα ἀτυχῶς, ἔχοντα εἶδος καὶ κάλλος μουσικόν· ἄλλα θὰ δυνηθῶσιν ἆρά γε οἱ κύριοι οὗτοι νὰ ἀποδείξωσιν ἡμῖν περιεχόμενα τὰ ἄσματα ταῦτα ἐν μουσικοῖς κώδιξι τῶν πρὸ τῆς ἁλώσεως χρόνων, ἐξ ὧν βεβαίως παρελήφθησαν ;

Ἐνταῦθα, ὡς βλέπει ἕκαστος, ἡ ἐξέτασις γίνεται διὰ τῆς σιμίλης τοῦ τεχνίτου καὶ ὄχι διὰ τῆς φληναφίας τῶν ἀπὸ περιζώματος ἱστοριογράφων τῆς ἡμετέρας μουσικῆς.

Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(ἀκολουθεῖ)

Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ

Σήμερον διεξήχθη πανηγυρικώτερον ἢ ἄλλοτε ἡ ἑορτὴ τῆς νέας Ἰνδικτιῶνος ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, πολλοῦ πλήθους συρρεύσαντος πρὸς ἀσπασμὸν τῆς σεπτῆς εἰκόνος τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου, ἐφ' ᾗ συνοδικῶς ἐθεσπίσθη νὰ ψάλληται ἰδία Ἀκολουθία ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κκ. Ἰωακεὶμ τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης. Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ συνεχοροστάτησαν τῇ Α. Θ. Π. πάντες οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ κράτους ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ οἱ ἀρτίως ἀναδειχθέντες, ἤτοι οἱ μητροπολῖται Κυζίκου, Νικομηδείας, Πελαγονίας, Τραπεζοῦντος, Φιλιππουπόλεως, Μεθύμνης, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Γάνου καὶ Χώρας, Σισανίου, Γρεβενῶν, Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς. Ἡ σεπτὴ βυζαντινὴ τῆς Παμμακαρίστου Θεομήτορος εἰκὼν ἀνέκειτο ἐν τῷ σωλέᾳ ἀπέναντι τοῦ δεσποτικοῦ θρόνου, πρὸς ἀσπασμὸν τῶν πιστῶν.

Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἡ Α. Θ. Π. σὺν τοῖς χοροστατήσασιν αὐτῷ σεβασμ. μητροπολίταις ἀνῆλθον εἰς τὸ Μ. Συνοδικὸν, τῶν ψαλτῶν τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ ψαλλόντων καλοφωνικοὺς εἰρμοὺς, οὓς ἐξηκολούθησαν ψάλλοντες καὶ μέχρι λήξεως τῆς ἐν τῷ Μ. Συνοδικῷ τελετῆς. Σὺν τοῖς σεβασμ. ἀρχιερεῦσιν ἐν τῷ Μ. Συνοδικῷ παρῆσαν οἱ πανιερ. πρώην Μελενίκου κ. Εἰρηναῖος, σχολάρχης τῆς Θεολογ. Σχολῆς, καὶ Σάρδεων κ. Μιχαὴλ, σχολάρχης τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, Χαλεπίου κ. Νεκτάριος, οἱ ἐπίτροποι Ἁγίου Τάφου καὶ Σιναίου Ὄρους, τὰ μέλη τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, οἱ κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ ὑπάλληλοι τῶν Πατριαρχείων, οἱ ἐπίτροποι τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, οἱ καθηγηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ πολλοὶ τῶν λογίων. Τὴν νενομισμένην πρᾶξιν τῆς Ἰνδικτιῶνος ἀναγνοὺς ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης νῦξατο τῷ Ὑψίστῳ ὅπως στηρίξῃ ἡμᾶς ἐν τῇ ὁδῷ τῆς εὐσεβείας καὶ ἀρετῆς, ὑπέγραψαν δ' αὐτὴν πάντες οἱ συγχοροστατήσαντες αὐτῷ σεβασμ. ἀρχιερεῖς, συνοδικοί τε καὶ παρεπιδημοῦντες.

Ἡ Α. Θ. Π. ἤγγειλεν ὅτι, διαγνώμῃ συνοδικῇ καὶ ἐγκρίσει καὶ τοῦ ἐντίμου Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ταῖς πολλαῖς καὶ παρ' ἡμέραν πολλαπλασιαζομέναις ὑλικαῖς, ἠθικαῖς καὶ θρησκευτικαῖς ἀνάγκαις τῶν δυσπραγουσῶν, ἐν Μακεδονίᾳ κυρίως, ὁμοεθνῶν κοινοτήτων ἐπαρήγουσα, καὶ μὴ ἔχουσα πρόχειρα τὰ μέσα ὅπως ἐμπράκτως παραμυθήσῃ τὰ ἀναξιοπαθοῦντα ταῦτα πνευματικὰ τέκνα αὐτῆς, ἔγνω ν' ἀπευθύνῃ ἐκκλήσεις, ὁμοιοτύπους, πρὸς τὰ φιλόθρησκα καὶ φιλογενῆ αἰσθήματα πάντων ἰδίᾳ δὲ τῶν δυναμένων βοηθῆσαι τοῖς δυσπραγοῦσιν, ὅπως ἐν τινι μέτρῳ θεραπευθῶσιν αἱ κοινοτικαὶ καὶ θρησκευτικαὶ τῶν πασχόντων ἀνάγκαι. Ἡ Α.Θ.Π. διένειμε τὰς ἐντύπους ταύτας ἐκκλήσεις εἰς τοὺς παρευρεθέντας, σεβασμ. ἀρχιερεῖς, ἐντίμους συμβούλους καὶ πατριαρχικοὺς ὑπαλλήλους, οἵτινες προσελθόντες ὑπέβαλον τὰς προσρήσεις καὶ τὰ σεβάσματα αὐτῶν, κατὰ τὸ κρατῆσαν ἀπὸ ἐτῶν ἱερὸν ἔθος.

*

Τὸ πλῆθος τῶν παραστάντων ἐν τῷ ναῷ σήμερον, ὧν μεταξὺ καί τινες ἐκ τῶν πασχόντων καὶ ἀκουσίως ἐκπατριζομένων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἡ συρροὴ πρὸς προσκύνησιν τῆς σεπτῆς εἰκόνος τῆς Παμμακαρίστου Θεομήτορος, προκειμένης εἰς ἀσπασμὸν τοῖς πιστοῖς ἀπὸ πρωΐας ἄχρις ἑσπέρας ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, ἀνεωγμένῳ χάριν τῶν προσκυνητῶν, ἡ ἐκκλησις πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς ὅπως συνδράμωσι τοῖς ἐν ἀνάγκαις, σημασίαν προσδίδουσιν ἰδιαιτέραν εἰς τὴν διπλῆν τῆς σήμερον ἑορτήν. Δέον νὰ σημειώσωμεν ἐπίσης ὅτι, τὸ πρῶτον, μετὰ μακρὰν διακοπὴν, ὑπέγραψαν τὴν πρᾶξιν τῆς Ἰνδίκτου πάντες οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχιερεῖς, εὐχόμενοι, ἐπὶ τῇ διπλῇ ἑορτῇ, ὑπέρ τε τῆς εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς, ὑπὲρ τῶν ζώντων ὀρθοδόξων καὶ τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως κοιμηθέντων, ὧν μεταξύ εἰσι καὶ οἱ βιαίως ἄρτι τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντες καὶ στερηθέντες κηδείας καὶ ταφῆς ἴσως.

ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Μετὰ τὴν τελετὴν τῆς Ἰνδικτιῶνος, ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων τῆς πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς συνεκάλει τοὺς φιλομούσους εἰς τὴν μεγάλην αὐτῆς αἴθουσαν. Προίστατο τῆς τελετῆς ὁ παναγιώτατος οἰκουμε-

νικὸς πατριάρχης εὐλογῶν τοὺς ἐν τῇ παλαιφάτῳ σχολῇ διδάσκοντας καὶ διδασκομένους. Παρίσταντο οἱ σεβ. μητροπολῖται Πελαγονίας, πρόεδρος τῆς ἐφορίας, Φιλιππουπόλεως, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Γάνου καὶ Χώρας, Γρεβενῶν, Σισανίου καὶ πρώην Μελενίκου, ὁ ἐπίτροπος τοῦ Σιναίου ὄρους, οἱ ἔφοροι, καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι μετὰ τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς καὶ ἱκανοὶ τῶν λογίων. Μετὰ τὸν ἁγιασμὸν, ὃν ἔψαλεν ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μαρωνείας, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων καὶ σχολάρχης ἀνήγγειλεν ἀπὸ τοῦ βήματος τὰ ὀνόματα τῶν ἐφέτος ἀπολυθέντων 31 τελειοδιδάκτων εἶτα δὲ καὶ τῶν ἐν ἑκάστῃ τάξει ἀριστευσάντων. —Ὁ ἐκ τῶν ἐφόρων καὶ ταμίας τῆς Σχολῆς κ. Ι. Κ. Χατζόπουλος ἐξέθηκεν ἐν ὀλίγοις εὐλήπτως τὴν οἰκονομικὴν τῆς Σχολῆς ἡμῶν κατάστασιν κατὰ τὸ λῆξαν χθὲς σχολικὸν ἔτος, εὐάρεστον οὖσαν καὶ μέλλον οἰκονομικῆς εὐεξίας προεπαγγελλομένην. — Ἡ Α. Θ. Π. νῦξατο πατρικῶς πᾶσι τοῖς ὑπὲρ τῆς Σχολῆς ἐργαζομένοις ἵνα καὶ κατὰ τὸ νῦν ἀρχόμενον ἔτος ἄνωθεν ἐνδυναμούμενοι προαγάγωσι τὸ ἔργον, ὅπερ ἀπὸ τετρακοσίων καὶ πεντήκοντα μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐτῶν ἐπιδιώκει ἡ Σχολή.

Οἱ ἐφετεινοὶ τελειόφοιτοι τῆς Σχολῆς εἰσὶν οἱ ἑξῆς, κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν· λαβόντες 17 μὲν τὸν βαθμὸν **ἄριστα,**

Ἀλέξανδρος Ραφαηλίδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Ἀναστάσιος Βαλασιάδης ἐκ Μετρῶν Θρᾴκης—Γαβριὴλ Κουρκουλίδης ἐκ Μαδύτου Θρᾴκης—Γεώργιος Χρυσογόνης ἐκ Καστανεῶν Θρᾴκης—Δημήτριος Γαβριηλίδης ἐκ Μαρωνείας Θρᾴκης—Ζωγράφος Βοζικιάδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Θεόδωρος Παπαδημητρίου ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Κλεάνθης Παπᾶ ἐκ Δυρραχίου—Κυριακὸς Λαζαρίδης ἐξ Ἰνεπόλεως—Κυριακὸς Σαραϊδάρης ἐκ Σινώπης Εὐξείνου—Μενέλαος Σεβαστιάδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Μιχαὴλ Καραβίας ἐξ Ἰθάκης—Σεραφεὶμ Χαραλαμπίδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Σέργιος Μαυρίδης ἐκ Χιλῆς Εὐξείνου—Τιμόθεος Εὐαγγελινίδης ἱεροδιάκονος ἐκ Μυτιλήνης—Χαραλάμπης Πλακούδης ἐκ Μαδύτου Θρᾴκης—Χαραλάμπης Σγουρίδης ἐκ Περάμου Κυζίκου.

τὸν βαθμὸν **πάνυ καλῶς** 16,

Ἀλέξανδρος Γεωργιάδης ἐκ Ραιδεστοῦ Θρᾴκης— Ἀλέξανδρος Μαστραλέξης ἐκ Τριγλείας τῆς Βιθυνίας — Ἀντώνιος Σιώτης ἐκ Τήνου—Γρηγόριος Κιτσάτης ἐκ Πολυτσάνης τῆς Ἠπείρου—Δημήτριος Μέλας ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Δημήτριος Παπαβασιλείου ἐκ Τριγλίας τῆς Βιθυνίας—Ἐλευθέριος Πλοῦμος ἐκ Λεωνιδίου (Κυνουρίας)—Θεμιστοκλῆς Χρυσοβέργης ἐκ Καλλιπόλεως Θράκης—Ἰορδάνης Παπαδόπουλος ἐκ Καλολίμνου Προποντίδος—Κωνσταντῖνος Κόγιας ἐκ Καστανιᾶς Θεσσαλίας—Νικόλαος Παπακαλλινίκου ἐκ Χιλῆς Εὐξείνου—Ξενοφῶν Κυριακίδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Ὀδυσσεὺς Σανταλτζίδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως—Ὅμηρος Γκιουλόγλους ἐκ Προύσης—Στυλιανὸς Παπαδόπουλος ἐκ Βουλιαρατίου Ἠπείρου—Στυλιανὸς Σουτόπουλος ἐκ Καρίσσης.

καὶ τὸν βαθμὸν **καλῶς,**

ὁ Ἐμμανουὴλ Λαιλιάδης ἐκ Κων]πόλεως.

Ἐκ τούτων ἐν τοῖς παιδαγωγικοῖς μαθήμασιν ἔλαβον 16 μὲν τὸν βαθμὸν **ἄριστα,**

Γαβριὴλ Κουρκουλίδης—Γεώργιος Χρυσογόνης—Δημήτριος Γαβριὴλ—Δημήτριος Μέλας—Ζωγράφος Βοζικιάδης—Κυριακὸς Λαζαρίδης—Μιχαὴλ Καραβίας—Νικόλαος Παπακαλλινίκου—Ὀδυσσεὺς Σανταλτζίδης—Ὅμηρος Γκιουλόγλους—Σεραφεὶμ Χαραλαμπίδης—Σέργιος Μαυρίδης—Στυλιανὸς Παπαδόπουλος—Τιμόθεος Εὐαγγελινίδης διάκονος—Χαραλάμπης Πλακούδης—Χαραλάμπης Σγουρίδης·

9 δὲ τὸν βαθμὸν **πάνυ καλῶς,**

Ἀλέξανδρος Γεωργιάδης—Ἀλέξανδρος Μαστραλέξης—Δημήτριος Παπαβασιλείου—Ἐλευθέριος Πλοῦμος—Ἰορδάνης Παπαδόπουλος—Κλεάνθης Παπᾶ—Κωνσταντῖνος Κόγιας—Ξενοφῶν Κυριακίδης—Στυλιανὸς Σουτόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Τῷ σαββάτῳ παρασταθεὶς ἐπὶ Συνόδου πυχαρίστησε δεόντως ἐπὶ τῇ ἀποκαταστάσει αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Γάνου καὶ Χώρας κ. Κωνσταντῖνος, ὃς ἐποιήσατο καὶ τὴν νενομισμένην εὐχαριστίαν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τὸ μέγα μήνυμα. — Χθὲς ἐπέστρεψεν ἐκ Συκῆς τῆς Βιθυνίας ὁ ἐπ' ἀδείᾳ μεταβὰς ἐκεῖ σεβασμ. μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντῖνος.

Κοινὴ συνεδρία.—Τῇ δευτέρᾳ, 28 λήξαντος, συνῆλθον ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰς συνεδρίαν κοινὴν ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον. Ἐν τῇ συνεδρίᾳ ταύτῃ ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις ἐπιτροπείας πρὸς εἰσπραξιν συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ θυμάτων. Τὴν ἐπιτροπείαν ταύτην ἀποτελοῦσιν, ὑπὸ πρόεδρον τὸν πανιερ. μητροπολίτην Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιον, οἱ ἐρίτιμοι κκ. Α. Γ. Ζαρίφης, Εὐστ. Εὐγενίδης, Ἀριστείδης βὲης Κυριακοῦ, Ἀσημάκης Χατζόπουλος, Ἀλεξ. Δ. Φωτιάδης, Κωνσταντ. Βλαστάρης, Ι. Κ. Ἡλιάσκος, Σόλων Καζανόβας, Θ. Κουρτζῆς, Ἀλεξ. Σινιόσογλους, Ἀντ. Καλδοκορέσης, Μικὲς Παπαδόπουλος, Σωτήριος Σπυρίδων, Π. Γ. Χρυσὸς, Σπυρίδων Ἀθ. Σιδερίδης, καὶ οἱ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἐθν. Συμβουλίου κκ. Γ. Κάρταλης καὶ Φρ. Δ. Μεζίκης. Πᾶσι δ' ἀπεστάλησαν καὶ τὰ πιττάκια τῆς ἐκλογῆς.

Ἔκτακτος ἐπιτροπεία.—Προχθὲς συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν ἡ τετραμελὴς ἔκτακτος ἐπιτροπεία διασκεψαμένη περί τινων δημοσιεύσεων.

Μητρόπολις Κρήνης.—Ἀπὸ τῆς 28 λήξαντος αὐγούστου διέμενεν ἐν Σμύρνῃ, κατὰ τὰς ἐφημερίδας τῆς πόλεως ταύτης, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Κρήνης κ. Θεόκλητος, ἕνεκεν ὑποθέσεων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῇ τετάρτῃ, μνήμῃ Ἀλεξάνδρου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως, ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ τὴν ὀνομαστικὴν αὐτοῦ ἑορτὴν ἄγοντι σεβασμ. μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης κ. Ἀλιξάνδρῳ. Τηλεγραφικῶς ἐπίσης ηὔξατο τὰ δέοντα τοῖς ἐν τοῖς προαστείοις καὶ ταῖς νήσοις διαμένουσιν ἐξοχ. Ἀλ. Ζωηῷ πατρὶ, Ἀλ. Μαυρογένῃ βέῃ, Ἀλ. Παντζίρῃ βέῃ, Ἀλ. Σινιόσογλου ἐφέντῃ, καὶ τοῖς ἀξιοτίμοις κκ. Ἀλ. Δ. Φωτιάδῃ καὶ Ἀλ. Μελαχροινῷ, ἰατρῷ· καὶ διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. ἀρχιδιακόνου τῷ ἐξ. Ἀλ. Καμπούρογλου πατρὶ, Ἀλ. Γάγκῳ, Ἀλ. Ναούμ καὶ Ἀλ. Δεβετζῇ.

Πρόνοια ὑπὲρ τοῦ κλήρου.— Ὁ παρ' ἡμῖν ἐπί τινα καιρὸν διαμείνας (ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ἐφέσου) πανοσ. σύγκελλος κ. Παΐσιος ἀπῆλθε προχθὲς εἰς Σμύρνην, διορισθεὶς ὡς ἐφημέριος παρά τινι ναῷ. Περὶ τοῦ συγκέλλου κ. Παΐσίου ξένη τις ἐφημερὶς ἔγραψε πρὸ διμηνίας εἰδήσεις τινας, αἳ, κατ' εὐτυχίαν, ἀπεδείχθησαν ἀνυπόστατοι.

Βιβλία συνιστώμενα. — Ὁ ἐλλόγιμος ἐν τῇ Ριζαρείῳ ἐκκλησιαστικῇ σχολῇ καθηγητὴς κ. Φίλιππος Π. Παπαδόπουλος ἀγγέλλει προσεχῶς τὴν ἔκδοσιν «Θεολογικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας», ἧς ἀντίτυπον ὡρίσθη τρία φράγκα. Ὁ κ. Φίλιππος Παπαδόπουλος ἐδίδαξε τὸ μάθημα τοῦτο ἔν τε τῇ Θεολογ. σχολῇ τῆς Χάλκης καὶ τῇ Ριζαρείῳ σχολῇ, πιστεύομεν δ' ὅτι καὶ ἡ «Θεολογ. Ἐγκυκλοπαιδεία», καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ συγγράμματα αὐτοῦ, πρόθυμον εὑρήσει παρ' ἡμῖν ὑποστήριξιν, καθὸ πραγματευομένη περί τε τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης καὶ τῶν κλάδων αὐτῆς, ἐξηγητικοῦ, ἱστορικοῦ, θεωρητικοῦ καὶ πρακτικοῦ. Τὸ βιβλίον ἐστὶν ὠφέλιμον παντὶ λογίῳ χριστιανῷ, ἰδιαζόντως δὲ τοῖς ἕλλησι σπουδασταῖς τῆς θεολογίας.

Περιοδευταί. — Ἐπέστρεψε μετὰ βραχείαν ἐν Μιτυλήνῃ διαμονὴν εἰς Ἔρεσον ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Εἰρηνουπόλεως κ. Ἀρσένιος.

Ἅγιον Ὄρος.— Ἀφίκοντο κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς Θεσσαλονίκην, χάριν μοναστηριακῶν ὑποθέσεων, οἱ ἐκ τῶν ἐγκρίτων μοναχῶν τῆς ἱερᾶς μονῆς Σταυρονικήτα ὁσιώτατοι πατέρες Γαβριὴλ καὶ Ἱερεμίας διάκονος.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.— Παρεπιδημεῖ ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ὁ τῆς ἐκκλησιαστ. ἡμῶν μουσικῆς ἐν τῷ Ὠδείῳ Ἀθηνῶν διδάσκαλος κ. Κ. Ἀλ. Ψάχος — Ἐπανῆλθε δ' ἐκ Κρήτης, μετὰ ἑπταετῆ περίπου διαμονήν, ὁ κ. Δημ. Μπαλαμπάνης, εὐδοκίμως διατελέσας ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης πρωτοψάλτης τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ καὶ διδάσκαλος τῆς ἐκκλησ. μουσικῆς ἐν τῷ ἐκεῖ γυμνασίῳ. Ἀμφότεροι οἱ συμπολῖται μετὰ ζήλου καὶ καρποφόρως ἐπετέλεσαν ἄχρι τοῦδε τὸ πρὸς τὸ πατρῶον θησαύρισμα, τὴν ἱερὰν ἡμῶν μουσικήν, καθῆκον, ἐπαίνων ἄξιοι ἀναδειχθέντες.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος ἐκδοθέντος ἔν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τῆς «Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» ἐκλήθησαν νέα μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀντὶ τῶν ἀποχωρούντων τεσσάρων, οἱ πανιερ. ἐπίσκοποι Εὐρυτανίας κ. Σεραφείμ, Κυθήρων κ. Εὐθύμιος, Φωκίδος κ. Ἀμβρόσιος, καὶ Φαναρίου καὶ Θεσσαλιώτιδος κ. Εὐθύμιος.

Μητρόπολις Ἀθηνῶν.—Διὰ διαταγῆς αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἐν τῷ «Ἱερῷ Συνδέσμῳ» ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος ἐπιβάλλει τοῖς ὁσιωτάτοις μοναχοῖς, ὅσοι διαμένουσιν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ ὡς νωκόροι ἢ καὶ ἄνευ ἀποχρώντος λόγου, ὅπως μέχρι τῆς 25 αὐγούστου καταλίπωσι τὰς πόλεις ταύτας ἐπιστρέφοντες εἰς τὰς μονὰς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἐπι-

ἔληθῶσιν ἐπὶ τῶν παραβατῶν τῆς διαταγῆς αἱ κανονικαὶ ποιναί.

Μέριμνα περὶ τῆς αὐστηρᾶς τελέσεως τῶν μυστηρίων. — Ἡ ἀπὸ 18 φεβρουαρίου 1904 συνοδικὴ ἐγκύκλιος ἐπρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ κράτος σεβ. ἱεράρχας» περὶ ἐξομολογήσεως ἀναθεωρουμένη καὶ πάλιν, πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἐν αὐτῇ. Συνιστᾶται δι' αὐτῆς τοῖς μὲν πνευματικοῖς ἡ αὐστηρὰ τήρησις τῶν περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς ἐξομολογήσεως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διατεταγμένων, τοῖς δὲ πανιερ. ἀρχιερεῦσιν ἡ διὰ ποιμαντικῶν ἐγκυκλίων καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας τῶν ἱεροκηρύκων ἐξήγησις τῆς θειότητος τοῦ μυστηρίου, εὐλαβῶς τελουμένου καὶ οὐχὶ ἐν ἀμελείᾳ.

Κήρυγμα τοῦ θείου λόγου. — Τὸ καθῆκον τοῦ κηρύττειν τὸν θεῖον λόγον ἐκπληροῦται ἐν Κερκύρᾳ μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ παραδειγματικῶς. Ἐκτὸς τοῦ σεβ. τμ. ἀρχιεπισκόπου Κερκύρας καὶ Παξῶν κ. Σεβαστιανοῦ, κηρύττοντος τακτικῶς ὁσάκις ἀνὰ τὰ χωρία περιοδεύει καὶ ὁσάκις ἐν τῇ πόλει λειτουργεῖ, κηρύττουσι τὸν θεῖον λόγον ὁ κἀδεσ. ἱεροκήρυξ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς κ. Κ.Πρίφτης, οἱ πανοσιολογ. ἱερομόναχοι κκ.Σ. Κρεκίδας καὶ Νικηφόρος Ἀρμένης, καὶ οἱ κἀδεσιμ. πρεσβύτεροι κκ. Α. Λευθεριώτης καὶ Μ. Κοσκινᾶς. Ἡ ταῦτα μετ' εὐφροσύνης ἀναγγέλλουσα «Φωνὴ τοῦ Λόγου» παρατηρεῖ ὅτι, σχετικῶς πρὸς ἑτέρας ἐπαρχίας, ἱκανῶς ἀκμαῖον ἐν Κερκύρᾳ τηρεῖται τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα, καὶ ἱκανὴ παρατηρεῖται θρησκευτικὴ ζωὴ καὶ κίνησις, τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου μοχθοῦντος πρὸς ἀνόρθωσιν τοῦ κλήρου καὶ βελτίωσιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων, καίτοι παλαίει καθ' ἑκάστην κατ' ἀντιθέων διδασκαλιῶν καὶ συστημάτων, οἷον πρὸς μασόνους, πρὸς πνευματιστὰς καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτοῖς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Ἑλληνικὴ κοινότης Μάντζεστερ. — Ἐκ τοῦ «Μετανάστου» — ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ἐκδιδομένης ἀπὸ διετίας ἐν Λόουελλ — μανθάνομεν ὅτι ὁ ἐπὶ μῆνας ὁκτὼ διατελέσας ἐφημέριος παρὰ τῇ ἑλληνικῇ κοινότητι τῆς πόλεως ταύτης πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης κ. Ἀμβρόσιος Παρασχάκης ἐκλήθη προϊσταμένος τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος τῆς πόλεως Μάντζεστερ (Ἀμερικῆς).

Ἑλληνικὴ κοινότης Κέϊπ-Τάουν.—Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Κράτος» (Ἀθηνῶν) ἐκ Κειπτάουν ἀναγγέλλει νέαν περιοδείαν ἀνὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐν τῇ νοτίᾳ Ἀφρικῇ κοινότητας τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Στεφάνου Μακρόνη, προϊσταμένου Κειπτάουν, ἐπισκεψαμένου τὴν ὀρθόδοξον ἑλληνικὴν κοινότητα Σκλύσβογρι, λειτουργήσαντος ἐν οἴκῳ τινι προσευχῆς, ποιησαμένου καὶ δημοσίαν τινὰ διάλεξιν. Ὁ πανοσιολογ. κ. Στέφανος, πενθήμερον διαμείνας μεταξὺ τῶν ἑξήκοντα ἑλλήνων ὀρθοδόξων τῆς πόλεως ταύτης, ἦλθεν εἰς Οὐμταλί, ὅπου πεντήκοντα διαμένουσιν ὁμογενεῖς· συλλέξας δὲ ὑπὲρ τοῦ ἐν Κειπτάουν ὀρθοδόξου ναοῦ 80 λίρας ἀγγλικὰς ἐν Σκλύσβογρι καὶ ποσόν τι ἐν Οὐμταλί, ἀπῆλθε πρὸς πνευματικὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐν Βέϊρᾳ καὶ Μεσσαϊνέσσῃ ὁμογενῶν. — Αἱ εὐχάριστοι εἰδήσεις αὗται τεκμηριοῦσι τὸ θρησκευτικὸν αἴσθημα τῶν ἐν τῇ Νοτίᾳ Ἀφρικῇ ὁμογενῶν, οἵτινες ἀρκετὰς παρέχουσιν ἀποδείξεις τοῦ φίλτρου αὐτῶν πρὸς τὸ ἐπιφανεστάτην φυλήν, εἰς ἣν ἀνήκουσιν, ὑποστηρίζοντες ὑλικῶς πάντα παρ' ἡμῖν κοινωφελῆ θεσμὸν καὶ τιμῶντες ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ταύτῃ ἄκρᾳ τῆς ἀφρικανικῆς ἠπείρου τὸ ὄνομα τοῦ ὀρθοδόξου ἕλληνος.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὴν τῆς ὑπ' ἀρ. 59 καὶ ἡμερομ. 27 ἰουλίου 1906 ἀποφάσεως.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ 207 τῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπ. ἀριθ. πρωτ. 2752 καὶ ἡμερομ. 15 μαρτίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη κατὰ Αἰκατερίνης Γρηγόριεβνας Μιτιούσνας ὡς νομίμων καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἀπὸ τοῦ 1895 ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τοῦ ἐν Ὀδησσῷ συζυγικοῦ οἴκου καὶ τῆς διανυκτερεύσεως ἔκτοτε εἰς ξένους οἴκους πλὴν τοῦ τῶν γονέων καὶ ἐν ξένοις μέρεσιν, ἄκοντος καὶ ἀγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένου γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν τε ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως», καὶ τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Νόβοε Ὀμποζρένιε» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένῃ, ὡς ἡττηθείσῃ ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνόντα εἰς γρόσια πεντακόσια δέκα (ἀρ. 510) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 2

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μύρων πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἁγ. γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 37

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 7 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χάριν τῆς ἱστορίας—Διωγμὸς ὀρθοδόξων—Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Τεκμήρια συμπαθείας ἀδελφικῆς—Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι—Τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἀποστόλου Παύλου—Περὶ τοῦ στενογραφικοῦ ἢ ἱερογραφικοῦ τῆς παρασημαντικῆς τῆς ἐκκλησιαστ. μουσικῆς—Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΧΑΡΙΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΕΚ ΚΑΒΑΚΛΗ, 26 αὐγούστου.

Τὸ τμῆμα Καβακλῆ, ἀποτελοῦν τὴν σπουδαιοτέραν μοῖραν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ἀπαρτίζεται ἐκ τῆς πόλεως Καβακλῆ ἀριθμούσης πληθυσμὸν καθαρῶς ἑλληνικὸν (πλὴν τῶν κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων) δεκακισχιλίων κατοίκων καὶ τῶν ἑξῆς ἑνδεκα χωρίων, Καρυαί, Δογάνογλου, Σιναπλῆ, Μικρὸ Μοναστῆρι, Μέγα Μοναστῆρι, Δράμα, Τσικούρκοι, Ἂκ Βουνάρ, Μέγα Βογιαλῆκι, Μικρὸ Βογιαλῆκι, Μουραδαντλῆ, ἀριθμούντων ἐν συνόλῳ πληθυσμὸν δεκατετρακισχιλίων κατοίκων, ἁπάντων Ἑλλήνων πλὴν ὀλίγων Βουλγάρων ἐν Δράμα, καί τινων συνοικισθέντων ἐσχάτως ἐν τῷ χωρίῳ Ἂκ Βουνάρ. Ἀποτελεῖ δὲ τὴν μόνην βουλευτικὴν ἐκλογικὴν περιφέρειαν, τὴν ὡς ἐκ τοῦ ἀκραιφνοῦς καὶ σημαντικοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ της ἀναδεικνύουσαν ἕνα Ἕλληνα τὸ γένος βουλευτὴν ἐν τῇ Βουλγαρικῇ βουλῇ.

Τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἑλληνικὸν κέντρον δὲν ἦτο βεβαίως δυνατὸν νὰ παραμεληθῇ ὑπὸ τῶν κακούργων συμμοριῶν τοῦ ψευδομακεδονικοῦ Κομιτάτου· ἐφ' ᾧ καὶ μετὰ τὰ γεγονότα τῆς Βάρνης, τῆς Στενημάχου, τῆς Φιλιππουπόλεως κτλ. ὁμάδες κομιτῶν ἀθροισθεῖσαι ἐν Ἰαμπόλει καὶ ταῖς λοιπαῖς πέριξ βουλγαρικαῖς κώμαις παρεσκεύασαν ἐπίθεσιν διὰ τὴν Κυριακὴν 23 Ἰουλίου κατὰ τῆς πόλεως Καβακλῆ πρὸς καταλῆψιν τῶν τριῶν ναῶν της, (Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Ἁγίου Γεωργίου καὶ Προφήτου Ἠλίᾳ) τῶν σχολῶν καὶ τῶν λοιπῶν κοινοτικῶν ἱδρυμάτων. Ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῶν παρασκευῶν τούτων, οἱ κάτοικοι ἀπεφάσισαν νὰ ἀντιταξωσιν ἀμυναν κατὰ τῶν κομιτῶν, οὕτω δὲ, τῇ πρωΐᾳ τῆς Κυριακῆς, 800 Ἕλληνες ἐφεδροι στρατιῶται παρετάχθησαν ἔνοπλοι πρὸ τῆς πόλεως, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἣν ἐγκαίρως ἀνηνέ-

χθησαν οἱ κάτοικοι, ἐτήρει, κατὰ τὸ σύστημά της, σιγήν, οὐδὲν ἀποτελεσματικὸν μέτρον λαβοῦσα πρὸς προστασίαν τῆς ἀπειλουμένης πόλεως.

Ἡ ἀπορασιστικὴ αὕτη στάσις τῶν κατοίκων Καβακλὴ ἔσωσε τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν πόλιν, διότι οἱ κομῖται, μὴ τολμήσαντες ναἐπιτεθῶσιν, ἀπεμακρύνθησαν (μετὰ καὶ 10—15 βουλγάρων ἱερέων οἵτινες εἶχον σπεύσει ὅπως ἱερουργήσωσιν ἐν τοῖς καταληφθησομένοις ναοῖς πρὸς ὁριστικὴν ἐπισφράγισιν τῆς ἁρπαγῆς αὐτῶν) δηλοῦντες ὅτι θὰ ἐπανέρχοντο ἀθρόοι, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῶν λοιπῶν ἑλληνικῶν Κοινοτήτων, πρὸς ἐξόντωσιν καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ τούτου κέντρου.

Ἡ ἐπελθοῦσα ὅμως καταστροφὴ τῆς Ἀγχιάλου καὶ ἡ ὁμόφωνος κραυγὴ τῆς φρίκης ἡ ἀντηχήσασα ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου κατὰ τῶν δραστῶν τῆς φρικαλέας ταύτης τραγῳδίας, ἐξηνάγκασε τοὺς ἐν Σοφίᾳ νὰ περιστείλωσι, πρὸς καιρὸν τοὐλάχιστον, τὰς πρὸς ἐπανάληψιν τοιαύτης φρικαλέας σκηνῆς διαθέσεις. Ὡς ἐκ τούτου, τὸ ψευδομακεδονικὸν Κομιτᾶτον περιωρίσθη νὰ ἀποστείλῃ τῇ 6 Αὐγούστου εἰς τοὺς κατοίκους Καβακλὴ τελεσίγραφον τάσσον πενταώρου προθεσμίαν πρὸς παράδοσιν τῶν ναῶν καὶ σχολῶν τῆς πόλεως ἐπ' ἀπειλῇ τῆς τύχης τῆς Ἀγχιάλου, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως· ἀλλ' ἔλαβεν ὡς ἀπάντησιν ὅτι οὐδεμίαν διαταγὴν ἐκ μέρους ἀγνώστου ἀρχῆς, οἵα ἦν τὸ μακεδονικὸν Κομιτᾶτον, ἀνεγνώριζον οἱ κάτοικοι, καὶ ὅτι ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ διαταξῃ αὐτοὺς νὰ παραδώσωσι τοὺς ναοὺς καὶ τὰς σχολάς, ὅτε οὐδεμίαν θὰ προέβαλλον ἀντίστασιν. Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις οὐδὲν μὲν τοιοῦτον ἐτόλμησεν ἀπ' εὐθείας νὰ διαταξῃ, ἁπλῶς δὲ ὁ Ἔπαρχος ἔταξε φρουροὺς εἰς τὸ μητροπολιτικὸν οἴκημα, ἔνθα διέμενεν ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Ἀρχιμ. Θεοδόσιος Φιλοθείτης, ἵνα μὴ πραξικόπημά τι, ὃ ἤθελεν, ἐπισυμβῇ κατ' αὐτοῦ ἅτε θεωρουμένου ὡς πρωταιτίου τῆς ἀντιστάσεως τῶν πολιτῶν, ἀφοῦ οὗτος δὲν ἀπεδέξατο τὴν σύστασίν του ὅπως ἀπομακρυνθῇ τῆς πόλεως. Μετά τινας δὲ ἡμέρας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁ ἀρχιαστυνόμος μετὰ δύο ὀργάνων του συλλαβὼν τὸν Ἀρχιμανδρίτην, ὡδήγησεν αὐτὸν, ἐν ἄκρᾳ σπουδῇ, εἰς τὰ ὅλωρον περίπου ἀπέχοντα τουρκικὰ μεθόρια, ὁπόθεν οὗτος μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ κομῖται προέβησαν εἰς τὴν ἁρπαγὴν τῶν ναῶν καὶ σχολῶν τῶν χωρίων Δράμας καὶ Ἄκ Βουνάρ, ἐν οἷς εὑρίσκονται, καθὰ ἐρρέθη, καὶ εὐαρίθμοί τινες κάτοικοι Βούλγαροι.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας, τὸ μακεδονικὸν Κομιτᾶτον ἀπηύθυνε καὶ νέαν ἀπειλητικὴν πρόσκλησιν εἰς τὸν Ἕλληνα βουλευτὴν Καβακλὴ κ. Παπαζογλουν περὶ παραδόσεως τῶν ναῶν καὶ σχολῶν τῆς πόλεως· ἔλαβον ὅμως ταὐτόσημον τῇ προηγουμένῃ ἀπάντησιν. Κατόπιν, τινὲς τῶν προκρίτων ἐκλήθησαν εἰς τὸ ἐν ἀποκέντρῳ μέρει μακρὰν τῶν συνοικιῶν κείμενον Ἔπαρχεῖον, ἐκεῖ δὲ συλληφθέντες ἐδάρησαν ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ κομιτῶν καὶ τῶν ἀστυνομικῶν ὀργάνων, ὑπ' αὐτὰ τὰ δώματα τοῦ Ἐπάρχου· διεμηνύθη δ' ἅμα καὶ τοῖς λοιποῖς προκρίτοις ὅτι ἡ αὐτὴ τοὺς ἀναμένει τύχη, ἂν δὲν συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἀξιώσεις τῶν κομιτῶν.

ΕΚ ΣΤΕΝΗΜΑΧΟΥ, 26 αὐγούστου.

Χθὲς μετὰ μεσημβρίαν ἦλθεν ἐνταῦθα ἐκ Φιλιππουπόλεως ὁ αὐτόθι νομαρχεύων, ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Νομάρχου, Ἔπαρχος καὶ προσεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας ἐπιτρόπους τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἁγ. Νικολάου καθὼς καὶ τοὺς δύο Βουλγάρους τοὺς ἀντιπροσωπεύοντας τὴν ἰδιότητα ἐπιτρόπων τοῦ αὐτοῦ ναοῦ, ὡς ἐκλεγέντας μετὰ τὴν ἁρπαγὴν αὐτοῦ. Ὁ νομαρχεύων ἐφάνη προσπαθῶν τὸ κατ' ἀρχὰς νὰ συμβιβάσῃ καὶ τὰ δύο μέρη, ἀλλ' εἰς τὴν ἐμμονὴν τῶν ὀρθοδόξων προβαλλόντων τὰ ἀπ' αἰώνων ἀδιαμφισβητήτως κτητορικὰ αὐτῶν δίκαια καὶ τὴν παμψηφίαν τῶν ἐνοριτῶν (πλὴν 30 διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ δόλου ἐξαναγκασθέντων νὰ ὑπογράψωσιν εἰς ἀναφορὰν ἀναγνωρίζουσαν τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν), ἀπήτησε τὴν παράδοσιν τῶν κλειδῶν ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων οἵτινες ἐδήλωσαν ὅτι, ἀφοῦ ἡ Κυβέρνησις προβάλλει τοιαύτην ἀξίωσιν, θὰ συμμορφωθῶσι πρὸς ταύτην.

Ἐνῷ ταῦτα ἐγίνοντο ἐντὸς τοῦ Ἐπαρχείου, ἔξω εἰς τὰ πρόθυρα αὐτοῦ παρεφύλαττον πέντε ροπαλοφόροι Βούλγαροι καραδοκοῦντες νὰ ἐπιπέσωσι κατὰ τῶν Ἑλλήνων ἐπιτρόπων, ἅμα θὰ ἐξήρχοντο. Οἱ δύο ἐκ τούτων (Ἀριστοτέλης Σιδέρης καὶ Εὐαγγέλης Σπύρου) ἐξῆλθον πρῶτοι, οὓς παρὰ προσδοκίαν,

ὡς ταχύτερον τῆς ὑποτιθεμένης ὥρας ἀπελθόντας, μὴ ἐκ τοῦ ἐπαρχείου οἱ ροπαλοφόροι διεσκορπισμένοι ὄντες κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καίπερ καταδιώξαντες, δὲν ἐπρόφθασαν. Κατὰ τῶν βραδύτερον ὅμως ἀπελθόντων τριῶν ἑτέρων (τῶν Γεωργίου Ἡλιαδου, Γεωργίου Τριανταφύλλου καὶ Γεωργιου Μπαζουλῆ) ἐπιτεθέντες δύο ἐκ τῶν κακούργων, κατέφθασαν τὸν Γ. Τριανταφύλλου, τὸν καὶ Ἔφορον τῶν σχολῶν, ὃν καὶ ἀνηλεῶς ἐξυλοκόπησαν ἔμπροσθεν τῆς θύρας τοῦ Ἐπαρχείου, ἀπαθῶς θεωμένων ἀπὸ τῶν παραθύρων τῶν ὑπαλλήλων τούτου, εἶτα δὲ παρέδωκαν εἰς χωροφύλακα ἵνα μεταφέρῃ αὐτὸν μέχρι τοῦ οἴκου του καὶ παραλάβῃ παρ' αὐτοῦ τὰς κλεῖδας τοῦ ναοῦ. Ἐκ τῶν δύο δὲ Βουλγάρων κακούργων ὁ μὲν ἔφυγεν, ὁ δὲ ἕτερος, συλληφθεὶς καὶ φυλακισθεὶς πρὸς τὸ θεαθῆναι χθὲς, σήμερον περιφέρεται ἐλεύθερος ἀνὰ τὴν πόλιν. Εἶναι δὲ εὐνόητον ὅτι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠννόουν νὰ τρομάξωσι τοὺς ἡμετέρους, ὅπως τοῦ λοιποῦ περιορισθῶσι καὶ μὴ διαμαρτύρωνται διὰ τὰς κακουργίας αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τοῦ ἐν Βουλγαρίᾳ Ἑλληνισμοῦ.

Ἡ διαμονή μας ἐνταῦθα καθίσταται ἀδύνατος. Πρῶτον καὶ κυριώτερον δὲν ἔχομεν σχολεῖα, διότι τὸ Κεντρικὸν σχολεῖον καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον διορθώσαντες κατέχουσιν οἱ Βούλγαροι.

Γνωρίζετε δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι δι' ἀπειλῶν, ἐκβιασμῶν καὶ ἀπάτης οἱ Βούλγαροι ἐξηνάγκασαν 10 ἐνορίτας ἐξ ἁγίου Νικολάου, 60 ἐξ ἁγίας Τριάδος, καὶ 20 ἐκ Μπαχτσὲ Μαχαλὲ τοῦ τμήματος Ἀμπελίνου νὰ ὑπογράψουν ἀναφοράν, δι' ἧς δηλοῦσιν ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὴν Βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν. Εὐτυχῶς οἱ ἐκβιασθέντες καὶ ὑπογράψαντες εἶναι τόσοι μόνον καὶ οὐχὶ 330 οἰκογένειαι, ὡς ἀνέγραψαν αἱ ἐφημερίδες.

Τῇ τελευταίᾳ ὥρᾳ ἐτοιχοκολλήθη ἀπειλητικὸν διάταγμα τοῦ Κομιτάτου ἀπαγορεῦον τὴν χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ὡς καὶ πᾶσαν μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων δοσοληψίαν καὶ σχέσιν. Ἡ ἐφαρμογὴ καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ διαταγματος τούτου εἶναι ἡ καταστροφὴ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, τοῦτο δὲ ἀκριβῶς ἐπιζητεῖται καὶ ὑπὸ τῶν κομιτῶν.

ΕΚ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΩΣ 30 Αὐγούστου.

Χθὲς κατελήφθησαν καὶ αὗθις ὑπὸ τῶν Βουλγάρων οἱ ἱεροὶ ναοὶ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Δημητρίου οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τῆς 23 Ἰουλίου ἦσαν κλειστοί. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Δημητρίου ἐτελέσθη πανηγυρικὴ λειτουργία, ἧς μετέσχε πλῆθος Βουλγάρων.

Τοὺς δυστυχεῖς Ἕλληνας ὀρθοδόξους ἱερεῖς ἡμῶν δεινῶς πιέζουσιν ἵνα ἀναλάβωσι τὰς ἐν τοῖς ναοῖς προτέρας αὐτῶν θέσεις, ὑπὸ τὸν ὅρον ἐννοεῖται τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ Ἐξάρχου καὶ τοῦ μνημοσύνου τοῦ Βουλγάρου Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως. Τινὲς τούτων, ὡς ὁ Οἰκονόμος Χαραλάμπης, ὁ παπᾶ Θεοφιλος καὶ ὁ παπᾶ Χρῆστος, εὑρισκόμενοι πρὸ τοῦ διλήμματος ἀποστασίας ἢ κακοποιήσεων, ἀναχωροῦσιν εἰς Βασιλεύουσαν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ καὶ νομικῶς νὰ σφετερισθῶσι τὰς ἱερὰς ἡμῶν Ἐκκλησίας, περιάγουσιν οἱ σφετερισταὶ ἀνὰ τὰς ἑλληνικὰς συνοικίας τῆς πόλεως ἀναφορὰν πρὸς ὑπογραφὴν, δι' ἧς οἱ ὑπογράφοντες Ἕλληνες δηλοῦσιν ὅτι οἱ ἐν Φιλιππουπόλει ναοὶ ἐκτίσθησαν δαπάναις Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων. Ἡ θρασύτης τῶν περιαγόντων τὴν ἀναφορὰν εἶναι ἀπίστευτος· διότι ἐτόλμησαν νὰ παρουσιασθῶσι καὶ ἐνώπιον τῶν λογάδων Φιλιππουπολιτῶν.

Ἡ τρομοκρατία σήμερον καθίσταται δεινοτέρα, τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἐνώπιον τῶν ὀμμάτων τῆς ἀστυνομίας ξυλοκοπουμένων.

Ὁ ξυλοκοπηθεὶς Ἐπίτροπος Στενημάχου (ἴδε προηγουμένην ἐπιστολὴν Σ. Σ.) εὑρίσκεται ἐν κινδύνῳ.

Σήμερον πρὸ μεσημβρίας κατελήφθη καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον.

ΕΚ ΜΕΣΗΜΒΡΙΑΣ, 31 Αὐγούστου.

Οἱ μισοὶ κάτοικοι τῆς Μεσημβρίας, ἕνεκα τοῦ φόβου, μὲ βίαν καὶ μὲ ἀπάτην ὑπεγράφησαν εἰς τὴν ἀναφορὰν τὴν ἀναγνωρίζουσαν τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν· ἀλλὰ μανθάνω ἐξωδίκως ὅτι αἱ ὑπογραφαὶ ἐπεστράφησαν ὀπίσω εἰς τὸ Κομιτᾶτον εἰς Μεσημβρίαν διὰ νὰ ὑπάγουν ὁ καθεὶς ὅπου ὑπέγραψεν εἰς τὸ δικαστήριον τῆς Μεσημβρίας νὰ τὰς ἐπικυρώσῃ, δηλαδὴ ὅτι εἶνε γνήσιαι καὶ νὰ ὑπάγουν κατόπιν δύο ἀντιπρόσωποι εἰς Σήλυ-

μνον εἰς τὸν Βούλγαρον ἀρχιερέα Γερβάσιον καὶ νὰ γίνουν δεκτοί· καθὼς ἤκουσα οὕτω πῶς γράφω. Ἀλλὰ ἀφότου ἦλθον ὀπίσω αἱ ὑπογραφαὶ δὲν ἔγεινε κανεὶς λόγος εἰς τὸ Ἀναγνωστήριόν των, διότι εἰς τὴν Μεσημβρίαν ἔκαμαν ἓν Ἀναγνωστήριον οἱ Βούλγαροι καὶ ἐκεῖ γίνεται τὸ συμβούλιόν των, καὶ τὸ Ἀναγνωστήριον διοικεῖται ἀπὸ τὸν δικαστὴν καὶ ὑπαλλήλους τοῦ δικαστηρίου καὶ ἕνας ἀναφορογράφος καὶ μέλη ἀπὸ πέντε ἕξ ἕως ἑπτά· διότι ἡμεῖς δὲν ἔχομεν πολλοὺς Βουλγάρους εἰμὴ ἕως 10 μόνον οἱ ὁποῖοι ἐνυμφεύθησαν εἰς Μεσημβρίαν καὶ ἄλλοι ἀπέθανον καὶ ἔμειναν τὰ παιδιά των. Τὸ σχολεῖον μας τὸ ἔχουν Καζάρμαν ἐν ᾧ κατοικοῦσι στρατιῶται. Σχολεῖον δὲν ἔχομεν. Οἱ διδάσκαλοί μας ἀνεχώρησαν, ὁ εἷς ἱερεὺς παπᾶ Βασίλειος ἀνεχώρησεν εἰς Βάρναν μείνας μόνος ὁ παπᾶ Γεράσιμος καὶ ὅστις ἔχει σκοπὸν νὰ φύγῃ. Ἡ ἐκκλησία μας λειτουργεῖ ἀλλὰ μὲ φόβον· ὁ κώδων δὲν σημαίνει, διότι αὐτοὶ οἱ Βούλγαροι μᾶς φοβερίζουν πάλιν ὅτι θὰ μᾶς καύσουν. Δὲν ἔχομεν προστάτην νὰ μᾶς προστατεύσῃ, ἔχομεν στρατιώτας, ἀλλὰ διὰ τὸ θεαθῆναι, ὁ φόβος δὲν ἐξέλιπεν, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐνωρὶς συνάζονται καὶ κλείονται εἰς τὰς οἰκίας των ἕνεκα τοῦ φόβου. Χθὲς ἦλθον 6 κομῆται, οἱ μὲν τρεῖς γνωστοὶ οἱ δὲ τρεῖς ἄγνωστοι καὶ, ἀφοῦ ἐμέθυσαν, διηυθύνθησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας καὶ ἔβίασαν τὸν κανδυλάπτην νὰ σημάνῃ ἡμέρᾳ μεσημέρι· ὅτε ὑπῆγε καὶ ὁ Ἐπίτροπος τῆς ἐκκλησίας, τὸν ἐξεδίωξαν ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν καὶ ὁ κανδηλάπτης ἔφυγε καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν ἀρχὴν εἴδησιν καὶ ἦτις ὑπῆγε μὲ κολακευτικὸν τρόπον καὶ τοὺς πῆρεν ἐνῷ ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸν θρόνον τὸν ἀρχιερατικὸν καὶ ἐκάθησε μέσα καὶ κατόπιν τὸν ἐξέβαλαν.

Οἱ Ἀσπριῶται καὶ ἐκεῖνοι μὲ φόβον καὶ μὲ βίαν ὑπεγράφησαν· τὸ ἥμισυ Κουρὶ δὲν ὑπεγράφη· τῶν Ἀσπριωτῶν ἔλαβον τὰς ἐκκλησίας· εἰς τὴν ἁγίαν Παρασκευὴν ἔστειλαν μηνᾶα βουλγαρικά, ὡς φαίνεται θὰ στείλῃ ὁ Βάρνης Συμεὼν ἱερέα, ὁ δὲ παπᾶ Μιχαῆλος Καλύμνιος Καραβοκυρὸς ἀναχωρεῖ διὰ τὴν πατρίδα του· σήμερον ἦλθεν εἰς Μεσημβρίαν καὶ συνδιαλεγόμενος εἶπεν ὅτι θὰ ἔλθῃ εἰς Κων)πολιν καὶ θὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ θὰ εἰπῇ τὰ καθέκαστα. Εἰς τὸ σχολεῖον τῶν Ἀσπριωτῶν εἶναι Βούλγαροι διδάσκαλοι, τὸ ὁποῖον εἶχον λάβει ἐπὶ Χαρίτωνος ἀκόμη. Οἱ Αἰμονιῶται καὶ οἱ Πανιῶται ὑπέγραψαν διὰ τοῦ φόβου καὶ τῆς βίας, ἀλλὰ καὶ ἐκείνων τὰς ὑπογραφὰς τὰς ἐπέστρεψαν ὀπίσω διὰ νὰ τὰς ἐπικυρώσῃ τὸ Δημαρχεῖον των καὶ κατόπιν νὰ τὰς στείλουν εἰς τὸν Γερβάσιον. Εἰς τὴν Πάναν τῇ 6 Αὐγούστου ὑπῆγεν ὁ Βούλγαρος ἱερεὺς καὶ ἐλειτούργησεν καὶ ἄφησαν τὸν παπᾶ Ἀλέξανδρον νὰ λειτουργῇ ἀλλὰ νὰ μνημονεύῃ τὸν Γερβάσιον, καθὼς μανθάνω· τὰ δὲ σχολεῖα των ἐπὶ Χαρίτωνος τὰ πῆραν οἱ Βούλγαροι καὶ τώρα ἔχουν Βούλγαρον διδάσκαλον καὶ διδασκάλισσαν, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ ἀρίνουν τὰ παιδιὰ τυφλὰ καὶ ὄχι διὰ νὰ μάθουν γράμματα. Τὸ χωρίον Αἵμων ἱερέα δὲν ἔχει, διότι ὁ ὑπάρχων προχθὲς διῆλθεν ἐκ Μεσημβρίας διὰ Ἀγχίαλον καὶ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ, διὰ δὲ τὸ Σχολεῖον των ἔγραψεν ὁ Βούλγαρος ἐπιθεωρητὴς τῶν Σχολῶν ὅτι θὰ τοῖς στείλῃ Βούλγαρον διδάσκαλον ἐνῷ εἶχον συμφωνημένον Ἕλληνα. Τὸ χωρίον Ἅγιος Βλάσιος δὲν ὑπέγραψε πουθενά, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι, καθὼς φαίνεται, θὰ μείνουν δίχως ἱερέα, διότι ὁ ἱερεύς των καὶ ἐκεῖνος εἶπεν ὅτι θὰ τοὺς ἀφήσει καὶ τὸ σχολεῖον των μένει οὕτως· ἄγνωστον τί θὰ γείνῃ· ὁ δὲ Ραβδᾶς καὶ ἐκεῖνος θὰ μείνῃ δίχως ἱερέα, διότι χθὲς ἦλθεν ὁ ἱερεύς των καὶ εἶπε μὲ πολλὴν του θλῖψιν καὶ ἀπελπισίαν ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν ἠμπορεῖ νὰ καθίσῃ, διότι ὑπῆγεν εἰς ἀξιωματικὸς ἀπὸ τοὺς στρατιώτας ὁποῦ φυλάγουν καὶ τὸν ἐφοβέρησε καὶ τὸν εἶπεν νὰ μὴ ψάλλῃ πλέον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ ἐκεῖνος φοβεῖται καὶ μετὰ δὲν ἐπῆγεν οὔτε νὰ ψάλλῃ οὔτε νὰ τοὺς διαβάσῃ καὶ πετραχῆλι δὲν ἔβαλεν· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς κανεὶς δὲν ἐφάνη νὰ κλαυθῇ διατὶ δὲν ψάλλει διότι τοὺς φοβερίζουν. Ἔχει μέσα εἰς τὸ χωρίον δύο βουλγάρους νυμφευμένους ἐκεῖ· ἐκεῖνοι ἄρχουν καὶ ἀρχιερεῖς ἐκεῖνοι καὶ ὅτι διατάζουν γίνεται, ἐπειδὴ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐμείναμεν ἀπροστάτευτοι, δὲν ἔχομεν κανένα προστάτην νὰ μᾶς προστατεύσῃ. Τώρα νὰ εὕγῃ ἕνας νὰ μᾶς προστατεύσῃ εἶνε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μετενοημένοι ὅσοι ὑπέγραψαν, διότι μὲ φόβον καὶ ἀπάτην ὑπέγραψαν. Μέσα εἰς τὴν Μεσημβρίαν μόνον εἰς τὴν Μητρόπολιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν λειτουργεῖ ὁ Βούλγαρος ὁ ἱερεύς· ἀλλά, ἐκτὸς τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας καὶ ὅσοι ὑπέγραψαν κανεὶς δὲν ὑπάγει εἰς τὴν

ἐκκλησίαν των, ὑπάγουν εἰς τὴν Παναγίαν ἀλλὰ μὲ φόβον καὶ τρόμον. Καὶ μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι ἂν καὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ σχολεῖον καὶ τὰ κοινὰ κτήματα τῆς Μητροπόλεως ἕως 10 ἐργαστήρια ὁλόγυρα εἰς τὸν αὐλόγυρον τῆς Μητροπόλεως ποῦ πῆραν ἔδωσαν, πάλιν το φρόνημά των εἶναι διὰ νὰ μᾶς κάψουν. Εἶνε μερικοὶ ἐκ τῶν πολιτῶν μας οἵτινες ἤρχισαν νὰ φεύγουν εἰς Πύργον διότι ἐκεῖ λέγουν ὅτι τὰ πράγματα εἶνε πλέον ἥσυχα. Ἡμεῖς ἡμέραν παρ' ἡμέραν φυλάγομεν νὰ ἡσυχάσουν, ἀλλὰ δὲν βλέπομεν τίποτε· οἱ κομῖται διοικοῦν, οἱ κομῖται κόπτουν ράπτουν, κανεὶς δὲν τοὺς πειράζει, μόνον ἡμᾶς πειράζουν τοὺς Ἕλληνας. Ἡμεῖς ἐδῶ εἰς Μεσημβρίαν ἐμείναμεν τυφλοί· δὲν γνωρίζωμεν τί γίνεται ὁ κόσμος, φύλλα ἑλληνικὰ ἀφ' ὅτου καὶ ἔγεινεν τὸ συμβὰν εἰς Φιλιππούπολιν καὶ ἔφυγεν ὁ Κουμαριανὸς ἔπαυσε καὶ τὸ φύλλον, ἐνῷ πρό τινων ἡμερῶν πρὶν νὰ παύσῃ ὁ Κουμαριανὸς ἔπαυσαν τὰς «Εἰδήσεις τοῦ Αἵμου» διὰ νὰ μὴ λαμβάνωμεν φύλλον καὶ μανθάνωμεν τὰ τρέχοντα.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου Βασίλειος

Κατ' ἐπιστολὰς ἐκ Σηλύμνου (Σλίβνο) ὑπὸ ἡμερομ. 29 Αὐγούστου, ὁ Πανιερ. Μητροπολίτης Ἀγχιάλου ἀχθεὶς ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας εἰς Σήλυμνον τῇ 23 Αὐγούστου καὶ περιορισθεὶς ἐν τῇ αὐτόθι Βουλγαρικῇ Μητροπόλει, ἔμεινεν ἐν σχετικῇ ἀνέσει μέχρι τῆς 27 τοῦ αὐτοῦ μηνός· ἀλλὰ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, τοῦ βουλγάρου Μητροπολίτου Γερβασίου ἐξελθόντος εἰς ποιμαντορικὴν περιοδείαν, ἡ ἀστυνομία προσελθοῦσα περιώρισε τὸν ἅγιον Ἀγχιάλου ἐν ἑνὶ τῶν δωματίων τῆς Μητροπόλεως ὑπὸ αὐστηρὸν περιορισμόν, ὀχυρώσασα εἰς ἐπίμετρον διὰ σιδηρῶν ράβδων καὶ τὰ παράθυρα τοῦ δωματίου, μὴ τυχὸν δραπετεύσῃ.!! Ἡ κατάστασις αὕτη ἐξηκολούθει μέχρι τῆς 29, τοῦ Μητροπολίτου κινδυνεύοντος καὶ νὰ ὑποστῇ τὸν ἐκ πείνης θάνατον, διότι ἐδηλώθη αὐτῷ ὅτι τὴν τροφήν του ὀφείλει νὰ προμηθεύηται ἰδίᾳ δαπάνῃ, καὶ ταῦτα ὄντος γνωστοῦ ὅτι οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν φέρει μεθ' ἑαυτοῦ, ὡς ἀπογυμνωθεὶς τῶν πάντων, ἐν Ἀγχιάλῳ.

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἐκ Φλωρίνης ἐπιστέλλουσι περὶ νέων κακουργημάτων τῶν βουλγάρων σχισματικῶν, ὧν ἐγένοντο θύματα τέσσαρες ὀρθόδοξοι ἐκ τοῦ χωρίου Νερέτι τῆς ἐπαρχίας Καστορίας, τῇ 25 μηνὸς αὐγούστου, προστεθέντες εἰς τὸν αἱματόγραπτον κατάλογον τῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν μαρτύρων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐστάλη γράμμα τῆς βουλγαρικῆς κακούργου συμμορίας, τῆς τὰ μέρη ταῦτα λυμαινομένης, πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ὁμογενεῖς παπᾶ Στοΐτζην, Μιχαὴλ Γεωργίου, Χρῆστον Δίνην καὶ Φίλιον Στάσην, γράμμα γεγραμμένον ἑλληνιστὶ καὶ προσκαλοῦσαν αὐτοὺς διὰ τοῦ παπᾶ Γιάννη ν' ἀναβῶσιν εἰς τὸ πλησίον βουνόν, ἵνα συναντήσωσι δῆθεν ὀρθόδοξόν τινα ὁμάδα ἐκδικητῶν. Ὁ δυστυχὴς παρέλαβε καὶ τοὺς ἄλλους τρεῖς καὶ ἐνέπεσαν οἱ τέσσαρες εἰς τὴν παγίδα, βασάνους ὑποστάντες φρικώδεις. Τοῦ μὲν ἀοιδίμου ἱερέως Ἰωάννου ἔκοψαν πρῶτον τὰ ὦτα καὶ κατόπι τὴν ῥῖνα, ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμούς, τὸν μύστακα καὶ τὴν γενειάδα, ἔσχισαν τὸ κρανίον καὶ ἔκοψαν τὸν λαιμόν, σχίσαντες τὸ στῆθος καὶ τὴν κοιλίαν εἰς δύο. Ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς ράχεως ἠριθμήθησαν 18 πληγαὶ διὰ μαχαίρας. Ὁ μακαρίτης Μιχαὴλ Γεωργίου ἔφερεν ἐπὶ τοῦ σώματος 40 πληγὰς διὰ μαχαίρας, οἱ δὲ λοιποὶ δύο ἐσφάγησαν καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ ἀρνία. Τὰ πτώματα τῶν ἀειμνήστων θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας εὑρέθησαν τὴν κυριακὴν καὶ τὴν ἐπιοῦσαν, 28 αὐγούστου, ἐτάφησαν.—Τὴν ἐπομένην ἑσπέραν οἱ αὐτοὶ κακοῦργοι μετέβησαν ἔξω τοῦ Πισοδερίου καὶ διὰ τοῦ ἰδίου τρόπου ἐδολοφόνησαν τὸν ἱερέα Σταῦρον μετὰ δύο ἑτέρων, ἀλλ' αὐτοὺς μακρόθεν καὶ διὰ πυροβόλων.

Ἐνώπιον τῶν ἀνηκούστων βασάνων, ἃς ἐπινοοῦσι κατὰ τῶν ὀρθοδόξων τῶν τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ προσκειμένων οἱ ὀπαδοὶ τοῦ λεγομένου ἐξάρχου, οἱ τὴν Μακεδονίαν ἐκ Βουλγαρίας ἐπιτρέχοντες καὶ καταστρέφοντες, ἐνώπιον κακουργημάτων τοιούτων, ὠχριῶσι μὲν τὰ φάσματα τῶν πρώτων τοῦ χριστιανισμοῦ διωκτῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κρούμου καὶ Μορτάγωνος, ἡ δ' ὀρθόδοξος Ἐκκλησία καυχᾶται ἐπὶ τῷ ὅτι παρέχει δύναμιν καὶ σθένος ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας εἰς τοὺς νέους τούτους μάρτυρας καὶ τοὺς ὁμοίους αὐτοῖς ἵνα φέρωσι γενναίως τὰ δεινά, προσδοκῶντες καὶ τὴν λῆξιν αὐτῶν προσεχῆ καὶ τὴν οὐ χρονίζουσαν ἀνταπόδοσιν βεβαίαν.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς ἀσεβείας τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς ἀρχῆς φονευθέντων, οἱ πανταχοῦ ὁμοεθνεῖς ὀρθόδοξοι ἐξακολουθοῦσιν ἐπιτελοῦντες ἱερὰ μνημόσυνα, τοῦ Κυρίου δεόμενοι ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν νέων μαρτύρων τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Ἀνηγγείλαμεν τὰ τελεσθέντα ὑπὸ τῶν ἱερῶν μητροπόλεων Δέρκων καὶ Σμύρνης καὶ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν τὴν 6 αὐγούστου, Πελαγονίας, τῇ 13, Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν τῇ 20, καὶ Δράμας, τὰ ἐν Κερκύρᾳ καὶ Πάτραις, τὸ ἐν Μονάχῳ καὶ τὸ ἐν Ἀθήναις, πάνδημον γενόμενον, μετὰ τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει, πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ κελεύσει, τελεσθέντα. Μανθάνομεν ἀπὸ τῶν ἐφημερίδων ὅτι καὶ ἐν Ἄνδρῳ ὡς καὶ ἐν Λαμίᾳ τῇ 20 λήξαντος οἱ ὀρθόδοξοι, τελέσαντες τὸ μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων, ἐξεπλήρωσαν τὸ ἀδελφικὸν ἡμῶν καθῆκον πρὸς τοὺς ἐν πολλοῖς μέρεσι σφαγιασθέντας ὑπὸ βουλγάρων σχισματικῶν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ὀρθοδόξου δοξάσαντας. Ἐπίσης ἐν Ρεθύμνῃ τῆς Κρήτης ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τῶν θυμάτων· καὶ ἐν Ἁγίῳ Λουδοβίκῳ τῆς Ἀμερικῆς, τῇ 13 αὐγούστου.

Ἐφ' ὅσον εἰδήσεις ἡμῖν ἐπιστέλλονται περὶ μνημοσύνων, θέλομεν ἀναγράφει τὰς εὐσεβεῖς κοινότητας, ὅσαι πανδήμως τιμῶσι τοὺς διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν τεκμηριοῦντας τὴν ἀγνότητα τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ τὸ θερμὸν τῆς πίστεως βεβαιώσαντας.

ΤΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ πρὸς τοὺς πάσχοντας ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐκδηλοῦνται παντοχόθεν μετὰ προθυμίας καὶ στοργῆς ἀδελφικῆς, ἀρκετῆς ὅπως ἀνακουφίσῃ ἔν τινι μέτρῳ τὰς θλίψεις τῶν ἐστερημένων περιουσίας, τῶν πεινώντων καὶ γυμνητευόντων. Ἐκ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ μεγαλοπόλεων αἱ μεγαλόφρονες ἑλληνικαὶ κοινότητες Ἀλεξανδρείας καὶ Καίρου συνέλεξαν μέχρι σήμερον, ἡ μὲν πρώτη 1700 περίπου λίρας ἀγγλικὰς, ἡ δὲ τοῦ Καίρου 1100—μερικώτερον δὲ, καθὼς ἐν καταλόγοις σχετικοῖς εἴδομεν ἀναγραφομένας, ἡ ἐν Καΐρῳ Μακεδονικὴ Ἀδελφότης εἰσήνεγκε 50 λίρας, ὁ δὲ «Πελοποννησιακὸς Σύνδεσμος» 40, ἡ ἐν Ρίνιᾳ ἑλληνικὴ κοινότης 70, ἡ ἐν Κὸμ-ελ-αχτὰρ 36, ἡ ἐν Ἀσσουὰν 24, οἱ ἐν Ζαγαζικίῳ Ἕλληνες ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν καταστημάτων 1600 σχεδὸν δραχμάς — Τὸ κεντρικὸν ταμεῖον Κρήτης προσήνεγκε 10000 φράγκων—ἐν Ἀθήναις δὲ εἶχον εἰσπραχθῇ μέχρι τέλους αὐγούστου σχεδὸν 40000 δραχμῶν. Ἰδίᾳ ἐξαίρομεν τοὺς ὁμοεθνεῖς ὀρθοδόξους κατοίκους Χαλκίδος συνεισενεγκόντας ἀρκετὰ σπουδαῖον χρηματικὸν ποσὸν, Λαμίας (900 δραχμὰς) καὶ τὸν δίκαιον ἀπονέμομεν ἔπαινον εἰς σωματεῖα καὶ συστήματα τεχνιτῶν, εἰς ἠθοποιοὺς καὶ μουσικοὺς, εἰς ἐργάτας βιομηχανικῶν καταστημάτων καὶ εἰς διδασκάλους καὶ μαθητὰς σχολείων ἀποτελέσαντας ἐπιτροπείας καὶ προβαίνοντας διὰ μέσων εὐγενῶν εἰς συνάθροισιν ποσοτήτων, ἀποστελλομένων εἰς τὰς κεντρικὰς ἐπιτροπείας. Ἡ προθυμία ἡ φιλάδελφος τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων ἐτεκμηριώθη κατὰ τὰς τελευταίας ἐθνικὰς δοκιμασίας εἰς τρόπον ἐλκύοντα τὸν θαυμασμὸν πάντων τῶν ἀλλοεθνῶν· διότι γινώσκουσι πάντες ὅτι τοσαύτας διέρχεται τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος κρισίμους τοῦ βίου αὐτοῦ στιγμὰς καὶ πολλὰς ἀνάγκας ἐθνικὰς ἔχει νὰ θεραπεύσῃ· καὶ προφθάνει ἀγογγύστως καὶ προθύμως εἰς ἐπούλωσιν χαινουσῶν πληγῶν, εἰς ὑποστήριξιν τῶν κέντρων τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς ζωῆς καὶ κινήσεως, ἀληθοῦς χριστιανικοῦ βίου τεκμήρια πᾶσι παρεχόμενον καὶ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος αὐτοῦ καὶ τοῦ παρόντος τὰς συμπαθείας τῶν πεπολιτισμένων λαῶν ἐπισπώμενον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἱκαναὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐφημερίδων, αἱ σπουδαιότεραι, ἔγραψαν μετ' ἀμεροληψίας, ἀποδοκιμάζουσαι καὶ κατακρίνουσαι τὴν ὑπὸ τῶν βουλγάρων μανιωδῶς ἐπιδιωκομένην ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἐξόντωσιν τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, τῶν προσκειμένων τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως. Εὐχαριστοῦμεν αὐταῖς δημοσίᾳ καὶ ἐπισήμως ἐπὶ τοῖς ὑπ' αὐτῶν γραφεῖσι καὶ ἰδίᾳ τὸν πρῶτον κατελθόντα εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν καταδιωκομένων ὀρθοδόξων ἑλλήνων ἀγῶνα «Νέον Ἐλεύθερον Τύπον» τῆς Βιέννης. Καὶ τούτου οἱ συντάκται, καθὼς καὶ πάντες οἱ γράψαντες ἐπὶ τοῖς θλιβεροῖς γεγονόσιν εἰς ἐφημερίδας ρωσσικὰς καὶ γαλλικὰς καὶ οὐγγρικὰς καὶ αὐστριακὰς καὶ γερμανικὰς, ἀπέδειξαν ὅτι

ἀδύνατον νὰ μὴ συγκινηθῇ πᾶς πεπολιτισμένος ἄνθρωπος ἐπὶ τοῖς δεινοῖς, ἅπερ ὑφίστανται οἱ τῇ ὀρθοδόξῳ διδασκαλίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἀκολουθοῦντες. Ἡ δὲ φωνὴ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ τῶν εὖ ἡγμένων ἀνθρώπων ἀποτελεῖ καταδίκην αἰωνόβιον τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες, ὄχλον ἀποτελοῦντες, ἰσχυρότερον, ὡς ἐδείχθη, τῆς ἐπὶ αὐτοὺς τεταγμένης ἀρχῆς, καὶ συνιστῶντες τὸ λεγόμενον βουλγαρικὸν ἔθνος, προσῆψαν εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὸν προορισμὸν τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου στίγμα ἀνεξίτηλον.

Ἱερὰ Σύνοδος.—Χθὲς ἀπῆλθεν εἰς Σηλυβρίαν ἵνα προστῇ τῆς αὔριον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ τελουμένης ἑορτῆς τοῦ γενεσίου τῆς Θεομήτορος ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος.

Κανονικαὶ ψῆφοι.— Τῷ σαββάτῳ, 2 ἀρξαμένου, ἡ ἱερὰ Σύνοδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ἐκ τῆς παραιτήσεως τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μελενίκου κ. Θεοδωρήτου χηρείαν τῆς ἱερᾶς ταύτης μητροπόλεως, πρὸς πλήρωσιν αὐτῆς ἐξελέξατο μητροπολίτην Μελενίκου τὸν πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτην κ. Αἰμιλιανὸν Δάγγουλαν, προκρίνασα τῶν συνυποψηφίων αὐτῷ ἀρχιμ. Γερασίμου Θεολογίδου καὶ Μελετίου Λουκάκη.—Ὁ θεοφ. ἐψηφισμένος Μελενίκου, τελειόφοιτος ὢν τῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς ἀπὸ τοῦ 1886 καὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς ἀπὸ τοῦ 1899, διετέλεσεν ἐπὶ ἑπταετίαν εὐδοκίμως ὡς προϊστάμενος τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Καφατιανῆς ἐν Γαλατᾷ καὶ μέλος τοῦ Πνευματικοῦ δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων καὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐπιτροπῆς. Εὐχαριστήσας δὲ ἐπὶ Συνόδου προχθὲς ἐποιήσατο καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τὴν νενομισμένην εὐχαριστίαν μετὰ τὸ μέγα μήνυμα.

Ἔκτακτος Ἐπιτροπεία.— Χθὲς συνῆλθεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις εἰς συνεδρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π., ἡ Ἔκτακτος ἐπιτροπεία παρόντος καὶ τοῦ ἐκ τῶν συμβούλων ἐνδοξ. Στεφάνου βέη Καραθεοδωρῆ. σκεψαμένη ἐπί τινων δημοσιεύσεων.

Μητρόπολις Μελενίκου.—Ἡ δημογεροντία Μελενίκου τηλεγραφικῶς ὑπέβαλε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου μητροπολίτου κ. Αἰμιλιανοῦ.

Μητρόπολις Νευροκοπίου.—Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τοῦ παρελθόντος σαββάτου, ληφθέντων ὑπ' ὄψει τηλεγραφημάτων τῆς τε ἐπαρχίας Νευροκοπίου παρακαλούσης ἵνα μὴ μετατεθῇ ὁ μητροπολίτης αὐτῆς εἰς Μελένικον, ὡς καὶ τοῦ μετατεθέντος πανιερ. κ. Θεοδωρήτου παραιτουμένου τὴν διακυβέρνησιν τῆς ἐπαρχίας Μελενίκου, εἰς ἣν ἡ Ἐκκλησία προεβίβασεν αὐτόν, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵνα παραμένῃ ποιμαίνων τὴν ἐπαρχίαν Νευροκοπίου ὁ πανιερ. κ. Θεοδώρητος ὁ ἐπὶ τριετίαν εὐόρκως ἐπιτελῶν τὸ καθῆκον αὐτοῦ. Τὰ σωματεῖα καὶ αἱ κοινοτικαὶ τῆς ἐπαρχίας ἀρχαὶ τηλεγραφικῶς ὑπέβαλον ἐπὶ τούτῳ τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν βαθεῖαν αὐτῶν εὐγνωμοσύνην.

Ἑορτὴ Παμμακαρίστου. — Τηλεγράφημα ἐκ Καζὰν πρὸς τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἀγγέλλει ὅτι ἐν τῇ παρὰ τὴν πόλιν ταύτην γυναικείᾳ μονῇ, ἐν ᾗ ἀπόκειται λαμπρὸν ἀντίτυπον τῆς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ σῳζομένης βυζαντινῆς εἰκόνος τῆς Παμμακαρίστου, ἡ κατὰ τὴν πρώτην τοῦ σεπτεμβρίου ἑορτὴ τῆς ἰνδίκτου καὶ τῆς Παμμακαρίστου ἐτελέσθη πανηγυρικώτατα. Τὸ τηλεγράφημα ἀποστέλλουσι,συγχαίροντες τῇ Α. Θ. Π. ἐπὶ τῇ νέᾳ ἰνδικτιῶνι, ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Καζὰν κ. Δημήτριος, ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος κ. Νικόδημος, ἡ εὐλαβεστάτη ἡγουμένη μοναχὴ κ. Μαργαρίτα καὶ ὁ αἰδ. πρωθιερεὺς κ. Ζελενέσκης.

Θεολογικὴ σχολή. — Μέλος τῆς ἐφορίας τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς σχολῆς ἐξελέγη κατὰ τὴν συνοδικὴν τοῦ παρελθόντος σαββάτου συνεδρίαν ὁ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτης Μαρωνείας κ. Νικόλαος, ἀντὶ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντίνου.

Ἐκλέξιμοι.— Ἐνεγράφη ἐν τῷ κώδικι τῶν ἐκλεξίμων δι' ἀρχιερατείαν ὁ πανοσιολ. ἡγούμενος τῆς ἐν Πριγκήπῳ μονῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ πρώην ἱεροκήρυξ τῆς μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης ἀρχιμ. κ. Γεράσιμος Θεολογίδης.

Ἡγεμονία Σάμου.—Σήμερον ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος ἠρμήνευσε τὰς πατριαρχικὰς καὶ κατευοδίους εὐχὰς τῇ εὐγενεστάτῃ συζύγῳ τῆς Α. Ὑψ. τοῦ ἡγεμόνος Σάμου Κ. Καραθεοδωρῆ ἐφέντη καὶ ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ, πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ἐπισκεψαμέναις τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην καὶ ἐξαιτησαμέναις τὰς εὐχὰς αὐτοῦ.

Ἀξιομίμητον παράδειγμα τῆς πρὸς τὰ κοινὰ στοργῆς ἐπιφανῶς ἄρτι παρέσχεν ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Χαλκηδόνος κ. Γερμανός, ὡς ἐν πάσαις ταῖς παρ' ἡμῖν ἐρημερίσιν ἀνεγράφη πρώτιστα, δωροφορήσας τῇ ἐπαρχίᾳ Χαλκηδόνος εὔπρεπὲς οἴκημα μητροπολιτικὸν ἐν Καδίκιοϊ, τῇ ἀπὸ αἰῶνος ἕδρᾳ τοῦ μητροπολίτου. Εἰς τετρακισχιλίας τουρκικὰς λίρας ὑπολογίζεται τὸ ποσὸν τὸ διατεθησόμενον ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ πρός τε ἀγορὰν καὶ εἰς διασκευὴν καὶ διάκοσμον τοῦ μητροπολιτικοῦ οἴκου, ποσὸν ἀναδεικνύον τὴν φιλογένειαν τοῦ σεβασμ. κ. Γερμανοῦ, ἐφ' ὅσον γινώσκομεν ὅτι τοσούτους ἀριθμεῖ πολυταλάντους ὁμογενεῖς ἡ ἐπαρχία αὕτη, δυναμένους ἐξ ἰδίων ν' ἀνεγείρωσι καὶ μητροπολιτικὸν οἶκον καὶ σχολείων κτίρια. Ἐὰν ὑπάρχωσι μητροπολῖται, ὑπὲρ ὧν τὰ πνευματικὰ τέκνα ἀναβάλλωσι νὰ παρασκευάσωσιν, ἕνεκα κακοδαιμονίας ὑλικῆς, ἀξιοπρεπῆ οἰκήματα, οἱ δὲ διαμένοντες ἐν τοῖς οὕτως ἢ ἄλλως περισωθεῖσι δύνανται νὰ ἀνεγείρωσι τοιαῦτα, πρὸς τὰ μέσα ἃ διαθέτουσιν ἀνάλογα, εὐχῆς ἔργον νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ σεβασμ. γέροντος Χαλκηδόνος, τοῦ μετὰ ἑπταέτη ποίμανσιν δωροφορουῦντος τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ μητροπολιτικὸν οἴκημα καταλληλον.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Κατὰ τὰς ἑλληνικὰς ἐφημερίδας Σμύρνης, τῇ 1 σεπτεμβρίου συνῆλθον εἰς κοινὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σμύρνης συνεδρίαν τὰ δύο ἀνώτατα σωματεῖα, Δημογεροντία καὶ Κεντρικὴ Ἐπιτροπή, καὶ μετά τινας σκέψεις «περὶ λήψεως πρακτικῶν καὶ λυσιτελῶν μέτρων πρὸς διευθέτησιν τῶν διαφορῶν τῶν χωριζουσῶν τὰ δύο ταῦτα ἀνώτατα κοινοτικὰ σωματεῖα», ἀπεράσισαν ὅπως ἐκλεγῇ ἑξαμελὴς ἐπιτροπεία ἐκ τριῶν δημογερόντων καὶ τριῶν μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐντολὴν ἐχόντων νὰ καθορίσωσι τὰ σημεῖα τῆς συμφωνίας. Τὴν ἑξαμελῆ ἐπιτροπείαν ταύτην ἀποτελοῦσιν οἱ κκ. Ἐμμανουηλίδης, Σολομωνίδης καὶ Τσακίρογλους ἐκ τῶν μελῶν τῆς Δημογεροντίας καὶ Δελαγραμμάτικας, Παπαδημητρίου καὶ Σειζάνης ἐκ τῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Χοροστασία.—Τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν, 3 ἀρξαμένου, κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ κατὰ τὸ Ἐξω-κιόνιον ἱερῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου Γοργοεπηκόου, πολλοῦ πλήθους εὐσεβῶν ἐκκλησιασθέντος ἐν αὐτῷ. Τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ναοῦ τούτου, διορισθεῖσαν ἐξ ὀφφικίου, ἀποτελοῦσιν ὁ ἐκ τῶν συμβούλων ἀξ. κ. Ἐμμ. Ρακτιβὰν καὶ οἱ κκ. Κωνστ. Θεοχαρίδης καὶ Ν. Στεφανίδης ὁ καὶ προσφωνήσας τῇ Α. Θ. Π. δεόντως.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ κυριακῇ, 3 ἀρχομένου μηνός, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τηλεγραφικῶς τὰς ἀδελφικὰς αὐτοῦ προσρήσεις εἰς τοὺς τὴν ὀνοματικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγοντας πανιερ. μητροπολίτας Ἀμασείας, Μογλενῶν καὶ 40-Ἐκκλησιῶν.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.— Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ διεβιβάσθησαν τὰ πατριαρχικὰ συγχαρητήρια καὶ αἱ εὐχαὶ τῆς Α. Θ. Π. διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τῷ ἐκ Ρωσίας αἰσίως ἐπιστρέψαντι εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν ἐξοχ. πρεσβευτῇ τῆς Ρωσίας κ. Ι. Ζηνοβιέφ.

Ἀρχιγένεια ἐκπαιδευτήρια. — Διευθύντρια τῶν ἐν Ἐπιβάταις Θράκης Ἀρχιγενείων ἐκπαιδευτηρίων διωρίσθη ἡ τέως ὑποδιευθύντρια τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει Ζαριφείου τῶν θηλέων δεσποινὶς Ζωὴ Ματσώνη, ἥτις ἐκ τῆς πόλεως ταύτης εἰς τὴν ἡμετέραν ἀφικομένη ἀνεχώρησεν εἰς Ἐπιβάτας.

Ἐπισκέψεις.— Τῇ τρίτῃ ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς ἡγεμονίας Σάμου ἐνδοξ. Ἀλ. Γάγκος ἐφέντης.

Ἀρχιεπίσκοπος Γιβραλτάρης.— Χθὲς ἀφίκετο ἐκ Σμύρνης εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Γιβραλτάρης κ. Γουλιέλμος καὶ σήμερον παρέστη κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς αὐριανῆς ἑορτῆς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ.

Γυμνάσιον Χίου.—Διευθυντὴς τοῦ ἐν Χίου γυμνασίου διωρίσθη ὁ ἐλλογ. διδάκτωρ κ. Νικ. Παπαδάκης, διδάξας ἐν Καισαρείᾳ καὶ ἐν τῷ γυμνασίῳ Λευκωσίας (Κύπρου), κατόπιν ἐν τῷ Ἀρσακείῳ τῶν Ἀθηνῶν, ἀφ' ὧν εἰς Γερμανίαν μεταβὰς ἠσκήθη εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας, μεθ' ὃ ἐδίδαξεν ἐν ἐπαρχιακῷ τινὶ γυμνασίῳ καὶ ἐν Πάτραις, ἐν τῷ Ἀρσακείῳ.

Σωματεῖα.—Χθὲς, τετάρτη, 6 σεπτεμβρίου, ἡ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Ἀδελφότης τῶν νεωκόρων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐτέλεσεν ἐν τῷ ἐν Γαλατᾷ ἱερῷ ναῷ τῆς Θεοτόκου Καφατιανῆς τὴν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ αὐτῆς ἑορτῇ ἱερὰν λειτουργίαν.

Ἕνεκα τῶν ἑορτῶν τῆς 8, 9, καὶ 10 σεπτεμβρίου ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἐκδίδοται σήμερον, τὸ δὲ προσεχὲς φύλλον τῇ δευτέρᾳ, 11 ἀρξαμένου μηνός.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις

Οὕτως ἀναγινώσκομεν ἐν τῷ **παραδείσῳ** τούτῳ (**ἔκδ. Β΄.** 1902) § 147 ὅτι « ὁ Μαλέας (γράφε ἡ Μαλέα ἢ αἱ Μαλεαὶ) ὁ *κάβο* Μαλιᾶς **εἶναι ἡ νοτιωτάτη ἄκρα τῆς Πελοποννήσου»** ἐνῷ εἶναι τὸ **Ταίναρον,** ὅπερ ὅμως εἶναι κατὰ τὸν κ. Μεταξᾶν, ἐπινευόντων τῶν πανσόφων κριτῶν «ἡ νοτιωτάτη ἄκρα τῆς Μάνης»· ἀφ' ἑτέρου πάλιν ἐν ἑτέρᾳ παραγράφῳ, τῇ 124η, διδάσκεται ὅτι τὸ **Ταίναρον** εἶναι τὸ νοτιώτερον τῆς Εὐρώπης· Οἷα ἀντίφασις καὶ ἀσάφεια.

Ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ §. τῇ 149η, φέρονται ἐπάλληλα τὰ ἑξῆς πλημμελῶς ἔχοντα ἀφορῶντα εἰς αὐτὸ τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος.

1) ὅτι « ὁ Ἀχελῷος... **διαρρέει μέγα μέρος τῆς Ἠπείρου** » Δὲν ὤφειλεν ὁ ταῦτα διδάσκων συγγραφεὺς τοὐλάχιστον νὰ ρίψῃ βλέμμα ἐπὶ τοῦ χάρτου τῆς Ἑλλάδος τοῦ συνημμένου τῇ ἑπομένῃ σελίδι, ἵνα παρατηρήσῃ ὅτι ἀσύστατα διδάσκει ;

Καὶ μετὰ ταῦτα.

2) «Δυτικῶς τούτου κεῖται τὸ λεκανοπέδιον! » τοῦ Ἀράχθου ποταμοῦ, ὁ ὁποῖος δέχεται » τὰ ὕδατα τοῦ Ζαγορίου καὶ τοῦ Μετσόβου. » Πρὸς Α. δὲ τοῦ Ζαγορίου ἐκβάλλουσιν εἰς » τὸν Κορινθιακὸν κόλπον δύο μικρότεροι πο- » ταμοὶ ὁ **Εὔηνος** ἢ **Φείδαρις καὶ ὁ Μόρνος**» Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ τίς ἡ σχέσις τοῦ Ζαγορίου πρὸς τὸν **Εὔηνον καὶ τὸν Κορινθιακόν**!

Τὰ **περὶ θρησκευμάτων** ἐπίσης ἀσαφῆ: Ἐντύπωσιν ἰδίως ἐνεποίησεν ἡμῖν, ὡς ἀνεκοινωσάμεθα τοῦτο ἐν καιρῷ τῇ **Π. Κ. Ἐκπαιδευτικῇ Ἐπιτροπῇ,** καὶ τόδε:

§ 103. « Ὁ χριστιανισμὸς περιλαμβάνει..... » ἐκκλησίαν τὴν **Ἑλληνικὴν**, εἰς ἣν ἀνήκου » σιν 90 ἑκατομμύρια ὀρθοδόξων. Ἐκ τούτων » **μέρος μὲν** ὑπάγεται εἰς τὴν ρωσσικὴν ἱερὰν » Σύνοδον (μὴ λέγε οὕτω), **τὸ δὲ πλεῖστον** » εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τεσσάρων ἑλληνι- » κῶν πατριαρχείων». . .

Ἐκ τούτων ἀναμφιβόλως συνάγεται·

1) ὅτι ὑπὸ τὰ ἑλληνορθόδοξα πατριαρχεῖα ὑπάγονται τόσα καὶ τόσα ἑκατομμύρια Ἑλλήνων **τὸ πλεῖστον τῶν 90 ἑκατομμυρίων**·

2) ὅτι οἱ Σέρβοι, οἱ Μαυροβούνιοι, οἱ Ρουμάνοι καὶ αὐτοὶ οἱ τῆς Ἑλλάδος Ἕλληνες δὲν εἶναι ὀρθόδοξοι, διότι εἰς οὐδὲν τῶν τεσσάρων πατριαρχείων ἀνήκουσι καθάπερ παρετήρησε κάλλιστα καὶ ὁ κ. Μητσόπουλος. Τοιαῦτά τινα θὰ μάθωσι «**παίζοντά πως καὶ τερπόμενα**» κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἀκρίτων κριτῶν «ἐκ τοῦ **παραδείσου τούτου**». Καὶ πόσα ἄλλα!! **τοῦ λόγου ὄντος μάλιστα περὶ τῶν** πραγμάτων τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Δὲν θὰ παρακολουθήσωμεν τῇ διορθώσει τῆς Γεωγραφίας —Ἄτλαντος τοῦ κ. Μεταξᾶ—ἀλλ' ὀλίγας σειρὰς προσθέσωμεν ἔτι ἵνα πληθυνθῇ ἡ γνῶσις τῶν ἐξ Ἀθηνῶν διδασκαλιῶν, ἃς ὤφειλεν ὁ κ. Λάμπρος καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν κριταὶ ἵνα διορθώσωσι.

Καὶ τῶν ποταμῶν π. χ. τὰ ὀνόματα μόνον τ' ἀρχαῖα ἀναφέρονται τὰ δὲ κοινότερα οὐδὲ παρεντίθενται (πρβλ. **Ἀῶος, Ἄψος** καὶ τὸ **Ἀρχιπέλαγος**!) ἀμελεῖται ἐν τοῖς πλείστοις καὶ κυριωτάτοις ἡ σημείωσις μητροπόλεων καὶ γυμνασίων (πρβλ. § 244 **Ἴμβρος,** (13 χλΚ.) **Λῆμνος** (18 χλΚ.) ἄνευ προσθήκης τινός. Ἐν § 246 φέρεται· αἱ Πριγκηπόννησοι (γρ. ΠριγκΙπόννησοι), «ὧν ἐπισημότεραι εἶναι ἡ Πρίγκηπος (γρ. ΠρίγκΙπος) ἡ Ἀντιγόνη, ἡ Πρώτη καὶ ἡ Χάλκη, ἐν ᾗ ὑπάρχουσι περίφημοι σχολαί». θαυμαστὴ ἀκρίβεια! Δὲν ἔπρεπε τοὐλάχιστον νὰ ἐξονομασθῇ ἡ πρώτη καὶ μεγάλη **Θεολογικὴ Σχολή;** καὶ ἡ **Ἑλληνεμπορικὴ,** καὶ τὸν ἐν ΠριγκΙπῳ **Ε. Ὀρφανοτροφεῖον**, μοναδικὰ καὶ ἀξιολογώτατα ἔργα ἐκπάγλως τιμῶντα τοὺς ὑπὸ τὸ σκῆπτρον κραταιοτάτου ἄνακτος διαβιοῦντας ἱεράρχας τε καὶ ὁμογενεῖς, τοὺς καὶ συντηροῦντας αὐτά ;

Ἐν § 257η ἀναγινώσκομεν «Ἐν Σέρραις, Βιτωλίοις, Θεσσαλονίκῃ καὶ Κορυτσᾷ (γρ. Κοριτσᾷ) ὑπάρχουσιν ἑλληνικὰ γυμνάσια», ἀλλὰ διατί δὲν μνημονεύεται τὸ **Τσοτύλειον**, τὸ τῆς **Κοζάνης** καὶ τὰ ἄλλα· Ἡ κωμόπολις **Μουσταφᾶ πασσᾶ** καλεῖται μόνον **Μουσταφᾶ** ἐν τῇ αὐτῇ §. Οὕτω πως παρίσταται τοῖς Εὐρωπαίοις ἡ τῆς

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 419—420.

ἑλληνορθοδοξίας δύναμις ὑπὸ τῶν διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων ἐπὶ πενταετίαν καὶ ἑπταετίαν ἐπιβεβλημένων βιβλίων, οἷς βεβαίως καὶ πιστευτέον!

Ἐλθωμεν ἐκ τύχης εἰς τὴν 250ὴν §. Ἡ παράγραφος αὕτη χρήζει ριζικῆς ἀνασυντάξεως «ἐν Θεσσαλονίκῃ μόνον **δύο** βυζαντιακοὶ ναοὶ σώζονται, ὁ τοῦ ἁγίου Δημητρίου καὶ ὁ τῆς ἁγίας Σοφίας» Οὐχὶ ἄλλοι; Δὲν ὑπάρχει μεταξὺ ἄλλων ἡ πρὸς ἄλλοις ὁ τοῦ **ἁγίου Γεωργίου**, ὁ κοινότερον τοῦ **Χορτάτζη** ἢ la Rotonde, τοῦ ὁποίου οὐ μόνον ὁ ρυθμὸς ἀλλὰ καὶ ὁ διασῳζόμενος ἐκ λαμπροῦ μωσαϊκοῦ διάκοσμος ἐγένετο ὑποκείμενον μελετῶν σπουδαιοτάτων ἰδίως τοῦ Texier καὶ Pullan[1] παραβάλλεται δὲ ὑπὸ τοῦ P. Lucas ἀρχαιότερον πρὸς τὸ τῆς Ρώμης **Πάνθεον;** Ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐν τῷ νομῷ Θεσσαλονίκης καὶ τῷ τοῦ Μοναστηρίου πόλεις ξηρότατα ἀναφέρονται ἄνευ σημειώσεως ὅτι εἶναι καὶ ἕδραι μητροπολιτῶν, **πλὴν** τοῦ Νευροκόπου, ἔνθα μόνον προστίθεται «ἕδρα μητροπολίτου (8 χλΚ.)» ἀλλὰ τὸ **Μελένικον,** αἱ **Σέρραι,** ἡ **Δράμα,** ἡ **Βέρροια** κλ.π. Ποῦ δὲ ἀναφέρεται ἡ εὐδαίμων **Ξάνθη,** καὶ τὸ **Πράβιον** καὶ ἄλλα; Ἡ ὀνοματολογία ἐν γένει χωλαίνει οἰκτρῶς, ἐὰν δ'ἐσιγήσαμεν πρὸ ἐτῶν ἐπὶ τούτῳ αἴτιον ὅτι οὐδέποτε ἠθελήσαμεν ἵν' ἀκουσθῇ καὶ δι' ἡμᾶς τὸ «ἀοιδὸς ἀοιδῷ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων».

§ 5.

Πρὸ ἡμερῶν ἔτι παρετηρήσαμεν ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις Νέαν ἐγκριθεῖσαν **Γενικὴν Γεωγραφίαν** τοῦ δ. φ. κ. Σαρρῆ πρὸς χρῆσιν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων (1905). Κατὰ τύχην ἔπεπέν ὑπὸ τα ὄμματα ἡμῶν ἡ σελ. 155. Ἐκ ταύτης ἀντιγράφομεν τὰς ἑξῆς σειρὰς αὐτῇ λέξει. «**Λάμψακος** καὶ **Ἄβυδος** παρὰ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐκ τῆς Ἀβύδου ὁ Ξέρξης ἔζευξε τὸν Ἑλλήσποντον. **Δαρδανέλλια** (15 χ.κ.), ἐξ ἧς ὠνομάσθη κοινῶς ὁ Ἑλλήσποντος· πρὸς Ν. αὐτῶν ἔκειτο ἡ ἀρχαία πόλις Τροία· **Ἀδραμμύτιον** (16 χ. κ.) παρὰ τὸν ὁμώνυμον κόλπον. **Κυδωνίαι** (κ. Ἀϊβαλὶ) κατοικούμεναι ὑπὸ Ἑλλήνων (25 χ. κ.) **Πέργαμον** (23 χ. κ.) πρωτεύουσα ἄλλοτε ὁμωνύμου βασιλείου· πολλὰ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀκμῆς αὐτῆς μετεκομίσθησαν πρὸ ἐτῶν τινων εἰς Βερολῖνυν» !! Τί λέγουσιν οἱ ἀναγνῶσται; καὶ ἐν τῇ σελ. 156 «Ἄγκυρα (30 χ.κ.) ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Γαλατῶν συνδεομένη μετὰ τῶν Κυδωνιῶν διὰ σιδηροδρόμου!! Ἐνῷ περὶ σιδηροδρόμων Σμύρνης καὶ Τράλλεων λόγος οὐδείς.

Καὶ ἡ Γεωγραφία αὕτη εἶναι ἐν **δευτέρᾳ ἐκδόσει** καὶ μετὰ κρίσιν ἐπιτροπείας ἐγκεκριμένη!

Ἀλλὰ τί λέγομεν ἡμεῖς; Τύχῃ ἀγαθῇ πρὸ ἡμερῶν ἐνεθυμήθημεν ὅτι ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 12 Ἰανουαρίου ἐ. ἔ. τοῦ «Ἀγῶνος», φύλλῳ ἀθηναϊκῷ ἐγκρίτῳ, ἐνῷ θυμιᾶται ὁ κ. Λάμπρος, ἀνεγράφησαν ἐπὶ λέξει τάδε:

« Μόνον ἕλλην γυμνασιάρχης συγγράψας καὶ γεωγραφίαν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ **Ἀνδριανούπολις** εἶναι πόλις τῆς Βουλγαρίας, μόνον ἐν Ἑλλάδι εὑρέθη τμηματάρχης τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας ἐρωτήσας πτωχόν τινα Μικρασιάτην, ἐὰν ὑπάρχωσιν ἐν Σμύρνῃ ἑλληνικὰ σχολεῖα, μόνον ἐν Ἑλλάδι καθηγητὴς τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου θὰ εὗρισκεν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος σύγκειται ἐκ πέντε μόνον ἑκατομμυρίων, καὶ μόνον ἐν Ἑλλάδι ὑπουργὸς ἠρώτησέ ποτε πόσα πλοῖα καταπλέουσι εἰς τὸν λιμένα Σερρῶν ἐτησίως». Ἀλλὰ καὶ μόνον ἐν Ἑλλάδι εὑρέθη Γεωγραφίας συγγραφεὺς διδάσκων ὅτι τὸ **πλεῖστον** τῶν 90 ἑκατομμυρίων ὀρθοδόξων εἶναι Ἕλληνες (§ 103 τοῦ Παραδείσου τοῦ κ. Μεταξᾶ.

Πρὸς τὴν διόρθωσιν τούτων ἔπρεπεν ὁ καθηγητὴς τῆς Ἱστορίας κ. Λάμπρος νὰ στρέψῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ ἐῶν ἡμᾶς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίους ἡσύχους.

Μὴ θέλοντες νὰ μνημονεύσωμεν τοιαῦτα ἁμαρτήματα **οὐχὶ ὀλίγα** καὶ ἐν ἐσχολιασμέναις ἐκδόσεσιν **ἐπιβεβλημέναις** πάλιν καὶ δὴ ἑλλήνων συγγραφέων καὶ ἐν Ἱστορίαις, ἐν ταῖς ὁποίαις φέρεται λόγου χάριν **Κύδνος (Ταρσοὺς τσάϊ** δῆλα δὴ) ὡς ποταμὸς, ἐνῷ ἐπνίγη Φριδερῖκος ὁ Βαρβαρόσας, διότι φαίνεται ἄγνωστος τῷ συγγραφεῖ ἢ τοῖς κριταῖς ἡ ὕπαρξις τοῦ **Καλυκάδνου,** τοῦ κατὰ τὸν σοφὸν συγγραφέα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας (Β' σ. 252) κ. Δ. Κυριακοῦ **Καλλικάδνου**! προβῶμεν ὅθεν ἐξετράπημεν = διότι περὶ τῶν

1. Architecture Byzantine, Λονδίνῳ 1864 εἰς μέγα σχῆμα, σελ. 143—154 μετ' εἰκόνων.

γεωγραφικῶν γνώσεων καὶ τῶν γεωγραφικῶν μαργαριτῶν τῶν ἀπαντώντων ἐν τῇ **Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ** τοῦ κ. Διομήδους Κυριακοῦ, ἐν ᾗ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα πόλεως τῆς Ἀσιατικῆς Τουρκίας ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἀπαντᾷ κατὰ τὸ σύστημα τοῦ κ. Λάμπρου ἴσως ὁ λόγος κατωτέρω ἱκανὰ δείξει.

§ 6.

Καὶ λοιπὸν οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι «**δὲν ἐργαζόμεθα**». Δὲν ἐργαζόμεθα, διότι καὶ ὑπὸ ἄλλων ἔτι λόγων εἴμεθα ἐσφηνωμένοι. Ὡς καθηγηταὶ ἢ διδάσκαλοι ἐργαζόμεθα τοὐλάχιστον **πεντάωρον** καθ' ἑκάστην ἤτοι **τριακοντάωρον** καθ' ἑβδομάδα, μὴ λαμβανομένου βεβαίως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν προπαρασκευὴν πρὸς τὴν διδασκαλίαν ταύτην χρόνου· διδάσκομεν δὲ εἰς γυμνάσια οὐχὶ ἑλλαδικά, ὧν τὴν ἀξίαν ἐξ αὐτοψίας εἴδομεν καὶ ἐκ πείρας γινώσκομεν, ἀλλὰ εἰς γυμνάσια τῆς αὐτοκρατορίας, ἤτοι διδάσκομεν μαθητὰς παρασκευαζομένους, δι' οὓς καὶ ἐπιμελέστερον καὶ εὐχαριστότερον ἀντιπαρασκευαζόμεθα· εἶναι δὲ ὡς γνωστὸν ἡ ἐνταῦθα διδασκαλικὴ ἐργασία ἡ ἐπιμοχθοτέρα πάσης ἄλλης ἐνίοτε δὲ μεθ' ὑπερβολῆς τινος τελουμένη πρὸς σιτισμὸν πολυμελοῦς οἰκογενείας—δὲν ὁμιλοῦμεν βεβαίως περὶ ἐκείνων, οἵτινες μόνον περὶ ἑαυτῶν φροντίζοντες οὐδεμίαν δ' ἄλλην ὑποχρέωσιν οἰκείαν ἔχοντες ἀδιαφοροῦσι περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Λάμπρου λεγομένων, κρύπτουσι τὸ ἑαυτῶν τάλαντον, ἀφροντιστοῦσι περὶ πάντων, συλλέγουσι δὲ χρῆμα ἵνα δύνωνται νὰ αἴρωσι κεφαλὴν πρὸς τὴν Λερναίαν ὕδραν τῶν **τσορμπαδζίδων** ἢ τῶν **ἐριτίμων ἐφόρων** κρατοῦντες καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν αὐτῶν, ἢ καὶ ὕλην ἐπιστημονικὴν ἵνα, δοθείσης εὐκαιρίας, ἐπιδείξωσι τοιαύτην καὶ σοβαράν.

§ 7.

Καὶ ἡμεῖς μὲν διδάσκομεν καθ' ἑβδομάδα τοὐλάχιστον **εἴκοσι-τριάκοντα ὡριαῖα** μαθήματα, ἔχομεν δὲ καὶ πολυθρύλλητον **βιβλίον παρουσίας** καὶ **ἔλεγχον** διεθνῆ, ἐν ᾧ ὁ κ. Λάμκυρποσὶ οἱ περὶ αὐτὸν 3 ἢ 5 τὸ πολὺ ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἐφέτος δὲ ὀφείλων ἵνα διδάσκῃ 3 ἢ 5 καθ' ἑβδομάδα ἐδίδαξεν **ἔνδεκα, ἔνδεκα,** οὐχὶ δώδεκα, τὸ ὅλον ὡριαῖα μαθήματα Ἱστορίας, αὐτὸς οὗτος ὁ καταμεμφόμενος ἄλλοτε τοῦ μακαρίτου Κουμανούδη καὶ Σεμιτέλου ἐπὶ ραστώνῃ καὶ ἀμελείᾳ. Ὅ δὲ καὶ περίεργον, διδάξας π. χ. ἐφέτος ἕνδεκα ὡριαῖα μαθήματα **ἀνεξελέγκτως** ἔχει καὶ τὴν ἀξίωσιν ἵνα ἐξετάζῃ τοὺς φοιτητὰς ὅλην τὴν Ἱστορίαν. Ἡμεῖς οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τοὐλάχιστον διαπορούμεθα τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἀνεξέλεγκτος βαίνει ἡ τοιαύτη ἐργασία ἐν τῷ λεγομένῳ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς βουλευτοκρατίας καὶ τὸ πρίσμα τῶν κομματικῶν συμφεροντιδίων.

Ἔπρεπεν ἡ τάξις καὶ ἡ εὐκοσμία καὶ ἡ πρὸς τὴν πειθαρχίαν ἐπιμέλεια ἐκ τοῦ ἀνωτάτου παιδευτηρίου τοῦ ἔθνους ἵνα ἐμπνέηται καὶ διδάσκηται καὶ διὰ παραδειγμάτων μετ' εὐσεβείας δὲ νὰ μεταλαμπαδεύωνται εἰς τοὺς λοιποὺς κλάδους ἱστορικαί τε καὶ γεωγραφικαὶ ἀλήθειαι, εἰς ἃς οὐδέποτε ἠδυνήθησαν μετ' ἐπιστάσεως καὶ ψυχικῆς ἠρεμίας ἵνα ἐγκύψωσιν. Ὑψηλότεραι μέριμναι περὶ διορισμοῦ ἑνὸς ἑλληνοδιδασκάλου ἢ εἰρηνοδίκου ἢ περὶ διαγωνίσματος περὶ διδακτικῶν κλ. βιβλίων, οἷα τὰ ἄνω ὑποδειχθέντα, οὐδέποτε ἐπέτρεψαν τοῖς ἐν Ἀθήναις βαθύτερον ἵνα σκεφθῶσι καὶ τὰς χαινούσας τοῦ ἔθνους πληγὰς ἵνα ἐπουλώσωσι παρέχοντες ὑγιῶς καὶ σωφρόνως ἐν φόβῳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου οὐχὶ μετὰ φωνῶν καὶ ὕβρεων καὶ ἐγωϊστικῶν φρονημάτων εἰς τὴν ἀγνὴν καὶ φύσει καὶ θέσει εὐγενῆ ἑλληνικὴν νεότητα ὅ,τι αὐτῇ ἀνήκει, καλλιεργοῦντες τὰς **πολιτικὰς** δεξιότητας, ὅσας ἔδωκεν ὁ Θεὸς καὶ ἡ εὐγενὴς φύσις τῆς χώρας. Ὁμιλοῦμεν ἐκ πείρας πολλῆς οὐχὶ ex cathedra, ὡς ὁ κ. Λάμπρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν, οὐδὲ λέγομεν τοιαῦτα, οἷα τὰ περὶ Παλαιστίνης καὶ Συρίας παρ' αὐτοῦ λεχθέντα· διότι ἀπὸ τῶν μαθητῶν τοῦ ἄστεως τῆς Παλλάδος ἀρξάμενοι ἐγνωρίσαμεν τοὺς μαθητὰς τῆς Θρᾴκης, τοὺς τῆς Μακεδονίας, τοὺς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀπὸ Φιλιππουπόλεως—Θεσσαλονίκης καὶ Καισαρείας ὡς σχολάρχαι, ὡς γυμνασιάρχαι, ὡς ἔφοροι, ὡς ἐπίτροποι κλ. Ὁδηγῶν χρήζομεν χρηστῶν, οὐχὶ δ' ἐγωϊστῶν.

§ 8.

Περὶ δὲ τῆς **ὀλιγωρίας ἐν τῇ θρησκευτικῇ ἐκπαιδεύσει** μαρτύρων χρείαν δὲν ἔχομεν· ἐκ βαθυτάτης πείρας καὶ μελέτης τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων ὁρμώμενος ὁ μακαριώτατος πατριάρχης πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημος ἔγραφε

πρὸ ἐτῶν πολλῶν ἐκ τοῦ θρόνου αὐτοῦ πρὸς τὸν κ. Μαργαρίτην Εὐαγγελίδην ἐπιστολὴν δημοσιευθεῖσαν, ἐν ᾗ γενικώτερον περὶ τῆς παιδεύσεως ὁμιλῶν προσετίθει μεταξὺ ἄλλων καὶ τάδε ἀξιοσημείωτα: «.... οὐ μόνον δὲ αἴτιον καθ' ἡμᾶς τοῦ κακοῦ τούτου (ὅτι δῆλα δὴ καὶ ὀλίγιστοι ἀναφαίνονται οἱ πραγματικὰς καὶ ἀληθεῖς γνώσεις κεκτημένοι) ... ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπιπόλαιος τρόπος, καθ' ὃν σήμερον σπουδάζεται ἡ θεία ἑλληνικὴ γλῶσσα ... Οὐδὲν δὲ λέγομεν» ἐξακολουθεῖ ὁ μακαριώτατος θαυμασίως βαίνων ἐν ταῖς σκέψεσιν αὐτοῦ, «καὶ περὶ τῆς ἐπιδεικνυομένης ὀλιγωρίας ἐν τῇ θρησκευτικῇ ἐκπαιδεύσει τῶν νῦν νέων, οἵτινες ἀποφοιτῶντες ... ἐλαχίστην ἢ στρεβλὴν ἀποκομίζονται γνῶσιν τῆς ἱερᾶς καὶ ἀμωμήτου τῶν πατέρων αὐτοῦ πίστεως»[1].

Καὶ ποῖος τῶν ἀνωτέρω λόγων δὲν ἔχεται ἀληθείας; Ὁ περὶ τῆς γλώσσης; λάβετε τὴν γλῶσσαν τῶν ἐφημερίδων τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ παραβάλλετε πρὸς τὴν τῶν ἐνταῦθα· Ὁ περὶ θρησκευτικῆς μορφώσεως; λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰ περὶ διδασκαλίας θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς προγράμμασι τῶν ἐν Ἑλλάδι σχολείων καὶ τὰ νομοσχέδια καὶ τὰ πολλαπλᾶ περὶ τῆς χρησιμότητος καὶ τῆς παιδαγωγικῆς ἀξίας τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ζητήματα ἐν αὐταῖς ταῖς ἐφημερίσι ἀνελιττόμενα καὶ δικαιώσετε ἡμᾶς καὶ τὴν ἐπὶ τὰ κρείττω διαφορὰν ἡμῶν καὶ ὑμῶν διακρινεῖτε. Κρατεῖ ὁ αἰὼν τῆς ὕλης, ἀλλὰ καὶ ἡ ὕλη ἐπὶ τέλους ζητεῖ πνοὴν ζωῆς, ἀληθοῦς θεμελιώσεως πρὸς πᾶσαν εὐγενῆ πρᾶξιν, καὶ νομίζομεν ὅτι ἠρξάμεθα τοῦτο πανταχοῦ καταννοοῦντες καὶ διαυγέστερον κρίνοντες. Ἄλλως οὔτε ἡ ἀληθὴς ἐπιστήμη προάγεται οὔτε μεταδίδοται προσηκόντως, ἡ δὲ μετ' ἀφοσιώσεως θεραπεία τῆς ἐπιστήμης, ἡ πρὸς τὸ ἐπάγγελμα ἀγάπη, μαραίνεται· ἤρξατο δὲ ἐν Ἑλλάδι ἡ πνευματικὴ ἀναγέννησις ἀφ' ὅτου ἑκόντες ἄκοντες οἱ ἐν Ἀθήναις ἠναγκάσθησαν ἵν' ἀποδεχθῶσι εἰς τὸ Ἀθήνησι Πανεπιστήμιον καὶ ἀλλαχοῦ καθηγητὰς, διὰ τῆς ρομφαίας τῆς ἐπιστήμης μὴ Ἑλλαδικοὺς εἰσελθόντας, μεθ' ὅλας τὰς πολυετεῖς ἀναβολὰς καὶ ἐπιτηδείους ἀντιστάσεις τῶν δοκησισόφων, ὡς τελευταῖον τὸν Εὐαγγελίδην, τὸν Βικέλαν, τὸν Καρολίδην καὶ ἄλλους. Πιστοποιητικὰ τῆς ἠθικῆς παραλύσεως τῶν ἐπιστημονικῶν ἀρχῶν ἐπίτηδες κάτωθι παρατιθέμεθα δύο:

α'.) Ὅτε τῷ 1894, γράφει ὁ κ. Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης ἐν **Συνόψει τῆς Ἱστ: Φιλοσοφίας** 1904 (σελ. η'—θ') τὸ ὑπουργεῖον ἠρώτησε τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν περὶ καταλλήλου καθηγητοῦ τῆς ἀπὸ τοῦ 1882 χηρευούσης ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἕδρας τῆς Ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας, ἐπληρώθην εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν διατάξαντα τὴν ἐρώτησιν πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως. Διότι οἱουδήποτε καθισταμένου καθηγητοῦ τῆς κενῆς ἕδρας, θὰ ἐτίθετο τέρμα εἰς τὰς ὑπὸ τῶν γλιχομένων τῆς ἕδρας κατ' ἐμοῦ, ὡς ἐπιφόβου ἀντιζήλου, ἐννεαετεῖς ὕβρεις, λοιδορίας, συκοφαντίας, ἀπειλὰς, ἐπιθέσεις καὶ κινδύνους τῆς ζωῆς μου οὐ μόνον ἐκτὸς τοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ἱερὰν αὐτοῦ στέγην, ἐπ' αὐτῆς τῆς ἕδρας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς· ὁπότε ὁ τότε μὲν φοιτητὴς νῦν δὲ σχολάρχης Κων. Π. Κωνσταντόπουλος τολμήσας ν' ἀντείπῃ πρὸς τοὺς μιαίνοντας τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν τέμενος ἐθραύσθη τὴν κεφαλὴν διὰ πυροβόλου ὅπλου ἐπικινδυνότατα, θ' ἀπέθνησκε δ' ὁ χρηστὸς νέος ἂν μὴ ὁ ἄριστος χειρουργὸς καὶ φιλόστοργος καθηγητὴς κ. Σπυρίδων Μαγγίνας ἔσωζεν αὐτὸν διὰ μακρᾶς καὶ ἐπιμελεστάτης θεραπείας· ὁ δὲ εὐδοκιμώτατος καθηγητὴς Λεωνίδας Παπαπαύλου ἐμωλωπίζετο τὸ πρόσωπον, ὁ δὲ νῦν σχολάρχης Τρύφων Εὐαγγελίδης ὑπολαμβανόμενος διὰ τὴν ὁμωνυμίαν ὡς συγγενής μου ἐθραύετο κεφαλὴν καὶ χεῖρα καὶ ἄλλοι ἐδέροντο ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἠπειλοῦντο διότι ἠκροῶντό μου διδάσκοντος ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ τὴν φιλοσοφίαν τῶν πατέρων αὐτῶν. Ἐγὼ δ' αὐτὸς, ὅπου ἂν προσέπιπτον εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ἐκυνηγούμην ὑβριζόμενος καὶ ἀπειλούμενος μέχρι τῆς κατοικίας μου ὑπὸ τῶν διὰ ροπάλου καὶ μαχαίρας καὶ πυροβόλου ὅπλου ἀντὶ διὰ γραφίδος καὶ διδασκαλίας ἐπιζητούντων νὰ καταλάβωσι φιλοσοφικὴν ἕδραν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐσπέραν δέ τινα καὶ θὰ ἐφονευόμην παρὰ τὴν ὁδὸν Πινδάρου, ἂν μὴ συνώδευόν με, ἐπιστρέφοντα οἴκαδε ἐξ ἀναγνώσματος τοῦ φίλου καὶ συσπουδαστοῦ μου κ. Σταματίου Βάλβη, ἐν τῷ Συλλόγῳ **Παρνασσῷ** γινομένου, ὁ τότε μὲν φοιτητὴς τῆς φιλοσοφικῆς Σχολῆς, νῦν δὲ ἀρχισυν-

1. **Μ. Εὐαγγελίδου, Σύνοψις Ἱστ. Φιλοσ. 1904 σ. λε'.**

τάκτης καὶ συνιδιοκτήτης τῆς ἀξιολογωτάτης ἐφημερίδος «Κράτους» κ. Θάνος Γ. Τζαβέλλας καὶ ὁ ἐξ Ἱερουσαλὴμ τελειοφοιτος τῆς Νομικῆς σχολῆς κ. Χρῆστος Γεωργίου. Φέρω δ' ἔκτοτε καὶ πᾶσαν ἐλευθέραν τῆς δεξιᾶς χειρὸς κίνησιν κωλύοντα πόνον ἐν τῷ βραχίονι, ὅπου εὐτυχῶς κατῆλθε τὸ κατὰ τῆς κεφαλῆς μου καταφερόμενον ρόπαλον. Ἂν δὲ κατήρχετο ἐπὶ τὴν κεφαλήν μου ἡ τὸ δεύτερον μετὰ λυσσώδους ὁρμῆς ἀνυψωθεῖσα Ἡράκλειος ράβδος καὶ μὴ προελάμβανε νὰ περιπτυχθῇ τὸν καταφέροντα τὰς πληγὰς ὁ κ. Θάνος Γ. Τζαβέλλας καὶ νὰ ὑποστῇ αὐτὸς ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ ράχεως τὴν ἐξανεμισθεῖσαν ὁρμὴν τοῦ κατερχομένου ροπάλου, βεβαίως δὲν θὰ ὑπῆρχον ἔκτοτε ἐν τῇ ζωῇ».

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

[κατ' ἀνάλυσιν Π. Κομνηνοῦ]*

Διδασκαλία τοῦ Ἀπ. Παύλου περὶ τῆς προϋπάρξεως τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς ἰουδαϊκὰς καὶ ραββινικὰς θεωρίας.

«Ἡ ρίζα τῆς πλειονότητος τῶν χριστιανικῶν ἰδεῶν τοῦ Ἀπ. Παύλου εὑρηται ἐν ταῖς προτέραις πεποιθήσεσιν αὐτοῦ. Τὸ ὅλον σύστημα αὐτοῦ εἶνε μετεσχηματισμένος καὶ διεπτυγμένος θεολογικὸς φαρισαϊσμός». Τοιαῦτα συνήθως ἀποφαίνεται περὶ τοῦ εὐαγγελικοῦ κηρύγματος καὶ τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἀπ. Παύλου ἡ σύγχρονος κριτικὴ ἐπιστήμη, ὁρμωμένη ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ὅτι καὶ ἐπιστρέψας εἰς Χριστὸν οὐδαμῶς ἐπαύσατο ὢν μαθητὴς τοῦ Γαμαλιὴλ, ἀντλῶν ἀπὸ τοῦ θησαυροῦ τῶν θεολογικῶν γνώσεων, ἃς παρ' ἐκείνῳ ἐκτήσατο, καὶ πειρωμένην ν' ἀποδείξῃ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀπὸ τῶν περὶ τοὺς χρόνους τούτους σχετικῶν μνημείων τῆς ἰουδαϊκῆς φιλολογίας. Ἀλλὰ τὰ μνημεῖα ταῦτα δὲν εἶνε παλαιότερα τοῦ Β΄—Γ΄ μ. Χ. αἰῶνος· ὅθεν αἴρεται αὐτὴ ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάνσεων, ἐξαρτωμένων μόνον ἀπὸ τῆς ἀναντιρρήτου πάντως—ἔστω καὶ μετὰ ἱκανῶν ἀλλοιώσεων καὶ τροποποιήσεων, ἰδίως ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς καταστροφῆς τῆς Ἱερουσαλὴμ—διαδοχικῆς μεταβιβάσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἰδεῶν ἀπὸ τῶν ἔτι παλαιοτέρων χρόνων.

Δικαίωσις ἦτο τὸ κέντρον, περὶ ὃ ἐκυκλοῦτο καὶ πρὸς ὃ ἀποκλειστικῶς κατέτεινεν ὁ ὑπὸ Νόμον διάπυρος θρησκευτικὸς ζῆλος τοῦ Ἀπ. Παύλου. Ἀλλὰ τὸ ἀγαθὸν τοῦτο ἐκτήσατο οὗτος ἤδη ὡς Ἀπ. Παῦλος ἐν Χριστῷ, διὸ τὸ κέντρον τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ὡς τοιούτου ἀποτελεῖ τὸ πρόσωπον τοῦ Λυτρωτοῦ, ὃς δ' ὅμως εἶνε ἀληθῶς τοιοῦτος μόνον ὑπὸ τὸν ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον ὅρον τῆς προαιωνίου ὑπάρξεως καὶ τῆς Θεότητος Αὐτοῦ. Ἐν τούτῳ, κατὰ ταῦτα, ἐγκειμένης τῆς οὐσίας τοῦ χριστιανισμοῦ καθόλου καὶ μερικώτερον τοῦ «Εὐαγγελίου» τοῦ Ἀπ. Παύλου καιριωτάτη δικαίως λογίζεται πληγὴ ἡ ἀπόδειξις τῆς θέσεως ὅτι ἡ χριστολογία τοῦ Ἀπ. Παύλου, εἶνε παραμόρφωσις τῆς ἰουδαϊκῆς διδασκαλίας περὶ Μεσσίου τοῦ ἐκ Ναζαρὲτ προφήτου δι' ἰδιοτήτων φαρισαϊκῆς παραδόσεως, χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ κατὰ τρόπον ἰουδαϊκόν, ἄγνωστον τῇ πρώτῃ Ἐκκλησίᾳ.

Θεμελιώδης διδασκαλία τοῦ περὶ Χριστοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀπ. Παύλου εἶνε ἡ περὶ τῆς προαιωνίου ὑπάρξεως αὐτοῦ· «ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ» (Γαλ. Δ΄, 4), ὑπάρξεως ἀνεξαρτήτου τοῦ κόσμου· «ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα» (Κολ. Α΄, 16), καὶ μερικώτερον ἀνεξαρτήτου τοῦ ἀνθρώπου, ἅτε τῆς προσλήψεως τῆς μορφῆς αὐτοῦ ἀποτελούσης διὰ τὸν Χριστὸν ταπείνωσιν (Φιλ. Β΄, 6—7), καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὑπὸ ἰδεώδη τύπον ἀνθρώπου προϋπάρξεως αὐτοῦ οὔσης κατὰ τὸν Ἀπ. Παῦλον ἀπολύτως ἀδυνάτου, τοῦ δὲ προαιωνίου μυστηρίου τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων οὐδαμῶς καθορίζοντος τὴν ζωὴν τοῦ Θείου Λόγου ἀλλ' ἐχούσης πρὸς αὐτὴν τόσην μόνον συνάφειαν, ὅσην καὶ ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.

Πρὸς τὴν ρητὴν καὶ κατηγορηματικὴν ταύτην διδασκαλίαν τοῦ Ἀπ. Παύλου περὶ τοῦ Χριστοῦ οὐ μόνον οὐσιωδῶς διαφέρει ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο ἐκ διαμέτρου ἀντίκειται ἡ περὶ Μεσσίου ραββινικὴ διδασκαλία, ἀφ' ἧς δῆθεν ἐξαρτᾶται ὁ Ἀπ. Παῦλος, καθότι πᾶσα ἐν αὐτῇ σχετικὴ ἔννοια καὶ ρῆσις καταντᾷ εἰς τὴν τελικὴν παράστασιν τοῦ Μεσσίου οὐχὶ ὡς κεκτημένου προαι-

ώνιον πραγματικὴν ὑπόστασιν καὶ ὕπαρξιν— ἐξαιρουμένης ἴσως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, ὃν τρόπον οἱ ραββῖνοι ἐπίστευον καθόλου εἰς τὴν προὐπαρξιν τῶν ψυχῶν—προσκρούουσαν εἰς τὸν αὐστηρὸν τύπον τοῦ ἰουδαϊκοῦ μονοθεϊσμοῦ, ἀλλ' ὡς ὄντος ἰδιότητος μόνον τοῦ Θεοῦ, ἢ μᾶλλον ἀποτελοῦντος ἁπλῶς εἰπεῖν προαιώνιον βουλὴν τοῦ Θεοῦ εἰσερχομένην ὡς στοιχεῖον, καὶ τοῦτο οὐχὶ τὸ κυριῶδες οἷον ἦτο ὁ νόμος, εἰς τὸν κύκλον τῶν βουλῶν καὶ μέσων τῆς σωτηριώδους ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων προνοίας Αὐτοῦ. Ὅτι ἐν τῇ περὶ Μεσσίου ραββινικῇ διδασκαλίᾳ ἡ πραγματικὴ προαιώνιος αὐτοτελὴς ὕπαρξις αὐτοῦ, ὅπερ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ τὸ θεμέλιον τῆς περὶ Χριστοῦ διδασκαλίας τοῦ Ἀπ. Παύλου, ἐντελῶς ἐλλείπει, καὶ ἅμα ὅτι τὸ ἔργον τοῦ Μεσσίου ἥκιστα κέκτηται κατ' αὐτὴν (τὴν ραββινικὴν διδασκαλίαν) τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα, ἣν κέκτηται τοῦτο παρὰ τῷ Ἀπ. Παύλῳ, κατάδηλον ἐν ἄλλοις γίνεται ἐκ τῆς ἐπανειλημμένης ἰδιοποιήσεως τοῦ Μεσσιακοῦ ἀξιώματος ὑπὸ εὐσεβῶν ὀρθοδόξων Ἰουδαίων καὶ ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἐπηγγελμένου τούτου Λυτρωτοῦ οὐδὲν πλέον ἢ ὡς τοῦ κατ' ἐξοχὴν τηρητοῦ τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου, οὗ ἕνεκα πολλοὶ τῶν θεωρητικῶν Ἑβραίων τῆς σήμερον τὴν πρὸς τὸν Μεσσίαν πίστιν θεωροῦσιν οὐχὶ ἀπαραίτητον ἄρθρον πίστεως.

Σχέσιν καὶ δὴ ἐξάρτησιν τῆς περὶ τῆς προαιωνίου ὑπάρξεως τοῦ Ἰ. Χριστοῦ διδασκαλίας τοῦ Ἀπ. Παύλου ἀπὸ τῶν ἰουδαϊκῶν καὶ ραββινικῶν θεωριῶν τῶν χρόνων αὐτοῦ εὑρίσκουσιν ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ χαρακτηρισμῷ τοῦ Χριστοῦ ὡς «ἐσχάτου Ἀδὰμ» ὡς «δευτέρου ἀνθρώπου» (Α' Κορ. ιε', 45—47), ὡς τοῦ Ἀπ. Παύλου δῆθεν ἀσπασαμένου καὶ ἐφαρμόσαντος ἐπὶ τοῦ Κυρίου τὴν περὶ προϋπάρξεως παρὰ τῷ Θεῷ προτύπου καὶ ἰδεώδους οὐρανίου ἀνθρώπου—τιθεμένου μάλιστα εἰς σχέσιν καὶ πρὸς τὸν Μεσσίαν—ἐμπολιτευομένην ἐν Παλαιστίνῃ θεωρίαν. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἀσαφείας καὶ ἀβεβαιότητος, ἐφ' ᾗ ἐν ταῖς σχετικαῖς πηγαῖς διακρίνεται ἡ ρηθεῖσα θεωρία, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται λίαν δυσχερὴς ἡ ἐξ ἑτοίμου παράληψις αὐτῆς, ὁ εἱρμὸς τοῦ λόγου— περὶ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος, τῆς μελλούσης ἀναστάσεως τῶν σωμάτων—ἐν ταῖς παρατεθείσαις ῥήσεσι τοῦ Ἀπ. Παύλου φωτὸς φανερώτερον καθίστησιν ὅτι οὐδὲν τοιοῦτον διδάσκει περὶ τοῦ Χριστοῦ ὁ Ἀπ. Παῦλος, ἥκιστα δὲ ὅτι ὁ Χριστὸς κατ' αὐτὸν προϋπῆρχεν ἐν ἰδεώδει ἀνθρωπίνῳ τύπῳ, ὡς «ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ» «ἐπουράνιος» καὶ παρέστη εἶτα κατὰ τὴν ἐνσάρκωσιν ὑπὸ τὴν πραγματικὴν ἀνθρωπίνην μορφήν, ἅτε δὴ τοῦ «ἐξ οὐρανοῦ» ὡς σαφῶς δῆλον καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως «ἐκ γῆς» (περὶ τοῦ Ἀδὰμ). δηλοῦντος ἁπλῶς καὶ μόνον τὴν θείαν καταγωγὴν καὶ καθόλου τὴν θεότητα τοῦ προσώπου τοῦ Χριστοῦ.

Κατὰ ταῦτα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν προαιώνιον ὕπαρξιν τοῦ Μεσσίου Χριστοῦ τοῦ Ἀπ. Παύλου διδάσκοντος τὴν πραγματικὴν τοιαύτην αὐτοτελῆ ὕπαρξιν αὐτοῦ παρὰ τῷ Θεῷ Πατρὶ διδασκαλίαν, οὐδαμῶς ἀνεκτὴν ἐν τῷ δογματικῷ συστήματι τῶν ραββίνων, καὶ ἅμα οὐδαμῶς καθ' οἱονδήποτε ἀνθρώπινον τύπον προὐπάρξιν ἀλλὰ τὴν ἐν χρόνῳ ἐνσάρκωσιν, διδασκαλίαν ἐπίσης ἀφόρητον παρὰ τοῖς ραββίνοις, μὴ ἀνεχομένοις καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐπαφὴν τῆς θείας φύσεως πρὸς τὴν κοσμικὴν ἀτέλειαν, ὅθεν καὶ ἡ σταύρωσις τοῦ Χριστοῦ ἀξιοῦντος ὅτι εἶνε υἱὸς Θεοῦ, κατάδηλον, ὅτι ἡ σχετικὴ διδασκαλία αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ρητὴν αὐτοῦ τούτου ὁμολογίαν, ἀπορρέει ἀπὸ καθαρῶς χριστιανικῶν πηγῶν, ἀπ' αὐτῆς τῆς πρώτης πηγῆς τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς γνώσεως «Ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Κορινθ. Δ', 6).

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ἢ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΟΥ

τῆς παρασημαντικῆς

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ*

Ἡ κατὰ **μέλος** ψαλμῳδία ἀποτελοῦσα, ὡς εἴρηται, τὸ κύριον μέλημα τῶν μουσικῶν, συνέτεινεν εἰς τὴν παραμέλησιν τῆς **μετροφωνίας**, ἧς τὸ ἄσμα ἀπολειφθὲν εἰς τὰ στόματα τῶν ἱερέων καὶ τῶν κατὰ πρᾶξιν μᾶλλον ἱεροψαλτῶν, ἔσχεν ἀναμφιβόλως σὺν τῷ χρόνῳ, συνεργουσῶν καὶ τῶν καιρικῶν περιστάσεων καὶ διαφόρων τοπικῶν ἐπιδράσεων, τὰς παρομαρτούσας τῇ

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 427—428.

φύσει τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τροπὰς καὶ ἀλλοιώσεις. Καὶ ἵνα μὴ φαινώμεθα ἀνεμώλια βάζοντες, μάρτυς ἡμῖν ἔστω τὸ διὰ Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου παραδοθὲν νεώτερον στιχηραρικὸν καὶ εἱρμολογικὸν ἄσμα, οὗ τεκμήριον πρώτιστον τῆς μὴ ταὐτότητος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἀρχαῖον τυγχάνει ἡ ἐν πολλοῖς οὐσιώδης τῶν **ἤχων** διαφορά. Ὁ πρῶτος ἦχος π. χ. ὑφ' ἣν μορφὴν διαγινώσκεται ἐν τῷ σημερινῷ Εἱρμολογίῳ εἶναι ὁ λεγόμενος Λατρινός, σχὼν πάντως τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἐν ταῖς μοναῖς τοῦ ὄρους Λάτρου. Παραλείπω πλείστας ὁμοίας τεχνικὰς παρατηρήσεις, μὴ ἐχούσας ἐνταῦθα χῶρον.

Ὁ κ. Ψάχος ἐπιμένων εἰς τὸ δόγμα αὐτοῦ ὅτι τὸ τῆς παρασημαντικῆς σύστημα μέχρι τοῦ 1700 εἶναι συμβολικόν, μὴ παριστῶν ἄλλο τι, εἰ μὴ θέσεις μελικὰς ἀπεράντους, καὶ ὅτι πᾶσα προσπάθεια περὶ κατανοήτεως αὐτοῦ πρέπει νὰ θεωρηθῇ ματαία, φωράται ἀρνούμενος πράγματα τόσον φυσικά, ὥστε πᾶσα περὶ τούτων ἀμφιβολία καὶ συζήτησις ἀδύνατον νὰ μὴ προκαλέσῃ τὸ μειδίαμα τῶν εὖ φρονούντων· ἢ δὲν παραδέχεται ὅτι οἱ βυζαντινοὶ πρόγονοι ἡμῶν εἶχον ἄσμα σύντομον καὶ καθημερινόν, οὕτως εἰπεῖν, δι' οὗ διεξῆγον τὰς μὴ πομπώδεις καὶ πανηγυρικὰς αὐτῶν ἀκολουθίας ἢ παραδεχόμενος τοῦτο, ἀμφισβητεῖ τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς γραφῆς πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ τοιούτου ἄσματος. Ἐὰν τὸ πρῶτον, ἀφίνομεν αὐτὸν χαίρειν ἐπὶ τῇ δοξασίᾳ αὐτοῦ, ἐὰν ὅμως τὸ δεύτερον, τότε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ πρὸς διευκρίνησιν τοῦ ἀρχαιοτέρου γραφικοῦ συστήματος.

Τὸ σύστημα τοῦτο κατ' οὐδὲν ὑπελείπετο τοῦ σημερινοῦ, οὗτινος εἶχε πάντα τὰ φθογγόσημα ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν καὶ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς συνδυασμοὺς μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων χρονικῶν σημείων. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἄτοπος ὁ συλλογισμὸς περὶ ἀνεπαρκείας τοῦ συστήματος πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ χορικοῦ ἄσματος, ὅπερ εἶχε καὶ ἔχει καὶ θὰ ἔχῃ κατὰ πάντας τοὺς χρόνους τὴν μείζονα δι' ἡμᾶς σπουδαιότητα, ἀδιαφοροῦντας δι' ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν πάθῃ ἡ ἐπιτετηδευμένη μουσικὴ τῶν χερουβικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν καὶ τῆς λοιπῆς μελικῆς ἀπεραντολογίας;

Ἔπειτα, δὲν εἶδεν ὅλως ἢ δὲν προσέσχε, φαίνεται, ὁ κ. Ψάχος ὅτι πολλαχοῦ ἐν τοῖς ἀρχαίοις χειρογράφοις σημειοῦται ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἀσμάτων «ἀπὸ χοροῦ» «ὅλοι ὁμοῦ» καὶ ἀλλαχοῦ «ἐνταῦθα γίνεται καλλιφωνία», ἅπερ οὐδὲν ἄλλο σημαίνουσιν ἢ ἐκεῖνο, ὑπὲρ οὗ ἐνιστάμεθα, ποθοῦντες νὰ ἐκλίπωσι διὰ παντὸς παλαιότεραι μωραὶ καὶ ἐνίοτε συμφεροντολογικαὶ προλήψεις, ἀνάξιαι τῶν σημερινῶν χρόνων. Ἱλαρότητος χάριν κείσθω ἐνταῦθα τὸ ἐξῆς ποιημάτιον, ὅπερ μουσικοὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν ὑπὸ τύπον προπαιδείας ἐδίδασκον εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτῶν

Ὁ θέλων μουσικὴν μαθεῖν
καὶ θέλων ἐπαινεῖσθαι
θέλει πολλὰς ὑπομονὰς
θέλει πολλὰς ἡμέρας·
τιμὴ πρὸς τὸν διδάσκαλον
δουκάτα εἰς τὰς χεῖρας
τότε νὰ μάθῃ ὁ μαθητὴς
καὶ τέλειος νὰ γένῃ.

Καὶ τοῦτο μὲν παρενθετικῶς ἄνευ οὐδενὸς, οὐδὲ πόρρωθεν ὑπαινιγμοῦ κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ κ. Ψάχου, οὗ τὸ ὑπὲρ τῆς μουσικῆς ἐνδιαφέρον θεωρητέον ἀνώτερον πάσης ἀμφιβόλου εἰλικρινείας.

Προκειμένου δὲ περὶ τῶν **μεγάλων ὑποστάσεων** ἢ **ἀφώνων σημείων**, ἅπερ ὑπῆρξαν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου καὶ ἀπεθάρρυναν καὶ ἄλλους, τέως ἐνθουσιῶντας περὶ τὴν τεχνικὴν καὶ ἱστορικὴν ἔρευναν τῆς μουσικῆς, ἔστω βέβαιος ὁ κ. Ψάχος καὶ πᾶς ὁμόδηλος αὐτοῦ ὅτι ταῦτα πόρρω ἀπέχοντα τῆς ἀποδιδομένοις αὐτοῖς ἰδιότητος, τινὰ μὲν ἦσαν εἴδη μικρῶν **περιλήψεων** (grupetto) ἢ **μελισμῶν**· ἄλλα δὲ ἀνεφέροντο εἰς τὸ ἦθος τῆς μουσικῆς ἀπαγγελίας καὶ εἰς τὸν καθόλου τοῦ ἄσματος καλλωπισμόν. Τοῦτο δὲ δὲν βεβαιοῦμεν ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ ἀρχαῖοι ἐν τοῖς σχετικοῖς αὐτῶν ὑπομνήμασιν.

Ἰδοὺ τίνα δίδωσιν ἑρμηνείαν ὁ ἱερομ. Γαβριὴλ (ις' ἑκατονταετηρὶς), οὗ τὸ περὶ μουσικῆς **Ἐγχειρίδιον** δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῇ τὸ ἀρτιώτερον ὑπὸ γραμματικὴν καὶ λογικὴν ἔποψιν τῶν περισωθέντων ὁμοίων: «ἀλλ' ἴωμεν ἐπὶ τὰ μεγάλα σημάδια, ἅπερ εἰσὶ ταῦτα.... ἀλλὰ δέον ἐστὶ καὶ ταῦτα ἑτυμολογῆσαι, ὥστ' ἔχειν τοὺς μετερχομένους εἰδέναι πῶς τοιούτων ἔτυχον τῶν ὀνομάτων· οὐδὲ γὰρ ἁπλῶς οὕτως οἱ ἐξ ἀρχῆς ταῦτα ὠνόμασαν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἑκάστου ἐνεργείας ἕκαστον τὸ ὄνομα εἴληφεν· ἀρκτέον οὖν ἀπὸ τῆς **διπλῆς**· ἐπεὶ καὶ ἐν τῇ τούτων ἀπαριθμήσει ταύτην πρώτην ἐτάξαμεν. **Διπλῆ** μὲν οὖν οὐ δι' ἄλλο τι ἢ ἵνα δείξῃ τὸν ψάλλοντα διπλασιάσαι τὸν χρόνον τοῦ σημαδίου ἐκείνου, μεθ' οὗ ἕκειτο, ἤγουν διὰ πλείονα ἀργίαν· τὴν αὐτὴν δὲ δύναμιν ἔχει καὶ τὸ **κράτημα** καὶ τοῦτο γὰρ δι' ἀργίαν τίθεται· διαφέρουσι δὲ μόνον κατὰ τὴν χειρονομίαν· ἡ δὲ **παρακλητικὴ**, παρακλητικὸν ποιεῖ τὸ μέλος καὶ ὡσπερεὶ δεόμενον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ **παρακάλεσμα**· καὶ ὥσπερ ὁ παρακαλῶν μετὰ ἀνειμένης καὶ κεκλασμένης ποιεῖται τὴν δέησιν τῆς φωνῆς, οὕτω καὶ ὁ τὴν παρακλητικὴν καὶ τὸ παρακά-

λεσμα ψάλλων, οὐ μετὰ σφοδροῦ τόνου δεῖ προφέρειν, ἀλλ' ἱλαρῶς· καὶ τὸ **ἕτερον παρακάλεσμά** ἐστιν ἄλλοῖον· διαφέρουσι δὲ μόνον τὸ μὲν παρακάλεσμα ἀργότερον λέγεσθαι, τὸ δὲ ἕτερον ταχύτερον· τὸ δὲ **κύλισμα** οἱονεὶ κυλίει καὶ στρέφει τὰς φωνάς· τὸ δὲ **ἀντικενωκύλισμά** ἐστι σύνθετον ἔκ τε τοῦ κυλίσματος καὶ τοῦ ἀντικενώματος· μετὰ δὲ τοῦτο ἐστὶ τὸ **τρομικόν**· βούλεται δὲ καὶ τοῦτο ὑπόκλονον καὶ τρέμουσαν σχηματίζειν τὴν φωνήν· τὸ δὲ **ψηφιστὸν** ἐτυμολογεῖται ἀπὸ τοῦ ψηρίζειν ἀριθμεῖν, τίθεται γὰρ τοῦτο ἔνθα εἰσὶν αἱ φωναὶ κεχωρισμέναι καὶ οὐχ ὁμοῦ λεγόμεναι, ἀλλ' ὥσπερ μεμετρημέναι· τὸ δὲ **γοργὸν** καὶ τὸ **ἀργὸν** αὐτόθεν εἰσὶ δῆλα ἀπὸ τοῦ ὀνόματος· ὁ δὲ **σταυρὸς** ἀπὸ τῆς σχηματογραφίας, σταυρὸς γάρ ἐστι καὶ ἀπὸ τῆς χειρονομίας· εὐλογεῖ γὰρ ὁ τοῦτον χειρονομῶν σταυροειδῶς· κεῖται δὲ καὶ δι' ἀργίαν· τὸ δὲ **ὁμαλὸν** λεῖον καὶ ὁμαλὸν ποιεῖ τὸ μέλος, ἀλλ' οὐ τραχὺ καὶ ἔντονον παρακελεύεται· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ τοῦ ὁμαλοῦ ὄνομα· ὁ **θεματισμὸς ὁ ἔσω** καὶ **ὁ ἔξω** ἀπὸ τῆς σχηματογραφίας ἔσχον τὴν ἐτυμολογίαν· θῆτα γὰρ τὸ στοιχεῖον ἐστὶν ἑκάτερον· καὶ διὰ ταύτης ἄγεται εὐθεῖται· ἧς τὸ μέλος, εἰ μὲν ἔσω κάμπτει, ὁ ἔσω γίνεται θεματισμός, εἰ δὲ ἔξω, ὁ ἔξω, καὶ δηλοῖ ὁ ἔξω τρεῖς φωνὰς εἰπεῖν, ὁ δὲ ἔσω δύο. Ὁμοίως καὶ τὸ **θὲς καὶ ἀπόθες**· καὶ ταῦτα δύο θῆται εἰσὶν ἐχόμεναι ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς καὶ διὰ τοῦτο θὲς καὶ ἀπόθες· δηλοῖ γὰρ τοιάνδε τὴν θέσιν ποιεῖν· τὸ δὲ **ξηρὸν κλάσμα** ἀπὸ τοῦ κλῶ τὸ κόπτω καὶ τοῦ ξηρόν τὸ σκληρόν· ἔνθα γὰρ τίθεται τὸ ξηρὸν κλάσμα τραχέως καὶ σκληρῶς δεῖ πετᾶν τὴν φωνήν· τὸ δὲ **ἀργοσύνθετον** οὐ ταχύτητα, ἀλλὰ ἀργίαν δηλοῖ, τὸ δὲ ἐναντίον τὸ **γοργοσύνθετον**· ταχύτητα γὰρ δηλοῖ τοῦτο· τὸ **οὐράνισμα** εἰς ὕψος αἴρει τὴν φωνὴν εἶτα καταβιβάζει καὶ διὰ τοῦτο οὐράνισμα· τὸ δὲ **ἀπόδερμα,** ἀπόδομα μᾶλλον λέγεσθαι ἔδει· οἶμαι γὰρ καὶ τοὺς ἀρχαίους οὕτω ὀνομάζειν αὐτό· εἰς γὰρ τὰς ἀποδόσεις ἀεὶ τίθεται ἡ δὲ κοινὴ συνήθεια ἀπόδερμα καλεῖ. **Χόρευμα,** καὶ τούτου τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ σχήματος λαμβάνεται· στρέφεται γὰρ εἰς κύκλον δίκην χοροῦ, εἶτ' αὖθις ἐπιστρέφει, ὥσπερ ποιεῖ ὁ τοῦ χοροῦ κορυφαῖος ἐν ταῖς θυμηδίαις· τὸ **τρομικοπαράκάλεσμα** καὶ τὸ **ψηφιστοπαρακάλεσμα** εἰσὶ σύνθετα, τὸ μὲν ἐκ τρομικοῦ καὶ παρακαλέσματος, τὸ δὲ ἐκ ψηφιστοῦ καὶ παρακκλέσματος· τὸ **πίασμα** γίνεται ἀπὸ τοῦ πιέζω τὸ συνθλίβω· πιέζειν γὰρ καὶ συνθλίβειν τὴν φωνὴν δεῖ ἔνθα τοῦτο τεθῇ· καὶ τὸ **σείσμα** ὁμοίως ἀπὸ τοῦ σείω, σείει γὰρ καὶ κινεῖ τὴν φωνήν· ἡ δὲ **βαρεῖα** ἀπὸ τοῦ βαρέως καὶ τοῦ μετὰ τόνου προφέρειν τὴν φωνήν· ἡ δὲ **ἔναρξις** τίθεται μετὰ συμπλήρωσιν μέλους καὶ ἤχου· τίθεμεν γὰρ ἔμπροσθεν **ὀλίγον** καὶ ποιοῦμεν ὥσπερ ἄλλην ἀρχήν· διὰ τοῦτο γὰρ ἔναρξις· ἤδη λοιπὸν ἐρρέθη καὶ ἡ τῶν ἀφώνων καὶ μεγάλων λεγομένων σημαδίων ἐτυμολογία κατὰ τὴν ἡμετέραν δύναμιν· διὰ γοῦν τῶν ρηθέντων φωνητικῶν καὶ ἀφώνων σημαδίων ποιεῖ ἡ ψαλτικὴ τὰς θέσεις, αἱ καὶ λόγον ἔχουσιν ἐν τῇ ψαλτικῇ, ὃν αἱ λέξεις ἐν τῇ γραμματικῇ».

Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' ἀρ. 59 καὶ ἡμερομ. 27 ἰουλίου 1906 ἀποφάσεως.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ 207 τῶν Ὁδηγιῶν.

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπ. ἀριθ. πρωτ. 2752 καὶ ἡμερομ. 15 μαρτίου 1906 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Λουδοβίκου Ἰβάνοβιτς Χμελένσκη κατὰ Αἰκατερίνης Γρηγόρεβνας Μιτιούσνας ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ θέμα τῆς ἀπὸ τοῦ 1895 ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τοῦ ἐν Ὀδησσῷ συζυγικοῦ οἴκου καὶ τῆς διανυκτερεύσεως ἔκτοτε εἰς ξένους οἴκους πλὴν τοῦ τῶν γονέων καὶ ἐν ξένοις μέρεσιν, ἄκοντος καὶ ἀγνοοῦντος τοῦ ἀνδρός·

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένον γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπαλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν τε ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως», καὶ τῆς ἐν Ὀδησσῷ ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Νόβοε Ὀμοζρέειαι» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως, καὶ

Ἐπιτίθησι τῇ ἐναγομένῃ, ὡς ἡττηθείσῃ ἐν τῇ δίκῃ, τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια πεντακόσια δέκα (ἀρ. 510) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος

Ἐκρίθη ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 3

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος.**

ὁ Ἀος γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον τεῦχος.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 38

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φῶς ἐπὶ τοῦ ζόφου — Ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου (συγχαρητικὰ τηλεγραφήματα) — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΦΩΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΖΟΦΟΥ

Διὰ τῆς ἀξιοπιστίας τῶν ἐκ πολλῶν πόλεων τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας ἀποστελλομένων ἐπισήμων γραμμάτων, ἀφηγουμένων τὴν θηριωδίαν τοῦ τὰς δύο ταύτας προνομιούχους ἐπαρχίας τῆς τουρκικῆς αὐτοκρατορίας διοικοῦντος ὄχλου, καὶ δι' ἰδιωτικῶν ἐπιστολῶν, πεμπομένων ὑπὸ τῶν τυραννουμένων πρὸς συγγενεῖς καὶ φίλους αὐτῶν ἐνταῦθα, μανθάνομεν λεπτομερείας τινὰς ἐπὶ τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ γεγονότων τῇ 30 ἰουλίου καὶ μετὰ ταύτην. Αἱ νεώτεραι εἰδήσεις φωτίζουσιν οὕτως εἰπεῖν τὸν ζόφον, ὃν ἡ κυβέρνησις τοῦ Ὑψηγεμόνος καὶ διοικητοῦ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ζητεῖ νὰ δημιουργήσῃ, ἐπὶ σκοπῷ ν' ἀφανισθῇ ἐντὸς τοῦ ζόφου τούτου ἡ ἀλήθεια καὶ ἐπιρριφθῇ ἡ τῶν βουλγαρικῶν κακουργημάτων εὐθύνη τοῖς ἀθώοις, ἀθωωθῶσι δ' οἱ πραγματικῶς ἔνοχοι. Πᾶσα νέα ἐκεῖθεν ἐπιστολή, πᾶσα νέα ἀφήγησις προσθέτει καὶ μίαν λεπτομέρειαν περισσότερον, καὶ ἡ λεπτομέρεια αὕτη φωτίζει τὰ γεγονότα μᾶλλον, ἀκτῖνας φωτὸς ἐπὶ τοῦ βουλγαρικοῦ ζόφου ῥίπτουσα.

Δυστυχῶς, πάντα τὰ λεγόμενα — διότι τὰ ὅμοια διηγοῦνται καὶ οἱ πρόσφυγες ὅλοι καὶ δι' ἐπιστολῶν ταῦτα δυνάμεθα ν' ἀρυσθῶμεν — μεγαλύνουσιν ἐπὶ πολὺ τὴν εὐθύνην τῆς ἀρχῆς, ἥτις προσηνέχθη πρὸς τὰ θύματα ὡς πρὸς κακούργους, καὶ ἥτις, ὡς ἠκούσαμεν, εἰσέτι καὶ νῦν εἰς τινα μέρη ἀπαγορεύει νὰ λαμβάνωσιν οἱ παθόντες τὰ ὑπὸ ὁμογενῶν στελλόμενα χρηματικὰ βοηθήματα. Ἐμποδίζει δηλαδὴ τὴν ἐξάσκησιν τῆς φιλανθρωπίας, ἀφοῦ προσηνέχθη λίαν **ἀφιλανθρώπως** πρὸς τὰ θύματα τῆς ἐν Ἀγχιάλῳ καταστροφῆς καὶ πρὸς τοὺς ἐκπατριζομένους ἐκ Πύργου καὶ Στενημάχου καὶ ἄλλων μερῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Οὔτε καὶ οἱ βούλγαροι σήμερον ἀρνοῦνται ὅτι πολλὴ ἀπόπειρα πυρπολήσεως ἐγένετο κατὰ τῆς ἐν Ἀγχιάλῳ μητροπολιτικῆς οἰκίας, καὶ ὅτι κατὰ τῶν ἐξελθόντων ἐξ αὐτῆς

ἐρρίπτοντο πυροβολισμοί, καίτοι ἐκράτουν οὗτοι σημαίαν βουλγαρικήν, ἡς ἡ προστασία ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἀνίσχυρος ἀποδεικνύεται κατὰ τοῦ σύρρακος ὄχλου. Οὔτε δύνανται ν' ἀρνηθῶσιν οἱ ἐμπρησταὶ τῆς Ἀγχιάλου, καὶ μάλιστα μαρτυροῦσιν, ὅτι τοὺς εἰς τὸ ἐπαρχεῖον καταφυγόντας, ὧν μεταξὺ συνηριθμεῖτο, καθὼς ἐβεβαιώθη, καὶ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ἀγχιάλου κ. Βασίλειος, προσωπικὸς τοῦ ἡγεμόνος φίλος, ἐβίαζον οἱ ὑπάλληλοι πρὸς ἀναχώρησιν, βέβαιοι ὄντες ὅτι οἱ ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς ὑποδεικνυομένης μικρᾶς θύρας ἔτρεχον κίνδυνον θανάτου.

Πλῆθος ἀξιοπίστων προσώπων μαρτυρεῖ ὅτι πολλάκις ἐστέλλοντο γράμματα πρὸς τὸν μητροπολίτην Ἀγχιάλου ἀπειλοῦντα θάνατον· εἰς συλλαλητήρια ῥήτωρ χυδαῖος ἐκήρυττε τοῦτο, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐζήτουν οἱ ἐμπρησταὶ τῆς πόλεως, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἀπηλλάγη κρυπτόμενος ὑπὸ ἐφαπλώματα καὶ στρωμνάς ἐν ἡμέρᾳ, τὴν νύκτα δὲ μετημφιεσμένος ἤλλασσε νέον πάντοτε κρυσφύγετον, ὑπ' εὐσεβῶν ὀρθοδόξων διασωζόμενος. Καὶ οἱ βούλγαροι μαρτυροῦσιν ὅτι τῇ 1 αὐγούστου ἀναλαλύψαντες ἀπήγαγον ἐν μέσῳ στρατιωτῶν καὶ κλητήρων καὶ τελωνοφυλάκων εἰς τὸ Τελωνεῖον, ὅπου οἱ ὑπάλληλοι τῆς κυβερνήσεως τοῦ ὑψηλοτάτου ἡγεμόνος, τελῶναι καὶ κλητῆρες καὶ στρατιῶται καὶ γραμματεῖς, ἐχλεύαζον ἀρχιερέα φέροντα βεράτιον αὐτοκρατορικὸν καὶ διὰ τῶν παρασήμων τῆς κραταιᾶς αὐτοκρατορίας καὶ τοῦ ἡγεμόνος Φερδινάνδου τετιμημένον· οὕτω δ' ἐδείκνυον ὅτι τιμαὶ καὶ φιλία ἡγεμόνος οὐδὲν ἰσχύει ἀπέναντι τοῦ τὴν βουλγαρικὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν τοπαρχίαν Ρωμυλίας διοικοῦντος σύρρακος ὄχλου.

Μάρτυρες ἀξιόπιστοι ἤκουσαν ἀπὸ στόματος βουλγάρων ταῦτα καὶ ἀπ' αὐτῶν ἐμάνθανον μετὰ θλίψεως ὅτι αὐστηρῶς ἐπετηρεῖτο ὁ πανιερ. μητροπολίτης κ. Βασίλειος, καὶ μετὰ τὰς πρὸς αὐτὸν ἐπισκέψεις τοῦ τε νομάρχου καὶ τῶν εἰσαγγελέων καὶ τοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κ. Πετκώφ, καθὰ καὶ τηλεγραφικῶς ἐγένετο γνωστὸν ἡμῖν. Μόλις δὲ μεθ' ἡμέρας εἴκοσι μετεκομίζετο ὁ τὴν ὑγιείαν πάσχων «ὁμολογητὴς» ἀρχιερεύς, ἐν συνοδείᾳ δύο βουλγάρων, εἰς Σήλυμνον, παραδοθεὶς εἰς τὸν ἐκεῖ βουλγαρικὸν ἀρχιερέα κ. Γερβάσιον, περὶ οὗ προηγουμένως εἶχε διαδοθῇ ἡ φήμη ἀγαθοῦ ἀνθρώπου ὅσον ἔξεστιν αὐτῷ. Ἀλλὰ καὶ ἡ φρούρησις ἀπέβαινε παρ' ἡμέραν αὐστηροτέρα, καθ' ὅσον, ὡς μανθάνομεν, εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ ἴδῃ τὸν ἔγκλειστον, εἰς οὐδένα συγχωρεῖται νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡ βάσανος ἐπιτείνεται, διότι οὔτε συγχωροῦσιν οἱ φύλακες εἰς τὸν πανιερ. κ. Βασίλειον νὰ πέμψῃ τηλεγράφημα ἢ τινα βραχεῖαν ἢ μακρὰν ἐπιστολήν, διότι καὶ διαρκῶς ἐπιτηρεῖται. Οὐδεμία δὲ μένει τὸ παράπαν ἀμφιβολία ὅτι καὶ ἡ ὑγιεία τοῦ φρουρουμένου μητροπολίτου ἔπαθε, μετὰ τὸν περιορισμόν, μετὰ τὴν ἐπιτήρησιν, μετὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν προσφιλῶν αὐτῷ βιβλίων—ἐκέκτητο βιβλιοθήκην πλουσιωτάτην—μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν ἀναγνώσεως αὐτῶν — ἀφοῦ ἀπαγορεύεται ἡ χρῆσις τῆς ἑλληνικῆς ἐπὶ προστίμῳ. Τοῦτο μαρτυροῦσι, τοῦτο διεκήρυξαν οἱ βούλγαροι, μὴ δυνάμενοι ν' ἀρνηθῶσιν ὅτι πάσχουσι καὶ διατελοῦσι φυλακισμένοι πολλοὶ πρόκριτοι ἕλληνες, διότι, κατὰ καθῆκον, ἀντέστησαν εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἐμπρηστῶν ἁρπαγὴν τῆς κοινοτικῆς αὐτῶν περιουσίας, ἐκκλησιαστικῆς καὶ σχολειακῆς.

Καὶ γινώσκουσι πάντα ταῦτα πάντες, ἐνῷ βλέπομεν ἀτιμωρήτους ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τοὺς ὑποκινητὰς τῶν κακουργημάτων, οἷοι ὁ κ. Μαλάκωφ ὁ διὰ κακοήθους τινὸς ἐφημερίδος ἀπὸ τριῶν ἐτῶν ἐξάπτων τὰ πάθη κατὰ τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ ἑλλήνων, ὁ τελώνης, ὁ καὶ μεταβαλὼν τὸ Τελωνεῖον εἰς ἑστίαν μηχανορραφιῶν καὶ ταραχῶν ἀνθελληνικῶν, ὁ ἐλεγκτὴς κ. Γεωργηέφ, ὁ πρωτοεμπρηστὴς Π. Σαλιάνσκης καὶ τις ἀρνησίθρησκος Διονύσιος Λασκαρόγλους, ἀτυχῶς ἀνήκων εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητα, καθὼς αὐτὸς διαβεβαιοῖ.

Ταῦτα πάντα, βεβαιούμενα μὲν καὶ ὑπὸ τῶν βουλγάρων, προστιθέμενα δ' εἰς τὴν ἐξασκουμένην πίεσιν τῶν συνειδήσεων ἵνα πάντες οἱ ὀρθόδοξοι καταναγκασθῶσι ν' ἀναγνωρίσωσι πνευματικὴν αὐτῶν ἀρχὴν τὴν Ἐξαρχίαν, ἤτοι θρησκευτικόν τι σωματεῖον ἀγνώριστον τῇ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ, καθιστῶσι φανερὸν ὅτι ὁ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων ἀγὼν ἐξακολουθεῖ, καὶ πᾶσα ἡμέρα παρερχομένη φέρει εἰς φῶς ὄργια νεώτερα σύρρακος καὶ ἀφηνιάσαντος ὄχλου, ὅστις ἐδῶ φανερῶς ἢ ἐκεῖ λαθραίως ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως. Καθιστῶσι δὲ φανερὸν ὅτι οἱ συναισθανθέντες τὸ μέγεθος τῶν ἀνοσιουργημάτων

βούλγαροι ζητοῦσι ν' ἀνακαλύψωσιν ἐνόχους μεταξὺ τῶν ἀθώων, ὅπως οὕτω πείσωσι τὸν κατ' αὐτῶν ἐξαναστάντα πεπολιτισμένον κόσμον ὅτι οὐδεμίαν ἐνοχὴν φέρουσι. Καὶ ἐν τούτοις, αἱ πρὸς τοῦτο γινόμεναι ἀπὸ τῆς 1 τοῦ λήξαντος αὐγούστου βίαι καὶ πιέσεις ἀποδεικνύουσι πᾶν τοὐναντίον, ἐπιχέουσι δ' ἔτι περισσότερον φῶς ἐπὶ τοῦ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ πολιτικοῦ, θρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοῦ ζόφου.

Η ΕΟΡΤΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ
ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Ἡ ἑορτὴ τῆς 9 σεπτεμβρίου παρέσχεν εἰς πάντας τοὺς ὀρθοδόξους ἀφορμὴν ὅπως ἐμφανέστατα καὶ πάλιν ἐκδηλώσωσι τὰ αἰσθήματα τῆς πρὸς τὸ σεπτὸν πρόσωπον τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἀνεπιστρόφου ἀφοσιώσεως καὶ τοῦ βαθυτάτου σεβασμοῦ, ὃν τεκμηριοῦσι καὶ ἄλλοτε μὲν, κατὰ πᾶσαν μεγάλην πανήγυριν, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν ἐπέτειον ὀνοματικὴν τῆς Α. Θ. Π. ἑορτήν. Ἡ ἐκδήλωσις τῶν εὐγενῶν τούτων αἰσθημάτων πρὸς τὸν κοινὸν πνευματικὸν πατέρα πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἀπέβη κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας περιστάσεις παραμυθία τις εἰς τὰς πολλὰς θλίψεις, ἃς δοκιμάζει καρδία εὐσυμπάθητος πατρὸς, οὗ τὰ τέκνα πάσχουσι καὶ σωματικῶς καὶ ψυχικῶς, ἀπὸ μόνου τοῦ οὐρανίου κριτοῦ ἐλπίζοντα σωτηρίαν καὶ ἀπὸ τῆς πατρικῆς κυβερνήσεως τοῦ φιλολάου ἡμῶν ἄνακτος προσδοκῶντα προστασίαν, ἣν καὶ ἡ μήτηρ Ἐκκλησία ἐξαιτεῖται. Καὶ οὕτως ὁ ἀριθμὸς τῶν τε παραστάντων ἐν τῷ ναῷ καὶ τῶν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. σπευσάντων ἦν πολλῷ περισσότερος τῶν κατὰ τὰ πρότερα ἔτη· καὶ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἠμιλλᾶτο τὸ πλῆθος τῶν ἐγγράφως καὶ τηλεγραφικῶς ὑποβαλόντων τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐλαβείας αὐτῶν καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν σεπτὸν οἰακοστρόφον τῆς οἰκουμενικῆς ὁλκάδος.

Μετὰ τὴν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ θείαν λειτουργίαν, καθ' ἣν τῇ Α. Θ. Π. συνεχοροστάτησαν οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Κυζίκου, Νικομηδείας, Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Γάνου-Χώρας, Γρεβενῶν, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Βελλᾶς, ἀνῆλθον πάντες εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν πατριαρχῶν, ἐν ᾗ παρῆσαν ὅ τε σεβ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως, τινὲς τῶν σχολαζόντων πανιερ. μητροπολιτῶν, οἱ πανοσιολογ. ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων, τὰ μέλη τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, οἱ ἐκ τῶν πρώην μελῶν αὐτοῦ κ.κ. Ἀνανιάδης καὶ Χρυσὸς, ὁ ἐρίτιμος κ. Δημ. Εὐγενιδης, ἱκανοὶ τῶν βαθμούχων τοῦ Κράτους, οἱ πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι καὶ πολλοὶ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων, πληροῦντες τὴν εὐρεῖαν αἴθουσαν.

Ἐξ ὀνόματος τῆς ἱερᾶς Συνόδου ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Κυζίκου ὁ καὶ τοῦ Συμβουλίου προεδρεύων ὑπέβαλεν ἐγκάρδια καὶ θερμὰ συγχαρητήρια τῇ Α. Θ. Π., σταδιοδρομίαν εἰρηνικὴν καὶ ἀπρόσκοπτον μετ' ὑγιείας ἀκλονήτου εὐξάμενος. Ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς καὶ προσρήσεσι ταύταις, ὁ ἑορτάζων παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, εὐχαριστήσας, ηὔξατο μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἵνα τῇ ἀσπίλῳ αὐτοῦ νύμφῃ, τῇ Ἐκκλησίᾳ, δωρήσηται ὁ Κύριος ἐνίσχυσιν ἐν τῇ ἁγίᾳ αὐτῆς ἀποστολῇ καὶ σθένος πᾶσι καὶ αὐτῷ, ἐφ' ὅσον εὐδοκεῖ ὁ Ὕψιστος, εὐμενείᾳ καὶ τῶν μετὰ τῆς Α. Θ. Π. συνεργαζομένων, νὰ κοσμῇ τὸν θρόνον. — Μετὰ ταῦτα προσεφώνησε διὰ λέξεων ὀλίγων ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος ἐκ μέρους τῶν πατριαρχ. ὑπαλλήλων, οἷς ἡ Α. Θ. Π. ηὐχαρίστησεν ἐπί τε τοῖς ἀκραιφνέσι πρὸς αὐτὸν αἰσθήμασι καὶ τῇ μετ' αὐταπαρνησίας ἐργασίᾳ, καὶ ηὔξατο προαγωγὴν τοῖς κληρικοῖς, συνέστησε δ' ἰδιαζόντως τῇ εὐνοίᾳ καὶ μερίμνῃ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου τὸν ἀρχαιότερον τῶν λαϊκῶν ὑπαλλήλων κ. Σωτήριον Κωνσταντινίδην, ἀπὸ πεντήκοντα καὶ πέντε σχεδὸν ἐτῶν ἐργαζόμενον ἐν τῷ γραφείῳ τῶν διαβατηρίων.

Εἶτα δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐπεσκέψαντο τὴν Α. Θ. Π. ἡ Α. Ἐξ ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Γρυπάρης, ἀντιπρόσωποι τῶν λοιπῶν ἐνταῦθα πρεσβευτῶν, ἀντιπροσωπεῖαι τῶν πνευματικῶν ἀρχηγῶν τῶν ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ξένων κοινοτήτων, οἱ πανιερ. σχολάζοντες μητροπολῖται, οἱ καθηγηταὶ τῆς Θεολογικῆς, τῆς Μ. τοῦ Γένους, καὶ τῆς Ἐμπορικῆς Σχολῆς σὺν τοῖς σχολάρχαις αὐτῶν, αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν ναῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ τοῦ κλήρου, αἱ ἐφορίαι τῶν σχολείων, αἱ ἐφορίαι τῶν κοινωφελῶν ἐθνικῶν καθιδρυμάτων, οἱ ὁμογενεῖς ἔμποροι, βιομήχανοι καὶ τραπεζῖται, τὰ προεδρεῖα τοῦ τε Ἑλλ. Φιλολογ.

Συλλόγου καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφοτήτων καὶ συλλόγων, καὶ πάντες οἱ τὰ κοινὰ πράττοντες.

ξ

Ἐκ Θεραπείων κατῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Δέρκων, ἐκ δὲ Χάλκης οἱ πανιερ. Χαλεπίου καὶ Νεαπόλεως.

Δι' ἐπισκεπτηρίων συνεχάρησαν ἡ Α. Ὑψ. ὁ Μ. βεζύρης καὶ πάντες οἱ ἐξοχ. ὑπουργοὶ καὶ οἱ ἀνώτατοι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι.

Τηλεγραφικῶς συνεχάρησαν οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων καὶ πρώην Ἀντιοχείας καὶ πρώην Ἱεροσολύμων, οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Τζέρνοβιτς καὶ Ἀθηνῶν, ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου, ὁ πρώην τοιοῦτος, ὁ ὑψηλ. ἡγεμὼν τῆς Σάμου Κωνστ. Καραθεοδωρῆ, ὁ ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτὴς τῆς Ὑψ. Πύλης, οἱ ἐν ἐξοχαῖς διατρίβοντες ἐξοχ. ἰατροὶ Κωνστ. Μακρίδης πασᾶς, καὶ Ἀλεξ. Ζωηρὸς πασᾶς, καὶ πολλοὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀνωτέρων κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων· διὰ τηλεγραφημάτων καὶ δι' ἐπιστολῶν ἐπίσης συνεχάρησαν πάντες οἱ σεβ. μητροπολῖται καὶ οἱ θεοφιλ. ἐπίσκοποι, ἡ ἱερὰ Κοινότης Ἁγίου Ὄρους, αἱ πλεῖσται τῶν ἱερῶν αὐτόθι μονῶν, αἱ κοινότητες Ἀδάνων καὶ Μερσίνης καί τινες τῶν ἐν αὐταῖς ἐγκρίτων ὁμογενῶν, τὰ κοινοτικὰ τῶν Κυδωνιῶν σωματεῖα καὶ αἱ πολυάριθμοι συντεχνίαι καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν ναῶν καὶ τῶν ἀδελφοτήτων καὶ τῶν σχολείων τῆς πόλεως ταύτης, ὡς καὶ τὰ κοινοτικὰ σωματεῖα πολλῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Τινὰ τῶν τηλεγραφημάτων τούτων ἐκδίδομεν ἀμέσως ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ. Πρὸς τοὺς οὕτως ἐκδηλώσαντας τὰ υἱϊκὰ αὐτῶν αἰσθήματα ἡ Α. Θ. Π. ἀπήντησε τοῖς μὲν διὰ τηλεγραφημάτων, τοῖς δὲ δι' ἐπιστολῶν.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΑ

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Ἀλεξάνδρεια, 9 σεπτεμβρίου, 12,5′ μεσημβρίας

Χαρίζοιτο Κύριος Ἐκκλησίᾳ Ὑμ. Παναγιότητα ἐν ἀκμῇ εἰς ἔτη πλεῖστα, πάσῃ χάριτι ηὐλογημένα.

Πατριάρχης ΦΩΤΙΟΣ.

Ἱερουσαλήμ, 9 σεπτεμβρίου, μεσημβρία.

Ἐπὶ ἐπετείῳ ἑορτῇ Ὑμ. Παναγιότητος ἀδελφικῶς συγχαίροντες αἰτούμεθα ἔτη μακρὰ (καὶ) πανευδαίμονα παρὰ Κυρίου ἐπ' ἀγαθῷ καὶ πρὸς στερέωσιν Ἐκκλησίας αὐτοῦ.

Πατριάρχης ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Χάλκη, 9, ὥρᾳ 7,20′ πρωΐας.

Συγχαίρομεν ἐπὶ ἐπετείῳ ἑορτῇ Ὑμετ. φίλης Παναγιότητος, εὐχόμενοι ὅπως ἑορτάζῃ εἰς μακραίωνας αὐτὴν, πρὸς δόξαν Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

Πατριάρχης ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
(πρώην Ἱεροσολύμων).

Νεοχώριον, 9, ὥρᾳ 7,40′ πρωΐας.

Συγχαίροντες φιλαδέλφως ἐπὶ ὀνοματικῇ ἑορτῇ εὐχόμεθα Ὑμ. Παναγιότητι ἔτη πολλὰ διακυβερνᾶν θεαρέστως τὴν Ἐκκλησίαν

Πατριάρχης ΣΠΥΡΙΔΩΝ
(πρώην Ἀντιοχείας).

Τζέρνοβιτς, 9 σεπτεμβρίου 12,40′ μ.μ.

Ἐπὶ τῇ αὔριον ἀγομένῃ ἑορτῇ παρακαλῶ νὰ δεχθῆτε τὰ ταπεινὰ συγχαρητήριά μου.

Μητροπολίτης ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ.

Ἀθῆναι, 11, ὥρᾳ 5 π. μ.

Συγχαίρων Ὑμ. Παναγιότητι ἐπὶ ἑορτῇ εὔχομαι αὐτῇ ἐνίσχυσιν ἐξ Ὕψους ὑπὲρ Ἐκκλησίας.

Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.

Ἀειψία, 9, ὥρᾳ 11,55′ πρὸ μεσημβρίας.

Ὑποβάλλω ταπεινὰ ἐγκάρδια συγχαρητήρια εὐχόμενος μακρότητα ἡμερῶν Ὑμ. Θ. Παναγιότητι.

Σιναίου ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ.

Χίος, 9, ὥρᾳ 11,55′ πρὸ μεσημβρίας.

Θερμὰ συγχαρητήρια ὑποβάλλων ἐπὶ ὀνοματικῇ ἑορτῇ Ὑμ. Παναγιότητος, εὔχομαι αὐτῇ ἀμετάπτωτον πολυετῆ ὑγείαν, πρὸς δόξαν Ἐκκλησίας (καὶ) Γένους.

Πρώην Σιναίου.

Ἅγιον Ὄρος, 8 σεπτεμβρίου, 6,30′ μ. μ.

Ἐπὶ εὐσήμῳ ἑορτῇ σεπτοῦ ὀνόματος Ὑμετ. Θ. Παναγιότητος βαθυσεβάστως ὑποβάλλοντες ταπεινὰ ἡμῶν συγχαρητήρια, δεόμεθα Ὑψίστου κλείζειν οἰκουμενικὸν θρόνον μέχρι λιπαροῦ γήρως, ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ.

Βουϊουκ-δερέ, 9 σεπτεμβρίου, ὥρᾳ 11,20′ πρὸ μεσημβρίας. (γαλλιστὶ)

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνοματικῆς ἑορτῆς τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, παρακαλῶ Αὐτὴν νὰ δεχθῇ τὰ εἰλικρινῆ συγχαρητήριά μου, καθὼς καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐδαιμονίας αὐτῆς, συνιστῶν ἅμα ἐμαυτὸν εἰς τὰς ἁγίας Ὑμῶν εὐχάς.

ΖΗΝΟΒΙΕΦ
(πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας).

Σάμος, 9 σεπτεμβρίου, 2 μ.μ.

Κατασπαζόμενος εὐλαβῶς δεξιάν Σας, ἐπεύχομαι Ὑμ. Παναγιότητ. ἔτη πολλὰ καὶ πανευδαίμονα, πρὸς δόξαν καὶ κλέος ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

ΚΩΝΣΤ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ
(ἡγεμὼν Σάμου).

Λονδῖνον, 9, μεσημβρία.

Ἀσπαζόμενος τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμ. Παναγιότητος εὔχομαι βίον μακρὸν καὶ εὐδαίμονα.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΟΥΣΟΥΡΟΣ
(πρεσβευτὴς τῆς Ὑψ. Πύλης).

Θεσσαλονίκη, 9, ὥρᾳ 10,15′ π.μ.

Ἐπὶ εὐσήμῳ ἡμέρᾳ κλεινοῦ ὀνόματος Ὑμ. Παναγιότητος ὑποβάλλω ταπεινὰ συγχαρητήρια.

ΑΛΕΞ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ
(βοηθὸς τοῦ νομάρχου).

Ἰωάννινα, 9, ὥρᾳ 8,15′ πρωΐας.

Ἀσπάζομαι δεξιὰν Ὑμ. Παναγιότητος ἐπὶ ὀνοματικῇ ἑορτῇ ἐπευχόμενος ὑγείαν ἐπὶ μακρόν.

ΣΤΕΦ. ΧΡΥΣΙΔΗΣ
(βοηθὸς τοῦ νομάρχου).

Διαρβεκὶρ, 8, ὥρᾳ 2,30′ μ.μ.

Δῴη Κύριος Ὑμ. Παναγιότητι μακροχρονίως ἰθύνειν Ἐκκλησίαν καὶ εὐφροσύνως ἑορτάζειν ὀνομαστήρια.

ΜΗΝΑΣ
(Μ. ῥήτωρ, βοηθὸς τοῦ νομάρχου).

Σόφια, 9, ὥρᾳ 8,30′ ἑσπέρας.

Ἀναπέμπω θερμὰς δεήσεις ὑπὲρ ὑγιείας καὶ δόξης Ὑμ. Θ. Παναγιότητος.

Ε. ΖΑΔΟΚΩΣΤΑΣ
(ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος).

Βουϊοὶκ-δερὲ, 9, ὥρᾳ 11,20′ π.μ.
(γαλλιστὶ)

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ συγχαρῶ ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς Ὑμ. Παναγιότητι.

ἀρχιμ. ΙΩΝΑΣ
(Ρωσσικῆς πρεσβείας).

Σέϊμμεριγγ, 8 σεπτεμβρίου, 6,50′ ἑσπέρας.

Ἐναγωνίως ἐπικαλοῦμαι τὴν ἄνωθεν παντοδύναμον ἀρωγὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν ὑπὲρ τοῦ Γένους καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἀγώνων τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος.

ΛΟΥΪΖΑ ΡΙΑΝΚΟΥΡ.

Βοικουρέστι, 9, ὥρᾳ 1, μετὰ μεσημβρίαν.
(ἑλληνιστὶ)

(Ἐπὶ) ἐπετείῳ ἑορτῇ εὔχομαι εὐσεβάστως ἔτη πολλὰ τρισευδαίμονα, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἁγίας (τοῦ) Χριστοῦ ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ εἰρήνῃ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν.

ΔΡΑΓΟΜΙΡ ΔΗΜΗΤΡΕΣΚΟΣ
(καθηγητὴς καὶ γερουσιαστής).

Πρίγκηπος, 9, ὥρᾳ 9,30′ π.μ.

Τῇ Ὑμετέρᾳ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι, ἐπὶ τῇ ὀνοματικῇ αὐτῆς σεπτῇ ἑορτῇ, βαθυσεβάστως ὑποβάλλω τὰ ταπεινά μου συγχαρητήρια.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ.

Χάλκη, 9 σεπτεμβρίου ὥρᾳ 7 πρωΐας.

Παρακαλῶ Ὑμ. Παναγιότητα νὰ δεχθῇ τὰς θερμὰς εὐχάς μου ἐπὶ ὀνοματικῇ αὐτῆς ἑορτῇ.

Κ. ΗΛΙΑΣΚΟΣ.

Μιτυλήνη, 8, ὥρᾳ 4,30′ ἑσπέρας.

Ζῆθι, Παναγιώτατε, ἐπὶ μήκιστον, γεραίρων οἰκουμενικὸν θρόνον ἰσοβίως.

Π. Μ. ΚΟΥΡΤΖΗΣ.

Ἅγιον Ὄρος, 8 σεπτεμβρίου, 5,30′ ἑσπέρας.

Ἀσπάσιον . . . . . Βυζαντόθεν ἡμᾶς ἕνεκεν ὀρθοδόξων λαοὶ χαίρετε πάντες ἐμοί.

Μυλοπόταμον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἡ σημερινὴ συνεδρία τῆς ἱερᾶς Συνόδου διεκόπη, πρὸς ἔνδειξιν τῆς θλίψεως τῶν σεβασμ. συνοδικῶν ἕνεκα τῆς θλιβερᾶς εἰδήσεως τῆς δολοφονίας τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Κορυτσᾶς Φωτίου. Ἀπεφασίσθη δ' ἵνα τὴν προσεχῆ Κυριακὴν γένηται μνημόσυνον, συλλειτουργούντων τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Κυζίκου, Σισανίου καὶ Κολωνίας, ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ.

Τεκμήρια συμπαθείας ἀδελφικῆς ἐξακολουθοῦσιν ἐπιδεικνύμενοι πολλαχόθεν οἱ ὁμογενεῖς πρὸς τοὺς ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας Ἕλληνας, εἰς οὓς, χωρὶς διαβατηρίων καὶ δι' ἀτμοπλοίων καὶ λέμβων καὶ πεζῇ μεταβαίνοντας εἰς ἐπαρχίας τῆς Αὐτοκρατορίας, παρέχουσι τὰς νομίμους εὐκολίας οἱ κυβερνητικοὶ κατὰ τόπους ὑπάλληλοι, κατὰ καθῆκον φιλανθρωπίας. Εἰς τεσσαράκοντα τέσσαρας, εἰς Δεδέαγάτς ἐξ Ἀγχιάλου καὶ Στενημάχου καὶ Σωζουπόλεως μεταβάντας πεζῇ καὶ μετὰ δυσχερῆ πορείαν ὀκταήμερον, ἀπεστάλη ποσὸν χρηματικὸν ἀρκετὸν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ἱερέων δὲ καὶ διδασκάλων καὶ ἱεροψαλτῶν ἡ δέουσα καταβάλλεται φροντὶς καὶ συνδρομή, διοριζομένων ἐν ἐπαρχίαις τῆς Αὐτοκρατορίας ἢ ἀποστελλομένων ἐκτὸς αὐτῆς.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν. — Ἐκκλησιαστικῇ μερίμνῃ ἀπεστάλησαν ἐγκαίρως εἰς τὰς ἱερὰς μητροπόλεις Πρεσπῶν καὶ Λυχνιδῶν, Βοδενῶν, Μογλενῶν, Καστορίας καὶ Μελενίκου ἱερὰ ἄμφια καὶ ἀντιμίνσια καὶ βιβλία τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, πρὸς χρῆσιν τῶν ὑπὸ βουλγάρων σχισματικῶν βεβηλουμένων καὶ διαρπαζομένων ἱερῶν ναῶν.

Χειροτονία.—Προχθὲς ἐγένετο ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ χειροτονία τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μελενίκου κ. Αἰμιλιανοῦ ὑπὸ τῶν σεβ. συνοδικῶν Νικομηδείας, Μεθύμνης, Χίου, Μαρωνείας καὶ Σισανίου.

Μητρόπολις Βελλᾶς.— Τῷ σαββάτῳ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κ. Σπυρίδων, προπεμφθεὶς ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Τραπεζοῦντος, Μεθύμνης, Μεσημ-

βρίας, Μαρωνείας, Γρεβενῶν, Σισανίου καὶ Κολωνίας, ὡς καὶ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὃς καὶ κατ' οἶκον νῦξατο τὰ δέοντα διὰ τοῦ πανοσλγ. Μ. ἀρχιδιακόνου.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.— Εἰς τὸν πρό τινων ἡμερῶν ἀναχωρήσαντα ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐξοχ. πρεσβευτὴν τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας κ. Κωνστὰν τὰς πατριαρχικὰς προσρήσεις διεβίβασεν ὁ Α΄ γραμματεὺς τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διδάκτωρ κ. Π. Δ. Νικολόπουλος προπέμψας ἐν τῷ σιδηροδρομικῷ σταθμῷ τοῦ Σιρκετζῆ. Εἰς τὸν πατριαρχικὸν ἀπεσταλμένον ὁ ἐξοχ. πρεσβευτὴς ὡμίλησε μετὰ πολλοῦ σεβασμοῦ καὶ βαθείας τιμῆς περὶ τοῦ προσώπου τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Ἱεροδιδασκαλεῖον Ἀποκαλύψεως.— Τὸ γνωστὸν Ἱεροδιδασκαλεῖον τῆς Ἀποκαλύψεως ἐγκαθίσταται νῦν ἐν Σάμῳ, προσωρινῶς μὲν ἐν τῇ Μαυρογενείῳ ἐπαγγελματικῇ σχολῇ, βραδύτερον δὲ ἐν τῇ μονῇ τῆς Τιμίας Ζώνης, ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν μεταβαλλομένη καὶ διασκευαζομένη καταλλήλως ἵνα χρησιμεύσῃ πρὸς διδασκαλίαν καὶ διαμονὴν ἱεροσπουδαστῶν.

Ἐπισκέψεις.— Εἰς τὸν πανιερ. ἐπίσκοπον Γιβραλτάρης κ. Γουλιέλμον, ἐπισκεψάμενον τῇ παρελθούσῃ πέμπτῃ τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, ἀπεδόθη ἡ ἐπίσκεψις, ἐντολῇ πατριαρχικῇ, τὴν παρασκευὴν. διά τε τοῦ σεβ. μητροπολίτου Χίου καὶ τῶν πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου καὶ Μ. ἀρχιδιακόνου.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί. — Τῷ σαββάτῳ ἡ Α. Θ. Π. τηλεγραφικῶς συνεχάρη τοῖς ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ Ἄννης τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτῶν ἄγουσι σεβασμ. μητροπολίταις Ἐφέσου, Ρόδου, Ξάνθης καὶ Κώου, καθὼς καὶ τῷ μὴ δεχομένῳ ἐπισκέψεις σεβασμ. μητροπολίτῃ Πελαγονίας —τῇ δὲ παρασκευῇ, μνήμῃ τοῦ γενεσίου τῆς Θεομήτορος, ηὔξατο τηλεγραφικῶς τὰ δέοντα τῷ ἐν Πριγκήπῳ διαμένοντι πρώτῳ γραμματεῖ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου καὶ Μ. πρωτεκδίκῳ τῆς Μ. Ἐκκλησίας κ. Παναγ. Δ. Νικολοπούλῳ, ἑορτάζοντι τά τε γενέθλια καὶ τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ—καὶ τῇ παρελθούσῃ τρίτῃ, μνήμῃ Ζαχαρίου τοῦ προφήτου, τηλεγραφικῶς ηὔξατο τοῖς ἐν Πριγκηπονήσοις διαμένουσι τῷ τε σεβαστῷ κ. Ζαχαρίᾳ Χατζοπούλῳ καὶ τῷ ἑλλογ. δικηγόρῳ κ. Ζ. Φυτίλῃ.

Μητροπολῖται σχολάζοντες.—Τῷ προπαρελθόντι σαββάτῳ ἀνεχώρησεν εἰς Ἀλώνην τῆς ἐπαρχίας Προικοννήσου, ὅπως ἐγκαταβιώσῃ ἐν τῇ γενετείρᾳ κώμῃ Σκοπιᾷ, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης πρώην Ἰωαννίνων κ. Σωφρόνιος.

Ἐθνικὸν Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον. — Τῇ κυριακῇ, 17 ἱσταμένου μηνός, τελεῖται ἐν τῷ ἐν Μουχλίῳ ναῷ τῆς Θεοτόκου Μαγουλιωτίσσης, ἱερουργοῦντος τοῦ προέδρου τῆς ἐφορίας αὐτοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Μαρωνείας, τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου ἱδρυτοῦ τοῦ Ἐθν. Ἰωακειμίου παρθεναγωγείου πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ ἀπὸ Κυζίκου.—Ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ τούτῳ διωρίσθη ἄρτι καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν, ἀντὶ τοῦ κ. Κορνηλίου Σπαθάρη, παραιτησαμένου τὴν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν, ὁ ἑλλόγιμος διδάκτωρ καὶ ἐν τῷ Ζωγραφείῳ γυμνασίῳ καθηγητὴς κ. Ἀθανάσιος Ἰωάννου.—Ὁ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων ἁγιασμὸς ἐγένετο χθές, αἱ δὲ μέχρι σήμερον καταγραφεῖσαι μαθήτριαι ἀριθμοῦνται 170.

Ζάππειον ἐθν. παρθεναγωγεῖον.—Ὑπὸ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθη ἐπιτροπεία ἐκ τῶν κκ. Επ. Ρίζου, Ι. Καροσίδου καὶ Δ. Τανταλίδου, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν ταμειακῶν βιβλίων τῆς ἐφορίας τοῦ παρθεναγωγείου τούτου κατὰ τὴν διετίαν 1903—5.

Ἀρχιγένεια Ἐκπαιδευτήρια.—Τῇ κυριακῇ, ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Διονυσίου ἐτελέσθη ὁ ἁγιασμὸς ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τῶν ἐν Ἐπιβάταις Ἀρχιγ. Ἐκπαιδευτηρίων.

Ἐφημερίδες.—Ὑπὸ τοῦ ἑλλογ. κ. Πέτρου Κωνσταντινίδου, διευθυντοῦ τῆς ἄλλοτ' ἐκδιδομένης ἐν Βουκουρεστίῳ ἑλληνικῆς ἐφημερίδος «Κόσμου», ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις τοῦ «Κόσμου» ἐν τῇ φιλοξένῳ Ὀδησσῷ. Ὁ ἀγγελλόμενος «Κόσμος» ἐκδοθήσεται καθημερινός, ἀναγράφων πᾶσαν εἴδησιν, πολιτικὴν, ἐμπορικὴν, κοινωνικὴν, ἀνέλαβε δὲ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντα τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ ἑλλήνων. Ἡ ἐτησία συνδρομὴ τῆς νέας ταύτης ἑλληνικῆς ἐφημερίδος ὁρίζεται 18 ρούβλια, ἐλπίζομεν δ' ὅτι δεόντως ὑποστηριχθήσεται ὑπὸ πάντων τῶν ὁμογενῶν.

Ὁ « ΝΕΟΣ ΧΡΟΝΟΣ » τῆς Πετρουπόλεως, δημοσιεύων κύριον ἄρθρον περὶ τοῦ πατριαρχικοῦ ὑπομνήματος, τοῦ πρό τινος ἐπιδοθέντος τοῖς ἐξοχ. ἐνταῦθα πρεσβευταῖς τῶν μεγάλων Δυνάμεων, ἕνεκα τῶν ἀγρίων συμβαμάτων τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, πειρᾶται νὰ κακίσῃ αὐτὸ καὶ νὰ ἐπιρρίψῃ, οἱονεὶ πεῖν, μομφὴν κατὰ τῶν ἀποστειλάντων αὐτό.

Αἱ τοῦ εἰρημένου φύλλου κρίσεις εἰσὶν ἀνιαραί, ἄξιαι δὲ κατακρίσεως αἱ μομφαὶ αἱ κατὰ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ἥτις ἄλλα προσεδόκα ἀπὸ τῶν πεφωτισμένων τέκνων αὐτῆς.

Ἀτυχῶς ὅμως, ἀφ' ὅτου ἠλλοιώθησαν αἱ γνῶσταὶ καὶ προϋπάρξασαι συνθῆκαι τοῦ βίου, ἕνεκα τῶν λεγομένων νέων ἰδεῶν, ἀντικατεστάθησαν δ' ὑπὸ τῶν ἐκ Δύσεως εἰσαχθεισῶν, ἀπωλέσθησαν αἱ παλαιαὶ παραδόσεις, τάσις δὲ φαίνεται πρὸς διάσπασιν παλαιῶν σχέσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἀρχαῖοι ναοί.— Ὑπὸ τοῦ ἐφόρου τῶν ἐν Κύπρῳ ἀρχαίων μνημείων κ. G. Jeffery ἐξετυπώθη εἰς ἴδιον τεῦχος ἡ ἐν τῷ περιοδικῷ τοῦ «Βασιλικοῦ Ἱνστιτούτου τῆς βρεττανικῆς ἀρχιτεκτονικῆς» διατριβὴ περὶ τῶν ἀρχαίων ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ μνημείων. Κατ' αὐτήν, ὡς ἡ «Φωνὴ τῆς Κύπρου» συνοψίζει, ὁ ναὸς ἁγίου Νικολάου, μητρόπολις ὀρθόδοξος **ἐν Λευκωσίᾳ** ἄλλοτε, «ἐξακολουθεῖ εἰσέτι νὰ χρησιμεύῃ ὡς ἀποθήκη γεννημάτων» — !!! — «τὸ νότιον μέρος αὐτῆς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πράγματι ἐπικίνδυνον» !!! —Ἠγέρθη κατὰ τὴν ΙΣΤ' ἑκατονταετηρίδα. Εἰς τὴν αὐτὴν ἡλικίαν ἀνατρέχει ὁ μικρὸς τοῦ Σταυροῦ τοῦ Μισερίκου ναός· — τῆς αὐτῆς ἡλικίας ἐστὶν ἡ μονὴ Μόρφου, ὁ δὲ Ἅγιος Σωζόμενος ἐρείπιον μένει. —**Ἐν Κυρηνείᾳ** ἡ μονὴ Πέλλα-Παῆς καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἀχειροποιήτου εἰσὶν ἀρχαῖαι, καθὼς καὶ ὁ βυζαντινὸς ναὸς τῆς Ἀντιφωνίτισσας καὶ οἱ δύο ναοὶ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Χρυσοστόμου. —Βυζαντινὴ μονὴ τυγχάνει, κατὰ τὴν παράδοσιν μάλιστα παναρχαία, ἡ κατὰ τὴν κώμην Πλατωνίστισσα τοῦ «Σταυροῦ τοῦ Διαμαντῆ», ἐκτισμένη ἐν μέσῳ καταφύτου δάσους, φθαρεῖσα ὑπὸ καιρικῶν ἐπηρειῶν καὶ ἐπισκευασθεῖσα ὑπὸ τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Συνεστήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως τοῖς ἄρτι κληθεῖσι νέοις συνοδικοῖς ὅπως ἐπισπεύσωσι τὴν εἰς Ἀθήνας ἔλευσιν πρὸς ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς συνοδικῆς περιόδου.

Εἴσοδος εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα.—Ἐν τῷ «Ἱερῷ Συνδέσμῳ» τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τούτου δημοσιεύεται ἐγκύκλιος συνοδικὴ ἀπὸ 22 φεβρουαρίου 1906 πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸ κράτος σεβ. ἱεράρχας ἐντελλομένη αὐτοῖς ὅπως ἐμποδίζωσι μὲν τὴν εἴσοδον τῶν λαϊκῶν εἰς τὸ ἱερὸν βῆμα, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἀναγνωστῶν καὶ ψαλτῶν τῶν ἐχόντων χειροθεσίαν ἐπιδληθῇ αὐτοῖς ἵνα διάγωσι σεμνοπρεπῆ καὶ σώφρονα βίον, εἰσερχόμενοι δ' εἰς τὸ ἱερὸν θυσιαστήριον περιβάλλωνται στιχάριον (ἄνευ ὡραρίου) ἢ μέλανα ποδήρη χιτῶνα χάριν τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐπρεπείας καὶ κοσμιότητος.

Ἐπισκοπὴ Οἰτύλου καὶ Γυθείου. — Ὑπὸ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Οἰτύλου καὶ Γυθείου κ. Παρθενίου ἐξεδόθη ποιμαντικὴ ἐπιστολὴ ἀπὸ 9 ἰουνίου 1906 καταδικάζουσα τὸ ἄγριον ἔθιμον τῆς ἀντεκδικήσεως, ἰδίως δὲ διατάττουσα τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς τῶν χωρίων Μηλέας, Φαβριανίκων, καὶ Ξανθιανίκων ὅπως ἐξ ἀφορμῆς φόνων μεταξὺ δύο οἰκογενειῶν, ἐὰν μὴ συμφιλιωθῶσιν αἱ μέχρι θανάτου μαχόμεναι δύο οἰκογένειαι, συμβῇ δὲ τραυματισμὸς ἢ φόνος μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῶν, μὴ προσέλθωσιν οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ λαὸς εἰς ἐνταφιασμόν, μήτε δεήσεις ἀναπέμψωσιν ὑπὲρ αὐτῶν, ἅτε παρὰ λόγον τερματισάντων τὸν βίον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Κοινότης ἑλλην. Λόουελλ. — Διατριβή τις ἐν τῇ «Ἡμερησίᾳ» τῶν Ἀθηνῶν δημοσιευθεῖσα καὶ φέρουσα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἀξιοτίμου κ. Γεωργίου Γκουζούλη, προέδρου τῆς ἐν Λόουελλ (Ἀμερικῆς) ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, διαψεύδει τὰ πρό τινος ἐν ἐφημερίδι τινὶ τῶν Ἀθηνῶν γραφέντα, περὶ κινδύνων, οὓς διατρέχουσιν οἱ ἐν Ἀμερικῇ ὀρθόδοξοι Ἕλληνες. Ἐγράφη περὶ τούτων ὅτι κινδυνεύουσι «ν' ἀποπλανηθῶσιν ὑπό τινων προσηλυτιστῶν καὶ ν' ἀλλάξωσι τὴν πίστιν τῶν πατέρων αὐτῶν». — Εὐτυχῶς, ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Λόουελλ κοινότητος, διότι περὶ αὐτῆς ἦν ὁ λόγος ὡς κέντρου τῆς ἐπιδρομῆς τῶν προσηλυτευτῶν, κηρύττει τὰς διαδόσεις ὡς ἀνόητα μυθεύματα καὶ βεβαιοῖ ὅτι οἱ ἐν Λόουελλ ὁμοεθνεῖς ἡμῶν μένουσιν «ἀκλόνητοι καὶ πιστοὶ καὶ πάντοτε ἐνθουσιῶντες εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῆς πατρίδος καὶ εἰς τὴν λατρείαν τῆς ἁγίας ἡμῶν πίστεως». Ἐκ τῆς δηλώσεως ταύτης ἐμάθομεν ὅτι ἡ κοινότης τῶν ἐν Λόουελλ ἑλλήνων ἤρξατο τῆς οἰκοδομῆς ἱεροῦ ναοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ κατὰ ρυθμὸν βυζαντινὸν ἀντὶ δαπάνης δικκοσίων πεντήκοντα χιλιάδων φράγκων καὶ ὅτι διατηρεῖ ἐφημέριον αὐτῆς τὸν αἰδεσιμ. κ. Νικόλαον Λάζαριν, τελειόφοιτον τῆς ἐκκλησιαστικῆς Ριζαρείου σχολῆς καὶ πρωλύτην τῆς θεολογίας τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου. — Εὐφροσύνως ἀναγινώσκονται αἱ δηλώσεις αὗται· περιττὸν δὲ νὰ εἴπωμεν ὅτι καὶ οἱ τὰς κοινότητας διοικοῦντες καὶ οἱ ἱερατικῶς αὐτῶν προϊστάμενοι καθῆκον ἔχουσι «προσέχειν

ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ», διότι βεβαίως οὐδεὶς αὐτῶν ἀρνεῖται ὅτι τοὺς ἐν ξένῃ βιοῦντας πολλοὶ περιστοιχίζουσι πάντοτε κίνδυνοι. Κατὰ τούτων δέον ν' ἀγωνισθῶσιν οἱ ἱερεῖς, οἱ διδάσκαλοι, οἱ δημοσιογράφοι καὶ πάντες οἱ τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν ἑκάστης ὁμογενοῦς κοινότητος διαπεπιστευμένοι.

Ἑλλην. κοινότης Βοστώνης.—Τὸ συμβούλιον τῆς ἐν Βοστώνῃ κοινότητος συνελθὸν ἀπεφάσισε, κατὰ τὴν «Σημαίαν» (Νέας Ὑόρκης), ὅπως ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου ναοῦ κατατεθῇ τῇ 7 σεπτεμβρίου καὶ μάλιστα ἰδιοχείρως ὑπὸ τοῦ γηραιοῦ κ. Ἰω. Μ. Ροδοκανάκη, τοῦ γενναίᾳ ποσᾷ πρὸ μικροῦ πέμψαντος εἰς τὸ ἑλληνικὸν νοσοκομεῖον τῆς Σμύρνης καὶ τὴν Εὐαγγελικὴν αὐτόθι σχολήν.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ἀπόσπασμα τῆς ὑπ' αὖξ. ἀριθ. 56 πρωτ. 6672 καὶ χρονολογ. 11 αὐγούστου 1905.

Διὰ ταῦτα.

Ἰδὸν καὶ τὰ ἄρθρα 77 καὶ ἐπ 207 τῶν Δικονομ. Ὁδηγιῶν (Ἀρμεν. Δ' ΙΕ. 14 § 2),

Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Ἀπορρίπτει τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ ὡς ἀπορριπτέα κρινόμενα,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 2312 καὶ ἡμερομ. 29 μαρτίου 1905 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τῆς Μαρίκας Σπ. Φιλιππουπούλου, κατὰ Σπύρου Φιλιππουπούλου ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην κατὰ τὸ ταχθὲν θέμα ἀποδείξεως,

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων τέως ὑφισταμένου γάμον διαλυτέον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου.

Διατάσσει τὴν ἐν τρισὶν ἐπιλλήλοις ἀριθμοῖς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως» δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια τριακόσια ἑξήκοντα (ἀριθ. 360) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν. 3

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 10 ἰουνίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Ἀθανάσιος Γεωργίου, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανός, ἐργάτης ἐκ Δελλιωνῶν τῆς ἐπαρχίας Σηλυβρίας, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον πέμπτην καὶ ὥραν 2αν εὐρωπαϊστὶ μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ Ἀγγελικῆς Γεωργίου, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, ἐργάτιδος καὶ κατοίκου Καζλῆ-Τσεσμὲ τῆς ἐνορίας Βελιγραδίου Κωνστ)πόλεως, ἐπὶ διαλύσει μνηστείας. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαλύσεως μνηστείας δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Κωνσταντινουπόλεως».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 18 αὐγούστου 1906.

Ὁ προεδρεύων 1

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Θεόδωρος Εὐθυμίου, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ὁλοτόμος τὸ ἐπάγγελμα, καὶ ἐκ τοῦ χωρίου Γιαννοβένης τῆς ἐπαρχίας Καστορίας ὁρμώμενος, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται, ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον ἡμέραν τρίτην, περὶ ὥραν 8ην μετὰ μεσημβρίαν τουρκιστὶ μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς α'. δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ δικαστηρίου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Καστορίας αὐτοπροσώπως ἢ δι ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου αὐτοῦ Χρηστίνης, θυγατρὸς Γεωργίου Βασιλείου, ἐπὶ διαζεύξει· ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος».

Ἐν Καστορίᾳ, τῇ 11 ἀπριλίου 1906.

Ὁ πρόεδρος 2

† Ὁ Καστορίας **Γερμανός.**

Ὁ γραμματεὺς

Ναοὺμ Παπᾶ Κωνσταντίνου

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω. Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 39

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βουλγαρικαὶ κακουργίαι — Ὁ Μητροπολίτης Ἀγχιάλου — Μνήμη τῶν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων — Ὁ Κορίτσης Φώτιος — Τεκμήρια ἀδελφικῆς συμπαθείας.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Αἱ ἐκ Καβακλῆ, Στενημάχου, Φιλιππουπόλεως, Μεσημβρίας αὐθεντικαὶ πληροφορίαι περὶ τῆς θέσεως τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων τὰς ὁποίας ἐν τῷ προτελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἐδημοσιεύσαμεν, διαζωγραφοῦσαι ἐν ἀπάσῃ τῇ εἰδεχθεῖ αὐτῶν γυμνότητι τὰ κακοῦργα ἔνστικτα τῶν δραστῶν, οὐδεμίαν πλέον καταλιμπάνουσιν ἀμφιβολίαν τόσον περὶ τοῦ προβεβουλευμένου καὶ λελογισμένου τῆς βαθμιαίως ἀνελισσομένης ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ τραγῳδίας, ὅσον καὶ περὶ τοῦ σατανικοῦ σκοποῦ εἰς ὃν κατατείνει αὕτη διὰ σειρᾶς ὀργίων πρὸ τῶν ὁποίων ὠχριῶσι καὶ αὐταὶ αἱ παροιμιώδεις ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἱστορίᾳ παραμείνασαι βιαιοπραγίαι ἄλλων ἐποχῶν κοινωνικῆς συγχύσεως καὶ ἀναστατώσεως.

Πράγματι, αἱ πληροφορίαι αὗται, καθὼς καὶ πλῆθυς ἑτέρων παρεμφερεῶν φύσεως ὁλονὲν καταφθανουσῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐπιχέουσιν ἄπλετον φῶς περὶ τῶν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ὀρθοδόξων ἀπαισίων διαθέσεων τῶν Βουλγάρων, ἀποτελουσῶν, ἐν τῷ συνόλῳ των, ἀπόλυτον ἄρνησιν τῶν φυσικῶν καὶ στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τῶν Ἑλλήνων τοῦ ζῆν ὡς ἀνθρώπων, μελῶν πεπολιτισμένης κοινωνίας. Διότι, τί ἕτερον, διάτορον φωνὴν ἀφιεῖσα, βοᾷ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἡ ὅλη στάσις καὶ πολιτεία τῶν Βουλγάρων παρὰ τὸ ἀκόλουθον: δυοῖν θάτερον· ἢ, ἀπαρνούμενοι τὴν ἐθνικὴν καταγωγὴν καὶ τὸ ἐν ταῖς φλεψὶν ὑμῶν ῥέον αἷμα, τὴν ἱστορίαν, τὴν γλῶσσαν, τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων σας καὶ παραδίδοντες ἡμῖν ἐκ τῶν προτέρων πρὸς μείζονα ἀσφάλειαν τὰς ἐκκλησίας, τὰς σχολὰς καὶ τὰ λοιπὰ κοινοτικὰ ἱδρύματά σας μετὰ συμπάσης τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῶν τὴν ὁποίαν γενεῶν ὁλοκλήρων ἱδρῶτες καὶ μόχθοι ἐν ἡμέραις δυσχειμέροις λιθάριον πρὸς λιθά-

ριον ἀπήρτισαν, θὰ ἀφομοιωθῆτε καὶ συγχωνευθῆτε μετὰ τῆς βουλγαρικῆς φυλῆς υἱοθετοῦντες ἀντὶ τῆς βρωμερᾶς φαναριωτικῆς γλώσσης τὴν ἁβρὰν καὶ μυρίπνοον βουλγαρικὴν, ἀπολακτίζοντες τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ἀντ' αὐτῆς δ' ἀναγνωρίζοντες τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν καὶ κηρύττοντες, ἐπὶ πᾶσι τούτοις, ὡς γνήσιοι ἀποστάται, ἄσπονδον μῖσος καὶ πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ παντὸς ἑλληνικοῦ, ἤ, θὰ σᾶς ἐξαναγκάσομεν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου καὶ διωγμῶν παντοίων νὰ ἐγκαταλείψητε, ὡς τάχος, τὸ πάτριον ἔδαφος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπὸ ἀμνημονεύτων αἰώνων οἰκεῖτε — ἔνθα σᾶς εὕρομεν ἡμεῖς ὁπότε ὡς βάρβαροι ληστρικαὶ καὶ κατακτητικαὶ ὁρδαὶ εἰσηλάσαμεν εἰς αὐτὸ — καθὼς καὶ πᾶν ὅ,τι ἐπ' αὐτοῦ κατέχετε καὶ νὰ ἀπέλθητε μετὰ τῶν οἰκογενειῶν σας γυμνοὶ καὶ ἐκτετραχηλισμένοι, πλάνητες καὶ φερέοικοι, τείνοντες ἐπαίτιδα χεῖρα ὅπως μὴ λιμοκτονήσητε καὶ ἐπιζητοῦντες γωνίαν τινὰ γῆς ἔνθα νὰ συμπήξητε νέον οἶκον καὶ νὰ ἐπιδιώξητε νέαν ἐργασίαν πρὸς πορισμὸν τῶν πρὸς τὸ ζῆν.

Ἰδοὺ τὸ φοβερὸν δίλημμα τὸ ὁποῖον προβάλλουσι τὴν σήμερον πρὸς τὸν ἀτυχῆ ἑλληνικὸν πληθυσμὸν οἱ ἐν Βουλγαρίᾳ ἄρχοντές τε καὶ λαός, ἐκθρασυνόμενοι ἐν τῇ στάσει ταύτῃ ἐκ τῆς ἀπαθείας μεθ' ἧς, παρὰ τοὺς γόους καὶ τὰς οἰμωγὰς τῶν θυμάτων, ἡ ἐπίσημος Εὐρώπη παρίσταται θεατὴς, ἀπὸ δύο ἤδη καὶ ἐπέκεινα μηνῶν τοῦ μαρτυρίου καὶ τῆς ἐξοντώσεως ὁλοκλήρου λαοῦ οὐτινος τὸ μόνον ἔγκλημα εἶναι ὅτι παρέμεινεν ἀκραδάντως πιστὸς εἰς τὴν ἐθνικότητα καὶ τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων του.

Οἱ δὲ ἀπηνεῖς δήμιοί του, οἱ μὴ ἀναγνωρίζοντες οὐδὲν ἀπολύτως δικαίωμα, θεῖον τε καὶ ἀνθρώπινον, εἰς πάντα μὴ σχόντα τὸ εὐτύχημα νὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν εὐγενῆ βουλγαρικὴν φυλὴν, τολμῶσι νὰ πληρῶσι τὸν κόσμον διὰ τῶν φωνασκιῶν των κατὰ τῆς κακοδιοικήσεως ἄλλων χωρῶν, ἐν ταῖς ὁποίαις, οὐχ ἧττον, παρέχεται αὐτοῖς τὸ δικαίωμα πλήρους ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς αὐθυπάρκτου ὀργανώσεως, τοῦ Ἐξάρχου αὐτῶν — τοῦ αὐτοκαλουμένου ὀρθοδόξου καὶ ἐπιμένοντος νὰ φέρῃ τὸ σχῆμα τῶν ὀρθοδόξων κληρικῶν παρὰ τὴν ἐπίσημον κανονικὴν αὐτοῦ ἀποκοπὴν ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐν ἔτει 1872 συγκροτηθείσης μεγάλης Συνόδου — ἀφιεμένου νὰ ἔχῃ ὡς ἕδραν του (εἰ καὶ ἄνευ ποιμνίου) τὴν Κωνσταντινούπολιν παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ἐναντίον τῶν διατάξεων τῶν ἱερῶν Κανόνων τῶν ἀπαγορευόντων αὐστηρῶς τὴν ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει συνύπαρξιν δύο Ἐπισκόπων καὶ ἀποτολμῶντος νὰ χειροτονῇ ἐν αὐτῇ χειροτονίας ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καὶ νὰ ἱδρύῃ ἱερατικὴν σχολήν· ἐνῷ οἱ Ἐξαρχικοὶ ἐπίσκοποι καὶ λοιποὶ κληρικοὶ οἱ διεσπαρμένοι ἀνὰ τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν καὶ παρουσιαζόμενοι εἰς τοὺς ἁπλοϊκοὺς πληθυσμοὺς ὡς ὄθεν ὀρθόδοξοι κληρικοί, ἅτε φέροντες τὸ σχῆμα τούτων, διοργανοῦσιν ἀκωλύτως βουλγαρικὰς κοινότητας καὶ ἱδρύουσιν ἀνενοχλήτως πολυπληθεῖς σχολὰς πρὸς διαπαιδαγώγησιν τῶν βουλγάρων καὶ βουλγαροφώνων παίδων πάντως κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ψευδομακεδόνων ἡρώων τῶν περιβοήτων Κομιτάτων. Καὶ ὅμως, οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἔχουσι τὴν πρωτοφανῆ ἰταμότητα νὰ ἐπικαλῶνται τὴν εὐμενῆ ἀντίληψιν τῆς Εὐρώπης πρὸς εἰσαγωγὴν ἐν ταῖς μνησθείσαις ἐπαρχίαις διοικητικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ, ὅπερ καταντᾶ ἀπίστευτον, νὰ στηρίζωσι τὰς ἐπικλήσεις των ταύτας ἐπὶ τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου τὴν ὁποίαν δὲν ἔπαυσαν μετὰ κυνικότητος ποδοπατοῦντες καὶ εἰς ῥάκος ἄμορφον καὶ ἐλεεινὸν μετατρέποντες, πάντοτε μὲν, ἰδίᾳ ὅμως ἐν ταῖς ἐσχάταις ταύταις ἡμέραις. Ἀφίνουσι μάλιστα ἀρκετὰ σαφῶς νὰ ἐννοηθῇ ὅτι εἰς αὐτοὺς, ὡς καταλληλοτέρους καὶ ἱκανωτέρους πάντων τῶν λοιπῶν λαῶν, θὰ ἦν δίκαιον καὶ πρέπον νὰ ἀναθέσῃ ἡ Εὐρώπη τὴν μέριμναν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ζητουμένων μεταρρυθμίσεων. Τί λόγος! μήπως οἱ ἄνθρωποι, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ Ἰουλίου καὶ ἐντεῦθεν, δὲν ἔδωκαν πανηγυρικῶς, ἐνώπιον σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, ἐν Βάρνῃ, ἐν Φιλιππουπόλει, ἐν Στενημάχῳ, ἐν Πύργῳ, ἐν Μεσημβρίᾳ, ἐν Ἀγχιάλῳ κτλ. τὰς διδακτορικὰς αὐτῶν ἐξετάσεις περὶ τοῦ βαθμοῦ τῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐμπειρίας των ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν ἐκπολιτιστικῶν μεταρρυθμίσεων καὶ δὲν κατήγαγον ἀληθῆ θρίαμβον, ἐπιτυχόντες παμψηφεὶ τοῦ πρώτου ἄριστα, ὥστε νὰ δικαιῶνται νὰ ἐκζητῶσιν ὅπως εἰς αὐτοὺς ἀνατεθῇ ἡ ἐξασφάλισις τῆς εὐημερίας καὶ τῆς συναδελφώσεως τῶν ἐν ἄλ-

λαις ἐπαρχίαις διαφόρων ἐθνικοτήτων, κατὰ τὴν μέθοδον βεβαίως τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν τόσον ἀποτελεσματικῶς ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ τῆς Μακεδονίας;

Τὸ λυπηρότερον πάντων ὅμως εἶναι ὅτι, ἡ συστηματικῶς καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου καλλιεργηθεῖσα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων παραπλάνησις τῆς δημοσίας εὐρωπαϊκῆς γνώμης ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὅλην κατάστασιν τῆς χερσοννήσου τοῦ Αἵμου διὰ ριζικῶς ψευδῶν ἢ τερατωδῶς παραμεμορφωμένων εἰδήσεων, τόσον βαθείας ἔρριψεν ἐνιαχοῦ ρίζας, ὥστε, παρ' ὅλον τὸ ἐκθαμβωτικὸν φῶς ὅπερ τὰ τελευταῖα γεγονότα ἐπέχυσαν ἐπί τε τοῦ χαρακτῆρος, τῶν κακούργων διαθέσεων καὶ τῶν καταχθονίων ἐνεργειῶν καὶ σκοπῶν τῶν Βουλγάρων, δὲν ἐξέλιπον καθ' ὁλοκληρίαν ἐν Εὐρώπῃ οἱ προκατειλημμένοι οἱ ἐξακολουθοῦντες νὰ θεωρῶσι τὰς ἀκατανομάστους βουλγαρικὰς ὠμότητας ὡς προκυψάσας ἐκ στιγμιαίας βιαίας ἐκρήξεως λαϊκῆς ὀργῆς, ἢ νὰ ἀποδίδωσιν εἰς αὐτὰς τὸν χαρακτῆρα ἀντιποίνων διὰ τὰς ἐν Μακεδονίᾳ ἀντιβουλγαρικὰς ἐνεργείας τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων.

Ἀλλ' ἂς ἀναγνώσωσι λοιπὸν οἱ πιστεύοντες εἰς στιγμιαίαν λαϊκὴν ἔκρηξιν ὀργῆς, ἣν δὲν ἠδυνήθη, δῆθεν, νὰ συγκρατήσῃ, ὡς ἀπροόπτως καταληφθεῖσα ὑπὸ τῶν γεγονότων, ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις τὰ γραφόμενα τῶν βουλγαρικῶν ἐφημερίδων καὶ τὰς δηλώσεις τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν, καὶ δὲν θὰ βραδύνωσι νὰ ἐξέλθωσι τῆς πλάνης των. **«Μία μόνη φυλὴ πρέπει νὰ κυριαρχῇ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου**, ἔγραφεν ἓξ ὅλους μῆνας πρὸ τῶν γεγονότων ὁ ἡμιεπίσημος «Ἑσπερινὸς Ταχυδρόμος» τῆς Σοφίας. **Τούτου ἕνεκα ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Μακεδονίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας πρέπει νὰ ἐξαντληθῇ καὶ ἐξολοθρευθῇ... ἡ καταστροφὴ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἄρθρον πίστεως διὰ τοὺς Βουλγάρους... ὁ ἀγὼν κατὰ τῶν Ἑλλήνων πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἐν αὐτῇ τῇ ἑστίᾳ του... Βούλγαροι μὴ λησμονεῖτε τὸ καθῆκόν σας.»** «**Τὸ μῖσος κατὰ τῶν Ἑλλήνων**—ἔλεγε μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγχιάλου ὁ Βούλγαρος ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Πέτκωφ ἐν συνεντεύξει πρὸς συντάκτην τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος—**εἶναι ἀρχαῖον· ἐκληρονομήσαμεν αὐτῷ ἐξ ἱστορικῶν παραδόσεων αἰώνων μεστῶν ἀδικιῶν τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῶν Βουλγάρων καὶ κατήντησεν οὕτω συμφυὲς εἰς πάντα Βούλγαρον... τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα εἶναι ἔργον σύμπαντος τοῦ ἔθνους. Ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παρίδῃ τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἔθνους ἐκδηλωθέντων κατὰ τρόπον νόμιμον !!!... ἡ Κυβέρνησις ἔχει ὑπ' ὄψιν τὴν φωνὴν τοῦ ἔθνους** τὴν ἐκδηλωθεῖσαν ἐν ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΕΣΙ ΠΑΡΑΔΕΔΕΓΜΕΝΑΙΣ ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ»..... Εἶναι ἐπαρκῶς σαφῆ ταῦτα; Καὶ ἂν δὲ παραδεχθῶμεν ὅτι κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας ἡ Κυβέρνησις κατελήφθη ἐξ ἀπροόπτου ὑπὸ τῶν γεγονότων, εἶναι ποτὲ δυνατόν, ἐρωτῶμεν πάντα ἄνθρωπον μὴ κηρύξαντα πλῆρες διαζύγιον πρὸς τὸν στοιχειωδέστατον κοινὸν νοῦν, νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ δικαιολογία αὕτη ἐπὶ τῶν ῥικαλεοτήτων τῆς Ἀγχιάλου ἢ ἐπὶ τῆς κτηνώδους βίας τῆς ἐξασκουμένης νῦν ἐν Μεσημβρίᾳ, Σωζουπόλει, Καβακλῇ καὶ ἀλλαχοῦ πρὸς παντελῆ ἐκβουλγαρισμὸν τῶν ἀπομεινάντων εἰσέτι ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ Ἑλλήνων;

Ἐξίσου σαθρὰ καὶ ἀστήρικτος ἀποδείκνυται καὶ ἡ ἑτέρα θεωρία, ἡ ὁποία καὶ ἀπὸ ἐπισήμων στομάτων ἠκούσθη ἀναμασσωμένη, ὅτι αἱ βδελυρότητες τῶν Βουλγάρων ἀποτελοῦσι σκληρὰ μὲν ἀλλὰ δίκαια ἀντίποινα διὰ τὰς ἐν Μακεδονίᾳ ἐνεργείας τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων τῶν συμπραττόντων εἰς παρακώλυσιν τῶν Βουλγάρων ἀπὸ τῆς ἐπιτεύξεως τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ἀποκαταστάσεως· διὰ τῆς ὁποίας δικαιολογίας ἐπιζητεῖται ἁπλούστατα καὶ καθαρώτατα ἡ δι' ἀντιστροφῆς τῶν ὅρων μετατροπὴ τούτων ἀπὸ δημίων εἰς θύματα. Ἰδοὺ πῶς διαλύει ὡς ἰστὸν ἀράχνης τὴν σοφιστικὴν ταύτην θεωρίαν φύλλον εὐρωπαϊκὸν ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων ἡ ἐν Βιέννῃ «Ἐφημερὶς τῶν Ξένων»(Frendenblatt). «Ἡ ἔκρηξις τοῦ κατὰ τῶν Ἑλλήνων μίσους ἐν » Βουλγαρίᾳ εἶναι κυρίως ἀποτέλεσμα τῆς ἐνερ» γείας τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικῶν στιφῶν ἀ» τινα ἐκεῖ ἀπώθησαν πρὸς τὰ ὀπίσω τοὺς Βουλ» γάρους βῆμα πρὸς βῆμα. Ἀλλὰ τὰ στίφη εἶναι » βουλγαρικὴ ἐφεύρεσις, μέχρι δὲ τῶν ἐνδοτέρων » τῆς χώρας, ὅπου οἱ Βουλγαρικῆς καταγωγῆς » κάτοικοι εἰσὶν ἀναμεμιγμένοι μετ' ἀλλογλώσ-

» σων κατοίκων ἢ καὶ ἀποτελοῦσι τὴν μειονότη-
» τα τοῦ πληθυσμοῦ, εἰσεχώρουν θρασέως τὰ
» Βουλγαρικὰ στίφη, ἅτινα, **διὰ παντὸς εἴδους**
» **βιαιοπραγιῶν, δι' ἐπιδρομῶν καὶ ἐπιθέ-**
» **σεων, δι' ἐμπρησμῶν, διὰ δολοφονιῶν**
» **καὶ δι 'ἐκβιάσεων, διενήργουν προπαγάν-**
» **δαν διὰ τὴν ἐθνικὴν των ὑπόθεσιν. Πᾶς**
» **ὅστις ἦτο Ἕλλην ἢ καὶ ἁπλῶς πατριαρ-**
» **χικὸς, ἐκακοποιεῖτο ὡς ἐχθρός· ἂν δέ τις**
» **ἤθελε νὰ σώσῃ τὴν ζωήν του, ὤφειλε**
» **κατ' ἀνάγκην νὰ τὴν ἐξαγοράσῃ διὰ χρη-**
» **μάτων ἢ δι' ἄλλων ὑπηρεσιῶν καὶ ἐκ-**
» **δουλεύσεων.**

«Ἐπὶ τέλους ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ Ἕλληνες
» ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζωνται τὸ αὐτὸ ὅπλον καὶ
» κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τελευταίου ἔτους ἐπλεο-
» νέκτησαν σημαντικῶς τῶν ἀντιπάλων των. .
» Τοιουτοτρόπως ἠδυνήθη ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν Μα-
» κεδονίᾳ νὰ ἐπιτελέσῃ προόδους αἵτινες ἐν Βουλ-
» γαρίᾳ, ἔνθα θεωρεῖται ἤδη ἡ Μακεδονία ὡς ἐθνι-
» κὴ ἰδιοκτησία, διήγειραν φόβον καὶ ὀργὴν καὶ
» προεκάλεσαν, ὡς βλέπομεν, φανατικὴν αὐτό-
» χρημα κίνησιν. Αἱ ἐπιτυχίαι τῶν ἑλληνικῶν
» στιφῶν προύκάλεσαν ἔκρηξιν τοῦ κατὰ τῶν
» Ἑλλήνων μίσους τοιαύτην, ὥστε αἱ ἐν τῇ Ἀ-
» νατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἑλληνικαὶ μειονότητες ἀπει-
» λοῦνται δι' ἐξοντώσεως καὶ πᾶσα αὐτῶν ἀπό-
» πειρα ἀντιστάσεως ἐπιδεινοῖ ἔτι μᾶλλον τὸ δει-
» νόν. Τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυ-
» λίας οἱ Βούλγαροι μεταχειρίζονται κυριολεκτι-
» κῶς ὡς δούλους· δι' ἕκαστον δὲ τετραγωνικὸν μί-
» λιον ἐδάφους ὅπερ ἀπόλλυται πρὸς νότον παρου-
» σιάζεται ἐν τῷ βορρᾷ αἱματηρὸς λογαριασμός».

Τοιαύτη εἶναι ἡ ἀληθὴς θέσις τοῦ ζητήματος. Ἀπὸ τοῦ 1885 οἱ Βούλγαροι ἤρχισαν πράγματι νὰ θεωρῶσι ἀπαξάπασαν τὴν Μακεδονίαν ὡς ἐθνικὴν αὐτῶν ἰδιοκτησίαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐγίνωσκον καλλιστα, παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου φωνασκίας των, ὅτι οἱ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὁμόφυλοί των δὲν ἀπήρτιζον οὐχὶ πλέον τὴν ἀπόλυτον ἀλλ' οὐδ' αὐτὴν τὴν σχετικὴν πλειονοψηφίαν, οἱ δὲ Ἕλληνες κάτοικοι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σημαντικώτερον μέρος τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας ἀπηχθάνοντο καὶ ἀπετροπιάζοντο τοὺς ἀξέστους ἀπογόνους τοῦ Κρούμου, ἐθεώρησαν ἐπάναγκες νὰ προλειάνωσι τὸ ἔδαφος, πειθαναγκάζοντες τοὺς ἑλληνικοὺς ἀγροτικοὺς πληθυσμοὺς νὰ στέρξωσι τὸν ἐκβουλγαρισμόν των· ἐφ' ᾧ καὶ τὰ Κομιτάτα τῆς Σοφίας δὲν ἔπαυσαν νὰ καταρτίζωσι ληστανταρτικὰ στίφη περιτρέχοντα τὴν χώραν πρὸς ἐκφοβισμόν, πίεσιν καὶ, εἰ μή τι ἄλλο, φορολογίαν τῶν ταλαιπώρων κατοίκων. Ὅτε δὲ περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1903 οἱ ἐν Σοφίᾳ ἐνόμισαν ἐπιστᾶσαν τὴν στιγμὴν τῆς πληρώσεως τῶν πόθων των, κατέκλυσαν τὴν χώραν ἐκ ληστανταρτικῶν στιφῶν, ἐν τῇ Ἠγεμονίᾳ καταρτισθέντων καὶ ὑπὸ Βουλγάρων ἀξιωματικῶν, ὡς ἐπὶ τὸ πολύ, διοικουμένων, ἅτινα ἐκήρυξαν πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἰδίᾳ πληθυσμοῦ ὅστις δὲν συγκατένευσε νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν ἐθνικότητα, τὴν γλῶσσαν καὶ τὴν θρησκείαν του καὶ νὰ συμπράξῃ μετὰ τῶν Βουλγάρων πρὸς κατάλυσιν τοῦ καθεστῶτος καὶ προσάρτησιν τῆς πατρίδος του μετὰ τῆς Βουλγαρίας· θέτων οὕτως ἰδίαις χερσὶ τὴν κεφαλήν του ἐντὸς τοῦ στόματος τοῦ λύκου καὶ προσφέρων αὐτὸς ἑαυτὸν βλακωδῶς εἰς βορὰν τοῦ ἀδηφάγου βουλγαρικοῦ μεγαθηρίου, ἵνα τοῦτο εἰς πρώτην εὐκαιρίαν διαμελίσῃ καὶ κατασπαράξῃ αὐτὸν, ὃν τρόπον διεμέλισε καὶ κατεσπάραξε τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Ἐπειδὴ δὲ οἱ μακεδονικοὶ ἑλληνικοὶ πληθυσμοί, ἀφοῦ ἐπὶ διετίαν ὑπέμειναν ἐκ μέρους τῶν Βουλγάρων ληστανταρτῶν ὅσα ἐκ τῆς Frendenblatt ἀνωτέρω ἀνεγράφησαν, ἐξηναγκάσθησαν ἐπὶ τέλους νὰ ἀντιταξωσιν ἄμυναν κατὰ τῶν ἐπιδρομέων· ἡ δὲ ἄμυνα αὐτῶν αὕτη, ἀφ' ἑνὸς μὲν κατέδειξεν ὅτι ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ἔκρυθμος κατάστασις δὲν ἐδημιουργήθη ὑπὸ τοῦ ἐγχωρίου πληθυσμοῦ, καθὰ ἐπεζήτουν νὰ καταστήσωσι πιστευτὸν οἱ Βούλγαροι, ἀλλ' ἦν τεχνητὸν ἔργον στιφῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προερχομένων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι πλειοψηφοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ ἐθνικότης δὲν ἦτο ἡ Βουλγαρικὴ καὶ πρὸς τούτοις περιέστειλεν ἐπαισθητῶς τὴν ἀκτῖνα τῆς ἐνεργείας τῶν βουλγαρικῶν ληστανταρτικῶν στιφῶν. Τούτων πάντων ἕνεκεν οἱ Βούλγαροι, ἐκμανέντες ἐπὶ τῇ οἰκτρᾷ διαψεύσει τῶν χρυσῶν αὐτῶν ἐλπίδων ἀλλὰ μὴ τολμῶντες νὰ ἀποπειραθῶσι τὴν διὰ τῶν ὅπλων πραγματοποίησιν αὐτῶν, ὡς κάλλιστα γινώσκοντες, παρὰ τὰς περὶ τῆς στρατιωτικῆς αὐτῶν ὀργανώσεως θορυβώδεις ρε-

κλάμας, ὁποῖον θὰ ἦν τὸ κατάντημα τῆς τοιαύτης ἀποπείρας των, προὐτίμησαν νὰ ἐκσπάσωσι τὴν ἀνίσχυρον αὐτῶν λύσσαν κατὰ τῶν ἀόπλων καὶ εἰς τὴν διάκρισιν αὐτῶν εὑρισκομένων ἀθώων Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, τῶν ἰσοτίμων αὐτῶν, ἐπὶ τοῦ χάρτου ἐννοεῖται, ὡς Βουλγάρων συνταγματικῶν πολιτῶν ὄντων.

Οὕτως ὥστε τὰ κατὰ τῶν Ἑλλήνων τῆς Βουλγαρίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας διαπραχθέντα ἐπαίσχυντα βουλγαρικὰ ὄργια δὲν ἀποτελοῦσιν ἀντίποινα διὰ τὰς κατὰ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Βουλγάρων καταπιέσεις, δῆθεν, τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων, ἀλλ᾽ εἰσὶν ἁπλούστατα καρποὶ τῆς ἀνισχύρου λύσσης καὶ τῆς ἀνάνδρου μανίας τῶν Βουλγάρων, ἐκδικουμένων, ὡς ἔθος αὐτοῖς, κατὰ τῶν ἀδυνάτων καὶ ἀνυπερασπίστων, διότι ὁ ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικὸς πληθυσμός, μὴ ἀποδεχθεὶς νὰ τείνῃ τὸν τράχηλον εἰς τὸν βουλγαρικὸν ζυγὸν ἐκβουλγαριζόμενος καὶ συντελῶν εἰς τὴν προσάρτησιν τῆς χώρας του εἰς τὴν Βουλγαρίαν, διέλυσεν ὡς ὄνειρα θερινῆς νυκτὸς τοὺς γλυκιθύμους πόθους ταύτης.

«Ἐρυθριῶμεν νὰ καλῶμεθα Βούλγαροι» ἀνέκραζεν ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ τῆς καταστροφῆς τῆς Ἀγχιάλου ἡ «Βουλγαρία», δημοσιογραφικὸν ὄργανον τοῦ πρώην Βουλγάρου Πρωθυπουργοῦ κ. Δάνεφ.

Ἐρυθριῶμεν νὰ καλώμεθα πεπολιτισμένοι ἄνθρωποι, ἀνακράζομεν καὶ ἡμεῖς, ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι εὑρέθησαν ἐν μέσῃ Εὐρώπῃ ἄνθρωποι ἐγκαυχώμενοι ἐπὶ τῷ πολιτισμῷ των, ἀναλαβόντες τὴν ἀπολογίαν τῶν βουλγαρικῶν φρικαλεοτήτων τῶν ἀποτελουσῶν τὴν αὐθαδεστάτην ἀναίρεσιν πάσης ἰδέας οὐχὶ πλέον ἐξημερώσεως τῶν ἠθῶν ἢ πολιτισμοῦ, ἀλλ᾽ ἁπλοῦ ἀνθρωπισμοῦ καὶ ἐξωθουσῶν τὴν κοινωνίαν αἰῶνας ὅλους πρὸς τὰ ὀπίσω, εἰς ἐποχὰς καὶ σκηνὰς βαρβαρότητος τὰς ὁποίας ἡ ἀνθρωπότης σύμπασα μέχρι τοῦδε ἐθεώρει ὡς ἀνεπιστρεπτεὶ παρελθούσας. Ἐρυθριῶμεν, ναί, διὰ τὴν ἀνειλικρινῆ στάσιν ἐνίων δημοσιογραφικῶν ὀργάνων καί τινων πολιτικῶν ἀνδρῶν, προσποιουμένων ὅτι λαμβάνουσιν ὑπὸ σοβαρὰν ἔποψιν καὶ πιστεύουσι τὰς περὶ ἀπροόπτου βιαίας ἐκρήξεως λαϊκῆς ὀργῆς καὶ περὶ ἀντιποίνων ἐρεσχελίας τῶν συγχρόνων ἀπογόνων τῶν Οὕννων· ἐνῷ αἱ φρικαλεότητες αὗται ἐν τῇ πραγματικότητί των οὐδὲν ἄλλο εἰσὶν παρὰ ἄνανδρος καὶ ποταπὴ προμελετημένη ἐκδίκησις τῶν Βουλγάρων, οἵτινες, πωλήσαντες τὸ δέρμα τῆς ἄρκτου πρὶν ἢ φονεύσωσιν αὐτὴν καὶ βαυκαλισθέντες ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι θὰ κατώρθουν ἐξαπατῶντες ἅπαξ ἔτι τὴν Εὐρώπην νὰ ὑφαρπάσωσι λωποδυτικῷ τῷ τρόπῳ (κατὰ τὴν ἐφαρμοσθεῖσαν ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας μέθοδον) τὴν Μακεδονίαν,—τῆς ὁποίας ἡ πλειοψηφία τῶν κατοίκων, μακρὰν τοῦ νὰ ᾖ βουλγαρική, ἦ, διακειμένη φιλίως πρὸς τοὺς Βουλγάρους, (καθὰ διεσάλπιζον οὗτοι), νὰ ἐξεγερθῇ εἰς τὴν φωνὴν των καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰ κατακτητικά των σχέδια μετὰ βδελυγμίας καὶ ἀποτροπιασμοῦ ἀπέκρουσεν αὐτοὺς—ἐξεμάνησαν ἐπὶ τῇ οἰκτρᾷ ἀποτυχίᾳ τῶν μεγαλομανῶν ὀνείρων των καὶ ἐξέσπασαν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν ἀθώων Ἑλλήνων ὑπηκόων των διὰ τοὺς ματαίους μόχθους καὶ τὰς ἀνωφελεῖς εἰς ἄνδρας καὶ χρήματα θυσίας των.

Τοῦτο εἶναι, ἐπαναλαμβάνομεν, τὸ μόνον ἐλατήριον τῆς κατὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐτοῖς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ λύσσης των· διότι, δηλαδή, ὁ ἐν Μακεδονίᾳ ἑλληνικὸς πληθυσμός, ἀντὶ νὰ ἐξεγερθῇ εἰς τὴν φωνήν των καὶ, συντασσόμενος αὐτοῖς, νὰ τοὺς βοηθήσῃ ὅπως καταβροχθίσωσιν, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, τὴν χώραν, ἀπέκρουσεν αὐτοὺς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐματαιώθησαν τὰ σχέδιά των. Διὸ καὶ, ἐφόσον μὲν ἤλπιζον τὴν πραγμάτωσιν τούτων, ἀφῆκαν ἀνενοχλήτους τοὺς Ἕλληνας τῆς Ἠγεμονίας· ἐπέπεσαν δὲ ἐπ᾽ αὐτῶν, δίκην ἀγέλης αἱμοχαρῶν ὑαινῶν, μόνον ἀφοῦ ἀπώλεσαν πᾶσαν ἐλπίδα πραγματώσεως τῶν πόθων των.

Ἡ μόνη δὲ δι᾽ ὑμᾶς ἀκτὶς φωτὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πυκνοῦ ζόφου τῆς ἐνσκηψάσης χαλεπῆς συμφορᾶς εἶναι ὅτι οἱ Βούλγαροι, διὰ τῆς στάσεώς των, πιστοποιοῦσιν ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς τῆς Μακεδονίας διέφυγεν ὁριστικῶς, φρονοῦμεν, τὸν ἐξηρτημένον ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του κίνδυνον τοῦ νὰ περιπέσῃ, ἐπινευούσης σιωπηλῶς ἢ ἐκπεφασμένως, τῆς Εὐρώπης εἰς τὰς ἁβρὰς ἐκπολιτιστικὰς χεῖρας τῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοῦ Γαληνοτάτης Βασιλικῆς Ὑψηλότητος, τοῦ ἡγεμόνος Φερδινάνδου.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ

Ἀνὴρ ἀξιόπιστος ἐπιστέλλει τὰς ἑξῆς πληροφορίας περὶ τῆς τύχης τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Ἀγχιάλου γράφων ἀπὸ 11 μεσοῦντος σεπτεμβρίου μηνός·

«Μετὰ τὴν εἰς Σήλυμνον μεταφορὰν τοῦ μητροπολίτου Ἀγχιάλου, μετέβη πρὸς αὐτὸν, ἐν τῇ βουλγαρικῇ μητροπολιτικῇ οἰκίᾳ διαμένοντα, ὁ ὑπηρέτης αὐτοῦ, κομίζων καὶ τὸ εὐτελὲς ποσὸν 160 φράγκων, προχείρως συλλεγὲν ἐν Πύργῳ, χάριν τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἀρχιερέως. Ὁ ὑπηρέτης ἅμ' ἀφικόμενος ἐτέθη ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ, ἐπετράπη δ' ἡ παρὰ τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ εἴσοδος ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς συνοδείας χωροφύλακος, ὅστις ἐμποδίζει αὐτὸν νὰ συνδιαλέγηται εἰς ἄλλην γλῶσσαν ἢ τὴν τουρκικὴν, διότι ταύτην τὴν γλῶσσαν γινώσκει μόνην (πλὴν τῆς βουλγαρικῆς) ὁ ὅρουρός. Μαθόντες οἱ ὀρθόδοξοι Πύργου ὅτι ὁ πανιερ. Ἀγχιάλου στερεῖται ἐσωρούχων καὶ ράσου καὶ καλυμμαυχίου κατώρθωσαν νὰ προμηθευθῶσιν εὐτελές τι χρηματικὸν ποσὸν καὶ νὰ κομίσωσιν αὐτὸ εἰς Σήλυμνον. Ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ σχισματικοῦ ἀρχιερέως εὑρίσκετο καὶ ὁ ὑπηρέτης τοῦ μητροπολίτου Ἀγχιάλου ἐν δωματίῳ παρακειμένῳ τῷ τοῦ κυρίου αὐτοῦ, εἰς δὲ καθ' ἑκάστην μεταβαίνει παρ' αὐτῷ, συνοδευόμενος ὑπὸ χωροφύλακος καὶ κομίζει τὴν τροφὴν, τὴν ὁποίαν ἀπό τινος ξενοδοχείου προμηθεύεται.

Εἷς ἐκ τῶν φίλων τοῦ μητροπολίτου Ἀγχιάλου κ. Βασιλείου κατώρθωσε νὰ ἴδῃ αὐτὸν, τῇ συνοδείᾳ τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἐπάρχου. Μεγίστη δ' ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξις καὶ βαθεῖα ἡ θλῖψις ἰδόντος τὸν πανιερ. Ἀγχιάλου φιλοξενούμενον οὐχὶ ἐν εὐπρεπεῖ δωματίῳ, ἀλλ' εἰς ἐλεεινόν τι κελλίον ἐν τῇ αὐλῇ τῆς βουλγαρικῆς μητροπόλεως. Ὁ βούλγαρος μητροπολίτης κ. Γερβάσιος, ὁ ὄφθεν φιλοξενῶν τὸν μητροπολίτην Ἀγχιάλου, ἔκρινε πρέπον, μετὰ φιλοξενίαν βουλγαρικὴν ἑξαήμερον, νὰ ἐξέλθῃ εἰς περιοδείαν.

Ἐνῷ δ' ἡ περιοδεία διήρκεσε πέντε μόνον ἡμέρας, ὁ μητροπολίτης Ἀγχιάλου μένει ἐγκεκλεισμένος ἔκτοτε, κατὰ τὴν τοῦ ἐπάρχου διαταγὴν, εἰς ἐλεεινὸν, ὡς εἴπομεν, δωμάτιον, ὡσεὶ ἦν ἔσχατος τῶν κακούργων. Ἡ τρώγλη, ἡ τοσοῦτον ἀγενῶς καὶ τοσοῦτον ἀπανθρώπως ὁρισθεῖσα αὐτῷ, πρὸς κατάλυμα, μόλις ἔχει μῆκος δύο καὶ ἡμίσεος καὶ πλάτος δύο μέτρων, καὶ φωτίζεται μόνον ὑπὸ μικροῦ τινὸς καὶ σιδηροφράκτου παραθύρου, διὰ τοῦ ὁποίου ἡλιακὴ ἀκτὶς οὐδέποτε εἰσδύει, ὁ δὲ κατοικῶν ἐν αὐτῇ δύναται νὰ ἴδῃ μόνον τὰς κεράμους τοῦ συνεχομένου καὶ χαμηλοτέρου δωματίου. Συντετριμμένος ἐκ τῆς ὀδύνης ἀπῆλθεν ὁ ἐπισκέπτης ἀφοῦ μόλις ὑπὸ τοῦ χωροφύλακος ἐπετράπη αὐτῷ ν' ἀνταλλάξῃ μετὰ τοῦ φρουρουμένου ἱεράρχου λέξεις τινὰς τουρκιστί. Ὁ ἔπαρχος Σηλύμνου ἔδωκεν ὑπόσχεσιν ὅτι θέλει ἐπιτρέψει τῷ μητροπολίτῃ νὰ στείλῃ γράμματα πρὸς τὸν ἡγεμόνα, πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς, καθὼς καὶ πρὸς τὸν νομάρχην, ἐλευθέρως, ἀλλὰ τὰς πρὸς ἰδιώτας ἐπιστολὰς αὐτοῦ πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ εἰς λογοκρισίαν.

Τῆς ἐν λόγῳ καταστάσεως τοῦ μητροπολίτου Ἀγχιάλου γνῶσιν ἔλαβον ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ὑψ. Πύλης καὶ οἱ πρόξενοι τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, συγκεκινημένοι δὲ ἐδήλωσαν ὅτι θέλουσιν ἀναγγείλει πάντα εἰς τοὺς ἐν Σόφιᾳ πολιτικοὺς πράκτορας. Οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ μάθῃ, κατ' ἀκρίβειαν, τίνα περὶ τοῦ φρουρουμένου ἀρχιερέως ἀπόφασιν ἔχει ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις καὶ ἕως πότε θέλει παραταθῇ ἡ κατάστασις αὕτη. Ἐπικρατεῖ κοινῶς ἡ γνώμη ὅτι θέλουσιν ἐξακολουθήσει κρατοῦντες ἐπὶ πολὺ τὸν πανιερ. κ. Βασίλειον ἔμφρουρον οἱ βούλγαροι, φοβούμενοι μήπως ἀφεθεὶς ἐλεύθερος ἀποκαλύψῃ ἀμέσως εἰς τὸν κόσμον τὴν βουλγαρικὴν πανουργίαν».

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Τὴν ἅληστον μνήμην τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ θανόντων ὑπὲρ τῆς ἀκραιφνοῦς εἰς Χριστὸν πίστεως τιμῶσαι κοινότητες καὶ μητροπόλεις ὀρθόδοξοι ἀπὸ μηνὸς ἤδη τελοῦσιν ἱερὰ μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν οἰκτρῶς τὸ ζῆν ἐκμετρησάντων. Φόρον τιμῆς, θυμασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης ἐκτίνουσιν ἰδιῶται καὶ σωματεῖα πρὸς τὴν μνήμην τῶν πυρὶ καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων, ὅσοι ἐν μέσῳ βουλγάρων διωκτῶν, οὐδαμῶς ἐνώπιον βεβαίου θανάτου δειλιάσαντες, ἀπέδειξαν ὅτι πρεπόντως ἔφερον τὸ ὄνομα καὶ τὴν ἐπαγγελίαν ὀρθοδόξου χριστιανοῦ καὶ ἕλληνος. Οὕτω πάντα τὰ τελεσθέντα ἐν ἐπαρχίαις τῆς κραταιᾶς Αὐτοκρατορίας καὶ ἔξω ταύτης ἱερὰ μνημόσυνα ἀποβαίνουσι

πανηγύρεις ἀρετῆς, τὴν εὐσέβειαν τῶν μακαρισθέντων θαυμάζουσαι.

Ἀνηγγείλαμεν τὰ τελεσθέντα ἐγκαίρως ὑπὸ τῶν μητροπόλεων Δέρκων καὶ Σαράντα-Ἐκκλησιῶν, Δράμας καὶ Πρεσπῶν, ὑπὸ τῆς μεγαλόφρονος καὶ πατρωζούσης ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Πελαγονίας, ἐν Ἀθήναις, ἐν Ἄνδρῳ, ἐν Κερκύρᾳ, ἐν Λαμίᾳ, ἐν Πάτραις, ἐν Μονάχῳ, ἐν Ἁγίῳ Λουδοβίκῳ Ἀμερικῆς. Σήμερον ἀναγράφομεν τὰ ἐν Δεδὲ-Ἀγὰτς καὶ ἐν Φλωρίνῃ, ὧν τὸ δεύτερον τοῦτο ἐτελέσθη τῇ 29 λήξαντος αὐγούστου, τὸ δὲ πρῶτον τῇ 10 τοῦ μεσοῦντος σεπτεμβρίου. Κατὰ **τὸ ἐν Φλωρίνῃ**, προαγγελθὲν μὲν πρὸ δύο ἡμερῶν ἐπ' ἐκκλησίας, πάνδημον δὲ καὶ κατανυκτικὸν γενόμενον, ὁ μὲν ναὸς διεσκευάσθη καταλλήλως τῇ θλιβερᾷ περιστάσει, πενθίμως δ' ἤχουν καὶ οἱ κώδωνες, τὸ πλῆθος ἐπλήρωσεν αὐτόν, καὶ τὰ καταστήματα τῶν ὁμογενῶν ἔμενον κεκλεισμένα. Ὁ ἱερουργῶν πανιερ. μητροπολίτης Μογλενῶν κ. Ἄνθιμος ἐμνημόνευσε τῶν τε ζώντων ἀρχιερέων τῆς Ἀνατολ. Ρωμυλίας καὶ τῶν ποιμνίων αὐτῶν, καὶ τῶν πρὸς Κύριον μεταστάντων θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς ὠμότητος, ἐν οἷς συνηριθμοῦντο καὶ οἱ κατὰ τὰ τελευταίας ταύτας ἡμέρας ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὑποδιοικήσεως Φλωρίνης φωνευθέντες, ὡμίλησε δὲ καὶ καταλλήλως πρὸς τὸν λαόν. Ἡ συγκίνησις τοῦ πλήθους τῶν ἐκκλησιαζομένων καὶ τῶν ἱερουργούντων καὶ ψαλλόντων ἐκορυφώθη τοσοῦτον, ὥστε νὰ ψάλωσιν ἐν τέλει δακρύοντες τὸ τροπάριον «Ἅγιοι μάρτυρες οἱ καλῶς ἀθλήσαντες», διότι αἱ εὐσεβεῖς διάνοιαι ἀνεφέροντο εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ, ὧν τὴν θερμὴν πίστιν ἀναπαριστῶσιν οἱ σήμερον ὑπὲρ ὀρθοδοξίας σφαγιαζόμενοι.—Ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ πυρὶ καὶ σιδήρῳ τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν δημοτελέστατον καὶ συγκηνιτικὸν ἐγένετο **τὸ ἐν Δεδὲ-Ἀγὰτς** ἱερὸν μνημόσυνον, ὅπερ ἡ ἱερὰ μητρόπολις καὶ ἡ εὐγενὴς ἑλληνικὴ κοινότης τῆς πόλεως ταύτης ἐτέλεσαν τῇ 10 τοῦ μηνὸς τούτου, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Αἴνου κ. Λεοντίου. Παρίστατο πλῆθος ὀρθοδόξων ἐν τῷ ναῷ, διασκευασθέντι πενθίμως, τοῦ τε ἄμβωνος καὶ τοῦ δεσποτικοῦ θρόνου κεκαλυμμένων διὰ βελουδίνων μελανῶν παραπετασμάτων, ὡς ἐκαλύπτετο καὶ ἡ τράπεζα, ἐφ' ἧς τὰ κόλλυβα. Πρὸς τὸ πλῆθος τῶν συνελθόντων, ἐν οἷς παρίσταντο οἱ πρόξενοι Ρωσσίας, ἐν μελαίνῃ περιβολῇ, καὶ Ἑλλάδος, ἐν ἐπισήμῳ στολῇ, ὁ ἱερουργῶν ἀρχιερεὺς ἐξεφώνησε λόγον, ὑμνήσας ἐν ὀλίγοις τὴν εἰς τὴν πίστιν τῶν ἁγίων πατέρων ἀφοσίωσιν τῶν ἐν Ἀγχιάλῳ φονευθέντων ἀκηδεύτων καὶ ἀτάφων ἀδελφῶν ἡμῶν, πεκαλέσθη δὲ τὸν ἔρανον καὶ τὸ ἔλεος τῶν δυναμένων ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν γυναικῶν καὶ παίδων τῶν θυμάτων τῆς ἠμιβαρβάρου πολιτείας τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ διοικούντων. Αἰσθήματα ἀδελφικῆς στοργῆς πρὸς τοὺς παθόντας, εὐλαβείας καὶ θαυμασμοῦ πρὸς τὴν ἀρετὴν τῶν ὑπὲρ ὀρθοδοξίας σφαγιαζομένων ἐξεδηλώθησαν ἐν τῇ πόλει Δεδὲ-Ἀγάτς, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις πόλεσιν, ἰδίως δὲ ἐν ἐκείναις, ὅπου γίνονται συνεχῶς οἱ ὀρθόδοξοι σκηνῶν φονικῶν μάρτυρες, καὶ ἐξ αὐτοψίας ἀντιλαμβάνονται τῶν βασάνων, ὅσας οἱ ἀληθῶς ὀρθόδοξοι καὶ εὐσεβεῖς ὑφίστανται.—Ἐπίσης **ἐν Παρισίοις** ἐτελέσθη μνημόσυνον ὑπὸ τῆς ἐκεῖσε ἑλληνικῆς κοινότητος, ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτου κ. Γερμανοῦ Βασιλάκη. Ἐπεμελήθη τῶν κατὰ τὸ μνημόσυνον ἡ ἐπιτροπὴ τῶν ἑλλήνων σπουδαστῶν, παρῆσαν δὲ πάντες οἱ ἐν Παρισίοις ἕλληνες σὺν τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν συγκινήσει τὸ πολυπληθὲς ἐκκλησίασμα ἠκροάσατο τοῦ λόγου, ὃν ἀπήγγειλεν ὁ ἱερουργῶν ἀρχιμανδρίτης μακαρίσας τὴν μνήμην τῶν τόσον ἔνδοξον εὑρόντων τέλος ζωῆς νεομαρτύρων τῆς πίστεως.

ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

Τῶν ὑπὲρ τῆς ὀρθοδοξίας πιπτόντων ὁ αἱματόγραπτος κατάλογος προσέθηκεν ἀπὸ τῆς κυριακῆς σφάγιον ἱερὸν τὸν μητροπολίτην **Κοριτσᾶς Φώτιον**. Τετραετίαν ποιμαντορίας ἐνεργοῦ καὶ δραστηρίας συμπληρώσας πρὸ τριῶν μηνῶν, ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ἐν ἀκμῇ τοῦ ἀγῶνος, ὃν ἐκρότει πρὸς ἀνάνδρους τῆς ὀρθοδοξίας πολεμίους, σθεναρῶς τῶν δικαίων τῆς ἁγίας ἡμῶν μητρὸς Ἐκκλησίας ὑπερμαχῶν, ἐκύρωσε διὰ τοῦ θανάτου τὴν πίστιν αὐτοῦ καὶ τὴν εἰς τὸ καθεστὼς ἀφοσίωσιν. Ἐξαίσιον ἱερεῖον εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀμωμήτου πίστεως προσαχθεὶς θρηνεῖται δικαίως ὁ **Κοριτσᾶς Φώτιος** ὅτι, μεταστὰς πρὸς τὸν Κύριον τοῦ θανάτου καὶ τῆς ζωῆς, ἀνεξερευνήτοις Αὐτοῦ κρίμασιν, ἐπιτρέπει διὰ τοῦ μαρτυρίου αὐτοῦ εἰς τοὺς μιαιφόνους νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἀπηλλάγησαν τοῦ ἐμποδίου τοῦ παρεμβληθέντος εἰς ἐκτέλεσιν ἀνοσίων σχεδίων, διὰ τῆς μυσαρᾶς ἐν Πραδοβίστᾳ δολοφονίας αὐτοῦ.

Ὁ **Κοριτσᾶς Φώτιος** ἀποθνήσκει νέος, τεσσαρακοντούτης ἴσως, ἑπτακαίδεκα ἔτη καθοσιώσας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἐκτὸς τῶν ἑπτὰ τῆς ἐν τῇ Θεολογ. Σχολῇ Χάλκης μαθητείας αὐτοῦ. Διετέλεσε βοηθὸς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ πρωτοκόλλου, ὑπογραμματεὺς (1893—1897) καὶ εἶτα (—1902) ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Συνόδου, πάντοτε ἀφωσιωμένος εἰς τὸ ἔργον, λεπτὸς τοὺς τρόπους, εὐγενὴς τὴν καρ-

δίαν, αὐστηρὸς εἰς τὸ καθῆκον. Τοιοῦτος ἐγένετο καὶ ἐν τῷ ἀρχιερατικῷ σταδίῳ, λυπήσας ἴσως ἢ δυσαρεστήσας τινάς, ἐπὶ τῇ αὐστηρότητι.

Ἐν τῷ βραχεῖ αὐτοῦ βίῳ καὶ ἐν τῷ βιαίῳ θανάτῳ ἀπέδειξεν οἷος πρέπει νὰ ᾖ ὁ ὀρθόδοξος ἀρχιερεύς. Ἀγωνιζόμενος καὶ πίπτων πληροῖ σελίδα ἐπιφανῆ τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους ἡμῶν, σεμνυνομένου «ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως».

Τὸν ἄωρον θάνατον τοῦ ἀειμνήστου, Φωτίου συμβάντα τῇ 9 τοῦ μηνὸς, ἤγγειλαν ὅ τε ἐν Κοριτσᾷ ἀρχιερατικὸς ἐπίτροπος καὶ ὁ ἐν Πελαγονίᾳ, μηνύων ὅτι τὸ χωρίον, ἐν ᾧ ἐτολμήθη τὸ ἔγκλημα, ἀπέχει τῆς δευτέρας ταύτης πόλεως τρεῖς ὥρας· μετ' αὐτοὺς ἐβεβαίωσαν, ἀτυχῶς, τὸ θλιβερώτατον γεγονὸς οἱ πανιερ. μητροπολῖται Καστορίας καὶ Δυρραχίου, προσκληθέντες ἵνα κηδεύσωσι τὸν νεκρὸν καὶ τυχόντες τῆς κανονικῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας. Ἐκ Καστορίας καὶ Πρεμετῆς, τμήματος ὑπαγομένου τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Κοριτσᾶς, ὑπεβλήθη διὰ τῶν κοινοτικῶν σωματείων καὶ τῶν δημογερόντων ἡ ἔκφρασις τῆς ἀφάτου θλίψεως καὶ τῶν συλλυπητηρίων ἐπὶ τῷ συμβάματι.

Ἡ κηδεία τοῦ πολυδακρύτου νεκροῦ ἐτελέσθη τῇ 13, ὑπὸ τῶν μητροπολιτῶν Καστορίας κ. Γερμανοῦ καὶ Δυρραχίου κ. Προκοπίου, ἐν μέσῳ γενικοῦ πένθους πάντων τῶν χριστιανῶν· ἐντολῇ δὲ κυριαρχικῇ, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Καστορίας παραμένει ἐν Κοριτσᾷ, τελῶν αὔριον τὸ ἐννεακήμερον ἱερὸν μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου, ὑπὲρ οὗ καὶ τριήμερον μνημόσυνον ἐπετέλεσεν ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης τῇ τετάρτῃ, λειτουργήσας ἐν τῷ ἱερῷ εὐκτηρίῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων.

Τοῦ μητροπολίτου Κοριτσᾶς Φωτίου ἡ μνήμη θέλει μένει ἄληστος καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις, οἵτινες ἐκ καθήκοντος τιμῶσι τοὺς ὑπὲρ τῆς ἱερᾶς ἀποστολῆς τοῦ ὀρθοδόξου ἕλληνος ἱεράρχου προκινδυνεύοντας καὶ πάσχοντας καὶ πίπτοντας ὑπὲρ τῆς ὀρθῆς πίστεως.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΔΕΛΦΙΚΗΣ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ καὶ στοργῆς πρὸς τοὺς παθόντας ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξους ἕλληνας ἔδωκαν πᾶσαι αἱ ὁμοεθνεῖς ὀρθόδοξοι κοινότητες, ὡς ἐγράψαμεν ἤδη. Καθ' ὅσον μανθάνομεν νέας ἐκδηλώσεις στοργῆς καὶ συμπαθείας πρὸς τὰ θύματα τῆς ὠμότητος θέλομεν ἀναγγέλλει, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τῶν ἐργαζομένων τὸ ἀγαθόν. Κατεστήσαμεν γνωστὰ διὰ τοῦ προπαρελθόντος ἡμῶν φύλλου τὰ ἀποτελέσματα τῶν φιλαδέλφων ἐνεργειῶν τῶν ὁμογενῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Αἰγύπτῳ δεόντως δ' ηὐλόγησεν ἡ Ἐκκλησία τὴν προθυμίαν τῆς καὶ πάλιν καὶ πολλάκις ἐπιβεβαιωσάσης τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν αὐτῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Πελαγονίας.—Ἐπίσης ἀξιέπαινος ἡ τοῦ Δεδέ-Ἀγὰτς ἑλληνικὴ κοινότης πέμψασα πρὸς τὸν παναγιώτατον οἰκουμενικὸν πατριάρχην πεντακόσια φράγκα καθ' ἣν ἡμέραν προέκειτο ν' ἀποσταλῇ πρὸς αὐτὴν τοσοῦτον ποσόν· οὕτω δὲ καὶ αὕτη, καθὼς καὶ ἡ ἐν Πελαγονίᾳ, κατέδειξαν ὅτι, καίπερ ἔχουσαι καθιδρύματα ἱερὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ νὰ διατηρήσωσι, γινώσκουσιν ὅμως τίνες αἱ ἐπείγουσαι ἐθνικαὶ ἀνάγκαι, ἃς πρέπει νὰ θεραπεύωμεν κατὰ τὸ δυνατόν. Ἡ φιλότιμος ἑλληνικὴ κοινότης Δεδέ-Ἀγάτς, μετὰ τὴν προτρεπτικὴν ἐπ' ἐκκλησίας ὁμιλίαν τοῦ πανιερ μητροπολίτου αὐτῆς, συλλέξασα καὶ πέμψασα τὸ ποσὸν τοῦτο, προβάλλεται ἑαυτὴν ὑπόδειγμα μιμήσεως ἄξιον εἰς ἑτέρας κοινότητας εὐπορούσας. Ὑποδεξαμένη μάλιστα καὶ φιλοξενήσασα ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν πρόσφυγας ἐξ Ἀγχιάλου καὶ Στενημάχου καὶ Σωζοαγαθοπόλεως, οὓς μὲν εἰσέτι φιλοξενεῖ, εἰς τοὺς πλείονας δὲ εὐκολύνει τὴν εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἰς Σμύρνην, εἰς Σαράντα-Ἐκκλησίας καὶ ἀλλαχοῦ μετάβασιν. Οἱ περισσότεροι τῶν προσφύγων, ὡς ἐκ Δεδέ-Ἀγὰτς ἡμῖν γράφουσιν, εἰσὶ στρατεύσιμοι, φεύγοντες τὴν ἀφόρητον βουλγαρικὴν καταπίεσιν «καὶ ζητοῦντες τὸν ἐλαφρὸν ζυγὸν τοῦ ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου αὐτῶν κέρδους τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Εὐτυχῶς καὶ ἡ σεβαστὴ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις παρέχει εἰς τοὺς πρόσφυγας τούτους πᾶσαν τὴν δυνατὴν συνδρομὴν, ὡς καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ναύλου ὅπου καὶ ἂν θέλωσι ν' ἀπέλθωσι. Περὶ τῆς φιλανθρωπίας τῆς σεβαστῆς κυβερνήσεως ἐποιήσατο μνείαν εὔφημον ἐν τῷ κατὰ τὸ μνημόσυνον λόγῳ αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης κηρύξας τὴν εὐγνωμοσύνην ἡμῶν δι' ἣν δεικνύει πρὸς τοὺς πάσχοντας συμπάθειαν».

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 100 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ. — 40

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΗ ΕΟΡΤΗ
ΤΩΝ ΓΕΝΕΘΛΙΩΝ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΕΙΟΤΑΤΟΥ ΗΜΩΝ ΑΝΑΚΤΟΣ
ΣΟΥΛΤΑΝ ΑΒΔΟΥΛ ΧΑΜΗΤ ΧΑΝ Β'

Συνήγειρε σήμερον εἰς δεήσεις ἐν ναοῖς ἐνταῦθα τε καὶ ταῖς ἐπαρχίαις τοὺς πιστοὺς καὶ νομοταγεῖς ὀρθοδόξους ὑπηκόους Αὐτοῦ. Ἡ ἡμέρα αὕτη διδάσκει τοῖς ὑπηκόοις πᾶσιν ὅτι ἑξήκοντα μὲν καὶ τέσσαρα ὑγιῶς ἔτη συνεπλήρωσεν ἐνδόξου ζωῆς ὁ μεγαλειότατος ἡμῶν αὐθέντης καὶ σουλτάνος, ἀλλ' ὅτι τὰ τριάκοντα ἓν ἐκ τούτων ἀφιέρωσεν εἰς διηνεκεῖς καὶ νυχθημέρους σκέψεις καὶ μερίμνας ὑπὲρ εὐτυχίας τῶν ὑπὸ τὸ κραταιὸν Αὐτοῦ σκῆπτρον λαῶν, ὑπὲρ διαδόσεως τῶν φώτων τῆς ἐπιστήμης, ὑπὲρ ὑλικῆς προόδου τοῦ Κράτους, ὑπὲρ ἠθικῆς εὐεξίας αὐτοῦ. Ἐπὶ τῇ περιστάσει ταύτῃ λοιπόν, οἱ πιστοὶ Αὐτοῦ ὑπήκοοι, οἱ πρὸ μηνὸς ἑνὸς ἐν εὐφροσύνῃ καὶ χαρᾷ πανηγυρίσαντες τὴν ἐπέτειον τῆς εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον ἀναβάσεως, πανήγυριν ἄγουσι καὶ σήμερον, εὐχόμενοι καὶ πάλιν, ὡς ηὐχήθησαν πρὸ μηνὸς τῷ Οὐρανίῳ πάντων τῶν ἀνθρώπων πατρὶ καὶ δημιουργῷ, ἵνα χαρίζηται τῇ Α. Α. Μεγαλειότητι ἐνιαυτῶν πλῆθος εὐτυχῶν, ἐνιαυτῶν ὑγιῶν, ἐνιαυτῶν ἐνδόξων, ἐπὶ συνεχείᾳ τῶν ὑπὲρ τῶν λαῶν Αὐτοῦ καὶ τοῦ Κράτους σκέψεων καὶ κεδνῶν βουλευμάτων καὶ κοινωφελεστάτων ἀποφάσεων.

§

Τὰς κοινὰς δεήσεις ἀνέπεμψεν ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης καὶ τὴν πρὸς Θεὸν εὐχὴν ὑπὲρ τοῦ ἄνακτος ἐπανελάμβανον οἱ εὐσεβεῖς ἐκκλησιαζόμενοι, ἐνῷ καὶ πάντες ἠύχοντο κατ' ἰδίαν οἱ τὰς ὑπὲρ τοῦ Κράτους πολυετεῖς τοῦ αὐθέντου αὐτῶν γινώσκοντες μερίμνας. Συνηύχοντο μετὰ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου οἱ σεβασμιώτατοι συνοδικοὶ καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες μητροπολῖται Κυζίκου, Νικομηδείας, Πελαγονίας, Μελενίκου, Με-

θύμνης, Χίου, Μεσημβρίας, Βάρνης, Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Γάνου-Χώρας, Γρεβενῶν, Δρυϊνουπόλεως καὶ Κολωνίας, φέροντες πάντες, ὡς καὶ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, τὰ αὐτοκρατορικὰ παράσημα, δι' ὧν ὁ γαληνότατος ἄναξ ἐτίμησεν ἀμείψας τὰς ὑπὲρ τῶν ὀρθοδόξων ὑπηκόων Αὐτοῦ ποιμαντικὰς αὐτῶν μερίμνας. Ἐπίσης παρῆσαν ἐν τῷ ναῷ οἱ πανοσλγ. ἐπίτροποι τῶν Ἁγίων Τόπων, τὰ ἔντιμα μέλη τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, καί τινες τῶν βαθμούχων τοῦ Κράτους, πάντες οἱ τῶν Πατριαρχείων ὑπάλληλοι, κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, καὶ πολὺ εὐσεβῶν ἐκκλησίασμα.

§

Ἡ ἱερὰ τελετὴ ὑπὲρ ὑγιείας καὶ μακροβιότητος τοῦ μεγαλειοτάτου ἄνακτος διεξήχθη κατὰ τὴν καθιερωθεῖσαν ἤδη τυπικὴν διάταξιν, ἣν ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς 19 αὐγούστου ἐξεδώκαμεν ἐν τῇ «Ἐκκλησ. Ἀληθείᾳ» πέρυσιν, ἐψάλη δὲ ἐπὶ τῇ ἀποδόσει τῆς ἑορτῆς τοῦ Σταυροῦ τὸ ἀπολυτίκιον «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου». Ἡ Α. Θ. Π. μετὰ τὴν πρὸς τὸν Ὕψιστον δέησιν προσεφώνησε τὸ πλῆθος τῶν ὀρθοδόξων αὐτοῦ τέκνων ἀναγγελλας ὅτι καὶ ηὐξάμεθα καὶ εὐχόμεθα ὀφειλετικῶς ὑπὲρ τοῦ ἄνακτος ἡμῶν καὶ αὐθέντου, τοῦ μεριμνῶντος ὑπὲρ τῶν πιστῶν Αὐτοῦ ὑπηκόων, δεόμεθα δὲ τοῦ Ὑψίστου, κατὰ καθῆκον, ὅπως Αὐτῷ χαρίζηται ἀνοσον βίον καὶ βασιλείαν εὐτυχῆ πρὸς προστασίαν τῶν δικαίων τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους, ἃ περιῤῥουρεῖ ὁ μεγαλειότατος ἡμῶν ἄναξ.

Μετὰ τὴν πατριαρχικὴν προσφώνησιν, τὴν τὰς κοινὰς πάντων τῶν ὑπηκόων τοῦ ἄνακτος εὐχὰς συνοψίζουσαν, ἐψάλη ὑπὸ τῶν χορῶν τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ ὁ πολυχρονισμὸς τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος καὶ πάντες οἱ σεβασμ. ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἐν τέλει ἀνῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν πατριαρχῶν.

Ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τὴν Μ. Πρωτοσυγκελλίαν ἐξώστου, ἡ Α. Θ. Π., ἀγγελίας καὶ πάλιν εἰς τὸ ἐν τῷ προαυλίῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ συνηγμένον πλῆθος τὴν ἑορτὴν τῶν σουλτανικῶν γενεθλίων, προέτρεψε νὰ εὔχωνται ὑπὲρ τῆς Α. Α. Μ. καὶ νὰ ζητωκραυγήσωσιν ὑπὲρ Αὐτοῦ. Τὸ παριστάμενον πλῆθος ἐζητωκραύγησεν.

§

Μετὰ ταῦτα, ἡ Α. Θ. Π. ἐν συνοδίᾳ τοῦ ἐξοχ. ἄρχοντος καπικεχαγιᾶ τῶν Πατριαρχείων, ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ ἄρχοντος Μ. λογοθέτου, ἀσθενοῦντος, ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἐν Γιλδὶζ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα, ὅπως ὑποβάλῃ τὰς εὐχὰς τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους εἰς τὴν Α. Α. Μ. Κατὰ τὴν ἐπίσημον ὑποδοχὴν παρίσταντο πάντες οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν ὑπὸ τὸ σουλτανικὸν σκῆπτρον λαῶν, ἄνευ ἀκολουθίας, συμπαρισταμένου μόνου τοῦ ἡμετέρου καπικεχαγιᾶ.

Ὁ μεγαλειότατος ἡμῶν ἄναξ ἄγαν προσηνῶς καὶ φιλομειδὴς ὑπεδέξατο τοὺς θρησκευτικοὺς ἀρχηγούς, τείνας τὴν χεῖρα πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην, οὗ κατόπιν ἠκροάσατο ἑλληνιστὶ τοῦ προσφωνήματος· ἀναγνοὺς δὲ τὴν εἰς τὸ τουρκικὸν μετάφρασιν, ἐξέφρασε τὴν αὐτοκρατορικὴν Αὐτοῦ εὐχαρίστησιν ὅτι εἶδεν ἐνώπιον Αὐτοῦ πάντας τοὺς θρησκευτικοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ὑπὸ τὸ σκῆπτρον Αὐτοῦ λαῶν καὶ συνέστησεν αὐτοῖς ἵνα νουθετῶσι πάντοτε τοὺς ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ἡγεσίαν λαοὺς ὅπως διάγωσι ἐν ὁμονοίᾳ πρὸς ἀλλήλους. Ἡ Α. Θ. Π. ἐπανέλαβεν ὅτι διαρκῶς δέεται ὑπὲρ τῆς πολυτίμου τοῦ ἄνακτος ὑγιείας, ἡ δὲ Α. Α. Μ. διεβεβαίωσεν ὅτι κατ' εὐτυχίαν, ἀνέῤῥωσεν ἐντελῶς, θείᾳ συνάρσει—καὶ χαιρετίσας τοὺς θρησκευτικοὺς ἀρχηγοὺς ἀπεσύρθη

§

Ἡ πρὸς τὴν Α. Α. Μ. πατριαρχικὴ προσφώνησις ἔχει οὕτω :

Μεγαλειότατε,

Οἱ ἔχοντες τὴν ὑψηλὴν τιμὴν νὰ παρίστανται ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας Αὐτοκρατορικῆς Μεγαλειότητος πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων ὅπως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῶν γενεθλίων αὐτῆς συγχαρῶσι καὶ εὐχηθῶσιν Αὐτῇ ἀπὸ μέρους τῶν πιστῶν Σου ὑπηκόων, οὓς ποδηγετοῦσι πνευματικῶς εἰς τὰ τῆς ὑπηκοότητος καθήκοντα, τὰ καθήκοντα τῆς πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως πρὸς τὴν Σὴν Μεγαλειότητα, μίαν καὶ διάτορον εὐχὴν ἐκπέμπουσι πρὸς τὸν Ὕψιστον Θεὸν, τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ, ἵνα δωρῆται Αὐτῇ ὑγίειαν ἀμετάπτωτον, βίον μακρὸν καὶ εὐδαίμονα ἐπ' ἀγαθῷ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν πιστῶν Αὐτῆς ὑπηκόων.

§

Ἐπὶ τῇ αὐτοκρατορικῇ ἑορτῇ ἥ τε ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὰ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις γραφεῖα καὶ ἐπιτροπαὶ καὶ τὸ πνευματικὸν δικαστήριον ἀργοῦσιν, ὡς ἐπίσης ἀργοῦσιν ἥ τε Μ. τοῦ Γένους Σχολὴ καὶ τὸ Ἐθν. Ἰωακείμιον παρθεναγωγεῖον.

Ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» τῆς κοινῆς χαρᾶς συμμετέχουσα καὶ εὐγνωμονοῦσα τῷ προστάτῃ τῶν γραμμάτων καὶ τῆς δημοσιογραφίας φιλολάῳ ἄνακτι, ἐκδίδει σήμερον ἴδιον φύλλον. Τὸ τακτικὸν τῆς ἑβδομάδος φύλλον ἐκδοθήσεται αὔριον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.— Ἐπέστρεψεν ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, εἰς ἣν μετέβη χάριν τῆς ἑορτῆς τῆς 8 σεπτεμβρίου, ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος.

Αὐστροουγγρικὴ πρεσβεία— Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, ἐντολῇ πατριαρχικῇ, ὁ πανοσιολγ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ Α΄ γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου ἐπεσκέψαντο τὴν Δ. Ἐξ. τὸν ἐνταῦθα πρεσβευτὴν τῆς Αὐστροουγγαρίας κόμητα Κάλιτς καὶ ἡρμήνευσαν αὐτῷ τὰς συγχαρητικὰς προςρήσεις τῆς Α. Θ. Π. ἐπὶ τῷ παρὰ τῆς Α. ΚΒ. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου Ἰωσὴφ ἀπονεμηθέντι νῦν αὐτῷ βαθμῷ τοῦ κόμητος, μεταβιβαζομένῳ καὶ τοῖς κληρονόμοις αὐτοῦ.—Τῇ δευτέρᾳ ἡ Α. Εξ. κατῆλθεν εἰς ἐπίσκεψιν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὅστις χθὲς μεταβὰς εἰς Θεραπεῖα, ἐν συνοδίᾳ τοῦ Α΄ γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, ἀπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν τῷ ἐξοχ. πρεσβευτῇ κόμητι Κάλιτς, ἀναχωροῦντι ὁριστικῶς ἐκ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἐν ᾗ καταλείπει δεξιοῦ διπλωμάτου φήμην ἀλησμόνητον.

Θεολογικὴ Σχολή. — Ἀνασυγκροτηθείσης τῆς πρώτης καὶ τῆς δευτέρας τάξεως τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, διωρίσθη καθηγητὴς ἐν αὐτῇ ὁ καὶ πρὸ ἐτῶν ἐπιτυχῶς διδάξας ἑλλογ. κ. Εὐστράτιος Γεωργιάδης, ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς ἑλλην. Ἐμπορικῆς Σχολῆς. — Ὁ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων τῆς θεολογικῆς ἁγιασμὸς ἐγένετο τὴν παρελθοῦσαν παρασκευὴν ὑπὸ τοῦ ἐφόρου καὶ ταμίου σεβασμ. μητροπολίτου Κολωνίας κ. Πολυκάρπου.

Κεντρικὴ Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπή.— Μέλος τῆς πατριαρχ. Κεντρικῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς, αἰτήσει αὐτῆς ταύτης, διωρίσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Παναγιώτης. ἐκ τῶν ἀρχαίων τελειοφοίτων τῆς θεολογικῆς ἐν Χάλκῃ σχολῆς, προϊστάμενος τοῦ ἐν Πασᾶ-μαχαλὲ Διπλοκιονίου ἱεροῦ ναοῦ, ἀντικαθιστῶν τὸν πανιερ. μητροπολίτην Μελενίκου κ. Αἰμιλιανόν.

Κανονικὴ ἄδεια.—Ἐπανῆλθεν εἰς Σμύρνην κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, προτιθέμενος ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μιτυλήνης κ. Κύριλλος, ἐπιστρέφων ἐκ τοῦ εἰς Ἅγιον Ὄρος Ἄθω ἀδείᾳ συνοδικῇ προσκυνήματος αὐτοῦ.

Μ. τοῦ Γένους Σχολή. Ἐν τῷ παρόντι τεύχει δημοσιεύομεν τὴν ἐφοριακὴν περὶ τοῦ ταμείου τῆς Σχολῆς ἔκθεσιν, ἣν ἀνέγνω τῇ 1 σεπτεμβρίου ὁ ἐκ τῶν ἐφόρων ταμίας κ. Ιω. Κ. Χατζόπουλος. — Εἰς τὸ μητρῶον τῆς Σχολῆς ἄχρι σήμερον κατεγράφησαν 220 μαθηταί.

Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπή.—Συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν ἡ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Μοναστηριακὴ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα, ἀσχοληθεῖσα περὶ ὑποθέσεις τῶν ἱερῶν μονῶν Σουμελᾶ, Κανάλων (διαχειριστικάς) καὶ Θεολόγου τῆς Πάτμου (πακτωτικάς) .

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί. — Τῇ παρελθούσῃ, πέμπτῃ, μνήμῃ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο ἐν Νεοχωρίῳ τὴν Δ. Ἐξ. τὸν τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντα Μ. λογοθέτην Σταυράκην βέην Ἀριστάρχην, ᾧ καὶ ηὔξατο τὰ δέοντα— τῇ δευτέρᾳ δὲ, μνήμῃ Εὐμενίου ἱερομάρτυρος, συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Κρήτης κ. Εὐμενίῳ.

Περιοδευταί.—Ἐπετράπη συνοδικῶς τῷ θεοφιλ. ἐπισκόπῳ Χριστουπόλεως κ. Ἰωακείμ, βοηθῷ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Ξάνθης, ἡ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἔλευσις.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.— Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἡ Α. Θ. Π. διεβίβασε διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσυγκέλλου καὶ τοῦ Α΄ γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου τὰς πατρικὰς εὐχὰς αὐτοῦ τοῖς ἐν Νεοχωρίῳ διαμένουσι τῷ τε ἐξ. Μ. λογοθέτῃ καὶ τῷ ἐριτίμῳ κ. Δημοσθένει Εὐγενίδῃ.

Ἐκκλησιαστικὴ μουσική.—Ἀπὸ τῆς παρελθούσης παρασκευῆς ἤρξαντο τὰ μαθήματα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς Σχολῆς.

Μητρόπολις Σηλυβρίας.—Ἡ πανήγυρις τῆς 8 σεπτεμβρίου, δι' ἣν πλῆθος συνέρρεεν ἄλλοτε πολὺ προσκυνητῶν, διεξήχθη καὶ φέτος, ἐνμέσῳ πολλῶν εὐσεβῶν προσελθόντων ἐκ τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν περὶ τὴν Σηλύβριαν μερῶν, ἐν τάξει παραδειγματικῇ, πολλοὺς καὶ δικαίους τοὺς ἐπαίνους ἐφελκυσάσῃ ὑπὲρ τοῦ καιμακάμη Σηλυβρίας ἐνδοξ. Ριφὰτ βέη. Περὶ τοῦ κυβερνητικοῦ τούτου ὑπαλλήλου, γνώστου καὶ τῆς ἑλληνικῆς τυγχάνοντος, καὶ συγγενοῦς τῆς Α. Ὑψ. τοῦ Μ. βεζίρου, γίνεται πάντοτε λόγος εὔρημος, δικαίως, διά τε τὴν εὐγένειαν τῶν τρόπων καὶ τὴν χρηστότητα τοῦ χαρακτῆρος, μεθ' ὧν ἄριστα συνδυάζει τὴν πιστὴν τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσιν.

Ἅγιον Ὄρος.— Σχολάρχης τῆς κεντρικῆς ἐν Καρεαῖς Ἀθωνιάδος σχολῆς ἀναδιωρίσθη ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Κοινότητος ὁ ἐκ τῆς ἱερᾶς τοῦ Ξηροποτάμου μονῆς ὁσιολογ. μοναχὸς κ. Κυριακὸς Ζαχαριάδης. Ἡ ἱερὰ Κοινότης ἀπέλυσεν ἐγκύκλιον πρὸς τὰς ἱερὰς μονὰς καλοῦσα εἰς Καρεὰς τοὺς θέλοντας νὰ καταγραφῶσιν ὡς μαθηταί, ἵνα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων παρευρεθῶσι καταταξόμενοι εἰς τὰς οἰκείας τάξεις.— Εἰς τὴν ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ Βατοπεδίου σχολὴν διωρίσθη διδάσκαλος ὁ δαπάναις αὐτῆς συμπληρώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν τῇ Θεολογικῇ σχολῇ τῆς Χάλκης ὁσιολογ. κ. Γεώργιος Παπαγεωργίου (ἐκ Νεοχωρίου Κολλιουπόλεως).— Ἀνεχώρησεν ἐξ Ἄθω, μετὰ δίμηνον περίπου διαμονήν, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μιτυλήνης κ. Κύριλλος, ἐγγράφως τε καὶ προφορικῶς εὐχαριστήσας πᾶσι τοῖς ἡγουμένοις καὶ τοῖς ἐπιτρόποις τῶν ἱερῶν μονῶν ἐπὶ τῇ περιποιήσει, ἧς ἀπήλαυσεν. Ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τῶν Ἰβήρων «ἔβαλε μετάνοιαν» καταταχθεὶς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τῆς μονῆς ταύτης, ἥτις ἐδωρήσατο αὐτῷ δεῖγμα μητρικῆς φιλοστοργίας, σταυρὸν χρυσοῦν.—Ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διέμενε, χάριν μελετῶν ὁ ἐκ τοῦ δουκάτου Σάξ-Μάινεγγεν ἑλληνιστὴς διδάκτωρ κ. Βαίχτερ.—Ἀπεστάλησαν καὶ ἐφέτος εἰς τὴν Μ. τοῦ Γ. Σχολὴν πρὸς σπουδὴν δύο μὲν ἐκ τῶν μοναχῶν τῆς τῶν Ἰβήρων εἷς ἐκ τῆς τοῦ Παντοκράτορος καὶ εἷς ἐκ τῆς τοῦ Ξενοφῶντος. —Ἀπῆλθεν εἰς Θεσσαλονίκην ὁ ἐκ τῶν προκρίτων τῆς ἱερᾶς τοῦ Διονυσίου μονῆς ὁσιώτατος ἐν μοναχοῖς κ. Χαραλάμπης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἱεραὶ πανηγύρεις. — Ἐκ τῶν λίαν βραδέως περιερχομένων εἰς χεῖρας ἡμῶν κυπριακῶν ἐφημερίδων ἐμάθομεν ὅτι ἡ πανήγυρις τοῦ ἁγίου Μανδυλίου ἐτελέσθη, τῇ 16 αὐγούστου παρελθόντος, ἐν τῇ μονῇ τῆς Ἀχειροποιήτου, ἐν ᾗ καὶ τεμάχιον τῆς εἰκονίσεως ταύτης σώζεται, κατὰ τὴν παράδοσιν, κάτωθι τῆς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ εἰκόνος τῆς Θεοτόκου, κομισθείσης εἰς Κύπρον ὑπὸ τοῦ ἁγίου Εὐλαβίου, ἐπισκόπου τῆς πόλεως Λαμπούσης, ἧς ἐρείπιά τινα σώζονται σήμερον. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐρειπίων τούτων διασώζεται καὶ νῦν κατὰ τὴν «Ἐλευθερίαν» (Λευκωσίας), ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Εὐλαβίου, διερρωγὼς ἐν τισι μέρεσι καὶ ταχεῖαν ἀπειλῶν πτῶσιν. — Αἱ ἐφημερίδες ἀγγέλλουσιν ὅτι καὶ κατὰ τὴν 8 τοῦ μηνὸς σεπτεμβρίου ὁ εἰς Πελλαπαὶς ἀρχαῖος γοτθικὸς ναὸς ἔμελλε νὰ συγκαλέσῃ τοὺς πιστοὺς εἰς ἱερὰν πανήγυριν, λειτουργοῦντος τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Κυρηνείας κ. Κυρίλλου, τοῦ καὶ προέδρου τῆς ἱερᾶς κυπριακῆς Συνόδου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερὰ Σύνοδος.—Ἀπὸ τῆς παρελθούσης παρασκευῆς ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐν τῷ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος Ἐκκλησίας ἤρξατο τῶν τοῦ ἔτους τούτου ἐργασιῶν, μετὰ τὴν δοθεῖσαν, κατὰ νόμον, διαβεβαίωσιν καὶ τὴν νενομισμένην ἐπὶ τῇ ἐνάρξει ἱερὰν τελετήν.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ. — **Περὶ τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος Ροστοβίου** τῆς Ρωσσίας μανθάνομεν μετὰ πολλῆς εὐχαριστήσεως ὅτι ἀπέβη μία τῶν μεγαλειτέρων καὶ τῶν εὐπορωτέρων ἑλληνικῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κοινοτήτων. Μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἤκμαζον ἐν Ροστοβίῳ οἱ μεγάλοι ἐμπορικοὶ οἶκοι Βαλλιάνου, Ζίφου Ζυγομαλᾶ, Μαυρογορδάτου, Πετροκοκκίνου Σκαραμαγκᾶ καὶ πολλῶν ἄλλων μεγάλων κεφαλαιούχων. Πολλοὶ τούτων ἐξώδευον ἐνίοτε πρὸς εὐθυμίαν δεκάδας τινὰς χιλιάδων ρουβλίων ἐν μιᾷ ἑσπερίδι, οὐδεὶς ὅμως ἦν, ὡς φαίνεται, παρ' αὐτοῖς ὁ δυνάμενος νὰ παρακινήσῃ μετ' ἐπιτυχίας αὐτοὺς εἰς οἰκοδομὴν ἱεροῦ ναοῦ ἢ εἰς ἵδρυσιν ἑλληνικῆς σχολῆς, ἐνῷ πολλάκις εὑρέθησαν οἱ παραχωροῦντες σχεδὸν δωρεὰν οἰκόπεδα. Ἀπραγματοποίητος ἔμενεν ὁ ἱερὸς οὗτος πόθος ὁ θερμαίνων καὶ ἐξαγνίζων τὴν καρδίαν παντὸς ἕλληνος ὀρθοδόξου, μακρὰν τῆς φίλης πατρίδος διαμένοντος. Ὁ πλοῦτος ἀρπάγη ἐκ τῶν χειρῶν ἐκείνων εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη, καὶ τὴν θέσιν αὐτῶν κατέλαβον ἐν τῇ ἑλληνικῇ τοῦ Ροστοβίου κοινότητι, ἂν οὐχὶ καὶ ἐν τῷ ἐμπορίῳ ἕτεροι, μικρὰ μὲν ὀνόματα φέροντες, ὀλιγώτερον χρυσίου βάρος ἐν τοῖς θυλακίοις, εὐσέβειαν δὲ πολλὴν, πλείονα φιλογένειαν καὶ αἰσθήματα εὐγενῆ. Τῆς πρὸς πρόοδον γενικῆς παρὰ τῷ ἑλληνικῷ ἔθνει τάσεως οὐδαμῶς ὑστεροῦντες, ἵδρυσαν ἐν πρώτοις «Ἑλληνικὴν ἀγαθοεργὸν κοινό-

τητα» σκοπὸν ἔχουσαν, πρὸς τῇ βοηθείᾳ τῶν πτωχῶν, **τὴν οἰκοδομὴν ναοῦ** καὶ **τὴν ἵδρυσιν σχολῆς.** Τὸ τελευταῖον ἐγένετο, καὶ ἀπὸ τοῦ σεπτεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ σχολὴ λειτουργεῖ λίαν εὐδοκίμως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ τέως προϊσταμένου τῆς ἐν Κέρτς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος αἰδεσιμ. πρεσβυτέρου κ. Σάβα Παρίση, ἀρχαίου τελειοροίτου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Κεντρικῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς καὶ δοκίμου διπλωματούχου τῆς ἐν Κιέβῳ θεολογικῆς ἀκαδημίας. Εἰς αὐτὸν ἡ κοινότης ἐνεπίστευσε τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τῆς οἰκοδομῆς τοῦ τε ναοῦ καὶ τοῦ κτιρίου τῆς σχολῆς. Ἐπὶ τῇ ἐλεύσει δ' ἕλληνος ἱερέως τοῦ καὶ διδασκάλου παρὰ τῇ κοινότητι τῶν ἐν Ροστόβ ὁμογενῶν, ηὐδόκησεν ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος Αἰκατερινοσλάβης κ. Συμεὼν νὰ διατάξῃ ἵνα τελῆται ἡ θεία καὶ ἱερὰ λειτουργία ἑλληνιστί, ἔν τινι ναϋδρίῳ τοῦ Ροστοβίου, ὑπὸ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ. Ἐν αὐτῷ καθ' ὅλον τὸ ἔτος οἱ ἕλληνες ὀρθόδοξοι ἠξιώθησαν νὰ ἀκούωσι τὰς ἱερὰς τελετὰς καὶ τὸν θεῖον λόγον ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν πατέρων αὐτῶν. Δυσχέρειά τις παρατηρεῖται σήμερον εἰς εὕρεσιν οἰκοπέδου καταλλήλου, ἐν ᾧ νὰ συμπεριληφθῶσιν αἱ οἰκοδομαὶ ναοῦ καὶ σχολείου καὶ οἰκήματος πρὸς διαμονὴν τῶν κληρικῶν. Οἰκόπεδον τοιοῦτον εἰς μέρος κεντρικὸν τιμᾶται ὑπὲρ τὰς 150000 φράγκων, διότι ἐν ἀποκέντρῳ μέρει οὐδαμῶς ἐκπληροῖ τὸν προορισμὸν αὐτοῦ.

Τὰς δυσχερείας τὰς παρεμβαλλομένας εἰς πᾶν ἔργον ἱερὸν καὶ μέγα ὑπερνικᾷ πάντοτε ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια καὶ ὁ ἀπροσποίητος ζῆλος· ἀλλὰ τοῦτον μὲν κέκτηται ὁμολογουμένως ὁ ἱερεὺς τῆς κοινότητος, συνδυάζων ἄριστα τὸ ἔργον πνευματικοῦ πατρὸς καὶ διδασκάλου τῶν γραμμάτων· ἡ δὲ τῶν ὀρθοδόξων εὐσέβεια, ἡ πρὸς τὸ ἔθνος ἀγάπη, ἡ στοργὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐγγυᾶται ἡμῖν τὴν ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος ἐκπλήρωσιν τῆς πρωτίστης ἀνάγκης πάσης ἀνεπτυγμένης κοινότητος. Ἡ φιλογένεια τῶν ἐν Ροστοβίῳ προκρίτων ἑλλήνων καὶ ἰδίᾳ τῶν μελῶν τῆς «Ἀγαθοεργοῦ κοινότητος», ἐξοικονομοῦσα τὰ πάντα καταλλήλως, θέλει ἀποδείξει τὴν ἑλληνικὴν ἐν Ροστοβίῳ κοινότητα μίαν τῶν πρώτων ἐν Ρωσσίᾳ καὶ Εὐρώπῃ, διακρινομένην ἐπὶ ἔργοις τιμῶσι τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα.

Ἡ ἑορτὴ τῆς 20 σεπτεμβρίου, ἐπὶ μνήμῃ τοῦ ἁγίου μάρτυρος Εὐσταθίου, διεξήχθη κατανυκτικῶς ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τῶν πατριαρχικῶν κελλίων, ἃ δι' ἰδίων ἀδρῶν ἀναλωμάτων ἤγειρεν ὁ κατὰ τὴν 20 τοῦ μηνὸς τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγων ἐρίτιμος τραπεζίτης κ. Ε. Εὐγενίδης. Διεβίβασεν αὐτῷ τηλεγραφικῶς τὰς ἀπὸ κέντρου καρδίας εὐχὰς αὐτοῦ ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, εἰς ὃν ἰδίως, ἐκ πολλῆς εὐλαβείας καὶ πολλῆς υἱϊκῆς στοργῆς, ἀφιέρωσε τὸ περικαλλὲς εὐκτήριον τῶν πατριαρχικῶν κελλίων καὶ αὐτὰ ταῦτα τὰ κελλία ὁ φιλογενὴς κ. Εὐγενίδης.

Εἰς εὐλογίαν τοῦ ἑορτάζοντος ἐγκρίτου τέκνου τῆς Ἐκκλησίας οὐχὶ τηλεγράφημα ἁπλοῦν ἔδει ν' ἀποσταλῇ. Ἰδίᾳ λειτουργήσας ὁ παναγιώτατος πατριάρχης ἐπεκαλέσατο τὴν εὐλογίαν τοῦ οὐρανόθεν τὰ ἀγαθὰ νέμοντος παναγάθου Θεοῦ ἐπί τε τὸν ἑορτάζοντα καὶ σύμπασαν τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ οἰκογένειαν. Ἡ ἐπίκλησις τῆς ἐξ Ὕψους ἐπιρρώσεως, τῆς ὑγιείας, τῆς ἀμφιλαφοῦς εὐημερίας ἣν καθῆκον πρὸς τὸν γενναῖον τῶν ἱερῶν καὶ ἐθνωφελῶν ἔργων προστάτην καὶ χορηγὸν, ὅστις ἀναστήσας σχολεῖα ἐνταῦθα καὶ ἀλλαχοῦ καὶ φιλόπτωχον ἵδρυμα ἐν Σταυροδρομίῳ, καὶ εἰκόνας ἱερὰς ἐκδοὺς εἰς χρῆσιν οἰκιῶν καὶ σχολείων, ἀνέθηκε τῷ μὲν ἐν οὐρανοῖς παμβασιλεῖ ναΐσκον ἅγιον, ἄριστα καὶ ἀρχαιοπρεπῶς ἐστολισμένον, τῷ δὲ ἀρχιθύτῃ τῆς ὀρθοδοξίας εὐπρεπέστατα κελλία καὶ δώματα, ἐπὶ ἀπερίττῳ κομψότητι διακρινόμενα· οὕτω δὲ κατέλιπεν εἰς μίμησιν ἅμα καὶ μνημόσυνον τοῖς ἐπιγενησομένοις τεκμήρια ἀκραιφνοῦς εὐσεβείας καὶ φιλογενείας ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐθνικῆς ἡμῶν ζωῆς καὶ κινήσεως.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧ. Μ. ΤΟΥ Γ. ΣΧΟΛΗΣ

ἀναγνωσθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐφόρου καὶ ταμίου αὐτῆς κ. Ἰω. Κ. Χατζοπούλου τῇ 1 σεπτεμβρίου 1906.

Παναγιώτατε δέσποτα,
Σεβασμιώτατοι ἱεράρχαι,
καὶ ἡ λοιπὴ φιλόμουσος ὁμήγυρις

Εἴθισται, ὅπως κατὰ τὴν ἐπίσημον ταύτην ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους ὁ κατὰ καιροὺς ἐφοροταμίας τῆς σχολῆς δίδῃ δημοσίᾳ λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ, ἀπαιτοῦντα, ἀπαιτοῦντα καὶ τὴν ὑποβολὴν ἀκριβοῦς ἀπολογισμοῦ ἐξαγομένου ἐκ τῶν λογιστικῶν τῆς σχολῆς βιβλίων.

Τοὺς θεσπίσαντας τὸ μέτρον τοῦτο διέφυγεν ὡς φαίνεται τὸ γεγονός, ὅτι τὸ οἰκονομολογικὸν τῆς σχολῆς ἔτος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1 σεπτεμβρίου, λήγει τῇ 31 αὐγούστου, καὶ ὅτι ἐπομένως τὸ χρονικὸν διάστημα, τὸ χωρίζον τὴν 31 αὐγούστου ἀπὸ τῆς 1 σεπτεμβρίου, δὲν ἐπαρκεῖ νὰ κλεισθῶσι τὰ λογιστικὰ αὐτῆς βιβλία, καταστρωθῇ ὁ κατάλληλος ἰσολογισμός, μελετηθῇ

οὗτος ὑπὸ τῆς ἐφορίας καὶ συνταχθῇ ὑπ' αὐτῆς ἡ νενομισμένη ἀκριβὴς καὶ πιστὴ ἔκθεσις τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς σχολῆς.

Ταῦτα λέγω τὰ μέν, ὅπως καταστήσω γνωστὴν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ θεσπισθῇ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων, ἵνα εἰς τὸ μέλλον ἡ ἔκθεσις τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως καθυποβάλληται ἐν εὐθετωτέρῳ χρόνῳ καὶ κατόπιν ἐπισταμένης μελέτης καὶ ἐλέγχου αὐτῆς, τὸ δέ, ὅπως δικαιολογήσω ὅτι δὲν εὑρίσκομαι σήμερον εἰς θέσιν ἵνα καθυποβάλω ἀκριβῆ γενικὸν ἰσολογισμόν, δυνάμενον νὰ ἐξαχθῇ μετὰ τὸ τελικὸν κλείσιμον τῶν λογιστικῶν τῆς σχολῆς βιβλίων.

Ἐπιφυλαττόμενος λοιπὸν ὅπως προσεχῶς καθυποβάλω τοιοῦτον ἰσολογισμὸν ἁρμοδίως τῇ Ἐφορίᾳ καὶ δι' αὐτῆς τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Παναγιότητι, περιορίζομαι σήμερον, στοιχῶν τῷ παραδείγματι τῶν ἀμέσως προκατόχων μου, εἰς τὴν ὑποβολὴν ἁπλοῦ σημειώματος ταμιακῆς διαχειρίσεως, βασιζομένου ἐπὶ τῶν δεδομένων, ἅτινα ὁ παρ' ἡμῖν λίαν εὐφήμως γνωστὸς καθηγητὴς τῆς λογιστικῆς κ. Π. Κοεμτζόπουλος, ὁ ἀναλαβὼν τὴν κατάστρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῆς σχολῆς, τῶν κατ' ἀνάγκην μήπω ὁριστικῶς κλεισθέντων, ἐξ αὐτῶν μόλις χθὲς ἐξήγαγε.

Θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ δ' ἐλπίζω ἡ Ὑμ. Θ. Παναγιότης νὰ προσθέσω παρατηρήσεις καὶ πληροφορίας τινὰς ἐπὶ σπουδαίων καὶ ἐνδιαφερόντων τινῶν κονδυλίων τοῦ σημειώματος τούτου.

Καὶ πρῶτον εὐτυχὴς λογίζομαι, εὑρισκόμενος εἰς τὴν λίαν εὐάρεστον θέσιν ν' ἀναγγείλω τῇ Ὑμ. Θ. Παναγιότητι ὅτι κατὰ τὸ διαρρεῦσαν σχολικὸν ἔτος ὅλα τὰ ἐλλείμματα τῶν παρελθουσῶν χρήσεων, ἀνερχόμενα εἰς λίρας Ὀθ. 838,50 ἐξωφλήθησαν, ἐξ ὧν λίραι ὀθ. 363,48 ¼ ὠφείλοντο εἰς τὸ διδάσκον προσωπικόν, λίραι δὲ 475,23 ¼ εἰς τὸν προκάτοχόν μου ἐφοροταμίαν ἀξιότιμον κ. Π. Χρυσόν, ὅστις διεκρίθη ἐπὶ ἀκαμάτῳ ζήλῳ ὑπὸ τῶν συμφερόντων τῆς σχολῆς, μεγίστῃ δὲ μερίμνῃ καὶ συμπαθείᾳ ὑπὲρ τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, πάντες οἱ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ εἰσιν πληρωμένοι μέχρι τῆς χθὲς, 31 αὐγούστου.

Τὸ εὐάρεστον τοῦτο ἀποτέλεσμα ὀφείλεται ἰδίᾳ καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς ἔκτακτον πρόσοδον, προελθοῦσαν ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν προσόδων τῶν ἐν Βεσαραβίᾳ κτημάτων τῆς Σχολῆς, ἀνερχομένων εἰς τὸ λίαν στρογγύλον ποσὸν τῶν λ. ὀθ. 1867,34.

Ἐπειδὴ οἱ διαχειρισταὶ τῶν εἰρημένων κτημάτων στέλλουσι τὰς προσόδους μετὰ τὴν τελικὴν εἴσπραξιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος, ἐξ ὅσων ἠδυνήθην νὰ ἐξακριβώσω, φαίνεται, ὅτι ὅσα ποσὰ εἰσπράττουσιν ἐκ διακλειμάτων πρὸ τοῦ τέλους ἑκάστου ἔτους καταθέτουσιν ἐπὶ τόκῳ παρά τινι ἐκεῖ πλησίον Τραπέζῃ. Καὶ ἐκ τῶν καταθέσεων τούτων πιθανῶς προῆλθε συσσώρευσις τόκων ἀπὸ ἱκανῶν ἐτῶν ἀποτελέσασα τὸ ἄνω ποσόν.

Ὄντως εὐχαριστίαι ὀφείλονται τοῖς διαχειριζομένοις τὰ κτήματα ταῦτα διὰ τὴν ἀκρίβειαν, μεθ' ἧς ἐξετέλεσαν μέχρι τοῦδε τὸ ἀνατεθὲν αὐτοῖς ἱερὸν καθῆκον, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ ἐπίρρωσις τῶν οἰκονομικῶν τῆς ἡμετέρας Σχολῆς διὰ τῆς ἀπαλείψεως τῶν βαρυνόντων αὐτὴν παλαιῶν ἐλλειμμάτων.

Ἕτερον λίαν εὐάρεστον γεγονὸς εἶναι, ὅτι, παρ' ὅλην τὴν ὀπουδαίαν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ, τὴν ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐπελθοῦσαν συνεπείᾳ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν ὡρῶν τῆς διδασκαλίας καὶ ἄλλων μὲν μαθημάτων, ἀλλ' ἰδίᾳ τῆς γαλλικῆς καὶ τουρκικῆς, περὶ ὧν ὁ σεβ. ἅγιος σχολάρχης ἐν καιρῷ τὰ δέοντα ἐξέθετο ἐνώπιον τῆς Ὑμ. θειοτάτης Παναγιότητος, καὶ ἀσχέτως πρὸς τὴν εἰρημένην ἔκτακτον πρόσοδον, ὅτι, ὅταν μετ' ὀλίγον κλεισθῶσιν ὁριστικῶς πάντες οἱ λογαριασμοὶ τῆς ἐνεστώσης χρήσεως, θὰ φανῇ ὅτι σχεδὸν ἐπετεύχθη ἐφέτος τὸ ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὀνειροπολούμενον ἰσοζύγιον καὶ ὅτι προμηνύεται βέβαιον διὰ τὸ ἤδη ἐπ' αἰσίοις οἰωνοῖς ἀρχόμενον σχολικὸν ἔτος.

Τοῦτο κατὰ μέγα μέρος εἶναι συνέπεια πενταετοῦς συστηματικῆς ἐπιδιώξεως ἐκ μέρους τῆς ἐφορίας τῆς ἐνισχύσεως τῶν οἰκονομικῶν τῆς Σχολῆς, ἥτις ἐπετεύχθη οὐχὶ ἄνευ πολλῶν κόπων, καὶ ἥτις οὐχ ἅπαξ προὐκάλεσε καὶ ἀποδοκιμασίας, δυναμένας νὰ ἀποθαρρύνωσι τὴν ἐφορίαν, ἐὰν δὲν εἶχεν αὕτη ἀκράδαντον πεποίθησιν ἐπὶ τὸ δίκαιον καὶ λυσιτελὲς τῶν ὑπ' αὐτῆς ληφθέντων μέτρων, ἅτινα ἰδίᾳ συνίσταντο:

α') εἰς τὴν ριζικὴν τακτοποίησιν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Παναγίας τῆς Καφατιανῆς, πολλὰς παρασχοῦσαν ἐνοχλήσεις εἰς τοὺς τὴν πρωτοβουλίαν αὐτῆς ἀναλαβόντας, ἱκανοποιουμένους ὅμως σήμερον ἐκ τῆς σοβαρᾶς αὐξήσεως τῶν προσόδων αὐτοῦ, δικαιολογούσης τὴν ἐλπίδα, ὅτι συντόμως θὰ κατορθωθῇ καὶ ἡ βαθμιαία ἀπόσβεσις τοῦ ἐκ λ. ὀθ. 1500 περίπου χρέους αὐτοῦ πρὸς τὴν Σχολήν·

β') εἰς τὴν, ἐγκρίσει τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, γενομένην ἀντικατάστασιν σημαντικοῦ ποσοῦ χρεωγράφων, μικρὸν ἢ καὶ οὐδένα φερόντων τόκον, δι' ἄλλων τοιούτων ἀσφαλεστάτων καὶ ἀποφερόντων τόκον μεταξὺ 4 % καὶ 5 %.

γ') εἰς τὴν ἐπιτυχῆ ἐκποίησιν δύο κτημάτων τῆς Σχολῆς ἐλάχιστον εἰσόδημα ἀποφερόντων καὶ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς ἀσφαλῆ χρεώγραφα, ἀποφέροντα σπουδαῖον τόκον.

Ἡ σχετικὴ ὅμως αὕτη οἰκονομικὴ εὐεξία τῆς Σχολῆς δὲν πρέπει νὰ ἐνθαρρύνῃ πολὺ τοὺς ὑπὲρ αὐτῆς ἐνδιαφερομένους, διότι μικρά τις μελέτη τῶν κονδυλίων τῆς ταμειακῆς διαχειρίσεως καὶ ἀντιπαραβολή τινων ἐξ αὐτῶν πρὸς τὰ ἀντίστοιχα προγενεστέρων χρήσεων, ἀποδεικνύει, ὅτι εὐκολώτατα τὸ μόλις καὶ μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου ἐπιτυγχανόμενον ἰσοζύγιον δύναται νὰ μεταβληθῇ εἰς ἔλλειμμα σοβαρόν. Διότι, ἐνῷ κατὰ τὴν περυσινὴν ἀκόμη περίοδον τὰ ἐξ εἰσιτηρίων εἰσπραχθέντα ἀνῆλθον, κατὰ τὸ σημείωμα τοῦ κ. Π. Χρυσοῦ, εἰς λ.ὀθ. 559.51, κατὰ προγενεστέρας δ' ἐποχὰς τὸ αὐτὸ κονδύλιον ἐκυμαίνετο μεταξὺ λ. ὀθ. 1000 καὶ 1300, ἔφετος τοῦτο ἀνῆλθε μόλις εἰς 400 λίρας περίπου. Ὑπάρχει δὲ κίνδυνος ἡ πρόσοδος αὕτη, διὰ λόγους εὐνοήτους, νὰ ἐξακολουθήσῃ μειουμένη.

Ἐπίσης ἡ πρόσοδος τῶν κτημάτων τῆς Βεσσαραβίας συχνάκις αὐξομειοῦται καὶ οὐδόλως ἀπίθανον νὰ ἐλαττωθῇ αὕτη ἐπί τινα καιρὸν ἕνεκα τῶν καιρικῶν περιστάσεων.

Ὁμοίως ἡ ἐκ δίσκων πρόσοδος ὀλονέν τείνει εἰς ἐλάττωσιν. Κατήντησε δὲ καὶ αὐτὴ ἡ κοινότης Πέρκη νὰ προσπαθῇ νὰ μειώσῃ τὴν καταβολὴν τοῦ ἀρχικῶς συμφωνηθέντος ποσοῦ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀρθέντος δίσκου.

Ἕτερος πόρος, δημιουργηθεὶς πρό τινων ἐτῶν τῇ ἀτρύτῳ προσπαθείᾳ τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν διεπόντων τὰ τῆς σχολῆς, πρὸς ὄφελος αὐτῆς καὶ ὀφειλόμενος τῇ ἀνεξαντλήτῳ μεγαθυμίᾳ τοῦ εὐεργετικωτάτου ἡμῶν ἄνακτος, διατίθεται κατὰ τὸ πλεῖστον, ἀποφάσει τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν Κέντρου, πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν ἑτέρων καθιδρυμάτων, καὶ οὕτω πολλάκις τὸ ὑπὲρ τῆς σχολῆς διατιθέμενον ὑπόλοιπον εἶναι ἐλάχιστον· ἐνῷ, ἐὰν ὁ ῥηθεὶς πόρος διετίθετο συμφώνως πρὸς τὸν ἀρχικὸν αὐτοῦ προορισμὸν καθ' ὁλοκληρίαν ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σχολῆς, τὸ ἰσοζύγιον αὐτῆς θὰ ἦτο ἐξησφαλισμένον.

Ὁ πόρος οὗτος εἶναι αἱ πρόσοδοι τοῦ Ἁγίου Θεράποντος.

Οὐδόλως ἀμφιβάλλω, ὅτι αἱ ἀνάγκαι τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ὑπὲρ ὧν διατίθενται αἱ πρόσοδοι αὗται, εἶναι σπουδαῖαι. Οὐχ ἧττον καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς ἐθνικῆς ταύτης Σχολῆς εἶναι ἐπίσης σοβαραί. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψει, ὅτι τὰ οἰκονομικὰ ἐλλείμματα συνεπιφέρουσι πολλάκις καὶ ἠθικὰ τοιαῦτα, ἐπιβάλλεται ἡμῖν τὸ καθῆκον ὅπως, προκειμένου περὶ καθιδρύματος οἷον ἡ Μ. αὕτη Σχολή, ἀντὶ πάσης θυσίας ἀποφεύγωμεν ταῦτα.

Θεωρῶ λοιπὸν ὡς μεγίστην ἀνάγκην τῆς Σχολῆς τὴν ἐπὶ πλέον ἐνίσχυσιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῆς. Δὲν ἀμφιβάλλω δέ, ὅτι διὰ τῶν εὐχῶν τῆς Ὑμ. Θ. Παναγιότητος, Ἥτις ἀνέκαθεν διεκρίθη διὰ τὴν ὑπὲρ τοῦ μεγάλου τούτου ἐθνικοῦ ἱδρύματος ἰδιαιτέραν μέριμναν Αὐτῆς, δι' ὃ καὶ ὅλως ἰδιαιτέρα ὀφείλεται Αὐτῇ εὐγνωμοσύνη, θὰ κατορθωθῇ ἡ ἐπίτευξις γενναίου πλεονάσματος δυναμένου νὰ ἀντιμετωπίζῃ ἑκάστοτε ἐνδεχομένην καὶ λίαν πιθανὴν μείωσιν τῶν προσόδων Αὐτοῦ.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις

6. Ὁ δὲ κ. Π. Καρολίδης γράψας **τρεῖς Διαμαρτυρίας** βαρείας διὰ καππαδοκικοῦ κονδύλου προσενεχθείσας ἐν ὀνόματι τῆς ἀδικουμένης Ἐπιστήμης πρὸς τοὺς κυρίους Κοσμήτορας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς ἐκάλει πρὸς συζήτησιν τὸν κ. Λάμπρον αὐτόν, ἂν μὴ ἀπατᾷ ἡμᾶς ἡ μνήμη **καὶ ἐνώπιον** δικαστηρίου ἀπαρτισθησομένου ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις ξένων λογίων καὶ ἡμετέρων, ὧν ἡ ἐκλογὴ αὐτῷ τῷ ἐγκαλουμένῳ κ. Λάμπρῳ ἀνετίθετο, ἐζήτει δὲ μόνον ὑπὲρ ἑαυτοῦ χάριν μίαν, τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Τοῦτο καὶ μόνον ἀπῄτουν τὰ μεγάλα παραρτήματα τὰ ἐν Ἀθήναις σκορπισθέντα ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν, ἂν καλῶς ἡ μνήμη ἡμᾶς ὑποβοηθῇ «**Σπυρίδωνος Λάμπρου Ἐπιστήμη καὶ Λογική**».

Τοιαύτη ἡ κατάστασις τῶν ἐν Ἀθήναις ἐν τῇ πρώτῃ γραμμῇ τασσομένων λογίων· οἱ **ἐκ τῶν ἔξω** εἰσπηδῶντες καταλαμβάνουσιν ἐπὶ τέλους τὴν προσήκουσαν θέσιν ἐν τῷ πρυτανείῳ τῶν γραμμάτων οὐχὶ διὰ τῆς πολιτείας, οὐχὶ διὰ τῆς βουλευτοκρατίας ἀλλὰ διὰ τῆς ἱκανότητος αὐτῶν, ἥτις ἐπὶ τέλους μετὰ πολλὰ ἀναγνωρίζεται ὑπ' αὐτῶν τῶν τε ἀρίστα ψυχολογούντων φοιτητῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἀντιθέτων, τῶν ἡμῖν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 441—445.

θῶν καὶ δοκησισόφων αἱρόντων τὸν δάκτυλον. Ὥστε καὶ ὁ ἐκδότης τοῦ Ἀκομινάτου, τῶν Κερκυραϊκῶν Ἀνεκδότων, τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ὑπεχώρησε διὰ τῶν **Καρολιδείων Ἀνεπιστασιῶν** νῦν δὲ μετὰ πολλὰ ἔτη τὰς παλαιὰς ἀποθέμενος μερίμνας φιλοφρονεῖται τὸν κ. Καρολίδην ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** καὶ συνάδελφον αὐτοῦ καλεῖ. Ἀλλὰ tempora mutantur. Ἐλησμονήθησαν τοῦ ἑνὸς «ἡ καταδίωξις εἰς **φυλακὴν καί εἰς θάνατον**» καὶ τοῦ ἑτέρου **αἱ πυγμαὶ** «τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ καταφέρῃ (οὕτω) εἰς ἄνδρα μὴ αἰδούμενον τὴν ἀλήθειαν..). **Ἀμφότεροι, ὅτε κ. Καρολίδης καὶ ὁ κ. Λάμπρος ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.**

§ 9.

Ἀλλὰ κατὰ περίεργον σύμπτωσιν ἐν τῷ μεταξὺ γραφόντων ἡμῶν καὶ ταῦτα συναρμολογούντων ἐν μέσαις ἐξετάσεσι ἐποπτείαις καὶ οἰκογενειακαῖς ἀνησυχίαις ἐπέρχονται ἡμῖν καὶ δημοσιεύματα τὰ ἡμῖν λεγόμενα στηρίζοντα, λυπηρὰ μὲν καθ' ἑαυτὰ ἀλλ' οὐχ ἧττον μαρτυροῦντα καὶ τὴν ἐπὶ τὰ βελτίω τροπὴν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν πρὸς ἠθικοποίησιν λῆψιν τῶν καταλλήλων μέτρων καὶ τὴν πρὸς τὸ καθῆκον συναίσθησιν καὶ τὴν πρὸς τὸν νόμον ὑποταγήν. Ἰδοὺ τί ἀναγινώσκομεν ἐν τῇ **ἐφημερίδι τῶν ὁμωνύμων ἐργοστασίων** τῇ ἐν Ναυπλίῳ ἐκδιδομέῃ τῷ **«Πανελληνίῳ»** (φυλλ. τῆς 27 Μαΐου ἐ. ἔ.)

« Δὲν δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν οὕτω προπηλακι-
» ζομένην τὴν παιδείαν, τὴν ἐλπίδα αὐτὴν ὁλο-
» κλήρου τοῦ ἔθνους. Τὰ κατὰ τῆς ἀτιμωρησίας
» καὶ τῆς κακῶς νοουμένης ἐπιεικείας πρὸς παι-
» δικὰ (!! ; ;) παραπτώματα ἔφερον τὴν σημε-
» ρινὴν κατάστασιν. Γυμνασιακὴ ἀναρχία ἐδῶ,
» Ἀγρία δολοφονία καθηγητοῦ ἐκπληροῦντος
» τὸ καθῆκον του ἐν Ἀχρινίῳ, ἐξύβρισις καὶ
» ἐπίθεσις κατὰ Γυμνασιάρχου ἐν Τριπόλει!!
» Τραυματισμὸς διδασκάλου! Τί ἄλλο λοιπὸν
» θέλετε νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν παράδειγμα
» ἀξιοθρηνήτου καταστάσεως τῆς Παιδείας;» κλ.
Αὐτὰ φίλε κ. Λάμπρε, ὡς rector magnificentissimus διορθώσατε καὶ ἀφήσατε ἡμᾶς τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἡσύχους. Ἡγοῦ τῆς ὁδοῦ, ὦ μῆτερ.

Κύριος γινώσκει γράφοντες τὰ ἄνω πόσον λυπούμεθα καὶ πόσον πάσχομεν· ἀλλ' ἔδει καὶ ὁ κ. Λάμπρος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν νὰ γνωρίζωσι καὶ ν' ἀναγνωρίζωσιν τοὺς πόνους ἡμῶν καὶ μὴ πλήττωσιν ἐν τοῖς μυχίοις.

§ 10.

Ἀλλὰ περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐργασιῶν προϊόντες ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ τὰς προσηκούσας ὑποβαλοῦμεν τοῖς ἐπαΐουσι καὶ μὴ ἐθελοτυφλοῦσι παρατηρήσεις. Πρὸ τούτου ὅμως ἀνάγκη συγκεφαλαιοῦντες τὰ περὶ τῆς θέσεως ἡμῶν τῶν ἐν Κων)πόλει καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίων πρὸς τὴν τῶν ἐν τῷ γείτονι βασιλείῳ ἵνα προσθέσωμεν καὶ τάδε :

Εἴπομεν **ὅτι** ἡμεῖς ἐργαζόμεθα 24—30 καθ' ἑβδομάδα οὐχὶ δὲ 3 ἢ 5 ὡς ἐκεῖνοι, **ὅτι** ἐργαζόμεθα ἐν γυμνασίοις οὐχὶ ἑλλαδικοῖς **ὅτι** ἐογαζόμεθα ἐν λιμῷ καὶ αὐχμῷ βιβλιοθηκῶν, **ὅτι** ἐργαζόμεθα στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν ἰδίων ἡμῶν δυνάμεων ἠθικῶν τε καὶ ὑλικῶν, **ὅτι** ἐργαζόμεθα οὐχὶ ἀνεξελέγκτως ἀλλ' ὑπὸ ἔλεγχον· ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενοι προστιθέμεθα **ὅτι** καὶ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐργαζόμενοι ἐκεῖνοι μὲν **ἀτάκτως** διδάσκοντες πληρώνονται **τακτικῶς**, ἡμεῖς δὲ **τακτικῶς** διδάσκοντες πληρωνόμεθα **ἀτάκτως** πολλάκις δι' ἐνδίκων μέσων λαμβάνοντες ὅ,τι ἡμῖν καὶ τῷ αἵματι ἡμῶν ἀνήκει, οὐχὶ δὲ σπανίως καὶ **εὐεργέται ἀναγορευόμενοι ἐν ἐφημερίσι** καὶ **ἐθνικῶν** παιδευτηρίων, διότι ὑπεμείναμεν καὶ ὑπὲρ τοὺς **δώδεκα** καὶ ὑπὲρ τοὺς **δεκαοκτὼ** μῆνας μὴ λαμβάνοντες τὴν εὐτελῆ μισθοδοσίαν ἡμῶν. **Ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε καὶ ὁ παθών.** Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ κατάστασις ἐπὶ τῶν τελευταίων πατριαρχῶν καὶ τοῦ νῦν εὐκλεοῦς Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' ἐβελτιώθη καὶ διωρθώθη, ἀλλὰ τὰ εἰρημένα ἡμῖν facta sunt.

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ αὐτοκρατορικὴ ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Α. Μ. τοῦ σουλτάνου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Ἑλλην. κοινότητες ἐξωτερικοῦ (κοινότης Ροστοβίου) — Ἡ ἑορτὴ τῆς 20 σεπτεμβρίου — Ἔκθεσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.
ΑΡΙΘ.— 41

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1908

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δίκαια ἑλλήνων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ—Διωγμὸς ὀρθοδόξων—Κοριτσᾶς Φώτιος Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων—Τεκμήρια συμπαθείας ἀδελφικῆς—Ἀπόκλησεις τῆς Μ. Ἐκκλησίας—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά—Περὶ τοῦ ἱερογλυφικοῦ τῆς παρασημαντικῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς.

ΔΙΚΑΙΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΝ ΤΗ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

Ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» (ἀριθμ. 31) ἀνεγράφησαν αἱ σχετικαὶ διατάξεις τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου αἱ ἐξασφαλίζουσαι, ἔν τε τῇ Βουλγαρίᾳ καὶ τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ τὴν πλήρη ἰσοτιμίαν τοῦ αὐτόθι Τουρκικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὸν Βουλγαρικὸν ὡς πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν τῶν πολιτικῶν καὶ ἀστικῶν δικαιωμάτων, καὶ προνοοῦσαι περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀρχῆς τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας (ὑπὸ τὴν εὐρυτάτην αὐτῆς ἔκτασιν) διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς ἐλευθέρας καὶ ἐξωτερικῆς ἐνασκήσεως τῶν ἰδίων θρησκευμάτων, τῆς ἀκωλύτου ἐκκλησιαστικῆς ὀργανώσεως τῶν Κοινοτήτων καὶ τοῦ ἀνεμποδίστου τῶν σχέσεων τούτων μετὰ τῶν οἰκείων πνευματικῶν ἀρχηγῶν.

Μὴ ἀρκούμεναι ὅμως εἰς τὰς γενικὰς ταύτας διατάξεις ἃς ἐπέβαλον **ἐπιτακτικῷ τῷ τρόπῳ καὶ ὡς ὅρον τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ** εἰς πάντα τὰ πολιτικῶς χειραφετούμενα διὰ τῆς Συνθήκης τοῦ Βερολίνου κράτη τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου, αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις, προκειμένου ἰδιαζόντως περὶ τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας ἔνθα αἱ ἐθνικότητες, αἱ γλῶσσαι καὶ αἱ θρησκεῖαι εὑρίσκοντο ἐν μείζονι, ἢ ἀλλαχοῦ, συμφυρμῷ, προέβλεψαν, διὰ τοῦ ΙΗ' ἄρθρου τῆς Συνθήκης, τὴν παρ' Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Ὑ. Πύλης ἐκπόνησιν ἰδίου θεμελιώδους **Ὀργανικοῦ Νόμου** διαρκοῦς καὶ ἀναλοιώτου, ἐν ᾧ θὰ ἀπεκρυσταλλοῦντο, συγκεκριμένως καὶ λεπτομερῶς, αἱ σχετικαὶ γενικαὶ διατάξεις τῆς Συνθήκης.

Πράγματι, ἡ διεθνὴς αὕτη Ἐπιτροπὴ καταρτισθεῖσα συνέταξε τὸν Ὀργανικὸν Νόμον τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ τῇ 14)26 Ἀπριλίου ὑπέγραψεν αὐτὸν μετὰ τῆς ἀκολούθου δηλώσεως·

« Ἡμεῖς Ἐπίτροποι τῶν Δυνάμεων τῶν ὑπογρα-
» ψασῶν τὴν Σύνθήκην τὴν συνομολογηθεῖσαν
» ἐν Βερολίνῳ τῇ δεκάτῃ τρίτῃ Ἰουλίου τοῦ χι-
» λιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ ὀγδόου
» ἔτους, διακηρύττομεν καὶ βεβαιοῦμεν ὅτι ὁ Ὀρ-
» γανικὸς Νόμος ὁ περιέχων τοὺς προηγουμένους
» ὅρους συνετάχθη καὶ ἐπεψηφίσθη ὑφ' ἡμῶν συμ-
» φώνως πρὸς τὸ ἄρθρον ΙΗ' τῆς εἰρημένης Συν-
» θήκης.

» Εἰς πίστωσιν τούτου ὑπεγράψαμεν τὸν παρόν-
» τα Ὀργανικὸν Νόμον καὶ ἐθέσαμεν ἐπ' αὐτοῦ
» τὰς ἡμετέρας σφραγίδας·

» Ἐν Κων]πόλει τῇ 14)26 Ἀπριλίου 1879,
» 4 Ζεμαζί-ουλ-εβὲλ 1286.

» (Ὑπογρ.). Ἀσσὶμ, Ἀβρὼ, Δὸν Βραουνσβεῖγ,
» Καλλάϋ, Ρίγγ, Κουτουλῆ, Ἐρρ. Δρουμὸνδ
» Οὐόλφ, Βερνόνης, Τσερετελέφ.

» Ὅτι ὅμοιον τῷ πρωτοτύπῳ

» Ροζὲτ, Σελὶμ, Κουριέλ. »

Ἐπειδὴ δὲ μόνον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῶν σχε-τικῶν διατάξεων τοῦ Ὀργανικοῦ τούτου Νόμου τῶν ἀγνώστων τῷ πολλῷ δημοσίῳ, τῷ τε ἡμε-τέρῳ καὶ τῷ ἐν Εὐρώπῃ, καταφαίνεται ἐπακριβῶς τόσον τὸ μέγεθος τῶν ἀδικημάτων τῶν διαπρα-χθέντων ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς βάρος τοῦ ὑποχει-ρίου αὐτοῖς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὅσον καὶ ἡ βα-θεία αὐτῶν περιφρόνησις πρὸς τὰ θεσπίσματα καὶ τὰς ἀποφάσεις τῆς Εὐρώπης τὰς διατετυπωμένας ἐν ἐπισήμῳ Συνθήκῃ, τῆς Εὐρώπης—λέγομεν,—τῆς ὁποίας τὴν εὐμενῆ ἀρωγὴν τολμῶσιν εἰσέτι νὰ ἐπικαλῶνται καὶ μάλιστα προβάλλοντες αὐτὴν ταύτην τὴν Συνθήκην, τούτου ἕνεκεν δὲν θεωροῦ-μεν ἄσκοπον τὴν παράθεσιν τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ δίκαια τοῦ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, συντρ-μολογημένων καθ' ὅλην.

ΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΡΩΜΥΛΙΑΣ

Περὶ δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν

Ἄρθρον 24. Οἱ πολῖται τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας, ἄνευ διακρίσεως φυλῆς καὶ θρησκείας, ἀπολαύουσι τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων.

Εἶναι ἐπίσης δεκτοὶ εἰς πάντα τὰ δημόσια ἐπαγ-γέλματα καὶ ἀξιώματα ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Ἄρθρον 25. Τὰ δημόσια ἐπαγγέλματα θέλουσι δια-νέμεσθαι μετὰ δικαιοσύνης, λαμβανομένης ὑπ' ὄψει, διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑπαλλήλων, τῆς πλειονοψηφίας τῶν κατοίκων τῶν διαφόρων περιφερειῶν.

Ἄρθρον 30. Ἕκαστος πολίτης ἀπολαύει τῆς ἀτο-μικῆς αὐτοῦ ἐλευθερίας. Οὐδεὶς καταδιώκεται, συλ-λαμβάνεται καὶ φυλακίζεται ἢ ὑποβάλλεται εἰς οἱονδή-ποτε περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, εἰμὴ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας περιπτώσεις καὶ κατὰ τὰς ὑπ' αὐτοῦ ὁριζομένας διατυπώσεις.....

Ἄρθρον 31. Οὐδεὶς στερεῖται τῶν φυσικῶν αὐτοῦ δικαστῶν. Ἀπαγορεύεται ἡ σύστασις εἰδικῶν ἐπιτρο-πῶν πρὸς ἐκδίκασιν ποινικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρον 32. Τὸ ἄσυλον παντὸς πολίτου τῆς Ἀνατο-λικῆς Ρωμυλίας εἶναι ἀπαραβίαστον. Δὲν ἐπιτρέπεται ταῖς ἀρχαῖς νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὸ αὐτεπαγγέλτως, εἰμὴ κατὰ τὰς διατυπώσεις καὶ τὰς περιπτώσεις τὰς ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένας.

Περὶ γλώσσης.

Ἄρθρον 22. Τὰς πρωτευούσας γλώσσας τοῦ τόπου, τὴν Τουρκικὴν, τὴν Βουλγαρικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν, μεταχειρίζονται ἐν τῇ Τοπαρχίᾳ καὶ αἱ Ἀρχαὶ καὶ οἱ ἰδιῶται ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῶν μετὰ τῶν Ἀρχῶν κατὰ τοὺς ἑξῆς κανόνας.

Αἱ διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ Ἀρχαὶ τῶν Νομῶν τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τῶν Δήμων ἐν ταῖς ἐπισήμοις πρά-ξεσι, ταῖς δικαστικαῖς ἀποφάσεσιν, ἀλληλογραφίαις καὶ ταῖς δημοσιεύσεσιν αὐτῶν ποιοῦνται χρῆσιν τῆς γλώσ-σης τοῦ πληθυσμοῦ ἐκείνου ὅστις ἔχει τὴν σχετικὴν πλειοψηφίαν ἐν ταῖς οἰκείαις αὐτῶν περιφερείαις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ μειοψηφία κατοίκων ἴση τοὐλάχιστον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς πλειοψηφίας ταύτης. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, ἡ γλῶσσα τῆς ἐν λόγῳ μειοψηφίας δικαιοῦται νὰ εἶναι ἐν χρήσει ὅσον καὶ ἡ γλῶσσα τῆς πλειοψηφίας.

Αἱ διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ Ἀρχαὶ, κεντρικαί τε καὶ ἐπαρχιακαὶ, ἐν ταῖς ἀλληλογραφίαις αὐτῶν μετὰ τῶν ἀπ' αὐτῶν ἐξαρτωμένων ὑποδεεστέρων Ἀρχῶν ποιοῦνται χρῆσιν τῆς γλώσσης ἣν λαλεῖ ἡ πλειοψηφία τῶν κατοίκων ἐν ταῖς περιφερείαις τῶν περὶ ὧν ὁ λό-γος ὑποδεεστέρων Ἀρχῶν.

Ἡ Τουρκικὴ εἶναι ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τῆς Ἀνατολι-κῆς Ρωμυλίας ἐν ταῖς σχέσεσιν αὐτῆς πρὸς τὴν Υ. Πύ-λην καὶ πρὸς τὰς Ἀρχὰς τῶν λοιπῶν μερῶν τῆς Αὐτο-κρατορίας.

Οἱ νόμοι οἱ προωρισμένοι ὅπως ἐκδοθῶσιν ἐν τῇ Τοπαρχίᾳ, τὰ διατάγματα, αἱ ἐγκύκλιοι καὶ αἱ δημοσιεύσεις τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ, ὡς καὶ αἱ διατάξεις, ἐγκύκλιοι καὶ δημοσιεύσεις τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν αἱ ἐνδιαφέρουσαι ὁλόκληρον τὴν Τοπαρχίαν, συντάσσονται εἰς τὴν Τουρκικήν, τὴν Βουλγαρικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, οἱ ἰδιῶται ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ ποιῶνται χρῆσιν, κατὰ τὸ δοκοῦν, μιᾶς τῶν τριῶν πρωτευουσῶν γλωσσῶν.

Πᾶσα οἱουδήποτε δικαστηρίου ἀπόφασις πρέπει νὰ μεταρράζηται ἐπισήμως εἰς ἐκείνην ἐκ τῶν τριῶν γλωσσῶν ἣν ἤθελε προσδιορίσει ὁ ἐνδιαφερόμενος, ὁ ἐξαιτούμενος τὴν μετάφρασιν.

Ἄρθρον 75.... 4ον. Δέκα καὶ πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος Ὀργανικοῦ Νόμου, πᾶς ὅστις, ἐνῆλιξ γενόμενος, ἀπαιτήσῃ τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἐκλογικῶν δικαιωμάτων, ὀφείλει, πλὴν τῶν ἀνωτέρω ὅρων, νὰ γινώσκῃ ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν ἐν μιᾷ τῶν τριῶν γλωσσῶν, τῇ Τουρκικῇ, τῇ Βουλγαρικῇ ἢ τῇ Ἑλληνικῇ.

Ἄρθρον 97. Ἕκαστον μέλος τῆς Τοπαρχιακῆς Συνελεύσεως, δύναται νὰ μετεχειρισθῇ διὰ τὰς ἀγορεύσεις, τὰς σημειώσεις, τὰς προτάσεις καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ μίαν τῶν τριῶν γλωσσῶν, ἤτοι τὴν Τουρκικήν, τὴν Βουλγαρικὴν καὶ τὴν Ἑλληνικήν.

Περὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ σχολῶν.

Ἄρθρον 38. Ἡ ἐκπαίδευσις εἶναι ἐλευθέρα. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐξασκεῖται κατὰ τὰς περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τῆς ἠθικῆς διατάξεις τὰς ὁριζομένας ἐν τοῖς νόμοις καὶ ὑπὸ τὴν ἐπαγρύπνησιν τῆς ἐξουσίας, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἠθικήν, τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ τὸ σέβας πρὸς τοὺς νόμους τοῦ κράτους....

Ἄρθρον 39. Ἕκαστος κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκφέρειν τὰς δοξασίας αὐτοῦ προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἢ διὰ τοῦ τύπου, συμμορφούμενος πρὸς τοὺς νόμους.

Ἄρθρον 344. Αἱ διάφοροι Κοινότητες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξοικονομῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὰς δαπάνας αἵτινες ἐπιβαρύνουσιν ἐπὶ τοῦ παρόντος αὐτὰς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν συντήρησιν τῶν ἐκπαιδευτικῶν καὶ φιλανθρωπικῶν αὐτῶν καταστημάτων.

Ἄρθρον 347. Αἱ δαπάναι τῆς συστάσεως καὶ τῆς διατηρήσεως τῶν τῆς κατωτέρας καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως σχολείων εἶναι εἰς βάρος τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων.

Ἡ ἐσωτερικὴ καὶ εἰδικὴ διοίκησις τῶν σχολείων, περιλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ διορισμοῦ τῶν διδασκάλων, ἀνήκει εἰς τὴν θρησκευτικὴν Κοινότητα ἥτις καὶ καταβάλλει τὰς δαπάνας αὐτῶν.

Ἄρθρον 348. Ἐάν τις τῶν Κοινοτήτων δὲν διαθέτῃ πόρους ἱκανοὺς πρὸς σύστασιν ἢ διατήρησιν τῶν προκαταρκτικῶν σχολείων ὡς καὶ τῶν δευτεροβαθμίων, ἔνθα τὰ τελευταῖα ταῦτα θεωροῦνται ἀναγκαῖα, δύναται νὰ ἐπιχορηγηθῇ, διὰ τοῦ νόμου τοῦ Τοπαρχιακοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰδική τις συνδρομὴ εἰς τὴν εἰρημένην Κοινότητα.

Ἄρθρον 349. Πρὸς τούτοις δέ, ἐν ἑκάστῳ ἐτησίῳ προϋπολογισμῷ σημειοῦται ποσόν τι χρησιμεῦον εἰς ἀρωγὴν τῶν σχολείων. Ἡ διανομὴ τοῦ εἰρημένου ποσοῦ ἐνεργεῖται διὰ κανονισμοῦ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας. Γίνεται δὲ οὕτως ὥστε αἱ συνδρομαί, αἵτινες κατά τε τὸ προηγούμενον καὶ τὸ παρὸν ἄρθρον προσφέρονται εἰς τὰς διαφόρους θρησκευτικὰς Κοινότητας, νὰ ἀνταποκρίνωνται, ὡς ἔγγιστα, εἰς τὰς ἀναλογίας καθ' ἃς αἱ Κοινότητες αὗται συντελοῦσιν εἰς τὰ βάρη τῆς Τοπαρχίας.

Ἄρθρον 356. Ἡ ἀνωτάτη ἐπιτήρησις τῶν τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως καθιδρυμάτων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων ἀνήκει εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὅστις ἐξασκεῖ αὐτὴν, συμφώνως πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς κανονισμούς, δι' ἐπιθεωρητῶν ἱκανῶν τὸν ἀριθμὸν διοριζομένων πρὸς ἑκάστην ἐπαρχίαν.

Οἱ ἐπιθεωρηταὶ οὗτοι λαμβάνονται ἐκ τῶν προϋχόντων τῆς θρησκευτικῆς Κοινότητος, ἧς πρόκειται νὰ ἐπιτηρῶσι τὰ σχολεῖα.

Ἄρθρον 359. Οὐδεμία θρησκευτικὴ Κοινότης δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ ὅπως εἰσαγάγῃ εἰς τὰ σχολεῖα αὐτῆς ἄλλην παρὰ τὴν ἰδίαν αὐτῆς γλῶσσαν.

Ἄρθρον 360. Πᾶσα Κοινότης δύναται νὰ εἰσαγάγῃ ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῆς τὴν διδασκαλίαν τῶν γλωσσῶν ἐκείνων, ἃς νομίζει χρησίμους, εἴτε ζωσῶν εἴτε νεκρῶν· ἀκόμη δὲ καὶ νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν χρῆσιν τῶν γλωσσῶν αὐτῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου.

Περὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας, περὶ κλήρου καὶ περὶ θρησκευτικῶν Κοινοτήτων.

Ἄρθρον 28. Ἕκαστος πρεσβεύει ἐλευθέρως τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θρησκείαν καὶ ἀπολαύει ἴσης προστασίας παρὰ τῆς Ἀρχῆς ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν τῆς λατρείας αὐτοῦ...

Ἄρθρον 29. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξαναγκασθῇ ὅπως μετέχει, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, τῶν πράξεων καὶ τῶν τελετῶν θρησκεύματός τινος, ἢ ὅπως τηρῇ τὰς ἑορτασίμους αὐτοῦ ἡμέρας.

Ἄρθρον 335. Αἱ θρησκευτικαὶ Κοινότητες αἱ κεκτημέναι νόμιμον ὕπαρξιν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ δια-

τηροῦσι τὰ δικαιώματα, τὰς ἀσυδοσίας, τὰ προνόμια, καὶ τὰς ἐξαιρέσεις ὧν ἀπήλαυον πρὸ τοῦ πολέμου.

Ἄρθρον 336. Οὐδὲν κώλυμα παρεμβάλλεται εἴτε εἰς τὴν ἱεραρχικὴν διοργάνωσιν τῶν διαφόρων Κοινοτήτων, εἴτε εἰς τὰς σχέσεις αὐτῶν μετὰ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἀρχηγῶν, ἰθαγενῶν ἢ ξένων.

Ἄρθρον 337. Τὰ μέλη τῶν διαφόρων κλήρων δὲν δύνανται ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει νὰ στερηθῶσιν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ τῶν τιμῶν καὶ τῶν πρωτοκαθεδριῶν ἃς οἱ Σουλτάνοι ἀπένειμαν αὐτοῖς.

Ἄρθρον 338. Οἱ ἐκκλησιαστικοί, οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ μοναχοὶ ὅλων τῶν ἐθνικοτήτων οἱ ὁδοιποροῦντες ἢ ἐγκατεστημένοι προσωρινῶς ἐν τῇ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ, ἀπολαύουσι τῶν πλεονεκτημάτων ἅτινα κέκτηνται τὰ ἰθαγενῆ μέλη τῶν κλήρων εἰς οὓς ἀνήκουσι.

Ἄρθρον 339. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 62 τῆς Βερολινείου Συνθήκης αἱ ἀφορῶσαι τὴν προστασίαν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων προσώπων καὶ τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν ἀγαθοεργῶν καθιδρυμάτων, ἐφαρμόζονται πληρέστατα ἐν τῇ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ.

Ἄρθρον 69. Αὐτοδικαίως μέλη τῆς Τοπαρχιακῆς Συνελεύσεως εἶναι ὁ Μουφτῆς, οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν πέντε χριστιανικῶν θρησκευμάτων καὶ ὁ ἀρχιραββῖνος ὁ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τῆς Τοπαρχίας ἑδρεύων.

Ἄρθρον 106. Οἱ ἀρχηγοὶ τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων οἵτινες εἶναι μέλη τῆς Τοπαρχιακῆς Συνελεύσεως καὶ οἵτινες δὲν ἀποτελοῦσι μέλη τῆς διαρκοῦς (δεκαμελοῦς) Ἐπιτροπῆς, κέκτηται τὸ δικαίωμα τοῦ μετέχειν διὰ συμβουλευτικῆς ψήφου τῶν συζητήσεων ἐκείνων τῆς διαρκοῦς Ἐπιτροπῆς αἵτινες ἀφορῶσι τὰ συμφέροντα τῆς Κοινότητος αὐτῶν. Ὁ πρόεδρος τῆς διαρκοῦς Ἐπιτροπῆς ὀφείλει ἑκάστοτε νὰ προειδοποιῇ αὐτούς, πρὸ τριῶν τοὐλάχιστον ἡμερῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῶν ἀποφάσεων αἵτινες ἤθελον ληφθῇ ἀπόντων αὐτῶν.

Ἄρθρον 125. Ἕκαστος νομὸς ἔχει ἓν γενικὸν Συμβούλιον ὅπερ ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ μίαν Ἐπιτροπὴν νομαρχιακήν.

Τὸ Συμβούλιον τοῦτο συνίσταται

1ον ἐκ μελῶν δικαιωματικῶς μετεχόντων αὐτοῦ, ἤτοι ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῶν τριῶν πολυαριθμοτέρων θρησκευτικῶν Κοινοτήτων τοῦ νομοῦ. Ἐν τῷ νομῷ Φιλιππουπόλεως, μετέχουσι τοῦ γενικοῦ Συμβουλίου οἱ ἀρχηγοὶ τῶν τεσσάρων πολυαριθμοτέρων θρησκευτικῶν Κοινοτήτων....

Ἄρθρον 183. Ἐν ἑκάστῳ ἀγροτικῷ δήμῳ, οὗτινος οἱ κάτοικοι ἀνήκουσι πάντες εἰς τὴν αὐτὴν θρησκευτικὴν Κοινότητα, ὑπάρχει εἷς Δήμαρχος καὶ εἷς πάρεδρος βοηθὸς αὐτοῦ.

Ἄρθρον 184. Ἐν τοῖς ἀγροτικοῖς δήμοις ὧν οἱ κάτοικοι ἀνήκουσιν εἰς δύο ἢ εἰς πλείονας Κοινότητας, καθιδρύονται τὰ τμήματα ὅσαι εἶναι αἱ Κοινότητες. Ἕκαστον τῶν τμημάτων τούτων ἔχει ἕνα Δήμαρχον, ἐν ἀνάγκῃ δὲ καὶ ἕνα πάρεδρον, οὓς ἐκλέγει ἰδιαιτέρως.

Ἄρθρον 187. Δι' ἕκαστον τμῆμα ὑπάρχον ἐν τῷ ἀγροτικῷ δήμῳ συνίσταται μία Δημογεροντία ἧς τὰ μέλη ἀνέρχονται εἰς τέσσαρα τὸν ἀριθμὸν κατ' ἐλάχιστον ὅρον καὶ εἰς δώδεκα κατ' ἀνώτερον, ἀναλόγως τῆς σημασίας τοῦ δήμου. Οἱ ἱμάμαι καὶ οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν μὴ μουσουλμανικῶν Κοινοτήτων εἶναι αὐτοδικαίως μέλη τῶν Δημογεροντιῶν τῶν οἰκείων αὐτῶν Κοινοτήτων.

Περὶ περιουσίας τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων.

Ἄρθρον 341. Αἱ θρησκευτικαὶ Κοινότητες αἱ κεκτημέναι νόμιμον ὕπαρξιν ἐν τῇ Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ διατηροῦσι τὴν τε κινητὴν καὶ ἀκίνητον αὐτῶν περιουσίαν.

Δὲν δύνανται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι τῶν ἀκινήτων αὐτῶν κτημάτων εἰμὴ διὰ λόγον δημοσίας ὠφελείας, προσηκόντως βεβαιωμένον, ἐν τῇ περιπτώσει καὶ κατὰ τὸν τρόπον ἅπερ ὁρίζει ὁ νόμος, μετὰ προηγουμένην δικαίαν ἀποζημίωσιν. Δὲν δύνανται αὗται νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι τῶν κινητῶν αὐτῶν κτημάτων, εἰμὴ πρὸς ἱκανοποίησιν ἀνωτέρου τινὸς συμφέροντος δημοσίας ὑγιεινῆς.

Ἄρθρον 342. Αἱ θρησκευτικαὶ Κοινότητες ἐξακολουθοῦσι νὰ εἰσπράττωσι, τῇ βοηθείᾳ καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν δημοσίων ἀρχῶν, τὰς ἐξ ἔθους καθιερωμένας αὐταῖς εἰσφοράς... Τὸ προϊὸν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος εἰσφορῶν δὲν φορολογεῖται.

Ἄρθρον 343. Μένουσιν ἐπίσης ἀφορολόγητα τὰ κτίρια τὰ καθιερωμένα εἰς τὴν λατρείαν, εἰς τὴν ἐκπαίδευτιν, εἰς τὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα, ὡς καὶ αἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ ταῖς ἐξοχαῖς κατοικίαι τῶν μελῶν τῶν διαφόρων κλήρων· ἐπὶ τέλους δὲ οἱ περίβολοι ἐν οἷς εὑρίσκονται τὰ κτίρια καὶ αἱ κατοικίαι αὗται. Τὸ αὐτὸ προνόμιον ἐπεκτείνεται εἰς τὰ ἔπιπλα τῶν κτιρίων τῶν καθιερωμένων τῇ λατρείᾳ, τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει, ἢ εἰς φιλανθρωπικόν τινα σκοπόν· ἐπεκτείνεται ἐπίσης εἰς τὰ ἔπιπλα τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ κλήρου καὶ παντὸς προσώπου, ἀνήκοντος, ὑφ' οἱονδήποτε τίτλον, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν θρησκευτικοῦ τινος ἢ ἐκπαιδευτικοῦ ἢ φιλανθρωπικῷ τινὶ ἔργῳ ἀφωσιωμένου κτιρίου.

Ἄρθρον 486. α') Τὰ προσοδοφόρα ἀκίνητα ἅτινα διαχειρίζονται ἀπ' εὐθείας ἢ ἐνοικιάζονται διὰ χρονικὸν διάστημα προσδιοριζόμενον ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων μουσουλμανικῶν ἢ μὴ μουσουλμανικῶν, ἢ

ὑπὸ θρησκευτικῶν,σχολειακῶν, ἢ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων μουσουλμανικῶν ἢ μὴ μουσουλμανικῶν, διαμένουσιν ἰδιοκτησία τῶν Κοινοτήτων ἢ τῶν καταστημάτων τούτων....

β΄) Τὰ ἀνωτέρω μνημονευόμενα ἀκίνητα καὶ τὰ προωρισμένα εἰς τὴν οἴκησιν τῶν ἱερέων καὶ λειτουργῶν τῶν διαφόρων ἀνεγνωρισμένων θρησκειῶν, δὲν δύνανται μήτε νὰ ἀπαλλοτριωθῶσι μήτε νὰ ὑποθηκευθῶσι.

γ΄) Τὰ προσοδοφόρα ἀκίνητα ἅτινα δὲν διαχειρίζονται ἀπ' εὐθείας ἢ δὲν ἐνοικιάζονται διὰ χρονικὸν διάστημα προσδιοριζόμενον ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν Κοινοτήτων μουσουλμανικῶν ἢ μὴ μουσουλμανικῶν, ἢ ὑπὸ τῶν θρησκευτικῶν, σχολειακῶν, ἢ φιλανθρωπικῶν καταστημάτων μουσουλμανικῶν ἢ μὴ μουσουλμανικῶν, ἀφ' ὧν ἐξαρτῶνται, θέλουσι καταστεθῇ ἰδιοκτησία ἐλευθέρα τῶν παρόντων νομίμων κατόχων αὐτῶν ἢ τῶν δικαιοδόχων αὐτῶν, ὑποχρεουμένων νὰ ἀποζημιώσωσι τὰς εἰρημένας θρησκευτικὰς Κοινότητας μουσουλμανικὰς ἢ μὴ μουσουλμανικὰς, ἢ τὰ εἰρημένα θρησκευτικά, σχολειακὰ ἢ φιλανθρωπικὰ καταστήματα μουσουλμανικὰ ἢ μὴ μουσουλμανικά.

δ΄) Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θέλει πραγματοποιηθῇ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς Τοπαρχιακῆς Κυβερνήσεως,κατὰ τὰς ἐξῆς διατυπώσεις καὶ τοὺς ἀμέσως κατωτέρω ἐκτιθεμένους ὅρους.

ε΄) Τὸ ποσὸν τῶν ἀποζημιώσεων τῶν πληρωτέων εἰς τὰς θρησκευτικὰς Κοινότητας μουσουλμανικὰς ἢ μὴ μουσουλμανικὰς ἢ εἰς τὰ θρησκευτικά,σχολειακὰ, ἢ φιλανθρωπικὰ καταστήματα μουσουλμανικὰ ἢ μὴ μουσουλμανικά, πρέπει νὰ ὁρισθῇ δι' ἕκαστον ἀκίνητον κεφαλαιοποιουμένης τῆς ἐτησίας ἐγγείου προσόδου τῆς πληρονομένης παρὰ τοῦ ἀκινήτου, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ φύσις ἢ ἡ ὀνομασία τῆς προσόδου ταύτης καὶ προστιθεμένης εἰς τὸ οὕτω κεφαλαιοποιηθὲν ποσὸν τῆς κατ' ἐκτίμησιν ἀξίας τοῦ δικαιώματος τῆς ἀνακτήσεως τοῦ κτήματος, ὑπολογιζομένου κατ' ἀναλογίαν τοῦ μεταβιβαστικοῦ δικαιώματος τοῦ προβλεπομένου ὑπὲρ τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος ἢ τοῦ θρησκευτικοῦ, σχολειακοῦ, ἢ φιλανθρωπικοῦ καταστήματος μουσουλμανικοῦ ἢ μὴ μουσουλμανικοῦ ἐν περιπτώσει ἀπαλλοτριώσεως διὰ κληρονομίας, πωλήσεως κτλ. τοῦ ἀφιερωμένου ἢ βακουφικοῦ ἀκινήτου.

στ΄) Ἡ ἀποζημίωσις περὶ ἧς ὁ λόγος ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ θέλει στρογγυλεύεσθαι οὕτως ὥστε τὸ σύνολον αὐτῆς ἐκφραζόμενον εἰς γρόσια χρυσᾶ νὰ δύναται νὰ διαιρῆται διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 100.

ζ΄) Ἡ θρησκευτικὴ Κοινότης μουσουλμανικὴ ἢ μὴ μουσουλμανικὴ ἢ τὸ θρησκευτικόν, σχολειακὸν ἢ φιλανθρωπικὸν κατάστημα μουσουλμανικὸν ἢ μὴ μουσουλμανικὸν ὅπερ πρόκειται νὰ ἀποζημιωθῇ, θὰ λαμβάνῃ μέχρι συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἥτις θέλει ὁρισθῇ αὐτῇ (κατὰ τεμάχια ἐξ 100, 500, 1000 καὶ 10000 γροσίων χρυσῶν) ἐνεχυρόγραφα τῷ φέροντι, ἅτινα θέλουσι φέρει τόκον ὡρισμένον καὶ θὰ διαπραγματεύωνται εἰς ὅλα τὰ χρηματιστήρια τῆς Αὐτοκρατορίας.

Διὰ τὰ ἀφιερωμένα ἀκίνητα ἢ τὰ βακούφια τὰ ἔχοντα εἰδικὸν διαχειριστήν, τὰ ἐνεχυρόγραφα ταῦτα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὸν εἰρημένον διαχειριστήν. Διὰ τὰ ἀφιερώμενα κτήματα ἢ τὰ βακούφια τὰ διαχειριζόμενα εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐν Κων)πόλει Ὑπουργείου τῶν βακουφίων εἴτε ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων εἴτε ὑπὸ τῆς Βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας εἴτε ὑπὸ πάσης ἄλλης Ἀρχῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τὰ ἐνεχυρόγραφα ταῦτα θέλουσι παραδίδεσθαι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ Πατριαρχεῖον, τὴν Ἐξαρχίαν ἢ ἄλλας ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι παντὸς ἐνεχυρογράφου θέλουσιν ἐξασφαλισθῇ τῷ φέροντι 1ον ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς Τοπαρχίας, 2ον ὑπὸ τοῦ συνόλου τῶν ἀπελευθερωθέντων ἀκινήτων, 3ον δὲ καὶ εἰδικώτερον ὑπὸ τοῦ ἀκινήτου διὰ τοῦ ὁποίου τὴν ἀπελευθέρωσιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐνεχυρόγραφον θέλει ἐπιδοθῇ.....

κ΄) Ἐν ἑκάστῃ Νομαρχίᾳ θέλει σχηματισθῇ Ἐπιτροπὴ προεδρευομένη ὑπὸ εἰδικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐπιφορτισμένη 1ον νὰ καταγράψῃ τὰ ἀφιερωμένα ἀκίνητα ἢ βακούφια, ὡς καὶ τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλῶν δι' ὧν ἕκαστον εἶναι ἤδη ἐπιβεβαρυμένον, 2ον νὰ ὁρίσῃ τὸ ποσὸν τῶν χορηγηθησομένων ἀποζημιώσεων, ὑπὸ τύπον ἐνεχυρογράφων εἰς τὰς θρησκευτικὰς Κοινότητας Μουσουλμανικὰς ἢ μὴ Μουσουλμανικάς, ὡς καὶ εἰς τὰ θρησκευτικά,σχολειακὰ ἢ φιλανθρωπικὰ καταστήματα Μουσουλμανικὰ ἢ μὴ Μουσουλμανικὰ 3ον νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν τῆς εἰσφορᾶς τῆς πληρωτέας ὑπὸ τῶν κατόχων τῶν ἀπελευθερωθέντων ἀκινήτων συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον θ΄.

μ΄) Τῶν ἀποφάσεων τούτων δύναται νὰ γίνῃ ἔφεσις ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τοῦ **ἀμφισβητουμένου Διοικητικοῦ.**

Περὶ ἰδιοκτησίας ἐν γένει.

Ἄρθρον 36. Ἅπασαι αἱ ἰδιοκτησίαι εἰσὶν ἀπαραβίαστοι. Οὐδεὶς στερεῖται τῆς ἰδιοκτησίας αὐτοῦ εἰμὴ διὰ λόγον δημοσίας ὠφελείας προσηκόντως βεβαιωμένης, καθ' ἃς περιπτώσεις καὶ διατυπώσεις ὁρίζει ὁ νόμος καὶ ἐπὶ προηγουμένῃ δικαίᾳ ἀποζημιώσει.

Ἄρθρον 37. Ἡ δήμευσις τῆς περιουσίας ἀπαγορεύεται ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ.

Ἡ περιουσία τῶν φυγοδίκων καὶ φυγοποίνων δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ μεσεγγύησιν.

ΑΚΡΟΤΕΛΕΥΤΙΟΣ ΔΙΑΤΑΞΙΣ

Ἄρθρον 495. **Ὁ παρὼν ΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ δὲν δύναται νὰ τροποποιηθῇ εἰ μὴ συνεπείᾳ συνεννοήσεως μεταξὺ τῆς Υ. Πύλης καὶ τῶν ἄλλων Δυνάμεων τῶν ὑπογραψασῶν τὴν ἐν Βερολίνῳ Συνθήκην τὴν συνομολογηθεῖσαν τῇ 13 Ἰουλίου 1878 πλὴν τῶν ἄρθρων τῶν περιλαμβανομένων ἐν τοῖς Κεφαλαίοις ΙΒ΄. καὶ ΙΓ΄. (περὶ χωροφυλακῆς καὶ πολιτοφυλακῆς) περὶ ὧν αὐτὸς ὁ Ὀργανικὸς Νόμος ὁρίζει ὅτι δύνανται νὰ μεταβληθῶσι διὰ Τοπαρχιακοῦ νόμου.**

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἡ παρατιθεμένη ἐπιστολή, ἐξ ἧς τὰ ἀφηγούμενα περὶ τοῦ ἐν Φλωρίνῃ μνημοσύνου τῆς 29 αὐγούστου ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ προπαρελθόντι φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας», ἀποδεικνύει ὅτι ὁ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων διωγμὸς τῶν σχισματικῶν βουλγάρων ἐξακολουθεῖ καὶ ἐπιτείνεται. Στίφη κακούργων ἐπιτρέχουσι τὰς μακεδονικὰς ἐπαρχίας, ἐρημοῦντες ὀρθοδόξους συνοικισμούς. Συνεχίζουσι φονικὸν διωγμὸν κατὰ ἱερέων, οἵτινες ἀφοσιοῦνται εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων αὐτῶν. Ἐπινοοῦσι τρόπους θανάτων, οὓς οὔτε τῆς χριστιανικῆς πίστεως οἱ μεγάλοι διῶκται ἐπενόουν κατα τοὺς πρώτους αἰῶνας. Οὔτε ἐκορέσθη ἡ αἱμοδιψὴς αὐτῶν λύσσα κατ' ἀδελφῶν, μεθ' ὧν ἐπὶ ἔτη συνεργάζοντο καὶ πρὸς οὓς φέρονται μετὰ μανίας αἱμοχαροῦς, τοιαῦτα μαθήματα λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν κληρικῶν τῆς Ἐξαρχίας καὶ ἀπὸ τῶν ἐκ Βουλγαρίας ἐπεισπηδησάντων ἐν Μακεδονίᾳ.

Ἡ ἐπιστολὴ ἐκτίθησιν ἁπλῶς τὰ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Μογλενῶν γενόμενα. Ἡ ἀνάγνωσις τῆς περιγραφῆς τοιούτων κακουργημάτων ἐπιτρέπει εἰς τὸν ἀναγνώστην νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι οἱ δρᾶσται τῶν μιαιφονιῶν οὔτε χριστιανοί εἰσιν, οὔτε ἄνθρωποι. Ὁ ἀναγινώσκων αὐτὴν πείθεται εὐχερῶς :

Παναγιώτατε καὶ θειότατε δέσποτα,

Μετὰ κατωδύνου ψυχῆς προάγομαι ὅπως γνωστοποιήσω τῇ Ὑμετ. προσκυνητῇ μοι θειοτάτῃ Παναγιότητι τὸν ἐπισυμβάντα τραγικὸν θάνατον τῶν ἐξῆς εὐσεβῶν χριστιανῶν τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας καὶ τῶν ἐν τῇ ὑποδιοικήσει Φλωρίνης εὑρισκομένων χωρίων Πισοδερίου καὶ Νερετίου τῶν γειτνιαζόυσῶν ἐπαρχιῶν Καστορίας καὶ Πρεσπῶν, οἵτινες ἔπεσαν, ἀτυχῶς, θύματα τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας, καὶ ὧν τὰ ὀνοματεπώνυμα ἔχουσιν ὧδε·

1] Χαραλάμπης Δημητρίου, ἐκ τοῦ χωρίου Νεβολιάνη, τῆς ἐπαρχίας μου, ἡμίσειαν ὥραν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς Φλωρίνης, φονευθεὶς διὰ περιστρόφου, τῇ 21 λήγοντος μηνὸς, ἐξ ἀπροόπτου, καθ' ἣν ὥραν ἐνησχολεῖτο ἐν τῷ δάσει πρὸς συλλογὴν ξυλείας. Ὁ ῥηθεὶς ἐγκαταλείπει τέσσαρα τέκνα ὀρφανὰ καὶ μητρός· ἦτο δὲ ἡλικίας 35 ἐτῶν περίπου.

2] Στόϊτζος Μποζίνη ἐκ τοῦ χωρίου Κλαδοράπη, μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν τῆς Φλωρίνης ἀπέχοντος καὶ ὑπαγομένου εἰς τὴν ταπεινήν μου ἐπαρχίαν. Ὁ δυστυχὴς ἐφονεύθη διὰ βολῆς σφαίρας ὅπλου Μάνλιχερ, τῇ 26 λήγοντος μηνός, καθ' ἣν ὥραν εἰργάζετο ἐν τῷ ἀγρῷ του. Ἦτο ἐκ τῶν προκρίτων τοῦ χωρίου, ἦγε τὸ πεντηκοστὸν ἔτος περίπου τῆς ἡλικίας του καὶ ἐγκαταλείπει σύζυγον μετὰ τριῶν τέκνων.

3] Στόϊτζος, ἱερεὺς ἡλικίας 36 ἐτῶν, ἐγκαταλείπει γέροντα πατέρα, σύζυγον καὶ τρία τέκνα.

4] Μιχαὴλ Γεωργίου, ἡλικίας 32 ἐτῶν· ἐγκαταλείπει σύζυγον μεθ' ἑνὸς τέκνου (καὶ)

5] Φίλιππος Ἀναστασίου, ἡλικίας 42 ἐτῶν· ἐγκαταλείπει σύζυγον μετὰ δύο τέκνων· καὶ

6] Χρῆστος Φιλίππου, ἡλικίας 35 ἐτῶν· ἐγκαταλείπει σύζυγον μετὰ τεσσάρων τέκνων.

Οἱ μνημονευθέντες ἄνω τέσσαρες εὐσεβεῖς χριστιανοί, πάντοτε διακριθέντες ἐπὶ τῇ στερρᾷ αὐτῶν εἰς τὰ πάτρια ἐμμονῇ, τυγχάνουσιν ἐκ τοῦ χωρίου Νερέτ τῆς ἐπαρχίας Καστορίας, συνεπείᾳ δὲ δόλου καὶ ἀπάτης ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου ἐξελθόντες εἰς ἀπόστασιν μιᾶς περίπου ὥρας ἀπὸ τοῦ χωρίου των, πρὸς συνάντησιν δῆθεν οἰκείων καὶ φίλων, ἐνέπεσον οἱ δυστυχεῖς εἰς τὰς μιαιφόνους χεῖρας τῶν κακούργων κομιτῶν, καὶ πλείστας ὅσας βασάνους ὑποστάντες καὶ τρύματα, ἰδίως διὰ μαχαίρας, εἰς διάφορα μέρη τοῦ σώματος, ἐτελειώθησαν ἐν Κυρίῳ. Ἰδίᾳ τραγικώτατος εἶναι ὁ θάνατος τοῦ ἱερέως, οὗτινος καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἐξωρύχθησαν, καὶ ἡ γλῶσσα καὶ ἡ ῥὶς καὶ τὰ ὦτα καὶ αἱ χεῖρες ἀπεκόπησαν, καὶ τὸ κρανίον αὐ-

τοῦ ἐθραύσθη καὶ ποικιλοτρόπως διὰ μαχαιρῶν διετρυπήθη καὶ ὁ μυελὸς αὐτοῦ ἐξήχθη, καὶ ἐπὶ τέλους κατεσφάγη, ἀποκοπείσης τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Τοσοῦτον δὲ ἦτο τὸ πλῆθος τῶν εἰς τὸ κύριον αὐτοῦ σῶμα κατενεχθέντων τραυμάτων διὰ λογχῶν καὶ μαχαιρῶν, ὥστε οὐδεὶς ἐν αὐτῷ χῶρος ἐναπέμεινεν ἀδιάτρητος, πάντα δὲ τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ ἐξεχύθησαν.—Ὁ τραγικὸς θάνατος τῶν μνησθέντων τεσσάρων μαρτύρων τῆς πίστεως ἐγένετο τῇ 25 λήγοντος μηνός, ἐκοινοποιήθη δὲ εἰς τὴν ἱερὰν ἐνταῦθα μητρόπολιν καὶ τὴν ἐπιτόπιον κυβερνητικὴν ἀρχὴν τῇ 27, ὁπότε καὶ αὐθωρεὶ ἀπεστάλησαν ἐντεῦθεν δύο ἱερεῖς πρὸς κηδείαν αὐτῶν.—Τὸ χωρίον Νερέτ, ὑποκείμενον ἐκκλησιαστικῶς τῇ ἐπαρχίᾳ Καστορίας, ὑπάγεται πολιτικῶς εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν Φλωρίνης, ἀπέχον αὐτῆς περὶ τὰς τρεῖς ὥρας.

7] Σταῦρος ἱερεύς, ἡλικίας 35 ἐτῶν περίπου· ἔγκατελείπει πατέρα, μητέρα, σύζυγον καὶ ἓν κοράσιον.

8] Θεόδωρος Κωνσταντίνου, ἡλικίας 28 ἐτῶν περίπου· ἄγαμος, ἀδελφὸς τοῦ ἐμοῦ κληρῆρος. Ἀμφότεροι οἱ τελευταῖοι οὗτοι (7 καὶ 8) τυγχάνουσιν ἐκ τοῦ χωρίου Πισοδερίου τῆς ἐπαρχίας Πρεσπῶν, ἀπέχοντος τῆς Φλωρίνης περὶ τὰς 4 ὥρας καὶ πολιτικῶς εἰς τὴν ὑποδιοίκησιν αὐτῆς ὑπαγομένου. Καὶ οὗτοι, ἀτυχῶς, Παναγιώτατε, γενόμενοι θύματα τοῦ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἄνωθι μνημονευθὲν δολίου τεχνάσματος τῶν κακούργων κομιτῶν, ἐξῆλθον τοῦ χωρίου των, συμπαρακολουθούμενοι ὑπὸ ἑνὸς τῶν προκρίτων αὐτόθι ὁμογενῶν Χατζῆ Κωνσταντίνου καὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ διαμένοντος ἐν τῷ χωρίῳ των ὀθωμανοῦ τσαούση, ὁπλοφοροῦντος, εἰς ἀπόστασιν περίπου μιᾶς ὥρας, πρὸς συνάντησιν δῆθεν φίλων καὶ οἰκείων, ἀντὶ τῶν ὁποίων δυστυχῶς, συνήντησαν ὑπαδοὺς τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, οἵτινες καὶ ἐπετέθησαν κατ' αὐτῶν ἀμέσως ὡς λυσσαλέοι λύκοι. Ἐξ αὐτῶν, ὁ μὲν Χατζῆ Κωνσταντῖνος, ὀλίγον πρὸς τὰ ὀπίσω μείνας, τῶν λοιπῶν τριῶν προπορευθέντων, εὐθὺς ὡς ἤκουσε τὰς πρώτας ἐκπυρσοκροτήσεις τῶν ὅπλων, ἐτράπη εἰς φυγὴν ἀμέσως καὶ κατώρθωσε νὰ ἐπανέλθῃ σῶος καὶ ἀβλαβὴς εἰς τὸ χωρίον, καίτοι κατ' αὐτοῦ ἱκαναὶ σφαῖραι ἐκ τῶν ὄπισθεν ἐρρίφθησαν. Ὁ δὲ ἱερεὺς Σταῦρος, ἀφοῦ ἔλαβε μίαν ἀβλαβῆ καὶ ἀκίνδυνον εἰς τὸ στῆθος σφαῖραν ὅπλου Μάνλιχερ, κατώρθωσε νὰ ὑπεισέλθῃ εἰς τὸ παρακείμενον δάσος, ὅπου ἐκρύβη εἰς κατάλληλον μέρος, διαφυγὼν τὰ ὄμματα τῶν κακούργων. Μετὰ πάροδον δέ τινων ὡρῶν, ὁπότε ἐννόησεν ὅτι οἱ κακοῦργοι εἶχον ἀναχωρήσει πλέον καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἔσχε μάλιστα καὶ τὰς δυνάμεις νὰ καθαρίσῃ καὶ ἐπιθέσῃ ἐπὶ τῆς πληγῆς αὐτοῦ τεμάχιον μήλου, εὑρεθέντος ἐν τῷ θυλακίῳ αὐτοῦ κατὰ τύχην προσεκάλεσεν εἰς βοήθειαν τοὺς ἐν τῷ ῥηθέντι δάσει ἐργαζομένους ἀνθρακεῖς, ἅτε μὴ ἔχων τὰς δυνάμεις καὶ τὴν τόλμην ὅπως ἐπιστρέψῃ μόνος εἰς τὸ χωρίον. Ἀλλ' οἱ ἀνθρακεῖς οὗτοι, ὑπαδοὶ καὶ συνεργάται τυγχάνοντες, ὡς φαίνεται, τοῦ δολοφονικοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου, ἀντὶ παροχῆς ἀρωγῆς καὶ βοηθείας εἰς τὸν δυστυχῆ ἱερέα, κατήνεγκον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ δύο τραύματα διὰ πελέκεως, ἅτινα καὶ ἐπήνεγκον τὸν θάνατον αὐτοῦ. Οἱ δὲ λοιποὶ δύο, ὅ τε ὁμογενὴς Θεόδωρος καὶ ὁ ὀθωμανὸς τσαούσης, λαβόντες, ὁ μὲν πρῶτος δύο τραύματα ὅπλου Μάνλιχερ εἰς τὴν κοιλιακὴν χώραν, ὁ δὲ ἕτερος σφαῖραν ὁμοίαν ἐπὶ τοῦ κροτάφου, ἀπώλεσαν οἱ δυστυχεῖς τὰς δυνάμεις αὐτῶν, καὶ ἐμπεσόντες οὕτως εἰς τοὺς ὄνυχας τῶν κακούργων κομιτῶν ἐβασανίσθησαν ἀνηλεῶς, πλεῖστα ὅσα τραύματα διὰ μαχαιρῶν λαβόντες ἐπὶ τοῦ σώματος ἰδίᾳ δὲ ὁ Θεόδωρος, οὗτινος αἱ βάσανοι καὶ τὰ τραύματα τυγχάνουσι πάντῃ σχεδὸν ὅμοια πρὸς τὰς ἄνω μνημονευθείσας τοῦ ἐκ Νερέτ ἱερέως Σταΐτζου.

Ὁ τραγικὸς θάνατος τῶν τελευταίων τούτων δύο ἐκ Πισοδερίου χριστιανῶν ἐγένετο τῇ 27 λήγοντος μηνός, ἐκοινοποιήθη δὲ εἴς τε τὴν ἐνταῦθα ἱερὰν μητρόπολιν καὶ τὴν ἐπιτόπιον κυβερνητικὴν ἀρχὴν τὴν πρωΐαν τῆς 28, ὁπότε καὶ ἀπεστάλη ἐντεῦθεν εἰς ἱερεῖς, ὅστις συμπαραλαβὼν καὶ τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου Ἀρμέντσκου τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας, μίαν ὥραν ἀπέχοντος ἀπὸ τοῦ Πισοδερίου, ἐτέλεσε μετ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐκ τοῦ χωρίου Ζελόβου τῆς ἐπαρχίας Καστορίας σπευσάντων τριῶν ἱερέων τὴν κηδείαν τῶν ῥηθέντων δύο νεομαρτύρων.

Χθὲς ἐτελέσθη ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ μνημόσυνον ἀρχιερατικὸν μετὰ κολλύβων ὑπὲρ αἰωνίας ἀναπαύσεως τῶν πυρὶ καὶ σιδήρῳ τελειωθέντων ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὁμογενῶν ἡμῶν, συμπεριληφθέντων καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐναγχος ἐν τῇ ἡμετέρᾳ περιφερείᾳ πεσόντων θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας.

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν ἁγίαν καὶ χαριτόβρυτον Αὐτῆς δεξιὰν καὶ ἐξαιτούμενος τὰς θεοπειθεῖς Αὐτῆς εὐχὰς ἀρωγός μοι, ὑποσημειοῦμαι βαθυσεβάστως, τῆς Ὑμετ. προσκυνητὴς μοι Παναγιότητος ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὁλοπρόθυμος

† Ὁ Μογλενῶν Ἄνθιμος.

Ἐν Φλωρίνῃ 30 αὐγούστου 1906.

ΚΟΡΙΤΣΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

Ἐπιστολὴ ἐκ Κοριτσᾶς ἀπὸ 12 σεπτεμβρίου, βραδέως εἰς ἡμᾶς περιελθοῦσα, ἐκτίθησι τὰ κατὰ τὸν βίαιον θάνατον τοῦ πολυδακρύτου μητροπολίτου Κοριτσᾶς Φωτίου, συμβάντα τῷ προπαρελθόντι σαββάτῳ, 9 τοῦ μηνὸς, περὶ ὥραν 11 30′ τῆς ἑσπέρας τουρκιστί. Τῇ πρωΐᾳ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπιστρέψας ἐκ περιοδείας ἀνὰ τὰ χωρία τοῦ τμήματος Κοριτσᾶς, περὶ τὴν 9 (εὐρωπαϊστὶ 3 μετὰ μεσημβρίαν) ἀνεχώρησεν εἰς τὸ τμῆμα Δεβολίου. συνοδοὺς παραλαβὼν τὸν ἱερέα Ἰωσὴφ Σωτηρίου, τὸν ἰδιαίτερον ὑπάλληλον, τὸν κλητῆρα τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως καὶ τὸν ἱπποκόμον αὐτοῦ. Μόλις ἐπλησίασαν κατὰ τὴν 11 30′ εἰς τὸ χωρίον Πρατόβιστραν, ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δάσους συμμορία κακούργων καὶ ἤρξατο πυρὸς σφοδροῦ κατὰ τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου, ὅστις ἐκ τοῦ ἵππου κατέπεσεν ἄπνους. Ὁ συνοδὸς ἱερεὺς ἔμεινεν ἐπί τινα χρόνον λιπόθυμος, καὶ εἶτα συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν εἰσῆλθεν εἰς τὸ παρακείμενον δάσος, ἐνῷ οἱ πυροβολισμοὶ ἐπὶ μίαν ἔτι ὥραν ἐξηκολούθουν. Οἱ λοιποὶ τρεῖς συνοδοὶ διεσκορπίσθησαν.— Ἐκ τοῦ χωρίου Πρατοβίστας πλῆθος ἀνδρῶν ἐλθόντες παρέλαβον τὸ σῶμα καὶ μετεκόμισαν εἰς τὸν ναὸν τοῦ χωρίου—τῇ 11 τοῦ μηνὸς ἐλθόντες πολλοὶ τῶν ὀρθοδόξων παρέλαβον τὸ σκῆνος τοῦ μακαρίτου καὶ μετήνεγκαν εἰς Κοριτσάν, εἰς ἣν ἀφίκοντο καὶ οἱ πανιερ. μητροπολῖται Καστορίας καὶ Δυρραχίου ὅπως προστῶσι τῆς κηδείας, γενομένης τῇ 12 τοῦ μηνός. —Ἡ διαπρεπὴς ἑλληνικὴ κοινότης Πελαγονίας συλλυπηθεῖσα τῇ πενθούσῃ ἑλληνικῇ κοινότητι Κοριτσᾶς κατέθηκε καὶ στέφανον ἐπὶ τῆς σοροῦ τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Οἱ τιμῶντες τὴν ἀγήρω μνήμην τῶν ὑπὲρ τοῦ καθήκοντος καὶ τῆς εὐσεβοῦς πίστεως σφάγιον ἑαυτοὺς τῷ Κυρίῳ καὶ Θεῷ ἡμῶν προσενεγκόντων ἐξακολουθοῦσι τελοῦντες ἱερὰ μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν αὐτῶν. Κοινότητες εὐσεβεῖς, ὀλίγον ἢ πολὺν ἔχουσαι πληθυσμὸν ὀρθοδόξων, ἐν τοῖς ἱεροῖς αὐτῶν ναοῖς συνερχόμενοι κατὰ καθῆκον, ἱκετεύουσι τὸν Θεὸν τοῦ ἐλέους ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, ἐπικαλοῦνται δὲ τὴν ἐξ Ὕψους ἐνίσχυσιν ἐπὶ τῶν ζώντων. Καὶ ἂν αἱ πρωτάκουστοι βάσανοι καὶ οἱ πρωτοφανεῖς τρόποι τοῦ θανάτου, ὃν ὑρίσαντο τὰ θύματα τῆς βουλγαρικῆς ὠμότητος, ἀναμιμνήσκωσιν ἡμῖν τοὺς διωγμοὺς τῶν πρώτων χριστιανῶν καὶ τὰ μαρτύρια, αἱ κοιναὶ δεήσεις τῶν ὀρθοδόξων πρὸς Κύριον ὅπως στηρίξῃ ἐν τῇ πίστει τοὺς ἀγωνιζομένους καὶ στερεώσῃ αὐτοὺς ἐν τῷ μαρτυρίῳ, ἐπαναφέρουσι ζῶσαν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἡμῶν τὴν πρωτόγονον Ἐκκλησίαν, τὴν ἐν αἵματι πολυτίμῳ μαρτύρων ἁγίων θεμελιωθεῖσαν. Καὶ πληροῦνται νῦν οἱ ἱεροὶ ναοί, καὶ λαοῦ πάσχοντος ὁ γογγυσμὸς καὶ τῶν ὀρφανιζομένων τὰ δάκρυα, καὶ τῶν πενθούντων οἱ λυγμοὶ πρὸς τὸν θρόνον ἀναβαίνουσαι τοῦ αἰωνίου Κριτοῦ ἐπισπῶνται τὴν ἄνωθεν ἐνθάρρυνσιν ἐπὶ τοὺς ἀγωνιζομένων καὶ τὴν τιμωρίαν τῶν κακούργων, εἰς οὓς οὐχὶ χρονίζουσα ἐπέρχεται ἡ τῶν πεπραγμένων ἀνταπόδοσις.

Ἀναγράψαντες ἐν προηγουμένοις φύλλοις τὰ τελεσθέντα ἱερὰ μνημόσυνα ὑπὲρ τῶν πυρί τε καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ καὶ ἐν τῇ τλήμονι Μακεδονίᾳ, κατὰ καθῆκον ἀπαριθμοῦμεν καὶ ἕτερα, περιελθόντα εἰς γνῶσιν ἡμῶν, πρῶτον κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον τάττοντες τὸ τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ τελεσθὲν ἐν τῷ σεπτῷ **πατριαρχικῷ ναῷ**, ἐκκλησιαστικῇ διαγνώμῃ, ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Φωτίου μητροπολίτου Κοριτσᾶς, ἱερουργούντων τῶν σεβασμ. συνοδικῶν Κυζίκου, Σισανίου καὶ Κολωνίας. Ὑπὲρ αὐτοῦ, τὴν αὐτὴν ἡμέραν, 17 μεσοῦντος, ἐτελεῖτο ἐν **Θεσσαλονίκῃ** μνημόσυνον, ἱερουργοῦντος τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου κ. Ἀλεξάνδρου μετὰ τῶν θεοφιλ. ἐπισκόπων Πολυανῆς καὶ πρώην Ἱερισσοῦ καθ' ὃ ἐμνημονεύθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πυρὶ ὁλοκαυτωθέντων καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ἐν Ἀν. Ρωμυλίᾳ—αὐθήμερον ἐν **Δράμᾳ** ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Χρυσοστόμου κάλλιστον λόγον ἐκφωνήσαντος —αὐθήμερον ἐν Πελαγωνίᾳ, φροντίδι τῶν κοινοτικῶν σωματείων, ἱερουργοῦντος τοῦ παν. μητροπολίτου Πρεσπῶν —καὶ ἐν **Κοριτσᾷ**, διαταγῇ συνοδικῇ, λειτουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Καστορίας κ. Γερμανοῦ. —Τῇ αὐτῇ κυριακῇ, ἡ ἐν **Μακροχωρίῳ** τῆς ἐπαρχίας Δέρκων ἑλληνικὴ κοινότης ἀπέτισε φόρον εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ πρὸς τοὺς ἐν Ἀνατ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ πεσόντας, τελέσασα μνημόσυνον ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς, διασκευασθέντι πενθίμως, ἐν ᾧ καὶ λόγον κατάλληλον ἀπήγγειλεν ὁ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτης διδάκτωρ τῆς φιλοσοφίας κ. Σωκράτης Σταυρίδης.— Ἐπίσης ἡ ἱερὰ μητρόπολις **Διδυμοτείχου**, τελεταρχοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Φιλαρέτου, ἐτέλεσε τὸ ἐπιβαλλόμενον ἡμῖν μνημόσυνον, τῇ 10, πολλοῦ πλήθους εὐσεβῶν ἐκκλησιασθέντος. Διότι ἐν πᾶσι τοῖς μνημοσύνοις τούτοις ὁ εὐσεβὴς λαὸς συρρέων ἑνοῖ τὰς δεήσεις αὐτοῦ ταῖς τοῦ ἱερουργοῦντος κλήρου.—Καθηκόντως δὲ ποιούμεθα μνείαν τοῦ τελεσθέντος ἐν **Χαρτοὺμ** τῆς Αἰγύπτου, τῇ 27 αὐγουστου,

καθ' ὃ κατάλληλον ἐξεφώνησε λόγον ὁ προϊστάμενος τῆς ἐλλην. κοινότητος πανοσιολογ. ἀρχιμ. κ. Γεννάδιος Γιαναγκᾶς—καὶ τοῦ ἐν **Ροστοβίῳ** τῆς Ρωσσίας, τῇ 3 τοῦ μηνὸς τούτου, καθ' ὃ κάλλιστον μνημόσυνον λόγον ἀπήγγειλεν ὁ τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος προϊστάμενος αἰδεσιμ. πρεσβύτερος κ. Σάββας Παρίσης.—Πρὸ μηνὸς σχεδὸν καὶ ἐν **Σέρραις**, ὡς τῇ στιγμῇ ταύτῃ μανθάνομεν, ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τῶν εἰς τὴν ἀγήρω ζωὴν μεταστάντων, τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ πλήρους ὄντος εὐσεβῶν, μετὰ βαθείας συγκινήσεως ἀκροασαμένων τοῦ προσφόρου λόγου, ὃν ἀπήγγειλεν ὁ ἱερουργήσας πανιερ. μητροπολίτης Σερρῶν κ. Γρηγόριος.

Ἐφ' ὅσον ἀθροίζομεν εἰδήσεις περὶ τοιούτων μνημοσύνων θέλομεν ἀναγράφει ταῦτα· ἐλπίζομεν δὲ ὅτι καὶ πάντες οἱ ὑστερήσαντες ἐν τῇ ἐκπληρώσει τοῦ ἱεροῦ τούτου καθήκοντος πρὸς τὴν ἄληστον μνήμην τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἀδελφῶν ἡμῶν θέλουσιν ἐπιτελέσει τοῦτο, συνδυάζοντες ἅμα πρὸς τὸ χρέος, ὅπερ ἔχομεν οἱ ζῶντες ἵνα στηρίξωμεν οὐ μόνον ἠθικῶς ἀλλὰ καὶ ὑλικῶς τοὺς τηροῦντας ἀκίβδηλον τὴν ὀρθόδοξον πίστιν, ἣν ἀπὸ πατέρων καὶ μητέρων εὐσεβῶν παρέλαβον ἵνα κληροδοτήσωσιν εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας εὐσεβεῖς.

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ ΑΔΕΛΦΙΚΗΣ παντα-χόθεν ἐκδηλοῦνται, ὀρθόδοξοι δ' ὁμογενεῖς καὶ ξένοι σπεύδουσιν εἰς θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐκ Ρωμυλίας Ἀνατολικῆς καὶ Βουλγαρίας ἀκουσίως ἐκπατριζομένων καὶ καταλαμβανόντων πόλεις τῆς ὁσμανικῆς αὐτοκρατορίας ἰδίᾳ τῆς Αἰγύπτου, καὶ καταφευγόντων καὶ ἐν Ἑλλάδι τὸ πλεῖστον. Εἰς τοὺς ἀνεστίους καὶ πεινῶντας καὶ ριγοῦντας πρόσφυγας χορηγεῖ ἀπὸ δι-μηνίας σχεδὸν εὐκολίας πολλὰς ἡ σεβαστὴ αὐτοκρατορικὴ κυβέρνησις, χριστιανοὶ δὲ καὶ μουσουλμᾶνοι παρέχουσι τροφὴν εἰς ἱκανούς· καὶ ἐν καταλόγοις συνδρομῶν βλέπει τις ὀνόματα εὐρωπαίων ὄχι ὀλίγων, κυρίως ἐν Αἰγύπτῳ, προσφερόντων ἀρκετὰ ποσὰ ὑπὲρ ἀμέσου θεραπείας τῶν πρώτων αὐτῶν ἀναγκῶν.

Εἰς τὴν χορήγησιν χρηματικῶν βοηθειῶν πρωτεύουσιν αἱ ἐν αἰγυπτιακαῖς πόλεσιν ἑλληνικαὶ κοινότητες, ἐν δὲ τῷ βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος ἀρκετὰ συναθροίζονται ποσὰ ἀπὸ ἐράνων, ἀπὸ συναυλιῶν, ἀπὸ θεατρικῶν παραστάσεων καὶ τῶν τοιούτων. Ἐκ τῶν ἐν τῇ Τουρκικῇ αὐτοκρατορίᾳ κοινοτήτων πρωτεύει ἡ μὴ ψεύσασα τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν καὶ ὑπόστασιν αὐτῆς κοινότης **Πελαγονίας**—Ἐκτὸς δὲ τῆς κοινότητος Δεδε-Ἀγάτς, πεμψάσης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα 500 φράγκα, ἡ κοινότης **Διδυμοτείχου** ἀπέστειλε φράγκα 400—ἐκ δὲ **Δράμας**, ὡς ἡμῖν ἀγγέλλεται, φροντίδι τοῦ μητροπολίτου αὐτῆς, συναθροισθήσεται ποσὸν μέχρι 50 λιρῶν, ἀποσταλησόμενον εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. —Ἡ δὲ φιλοτιμοτάτη τῶν Σερρῶν ἑλληνικὴ κοινότης, πρωτοβουλίᾳ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου, ἤνοιξε καταλόγους συνδρομῶν ὑπὲρ τῶν θυμάτων, ἀνελθουσῶν μέχρι σήμερον εἰς 80 λίρας. — Ἐκ τῶν ἑλληνικῶν ἐν Ἑσπερίᾳ κοινοτήτων ἡ **ἐν Παρισίοις** συνήθροισεν ἐντὸς μικροῦ διαστήματος 800 φράγκα, σταλέντα πρὸς τὴν Κεντρικὴν ἐν Ἀθήναις ἐπιτροπείαν.

Συνέπεια τῶν τελουμένων μνημοσύνων τῶν ἐν Κυρίῳ ἀναπαυθέντων εἰσὶν αἱ ὑπὲρ τῶν ζώντων καὶ σκληρῶς δοκιμαζομένων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐκούσιοι συνδρομαί, εἰς ἃς θέλουσι προβῇ, καθὼς ἠκούσαμεν, καὶ ὅσαι τῶν κοινοτήτων ἄχρι τοῦδε ἀνέβαλον τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τοὺς πάσχοντας ἱερᾶς ἡμῶν ὀφειλῆς. Οἱ βλέποντες ἀλλοθρήσκους ἢ ἀλλοεθνεῖς προθυμουμένους ἵνα προσέλθωσι βοηθοὶ τῶν πασχόντων, οἱ μανθάνοντες ὅτι πρὸς ἐπιτυχίαν φιλανθρωπικῆς ἡμερίδος ἢ ἑσπερίδος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἀγγλικὴ στρατιωτικὴ μουσικὴ ἀποστέλλεται νὰ λάβῃ μέρος, ὅτι δὲ ἡ κυβέρνησις τῆς Α. Ὑψ. τοῦ χεδίβου προστατεύει πᾶσαν ἐνέργειαν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν δεινῶν τῶν πεινώντων καὶ γυμνητευόντων, κατανοεῖ ὅτι ἡ ἀνθρωπότης ἅπασα συμπαθεῖ τοῖς ταλαιπωρουμένοις, καταδικάζουσα τοιουτοτρόπως τοὺς ἀδικοπραγοῦντας.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΣ τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἣν ἀπηύθυνεν ἔντυπον πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς, πρώτιστα τοὺς ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει, κατέστησε γνωστὸν τὸν ἱερὸν καὶ φιλάνθρωπον καὶ κοινωφελῆ σκοπόν, δι' ὃν ἐξεδόθη. Κατὰ τοὺς ἐνσκήψαντας τῇ Ἐκκλησίᾳ νῦν δυσχειμέρους καιροὺς ἐπηρεάζονται καὶ πάσχουσιν ὁλόκληροι κοινότητες ὀρθοδόξων, ἕνεκα δ' ἐπιδρομῶν ξένων προπαγανδῶν ναοὶ καὶ σχολεῖα ἑλλήνων ὀρθοδόξων κινδυνεύουσιν, ὡς κίνδυνον ἐπίσης ζωῆς καὶ περιουσίας διατρέχουσιν οἱ ἐν ναοῖς ὀρθοδόξως ὑπηρετοῦντες καὶ ἐν τοῖς σχολείοις μετὰ καρτερίας διδάσκοντες καὶ διὰ τοῦτο καταδιωκόμενοι. Πάντες οὗτοι ἀνάγκην ἔχοντες ἐνθαρρύνσεως ἐν ἱερωτάτῳ ἀγῶνι χρῄζουσι καὶ τῆς παρ' ἡμῶν ἀρωγῆς. Ὀδυρόμενοι καὶ ἀλγοῦντες ἐπὶ ζημίαις ὑλικαῖς, εἰς τὴν Μ. Ἐκκλησίαν καταφεύγουσιν, ἀπ' αὐτῆς ἐξαιτοῦνται βοήθειαν, αὐτῆς ἐ-

πικαλοῦνται τὴν ὑποστήριξιν, ἀπὸ μητρὸς φιλοστόργου τὰ ὑπὲρ αὐτῆς πάσχοντα τέκνα.

Θλιβομένη ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν αὐτῶν, ἔτι μᾶλλον θλίβεται μὴ δυναμένη νὰ προφθάσῃ πᾶσιν ἀντιλήπτωρ, δυσκόλως ἱκανοποιοῦσα τὰς αἰτήσεις αὐτῶν, καίτοι γινώσκει ὅτι πρέπει νὰ θεραπευθῶσιν αἱ ἀνάγκαι πάντων τῶν πασχόντων ὑπὲρ ὀρθοδοξίας καὶ ὑπὲρ τῆς τῶν καθεστώτων τηρήσεως. Ἐντεῦθεν ἀπέλυσε πᾶσι τοῖς ὀρθοδόξοις τὴν ἐν τύποις Ἐκκλησιν, ἐπικαλουμένη τὸν ἔρανον πάντων τῶν δυναμένων.

Ἀλλὰ δύνανται νὰ βοηθήσωσι **πάντες**· οὔτε μεγάλας ζητεῖ ποσότητας ἡ μήτηρ Ἐκκλησία. Οἱ συστελλόμενοι νὰ χορηγήσωσιν ὀλίγον χρῆμα διδάσκονται σήμερον ἀπὸ τοῦ δημοσιευομένου καταλόγου τῶν μέχρι τῆς 20 σεπτεμβρίου πεμψάντων τὸ κατὰ προαίρεσιν ποσὸν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ὅτι καὶ τὸ μικρότερον ποσὸν γίνεται δεκτὸν εὐχαρίστως Ἡ Ἐκκλησία εὔχεται ὑπὲρ πάντων τῶν ἀγαθοεργούντων· εὐλογεῖ καὶ τὸν ὀλίγα καὶ τὸν πολλὰ χορηγοῦντα· καὶ εὐχαριστεῖ πᾶσιν. Ὑπὸ τὴν Ἐκκλησιν γράφεται ἡ δήλωσις ὅτι «καὶ τὰ δύο λεπτὰ τῆς χήρας εἰσὶ δεκτά», καὶ τοῦ πένητος ὁ ὀβολὸς καὶ αἱ χιλιάδες τοῦ πλουσίου. Ὅταν ὑπ' ὄψιν ἔχωσι ταῦτα πάντες, τὸ συναθροισθησόμενον ποσὸν ἔσται σπουδαῖον καὶ ἡ Ἐκκλησία πολὺ περισσοτέρους ἢ νῦν δύναται νὰ βοηθήσῃ. Οὕτω δὲ κατ' ἔτος ἐλπίζει νὰ συνάγηται ποσὸν ἀξιόλογον, ἱκανὸν εἰς θεραπείαν ἀναγκῶν μόλις καὶ μετὰ βίας σήμερον ἱκανοποιουμένων.

Ὁ κατάλογος τῶν μέχρι τοῦδε συνδρομὴν πεμψάντων εἰς τὸ ταμεῖον ἔχει ὧδε:

Ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης γρύσια 540—οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Κυζίκου κ. Ἀθανάσιος, Νικομηδείας κ. Φιλόθεος καὶ Μεθύμνης κ. Στέφανος ἀνὰ 108—Ἡ εὐγενεστάτη κυρία Ἑλένη Γ. Ζαρίφη γρ. 5400—ἡ εὐγενεστάτη κ. Φρόσω Λ. Ζαρίφη 540—ἡκ. Ἀσπασία Λ. Ζαρίδου 108—ὁ ἐρίτιμος κ. Λεωνίδας Γ. Ζαρίφης 432)—ὁ ἔξοχ. Ἀριστείδης βέης Κυριακοῦ 2700— οἱ ἐντιμότατοι κκ. Ν. Δ. Φωτιάδης καὶ Θεόφιλος Χρυσοστόμου ἀνὰ γρ. 1080—οἱ εὐγεν. Ἀντώνιος καὶ Ἀλέξιος Σούρλας 475—ὁ εὐγεν. κ. Δημοσθένης Εὐγενίδης 380—οἱ εὐγενέστατοι κκ. Γεώργιος Λ. Ζαρίφης, Ἰω. Γεωργαντόπουλος, Ἀλ. Λ. Χατζόπουλος καὶ Ἰω. Μαλλινόπουλος ἀνὰ 216—ὁ ἱατρὸς κ. Ἀλέξανδρος Τράντας 190—οἱ εὐγενέστατοι κκ. Λέων Λ. Ζαρίφης, Κώνστας Λ. Ζαρίφης καὶ Στέφανος Λ. Ζαρίφης ἀνὰ 108—οἱ ἀξιότιμοι κκ. Π. Κορωνάκης, Π. Κοσμίδης, Μιλτ. καὶ Γ. Καραβοκυρὸς, Κλεάνθης Θ. Χατζόπουλος, Ἰω. Μαμμόπουλος, Γ. Ἀντωνιάδης ἰατρὸς, Ἰω. Σεϊτανίδης καὶ Ἀπ. Παντζαλῆς ἀνὰ 108—Κωνστ. Βαμβακόπουλος 120—Θ. Κουρμούζης 95—ἀνώνυμος 80—ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Ἀγαθάγγελος 60—οἱ ἑλλ. καθηγηταὶ κκ. Ν. Βοῦρος καὶ Μηνᾶς Αὐθεντόπουλος ἀνὰ 60—Κ. Μητσόπουλος 40—Ἀθ. Κούμπης 27—οἱ ἑλλ. καθηγηταὶ Κ. Ζαχαριάδης καὶ Ἰ. Βλαβάνης ἀνὰ 20— καὶ ἡ ἐν Πλατῇ Ἀδελφότης Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου 300=Τὸ ὅλον τῶν μέχρι τῆς 20 σεπτεμβρίου ἀποσταλέντων γρόσια ἀργυρᾶ 20,060.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐμμονὴ εἰς τὰ πάτρια.—Ἀνακοινοῦσιν ἡμῖν ἐπισήμως ἐκ Στενημάχου τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως, ἐν σχέσει πρὸς θρύλους ἐφημερίδων τινων ἀθηναϊκῶν, ὅτι οἱ Ἕλληνες Στενημάχου, πιστοὶ εἰς τὴν πίστιν τῶν πατέρων αὐτῶν, ἀφωσιωμένοι εἰς τὴν μητέρα Μ. Ἐκκλησίαν «προτιμῶσι τὸν ἐμπρησμὸν καὶ τὸν θάνατον παρὰ ν' ἀρνηθῶσι τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχὴν, ἥτις διέσωσε τὸν ἔνδοξον αὐτῶν ἐθνισμόν». Εὐάριθμοί τινες ἐκ Στενημάχου, διὰ βίας ἀναγνωρίσαντες τὴν θρησκείαν τῆς Ἐξαρχίας, εἰσὶ βούλγαροι πάντες. Οἱ πλείονες τούτων ὑπατήθησαν. Βεβαιότατα δὲ θέλουσιν ὁμοφρονήσει μετὰ τῶν ὀρθοδόξων αὐτῶν συμπολιτῶν, ἐὰν μείνωσιν ἀνεπηρέαστοι.

Ἐπάνοδος εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν.—Ἐκ Φλωρίνης ἠγγέλθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι πρό τινων ἡμερῶν οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου Σόβιτς ἐπέδωκαν εἰς τὸν ὀρθόδοξον μητροπολίτην Μογλενῶν αἴτησιν δηλοῦσαν ὅτι ἀποτασσόμενοι τῷ σχίσματι ἐπιστρέφουσιν εἰς τὰς μητρικὰς ἀγκάλας τῆς Ἐκκλησίας, εἰς 35 οἰκογενείας ἀριθμούμενοι. Ἐπίσης αἱ 90 οἰκογένειαι τοῦ χωρίου Σέτινα ἐδήλωσαν ἐγκατάλειψιν τῆς σκολιᾶς ὁδοῦ τοῦ σχίσματος, καθὼς καὶ αἱ 40 σχεδὸν οἰκογένειαι τοῦ χωρίου Παπάδια, παραπλανηθεῖσαι πρὸ τριετίας ὑπὸ προπαγανδῶν βουλγαρικῶν καὶ ρουμανικῶν.

Κοινὴ συνεδρία. — Συνῆλθον, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πα-

τριάρχου, πρὸ μεσημβρίας εἰς συνεδρίαν κοινὴν ἡ ἱερὰ Σύνοδος καὶ τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον καὶ συνεσκέψαντο ἐπὶ μακρὸν περὶ τῆς θέσεως τῶν ἐν Ἀνατολ. Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ὀρθοδόξων.

Πατριαρχικαὶ προσρήσεις.— Ἐπὶ τῇ παρ' ἰσραηλίταις ἀγομένῃ ἑορτῇ τῆς Σκηνοπηγίας, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης διεβίβασε τὰς προσρήσεις αὐτοῦ καὶ εὐχὰς τῷ σοφολογιωτάτῳ ἀρχιρραβίνῳ διὰ τοῦ πανοσλγ. Μ. πρωτοσυγκέλλου καὶ τοῦ ἄρχοντος καπικεχαγιᾶ.

Ἐθνικὰ φιλανθρ. Καταστήματα.—Μέλος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου κ. Πατρόκλου Καμπανάκη, ἐξελέγη σήμερον ὑπὸ τῶν δύο Σωμάτων ὁ κ. Παῦλος Ἀλ. Καραθεοδωρῆ.

Ζάππειον ἐθνικὸν παρθεναγωγεῖον.—Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδρίᾳ τῶν δύο Σωμάτων ἀνενεώθη ἡ διὰ μίαν ἔτι διετίαν ἐν τῇ ἐφορίᾳ τοῦ ἐθνικοῦ Ζαππείου παρθεναγωγείου συνεργασία τοῦ κ. Ἰω. Κ. Ἠλιάσκου.

Μητρόπολις Ἡλιουπόλεως. — Ὑπὸ τῶν ἐν Μυλάσσοις ἀξιοτίμων δημογερόντων ὑπεβλήθη σύντομος ἔκθεσις διαφωτίζουσα διὰ βραχέων τὴν ἐκεῖ κοινοτικὴν κατάστασιν, ἀναφερομένη δ' εἰς τὴν κατὰ τοῦ μητροπολίτου κατηγορίαν ὀλίγων χριστιανῶν. Βεβαιοῦσι δ' ὅτι, ἐνῷ αἱ νόμιμοι ἀρχαί, διορίσασαι τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς κοινότητος, ἐφώδιζαν αὐτοὺς διὰ συμβολαίων, ὑπῆρξαν οἱ συμφωνήσαντες ἰδιωτικῶς διδασκάλισσαν, καταλαβόντες διὰ βίας τὸ παρθεναγωγεῖον καὶ ἀρνούμενοι ὑπακοὴν εἰς τὴν νόμιμον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, καθ' ἧς εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τηλεγραφικῶς ἀνηνέχθησαν.

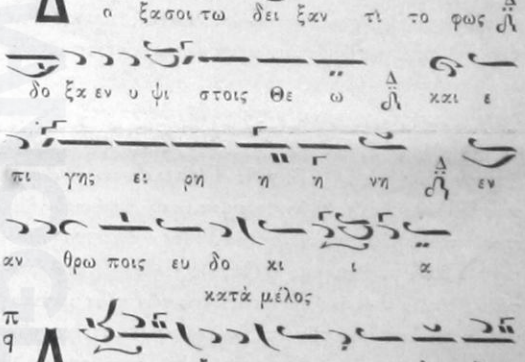
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ἢ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΟΥ **τῆς παρασημαντικῆς** ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ*

Ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς **ΙΘ'**. ἑκατονταετηρίδος λόγιοι μουσικοδιδάσκαλοι οὐχὶ διάφορα ἐφρόνουν περὶ τῶν **ἀφώνων σημείων**· καὶ πρὸς πίστωσιν παραπέμπομεν τὸν κ. Ψάχον πρῶτον μὲν εἰς ὅσας ἐν τῇ **Γενικῇ Ἱστορίᾳ τῆς μουσικῆς** (Τομ. 4 σελ. 46—52) δίδωσι περὶ τούτων ἐξηγήσεις ὁ περιώνυμος γάλλος Ἱστοριογράφος F. J. Fetis, ὀφείλων, ὡς λέγει, ταύτας εἰς τὴν ἀσματικὴν παράστασιν καὶ ὑπαγόρευσιν τοῦ κατὰ τό 1819 ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Παρισίους μεταβάντος Ἱεροψάλτου Ἀναστασίου Θαμύρεως καὶ δεύτερον τὸ περὶ Μουσικῆς Σχεδίασμα Βασιλείου Στεφανίδου τοῦ ἰατροφιλοσόφου, ὅστις ῥητῶς ἐλέγχει καὶ ἀποδοκιμάζειτοὺς προσπαθοῦντας δι'ἐξηγήσεων νὰ ἀποδώσωσι τὴν δύναμιν τῶν ἐν λόγῳ σημείων.

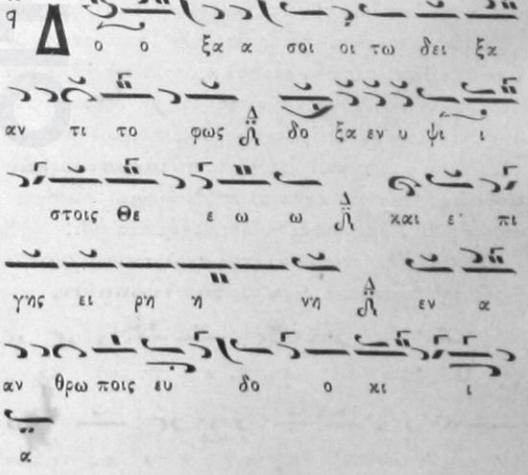
Καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐφρόνουν ἄλλως οἱ ῥηθέντες μουσικοδιδάσκαλοι ἀφοῦ ἡ κατὰ **μετροφωνίαν** ἀνάγνωσις ἦτον ἡ κυρίως καὶ κατὰ γράμμα ᾠδή, ἡ δὲ κατὰ **μέλος** ἡ ἐκ παραδόσεως καὶ καθ' ἕξιν ψαλμῳδία ἥτις «γραφῇ οὐκ ἐδιδάσκετο.»

Ἀδυνατοῦντες νὰ ἐκθέσωμεν ὧδε τεχνικὰ ποιήσματα ἡμετέρων λιτῶν μελετῶν, ὑπερβαίνοντα τὰ ὅρια καὶ τὸν σκοπὸν Διατριβῆς ἐκ τοῦ παραχρῆμα, περιοριζόμεθα εἰς τὴν κατωτέρω παράθεσιν μικροῦ παραδείγματος **μετροφωνίας** καὶ **μέλους** ληφθέντος ἐκ τῆς Δοξολογίας Ἰωάννου Πρωτοψάλτου τοῦ Τραπεζουντίου (1750) ὅστις ὑπῆρξε κατὰ τὸν Χρύσανθον ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῶν μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐξηγήσεων.

κατὰ μετροφωνίαν

κατὰ μέλος

* συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ σελ. 446—448.

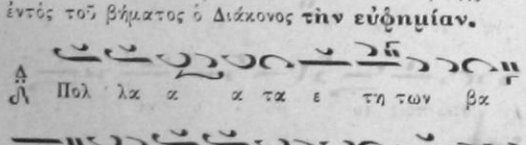
Ὡς λοιπὸν παρατηρεῖται ὑπὸ τὴν **μετροφωνίαν** λανθάνει αὐτὸ τὸ κοινὸν καὶ σύνηθες ἄσμα τοῦ πρώτου εἱρμολογικοῦ ἤχου. Ἐκ προθέσεως δὲ ἀπέσχομεν νὰ ἀρυσθῶμεν παραδείγματα ἐκ μουσικῆς ἀρχαιοτέρας ἵνα μὴ δῶμεν τῷ κ. Ψάχῳ ἀφορμὴν νὰ παρεικάσῃ αὖθις ἡμᾶς πρὸς τοὺς ἀγνοοῦντας τὴν σημασίαν τῶν ἐπὶ κεφαλῆς ἱερῶν τινων εἰκόνων συγκεκομμένων λέξεων ΙΧΘΥΣ καὶ ΜΗΡΘΟΥ.

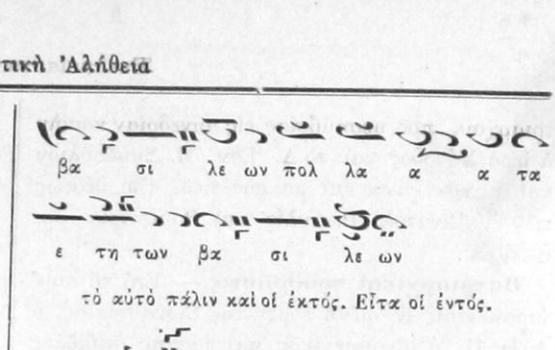
Ἐν τῇ τάξει τοῦ χορικοῦ ἄσματος τῆς Ἐκκλησίας καταλεκτέα καὶ ἡ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Κωνσταντῖνον τὸν Παλαιολόγον **Φήμη**, ἐξ ἧς προέκυψεν ἡ παροῦσα συζήτησις.

Ὅτι ἡ **Φήμη** αὕτη δὲν εἶναι **πολυχρονισμὸς** τονισθεὶς ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ πρόσωπον τοῦ εἰρημένου αὐτοκράτορος, ἀλλ' εἶναι ἡ τυπικῶς ψαλλομένη ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ, καθ' ὃν χρόνον ψάλλεται σήμερον ἡ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τοὺς Μητροπολίτας, οὐδεμία παρ' ἡμῶν ἀντίρρησις, ἀφοῦ κατέχομεν ταύτην ὑπὸ τὴν αὐτὴν μελῳδίαν, ἀναφερομένην εἰς Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον καὶ εἰς τὸν πατριάρχην Μακάριον, ἐκ μουσικοῦ χειρογράφου τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ὅτι ὅμως ἦτο κατὰ τὴν μελῳδίαν εἶδος χερουβικοῦ ἢ παρομοίου ἄλλου μέλους νανουριστικοῦ, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ κ. Ψάχος, προσπαθήσας μάλιστα, καθὰ λέγει, μετὰ ἐργασίαν ἐνὸς ἔτους νὰ μεταφράσῃ ὀλίγας μουσικὰς συλλαβὰς τοῦ ἐν λόγῳ ἄσματος, μόνον ὡς ἀστεῖον δεχόμεθα τὸ πρᾶγμα, ὅπερ πλὴν τῶν ἄλλων καὶ τὴν ἐξῆς παρουσιάζει ἄτοπον ὄψιν· ὅτι δηλαδὴ πρὸς διεκπεραίωσιν τοῦ μέρους ἐκείνου τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, καθ' ὃ σήμερον δαπανᾶται ὀλιγόλεπτον διάστημα, τότε ἀπῃτεῖτο ἀπέραντον ὅσον· καὶ ἐπανερχόμεθα, ὡς εἰκός, εἰς ὅσα ἀνωτέρω εἴπομεν περὶ διημερεύσεως ἴσως τῶν τότε χριστιανῶν ἐν τῇ ἀκροάσει τῶν ἐπ' ἐκκλησίας ἱεροτελεστιῶν.

Διδόντες ἐντεῦθεν πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ἡμῶν **ἀνασκευὴν**, οὐκ ἄπο σκοποῦ κρίνομεν ἵνα χάριν τῶν περιέργων ἐπισυνάψωμεν τὴν τότε τυπικὴν διάταξιν τοῦ σχετικοῦ μέρους τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας μετὰ τῆς μουσικῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος **αὐτοκρατορικῆς Φήμης**, ἐχουσαν κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν χειρόγραφον τῆς ΙΕ'. ἑκατονταετηρίδος ἀρχομένης ὧδε:

«Πληρωμένου δὲ τούτου (τοῦ ἀπολυτικίου) ἄρχεται ἐντὸς τοῦ βήματος ὁ Διάκονος **τὴν εὐφημίαν.**

τὸ αὐτὸ πάλιν καὶ οἱ ἐκτός. Εἶτα οἱ ἐντός.

* **Ἀνδρονίκου τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως καὶ αὐτοκράτορος Ρωμαίων τοῦ Παλαιολόγου καὶ Μαρίας τῆς εὐσεβεστάτης αὐγούστης πολλὰ τὰ ἔτη.**

Ἰωάννου τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως τοῦ Παλαιολόγου πολλὰ τὰ ἔτη.

Μακαρίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη.

πάλιν τὸ αὐτό

Πολλὰ τὰ ἔτη τῶν βασιλέων.

Εἶτα λέγει ὁ Δομέστικος ἀπ' ἔξω τό.

Κύριε σῶσον τοὺς βασιλεῖς.

καὶ ἀπολογεῖται ἕτερος ἀπ' ἔξω

Καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν. Δόξα.

Εἶτα λέγουσι τὸ **Κοντάκιον** τῆς ἡμέρας· καὶ μετὰ τοῦτο λέγει ὁ Διάκονος τό, **καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**· καὶ ἄρχεται ὁ Δομέστικος **τὸ τρισάγιον** ἀπὸ χοροῦ ὁμοῦ πάντες».

Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

* **Σημ.** Παραλείπεται ἡ μουσικὴ τῶν ἑφεξῆς **εὐφημιῶν** ὡς ὁμοία πρὸς τὴν ἀνωτέρω.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 100 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Ὑπεύθυνος Ἰ. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΣΤ'.

ΑΡΙΘ.— 42

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1906

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τὴν «Νόβογιε Βρέμια»—Διωγμὸς ὀρθοδόξων—Μνήμη τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων—Τεκμήρια συμπαθείας ἀδελφικῆς—Ἡ ἔκκλησις τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας—Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΝΟΒΟΓΙΕ ΒΡΕΜΙΑ»

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ Ὑπόμνημα τοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ», ἡ γνωστὴ ρωσικὴ ἐφημερὶς «Νόβογιε Βρέμια» τῆς Πετρουπόλεως ἔκρινε πρόσφορον ἵνα φιλοδωρήσῃ τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς δι' ἄρθρου οὗτινος παραθέτομεν τὰς κυριωτέρας περικοπάς:

«Δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τις, γράφει, ὅτι ἡ ἐντύπωσις, τὴν ὁποίαν προξενεῖ τὸ ἔγγραφον τοῦτο εἶναι ἐπαχθὴς καὶ διαψεύδει τὰς ἐλπίδας ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι, βλέποντες ὑπ' αὐτὸ τὴν ὑπογραφὴν ἀνωτάτου πνευματικοῦ προσώπου τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας, ἤλπιζον νὰ εὕρουν ἐν αὐτῷ ἔκκλησιν εἰς τὴν ἀδελφότητα, τὴν εἰρήνην, τὴν ἀγάπην, ἔκκλησιν τέλος ξένην τῶν κοσμικῶν ὑπολογισμῶν καὶ τῆς φυλετικῆς διαπάλης.

«Ἐν τούτοις τὸ ἔγγραφον τοῦτο φέρει τὰ τυπικὰ σημεῖα τῶν προϊόντων τῶν διπλωματικῶν γραφείων, τῶν ἐπιδιωκόντων ὡρισμένον, καθαρῶς πολιτικόν, σκοπὸν καί, ἐπὶ τοσοῦτον διαφέρει τοῦ ποιμενικοῦ λόγου πρὸς τὰ ἀπολωλότα πρόβατα, ὥστε, ἐὰν δὲν ἔφερε τὴν σφραγῖδα καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Πατριάρχου, ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἐκληφθῇ ὡς μία διακοίνωσις τῆς προστυχούσης δυνάμεως, τῆς ἐπιδιωκούσης τοὺς στενῶς κερδοσκοπικοὺς σκοπούς της . . . . . .

«Ὁ δεσπότης τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολῆς ὀφείλει, καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον, νὰ γνωρίζῃ ὅτι εἰς τὴν διαμάχην τὴν γεννηθεῖσαν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων, δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον νὰ διαιρῇ τις τοὺς ὑπαιτίους κατὰ ἐθνικότητας εἰς λύκους καὶ πρόβατα καί, ὅτι ἐπιρρίπτων εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων γραμμῶν τοῦ «γράμματος» αὐτοῦ τὰς εὐθύνας ὅλας εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ περιορίζων τὸ πεδίον τῶν καταθλίψεων εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν, ἁμαρτάνει ἀπέναντι αὐτῆς τῆς θεμελιώδους ἀμεροληψίας καὶ δικαιοσύνης καὶ προκαλεῖ ἀκουσίως τὴν δυσπιστίαν τοῦ ἀναγνώστου ἐπὶ τῶν περαιτέρω ἐκτιθεμένων γεγονότων.

«Δυστυχῶς ἡ λεπτομερὴς μελέτη τοῦ ὑπομνήματος δικαιολογεῖ τὸν σκεπτικισμόν αὐτόν.

«Εἰς πάντας εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Βουλγάρων μῖσος προεκλήθη ἐξ ἀφορμῆς τῆς στά-

σεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀπέναντι τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν· ἐξ ὑπολογισμοῦ πολιτικοῦ καὶ ὑπὸ τὸ εὐμενὲς ὄμμα τῶν ἑλληνικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ κλήρου, οἱ Ἕλληνες κατέδιδον τὰς βουλγαρικὰς συμμορίας εἰς τὰ τουρκικὰ στρατεύματα. Χωρὶς νὰ ζητῶμεν νὰ δικαιολογήσωμεν ποσῶς τὴν παράνομον ἐνέργειαν τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ προδοσία, ἂν καὶ πολιτικῶς ὠφέλιμος διὰ τὴν Ἑλλάδα, δυσκόλως δύναται νὰ τύχῃ συγγνώμης.

«Μόναν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, οὐχὶ δὲ πρότερον οὐδὲ βραδύτερον, ὡς ἰσχυρίζεται τὸ ὑπόμνημα, οἱ τυχαῖοι φόνοι Ἑλλήνων ὑπὸ Βουλγάρων προσέλαβον χαρακτῆρα τακτικῶν ἀντιμέτρων. Διὰ μίαν ἀνταρτικὴν συμμορίαν, καταδοθεῖσαν εἰς τοὺς Τούρκους, ἐπυροπολεῖτο καὶ κατεσφάζετο ἑλληνικὸς συνοικισμός . . . .

«Καθ' ὅλην δὲ τὴν θλιβερὰν αὐτὴν περίοδον ἡ οἰκουμενικὴ ἐκκλησία δὲν εὗρεν οὐδὲ μίαν εἰρηνοποιὸν λέξιν, οἱ δὲ πολιτικοπνευματικοὶ αὐτῆς πράκτορες προέβαλλον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς φανερᾶς ἀντισλαυϊκῆς δράσεως.

«Καὶ ἐπῆλθεν ἡ Βάρνα, ἡ Ἀγχίαλος καὶ ἄλλα μέρη, θλιβερὰ συνέπεια τοῦ ἑλληνοσλαυϊκοῦ μίσους καὶ τῆς πολιτικῆς αὐτῆς τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς ἐνεργοῦ συνδρομῆς τῆς ληστείας.

«Εἰς τὰ τελευταῖα συμβάντα ἡ Εὐρώπη ἐξέφερεν αὐστηρὰν τὴν ἐτυμηγορίαν της, δὲν ἐδικαιολόγησεν ὅμως, οὐδὲ θέλει δικαιολογήσῃ τὸν ἑλληνικὸν κλῆρον ἐν Μακεδονίᾳ καὶ τὸ Κωνσταντινουπολιτικὸν Φανάριον.

«Ἐὰν τὸ Πατριαρχεῖον ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ τύχῃ τῆς συνδρομῆς αὐτῆς, ὀφείλει ἅπαξ διὰ παντὸς ν' ἀπαρνηθῇ τὴν φατριαστικὴν πολιτικὴν καὶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν εἰς τὴν αἱματηρὰν διαμάχην τὴν ἀντίθετον πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ χριστιανισμοῦ. Πρέπει νὰ θέσῃ ὁ Πατριάρχης σταυρὸν εἰς τὴν χύσιν τοῦ βουλγαρικοῦ αἵματος καὶ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι, ὑποθάλπων τὸ μίσος μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Βουλγάρων, θὰ δημιουργῇ ὁλονέν νέας ἐξαρχίας καὶ νέας αἱρέσεις καὶ, χάνων τὴν σημασίαν τῆς οἰκουμενικῆς ἐκκλησίας, θὰ καταβιβάσῃ ἑαυτὸν μέχρι στενῆς ἑλληνικῆς ἐφημερίας, ἡ θέσις τῆς ὁποίας θὰ εἶνε ὄχι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἀλλ' εἰς τὰς Ἀθήνας».

Διὰ τοῦ συνειρμοῦ τούτου τῶν παραδοξολογιῶν τῶν παραλογισμῶν καὶ τῶν οἰκτρῶν διαστροφῶν τῆς ἀληθείας, συνδυαζομένων, ἐν νεωτέρῳ ἄρθρῳ, πρὸς τερατωδῶς ἀναλήθη ἐθνολογικὴν στατιστικὴν τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου, ἡ «Νόβογιε Βρέμια» πειρᾶται, παραπλανῶσα τὴν ἐν Ρωσσίᾳ δημοσίαν γνώμην, νὰ διαθέσῃ ταύτην δυσμενέστατα κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους· τοῦθ' ὅπερ, ἄλλως τε, προθυμεῖται νὰ πράττῃ ἐν πάσῃ εὐκαιρίᾳ, εἰ καὶ μετ' ἀμφιβόλου ἐπιτυχίας.

Διότι ὑπάρχει, τύχῃ ἀγαθῇ, ἐν Ρωσσίᾳ σημαίνουσα περφωτισμένη μερὶς ἀναγνωρίζουσα ὅτι ἔχουσι καὶ οἱ ἀριθμητικῶς μικρότεροι λαοὶ ἀπαράγραπτα δίκαια, ἄξια σεβασμοῦ καὶ ἐκτιμήσεως· ἀποκρούουσα τὴν ἀναστήλωσιν, εἰς περιωπὴν δόγματος, τῆς κακοήθους ἀρχῆς «ἡ βία κατισχύει τοῦ δικαίου»· ἀνομολογοῦσα ὅτι ἡ ἀγέρωχος καὶ ὑπεροπτικὴ ἄρνησις, ὁ ἀμείλικτος διωγμὸς, ἡ συστηματικὴ ποδοπάτησις τῶν δικαίων τῶν ἀσθενεστέρων καὶ ἡ διὰ παντὸς θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου ἐπιδίωξις τῆς ἐξουθενώσεως, δὸς δ' εἰπεῖν, καὶ τῆς παντελοῦς αὐτῶν ἐξοντώσεως, δὲν ἀποτελεῖ, ἔστω καὶ ἀπὸ καθαρῶς ἀνθρωπίνης ἀπόψεως, τὸ ἄκρον ἄωτον τῆς πολιτικῆς ὀξυδερκείας καὶ τῆς διπλωματικῆς δεξιότητος· ἀντιλαμβανομένη, τέλος, ὅτι ἡ ἐγωϊστικὴ καὶ ἀκόρεστος βουλιμία τῶν μιμητῶν τοῦ ἄφρονος πλουσίου τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, τῶν διηνεκῶς τυρβαζόντων πῶς, καθελόντες τὰς ἀποθήκας αὐτῶν ἵνα οἰκοδομήσωσιν ἑτέρας μείζονας ἐν αἷς νὰ περιλάβωσι πάντα τὰ ἀγαθά, προκαλοῦσα τὰς κατωδύνους ἐπικλήσεις τῶν θυμάτων πρὸς τὸν θρόνον τοῦ Ὑψίστου, ἐφελκύει, θᾶσσον ἢ βράδιον, κατ' αὐτῶν τὴν τιμωρὸν χεῖρα τῆς θείας δικαιοσύνης, κολαφίζουσαν, ἀπροόπτως καὶ κατὰ τρόπον ὀδυνηρότατον, τοὺς ἀξιοῦντας ὅπως, ἐν τῇ πλουσιοπαρόχῳ πανδαισίᾳ τῶν ἐπιγείων ἀγαθῶν τῇ παρατεθείσῃ ὑπὸ τῆς παναγάθου χειρὸς τοῦ οὐρανίου Πατρὸς, αὐτοὶ μόνοι μετὰ τῶν φίλων των καταλάβωσιν ὅλας τὰς θέσεις ἀποκλείοντες πάντα ἕτερον, μὴ ἀρεστὸν αὐτοῖς, συνδαιτυμόνα.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς ἀκάμπτους ὀπαδοὺς τῶν σωβινιστικῶν ἰδεῶν, σημαιοφόρος τῶν ὁποίων παρίσταται ἡ «Νόβογιε Βρέμια», τοὺς μὴ ἐννοοῦντας, παρὰ τὰ διδάγματα τῆς πείρας, οὐδὲν νὰ μάθωσιν ἢ νὰ ἀπομάθωσι, λυπούμεθα βαθέως ἐπὶ τῇ ἐκουσίᾳ ἀμβλυωπίᾳ αὐτῶν ἐξ ἧς ἀναβλύζουσι τοσαῦται ἀδικοι καὶ σφαλεραὶ κατὰ τῆς πολιτείας τῆς Μ. Ἐκκλησίας κρίσεις. Ἀλλ' ἀσκόπως θορυ-

δοῦνται ἡ «Νόβογιε Βρέμια» καὶ οἱ συμφρονοῦντες αὐτῇ. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἦν χθὲς καὶ σήμερον τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀείποτε συνεπὲς πρὸς ἑαυτὸ καὶ φέρον πάντοτε τὴν ἐθνολογικὴν χροιὰν τὴν ὁποίαν ἀρχικῶς, **φύσει ὡς ἐκ τοῦ περιβάλλοντος**, εἶχεν, ὅτε τὸ πρῶτον ἐκηρύχθη ἐν Βυζαντίῳ ὁ λόγος τοῦ εὐαγγελίου εἶτα δὲ ἐγένετο τοῦτο, τῇ βουλῇ πάντως τῆς θείας Προνοίας, νέα Ρώμη, καὶ τὴν ὁποίαν χροιὰν διὰ μέσου εἴκοσιν αἰώνων ἀναλλοιώτως διετήρησε, μήτε ὅρια μεταῖρον αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες, μήτε δαιμόνια καινῶν δογμάτων θρησκευτικῶν τε καὶ πολιτικῶν εἰσάγον. Ἀλλά, γινῶσκον νὰ ἀποδίδῃ μὲν τὰ τοῦ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ, νὰ διακρίνῃ δὲ τὰς θείας ἐντολὰς ἀπὸ τὰς ὀπισθοβούλους ἀξιώσεις τῶν Φαρισαίων καὶ νὰ ἀπορρίπτῃ, παρὰ τὰς περὶ αἱρέσεων καὶ ἐξαρχιῶν ἀπειλάς των, μετὰ τοσαύτης σταθερότητος ταύτας μεθ' ὅσης ἐμμένει, ἀκραδάντως προσκεκολλημένον, εἰς ἐκείνας· χωρὶς ποτὲ ἡ ἐθνολογικὴ αὐτοῦ χροιὰ νὰ παραβλάψῃ πραγματικόν τι δίκαιον, ἢ νὰ παρεμβάλῃ κώλυμα εἰς τὴν μεγάλην ἐν τῷ κόσμῳ εὐεργετικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν αὐτοῦ δρᾶσιν. Οἱ ἀμφιβάλλοντες, ἀνατρεξάτωσαν εἰς τὴν ἀψευδῆ ἱστορίαν.

Διαβεβαιοῦμεν προσέτι τὴν «Νόβογιε Βρέμια» καὶ τοὺς ὁμόφρονάς της, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὐδαμῶς ἔχει νὰ σκεφθῇ περὶ μετατοπίσεώς του ἀλλαχοῦ· διότι παραμένει ἀσφαλῶς, ὡς γηγενὲς καὶ αὐτόχθον, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐφ' οὗ ὁ Πρωτόκλητος τῶν Ἀποστόλων ἐφύτευσεν αὐτό, οἱ μαθηταὶ τούτου ἐπότισαν καὶ ὁ Θεὸς ηὔξησεν εἰς δένδρον βαθύρριζον, καλλίκομον καὶ ἀγλαόκαρπον, ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ ὁποίου συρρεύσαντες πολλοὶ λαοὶ ἠρύσθησαν, πρὸς τοῖς στοιχείοις τοῦ ἐξανθρωπισμοῦ, τὴν ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ τὴν ἀναγκαιοῦσαν αὐτοῖς ἑκάστοτε ἀρωγήν, ὑφ' ὧν θωρακισθέντες ἠδυνήθησαν νὰ ἀντιμετωπίσωσιν ἐπιτυχῶς τὰς μακραίωνας μανιώδεις λαίλαπας τὰς ἀπειλησάσας νὰ ἀνασπάσωσιν αὐτοὺς πρόρριζα ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Οὔτε διαιρεῖ κατὰ ἐθνικότητας εἰς λύκους καὶ πρόβατα τοὺς λαοὺς ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία, οὐδὲ πράττει τι τὸ ἀντευαγγελικόν, ἀντιτάσσουσα πρὸς τὸν γνωστὸν ἐκσλαυϊσθέντα Φιννοουγγρικῆς καταγωγῆς λαὸν τὸν ἀπὸ τῶν στεππῶν τῆς μέσης Ἀσίας καταντήσαντα ἐπὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου καὶ ἐπιδιώκοντα ὅπως διὰ τοῦ ψεύδους καὶ τοῦ δόλου ὑφαρπάσῃ χώρας ἐφ' ὧν οὐδὲν ἀποδεδειγμένον δικαίωμα κέκτηται, ἀντιτάσσουσα— λέγομεν— πρὸς αὐτὸν τὰς θείας ἐντολὰς «οὐ κλέψεις· οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὸν ἀγρὸν τοῦ πλησίον σου,... οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί». Ἂν δὲ ἡ «Νόβογιε Βρέμια» ποθεῖ πράγματι τὴν εἰρήνην, δὲν ἔχει εἰμὴ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς προσπαθείας τῶν Πατριαρχείων παρὰ τοῖς προστατευομένοις της, ἀντὶ νὰ ἐκθρασύνῃ αὐτοὺς ἐν τῇ σκολιᾷ ὁδῷ ἣν ἐτράπησαν, καθόσον εἶναι αὕτη, ὑπὲρ πάντα ἄλλον, εἰς θέσιν νὰ γινώσκῃ ὁποῖαι τινὲς εἰσὶν αἱ συνέπειαι τῆς ἅπαξ ἀφαιρέσεως τοῦ χαλινοῦ ἀπὸ τῶν κακοποιῶν στοιχείων ἢ τῶν ἀμορφώτων κοινωνικῶν στρωμάτων καὶ τῆς ἐξωθήσεως αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς βιαιοπραγίας.

Ἐπιτρεψάτω δ' ἡμῖν ἡ καλὴ συνάδελφος μίαν ἐρώτησιν: ἀραγε σπουδάζουσα διισχυρίζεται, ὅτι τὸ ἄτομον ἢ ὁ πληθυσμός, ὁ ἐπικαλούμενος τὴν προστασίαν τῶν καθεστηκυιῶν Ἀρχῶν πρὸς διάσωσιν τῆς παρὰ λησταναρτικῶν στιφῶν ἐπαπειλουμένης ζωῆς, τιμῆς, περιουσίας ἑαυτοῦ καὶ τῶν οἰκείων του, διαπράττει πρᾶξιν ἀξιόποινον καὶ προδοτικὴν δικαιολογοῦσαν τὴν διὰ τοῦ πυρὸς καὶ σιδήρου ἐξολόθρευσίν του; Ὥστε, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην τῆς «Νόβογιε Βρέμια», ἂν, ἐν μιᾷ τῶν χαλεπῶν τούτων ἡμερῶν, ἐπαναστατικὸν στίφος εἰσελάσῃ αἴφνης εἰς τὰ γραφεῖά της μετὰ προθέσεως σφαγῆς, διαρπαγῆς, δηώσεων, ἡ διεύθυνσις αὐτῆς δὲν θὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προστασίαν τῆς ἀστυνομίας ἢ περιπολίας Κοζάκων, διότι θὰ ἦτο προδοτικὴ πρᾶξις, ἀλλὰ θὰ ὑποδεχθῇ τοὺς κακούργους ὑπτίαις χερσὶ καὶ ἀνοικταῖς ἀγκάλαις, χειραγωγοῦσα αὐτοὺς καὶ ὑποβοηθοῦσα εἰς τὸ ἀπαίσιον ἔργον των! Εὐτυχῶς, ἐν τῇ ρύμῃ τοῦ λόγου, διέφυγον τὴν συνάδελφον πολύτιμοι ἀλήθειαι ἃς λαμβάνομεν ὑπὸ σημείωσιν· ἡ ἐγκατάλειψις δηλονότι τῆς θεωρίας ὅτι αἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὠμότητες κατὰ τῶν Ἑλλήνων εἰσὶν ἀντίποινα διὰ τὴν ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ Βουλγάρων ἐνέργειαν τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων, καὶ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῆς

δι' ἑτέρας, καθ' ἣν, αἱ σφαγαὶ καὶ αἱ πυρπολήσεις παρὰ τῶν βουλγαρικῶν στιφῶν ἑλληνικῶν μακεδονικῶν συνοικισμῶν ἐγένοντο διότι οἱ κάτοικοι τούτων, ἀντὶ νὰ συμμαχῶσι μετὰ τῶν ἀνταρτῶν, ἐπεκαλοῦντο κατ' αὐτῶν τὴν προστασίαν τῶν νομίμων Ἀρχῶν, **τότε δὲ μόνον** ἐσχηματίσθησαν ἐπ' ἀμυντικῷ σκοπῷ (ὑπὸ τῶν κινδυνευόντων καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν Πατριαρχείων) τὰ ἑλληνικὰ σώματα. Ἐσμὲν κατὰ πάντα σύμφωνοι ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου κύριοι τῆς «Νόβογιε Βρέμια». Αὐτὰ ταῦτα ἀκριβῶς λέγει καὶ τὸ πατριαρχικὸν ὑπόμνημα.

Οὔτε ἔχεται ὑποστάσεως τινὸς ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἀπώλεσε τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Εὐρώπης. Ἂν δὲ μερὶς τῆς δημοσίας γνώμης παρεπείσθη ὑπὸ προσκειμένων τῷ βουλγαρικῷ ἀγῶνι, δι' εὐνοήτους λόγους, δημοσιογραφικῶν ὀργάνων, αὐτοὶ οὗτοι οἱ Βούλγαροι ἀνέλαβον νὰ διαλύσωσι τὴν πλάνην καὶ νὰ διαφωτίσωσι τοὺς παραπεισθέντας. Τοῦτο πιστοποιεῖ αὐτὴ αὕτη ἡ «Νόβογιε Βρέμια», ἀνομολογοῦσα ὅτι «εἰς τὰ τελευταῖα συμβάντα, (τῆς Ἀνατ. Ρωμυλίας) ἡ Εὐρώπη ἐξέφερεν αὐστηρὰν τὴν ἐτυμηγορίαν της».

Θὰ ἠδυνάμεθα νὰ πληρώσωμεν πολλὰς ἔτι σελίδας ἐκ πικρῶν, πικροτάτων ἀληθειῶν. Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου; Μήπως αἱ παραδοξολογίαι, οἱ παραλογισμοὶ καὶ αἱ διαστροφαὶ τῆς ἀληθείας τοῦ παρατεθέντος ἄρθρου, δὲν ἀποδεικνύουσιν, εὐγλωττότερον παντὸς ἄλλου ἐπιχειρήματος, τὸ ἀναπολόγητον τῶν βουλγαρικῶν κακουργιῶν καθὼς καὶ τὴν ἀμηχανίαν εἰς ἣν περιέστη ἡ ἀναλαβοῦσα τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ ἀπέλπιδος ἀγῶνος τῶν «Νόβογιε Βρέμια ;

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ἡ δημοσιευομένη παρὰ πόδας ἐπιστολὴ συμπληροῖ τὰ διὰ προηγουμένης ἐπιστολῆς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Μογλενῶν γνωστὰ γενόμενα κακουργήματα τῶν σχισματικῶν βουλγάρων κατὰ τῶν ὀρθοδόξων· μαρτυρεῖ δὲ καὶ αὐτὴ, καθὼς ἑκατοντάδες ὅλαι γραμμάτων πρὸ αὐτῆς σταλέντων, ἅμα μὲν τὰ δεινὰ, ἅπερ ὑφίστανται οἱ προσκείμενοι τῇ διδασκαλίᾳ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ἅμα δὲ καὶ τὸ στερρὸν τοῦ φρονήματος τῶν ὀρθοδόξων καὶ τὸ τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἀδιάσειστον. Ἐπ' αὐτοῖς ἡ Ἐκκλησία σεμνυνομένη καὶ πρὸς τὴν σεβαστὴν αὐτοκρατορικὴν κυβέρνησιν τὰ παθήματα αὐτῶν καθιστῶσα γνωστὰ καὶ δικαιοσύνην ἀπαιτοῦσα, οὐχὶ δ' ἕτερόν τι, εὔχεται λῆξιν δεινῶν προσεχῆ.

Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἀπὸ 14 σεπτεμβρίου, ἔχει ἐν τοῖς κυριωτέροις μέρεσιν οὕτω :

Παναγιώτατε δέσποτα

Μετὰ βαρυκλαυθμοῦς καρδίας προσέρχομαι εὐσεβάστως ἵνα γνωρίσω τῇ μητρὶ Ἐκκλησίᾳ δρᾶμα φρικαλέον, ἐκτυλιχθὲν ἐν τῇ ταπεινῇ μου ἐπαρχίᾳ, τοῦ ὁποίου καταχθόνιοι μὲν ἥρωες ὑπῆρξαν καὶ πάλιν οἱ συνήθεις αἱμοβόροι λύκοι τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, θύματα δὲ πολύκλαυστα ἱερεὺς καὶ νέος τις μετὰ χωροφύλακος ὀθωμανοῦ.

Τὴν 27 παρελθόντος μηνὸς, ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς Σταῦρος τοῦ χωρίου Πισοδερίου τῆς ὑποδιοικήσεως Φλωρίνης, ἐν συνοδείᾳ προκρίτου τινός, ὀνόματι Χατζῆ Κώστα καὶ τοῦ νέου Θεοδώρου Κωνσταντίνου (ἐτῶν 28), μετά τινος ὀθωμανοῦ χωροφύλακος, ἐξῆλθον χάριν ἀναψυχῆς εἰς τὸ οὐ μακρὰν τοῦ χωρίου κείμενον δάσος, ὁπόθεν οἱ ἐνεδρεύοντες, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἀθώων θυμάτων, κομιτατζῆδες ἐπέπεσον ἄγριοι κατ' αὐτῶν πυροβολοῦντες· καὶ τὸν μὲν Θεόδωρον μετὰ τοῦ χωροφύλακος ἀφῆκαν νεκρούς, ποικιλοτρόπως κρεουργήσαντες αὐτούς. Ὁ δὲ ἀτυχὴς παπᾶ-Σταῦρος, φέρων ἐπὶ τοῦ στήθους τραῦμα καίριον, κατέφυγε πρὸς περιποίησιν τῆς πληγῆς εἰς ἐκεῖ πλησίον καλύβην ἀνθρακέως, ὅστις, ἀτυχῶς, τυγχάνων βούλγαρος καὶ οὗτος, συνεπλήρωσε τὸ δολοφόνον ἔργον τῶν κακούργων του συνεταίρων, πλήξας ἀπανθρώπως κατὰ μέτωπον διὰ πελέκεως τὸν πιστὸν εἰς τὰ πάτρια καὶ ἀείμνηστον ἤδη ἱερέα μας, ἐγκαταλιπόντα ἐν ὀρφανίᾳ μητέρα, πατέρα, σύζυγον καὶ τέκνον, καὶ μόλις τριάκοντα καὶ πέντε ἔτη ἀριθμοῦντα.

Κατὰ τὴν τραγικὴν ταύτην σκηνὴν μόλις κατώρθωσε νὰ διαφύγῃ πληγωμένος ὁ πρόκριτος τοῦ χωρίου Χατζῆ Κώστας.

Προτιθέμενος ἵνα κατ' αὐτὰς ἐπισκεφθῶ, σὺν Θεῷ, καὶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἴδω τοὺς δεινοπαθοῦντας καὶ ὑπὸ τὸ κράτος φόβου διηνεκοῦς διατελοῦντας χριστιανούς μου καὶ τὰς ἀνάγκας αὐτῶν μελετήσω, ἐξέρχομαι εἰς περιοδείαν, ἔχων μετ' ἐμοῦ ὡς πολύτιμον ἀρωγὴν καὶ προφυλακὴν τὰς εὐχὰς τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας, ὑφ' ἃς διατελῶ βαθυσεβάστως ἀσπαζόμενος τὴν σεπτήν μοι τῆς ὑμετέρας κορυφῆς δεξιάν.

Ἐν Κρουσόβῳ, τῇς Ὑμετ. Θ. Παναγιότητος (κλπ).

† Ὁ Πρέσπῶν καὶ Ἀχριδῶν **Γερμανός.**

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΝ ΕΥΣΕΒΕΙ ΤΗ ΠΙΣΤΕΙ ΤΕΛΕΙΩΘΕΝΤΩΝ

Τὴν ἀξίαν καὶ σημασίαν τῆς ὑψίστης θυσίας τῶν ὑπὲρ πίστεως πυρί τε καὶ μαχαίρᾳ τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν ἐξετίμησαν εὐλαβηθέντες οἱ ὀρθόδοξοι πάντες, οἵτινες μετὰ φρίκης ἔμαθον καὶ μανθάνουσι τὰ κατὰ τῶν ὀρθοδόξων ὑπὸ σχισματικῶν βουλγάρων τελεσθέντα ἐγκλήματα ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ. Σεβόμεναι τὴν μνήμην, θαυμάζουσαι τὴν ὑψίστην αὐταπαρνησίαν τῶν νέων θυμάτων τῆς πίστεως Ἐκκλησίαι καὶ κοινότητες ὀρθόδοξοι, ἐξακολουθοῦσι τελοῦντες ἱερὰ μνημόσυνα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἐν πίστει τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, οἵτινες ζῶσαν ἐν ἑαυτοῖς ἔδειξαν τὴν θερμὴν πίστιν τὴν δοξάσασαν τοὺς ἀρχαίους καὶ νέους μάρτυρας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν. Εἰς τὰ θύματα τὰ πεσόντα ὑπὲρ ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος, εἰς ἃ προσετέθη ἀπὸ τῆς 9 σεπτεμβρίου Φώτιος ὁ πολυθρήνητος τῆς Κορυτσᾶς μητροπολίτης, ἀποδίδοται φόρος εὐγνωμοσύνης καὶ θαυμασμοῦ πάγκοινος. Ἡ ἀποστολικὴ τῶν **Ἀλεξανδρέων** Ἐκκλησία, ἀποφάσει πατριαρχικῇ, ἐτέλισε τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ θύματος τούτου μνημόσυνον, αὐτοῦ τοῦ μακαριωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου κ. Φωτίου τὴν ἀναίμακτον θυσίαν προσάγοντος—ἡ δὲ **ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος** καὶ αὐτὴ πάνδημον, τῇ αὐτῇ κυριακῇ, τοῦτο τελεσασα, πανήγυριν ἀρετῆς τὴν ἡμέραν κατέστησεν—Ἐπίσης, ἀποφάσει τῶν κοινοτικῶν ἀρχῶν **Καστορίας**, ἐνεκρίθη νὰ τελεσθῇ μνημόσυνον ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ἱερουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Γερμανοῦ, πάνδημον ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Κορυτσᾶς Φωτίου—Τοιοῦτον ἐγένετο καὶ τὸ ἐν **Πετρόβῳ** τῆς ἐπαρχίας Βοδενῶν τῇ 17 ὑπὸ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Στεφάνου, διατάξαντος ἵνα τοιαῦτα τελεσθῶσιν ἐν πᾶσι τοῖς χωρίοις καὶ κωμοπόλεσι τῆς ἐπαρχίας, ὧν πανηγυρικώτερά πως ἐγένοντο τὰ ἐν **Γουμενίσσῃ, Γεβγελῇ, Γενιτσοῖς** καὶ ἐν τῇ **πόλει Βοδενῶν** —Ἡ ἱερὰ μητρόπολις **Ἐλευθερουπόλεως**, ἱερουργοῦντος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Παναρέτου, ἐγκαίρως ἐξεπλήρωσεν ἀδελφικὸν καθῆκον, τῇ 17 τοῦ μηνὸς τούτου, συγχρόνως τῇ τῆς Πελαγονίας καὶ τῇ τῆς Δράμας καὶ τῇ τῆς Θεσσαλονίκης (ἐν ᾗ τετρακισχίλιοι παρεστάθησαν ἐν τῷ μνημοσύνῳ συνευχόμενοι κατανυκτικώτατα καὶ ἐν μεγίστῃ τάξει, ἁρμοζούσῃ χριστιανοῖς, ἐπισπασάμενοι τὴν εὐαρέσκειαν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς). — Ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ μνημοσύνων ἄξια ἀναγραφῆς εἶσι τὸ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος **Ἀτλάντας**, τῇ 3 σεπτεμβρίου, ὑπὲρ τῶν ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ καὶ Μακεδονίᾳ πεσόντων—τὸ τῆς ἐν **Βασιγκτῶνι** ἑλληνικῆς κοινότητος, τῇ 3 τοῦ μηνός, ἱερουργούντων ἐν τῷ πρώτῳ τοῦ Οἰκονόμου τῆς Μ. Ἐκκλησίας αἰδεσιμ. πρεσβυτέρου κ. Κώνστα Χατζῆ Δημητρίου, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τοῦ πανοσλγ. ἀρχιμανδρίτου κ. Ἰωακεὶμ Ἀλεξοπούλου—Σημειώσεως ἄξιον τὸ ἐν **Σεβαστοπόλει** (Ρωσσίας), ἀδείᾳ τοῦ πανιερωτάτου ἀρχιεπισκόπου, τελεσθὲν τῇ 10 τοῦ μηνὸς τούτου, παρόντος καὶ συγκεκινημένου μέχρι δακρύων πολλοῦ πλήθους ἑλλήνων. Ὁ λειτουργῶν πανοσλγ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γρηγόριος Βούκουνας. ὡς ἡ πρὸς τὴν ἐφημερίδα «Ἑλληνισμὸν» ἐπιστολὴ μαρτυρεῖ, «λόγον ἀπήγγειλεν ὡραιότατον καὶ συγχρόνως ἀνέγνωσε τὴν ὑπὸ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» περιγραφομένην καταστροφὴν τῆς περιφανοῦς Ἁγχιάλου».

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΣΥΜΠΑΘΕΙΑΣ ΑΔΕΛΦΙΚΗΣ πρὸς πάσχοντας, ἐκδηλούμενα πανταχόθεν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ, κατὰ καθῆκον, ἐκ μέρους τῶν ἑλλήνων ὀρθοδόξων, ἀνεγράφησαν ἐγκαίρως καὶ ἀναγράφονται τακτικῶς ἐν ταῖς στήλαις τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας». Αἱ ἀναγραφαὶ τῶν ἀθροιζομένων χρηματικῶν ποσοτήτων πρέπει νὰ ἐλκύσωσι τὴν προσοχὴν τῶν ἀληθῶς ὀρθοδόξων καὶ, μάλιστα πάντων, τῶν ὁμογενῶν ἐπὶ τῆς ἐπειγούσης θεραπείας ἐθνικῶν ἀνάγκων, οἷα ἡ δημιουργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ μισελληνισμοῦ καὶ τῆς μισορθοδοξίας, ἣν ἡ ἐσχάτη κοινωνικὴ τῶν βουλγάρων ὑποστάθμη ἐπέβαλεν εἰς τοὺς διοικοῦντας τὴν βουλγαρικὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν τοπαρχίαν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Ἡ πρὸς τοὺς παθόντας ἀπὸ ἰουλίου καὶ τοὺς ἔκτοτε πάσχοντας ἀδελφοὺς ἡμῶν ἐκδήλωσις τῶν αἰσθημάτων τῆς συμπαθείας καὶ στοργῆς, τεκμηριωθεῖσα λαμπρῶς κατὰ τὸν παρελθόντα αὔγουστον, ὑπορριπιζομένη ὑπὸ τῆς ἡμετέρας δημοσιογραφίας. πρέπει νὰ συνεχισθῇ. Καὶ οὔτε πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ἡ προθυμία καὶ γοργότης πρὸς ὑποστηριξιν ἐν γένει καὶ βοήθειαν ἀδελφῶν ἀνεστίων καὶ πενομένων, γυμνῶν καὶ πασχόντων, θυμάτων ἀξιοκατακρίτου μισαδελφίας δῆθεν χριστιανῶν, ὧν ὁ λεγόμενος κλῆρος ἴσως ἐπευδοκεῖ τοῖς ἐγκλήμασιν, ἀλλὰ βεβαίως οὐδεμίαν ἔχει πρόθεσιν νὰ διδάξῃ τοὺς ἀπὸ τῆς ὀρθοδοξίας ἀπεσχισμένους βουλγάρους ἐντολάς τινας καὶ κεφάλαια τοῦ Δεκαλόγου. Οὕτω δέ, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ πίεσις ἐξακολουθεῖ καὶ διὰ βίας ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ρωμυλίᾳ ἕλληνας ἐξομοσίᾳ πεποιθήσεων, οἱ δὲ τυραννούμενοι εὑρίσκουσιν ἠρεμίαν καὶ ἀσφάλειαν ὑπὸ

τὴν φιλάνθρωπον αἰγίδα τῆς κυβερνήσεως τῆς **Α.Α.Μ.** τοῦ σουλτάνου καὶ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν **Φαραώ**, καθῆκον ἔχομεν νὰ σπεύσωμεν ἐκ τῶν τεσσάρων τοῦ ὁρίζοντος σημείων ἀρωγοὶ καὶ προστάται, πρέπει δὲ τὸ γένος ἡμῶν νὰ στηρίξῃ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς τοὺς πάσχοντας, οἵτινες δικαίως ἐπαναλαμβάνουσι τὸ τῆς Γραφῆς «ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν».

Εἰς τὴν πρακτικὴν καὶ γενναίαν ἐκδήλωσιν τῆς ἀδελφικῆς ταύτης συμπαθείας πρωτεύουσιν οἱ ἐν **Αἰγύπτῳ ὀρθόδοξοι ἕλληνες,** καίτοι δὲ εἷς τινα μέρη οἱ ἔρανοι διενεργοῦνται ἀτάκτως ἢ μᾶλλον ἄνευ ἑνότητος ἐνεργείας, ἐν τούτοις ἡ ἐκτίμησις τῆς δυσχεροῦς θέσεως τῶν προσφύγων ἐπιβάλλει πᾶσι τὴν πρόθυμον εἰσφορὰν ἱκανῆς ποσότητος. Ἐν Χαρτούμ, λόγου χάριν, οἱ ἐκ Καρπάθου ἐργάται συνέλεξαν μεταξὺ αὐτῶν περὶ τὰς χιλίας δραχμάς, οἱ δὲ ἐκ Κύπρου χίλια περίπου φράγκα· κατὰ τὸ παράδειγμα αὐτῶν ἐνεργοῦσιν οἱ αὐτόθι ἠπειρῶται — ὁ δὲ πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κοινότητος κ. Ἐμμ. Μπενάκης ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ παρὰ τῷ ἐν Ἀθήναις Ἱεροσπουδαστηρίῳ, κατὰ τὸν «Ταχυδρόμον» Ἀλεξανδρείας, πρόχειρον μαγειρεῖον, χάριν τῶν ἐξ Ἀγχιάλου προσφύγων, πρὸς ἐπισιτισμὸν αὐτῶν ἰδίαις δαπάναις.—Ἐπίσης ἐν Ἑλλάδι συλλέγονται συνδρομαὶ ὑπὲρ τῶν προσφύγων, μετὰ προθυμίας ἐργαζομένων πάντων, ἄξιον δὲ πολλῶν ἐπαίνων τὸ χριστιανικὸν ἔργον τῶν δημοδιδασκάλων Ἠλείας προσενεγκόντων 563 σχεδὸν δραχμὰς καὶ τῶν τῆς Λακεδαίμονος (202 δρ.).

Ἡ ἐν τῇ **ἡμετέρᾳ πόλει** ἐπιτροπεία μετὰ πολλοῦ ζήλου ἐργαζομένη δικαιοῖ τὰς στηριχθείσας ἐπ' αὐτὴν ἐλπίδας. — Ἡ ὁμογενὴς κοινωνία τῆς **Ἀδριανουπόλεως** πολλὴν ὑπὲρ τῶν προσφύγων ἐπεδείξατο στοργήν, προεξάρχοντος τοῦ σεβασμ. αὐτῆς μητροπολίτου, καὶ πολλοῖς μὲν ἐκ τῶν προσφύγων ἐχορήγησεν ὁδοιπορικὰ ἔξοδα πρὸς μετάβασιν εἰς Δεδέ-Ἀγὰτς ἢ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἱκανοὺς δὲ διατρέφει μέχρι σήμερον, καὶ εἷς τινας ἔδωκε ποσά τινα ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς κεφάλαια πρὸς ἐργασίαν. Ἡ δὲ κεντρικὴ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐφορία καὶ ἡ ἐπιτροπεία τοῦ κοινοτικοῦ τῆς Ἀδριανουπόλεως Οἰκοτροφείου ἱκανοὺς ἐδέξατο πτωχοὺς μαθητὰς ἐξ Ἀγχιάλου, Πύργου, Στενημάχου καὶ Φιλιππουπόλεως, δωρεὰν αὐτοῖς παρέχουσα τὴν διατροφὴν καὶ δίχα διδάκτρων τὴν ἐκπαίδευσιν· τινὰς δὲ τῶν εὐπορούντων ἐδέξατο ἐπὶ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεως τῶν τροφείων καὶ πλείονας ἐπὶ πληρωμῇ τοῦ ἑνὸς τρίτου.—Προθύμως ἐπίσης ἤρξαντο διενεργούμεναι συνεισφοραὶ παρὰ πολλαῖς τοῦ ἐξωτερικοῦ κοινότησιν, ὡς καὶ ἐν **Κύπρῳ**, ὅπου πρὸ μηνὸς ἐπὶ τούτῳ συνεστήθη ἐπιτροπεία —ἐν **Σεβαστοπόλει** τῆς Ρωσσίας τὴν αὐτὴν οἱ ὁμογενεῖς δεικνύουσι προθυμίαν— ἐν **Ἀτλάντᾳ** τοῦ νέου κόσμου, ἡ ἑλληνικὴ κοινότης, ἡ πρὸ μικροῦ καταβαλοῦσα 46000 φράγκων ὑπὲρ τοῦ ναοῦ αὐτῆς, ἤθροισε 2492 φράγκα, ὧν τὰ ἡμίσεα (1246) πέμψει τῷ πανγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, τὰ δὲ ἕτερα τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Ἀθηνῶν, ὡς προέδρῳ τῆς ἐκεῖ ἐπιτροπείας τῶν ἐράνων.

Καὶ ἐν τούτοις ἀνάγκη πολλῆς ἐνεργείας· διότι καὶ τῆς συνδρομῆς πάντων ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ παθόντες· ὡς δὲ τὸ Πατριαρχεῖον ἡμῶν καὶ οἱ ὀρθόδοξοι ἕλληνες ἐπιτελοῦσιν ἐνταῦθα τὸ καθῆκον αὐτῶν, ὡς ἡ μὴ ψεύσασα τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν αὐτῆς ὀρθόδοξος κοινότης **Πελαγονίας** ἔδωκε λαμπρὸν παράδειγμα στοργῆς ἀδελφικῆς πρὸς τοὺς ὑπὲρ πίστεως δοκιμαζομένους, ὡς ἡ τῆς Ἀδριανοπόλεως ἐπιτελεῖ τὸ καθῆκον, ὡς ἐπιτελεῖ καθῆκον ἡ τοῦ Δεδέ-Ἀγὰτς, ὡς ἀδελφικῶς προσηνέχθησαν αἱ κοινότητες Σερρῶν καὶ Δράμας καὶ Διδυμοτείχου, προσδοκῶμεν ὅτι θέλουσι προθύμως φανῇ συμμεριζόμεναι τὴν κοινὴν ὑπὲρ πασχόντων ἐνέργειαν καὶ συμπάθειαν αἱ μεγαλώνυμοι ἑλληνικαὶ κοινότητες Σμύρνης, Θεσσαλονίκης, Τραπεζοῦντος, Χίου, Μιτυλήνης, Ἰωαννίνων, Λήμνου, Κυδωνιῶν, Καβάλλας, Ξάνθης, Σαρανταεκκλησιῶν καὶ ἕτεραι· πασῶν τούτων γινώσκομεν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα καὶ τὸν πατριωτισμόν.

***

Πρὶν τεθῇ τὸ φύλλον ἡμῶν ὑπὸ τὰ πιεστήρια, ἀπεστάλη ἡμῖν ἡ ἑξῆς ἐπιστολή, ἡ πρὸς τὴν **Α. Θ. Π.** τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἀπευθυνθεῖσα καὶ λαμπρὰ φιλογενείας νομοταγοῦς αἰσθήματα ἀποδεικνύουσα. Πέμπουσιν αὐτὴν οἱ ἐν Nashua τῆς Ἀμερικῆς ἕλληνες, ἀποστέλλοντες καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν προσφύγων συνδρομήν. Ἡ ἐπιστολὴ πρέπει νὰ καταστῇ γνωστὴ πᾶσι τοῖς ὁμογενέσι.

Nashua 14)27 σεπτεμβρίου 1906

Παναγιώτατε δέσποτα,

Λίαν εὐλαβῶς ἀσπαζόμενοι τὴν ἁγίαν δεξιὰν τῆς Ὑμετ. Παναγιότητος προαγόμεθα ταπεινῶς νὰ διακοινώσωμεν Ὑμῖν τὰ ἑξῆς·

Ἡ ἡμετέρα παροικία λίαν λυπηρῶς ἔφερε τὴν εἴδησιν περὶ τῆς καταστροφῆς τῶν τῆς Ἀγχιάλου ὀρθοδόξων. Πρὸς περίθαλψιν τῶν αὐτόθεν ἐρχομένων ἀποστέλλομεν Ὑμῖν ἐκ συνεισφορᾶς δι' ἐπιταγῆς εἴκοσι λίρας ἀγγλικάς, τὰς ὁποίας θὰ διαθέσητε ὑπὲρ τῶν δεινοπαθούντων ἀδελφῶν μας.

Ἐλπίζοντες ὅτι ὁ ἡμέτερος κυριάρχης Σουλτὰν Ἀβδοὺλ-Χαμὴτ-Χὰν θέλει δώσει τὴν προσήκουσαν ἀμοιβὴν πρὸς τὴν ἀχάριστον καὶ βάρβαρον Ἡγεμονίαν, διατελοῦμεν παρακαλοῦντες τὸν Θεὸν ὅπως τιμωρήσῃ τοὺς κακοὺς τούτους βουλγάρους.

Πειθήνια τέκνα σας

ἅπαντες οἱ ἐν Nashua τῆς Ἀμερικῆς.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΤΗΣ Μ. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ἣν ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους ὁμογενεῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐγένετο γνωστὴ πολλοῖς, μόλις ἀποσταλεῖσα εἰς ἐλάχιστον μέρος τοῦ ἑλλην. πληθυσμοῦ τῆς πρωτευούσης· καὶ ἔσχεν ἀποτελέσματα εὐφήμου μνείας ἄξια, ἐφ' οἷς καὶ ἄξιοι τῶν εὐλογιῶν τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας εἰσὶν οἱ καταβαλόντες τὸν ὀβολὸν αὐτῶν. Διότι καθὼς ἐγράψαμεν ἐν τῷ προτέρῳ ἡμῶν τεύχει, οὐδεὶς ἀπαιτεῖ νῦν πολὺ χρυσίον ἢ ἀργύριον, ἀλλὰ τὸ ἑκάστῳ ἐπιβαλλόμενον ὑπὸ τῆς σοβαρότητος τῶν περιστάσεων, τὸ ἑκάστῳ συγχωρούμενον ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς αὐτοῦ καταστάσεως. Ὅταν δὲ πάντες ἐκτιμήσωσι τὸ σπουδαῖον καὶ κρίσιμον τῶν κυκλουσῶν ἡμᾶς περιστάσεων, ἀλλὰ μάθωσι καὶ τὴν ἀνεπάρκειαν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν ἐκκλησιαστικοῦ κέντρου πρὸς θεραπείαν πασῶν τῶν ἐθνικῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐν μακεδονικαῖς τοῦ Οἰκουμενικοῦ πατριαρχικοῦ Θρόνου μητροπόλεσι χειμαζομένων ὀρθοδόξων, θέλουσι σκεφθῇ βεβαίως ὅτι γενναιότερον καὶ τακτικώτερον ἐν εὐκαιρίαις πρέπει νὰ συντρέχωσι, διὰ τῶν Πατριαρχείων, εἰς βοήθειαν τῶν ἐν ἀνάγκαις. Τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον προσέρχεται διαρκῶς ἐπίκουρον τοῖς δεομένοις, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν πολλὰ πολλοῖς ἐχορήγησεν· ἀλλ' ἐνίοτε περιίσταται εἰς θέσιν ἀμήχανον, θέλον καὶ μὴ δυνάμενον ὡς πρέπει νὰ χορηγήσῃ. Οἱ τακτικοὶ αὐτοῦ πόροι προορίζονται καὶ μόλις ἐπαρκοῦσιν εἰς διατήρησιν τοῦ κέντρου καὶ εἰς ἐκπλήρωσιν ἀναγκῶν, τῶν ἤδη γνωστῶν, οὐχὶ τῶν ἐκτάκτων. Αἱ ἔκτακτοι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καταπληκτικῶς ἐπερίσσευσαν. Οἱ κίνδυνοι τῆς ὀρθοδοξίας ηὐξήθησαν. Ἀνάγκη νὰ περισσεύσωσι καὶ αἱ πρόσοδοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου.

Προσῆλθον εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ τινὲς τῶν λαβόντων τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἐκκλησιν, καὶ τούτων ἐξεδώκαμεν τὸν **Α΄ κατάλογον** πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν. **Ὁ δεύτερος** ἔχει ὧδε:

Οἱ σεβασμ. μητροπολῖται Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντῖνος χρύσια ἀργυρᾶ 120—Χίου κ. Κωνσταντῖνος, Μαρωνείας κ. Νικόλαος καὶ Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος ἀνὰ 108—οἱ εὐγενέστατοι κκ. Στέφανος Αλ. Καραθεοδωρῆ, Μικόλαος Μαρῖνος καὶ Μ. Σταύρου ἀνὰ χρύσια ἀργυρᾶ 540 — οἱ ἀξιότιμοι κκ. Κ. Σεβαστόπουλος 475 — Θεολόγος Κ. Θεολογῆς 432 — Ἠλίας Βουγίδης καί τις ἀνώνυμος ἀνὰ 324—Κ. Τριανταφυλλίδης 216 – Δημήτριος Βουγίδης 162 – Δ. Λαμπρίδης 120—Ἀλ. Μελαχροινὸς καὶ Α. Γαβριηλίδης (ἰατροί), Γ. Φατσῆς δικηγόρος, Δημ. Σωφρονιάδης, Π. Ταπανλῆς, Περ. Κλωναρίδης, Δημ. Σοφιανός, Χαρ. Σπ. Καραμπούας, Πκν. Μπέκος καὶ Γ. Κωνσταντινίδης (τζαμφεστζῆς) ἀνὰ 108—Ν. Τζαχάνης, Π. Βουγίδης, Δημ. Μ., Βασ. Κ. Θεολογῆς ἀνὰ χρύσια 95—Ἀδελφοὶ Καλλίφρονες 80—Ἰω. Γ. Ἀντωνιάδης, Ἀναστ. Θεοδόσογλους καὶ Χρ. Στράτης ἀνὰ χρύσια 60—Π. Κλωναρίδης καὶ ἀνώνυμος ἀνὰ 54—ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως κ. Μιχαὴλ 20—Κ. Πιπεράπουλος καὶ Δημοσθ. Οἰκονομίδης (καθηγηταὶ) ἀνὰ 20—Γ. Σωτήρχου, Π. Χατζῆ Φωτιάδης καὶ Σωτ. Λάλος ἀνὰ 10—Ἀντώνιος Στραβέλης καὶ Δημ. Μήτσης ἀνὰ 5=Τὸ ὅλον τῶν ἀπὸ τῆς 20 μέχρι τῆς 27 σεπτεμβρίου προσενεχθέντων 6,045 ἀργυρᾶ γρόσια καὶ μετὰ τῶν τοῦ Α΄ Καταλόγου γρόσια ἀργυρᾶ 26,114.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.—Ἀναγνωσθείσης ἐπὶ Συνόδου χθὲς σχετικῆς ἐκθέσεως τῆς τὴν «Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν» διευθυνούσης Ἐπιτροπείας, ἀποδεχομένης τὸν, κατὰ πρότασιν τῆς ἐπὶ τῶν πατριαρχικῶν γραφείων ἐπιτροπείας, διορισμὸν ὡς ἐκτάκτου τῆς ἐφημερίδος συνεργάτου τοῦ πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτου καὶ ἀρχειοφύλακος κ. Καλλινίκου Δελικάνη, ἐνεκρίθη ὁ διορισμὸς διευθυντοῦ τοῦ γραφείου καὶ γραμματέως, ὑποδειχθέντος δὲ ὡς καταλλήλου διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἱερολ. διακόνου κ. Χρυσοστόμου Καβουρίδου ἀνετέθη εἰς τὴν διευθύνουσαν τὴν «Ἐκκλ. Ἀλήθειαν» ἐπιτροπὴν ὁ διορισμός.

Ἔκτακτος Ἐπιτροπεία. — Τῇ τρίτῃ πρὸς ἑσπέραν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π., συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν ἡ ἔκτακτος ἐπιτροπεία, ἀσχοληθεῖσα ἐπί τινων θεμάτων τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς. Εἰς τὴν ἐπιτροπείαν ταύτην προσετέθη ὁ ἄλλογ. διδάκτωρ τὰ νομικὰ καὶ δικηγόρος κ. Μιχαὴλ Θεοτοκᾶς.

Μητρόπολις Τραπεζοῦντος. — Τῇ δευτέρᾳ ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Τραπεζοῦντος κ. Κωνσταντῖνος, προπεμφθεὶς ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὑπὸ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Μεθύμνης, Μελενίκου, Βάρνης, Γάνου καὶ Χώρας καὶ Κολωνίας καὶ ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, τὴν κυριακὴν κατ' οἶκον ἐπισκεψαμένου τὸν ἀναχω-

ροῦντα μητροπολίτην, ὑπὸ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος. Τὸν πανιερ. μητροπολίτην προέπεμψαν ἐπίσης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Χαλεπίου καὶ ὁ σεβασμ. ἀρχιεπίσκοπος Νεαπόλεως κ. Ἀρσένιος.

Μητρόπολις Βελλᾶς καὶ Κονίτσης.—Διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βελλᾶς καὶ Κονίτσης κ. Σπυρίδων ἤγγειλε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην αἰσίαν ἄφιξιν αὐτοῦ καὶ τὴν γενομένην αὐτῷ θερμὴν ἐκ μέρους τῶν ὀρθοδόξων ὑποδοχήν.

Αὐστροουγγρικὴ πρεσβεία. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, κατ' ἐντολὴν πατριαρχικὴν, ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος μετὰ τοῦ Α΄ γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου προέπεμψαν ἐπὶ τοῦ ἀτμοπλοίου τὸν μετὰ πολυετῆ παρ' ἡμῖν εὐάρεστον διαμονὴν ἀναχωρήσαντα τέως πρεσβευτὴν τῆς Αὐστροουγγαρίας κόμητα Δὲ-Κάλιτς, ἑρμηνεύσαντες τὰς τοῦ παναγιωτάτου οὐκουμενικοῦ πατριάρχου κατευοδίους εὐχὰς καὶ ἐπιδόντες αὐτῷ καὶ τὴν ἐπὶ τούτῳ πατριαρχικὴν ἐπιστολήν.

Κανονικὴ ἄδεια.— Ἐχορηγήθη συνοδικῶς ἄδεια τῷ σεβασμ. μητροπολίτῃ Ἀδριανουπόλεως κ. Κυρίλλῳ, κατ' ἰδίαν αἴτησιν, ὅπως ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς περίθαλψιν τῆς πασχούσης αὐτοῦ ὑγιείας.

Μονὴ Τιμίας Ζώνης.— Αἰτήσει τῶν μοναχῶν τῆς ἐν Σάμῳ σταυροπηγιακῆς μονῆς Τιμίας Ζώνης, εἰς ἣν ἐγκατασταθήσεται τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον τῆς Ἀποκαλύψεως, ἀπεφασίσθη ἵνα ἡ μὲν ἱερὰ αὕτη μονὴ διατηρήσῃ τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν, αἱ δὲ μοναχοὶ αὐτῆς ἐγκαθιστάμενοι ἐν μετοχίῳ αὐτῆς ἐξακολουθῶσι λαμβάνοντες τὸ σιτηρέσιον αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐν τῇ ἡγεμονίᾳ Σάμου μοναστηριακῆς ἐπιτροπῆς.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί.— Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, τελουμένου ἐν τῷ ναΐσκῳ τοῦ νεκροταφείου τῶν ὀρθοδόξων ἐν Σισλῇ τοῦ ἐτησίου μνημοσύνου τοῦ Πανταὶ Εὐγενίδου, υἱοῦ τοῦ ἐριτίμου κ. Εὐστ. Εὐγενίδου, τὰς πατριαρχικὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ μνημονευομένου εὐχὰς ἠρμήνευσε τοῖς τεθλιμμένοις γονεῦσι καὶ συγγενέσιν αὐτοῦ ὁ πανοσλγ. Μ. πρωτοσύγκελλος— Τῇ δὲ παρελθούσῃ δευτέρᾳ, τελουμένης ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ τῆς κηδείας τῆς ἐν γήρᾳ πίονι τελευτησάσης Ἀρίστης Μιχαηλίδου, ἀδελφῆς τοῦ μακαρίτου μητροπολίτου Χαλκηδόνος Καλλινίκου, παρῆν ἐκ προσώπου τῆς Α. Θ. Π. ὁ ἱερλγ. τριτεύων κ. Ἀθηναγόρας.

Ἐπισκέψεις.— Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ πρὸ μεσημβρίας μὲν ἐπεσκέψατο τὴν Α. Θ. Π. ὁ ἐξ. πρεσβευτὴς τῆς Ἑλλάδος κ. Ἰω. Γ'ρυπάρης—μετὰ μεσημβρίαν δὲ ὁ κλειδοῦχος τῆς Α. Μ. τῆς βασιλίσσης Ὄλγας κ. Δ. Μεσσαλᾶς μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. — Τῇ προχθὲς τετάρτῃ ὁ ἐνδοξ. ἀντιπρόσωπος τῆς Ἡγεμονίας Σάμου Ἀλ. Γάγκος ἐρέντης.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀφίκετο τῇ τρίτῃ εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν, πρὸς περίθαλψιν τῆς ὑγιείας αὐτοῦ, ὁ ὁσιολγ. διάκονος κ. Φώτιος Παντοκρατορινὸς, ὑπογραμματεὺς τῆς ἱερᾶς Κοινότητος—Ἕνεκα λόγων ὑγιείας διατρίβουσιν ἀπό τινος ἐνταῦθα οἱ ἐκ τῶν προεχόντων βατοπεδινῶν πατέρων καὶ κατὰ τὸ διανυόμενον ἔτος ἐπίτροποι τῆς ἱερᾶς τοῦ Βατοπεδίου μονῆς πανοσλγ. γερων Διονύσιος καὶ προηγούμενος Ἀζαρίας—Ἐκ παραδρομῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ τεύχει τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» ἀνεγράφη ὅτι ὁ τέταρτος τῶν ἐν τῇ Μ. τοῦ Γένους Σχολῇ σπουδαζόντων ἁγιορειτῶν μοναχῶν προέρχεται ἐκ τῆς μονῆς τοῦ Ξενοφῶντος, ἐνῷ ἀνήκει εἰς τὴν ἱερὰν μονὴν τοῦ Βατοπεδίου.

Ἡ ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ κοινότης Τραπεζοῦντος ἔδωκε πολλάκις ἀφορμὴν εἰς τὰς παρ' ἡμῖν ἐφημερίδας ἵνα μετ' ἐπαίνων ποιῶνται μνείαν τῆς εὐσεβείας καὶ τῆς ἀκραιφνοῦς αὐτῆς φιλογενείας· εἰς ἡμᾶς σήμερον εὐχάριστον καὶ λίαν ἐποικοδομητικὸν παρέχει τὸν λόγον τὸν περὶ αὐτῆς. Ἀναγγέλλομεν ὅτι, συνεπείᾳ πατριαρχικῆς ἀξιώσεως πρὸς τὴν φιλογενεστάτην κοινότητα Τραπεζοῦντος, ὅπως ἀναλάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτῆς τὸν ἐν Καλσρούῃ σπουδάζοντα τὴν βιομηχανικὴν χυμείαν χρηστὸν νέον κ. Μενέλαον Καρατζόπουλον, οἱ φιλογενεῖς τραπεζούντιοι κκ. Π. Ἀκρίτας, ἔκδικος τῆς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας καὶ Ἀλκ. καὶ Κωνστ. Καπαγιαννίδαι ἀνέλαβον νὰ χορηγήσωσιν ἐπὶ τριετίαν τὰ μέσα πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ. Ὁ κ. Μενέλαος Καρατζόπουλος, ἀνεψιὸς τοῦ ἀειμνήστου μητροπολίτου Τραπεζοῦντος Κωνσταντίου, ἐκρίθη ἄξιος ὑλικῆς ὑποστηρίξεως ὑπὸ τῶν φιλογενῶν τραπεζουντίων κκ. Ἀκρίτα καὶ Καπαγιαννίδων, ἐκ σεβασμοῦ καὶ τιμῆς ὁσίας πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μεταστάντος πρὸς Κύριον ἀρχιερέως αὐτῶν. Ἡ ἀγαθὴ πρᾶξις αὕτη διδακτικὴ γίνεται κληρικοῖς καὶ λαϊκοῖς.

Ὑπεύθυνος Ι. Δ. ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ